

שורת הדין (ע"ר)

בית הקרן, רח' התע"ש 10 רמת גן, 52512
Beit Hakeren, 10 Hata'as Street, Ramat Gan 52512, Israel
info@israellawcenter.org • www.israellawcenter.org
Israel • Tel: 972-3-7514175 • Fax: 972-3-7514174
USA • Tel: 646-661-2811

January 8, 2020

Mrs. Fatou Bensouda, Chief Prosecutor
Office of the Prosecutor
International Criminal Court
The Hague, Kingdom of the Netherlands

Dear Mrs. Bensouda,

I write to you on behalf of the parents of Hallel Ariel, a 13-years old girl, murdered in her bed in 2016 by a Palestinian terrorist, in response to your statement of 20 December 2019, in which you indicated that you intend to open an investigation into the situation in "Palestine". This statement was followed by your request before the Pre-Trial Chamber in which you have also described the issues you intend to investigate.

We strongly contest your perceived jurisdiction over the matters which the Palestinian Authority (PA) has referred to you on a *territorial basis* because the State of Israel is not a member state of the court and the PA is not a state. We have already drawn your attention to the fact that you have indisputable jurisdiction *in personem* over Mahmoud Abbas and most PA officials on the basis of the Jordanian citizenship they hold, as Jordan is a member state. This jurisdiction began in July, 2002, well before the date of the PA's referral.

Our office has repeatedly submitted before you evidence of serious crimes committed by persons, many of whom are PA officials, who are both subject to your jurisdiction by reason of nationality, and come within your perceived jurisdiction of the

court.¹ You have not included any of these crimes, over which you do have jurisdiction, in proposed your investigation, and have not indicated that you will investigate the crime of any PA official. The grant of immunity you have apparently given to PA officials is clear. Even as you chose to investigate rocket attacks on Israeli towns in 2014, you ignored PA responsibility for a large portion of those attacks. Fatah, an armed a component of the Palestinian Liberation Organization (PLO), directly under PA President Mahmoud Abbas's command, was responsible for these attacks. You apparently are limiting your investigation only to "members of Hamas and Palestinian armed groups".

To make matters worse, within your own perceived jurisdiction, you have chosen to disregard other PA criminal conduct, **condemned by many nations**,² such as the "pay to slay" scheme, through which the PA provides financial incentives for war crimes. These payments – paid to all Palestinian terrorists including Hamas members – offer substantial *ex-ante* financial rewards for the commission of war crimes and are therefore a part of the commission of these crimes. Furthermore, this is *de facto* financial incitement to kill Jews and Israelis, as such.

This criminal scheme is regulated officially by the PA, in a large scale, extending over decades. Its most substantial beneficiaries are the vilest of all; mass murderers of hundreds of innocent women and children. These payments revictimize the families of victims who must watch these murderers **receive payment for killing their loved ones**.

The "pay to slay" scheme – although independently a crime – is part of a larger PA scheme, laying the groundwork for further violence. It includes the administering of a curriculum which includes the demonization of Jews and Israelis in PA schools, the delegitimization of the right of Israel to exist and the public praise by the PA and its officials of the murderers of innocent civilians.

¹ Your references: OTP-CR-71/15, OTP-CR-72/15, OTP-CR-73/15, OTP-CR 116/18, and our recent letter from Nov. 25 2019.

² States that either halted PA aid of expressed their concern on this issue include: The Netherlands, Australia, the United States, Norway, Great Britain.

We have written to you on this issue in our letter of Nov. 25 2019, and welcomed the fact that three weeks prior to your announcement, in your latest annual report, **you indicated that this is an issue of concern, subject to your office’s review.** We find it disturbing that only shortly afterwards you omitted it from your proposed investigation.

I therefore present the attached information to you concerning the PA’s “pay to slay” scheme:

- a. **Annex I** contains evidence about the “pay to slay” scheme and includes the following information and evidence:
 - 1) Evidence about the scheme itself, including the direct correlation between the severity of crimes committed by Palestinian terrorists and the payments made by the PA under this scheme, the sums of money which the PA pays under the scheme and the criteria for payments.
 - 2) Evidence about the actual implementation of the scheme – the actual payments made by the PA to terrorists.
 - 3) Evidence that “pay to slay” scheme incentives crimes.
 - 4) Information about the PA Ministries and officials in charge of the scheme.
 - 5) Information about the scheme’s intent and the intent of those administering it.
 - 6) Information about the correlation between the “pay to slay” scheme and the PA ethos of glorification of terrorists and incitement to violence in the PA educational system.

- b. **Annex II** explains the criminal nature of the scheme described in Annex I. It analyzes the elements of the relevant crimes contained in the Rome Statute, focusing on the criminal responsibility of the administrators of the “pay to slay” scheme for inciting and abetting crimes under the court jurisdiction.

The PA officials who administer this scheme are criminally responsible for the commission of these crimes under Article 25(3) of the Rome Statute, and they include (amongst others):

- a) **Mahmoud Abbas** (Abu-Mazen), President of the Palestinian Authority.
- b) **Dr. Shukri Bishara**, Minister of Finance.
- c) **Issa Karake** (until 2018) and **Qadri abu-Baker** (from 2018), Head of The Commission of Detainees and Ex-Detainee Affairs/Office of Prisoner Affairs and their Families.
- d) **Intissar al-Wazir** (Umm Jihad), Head of The Fund for Families of Martyrs and the Injured.
- e) **Akram Jrab**, CEO, the Quds Bank.

I protest the patently biased nature of your announcement and request that your investigation shift to proper matters, within your jurisdiction, which our organization has repeatedly placed before you, without response. **With all due respect, “blood money” and incitement to murder come within the core reasons for the existence of the court, surely more than some of the political issues upon which you choose instead to focus.**

After five years, I look forward to finally receiving a reply from you. Believe me, I am.

Yours Very Truly,

Nitsana Darshan-Leitner
President, Shurat HaDin Israel Law Center

Annex I - Evidence

1. The Palestinian Authority's (PA's) "pay to slay" scheme is formally regulated by PA legislation, conducted by PA government officials and is publicly portrayed as a matter of national pride. Therefore, as shown below, abundant information and literature on the PA's "pay to slay" scheme is available, both in Arabic and in English.
2. The PA treats every person who commits acts of violence against Israelis as a "hero," and if killed – as a "martyr" whose acts of terrorism entitle him or his family to gratuities. **These perpetrators have killed and injured civilians, including women and children, committing acts that amount to international crimes.** The PA's policies financially support these perpetrators and their families and increase the reward in direct correlation with the severity of the offense.
3. This theme is deeply embedded in all PA policies and actions, exceeding the financial issue – it is included in the PA formal education system, in official declarations and speeches and even finds its effect in the naming of streets, institutions and facilities by the names of "martyrs", thus encouraging further violence. In other words, **there is a culture of idolizing murderers, which the PA administers.**
4. The PA's financial support of terrorists increases based upon the length of a terrorist's sentence. Perpetrators of the gravest crimes – such as mass murderers of innocent women and children receive the biggest gratuity.

A. Palestinian legislation and government decisions

5. The "pay to slay" scheme is administered and conducted under the laws and policy decisions of the PA, including:

- a) **Law No. 14 (2004) on Aid for Prisoners in Israeli Prisons**, which sets the funding for payments made to for Palestinian terrorists. Under Art. 1 of this law, a “Prisoner” is anyone incarcerated in the “occupation’s prisons” **“for his participation in the struggle against the occupation.”** In practice, this term encompasses any attack against Israelis anywhere. Art. 2 governs the administration of these payments – “Under this Law a ‘special account’ will be opened as part of the fund, dedicated to supporting the steadfastness of the prisoners and their families.” Under Art. 5, “[t]he government will determine the regulations necessary to implement the provisions of this law.”
- b) **Amended Palestinian Prisoners Law No. 19 (2004)**. Art. 2 of this law establishes the financial support based upon the **legitimacy of acts of terror against Israelis** committed by individuals who are conceived as a “fighting sector” of the Palestinian society. It reads:

“The prisoners and released prisoners are a fighting sector and an integral part of the fabric of the Arab Palestinian society. The provisions of this Law guarantee them and their families a dignified life.”

Under this law, prisoners who have served a sentence of a year or more in an Israeli prison are entitled upon release to health insurance and tuition-free schooling, university and professional education. If they become civil servants, the law stipulates that the Palestinian Authority will “pay his social security and pension fees... for the years he spent in prison.” Incarcerated individuals are entitled under Arts. 6 and 7 to monthly stipends “linked to the cost-of-living index.” Art. 5, entitled “Preferential Treatment for Released Prisoners” exempts “any male released prisoner who was incarcerated in an occupation prison for five years or more and any female prisoner who was incarcerated for three years or more” from tuition fees at any government school or university, health insurance payments, and all fees for professional training programs.

- c) **Government Decision 23 (2010)** on monthly salaries for prisoners formalizes linking payments **according to the length of incarceration**. Those sentenced to 3 years or less are granted 1,400 NIS per month, while those sentenced for 30 years or more make 12,000 NIS per month.³
- d) **Decree Law No. 1 (2013) on the Amendment of the Prisoners and Released Prisoners Law No. 19 (2004)**, deals with the employment of released prisoners. According to this law, “The State will guarantee employment to released prisoners” and “Released prisoners will be given priority in all annual job placements, in all State Institutions.”⁴
6. These laws create **an institutional “care plan” for the perpetrators of war crimes and even crimes against humanity**, covering all aspects, including guaranties for future employment, education and financial support:
- “According to the laws, the PA must provide prisoners with a monthly allowance during their incarceration and salaries or jobs upon their release. They are also entitled to exemptions from payments for education, health care, and professional training. Their years of imprisonment are calculated as years of seniority of service in PA institutions. Whoever was imprisoned for five years or more is entitled to a job in a PA institution and the longer he is imprisoned he is entitled to a higher rank in the government apparatus and to a higher salary. Thus, the PA gives priority in job placement to people who were involved in

³ See copy of Monthly allowances for prisoners in Government Decision 23 at: Yigal Carmon, Palestinian Authority Support for Imprisoned, Released and Wounded Terrorists and Families of 'Martyrs', Written testimony submitted to the House Committee on Foreign Affairs, for "Financially Rewarding Terrorism in the West Bank," July 6, 2016 at: <https://docs.house.gov/meetings/FA/FA00/20160706/105161/HHRG-114-FA00-Wstate-CarmonY-20160706.pdf>

⁴ Translations for these laws can be found at: Brig.-Gen. (res.) Yossi Kuperwasser, *Incentivizing Terrorism: Palestinian Authority Allocations to Terrorists and their Families*, Jerusalem Center for Public Affairs (2017), available at <https://jcpa.org/paying-salaries-terrorists-contradicts-palestinian-vows-peaceful-intentions/#appendix-5>. (Hereinafter: Kuperwasser).

terrorist activity. Palestinian President Mahmoud Abbas has stressed more than once [that] ‘the prisoners are top priority.’”⁵

7. It is important to note, that according to PA legislation and government payments are payed to all Palestinians terrorists, including members of **Hamas, Islamic Jihad and others**, both in Judea and Samaria and Gaza. Furthermore, the PA also pays **Israeli Arab citizens** who have committed terror acts⁶.

B. The pay to slay scheme in numbers

B.1 PA budget allocation and methods of transfer

8. According to The Meir Amit Intelligence and Terrorism Information Center: “In its 2018 budget, the PA allocated **around NIS 1.28 billion (around USD 360 million), approximately 7% of the budget**, to two institutions that assist terrorists imprisoned in Israel, released terrorists, and families of shahids. The institutions are the **Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs** and the **Fund for Families of Martyrs and the Injured**, both of which are **subordinate to the PLO**. Since 2014, the amount allocated to the Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs **has been removed from the PA budget** (in an attempt to disguise the fact that it is the PA that finances the payments to imprisoned and released terrorists). Now, **the amount earmarked for the Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs has once again been openly included in the PA budget**. In the ITIC’s assessment, **this is a blatant act of defiance against the United States, which recently passed the Taylor Force Act** (which stipulates cutting back part of the American aid

⁵ *id.*

⁶ Lately, Israel Defense minister has signed a decree ordering the forfeit of bank accounts of 9 Israeli citizens who are on the PA 'pay to slay' payroll. See: Amir Buhbut, "Bennet has decided to forfeit bank accounts of families of Israeli Terrorists" (Hebrew), Walla news, (25 Dec. 2019), at: <https://news.walla.co.il/item/3331325>

perform no public duty. These people receive a sinecure solely because they or their family members committed a war crime.¹¹

12. According to **Kuperwasser** (written in 2017):

“The total PA budget is \$5 billion. The amount that supports prisoners is \$155 million, out of which \$147 million are spent on transfers to the prisoners. These include salaries to 5,000 prisoners, paying Israeli fines for 1,200 prisoners, grants to 1,500 prisoners upon their discharge, grants for 1,200 unemployed released prisoners, delayed payments to 1,000 prisoners, salaries for 5,500 released prisoners, unspecified amounts to released prisoners who spent more than 10 years in jail, canteen expenditures for 6,000 prisoners, and clothing allocations for 5,000 prisoners...The salaries are currently paid based on PA Government Decision No. 23 of 2010, which specifies the prisoners’ monthly allowance according to the length of sentence. It ranges from \$364 a month for up to three years imprisonment to \$3,120 a month for 30 years and more. There is a \$78 supplement for terrorists from Jerusalem and a \$130 supplement for Arab-Israeli terrorists.... The PA also provides prisoners with a monthly allowance for canteen expenses, totaling \$780,000 per month.”¹²

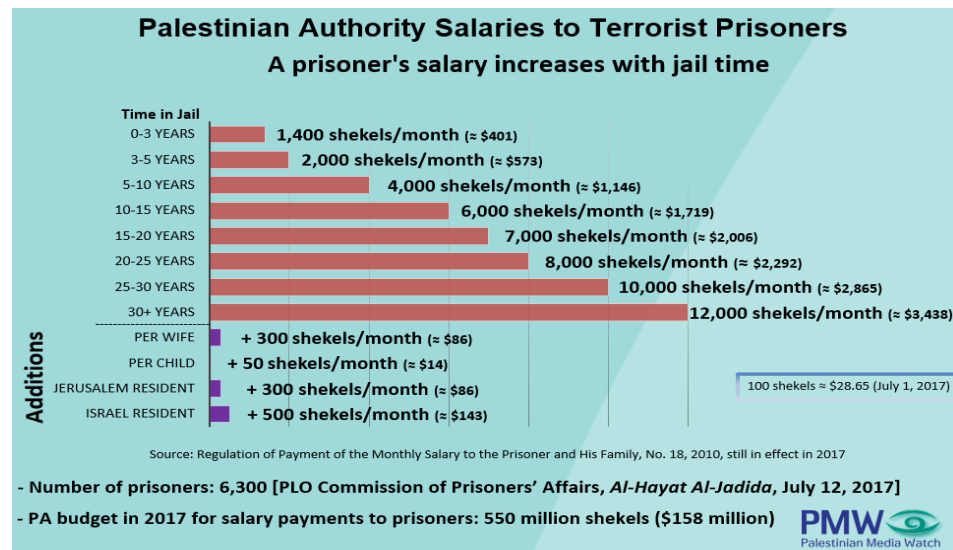
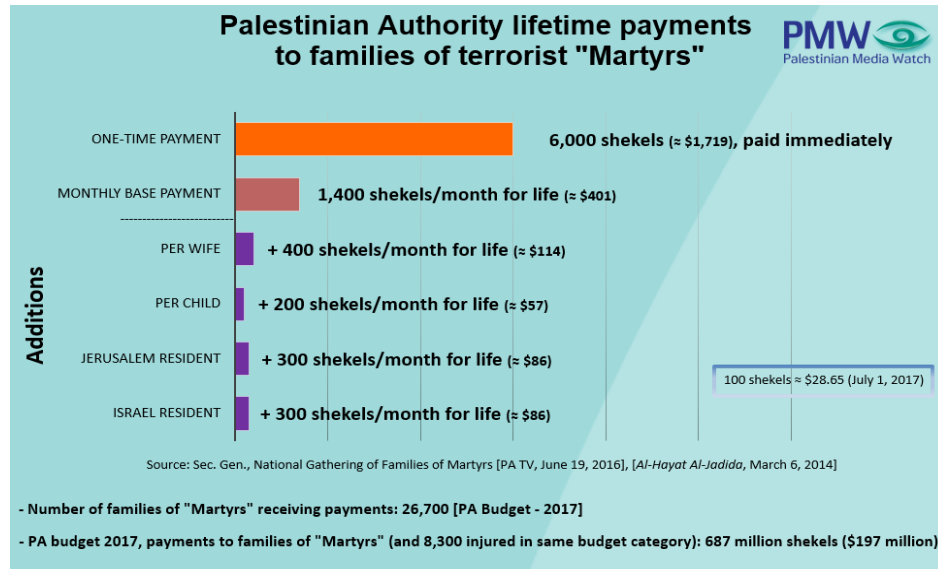
13. The scheme provides additional payments to married prisoners and those who have children under the age of 18. The scheme does not limit its enticement efforts to “occupied” Palestinians. Instead, it provides extra rewards to Israeli Arabs who commit attacks on civilian targets within the entirety of Israel.¹³

¹¹*PA daily: PA pays salaries to prisoners, released prisoners, prisons's families, and families of martyrs, Palestinian Media Watch, Oct. 8, 2014.*

¹² Kuperwasser, *supra* note 4. See also: *Linde et al. v. Arab Bank*, U.S. District Court for the Eastern District of New York, No. 04-2799 (“*the Arab bank case*”).

¹³ *Id.* (*Arab Bank case*).

14. The following charts prepared by **Palestinian Media Watch** present the sums which convicted terrorists receive and the annual budget for these payments:

15. Palestinian media outlets reported on October 20, 2016 that **Intissar al-Wazir** signed in Ramallah an agreement with **Quds Bank** for transferring pensions to the families of terrorists in the Gaza Strip. The agreement was signed with Quds Bank CEO **Akram Jrab**.¹⁴ The signing of this agreement proves that PA payments are transferred to Hamas terrorists, as the PA publicly admits.

¹⁴ Al-Watan, October 20, 2016.

B.2 Actual payments to murderers

16. For more than a decade, we have represented victims of Palestinian terrorism in numerous cases, both in US and Israeli courts. In these cases, we proved Palestinian financial support for the murderers of innocent civilians. **Attached** to this communication are original PA documents concerning payments, judgments of Israeli courts against the recipients of those payments and other documents in this regard.

These documents clearly portray the allocation of substantial funds to the vilest murderers because of their crimes.

17. In a recent Israeli court ruling in *Norz'its vs. PA*,¹⁵ Jawad Amawi, an attorney and advisor to the PA Ministry of Finance testified that the Palestinian authority closed the Ministry of Prisoners in 2014 because of international outcry against the “pay to slay” scheme, but continued the payments required by the PA legislation via accounts operated by the PLO. In his testimony, the witness acknowledged that the PA legislation is still in force and implemented.
18. Recipients of “pay to slay” payments include Amjad and Hakim Awad, who murdered five members of the Fogel Family - parents and their three children, including three-month-old Hadas and four-year-old Eldad, in March 2011. The Awads have already received 460,800 shekels (\$132,895) from the PA. Abdullah Barghouti, who built six bombs used by suicide bombers, including the one detonated in the Sbarro pizza shop in Jerusalem in August 2001, murdering 15 people – among them two-year-old Hemda Schijveschuurder – has already received 695,200 shekels (\$200,496). Majdi Za’atri, who planned the August 2003 Jerusalem bus bombing which murdered 23 people were murdered,

¹⁵ Case 2538-00 (Jerusalem) Norz'its Litbac et al. vs. The Palestinian authority.

including one-year-olds Shmuel Zargari and Shmuel Taubenfeld, has already received 661,800 shekels (\$190,863)¹⁶.

19. Payments are also paid to families of terrorists killed during their acts, including the family of Mohammad Tra'ayra, who stabbed to death Hallel Ariel in her bed. According to AP, the family is eligible for \$350 a month from the Palestinian fund for martyrs.¹⁷

C. Evidence proving the “pay to slay” scheme incentivizes Palestinians to commit crimes

20. The “pay to slay” scheme actually “works” in incentivizing the commission of crimes. **Husni Najjar** told Israeli Police that he planned a second terror attack in order to be captured and imprisoned by Israel a second time, so that he would receive the salaries the Palestinian Authority pays to prisoners in jail and after release. In his signed statement following his second arrest, he explains that the money he received from the PA as salary during his first prison term amounted to only 45,000 shekels. However, the salary he would receive following his second prison term and subsequent release would leave him with “135,000 shekel...and thus I would cover my debts.”
21. Itamar Marcus and Nan Jacques Zilberdik from **Palestinian Media Watch** correctly note that “the terrorist showed precise knowledge of the payments the PA gives to those arrested for terror. He explained that PA law grants terrorists imprisoned for more than five years a salary of 4,000 shekels a month, which

¹⁶ Palestinian Media Watch, *Another Baby Killer to Receive Fat Salary from Palestinian Authority*, The JewishPress.com (January 8, 2019), at: <https://www.jewishpress.com/news/eye-on-palestine/another-baby-killer-to-receive-fat-salary-from-palestinian-authority/2019/01/08/>

¹⁷ Mohammed Daragmeh and Joseff Federman, *Israel puts Palestinians on defensive over 'martyrs' fund'* (AP, July 11, 2016), at: <https://apnews.com/11f6ce1ed78943a0afc947e81334cef9/Israel-puts-Palestinians-on-defensive-over-%27martyrs%27-fund%27> ; Eli Lake, *"The Palestinian Incentive Program for Killing Jews"* (1 July 2016).. Bloomberg. Retrieved 25 July 2016.

continues for three years following their release from prison. This is in addition to monthly salary payments while in prison. The terrorist explained that because his first imprisonment for planning a suicide terror attack (which was foiled) lasted less than five years, it was not enough to prompt the 4,000 shekels monthly salary upon release. He therefore planned another attack in order to reach a total of five years in prison, which would entitle him to the additional salary upon his second release,”¹⁸

D. Palestinian officials and institutions involved in the “pay to slay” scheme

22. In accordance with the PA legislation the following officials, ministries and organizations are involved in the “pay to slay” scheme:
- a) **The government, headed by President Mahmoud Abbas** (Abu Mazen). The PA government is responsible for the decrees linking the severity of the crime to the amount of the payment. President Abbas also approves the PA annual budget which designates millions of dollars to be spent for these payments.
 - b) **The Ministry of Finance**, headed by **Dr. Shukri Bishara** prepares the annual budget and allocates the sums necessary for the funding of the scheme.
 - c) **The Ministry of Education**, headed by **Dr. Khawla Shakhshir**, is in charge of the educational aspects of the incitement.
 - d) **The Commission of Detainees' and Ex-Detainees' Affairs**, headed by **Issa Karake** (until 2018) and **Qadri abu-Baker** (from 2018) **and its employees**.

¹⁸ Itamar Marcus and Nan Jacques Zilberdik, *Terrorist planned attack in order to be imprisoned and receive PA salary* (Feb. 16, 2014), at: <https://palwatch.org/page/5919>. **The article contains the written testimony of the terrorist.**

This institution was made subordinate to the PLO, in order to mislead donor countries (mainly the United States) and to create the impression that their aid funds were not being used for terrorism. In practice, however, the funds for the Commission of Detainees' and Ex-Detainees' Affairs derive from the PA budget and are transferred to the PLO as part of the PA's commitment to supporting terrorists taking part in the "struggle against Israel."¹⁹

e) **The Fund for Families of Martyrs and the Injured**, headed by **Intissar al-Wazir (Umm Jihad)**.

The Fund for Families of Martyrs and the Injured is a PLO institution that takes care of the families of "shahids" (i.e., terrorists who were killed) and the wounded. This institution receives its budget from the PA.

f) The Quds Bank, headed by CEO **Akram Jrab**, through which "pay to slay" payments are transferred to Gaza.

E. Official knowledge of the "pay to slay" scheme

23. The "pay to slay" scheme is executed by officials and conducted in public. These officials are not only fully aware of the recipients of these funds, but fiercely protect this scheme.
24. The PA is aware of the criminal nature of the "pay to slay" scheme. In order to mislead donor countries (mainly the United States) and to create the impression that aid funds are not being used to funding terrorism, **on May 29, 2014, Mahmoud Abbas issued a presidential decree changing the name of the PA Ministry of Prisoner Affairs to the Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs** and moving it from the PA government to the PLO. Following the publication of this order, **Minister Issa Karake** (formerly Minister of Prisoner

¹⁹Terror funding by the Palestinian Authority, *supra* note 6.

Affairs in the PA) was appointed to **serve as Chairman of the Commission, with the status of Minister.**²⁰

25. This change was an effort to conceal the PA direct involvement in the criminal “pay to slay” scheme and to guarantee that donor funds are diverted for its continuation.

“Several high-ranking Palestinian officials have addressed this change: In June 2014, the former Deputy Minister for Prisoners’ Affairs, Ziyad Abu ‘Ayn, explained that ‘the national interest requires’ this change because the donor countries ‘have established dozens of investigative committees focusing on the issue of [their] funds that are transferred from the PA to the prisoners.’ PA officials have admitted that the PA remains the financier and the decision-maker in all things pertaining to support for the prisoners and the martyrs’ families. For example, in September 2014, the director of detainees and ex-detainees affairs in Hebron, Ibrahim Najajra, said that the change of status from a ministry to a commission ‘would not detract from the prisoners’ value or from their legal, moral, or political status, since the services extended to them are anchored in law.’” He added that the commission would be under the direct supervision of the Palestinian presidency and that the payments would be made directly by the PLO’s National Palestinian Fund. In December 2015, PA Cabinet Secretary ‘Ali Abu Diyak announced that the PA government was committed to continuing to pay allowances to fighters imprisoned for their national struggle and to the families of the martyrs, the wounded, and the prisoners.’²¹

26. Palestinian officials speak publicly and frequently about the importance of the pay to slay scheme. **Mahmoud Abbas** declared that “If we had a single penny left, we would spend it on the families of the martyrs and the prisoners, and only then on

²⁰ Terror funding by the Palestinian Authority, *supra* note 6, see also the testimony of Jawad Amawi.

²¹ Kuperwasser, *supra* note 5.

the rest of the people.”²² Also, **Abbas** said in an interview with the London-based Qatari daily Al-Quds Al-Arabi that he would not give in to the American and Israeli demand to stop payments to the families of prisoners and martyrs, calling them “fighters” and underlining his obligation to them.²³

²²MEMRI, Palestinian Authority (PA) President 'Abbas: 'If We Had Only A Single Penny Left, We Would Pay It To Families Of The Martyrs And Prisoners, at: <https://www.memri.org/reports/palestinian-authority-pa-president-abbas-if-we-had-only-single-penny-left-we-would-pay-it>. More statements can be found on MEMRI: MEMRI TV Clip No. 6179, Former Chief Palestinian Negotiator Nabil Shaath: We Will Not Stop Payment To Prisoners And Their Families, August 27, 2017; MEMRI Inquiry and Analysis No. 1321, Palestinian Authority, PLO Officials: Allowances To Prisoners Will Continue; 'This Issue Is Not Subject To U.S.-Israeli Extortion,' June 16, 2017; MEMRI Special Dispatch No. 7070, Palestinian Media Stresses: President Mahmoud 'Abbas Refuses To Halt Payments To Prisoners, Families Of Martyrs, August 28, 2017; MEMRI Special Dispatch No. 7001, 'Abbas, PA Officials, Reaffirm Commitment To Continue Paying Allowances To Prisoners And Martyrs' Families, July 10, 2017; MEMRI Inquiry and Analysis No. 1327, 2017 Palestinian Authority Budget Shows: Salaries, Benefits For Prisoners, Released Prisoners Several Times Higher Than Welfare For Needy, August 22, 2017. The allowances paid by the PA to incarcerated and released prisoners and to the families of "martyrs" were described in detail by MEMRI President Yigal Carmon in his July 6, 2016 testimony before the U.S. Congress. See MEMRI Daily Brief No. 97, MEMRI President Yigal Carmon's Testimony To House Committee On Foreign Affairs, July 6, 2016: Palestinian Authority Support For Imprisoned, Released, And Wounded Terrorists And Families Of 'Martyrs,' July 6, 2016.

²³ Al-Quds Al-Arabi (London), September 19, 2017; MEMRI Special Dispatch No. 7100, 'Abbas Ahead Of UNGA Speech: I Will Continue Payments To Families Of Prisoners And Martyrs, September 20, 2017

F. The "pay to slay" scheme and the Palestinian ethos of glorification of terrorists and indoctrination of violence in Educational system.

E.1 The glorification of terrorism

27. The “pay to slay” scheme is only one aspect of a larger PA **ethos** of glorification of terrorists and terrorism. Palestinian officials, educators and PA-controlled media celebrate the vilest terrorists. Here are just some examples, out of many:

Official PA and PLO Ceremonies and receptions commemorating martyrs and inciting terrorist acts

28. The PA systematically holds official ceremonies, celebrations and other activities in commemoration of murderers and glorifying their crimes. Examples are abundant and diverse:
29. **“Mourning tabernacle” in PA embassies:** On Dec. 15 2018 the PA embassy in Saudi Arabia unveiled a mourning tabernacle in a formal ceremony of for terrorists who murdered two Israeli civilians on Oct. 7 2018. The mourners were welcomed by the PA ambassador in Saudi Arabia, the “martyr’s” brother and the embassy staff. The PA ambassador later uploaded a video praising the “martyr’s” bravery.²⁴
30. **Formal receptions for terrorists:** Ceremonies and formal PA receptions, headed by Abbas and other PA officials, for released murderers and their families are a matter of routine in the PA. The official reception which Abbas hosted in 2018

²⁴ The Meir Amit Intelligence and Terrorism Information Center, https://www.terrorism-info.org.il/app/uploads/2018/12/H_313_18.pdf

for a terrorist who had murdered a Jewish civilian in Jerusalem is an example of these types of ceremonies.²⁵

Right: Gavriel Hirschberg, killed in a shooting attack in the Old City of Jerusalem, November 20, 1997 (website for the Commemoration of the Victims of Palestinian Violence and Terrorism in Israel, March 21, 2018). Left: The terrorist, Rajaai Hadad, embraced by Mahmoud Abbas during a reception held for him at Mahmoud Abbas' office in Ramallah (Wafa, March 14, 2018).

31. **Parades:** The PLO celebrated its 53th anniversary across universities in Judea and Samaria universities with parades celebrating “martyrs” and presenting “unit” named after terrorists responsible for the death of civilians.²⁶
32. **Naming of streets, squares and institutions under terrorists: Dalal Mughrabi** murdered³⁷ Israelis in the “coastal massacre;” Dalal Mughrabi was a 19-year-old Palestinian. In 1978, her group murdered an American journalist, hijacked a bus and went on a deadly massacre on the coast of Israel. Mughrabi and her team took

²⁵ The Meir Amit Intelligence and Terrorism Information Center, *Legitimizing Terrorism: Mahmoud Abbas and other senior Fatah and Palestinian Authority figures honor terrorists involved in killing Israelis*, November 22, 2018, at: <https://www.terrorism-info.org.il/en/legitimizing-terrorism-mahmoud-abbas-and-other-senior-fatah-and-palestinian-authority-figures-honor-terrorists-involved-in-killing-israelis/>

²⁶ See: The Meir Amit Intelligence and Terrorism Information Center, yearly PLO anniversary celebrated in Universities by commemorating terrorists, at: https://www.terrorism-info.org.il/app/uploads/2018/01/H_013_18.pdf

71 civilian hostages, and the fighting that ensued resulted in 38 dead Israeli civilians, 13 of whom were children.²⁷

33. In 2011, the PA officially named a **public square** in Mughrabi's honor in Ramallah, complete with a plaque depicting Mughrabi pointing a weapon at a map of "Palestine," which includes the West Bank, Gaza and the whole state of Israel.²⁸
34. According to MEMRI, the following statements were made in the ceremony:
 - a. Tawfiq Tirawi, a member of the Fatah Central Committee described Mughrabi, "not [as] a terrorist," but rather as "a fighter who fought for the liberation of her own land." In total, two high schools, two summer camps, a soccer tournament, and a public square carry Mughrabi's name in honor.
 - b. Fatah Secretary in Tulkarm Mu'ayid Sha'aban, said that "Dalal Al-Mughrabi's self-sacrifice is still a symbol and an inspiration to Arab women in general and Palestinian women in particular. In giving her life and leading a group of men to the Coastal Road in Palestine, it was if she was saying that heroism and sacrifice are not exclusive to a certain gender, and that the role and the national duty of the Palestinian woman cannot come down to merely raising generations who believe in the justice of the Palestinian cause or to being the mother of a prisoner or a martyr, or the sister of a fighter. She was saying that the Palestinian woman can herself be imprisoned, injured or martyred [for the cause], or can be an outstanding commander."
 - c. Brigadier General Mazen 'Izz A-Din, the former head of the PA's Political and National Education Authority, published an article reviewing the

²⁷ Kershner, Isabel, *Palestinians Honor a Figure Reviled in Israel as a Terrorist*, The New York Times, 11 Mar. 2010.

²⁸ Haaretz, *Palestinians Honor Fatah Terrorist, despite Israel's Protests*, Jan. 11, 2018, www.haaretz.com/1.5135803.

planning and execution of the terrorist attack, while praising Dalal Al-Mughrabi. Al-Din wrote: “Dalal is the pride of Palestinian women; we place her as a badge of honor on the chests of heroes. Isn't she the keeper of the Palestinian flame?... Let us salute the souls of the martyrs on their special day, the day of the martyr Dalal Al-Mughrabi and her comrades.”²⁹

35. Further official actions have been made commemorating **Mughrabi**: in In May 2017, the Palestinian Authority via its organization Women's Affairs Technical Committee (WATC) named a **women's center in the town of Burqa after Mughrabi** and celebrated her as a role model. The center was built with the aid of the government of Norway and UN Women. Norway's Foreign Minister demanded that Norway's funding for the building be repaid and its logo removed from the building. He said that “Norway will not allow itself to be associated with institutions that take the names of terrorists in this way.”³⁰
36. **Adulation and elevated social status for terrorist's families**: Terrorists guilty of war crimes and their families receive adulation and elevated social status as a result of PA efforts. Such is the case of Umm Nasser Hmeid; Umm Nasser Hmeid is the mother of six convicted terrorists who are members of Hamas and Fatah, and who were involved in shooting and suicide attacks against Israeli civilians. Abbas Zaki, a member of the Fatah Central Committee, who said “[s]he is ‘the Al-Khansa’ of Palestine’ She is a woman of virtues and willpower of whom we are proud as a symbol of the women of Palestine.” On June 11, 2018, Dr. Laila Ghanam, governor of Ramallah and Al-Bireh district, visited Nasser Hmeid. On June 18, 2018, in an interview on official PA TV, Dr. Ghanam stressed that “our

²⁹MEMRI, Palestinian Authority Praises Female Terrorist Dalal Al-Mughrabi, (March 20, 2013) <https://www.memri.org/reports/palestinian-authority-praises-female-terrorist-dalal-al-mughrabi>

³⁰ "Danmark strammer betingelserne for bistand til palæstinenserne", At: www.b.dk (in Danish). 22 December 2017. Retrieved 10 March 2018; Keinon, Herb (27 May 2017). "Norway slams PA for glorifying terrorists with its money", JPost.com. Retrieved 27 May 2017; Affairs, Ministry of Foreign (26 May 2017). "Unacceptable glorification of terrorist attacks".

people, on the official and popular level, will stand alongside this [i.e. Nasser Hmeid's] fighting family.³¹

E.2 The indoctrination of hatred by Palestinian education ministry and Media

37. The Palestinian Ministry of Education has responsibility for the provision of education and educational materials to pupils who attend Palestinian Authority schools.³²

38. The Palestinian Authority Ministry of Education's instructional materials incite its students to violence directed specifically at Jews and Israelis. Islam is falsely presented as a deeply anti-Semitic religion. Youths in Palestinian Authority schools are falsely taught that Islam condemns Jews to a status of perpetual inferiority. For example a 6th grade textbook currently in use teaches that the Prophet Mohamed commanded his followers "to learn the language of the Jews in order to be safe from their cheating."³³ An 11th grade text in Islamic Education declares that "God has prepared for [the Jews] and those perpetrating corruption (mufsidin) a painful torture."³⁴ A 12th grade text declares that "the Jews" greedy ambitions in Palestine stem from their religious beliefs...."³⁵

39. This sub-human and perfidious status of Jews in Palestinian Authority textbooks is presented as a justification for acts of violence against them. According to Palestinian Authority educational materials, "Muslim countries today badly need

³¹ <https://www.jns.org/fatah-and-palestinian-authority-headed-by-mahmoud-abbas-praise-terrorists-and-their-families-provide-housing-for-families-of-martyrs/>

³² Palestinian Authority Ministry of Education website, *available at* [http://www.mohe.gov.ps/\(X\(1\)A\(cBo6Wnlz0AEkAAAAMjhiNGEyOWUtMml1ZS00ODA2LThkODMtMzBINWYONjdjYTM46i6MSuYJftSLVhYz99YoqLrd2r01\)S\(nodl4555xvbam155uid3ytad\)\)/ShowArticle.aspx?ID=180](http://www.mohe.gov.ps/(X(1)A(cBo6Wnlz0AEkAAAAMjhiNGEyOWUtMml1ZS00ODA2LThkODMtMzBINWYONjdjYTM46i6MSuYJftSLVhYz99YoqLrd2r01)S(nodl4555xvbam155uid3ytad))/ShowArticle.aspx?ID=180)

³³ Institute for Monitoring Peace and Cultural Education in School Education, Israel, the West, Women and the Environment in Palestinian Textbooks, 2011, *citing* History of the Arabs and Muslims, 133.

³⁴ *Id. citing* Islamic Education, Grade 11, Part 1 14-15 (2010).

³⁵ *Id. citing The Muslim World at Present*, 105 (1996).

Jihad and Jihad fighters in order to liberate the usurped land, evict the usurping Jews from the Muslim's land in Palestine.”³⁶ Far from being a spiritual struggle, “jihad is the making of an effort in fighting the unbelievers in the battlefield” that involves definite acts of violence.³⁷ Jihad is a duty of the schoolchild. “The Muslim nation should be bent on constantly preparing for Jihad, as it is a Jihadic nation. The construction of the Muslim state's military power is not merely for defensive preparation [purposes]. It is rather a definite matter so that it will be easier for the [Muslim] state to perform what God has imposed on it...”³⁸

40. A recent research by Dr. Arnon Groiss and Dr. Roni Shaked on PA textbook, which includes many examples taken from these books, shows that the educational system in PA territories is characterized by **delegitimization, demonization and indoctrination to violent fight** instead of a call for peace. Upon these principles, a distorted historical narrative is progressed, which leaves no room for peace³⁹.
41. This small sampling of materials contained in Palestinian Authority books indicates a deliberate effort to incite jihad attacks against Jews and Israelis because of their mere status as Jews and Israelis. The incitement to these attacks constitutes incitement, as discussed below.
42. This indoctrination for hatred further receives encouragement by religious figures in the PA, adding a support for this indoctrination. According to Palestinian Authority chief cleric, Mufti Muhammad Hussein, “Palestine in its entirety is a revolution... continuing today, and until the End of Days. The reliable Hadith... says ‘The Hour [of Resurrection] will not come until you fight the Jews. The Jew will hide behind stones or trees. Then the stones or trees will call: 'Oh Muslim,

³⁶ *Id. citing Religious Subjects for Grade 8, Unit 3: Noble Prophetic Hadith, 12.*

³⁷ *Id.*

³⁸ *Id. citing Islamic Systems 183 (1996).*

³⁹ Arnon Groiss, Roni Shaked, *Schoolbooks of the Palestinian Authority: The Attitude to Jews, to Israel and to Peace* (Hebrew), at: <https://besacenter.org/mideast-security-and-policy-studies/schoolbooks-palestinian-authority/>

servant of Allah, there is a Jew behind me, come and kill him.”⁴⁰ This sort of sentiment, endorsed by the highest religious figure of the Palestinian Authority, and replete in the Palestinian Authority’s educational materials, proves that when those students and former students act to “wage jihad,” they do so with the intent of killing or injuring as many Jews, Israelis or both as possible, on the basis of their religion, ethnicity, and/or nationality and of destroying these groups as such.

⁴⁰ Palestinian Authority Television, Jan. 9, 2012.

Part II - The Criminal Nature of the 'Pay to Slay' Scheme

43. During the period of time concerning which you intend to conduct an investigation, there have been thousands of terrorist attacks by Palestinians constituting war crimes. Many of these atrocities were subjects of our previous communications, including:

- a) **Indiscriminate attacks against Israeli civilians** involving **thousands of rockets and mortars** fired at Israeli civilian towns and villages. Fatah members **under the command of the President Abbas** perpetrated many of these attacks.
- b) **Hundreds of terrorist attacks** by Palestinian individuals against Israelis, including the stabbing to death of Israeli civilians, car-ramming, sniper shootings and others.
- c) The **wanton destruction of civilian property and the natural environment** by use of incendiary devices which destroyed nature reserves, agricultural land and residential property in Israel, destroying tens of thousands of acres in Israel.
- d) The **abuse of Palestinian children** in armed conflict and the **use of civilians as human shields** for the commission of war crimes.
- e) The attempted invasion of Israeli territory in order to **attack civilian villages** and kill civilians.

It is not necessary to further elaborate. The attacks are numerous and were duly publicized in the media and in our previous communications.

44. PA officials, PLO officials and others involved bear criminal responsibility for war crimes because the 'pay to slay' scheme incentivizes these crimes. These officials bear criminal responsibility for crimes **already committed** and for the solicitation of **future crimes**.
45. The “pay to slay” scheme places a "price tag" on the heads of civilians for acts of terrorism against Israelis in the same manner that a mafia contract encourages criminal killings. PA authority officials involved in implementing this *ex ante* scheme are responsible for the crimes they have assisted, induced and abated.
46. Pursuant to Article 25(3)(a)-(d) in the Rome Statute:
- “In accordance with this Statute, a person shall be criminally responsible and liable for punishment for a crime within the jurisdiction of the Court if that person:
- (a) Commits such a crime, whether as an individual, jointly with another or through another person, regardless of whether that other person is criminally responsible
 - (b) **Orders, solicits or induces** the commission of such a crime which in fact occurs or is attempted.
 - (c) For the **purpose of facilitating the commission of such a crime, aids, abets or otherwise assists in its commission or its attempted commission**, including providing the means for its commission;
 - (d) In any other way **contributes to the commission or attempted commission of such a crime by a group of persons acting with a common purpose**. Such contribution shall be intentional and shall either:
 - (i) Be made with **the aim of furthering the criminal activity** or criminal purpose of the group, where such activity or

purpose involves the commission of a crime within the jurisdiction of the Court;

- (ii) Be made in the **knowledge of the intention** of the group to commit the crime;

The pay-to-slay scheme violates several provisions of the statute;

Art 25(3)(b) – Orders, solicits or induces the commission of such a crime which in fact occurs or is attempted

47. Ambos writes on the meaning of "solicits" and "induced":

"Soliciting a crime means, *inter alia*, 'urging, advising, commanding, or otherwise inciting another to commit [an offense.]' Similarly, inducing entails the 'enticement or urging of another person to commit a crime.' **Thus, both terms basically refer to a situation where a person is influenced by another to commit a crime.** In fact, the French version of the Statute speaks of 'solicite ou encourage,' thereby using a form of solicitation to express the English term 'induce.' **In substance, in both cases a person is caused to commit a crime.** Such 'causal' influence is normally of a psychological nature (persuasion), but may also take the form of physical pressure (coercion) within the meaning of *vis compulsiva*. It may also occur in a chain, i.e., a person induces another to induce a third person to commit a crime. In contrast to cases of 'ordering', a superior-subordinate relationship is not necessary. In both cases, however, the conduct must have a 'direct effect on the commission or attempted commission of the crime' or attempted commission of the crime.⁴¹

⁴¹ Kai Ambos, in Otto Triffterer (ed.), *Commentary on the Rome Statute of the International Criminal Court: Observers' Notes, Article by Article*, 3rd ed., C.H. Beck/Hart/Nomos, Munich/Oxford/Baden-Baden, 2016, at 1003.

48. The PA **solicits** and **induces** war crimes by glorifying murder, legitimating violence, and promising financial benefits for committing war. The combination of moral and material support, together with the indoctrination of hatred deeply influences Palestinians to commit war crimes.

Art 25(3)(c) - For the purpose of facilitating the commission of such a crime, aids, abets or otherwise assists in its commission or its attempted commission, including providing the means for its commission.

49. Providing encouragement for the commission of a war crime and assuring both glorification of the act and financial support abets or “otherwise assists” war crimes.
50. The level of assistance/involvement under sub art. (c) is less than that required under sub art. (b).⁴² Even acts which will not be regarded as “solicitations” or “inducement” may come under art (c).
- .
51. In the ICTY *Tadic* case, the court found that:

“The Trial Chamber finds that aiding and abetting includes all acts of assistance **by words or acts that lend encouragement or support**, as long as the requisite intent is present....

....

In sum, the accused will be found criminally culpable for any conduct where it is determined that he knowingly participated in the commission of an offence that violates international humanitarian law and his participation directly and substantially affected the commission of that offence through supporting the actual commission

⁴² Ambos, *Id*: "Subparagraph (c) codifies any other assistance not covered by subparagraph (b). Generally speaking, participation as defined by subparagraph (b) implies a higher degree of responsibility than in the case of subparagraph (c)"

before, during, or after the incident. He will also be responsible for all that naturally results from the commission of the act in question.”⁴³

52. In the case of the “pay to slay” scheme, there are both “words” and “acts” that substantially⁴⁴ contribute to committing war crimes. The ICTY explained that such contribution needs not a “cause-effect” relationship:

“It is unnecessary to prove that a cause-effect relationship existed between participation and the commission of the crime. **The act of participation needs merely have significantly facilitated the perpetration of the crime.** The accused must also have participated in the illegal act in full knowledge of what he was doing. This intent was defined by Trial Chamber II as **“awareness of the act of participation coupled with a conscious decision to participate.”** If both elements are proved, the accused will be held responsible for all the natural consequences of the unlawful act.”⁴⁵

53. PA and PLO officials are aware of the consequences of their policy because the consequences are manifest and because international condemnation has informed them of these consequences.
54. The PA participation in the crimes is done by an *ex ante* promise for a reward after the crime has been committed. Even *ex post* assistance may be considered as participation. In the *Aleksovski* case, the ICTY also found that abating and assisting may be done **after the acts** have been committed:

⁴³ *Prosecutor v. Tadic*, No. IT-94-1-T, Judgment, TC, 7 May 1997, para. 687, 691. For the broad understanding of the concept of “aiding and abetting.” See also *Prosecutor v. Furundzija*, No. IT-95-17/1-T, Judgment, TC, 10 December 1998

⁴⁴ As to the requirement of “substantial effect,” *see* *Prosecutor v. Delalic, et al.*, No. IT-96-21-A, Judgment, AC, 20 February 2001, para. 352

⁴⁵ *Prosecutor v. Aleksovski*, No. IT-95-14/1-T, Judgment, TC, 25 June 1999 para 61.

“Participation may occur **before, during or after the act is committed**. It can, for example, consist of providing the means to commit the crime **or promising to perform certain acts once the crime has been committed**, that is, behaviour which may in fact clearly constitute instigation or abetment of the perpetrators of the crime.”⁴⁶

55. Therefore, promising financial reward to be paid after the commission of the crime, abets the crime. This is exactly why “pay to slay” scheme abets war crimes.
56. The payments scheme is a **complementary aspect of the PA’s ethos** of violent war crimes. The mere creation of this ethos constitutes “abetting” crimes. In *Akayesu*, the ICTR defined aiding in as “giving assistance to someone” and abetting as involving **“facilitating the commission of an act by being sympathetic thereto.”**⁴⁷ Furthermore, the contribution to the crime need neither be “tangible” nor need it be indispensable (in the sense of a *conditio sine qua non*).⁴⁸

Art 25(3)(d) - ‘In any other way contributes’ to the (attempted) commission ... ‘by a group ... acting with a common purpose’

57. The PA “pay to slay” scheme rewards **all Palestinian armed groups, including Fatah** (a component of the PLO), **Hamas, Islamic Jihad and others**. Although the PA portrays itself as a peaceful, nonviolent entity it **knowingly supports the efforts of terror groups**, and utilizes these groups violent efforts for its purposes:

⁴⁶ *Supra*, para 62.

⁴⁷ *Prosecutor v. Akayesu*, No. ICTR-96-4-T, Judgment, TC, 2 September 1998, para. 484 <<http://www.legal-tools.org/en/doc/b8d7bd/>>

⁴⁸ *Ambos*, note 41, at 1007. *Prosecutor v. Kayishema and Ruzindana*, No. ICTR 95-1-T, Judgment, TC, 21 May 1995, para. 200-201.

“Commonly described as peace-seeking and opposed to violence, the PA appears to contrast favorably with Hamas. But no one paying attention can honestly say that the PA opposes the murder of ordinary Israelis going about their business on the streets.”⁴⁹

58. The PA is fully aware as to the intentions of Hamas and other terrorist groups. Through the “pay to slay” scheme, the PA and PLO officials encourage and facilitate their acts, and therefore are criminally responsible for them.⁵⁰

These actions fulfil the cumulative legal requirements of sub art. (d), including: the **objective contribution, subjective level of intentional contribution** and requirement of "**the knowledge of the intention of the group**" under sub-sub para (b).

59. **Objective Contribution:** In *Katanga*, the ICC Trial Court held that the contribution must be “significant.” A significant contribution is one that, on the influences the occurrence of the crime or how it was committed. The "contribution need not depend on it.”⁵¹

The promise of financial support for Hamas and other terrorists enables Hamas to commit war crimes. The “pay to slay” scheme serves as both psychological incentive (“we have the support”) and as material assistance. It diminishes the need to “take care” for its members and their families in case “something goes wrong,” thus relieving Hamas of the financial burden of supporting families of terrorists, enabling Hamas to divert funds to its violent purposes.

⁴⁹ Douglas J. Feith & Sander Gerber, The Department of Pay-for-Slay, *Commentary* (April 2017), available at: <https://www.commentarymagazine.com/articles/the-department-of-pay-for-slay/>

⁵⁰ Note that this sub article finds its roots directly International Counter-Terror instruments; see: Ambos, note 43, at 1008.

⁵¹ *Prosecutor v. Katanga*, No. ICC-01/04-01/07-3436, Jugement rendu en application de l’article 74 du Statut, TC, 7 March 2014, paras. 1632–3

60. **Subjective level of intentional contribution** – this requirement is explained by Ambos:

“The distinction between subparagraphs (c) and (d) gains particular importance on the subjective level. While aiding and abetting generally requires the knowledge that the assistance contributes to the main crime and subparagraph (c) adds to this the ‘purpose of facilitating’, participation in a group crime within the meaning of subparagraph (d) requires, on the one hand, a ‘common purpose’ of the group and, on the other, an ‘intentional’ contribution of the participant, complemented by alternative additional requirements”⁵²

61. The 'Pay to Slay' scheme fulfills both the “common purpose” and the “intent” requirement of the scheme of these groups’ goals;
- a. There is no question as to the “common purpose” of the armed Palestinian groups the PA is supporting – they have made their views, manifests, military and political goals explicit, in so many ways.
 - b. The word “intentional” in the subparagraph under examination is used in the same general sense as Art. 30, which includes being “aware” that the consequences (the criminal acts) will occur.⁵³ There is no question that the PA is fully aware of these groups’ goals and actions, as these groups publicly declare their aspirations and goals.

⁵² Ambos, note 41, at 1013.

⁵³ *id.* at 1014.

62. **“In the knowledge of the intention of the group”** – Under the ICTY's ruling that it is sufficient that the participant is “aware that a crime will probably be committed,”⁵⁴ or under a standard that requires a participant to be aware of “a specific crime intended by the group,”⁵⁵, or under a requirement that the perpetrators know of “the substantial likelihood that a certain crime will be committed,”⁵⁶ – the “pay to slay” scheme fulfills each of these theories of criminal liability. There is no question that the PA is in full “knowledge” of the intentions of these groups in light of the repeated war crimes Hamas and other Palestinian groups commit, again and again (this includes both attacks by Hamas members in Judea and Samaria and attacks from Gaza).

Note: Incitement to commit crimes against Humanity – is the PA crossing this line too?

63. As previously noted, the “Pay to Slay” scheme is the "tip of the iceberg" of an ethos of delegitimizing the State of Israel's right to exist, the glorification of the murderers of Israeli civilians and the indoctrination of hatred by the educational system. It is one of the **means** to achieve this ethos, providing **material reward** for actions inspired by it.

This is an incentive to murder Israelis, **as such**.

64. According to the Israeli Ministry of Foreign affairs, **1,358** Israelis have been killed by Palestinian violence and terrorism since September 2000.⁵⁷ As shown in Part I, the PA has actively implemented its “pay to slay” policy during this entire time.

⁵⁷ List of the victims' names can be found at:
<https://mfa.gov.il/MFA/ForeignPolicy/Terrorism/Victims/Pages/In%20Memory%20of%20the%20Victims%20of%20Palestinian%20Violence%20a.aspx>

65. While we believe that the criminal nature of this scheme, in regard to war crimes committed, has duly been presented and cannot be disputed, the incitement to kill human beings because they are Jewish or Israeli, may have even more serious implications.

66. Even if this conduct does not constitute a violation of Articles 6 or 7, it should surely affect the importance of this investigation.

The Mental Element

67. PA officials commit their crimes with knowledge of them and the intent to commit them. According to Article 30:

1. "Unless otherwise provided, a person shall be criminally responsible and liable for punishment for a crime within the jurisdiction of the Court only if the material elements are committed with **intent** and **knowledge**.
2. For the purposes of this article, a person has intent where:
 - (a) In relation to conduct, that person means to engage in the conduct;
 - (b) In relation to a consequence, that person means to cause that consequence or is aware that it will occur in the ordinary course of events.
3. For the purposes of this article, "knowledge" means awareness that a circumstance exists or a consequence will occur in the ordinary course of events. "Know" and "knowingly" shall be construed accordingly.

68. According to Gil:

“‘Conduct’ in Article 30 means human conduct meeting the definition of the crime, and the Statute requires **the intention to perform it**. ‘Consequence’ means the naturalistic result which is a product of the criminal conduct, which is in turn constitutive of an international crime

of result, and with respect to the same, ‘**it is sufficient to be aware that it will occur in the ordinary course of events**’⁵⁸

69. As to the question of the level of certainty required to case of “consequences,” there have been different opinions expresses in ICC cases, which moved between virtual certainty and mere possibility, as the Court’s second judgment, in *Katanga*, adhered to the “virtual certainty” side of the spectrum.⁵⁹
70. As to the issue of “knowledge,” Eser argues that a principled approach to Article 30 militates for the inclusion of willful blindness as a sufficient form of knowledge, lest a perpetrator escape culpability through “shutting his eyes to the truth” despite awareness of “facts he merely does not want to see.”⁶⁰
71. When considering the mental element of PA officials such as Abbas, it is important to stress the effects of both the **continuance** of the policy of the “pay to slay” scheme, and its correlation with the **ethos of legitimizing violence**.
72. The mere **continuation** of the policy over decades, means that its effects on the public, on leaders of terrorist armed groups and on actual perpetrators of crimes cannot be deemed surprising. There has been plenty of information available to the PA, and to PA officials, as to the importance of the payments, and the fact that these payments are an integral part of the decision to commit atrocities. The perpetrators count on it and PA officials are fully aware of that.
73. This is complemented by the **ethos of legitimizing violence**, the delegitimization of the right of Israel to exist **and glorification of martyrs**. As previously noted,

⁵⁸ Alicia Gil, *Mens Rea in Co-perpetration and Indirect Perpetration According to Article 30 of the Rome Statute. Arguments against Punishment for Excesses Committed by the Agent or the Co-perpetrator*, 14 ICLR 82 105 (2014).

⁵⁹ See Ambos, note 41, at 1123, Prosecutor v. Germain Katanga, No. ICC-01/04-01/07-3436, Jugement rendu en application de l’article 74 du Statut, 7 March 2014, paras 770–779

⁶⁰ Eser, in: A. Cassese et al. (eds.), *The Rome Statute of the International Criminal Court: A Commentary* (2002) 902, 931–932.

the “pay to slay” scheme is no more than the material expression of this ethos. When promoting this ethos and when indoctrinating children and youth with hatred, there is no question that further atrocities will occur.

74. When the PA officials administer the “pay to slay” scheme, they have full **knowledge** of its implications. They know that they are putting a price tag on the heads of Israeli civilians. They know that someone – one of the children educated on this industry of hate, one who may be deliberating whether to commit the act that he was raised to believe is an act of heroism, or is wondering as to the potential consequences for his family – will decide to commit an atrocity based on this.

As they have raised their people on this ethos, their **intention** to have more “fighters and martyrs” is apparent.

Terror funding by the Palestinian Authority: Mahmoud Abbas recently approved the budget for 2018, about 7% of which is devoted to assisting prisoners, released terrorists, and families of shahids

March 29, 2018

In its 2018 budget, the PA allocated **around NIS 1.28 billion (around USD 360 million), approximately 7% of the budget**, to two institutions that assist terrorists imprisoned in Israel, released terrorists, and families of shahids. The institutions are the **Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs** and the **Fund for Families of Martyrs and the Injured**, both of which are **subordinate to the PLO**. Since 2014, the amount allocated to the Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs **has been removed from the PA budget** (in an attempt to disguise the fact that it is the PA that finances the payments to imprisoned and released terrorists). Now, **the amount earmarked for the Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs has once again been openly included in the PA budget**. In the ITIC's assessment, this **is a blatant act of defiance against the United States, which recently passed the Taylor Force Act** (which stipulates cutting back part of the American aid to the PA until it stops paying stipends to prisoners, released terrorists, and families of shahids).

Payments in the 2018 budget dealing with prisoners, released terrorists, and families of shahids

► On March 4, 2018, PA Chairman Mahmoud Abbas approved the **PA's 2018 budget, in the sum of around NIS 18 billion (around USD 5 billion)**. The budget specifies the allocation of funds to government ministries and various bodies. The budget includes two items **dealing with the allocation of funds to two institutions subordinate to the PLO that assist terrorists and their families:**

- ◆ **The Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs** (Item 46): This institution, **which pays the stipends of imprisoned and released terrorists, has been allocated the amount of around NIS 582 million¹ (around USD 165 million)**. This commission is headed by **PA Minister Issa Karake**. On May 29, 2014, **this institution was made**

¹ The exact amount is NIS 581,654.

subordinate to the PLO, in order to mislead the donor countries². In 2014-2017, the name of the **Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs** was removed from the list of institutions in the budget, but this year it was returned to the budget (for details about this institution and its head, see **Appendix A**).

◆ **The Fund for Families of Martyrs and the Injured** (Item 47): This institution, which pays stipends to the families of shahids and injured terrorists, has been allocated **the amount of around NIS 696 million³ (around USD 197 million)**. This is an institution that has been subordinate to the PLO **since 2005**. It is headed by **Intissar al-Wazir (Umm Jihad)**, one of the most senior women in Fatah, the widow of Fatah's military commander Khalil al-Wazir (Abu Jihad). Unlike the Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs, this institution continued to appear in the PA budget without attempts at concealment (for details about this institution and Umm Jihad, see **Appendix B**).

المبالغ بالآلاف شيكل		كشف الميزانية موازنة الإمتداد للعام 2018							الوزارة / المؤسسة	1
ملاحظات	الأجسام العام	القطاعات التطويرية	الأصول غير المالية	إجمالي	مناطق المساعدات الاجتماعية	استخدام السلع والخدمات	مؤسسات المبلغين	رواتب وأجور	القطاعات الاقتصادية	
				إجمالي	مناطق تمويل	مناطق تشغيل	مناطق تشغيل	مناطق تشغيل		
	386,953	116,105	4,355	266,493	0	51,079	19,306	196,109	القطاع الاقتصادي	
	28,810	8,250	139	20,438	0	5,080	1,500	13,850	34 الجهاز المركزي للإحصاء الفلسطيني	
	26,038	2,000	325	23,733	0	6,558	1,372	15,802	35 وزارة السياحة والآثار	
	33,349	6,700	800	25,840	0	4,840	2,000	19,000	36 مطبخ الأريحا	
	55,301	2,000	150	53,151	0	5,647	4,504	43,000	37 وحدة الإسكان الوطني	
	6,062	0	50	6,012	0	1,901	371	3,740	38 الوحدة العامة لمدن الصناعية	
	13,074	800	1,200	11,074	0	1,950	814	8,310	39 مؤسسة المرافعات والمقاولين	
	5,727	1,355	100	4,272	0	1,456	268	2,548	40 الوحدة العامة لتدوير الاستثمار	
	178,032	66,300	1,100	110,632	0	21,198	8,076	81,358	41 وزارة الزراعة	
	149,039	47,000	500	101,539	0	18,130	7,583	75,808	وزارة الزراعة - مركزية	
	25,198	19,300	100	5,798	0	1,898	300	3,600	مشاريع ذرة المغاخر والآليات الزراعية	
	3,795	0	500	3,295	0	1,150	195	1,950	المؤسسة الفلسطينية للأبحاث الزراعية	
	40,550	28,700	500	11,350	0	2,450	400	8,500	42 جلة نسوية الأراضي والمياه	
	7,816,769	440,083	34,393	7,342,293	2,089,357	1,197,805	359,566	3,695,565	القطاع الاجتماعي	
	3,350,781	272,000	1,309	3,077,481	120,354	207,127	250,000	2,500,000	43 وكالة التربية والتعليم العالي	
	1,787,683	22,200	11,000	1,754,483	15,300	853,845	73,258	812,090	44 وزارة الصحة	
	6,776	0	140	6,636	0	1,905	378	4,353	45 وزارة شؤون المرأة	
	581,654	1,500	500	579,654	350,000	6,206	2,095	22,353	46 هيئة حقوق الإنسان والمحررين	
	1,538,080	52,196	1,196	1,484,689	1,403,702	11,407	6,320	63,259	47 وزارة التنمية الاجتماعية	
	841,780	51,844	1,150	788,786	716,380	9,706	5,700	57,000	التنمية الاجتماعية - مركزية	
	696,201	352	46	695,903	687,322	1,701	620	6,259	مؤسسة رعاية أسر الشهداء	

Items 46 and 47 of the 2018 budget (marked by arrows) including the sums of money allocated to the two institutions dealing with prisoners, released terrorists, and the families of martyrs. Bottom left: (red markings added by the ITIC): Total amounts allocated to these institutions. Top left: Signature of Mahmoud Abbas. Left: Date of approval of the budget: March 4, 2018

² Previously, this body was **the Ministry of Detainees and Ex-Detainees Affairs** in the PA government.

³ The exact amount is NIS 696,301.

2018 Budget

 دولة فلسطين
 الرئاسية

قرار بقانون رقم () لسنة 2018م
 بشأن الموازنة العامة لسنة 2018م

رئيس دولة فلسطين
 رئيس اللجنة التنفيذية لمنظمة التحرير الفلسطينية
 استناداً لأحكام القانون الأساسي المعدل لسنة 2003م وتعديلاته
 ولا سيما أحكام المادة (43) منه،
 وبعد الاطلاع بقانون رقم (7) لسنة 1998م، بشأن تنظيم الموازنة العامة والشؤون المالية
 وتعديلاته،
 وعلى تنسيب مجلس الوزراء بتاريخ (2018/02/27م)،
 وبناءً على الصلاحيات المخولة لنا قانوناً،
 وتحققاً للمصلحة العامة،
 وبإسْم الشعب العربي الفلسطيني؛

أصدرنا القرار بقانون الآتي:
 المادة (1)
 تندر إيرادات وتنفقات الدولة للإثني عشر شهراً المنتهية بتاريخ 2018/12/31م بما يلي:

رقم	وصف	مليون شيكل
1.	صافي الإيرادات العامة ومصادر التمويل	18,089
أ.	صافي الإيرادات	13,505
	إجمالي الإيرادات	13,691
ب.	المنح والمساعدات لدعم الموازنة العامة	2,160
ج.	المنح المقررة لتمويل النفقات التطويرية	630
د.	التمويل الشخصي	1,440
هـ.	صافي تراكم المتأخرات	1,440-
و.	مصادر تمويل أخرى	1,794
2.	النفقات العامة وصافي الأراض	18,089
أ.	النفقات الجارية وصافي الأراض	16,180
ب.	النفقات التطويرية	1,909

The PA's 2018 budget: The total budget is NIS 18.089 billion. Item B (marked with an arrow) is an estimate of the amount of external aid and donations to the general budget (NIS 2.160 billion). Item C (marked with an arrow) is an estimate of the external grants for development purposes (NIS 630 million). In total, the PA expects to receive NIS 2.790 billion (around USD 790 million) in aid from donor countries in 2018. Hence the allocations for assistance to prisoners, released terrorists, and shahids represent nearly 46% of the foreign aid funds that the PA expects to receive.

Allocations of funds for supporting prisoners, released terrorists, and families of shahids and the wounded

Year	The Fund for Families of Martyrs and the Injured	The Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs
2013	NIS 603 million (in the budget)	NIS 424 million
2014	NIS 619 million (in the budget)	“disappeared” from the budget
2015	NIS 620 million (in the budget)	“disappeared” from the budget
2016	NIS 668 million (in the budget)	“disappeared” from the budget
2017	NIS 695 million (in the budget)	“disappeared” from the budget
2018	NIS 696 million (in the budget)	Around NIS 582 million (this allocation reappeared in the budget)

The total amount in the PA budget allocated in 2018 to support prisoners, released terrorists, and families of shahids is **NIS 1.278 billion⁴ (around USD 360 million)**. **This amount represents about 7% of the total budget, similar to the percentage in the previous six years.** For example, in 2013 (the year before the budget of the Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs disappeared from the PA's budget), the budget allocated to support prisoners, released terrorists and families of martyrs was **NIS 1.027 billion**. This amount **represented around 7.18%** of the total budget (which was NIS 14.3 billion in 2013). **Hence the rate of around 7% of the budget is constant and has been maintained over the past six years.⁵**

⁴ The exact amount is NIS 1,277,955,000.

⁵ According to the information in the ITIC's possession and data appearing in Brig. Gen. (res.) Yossi Kuperwasser's study: "**Incentivizing Terrorism: Palestinian Authority Allocations to Terrorists and their Families**," Jerusalem Center for Public Affairs.

Appendix A

The Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs

The Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs is an institution headed by PA Minister **Issa Karake**. **On May 29, 2014, this institution was made subordinate to the PLO**, in order to mislead the donor countries (mainly the United States) and to create the impression that their aid funds are not being used for funding terrorism. In practice, however, the funds for the Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs belong to the PA budget and **are transferred to the PLO as part of the PA's commitment to support terrorists** taking part in the struggle against Israel.

Issa Karake, chairman of the Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs, which is subordinate to the PLO (Issa Karake's Facebook page, June 21, 2017)

► **The Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs** was established in 1998 following a presidential decree issued by Yasser Arafat, for the establishment of a ministry to handle the issue of Palestinian prisoners (i.e., terrorists) arrested by Israel. **On May 29, 2014, Mahmoud Abbas issued a presidential decree changing** the name of the ministry to the **Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs** and making it subordinate to the PLO. Following the publication of this order, **Minister Issa Karake** (formerly minister of prisoner affairs in the PA) was appointed to **serve as Chairman of the Commission, with the status of Minister**. This institution supports terrorists in prison in Israel, released prisoners, and their families, and fights for their release from Israeli prisons (Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs website in Arabic, June 26, 2017).

Facebook page of the Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs, indicating its affiliation with the PLO (Facebook page of the Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs, June 26, 2017)

► **Issa Karake** is a **veteran Fatah operative from Bethlehem** who heads the Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs. **He was previously imprisoned in Israel for terrorist activities.** Between 1993 and 2005 he served as Chairman of the Palestinian Prisoners Club. Since 2007 he has served as Minister of Prisoners in the PA (although in 2014 his ministry was made subordinate to the PLO). He is also a member of the Palestinian Legislative Council. He displays a radical and uncompromising attitude against Israel. **He frequently criticizes and attacks Israel in the Palestinian and international media** because of its conduct towards Palestinian prisoners.

Issa Karake at a press conference in Ramallah (Wafa News Agency, January 9, 2018)

Appendix B

The Fund for Families of Martyrs and the Injured⁶

The Fund for Families of Martyrs and the Injured is a PLO institution that takes care of the families of shahids (i.e., terrorists who were killed) and the wounded. This institution receives its budget from the PA. It is headed by **Intissar al-Wazir (Umm Jihad)**, one of the most senior women in Fatah.

Intissar al-Wazir (Umm Jihad) being interviewed on Fatah's Awdah channel (Fatah Media YouTube channel, March 8, 2018)

► **The Fund for Families of Martyrs and the Injured was established in 1965.** It began as a welfare committee in Fatah, and was headed since its establishment by Intissar al-Wazir. In the beginning, the fund took care of 11 families of shahids. In 1968, with the increase in the number of families of Palestinian shahids and injured, it was decided to turn the committee into an institution and open its first office in Amman. In 1971, it was decided to make the institution subordinate to the PLO. With the establishment of the PA in 1993 and the return of its senior leaders from abroad, it was decided to make the institution subordinate to the PA Ministry of Welfare as a general directorate. **In 2005, Mahmoud Abbas issued a presidential decree ordering the separation of the institution from the Palestinian Ministry of Welfare and making it subordinate to the PLO,** but its budget continues to come from the PA.

⁶ In Arabic, *Mu'assassat Ri'ayat Ussar al-Shuhadaa wal-Jarha*.

Facebook profile photo of the Fund for Families of Martyrs and the Injured, indicating that it is subordinate to the PLO (Facebook page of the Fund for Families of Martyrs and the Injured, August 28, 2014)

- ▶ The fund cares for the families of shahids and injured Palestinians. It pays them **monthly pensions and provides them with welfare, health, education and rehabilitation services.** The fund cares for **tens of thousands of families** (in 2012 it cared for more than 30,000 families of shahids and injured Palestinians). **It operates two central offices, one in Ramallah and the other in Gaza, along with 15 sub-branches throughout Judea and Samaria** (Al-Araby Al-Jadeed, October 11, 2015).
- ▶ **Over the years, the PA has passed laws guaranteeing the rights of the families of shahids and the injured (i.e., terrorist).** They are also given priority over others with regard to employment in the PA. According to the updated Basic Law of the PA for 2005, Article 22/2: **“Maintaining the welfare of families of martyrs, [so-called] prisoners of war,⁷ the injured and the disabled is a duty that shall be regulated by law. The National Authority shall guarantee these persons education, health and social insurance”** (aman-palestine.org, December 2010).
- ▶ The fund is headed by **Intissar al-Wazir (Umm Jihad)**, one of the most senior Fatah officials, who lives in Ramallah. She was born in Gaza in 1941. Her husband was Khalil al-Wazir (Abu Jihad), the senior Fatah military commander who was killed in Tunis. In addition to her position as chairwoman of the Fund for Families of Martyrs and the Injured, she is also a member of Fatah’s Advisory Council and serves as chairwoman of the General Union of Palestinian Women (which is subordinate to the PLO). She formerly served as a member of Fatah’s Central Committee and as welfare minister in the Palestinian Authority.

⁷ The Palestinians refer to the terrorists imprisoned in Israel, some of them for murdering women and children, as “prisoners of war.”

Intissar al-Wazir (Umm Jihad), chairwoman of the Fund for Families of Martyrs and the Injured (Facebook page of the Fund for Families of Martyrs and the Injured, January 25, 2015)

Transfer of the pensions to families of shahids in the Gaza Strip

► **On October 20, 2016** in Ramallah, **Intissar al-Wazir** signed an agreement with **Quds Bank** for transferring pensions to the families of shahids in the Gaza Strip. The agreement was signed with Quds Bank CEO **Akram Jrab** (Al-Watan, October 20, 2016).

Right: Intissar al-Wazir signing an agreement with Quds Bank in Ramallah for transferring pensions to families of shahids in the Gaza Strip. Left: Intissar al-Wazir being interviewed upon signing the agreement with Quds Bank in Ramallah (Al-Watan, October 20, 2016)

Legitimizing Terrorism : Mahmoud Abbas and other senior Fatah and Palestinian Authority figures honor terrorists involved in killing Israelis

November 22, 2018

[Click for Video](#)

Overview

Mahmoud Abbas recently met in his office in Ramallah with the mother and brother of Karim Yunes, who with his cousin Maher Yunes abducted and brutally murdered an Israeli soldier (both are currently serving life terms in Israeli jails). **The meeting was preceded by other Fatah and PA events honoring terrorists who kill Israelis**, for example, a ceremony honoring them sponsored by Mahmoud Abbas, held in Ramallah; appointing Karim Yunes to Fatah's Central Committee; naming a town square and street in Tulkarm for Maher Yunes; and naming a main street in Jenin for Karim Yunes. Those expressions of respect and honor, sponsored by Mahmoud Abbas and the PA, are **well-known phenomena** (for example, Mahmoud Abbas' meeting in March 2018 with the terrorist who murdered an Israeli civilian in the Old City of east Jerusalem and was released from an Israeli jail).

Right: Mahmoud Abbas receives the mother of terrorist Karim Yunes in his office in Ramallah (al-Hayat Press, November 18, 2018). Left: Mahmoud Abbas and Karim Yunes' mother in Ramallah (Wafa and Mahmoud Abbas' YouTube channel, November 18, 2018).

- The PA and Fatah regard the terrorists imprisoned in Israel and those killed in terrorist attacks (shaheeds) as national heroes, and **turns them into role models, even those who carried out mass murders** (for example, the terrorists who carried out the Coastal Road Massacre in 1978 and the slaughter of the Israeli athletes at the Munich Olympics in 1972¹). Therefore, the PA and Fatah often express their support for terrorists imprisoned in Israel, foster the shaheed cult and provide generous financial support to prisoners and the families of shaheeds. **The PA continues its financial and moral support**, despite the pressure exerted on it by the Trump administration and the State of Israel.

Honoring Two Israeli Arabs Who Abducted and Murdered an Israeli soldier

Mahmoud Abbas meets with Karim Yunes' family (November 2018)

- **On November 18, 2018, Mahmoud Abbas met in his office in Ramallah with the mother and brother of Karim Yunes, an Israeli Arab who abducted and brutally murdered Israeli soldier Abraham Bromberg**, for which he was sentenced to life imprisonment. The meeting to honor the terrorist's family was held close to the date Abraham Bromberg was murdered (he was shot in the head on November 26, 1980, and died on December 1, 1980). At the meeting with the family of the murderer, Mahmoud Abbas stressed that the issue of the Palestinian prisoners was the top priority of the Palestinian leadership, which was investing all its efforts to obtain their release. Also present at the meeting were senior Fatah figures

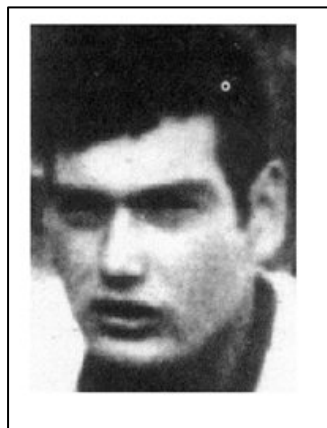
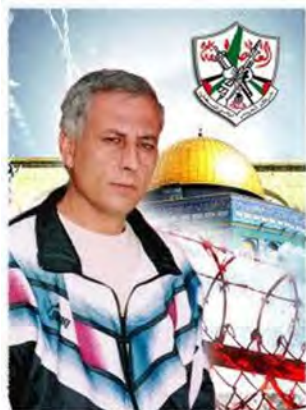
¹ For further information, see the November 11, 2018 bulletin "Legitimization of Terrorism by Fatah and the Palestinian Authority: Glorification of the Murder of the Israeli Athletes at the Munich Olympic Games."

Hussein al-Sheikh, Muhammad al-Madani, Muhammad Ashtiya and Saeb Erekat (Wafa, November 18, 2018).

Mahmoud Abbas uses his official Facebook page to publicize his meeting with the family of Palestinian terrorist Karim Yunes, including a short video of the meeting in his office in Ramallah (Mahmoud Abbas' Facebook page, November 18, 2018).

► In November 1980, Karim Yunes and his cousin Maher Yunes, both Israeli Arabs **from the town of 'Ara in central Israeli, abducted and brutally murdered IDF Sergeant Abraham Bromberg**. The two acted on orders from a relative named **Sami Yunes**, from the village of 'Ar'ara in central Israel. They took the soldier, who was hitchhiking from his base in the Golan Heights, to a house in Zichron Yaakov (central Israel). While driving in the area of Wadi Ara (central Israel) they shot him in the head, stole his weapon and threw him out of the car in an open field. He was found by an Electric Company employee and taken to a hospital, where he later died. Karim Yunes and Maher Yunes were detained in January 1983. A military court sentenced them to death but later their sentence was reduced to life imprisonment. In 2012 it was further reduced to 40 years imprisonment. **Sami Yunes**, who sent the two to carry out the murder, was sentenced to life imprisonment but was released in the Gilad Shalit prisoner exchange deal (and died in 2015). **Karim Yunes became the longest-serving Palestinian prisoner in Israel (nicknamed "the dean of the Palestinian prisoners") and has often been honored by the PA and Fatah.**

Right: Abraham Bromberg (NGO of the Technological and Logistics Directorate, November 20, 2018). Left: Fatah picture of Karim Yunes, one of Abraham Bromberg's murderers. The Fatah logo is in the upper righthand corner (blog of Hashem Saqallah, January 5, 2017).

Ceremony in Ramallah honoring Karim and Maher Yunes, sponsored by Mahmoud Abbas (January 2018).

► The recent meeting in Ramallah between Mahmoud Abbas and the family of Karim Yunes was **another example of the events held by the PA and Fatah to glorify the images of Karim and Maher Yunes**. On January 14, 2018, a ceremony honoring them was held in Ramallah. **Sponsored by Mahmoud Abbas, it was held to mark the beginning of the 36th year of their imprisonment. Mahmoud al-'Alul, deputy Fatah chairman, represented Mahmoud Abbas at the ceremony.** Also present were Jamal Muheisen, Rawhi Fattouh, Haj Isma'il Jabr, Abbas Zaki and Dalal Salameh, all **members of Fatah's Central Committee**; Issa Qaraq, at the time chairman of the PA commission of detainees and ex-detainees affairs; Laila Ghannam, governor of the district of Ramallah and al-Bireh; and Qadoura Fares, director of the Palestinian prisoners' club.

Right: Senior Fatah figure Mahmoud al-'Alul speaks in the name of Mahmoud Abbas, the sponsor of the ceremony honoring the Palestinian terrorists (Wafa, January 4, 2018). Left: The sign hung behind the speaker's podium. The Arabic reads, "Under the sponsorship of his honor chairman Mahmoud Abbas [in red]. Renewing the commitment and loyalty to the veteran prisoners Karim Yunes and Maher Yunes as they enter their 36th year in the jail of the Israeli occupation" (Facebook page of Dr. Laila Ghannam, January 14, 2018).

► During the ceremony 36 candles were lit, one for each year of imprisonment. Mahmoud al-'Alul, who gave a speech in the name of Mahmoud Abbas, Laila Ghannam, Issa Qaraqe, Qadoura Fares and other speakers all noted that **"Karim Yunes and Maher Yunes are symbols, examples of the Palestinian struggle and a source of pride for all Palestinians."** Laila Ghannam said that **everyone had to support them and their relatives until their release** (Wafa and the website of the PA Commission of Detainees and Ex-Detainees Affairs, January 14, 2018).²

Prisoner Karim Yunis appointed to Fatah's Central Committee (May 2017)

► **In May 2017 Fatah's Revolutionary Council appointed Karim Yunes to the Central Committee, the highest institution in the Fatah movement.** Ali Dayak, minister of justice in the PA government, said **the decision made by Fatah, headed by Mahmoud Abbas, to appoint Karim Yunes, nicknamed "dean of the Palestinian prisoners," to the Central Committee came in response to the Israeli campaign to "to put a label of terrorism on the prisoners, the shaheeds and the Palestinian struggle"** (al-Hayat al-Jadeeda, May 28, 2017, according to Palestinian Media Watch). Issa Qaraqe, chairman of the PA commission of detainees and ex-detainees affairs, praised the appointment, saying it was a declaration that the Palestinian prisoners **"are not terrorists and are not criminals," but rather "prisoners of freedom and warriors"** (Palestinian TV, May 28, 2017, according to Palestinian Media Watch).

Naming a square and street in Tulkarm for terrorist Maher Yunes (May 2017)

► **On May 11, 2017, Issam Abu Bakr, governor of the Tulkarm district, held a formal ceremony to open a square and street in Tulkarm named for prisoner Maher Yunes.** The ceremony was attended by the mothers of Maher and Karim Yunes; relatives from the village of 'Ara; Farid Abu 'Aqal, the mayor of Tulkarm; and Fatah members from Tulkarm.

► During the ceremony district governor Issam Abu Bakr said **the square was named in honor of Maher Yunes, who had been imprisoned in Israel for more than 35 years.** He thanked the Tulkarm municipality and all those in the district for their **"national act" of supporting the prisoners.** He said they always stood by their fighters and that there would

² For further information, see the January 17, 2018 bulletin " A ceremony sponsored by Mahmoud Abbas was held to honor terrorists holding Israeli citizenship who were imprisoned for murdering an IDF soldier."

be more such ceremonies in other districts (Ma'an and the YouTube channel of al-Fajr TV in Tulkarm, May 11, 2017).

Issam Abu Bakr, governor of the Tulkarm district, at the unveiling of the Maher Yunes square and street in Tulkarm (YouTube channel of al-Fajr TV in Tulkarm, May 11, 2017).

Right: Issam Abu Bakr, governor of the Tulkarm district, interviewed after the ceremony in the square, praises Palestinian terrorist Maher Yunes (YouTube channel of al-Fajr TV in Tulkarm, May 11, 2017). Left: The governor of the Tulkarm district stands next to Maher Yunes' mother (bakara.net, May 12, 2017).

Naming a main street in Jenin after Karim Yunes (May 2017)

► On May 2, 2017, the PA named a main street in Jenin for Karim Yunes, the so-called "dean of Palestinian prisoners." The ceremony took place during a large Fatah rally held under the auspices of Ibrahim Ramadan, governor of the Jenin district, the Fatah movement and the Jenin municipality. During the ceremony Ibrahim Ramadan read a message from Mahmoud Abbas (al-Ayam, May 2, 2017, according to Palestinian Media Watch; al-Hayat al-Jadeeda, May 19, 2017).

Right: Ibrahim Ramadan, governor of the Jenin district, sits next to the mother of terrorist Karim Yunes at the ceremony in Jenin. They hold the two corners of a poster with the pictures of Yasser Arafat, Karim Yunes and Mahmoud Abbas (bakara.net, May 18, 2017). Left: A large Fatah rally in Jenin, during which a main street was named for Karim Yunes.

Mahmoud Abbas meets with the terrorist who killed an Israel in east Jerusalem and released after serving a term in prison (March 2018)

► On March 14, 2018 **Mahmoud Abbas** hosted a festive reception in his office in Ramallah for **Rajaa'i Abd al-Karim Hadad**. Hadad is a Fatah terrorist who served a twenty-year prison term in Israel for his **participation in a shooting attack carried out in the Old City Jerusalem in 1997**. During the reception, which was extensively covered by the Palestinian media, **Mahmoud Abbas congratulated the terrorist on his release** and stressed that the issue of the Palestinians imprisoned in Israeli jails is at the top of the Palestinian leadership's priorities. **Gavriel Hirschberg was killed in a shooting attack** when he and a friend were en route to the Ateret Kohanim yeshiva. Gavriel Hirschberg was killed instantly and his friend was critically wounded.

Right: Gavriel Hirschberg, killed in a shooting attack in the Old City of Jerusalem, November 20, 1997 (website for the Commemoration of the Victims of Palestinian Violence and Terrorism in Israel, March 21, 2018). Left: The terrorist, Rajaa'i Hadad, embraced by Mahmoud Abbas during a reception held for him at Mahmoud Abbas' office in Ramallah (Wafa, March 14, 2018).

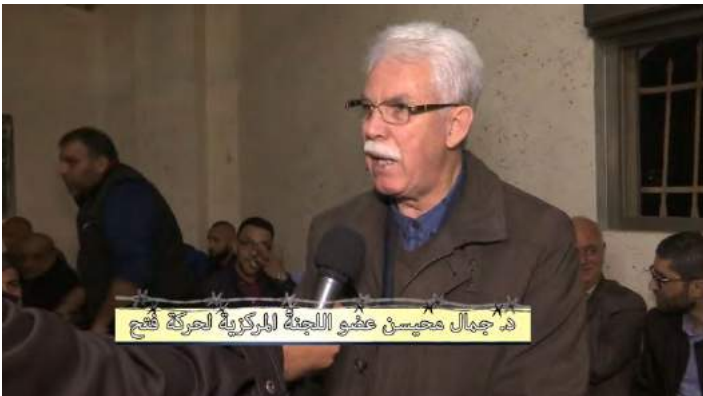

Right: Mahmoud Abbas meets with Fatah operative Rajaa'i Hadad after his release from an Israel jail during a reception held in Abbas' office in Ramallah (Wafa, March 14, 2018). Left: Posting to Mahmoud Abbas' Facebook page with a picture of Abbas and released prisoner Rajaa'i Hadad (Facebook page of Mahmoud Abbas, March 14, 2018).

- ▶ The reception held in Mahmoud Abbas' office was attended by senior PA, Fatah and PLO figures. Among them were **Tayib Abd al-Rahim, secretary general of the office of Mahmoud Abbas; Saleh Rafat, a member of the PLO's Executive Committee; Intisar Abu 'Amara, Mahmoud Abbas' office manager; Adnan Ghait, a member of Fatah's Revolutionary Council; Mu'tassem Teem, director of the Jerusalem department in Mahmoud Abbas' office; and Nasser Qaws, director of the Jerusalem Prisoners Club.** Mahmoud Abbas congratulated Rajaa'i Hadad on his release from jail, reiterating that the issue of the Palestinian prisoners in Israeli jails is at the top of the Palestinian leadership's priorities (Wafa, March 14, 2018). **The reception was widely covered by the Palestinian media and Mahmoud Abbas documented it on his Facebook page.**
- ▶ **After the meeting with Mahmoud Abbas in Ramallah, Fatah held a reception for the freed terrorist in al-Ram (north of Jerusalem).** It was well-attended and widely covered by the Fatah and PA media. Present was **Jamal Muheisen, a member of Fatah's Central Committee** and responsible for Fatah's Bureau of Mobilization and Organization in Judea and Samaria (Facebook page of Palestinian TV, March 17, 2018). Interviewed by Palestinian TV, which extensively covered the event, Muheisen said he was happy to participate in the reception for a **"knight of Fatah" who spent twenty years in an Israeli jail for defending his people and their freedom.** (Facebook page of Palestinian TV, March 17, 2018).

[Pictures] [Caption] The reception held in al-Ram for Palestinian terrorist Rajaa'i Hadad upon his release from an Israeli jail (Facebook page of Palestinian TV, March 17, 2018).

[Pictures] [Caption] Right: Fatah sign reading, "The Fatah Movement, Jerusalem district, Old City region, extends a warm welcome to freed prisoner Rajaa'i Abd al-Karim Yusuf Hadad on his release from the occupation prison" (Facebook page of Palestinian TV, March 17, 2018). Left: Jamal Muheisen, a member of Fatah's Central Committee and in charge of Fatah's Bureau of Mobilization and Organization in Judea and Samaria, at the reception in al-Ram (Facebook page of Palestinian TV, March 17, 2018).

יום השנה להקמת פתח ציון באוניברסיטאות ובמכללות ביהודה ושומרון באמצעות האדרת תופעת השהידים ועידוד לטרור

10 בינואר 2018

כללי

◀ ב-1 בינואר 2018 חל יום השנה ה-53 להקמת תנועת פתח. לציון יום השנה התקיימו ביהודה ושומרון ורצועת עזה אירועים שונים. בין המוסדות שציינו את יום השנה היו גם **אוניברסיטאות ומכללות ביהודה ושומרון**. האירועים במוסדות האקדמיים אורגנו בעיקר על ידי תנועות הסטודנטים של פתח. במסגרתם נערכו צעדות והפגנות, והועלו מיצגים.

◀ לפנינו תמונות המתעדות אירועים לציון יום השנה ליסוד תנועת פתח **באוניברסיטת ביר זית**, שהיא אחת האוניברסיטאות הבולטות בתחום ההשכלה הגבוהה ברשות הפלסטינית. רבים מבוגריה מילאו תפקידים בהנהגה הפלסטינית ביהודה ושומרון ובכלל זה כאלו, שמלאו תפקידים בכירים בתשתיות הטרור של פתח וחמאס (למשל, מרואן אלברע'ות'י מפתח ויחיא עיאש מחמאס). תיעוד נוסף המובא להלן הוא של אירוע **שהתקיים במכללה האוניברסיטאית למדעי החינוך בראמאללה** (בה מתחנך דור המורים הבא בבתי הספר של הרשות הפלסטינית).

◀ תנועת פתח, שעל בסיסה פועלת הרשות הפלסטינית, שילבה באירועי יום השנה להקמתה מוטיבים ברורים של האדרת שהידיות שנהרגו בפיגועי התאבדות והקרבה רבי נפגעים¹, ועידוד ביצוע פיגועים ע"י מחבלים מתאבדים. הללו מהווים המחשה נוספת **לעומק "תרבות השהידים"**, שעליה מתחנך הדור הצעיר ברשות הפלסטינית "תרבות" זאת הינה גם **נחלת בכירי הרשות הפלסטינית ופתח**, ולא רק נחלתם של ארגוני הטרור כגון חמאס והרשות².

שכבת הגיל של בני הנוער והסטודנטים, שאליהם מכוונים המסרים של פתח במוסדות האקדמיים, **הם אלה המהווים בשנים האחרונות "חוד החנית" בעימותים האלימים עם כוחות הביטחון הישראליים ואת "הגרעין הקשה" בביצוע פעולות הטרור** (במסגרת הטרור העממי, המכונה על ידי הרשות הפלסטינית "ההתנגדות העממית"). קיום אירועים במוסדות האקדמיים **בעלי סממנים צבאיים ברורים המעודדים**

1 על תופעת האדרת שהידיות לרגל יום הקמת הפתח ראו פרסום מרכז המידע מ-4 בינואר 2018: "תרבות השהידים הפלסטינית: לרגל יום השנה להקמת פתח הנציח דף הפייסבוק הרשמי שלו חמש מחבלות פלסטיניות, שהיו שהיו מעורבות בפיגועי התאבדות והקרבה רצחניים.

² הטרור העממי זוכה ללגיטימציה של פתח והרשות שאושררה לאחרונה בועידה השביעית של פתח בראמאללה (29 בנובמבר-4 בדצמבר 2016).

פיגועי התאבדות מהווים מסר מטעם פתח והרשות הפלסטינית לפיו ביצוע פעולות טרור נגד ישראל הינו מעשה לגיטימי ואף רצוי וזאת בניגוד מוחלט למסרים המופנים לקהילה הבינלאומית.³

הטקס באוניברסיטת ביר זית

◀ הטקס נערך ב-3 בינואר 2018 על ידי תנועת הסטודנטים של פתח (השביבה) באוניברסיטה. תמונות רבות מהאירוע הועלו לדף הפייסבוק של תנועת הסטודנטים באוניברסיטה. הטקס כלל, בין השאר, מצעד סטודנטים נושאי דגלי פתח. במצעד נראו הצועדים כשהם רעולי פנים, חלקם לבשו מדים ואפודים. על גב האפוד שלהם נכתב: "יחידות השהיד רא'ד אלכרמי"⁴. חלק מהמשתתפים ייצגו מחבלים מתאבדים. הם היו לבושים בתכריכים לבנים וחגורים בחגורות נפץ. כל אחד מהם החזיק בידו ספר קוראן. (דף הפייסבוק של תנועת הסטודנטים של פתח באוניברסיטת ביר זית, 3 בינואר 2018).

סטודנטים רעולי פנים במפגן צבאי (דף הפייסבוק של תנועת הסטודנטים של פתח באוניברסיטת ביר זית, 3 בינואר 2018).

סטודנטים לבושי מדים ואפודים. על גב האפוד נכתב "יחידות השהיד רא'ד אלכרמי" (דף הפייסבוק של תנועת הסטודנטים של פתח באוניברסיטת ביר זית, 3 בינואר 2018).

³ אבו מאזן במסיבת עיתונאים בבית הלבן: "אנו מחנכים את ילדינו, צאצאינו ובנינו לתרבות של שלום" (ופא, 3 במאי 2017).

⁴ רא'ד אלכרמי: פעיל טרור בכיר, מבכירי הזרוע הצבאית לשעבר של פתח בגזרת טול כרם. היה מעורב בעשרות פיגועים בהם נפצעו ונהרגו ישראלים רבים. פעל תחת אחריותו הישירה של מרואן אלברע'ות', שנדון לחמישה מאסרי עולם מצטברים על רצח בכוונה תחילה של חמישה אנשים. רא'ד אלכרמי נהרג ב-14 בינואר 2002, במהלך האנתיפאדה השנייה. ישראל הואשמה בהריגתו. לאחר מותו של רא'ד אלכרמי היה מרואן אלברע'ותי מעורב ישירות בפיגוע נקמה בו נורתה יואלה חן ז"ל בכביש 443 סמוך לגבעת זאב (15 בינואר 2002).

פעילים רעולי פנים, לבושים בתכריכים לבנים חגורים חגורות נפץ ובידיהם ספרי קוראן (דף הפייסבוק של תנועת הסטודנטים של פתח באוניברסיטת ביר זית, 3 בינואר 2018).

◀ כחלק מהאירוע העלו המשתתפים גם מיצג בו הוצג ירי של חייל צה"ל לעבר מפגינים פלסטינים והלוויה של אחד המפגינים, שנהרג כתוצאה מהירי.

מיצג המדמה ירי של חיילי צה"ל לעבר מפגינים. משמאל: הלוויה של אחד המפגינים שנהרג על פי המיצג מהירי (דף הפייסבוק של תנועת הסטודנטים של פתח באוניברסיטת ביר זית, 3 בינואר 2018).

◀ במהלך הטקס והצעדה הונפו שלטים המדגישים כי ירושלים היא פלסטינית ומביעים תמיכה באסירים. כמו כן הונפו כרזות בהן תמונות של יאסר ערפאת בהם הופיעה הציטה הידועה: **"לירושלים הולכים מיליוני שהידים"**. בצעדה הונפו גם תמונות של יוסף אלשאיב, מתאם הפעילות של תנועת הסטודנטים של פתח באוניברסיטת ביר זית, שנעצר על ידי צה"ל ב-16 בדצמבר 2017.

כרזות שהונפו במהלך האירוע. מימין: כרזה עליה תמונה של יוסף אלשאיב, מתאם הפעילות של תנועת הסטודנטים של פתח באוניברסיטת ביר זית, שנעצר בידי צה"ל ב-16 בדצמבר 2017. משמאל: כרזה הנושאת את תמונת ערפאת ודבריו "לירושלים הולכים מיליוני שהידים" (דף הפייסבוק של תנועת הסטודנטים של פתח באוניברסיטת ביר זית, 3 בינואר 2018).

בתמונת ערפאת ולצידה תמונת ג'ורג' חבש, מייסד ארגון הטרור החזית העממית לשחרור פלסטין עליה נכתב: "אין שלום ואין דו-קיום עם הציונות" (דף הפייסבוק של תנועת הסטודנטים של פתח באוניברסיטת ביר זית, 3 בינואר 2018).

המכללה האוניברסיטאית למדעי החינוך בראמאללה

ב-4 בינואר 2018 ערכו תנועת הסטודנטים של פתח והתאחדות הסטודנטים מפגן צבאי לרגל יום השנה ה-53 לייסוד פתח במכללה האוניברסיטאית למדעי החינוך בראמאללה, במכללה זאת מתחנך הדור הבא של מורי הרשות הפלסטינית. **במפגן נראו רעולי פנים לבושים במדים צבאיים ואפודים.** תמונות מהאירוע הועלו לדף הפייסבוק הרשמי של פתח.

מפגן צבאי של הפתח במכללה האוניברסיטאית למדעי החינוך בראמאללה (דף הפייסבוק הרשמי של פתח, 4 בינואר 2018).

האדרת מחבלים וסיוע להם של פתח והרשות הפלסטינית: המקרה של עמר אבו לילא, שרצח שני ישראלים באזור אריאל

4 ביולי 2019

כללי

לאחרונה העניק עבאס זכי, חבר הוועד המרכזי של פתח, אות הוקרה למשפחתו של עמר אבו לילא, מחבל שביצע פיגוע דקירה וירי באזור אריאל (בו נהרגו שני ישראלים, חייל ואזרח). עבאס זכי ביקר גם באתר הנמצא בכפר מגוריו של המחבל, אשר בו נבנה בית המשפחה החדש לאחר שהבית הקודם נהרס על ידי כוחות צה"ל. אל עבאס זכי נלוו מזכיר סניף סלפית (מדרום לאריאל) של פתח ופעילים נוספים של התנועה (דף הפייסבוק הרשמי של 'פתח', 1 ביולי 2019).

בכיר פתח, עבאס זכי מעניק לבני משפחת המחבל מגן ההוקרה
(דף הפייסבוק של עבאס זכי, 1 ביולי 2019).

◀ "הצלחת" אבו לילא להרוג שני ישראלים בפיגוע הדקירה והירי סמוך לאריאל (17 במרץ 2019) עוררו כלפיו גל הערצה והפכו אותו לגיבור: בכירים בפתח הגיעו לנחם את בני משפחתו; הרחוב הראשי בכפר בו עבר המחבל בדרכו לביצוע הפיגוע נקרא על שמו; אנדרטה הוקמה לזכרו בכפר בו מצא מחסה ובו נהרג בחילופי האש עם כוחות צה"ל; וברשתות החברתיות שיבחו אותו ואת "גבורתו". במישור המעשי הכריזה תנועת פתח בסלפית על פרויקט לשיקום ביתו של המחבל, שנהרס ע"י צה"ל.

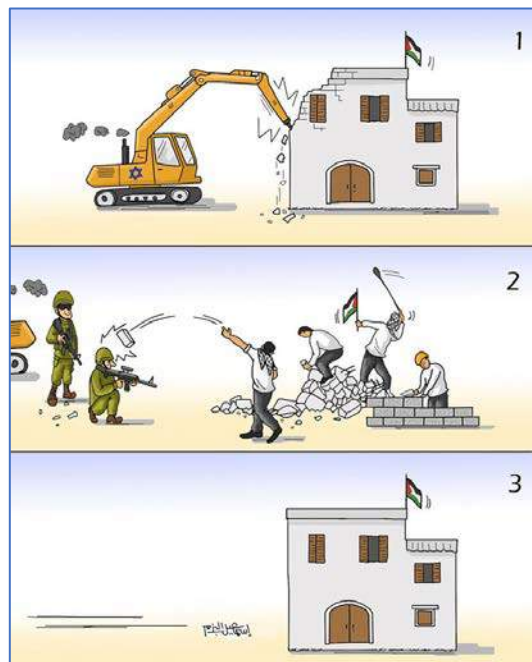
◀ ביטויי האדרת עומר אבו לילא מהווים חלק מתופעה נרחבת של הפיכת מבצעי פיגועים, ובעיקר פיגועים שהביאו להריגתם של ישראלים, למודל הערצה בחברה הפלסטינית. המחבלים שנהרגו (השהידים) נתפסים כגיבורים לאומיים, שיש לתמוך במשפחותיהם ולהנציח את זכרם, והם זוכים לתמיכה נרחבת מצד הרשות הפלסטינית, פתח וארגונים נוספים. האדרת השהידים והתמיכה ובבני משפחותיהם הינה פועל יוצא של אתוס פלסטיני, שמרכיב מרכזי בו הוא תפיסת "המאבק המזוין" נגד ישראל. קיומו של אתוס זה נותן לגיטימציה ורוח גבית להמשך הטרור נגד ישראל, בין אם באמצעות טרור הממוסד ובין אם טרור עממי.

◀ בניית בתי מחבלים שנהרסו מהווה אחד הביטויים לתמיכה הפוליטית והעממית הניתנת למחבלים שנהרגו ולבני משפחותיהם. כמו כן מהווה בנייתם מחדש של הבתים מהלך מתריס נגד ישראל, שמטרתו לאתגר את

המסר ההרתעתי, שמבקשת ישראל להעביר באמצעות הריסת הבתים. כך למשל, עיריית טול כרם ופעילי פתח סייעו בבנייה מחדש של בית משפחת המחבל, שהרג שני ישראלים בפיגוע ירי (7 באוקטובר 2018) באזור התעשייה בברקן; כמו כן, הודיע בכיר בפתח, כי אבו מאזן הנחה לבנות מחדש את בית משפחתו של המחבל, שהרג חייל צה"ל כשהשליך עליו לוח שיש במהלך פעילות ביטחונית (26 במאי 2018) (הסטטוס של בניית שני הבתים הללו אינו ידוע לנו).¹

מימין: עבאס זכי מבקר בבית משפחתו ההרוס של עמר אבו לילא בכפר אלזאויה (ממערב לסלפית), כפר מולדתו של אבו לילא (דף הפייסבוק של סניף פתח בסלפית, 22 ביוני 2019). משמאל: ביקורו של עבאס זכי באתר הבניה של הבית החדש (דף הפייסבוק של עבאס זכי, 1 ביולי 2019).

צה"ל הורס בתי משפחות מחבלים והפלסטינים בונים אותם מחדש (דף הפייסבוק של אסמאעיל אלבזם, 17 בדצמבר 2018).

¹ פרטים נוספים ראו בפרסום מרכז המידע מ-30 בדצמבר 2018: "המאבק על הריסת בתי משפחות מחבלים: הרשות הפלסטינית ופתח מסייעים לבנייה מחדש של בתי משפחות מחבלים שנהרסו ומאתגרים בכך את המסר ההרתעתי שמבקשת ישראל להעביר".

פיגוע הדקירה, שביצע עמר אבו לילא

תיאור הפיגוע

◀ **ב-17 במרץ 2019** הגיע עמר אמין אבו לילא רגלית מכיוון הכפר סלפית (סמוך לאריאל) לתחנת ההסעה באריאל. בתחנה עמדו שני חיילים, שאבטחו את המקום. **אבו לילא דקר את אחד החיילים, הרג אותו, חטף את כלי נשקו והמשיך לכיוון צפון.** בדרכו ביצע ירי לעבר שלוש מכוניות אזרחיות שנסעו בכביש. כתוצאה מהירי לעבר המכונית הראשונה **נפגע אזרח שנפצע באורח אנוש ומת מפצעיו כיממה לאחר מכן.**

◀ אבו לילא גנב את אחת המכוניות והחל לנסוע לעבר צומת גיתי אבישר (בין צומת אריאל למחלף ברקן) כשהוא מבצע ירי לכל אורך הדרך. עם הגיעו לצומת הוא ירה לעבר חייל והמשיך בנסיעה. באזור הכפר בורקין (חמישה ק"מ מערבית לג'נין) הוא נטש את כלי הרכב הגנוב ונמלט. **באירוע נהרגו חייל צה"ל ואזרח . חייל**

נוסף נפצע באורח קשה.

מימין: זירת פיגוע הדקירה . משמאל: זירה נוספת של הפיגוע המשולב סמוך לאריאל (חשבון הטוויטר PALINFO, 17 במרץ 2019)

**כוחות צה"ל סורקים כפרים פלסטינים בגזרת סלפית בעקבות הפיגוע
(חשבון הטוויטר PALINFO, 17 במרץ 2019)**

**מימין: תהלוכת שמחה של חמאס בעזה בעקבות הפיגוע. משמאל: פעילי חמאס מחלקים מיני מתיקה בעזה לאות
שמחה על ביצוע הפיגוע (דף הפייסבוק שהאב, 17 במרץ 2019)**

◀ **ב-19 במרץ 2019**, יומיים לאחר ביצוע הפיגוע, כיתרו כוחות הביטחון הישראליים את הבית בו הסתתר בכפר עבויין באזור ראמאללה (פלסטין אליום, 20 במרץ 2019). בחילופי אש עם כוחות הביטחון נהרג עמר אבו לילא. תנועת השביבה של פתח פרסמה הודעת אבל על מות "בנה השהיד הגיבור" (דף הפייסבוק הרשמי של פתח, 20 במרץ 2019). בדף הפייסבוק הרשמי של פתח הועלה פוסט לזכרו של: "השהיד הגיבור עמר אבו לילא"

**דירת המסתור של עמר אבו לילא בכפר עבויין, בה נהרג בחילופי אש עם כוחות הביטחון הישראליים
(ופא, 20 במרץ 2019)**

האדרת המחבל אבו לילא לאחר מותו

◀ **עמר אמין אבו לילא**, המחבל שביצע את הפיגוע, היה בן 19, **מהכפר אלזאויה** שממערב לסלפית (אתר ערבי 48, 18 במרץ 2019). הפיגוע המשולב שביצע אבו לילא ו"הצלחתו" להרוג שני ישראלים ולהימלט מזירת האירועים, **עוררו גל הערצה כלפיו**. לא רק בפתח העלו על נס את דמותו אלא גם חמאס והג'האד האסלאמי הזדרזו לברך על הפיגוע. גולשים ברשתות החברתיות פרסמו את תמונותיו תוך שהם משבחים את הפיגוע שביצע ואת "גבורתו".

עמר אבו לילא, המחבל שביצע את הפיגוע באזור אריאל בו נהרגו שני ישראלים (אתר ערבי 48, 18 במרץ 2019)

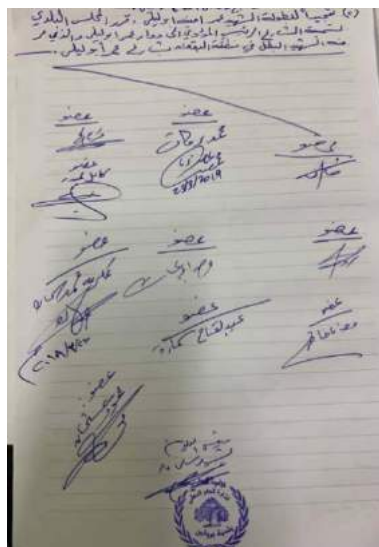
◀ **המועצה הלאומית הפלסטינית** הביעה צער על מותו של אבו לילא וקראה לאו"ם להגן על העם הפלסטיני מפני "התוקפנות הישראלית" (ופא, 20 במרץ 2019). ב-23 במרץ 2019 הגיע **מחמוד אלעאלול**, **חבר הוועד המרכזי של פתח** לנחם את המשפחה בסוכת האבלים שנפתחה לזכרו בכפרו אלזאויה. במהלך דברים שאמר במקום, ציין, כי **בפתח גאים בשהיד עמר אבו לילא** (דף הפייסבוק הרשמי של הפתח, 23 במרץ 2019). ברצועת עזה נפתחה סוכת אבלים לזכרו (שהאב, 20 במרץ 2019).

מימין : פוסט בדף הפייסבוק הרשמי של פתח לזכר עמר אבו לילא "השהיד הגיבור" (דף הפייסבוק הרשמי של הפתח, 20 במרץ 2019). משמאל: בכיר פתח מחמוד אלעאלול, נושא דברים בסוכת האבלים (דף הפייסבוק הרשמי של הפתח, 23 במרץ 2019)

◀ הענקת מגן ההוקרה למשפחתו של המחבל בטקס שנערך לאחרונה הינה רק אירוע אחד **בשורה של אירועים להנצחת עמר אבו לילא:**

◆ **ב-23 במרץ 2019 החליטה עיריית הכפר ברוקין (מערבית לסלפית) לקרוא לרחוב הראשי, בו עבר אבו לילא בדרכו לביצוע הפיגוע בצומת אריאל, על שמו כאות הערכה על "גבורתו".** בתגובה להחלטה נרשמו תגובות סיפוק, הידד והערכה של גולשים בדף הפייסבוק של העירייה, כגון: "כל הכבוד וההערכה", "מהלך מכובד, כל הכבוד", "כבוד והערכה לכל תושבי ברוקין" (דף הפייסבוק של עיריית ברוקין, 23 במרץ 2019). **גם פתח פרסמה בדף הפייסבוק הרשמי שלה את החלטת עיריית ברוקין (דף הפייסבוק הרשמי של הפתח, 23 במרץ 2019).**

מימין: החלטת עיריית ברוקין (דף הפייסבוק של עיריית ברוקין, 23 במרץ 2019). משמאל: דף הפייסבוק הרשמי של פתח מפרסם את החלטת עיריית ברוקין (דף הפייסבוק הרשמי של הפתח, 23 במרץ 2019)

◆ **ב-26 במרץ 2019 חנכו תושבים בכפר עבון (כפר באזור רמאללה בו הסתתר אבו לילא ובו מצא את מותו) רחוב על שם עמר אבו לילא (חשבון הטוויטר QUDSN, 26 במרץ 2019).**

תושבים בכפר עבון (אזור רמאללה) חונכים רחוב על שם עמר אבו לילא (חשבון הטוויטר QUDSN, 26 במרץ 2019)

◆ **ב-27 במרץ 2019** הושלמה הקמת **אנדרטה לזכרו של אבו לילא בכפר עבון**, מול הבית שבו נהרג במהלך חילופי אש עם כוחות צה"ל (דף הפייסבוק של תנועת פתח בעבון, 27 במרץ 2019). בראש האנדרטה מתנוסס סמל פתח.

האנדרטה לזכרו של עמר אבו לילא ועליה הסמל של תנועת פתח
(דף הפייסבוק של תנועת פתח בעבון, 27 במרץ 2019)

בניית בית למשפחת המחבל במקום זה שנהרס

ב-24 באפריל 2019 הרכו כוחות הביטחון הישראליים את הדירה בה התגורר עמר אמין אבו לילא בכפר אלזאויה. מיד לאחר הריסת הבית הכריזה תנועת פתח בסלפית על פרויקט שלקחה על עצמה לבנייה **מחדש של ביתו**. לצורך זה נרכש שטח אדמה והחלו עבודות יישור השטח והנחת היסודות. נמסר כי בניית הבית תסתיים תוך ארבעה חודשים ובינתיים תועבר המשפחה להתגורר במקום מגורים זמני (ופא, 24 באפריל 2019). במסגרת הטקס בסלפית בו השתתף עבאס זכי ב-1 ביולי 2019, ביקרה משלחת של חברי המועצה המהפכנית של פתח בראשותו גם באתר הבניה של הבית המוקם למשפחה(דף הפייסבוק של עבאס זכי, 1 ביולי 2019).

ביתו ההרוס של המחבל עמר אבו לילא בעיירה אלזאויה
(דף הפייסבוק הרשמי של פתח, 24 באפריל 2019)

מימין: מזכיר סניף פתח בסלפית מכריז על בניית בית חדש למשפחת המחבל (דף הפייסבוק הרשמי של פתח, 24 באפריל 2019). משמאל: תחילת העבודות להכשרת השטח בו ייבנה הבית החדש (דף הפייסבוק הרשמי של פתח, 24 באפריל 2019)

מימין: עבאס זכי מבקר בבית ההרוס של משפחת עמר אבו לילא בכפר אלזאויה (דף הפייסבוק של סניף פתח בסלפית, 22 ביוני 2019). משמאל: ביקורו של עבאס זכי באתר הבניה של הבית החדש (דף הפייסבוק של עבאס זכי, 1 ביולי 2019)

ספרי הלימוד של הרשות הפלסטינית: ההתייחסות ליהודים, לישראל ולשלום

26 בדצמבר 2017

אי הכרה בקיומה של מדינת ישראל: מפה מדינית של המולדת הערבית, המופיעה בספרי הלימוד החדשים של הרשות הפלסטינית שיצאו לאור ב-2017. במפה מופיעים שמות המדינות השונות, כולל פלסטין. למדינת ישראל אין זכר במפה (לימודי חברה, כתה ה', חלק א' (2017) עמ' 22).

מבוא

- ◀ לפניכם מחקר מקיף אודות ההתייחסות ליהודים, ישראל ולשלום בספרי הלימוד של הרשות הפלסטינית. המחקר מכסה ספרי לימוד של הרשות הפלסטינית, שיצאו בארבע השנים האחרונות (תהליך הוצאת ספרים חדשים ע"י הרשות עדיין לא הושלם)
 - ◀ המחקר נכתב ע"י **ד"ר ארנון גרויס** ו**ד"ר רוני שקד** ממכון טרומן באוניברסיטה העברית. הוא **בוצע בהזמנת המרכז למחקר מדיניות המזרח הקרוב** ולאחרונה יצא לאור בשפה העברית כפרסום משותף של המרכז למחקר מדיניות המזרח הקרוב ומרכז בגין-סאדאת למחקרים אסטרטגיים (בס"א) באוניברסיטת בר אילן.
- המחקר התאפשר הודות למענק שהתקבל ממרכז ויזנטל (Wiesenthal Center).

ממצאי המחקר מצביעים, כי ניתן לסכם את התייחסות ספרי הלימוד של הרשות הפלסטינית לישראל, ליהודים ולשלום בשלושה עיקרי יסוד: **דה-לגיטימציה, דמוניזציה ואינדוקרטרינציה למאבק אלים** ללא כל קריאה לשלום לדו-קיום ולשלום עם השכן הישראלי. על בסיס עיקרי יסוד אלו נבנה הנרטיב הפלסטיני המציג את הסכסוך הפלסטיני-ישראלי בצורה מעוותת מהבחינה ההיסטורית ואינו מותיר תקווה לסיומו בדו-קיום בשלום בין שני הצדדים המעורבים בו.

◀ **ממצאים אלו תואמים מחקרים נוספים אודות ספר הלימוד הפלסטינים**, שנעשו בעשור האחרון (חלקם מצאו ביטוי בפרסומי מרכז המידע למודיעין ולטרור). מחקרים אלו שבו והצביעו על **העוינות כלפי ישראל המוטמעת במערכת החינוך הפלסטינית**, שהינה פועל יוצא **מהאתוס הפלסטיני, שעל ברכיו התחנכו דורות רבים של פלסטינים, כולל הדור הנוכחי**. אתוס זה המוטמע היטב בקרב הדור הצעיר הפלסטיני מוביל לתרבות של שנאה כלפי מדינת ישראל והעם היהודי **ומתדלק את הטרור, האלימות וההסתה כלפי ישראל**.

בברכה

ד"ר (אל"מ) ראובן ארליך

מנהל מרכז המידע

למודיעין ולטרור

ספרי הלימוד של הרשות הפלסטינית (רש"פ) ההתייחסות ליהודים, לישראל ולשלום

תמצית מנהלים

המחקר הנוכחי מכסה את ביטויי ההתייחסות ל"אחר" היהודי-ישראלי ולשלום עימו המצויים בספרי הלימוד העדכניים ביותר שיצאו לאור מטעם הרשות הפלסטינית לשימוש בכל בתי"ס ביהודה, שומרון ורצועת עזה וכן בבתי"ס שבמזרח ירושלים הפועלים לפי תכנית הלימודים של הרש"פ. מדובר הן בבתי"ס הממשלתיים, הן בבתי"ס שבניהול גורמים פרטיים (כגון כנסיות שונות, אגודות צדקה אסלאמיות וכד'), והן באלה המנוהלים ע"י סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם - אונר"א. נכללו במחקר 201 ספרים במקצועות שונים בכיתות א'-י"ב ונבדקו בהם כל סוגי החומר הכתוב, כולל תרגילי לשון, שאלות ומטלות והערות שוליים וכן תצלומים, איורים, מפות, טבלאות ותרשימים. 77 ספרים מאלה שנבדקו הודפסו בשנים 2016 ו-2017, במסגרת פרויקט של משרד החינוך הפלסטיני לכתיבה מחדש של ספרי הלימוד, שנמצא כעת בעיצומו.

עורכי המחקר הנוכחי מאמינים בכל ליבם ששלום משמעותי חייב להתחיל בחינוך: יש לתת לדור הצעיר בשני הצדדים הזדמנות להבין את הרקע הרחב יותר של הסכסוך אשר בו מסובכות חברותיהם ויש להראות לו את התועלת ההדדית של פתרונו בדרכי שלום. הדבר מחייב הכרה חד-משמעית ביריב, לצד תיאור מכבד של זהותו, אמונותיו והאינטרסים שלו. מטרתו היחידה של מחקר זה היא קידום החינוך לשלום בשני צידי הסכסוך המזרח-תיכוני, והמחברים מקווים להוסיף למחקר הנוכחי בהקדם מחקר דומה על ספרי הלימוד הישראליים.

מסקירת ממצאי המחקר ניתן לסכם את ההתייחסות ספרי הלימוד של הרש"פ לישראל, ליהודים ולשלום בשלושה עיקרי יסוד: **דלגיטימציה, דמוניזציה, ואינדוקטרינציה למאבק אלים במקום קריאה לשלום**. על בסיס עיקרי יסוד אלה נבנה נרטיב המציג את הסכסוך בצורה מעוותת מבחינה היסטורית ואינו מותיר כל תקווה לסימום בדו-קיום בשלום בין שני הצדדים המעורבים בו. דבר זה טומן בחובו השלכות כבדות משקל על עתידם ועתיד ילדיהם, וגם מצביע על מטרות הרש"פ לטווח ארוך, ועל מידת מעורבותה של אונר"א במטרות אלה.

הדלגיטימציה של היהודים מתבטאת באי הכרה בהם כעם בעל זכויות לאומיות בארץ. דבקתם בה מתוארת כ"שאיפות חמדניות (אטמאע)". תנועתם הלאומית - הציונות - מוצגת כתנועה קולוניאליסטית בשירות האימפריאליזם המערבי, שמטרתה ליישב את יהודי העולם בארץ תוך גירוש הפלסטינים ממנה ובכך היא מוצגת כאיום קיומי. בספרי הלימוד משנת 2017 אף מוחלפת הגדרת הסכסוך מ"הסכסוך הערבי-ישראלי" ל"הסכסוך הערבי-ציוני", כנראה במטרה להציג את הסכסוך בעיני התלמידים כמאבק על עצם הקיום, דבר המרחיק עוד יותר את האפשרות לפתור אותו בדרכי שלום ודו-קיום.

בספרים שיצאו עד 2016 היו מעט מאד ההתייחסות לנוכחותם של היהודים בארץ בעבר, לעומת הפלסטינים המוצגים שם כצאצאים ישירים של הכנענים הקדומים המתוארים כ"ערבים". "הקשר הכנעני" של הפלסטינים נזנח בספרים החדשים מהשנים 2016 - 2017, אך טיעון ערבותם של הכנענים נשמר ובכך יוצרים ספרי הלימוד רושם של קדימות ערבית על-פני היהודים גם בעת העתיקה. יתירה מזו, בספרי הלימוד החדשים שיצאו עד כה גם לא מוזכר עברם של היהודים בארץ כלל, וטיעוניהם ההיסטוריים לגביה מוצגים כזיוף.

מקומותיהם הקדושים של היהודים בארץ - הכותל המערבי בירושלים, מערת המכפלה בחברון וקבר רחל בבית לחם - מוצגים כמקומות קדושים לאסלאם שעליהם היהודים מנסים להשתלט. מהטקסט של אחד הספרים החדשים מתקבל הרושם שהכותל המערבי ובתי הכנסת בעיר העתיקה הם המצאה של "הכובשים הציונים" שבאה לעולם רק מאז 1967.

6 מיליוני היהודים בארץ אינם נספרים כתושביה, לעומת מיליוני צאצאי הפליטים הערבים של מלחמת 1948 החיים מחוצה לה, ועריהם אינן מופיעות על המפה אלא לעיתים נדירות כהתנחלויות זרות. גם שפתם הלאומית של היהודים - העברית - נמחקת מעל בול מנדטורי המובא באחד מספרי הלימוד, ובמקרה אחר היא מוצגת כאיום על ערביותה של ירושלים, ותושביה היהודים של העיר מוצגים ככובשים ומסתננים. בדרך זו מוצגת נוכחות היהודים בארץ כבלתי לגיטימית ובמשתמע - זמנית. זהו, בעצם, הבסיס של מושג "זכות השיבה": התושבים היהודים אמורים לעזוב וצאצאי הפליטים, "התושבים הלגיטימיים", ישובו ויתפסו את מקומם.

מדינת היהודים - ישראל - אינה מוכרת כמדינה ריבונית ושמה אינו מופיע על המפה, אלא במקרה אחד שבו היא מוצגת כישות כובשת מאז 1948. גם במפה וגם בטקסט היא מוחלפת לעיתים ע"י פלסטין כמדינה הריבונית באזור, וזו האחרונה אמורה לכלול את כל שטחיה לאחר שחרור מהכיבוש. אזורים, אתרים וערים בישראל שמלפני 1967 מוצגים בלעדית כפלסטיניים, ואף ככבושים, ובמקום הביטוי "שטח ישראל" משתמשים בד"כ במונחים עוקפים כמו "שטחי 1948", "הפנים", או "הקו הירוק". יתירה מזו, מאז 2016 נעלם השם "ישראל" מהרוב המכריע של הטקסטים - גם בקטעי הדמוניזציה המרובים - ובמקומו מובא הביטוי "הכיבוש הציוני", כנראה במטרה להסיר מהספרים את שרידי ההכרה בישראל שעוד נותרו בעקבות הסכמי אוסלו.

הדמוניזציה של היהודים נעשית גם שלא בהקשר הסכסוך ע"י הצגתם כאויבי הנביאים הנערצים באסלאם - משה, ישו ומוחמד - דבר שאוטומטית מציבם במחנה כוחות הרשע ומכשיר את הקרקע להשנאתם על התלמידים עוד יותר במסגרת הסכסוך. במסגרת זו מוצגים היהודים שבאו לארץ במאה ה-19 כבעלי כוונות להשמדת הפלסטינים וכמאיימים על הפרט הפלסטיני איום קיומי. בהקשר זה נעשית להם דה-הומניזציה כזאבים ונחשים. קו זה נמשך גם בספרי הלימוד החדשים מאז 2016 (הביטוי "עוזרי השטן", למשל).

דמוניזציה מסיבית נעשית לישראל תוך הטחת עשרות האשמות נגדה, החל מגזילת פלסטין וגירוש תושביה, דרך מעשי טבח, רצח ילדים, התנקשות במנהיגים, תוקפנות נגד ארצות ערב השכנות, הרס ערים וכפרים, חילול מקומות קדושים, פגיעה בכלכלה ובחברה הפלסטינית, הטלת מצור על הפלסטינים באמצעות גדר הפרדה, מאסרים המוניים, ניסיונות למחוק את הזהות והמורשת התרבותית הפלסטינית, וכלה בהנצחת הבערות בקרב הפלסטינים, ואחריות לאלימות במשפחה הפלסטינית ולשימוש בסמים בחברה הפלסטינית. הספרים החדשים משנת 2017 מוסיפים האשמות חדשות: הכור בדימונה גורם למקרי סרטן בחברון, "הכיבוש הציוני" משלח עדרי חזירי בר ביבולי הפלסטינים, וכד'. בהקשר זה מובאים בספרים החדשים סיפורים עם תיאורים ציוריים חזקים של מעצרים, הרג, גירוש אלים והתעללות, שלא היו נפוצים בספרים הקודמים.

מה שמגביר את האינטנסיביות של הדמוניזציה הוא העדר מידע אובייקטיבי על היהודים וישראל שעשוי היה לאזן אותה בעיני התלמיד. ההתייחסות ל"אחר" היהודי-ישראלי היא גם כאל קבוצה בלבד ללא כל התייחסות לפרטיה כאל בני אדם רגילים, דבר המגביר את הרגשת האיום מכיוונה בעיני התלמידים. כמו-כן, אין בספרי הלימוד של הרש"פ כל ניסיון להבין את הצד האחר ומניעיו ואין שם שום ביקורת

עצמית שעשויה היתה להסביר, למשל, שישראל הקימה את גדר ההפרדה בשל פיגועי טרור המתאבדים הפלסטינים בתחילת שנות ה-2000. ישראל והיהודים הם הצד הפושע האולטימטיבי והפלסטינים הם הקרבן האולטימטיבי.

אינדוקטרינציה למאבק אלים: אין בספרי הלימוד של הרש"פ כל תמיכה ברעיון של שלום עם ישראל ודו-קיום עימה. להיפך, מדובר שם על מאבק אלים לשחרור בלי להגבילו לקווי 1967. מוזכרים שם מקומות בישראל שאמורים להשתחרר כמו עכו, חיפה ויפו. אפילו לשיבת הפליטים יש קונוטציות אלימות - ובמקרה זה מדובר בפירוש על שטח ישראל מלפני 1967. הספרים החדשים אף מעצימים קו זה ע"י טקסט המדבר על שיבת הפליטים לשטח ריבוני של המולדת שעליו יונף דגל פלסטין.

במסגרת זו משתמשים בערכים מסורתיים אסלאמיים, ובראשם ג'יהאד ומרטיריות לשם מתן גושפנקה דתית למאבק וע"י כך להעצימו. יתירה מזו, באחד מספרי הלימוד של המגמה ההילכתית בביה"ס התיכון מובאת מסורה מפי נביא האסלאם מוחמד שבה מתוארת השמדת היהודים ע"י המוסלמים כאחד מהתנאים המוקדמים לאחרית הימים.

אף כי נדירה תמיכה ישירה בפעולות טרור נגד ישראל, יש תמיכה עקיפה בהן ע"י העלאה על נס של מבצעה. הם נקראים "המקריבים עצמם (פדאי)", ואלה מהם שנהרגים או נאסרים מכונים "מרטירים (שהיד)" ו"שבויים (אסיר)", בהתאמה, ומואזרים בספרי הלימוד. התוספת לעניין זה באחד הספרים החדשים - איזכור שמה של מנהיגת פעולת הטרור בכביש החוף ב-1978 כגיבורה וכמרטירית.

נושא חדש בהקשר זה המופיע באחד הספרים שיצאו ב-2016: העצמת אינטנסיביות המאבק לשחרור - עד כדי סילוק הגזלן (ישראל) והשמדת "שרידי הזרים", כלומר, אלה שיוותרו בארץ מתוך ששת מיליוני היהודים שחיים בה היום. ההחמרה ביחס ל"אחר" היהודי-ישראלי בספרים החדשים בהקשר הלחימה נגדו מתבטאת גם בתיאור התקפה בבקבוקי תבערה על אוטובוס ישראלי כ"חגיגת צלי".

במלים אחרות: ספרי הלימוד של הרש"פ מכינים את התלמידים רעיונית ונפשית למאבק אלים לחיסול ישראל ו"העלמת" תושביה היהודים תחת הסיסמה "שחרור פלסטין מהכיבוש הציוני". לאור מצב זה ברור לכל אדם בר-דעת כי אין לצפות לשום התקדמות לקראת פתרון של שלום לסכסוך ללא שינוי טוטאלי של קו מחשבה זה של הרש"פ המיוחדר בשיטתיות לתלמידיה מזה למעלה מעשרים שנה.

אך אם הדרישה לשינוי בגישת הרש"פ תלויה במו"מ בין הצדדים ובתנאים הפוליטיים השוררים ביניהם, הרי אין זה כך לגבי אונר"א שאיננה צד לסכסוך ואמורה להיות מחוייבת לעקרונות האו"ם בדבר פתרון של שלום בין הצדדים. לכן, לא ייתכן שבבתי"ס שלה יילמדו טקסטים הקוראים למאבק אלים נגד ישראל ולג'יהאד, ביחוד כאשר מאבק זה מכוון לשטחי ישראל הריבונית כפי שהיא מוכרת בזירה הבינ"ל. אונר"א גם מחוייבת, כארגון של האו"ם, שלא להרשות הצגה של מדינה חברה באו"ם - ישראל - כבלתי לגיטימית בפני תלמידיה. ספר לימוד שישראל אינה מסומנת בו על המפה אינו אמור להיכנס כלל לשימוש בבי"ס שלה. אפילו אם ישראל עצמה מאפשרת שימוש בספרים כאלה בבתי"ס במזרח ירושלים שתחת ריבונותה משיקולים פוליטיים כאלה או אחרים, אין פריבילגיה זו נתונה לאונר"א שאינה אמורה לנקוט קו פוליטי כלשהו. לכך יש להוסיף גם את הכשל החינוכי של אונר"א המתבטא באימוץ תכנים המעוררים סימן שאלה, במקרה הטוב, כגון פברוק המוצא הכנעני של הפלסטינים וזיוף הבול המנדטורי, ואת בגידתה המוסרית בחובתה להגן על תלמידיה מפני עתיד של מלחמה וסבל שאליו מחנכים הספרים שבהם היא משתמשת. לסיכום, ישנם דברים שאסור לאונר"א ללמד! לכן מצב ספרי הלימוד בבתי"ס שלה טעון תיקון מידי, ללא קשר למה שתעשה הרש"פ, ומצופה מהמדינות הדמוקרטיות, המממנות את פעילותה החינוכית, לדרוש זאת.

תוכן עניינים

4	תמצית מנהלים.....
7	תוכן עניינים.....
10	הקדמה.....
10	נושא המחקר וחיובותו.....
10	מחקר ספרי הלימוד של הרש"פ.....
12	חומר המחקר הנוכחי.....
13	שיטת המחקר.....
13	הערות בנושאי כיתוב:.....
14	מבוא: מערכת החינוך של הרשות הפלסטינית.....
14	מינהל וסטטיסטיקה.....
14	תכנית הלימודים.....
15	לוחות.....
17	פרק א': הסכסוך.....
17	הבעיה הפלסטינית.....
32	בעית הפליטים.....
32	1. הסיבה לבעית הפליטים:.....
33	2. הגירוש:.....
37	3. תנאי חייהם של הפליטים וההתייחסות למקום מגוריהם היום:.....
41	4. ההתייחסות למקומות מגוריהם הקודמים של הפליטים:.....
48	6. עקורי 1967:.....
53	הפלסטינים אזרחי ישראל.....
55	פרק ב': יהדות ויהודים.....
55	יהדות.....
57	היהודים בעת העתיקה.....
63	היהודים בהקשר האסלאמי.....
63	1. ההתייחסות הכללית ליהודים/בני ישראל:.....
65	2. היהודים בערב מול מוחמד:.....
69	3. התייחסות ליהודים לאחר מוחמד:.....
70	4. התייחסות חיובית ליהודים בתקופה האסלאמית:.....
70	היהודים בהקשר הנוצרי.....
70	1. ההתייחסות ליהודים בהקשר של ארועי "הברית הישנה":.....
72	2. ההתייחסות ליהודים בהקשר של ארועי "הברית החדשה":.....
75	היהודים בעת החדשה.....
75	היהודים במסגרת הסכסוך.....
88	המקומות הקדושים.....
92	הציונות.....
100	פרק ג': ישראל.....
100	ישראל ופלסטין.....
100	1. מבט כללי:.....
102	2. ישראל/פלסטין במפה:.....
117	3. ישראל/פלסטין בטקסט:.....
119	4. מונחים עוקפים:.....
120	5. התייחסות למקומות בישראל בגבולותיה מלפני 1967:.....
124	תדמית ישראל.....
124	1. ישראל נוסדה מתוך כיבוש אדמות פלסטיניות, הריסת ישובים פלסטיניים, גירוש תושביהם והקמת התנחלויות ישראליות במקומם:.....
125	2. ההאשמה העיקרית נגד ישראל נובעת מהמשך הכיבוש והסבל הנגרם ממנו:.....
127	3. הכיבוש הוא ביטוי ל"הגיון הכוח" ולאלימות של ישראל החודרת בתורה גם אל החברה הפלסטינית:.....
130	4. ישראל נתפסת גם כתוקפנית כלפי העולם הערבי בכלל:.....

133..	אלמנט חוזר בדמוניזציה של ישראל - "רצח" מקומות ישוב פלסטיניים:
134..	ישראל רוצחת ילדים פלסטינים:
7	ישראל מתנקשת בחיי מנהיגים פלסטינים, כולל האשמה מרומזת באחריות למותו של יאסר ערפאת:
136	
137	ישראל אחראית לנכויות הפיזיות והנפשיות בחברה הפלסטינית:
137	הכיבוש מבצע בנכבשים התעללויות לשמן
138	ישראל אחראית לשימוש בסמים בחברה הפלסטינית:
143	ישראל הורסת בתי פלסטינים:
146	ישראל עוקרת עצים:
148	ישראל גורמת סבל לאסירים הפלסטינים ובני משפחותיהם:
152	פגיעת הכיבוש באשה ובמשפחה הפלסטינית:
153	ישראל ממשיכה לגזול את אדמות הפלסטינים:
154	ישראל גוזלת את מימי הפלסטינים:
155	האשמות כלפי ישראל בתחומי הכלכלה:
159	האשמה חדשה: פגיעה בפלסטינים באמצעות חזירי בר
159	גם העוני בחברה הפלסטינית הוא במידה רבה תוצאה של הכיבוש:
160	ישראל אחראית לבערות בקרב הפלסטינים:
162..	ישראל מטילה הגבלות על התקשורת הפלסטינית:
162	ישראל מנסה למחות את המורשת התרבותית הפלסטינית:
163..	ישראל גם מחללת מקומות קדושים לפלסטינים - מוסלמים כנוצרים:
165	ההתנחלויות ביו"ש (ובעבר בחבל עזה) הן חלק מהנזק שגורמת ישראל לפלסטינים:
167	ההתנחלויות בפרט, וישראל בכלל, גורמות לזיהום הסביבה הפלסטינית:
169	ישראל פועלת בניגוד לחוק הבינ"ל ועקרונות זכויות האדם:
170	ישראל מזניחה את שירותי הבריאות ומונעת מצוותי ההצלה הפלסטיניים מלמלא את תפקידם:
171	אפליה גזעית:
172.	דיכוי אזרחי ישראל הפלסטינים:
173	דמוניזציה ישירה:
177	פרק ד': סובלנות ושלום
177	סובלנות
179	שלום עם לא-מוסלמים
180	שלום עם ישראל
184	פרק ה': מלחמה
184	עקרונות ההתנהגות במלחמה עפ"י האסלאם
185	מאבק לשחרור
192	ג'יהאד
192	1. הג'יהאד - מבט כללי
195	2. הג'יהאד בהקשר הפלסטיני
197	עמידה על המשמר (ריבאט, מוראבטה)
199	מרטריות (שהאדה)
204	טרור
214	סיכום
222	נספח: עקרונות אונסק"ו לגבי חינוך לשלום ולסובלנות
223	רשימת מקורות
223	שפה ערבית
224	מתמטיקה
224	מדעים
224	טכנולוגיה
224	כימיה
225	ביולוגיה
225	חינוך אסלאמי
226	חינוך נוצרי
226	חינוך לאומי
227	אזרחות

227	לימודי חברה
227	היסטוריה
227	סוגיות אקטואליות
227	גיאוגרפיה
228	ספרי המגמה ההילכתית
229	החוקרים
229	ארנון גרויס
229	רוני שקד

הקדמה

נושא המחקר וחשיבותו

מחקר זה מתבצע בהזמנת המרכז למחקר מדיניות המזרח הקרוב (Center for Near East Policy Research)¹ וחייב את עצם קיומו לתרומות הנדיבות שהוענקו ע"י המרכז ע"ש שמעון ויזנטל לחקר השואה והפורום לענייני המזרח התיכון בפילדלפיה, ארה"ב. הוא עוסק בהתייחסותם של ספרי הלימוד של הרשות הפלסטינית (רש"פ) ליריב הישראלי-יהודי בסכסוך ולשאלת ההגעה לידי שלום עימו. המחקר יוצא מתוך הנחה שפתרון סכסוכים בדרכי שלום הוא מלאכת המדינאים, אבל הבסיס לשלום-אמת נמצא בחינוך. רק ע"י חינוך עקבי לשלום של בני הדור הצעיר יכולה חברה להשתחרר ממשקעי סכסוכי עבר וליצור יחסי שלום של קבע עם "האחר" היריב. כך ארע במחצית השנייה של המאה העשרים בין צרפת לגרמניה לאחר עשרות שנים של סכסוך מר שכלל שלוש מלחמות הרסניות בין 1870 - 1945. חינוך לשלום נמצא בראש מעייניו של ארגון האו"ם לחינוך, מדע ותרבות - אונסק"ו והוא קבע מספר קריטריונים ומדדים לביצוע (ראו בנספח). ספרי הלימוד הינם רק חלק ממערכת החינוך, ולא בהכרח הגורם המכריע. יש חשיבות רבה לדברים הנאמרים בכתה ע"י המורה, ולחילופי הדעות בין התלמידים עצמם המושפעים, מצידם, מהנאמר בבית, ברחוב, בארגונים בהם הם חברים, בבתי התפילה בהם הם מבקרים, ובאמצעי התקשורת - כולל זו החברתית. אבל ספרי הלימוד הם האינדיקטור הברור ביותר לערכים ותפיסות שאותם מבקשת החברה להנחיל לצעיריה במערכת החינוך. במקומות בהם ספרי הלימוד מוצאים לאור כמעט בלעדית ע"י השלטונות, בדומה למצב הקיים בשטחי הרש"פ, הם גם מהווים אינדיקציה ברורה לקו הפוליטי של המשטר במסגרת הסכסוך ולמחויבותו לפתרון של שלום. מכאן חשיבות מחקרי ספרי הלימוד המתבצעים בעולם.

מחקר ספרי הלימוד של הרש"פ

בין השנים 2000 - 2006 ביצעה הרשות הפלסטינית, בסיוע ובמימון גורמים חיצוניים, פרוייקט הוצאה לאור של ספרי לימוד משלה שהחליפו בהדרגה את ספרי הלימוד הישנים מתוצרת ירדן ומצרים ששימשו בבתיה"ס בשטחי יו"ש ועזה, בהתאמה. מאז תום הפרוייקט ב-2006 התבצעו באורח סדיר הדפסות מחודשות של ספרים אלה שבמהלכן הוכנסו לעיתים שינויים בחומר הכתוב, וב-2016 החלה הרש"פ במהלך כולל לכתבתם של ספרי הלימוד מחדש. עד כה יצאו לאור 77 ספרים במסגרת הפרוייקט החדש ואלו נכללים במחקר אשר יעודכן ככל שיצאו ספרים נוספים.

הפרוייקט זכה מתחילתו לליווי הדוק של מחקרים אחדים שניסו למצוא את הקווים המנחים של הרש"פ בנושאי הסכסוך המונחלים לתלמידים. בין המחקרים היו כאלה שאף ניסו לערוך השוואה בין ספרי הלימוד של הרש"פ ושל ישראל, כמו אלה שיצאו מטעם מכון אקרט הגרמני לחקר ספרי לימוד ומאוחר יותר - המחקר המקיף ביוזמת מועצת מוסדות הדת של ארץ הקודש **Council of Religious Institutions of the Holy Land (CRIHL)** שמומן ע"י משרד החוץ של ארה"ב (אף כי זה לא אימץ את מימצאי המחקר אח"כ).² מחקרים השוואתיים אלה הסכימו ביניהם, פחות או יותר, כי ספרי הלימוד

¹ המרכז למחקר מדיניות המזרח הקרוב עוסק בנושאים הקשורים ליחסי ישראל-פלסטינים, הרשות הפלסטינית (רש"פ) וארגון השחרור הפלסטיני (אש"פ), חינוך ואמצעי תקשורת ממלכתיים, כוחות הבטחון של הרש"פ, תהליך השלום, טרור, וסוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם (אונר"א). מאז ייסודו ב-1987, פרסם המרכז עשרות דו"חות על-מנת לספק למקבלי החלטות, לעיתונות, חוקרים ולציבור הרחב נתונים ותובנות לגבי המציאות המורכבת של ישראל והמזרח התיכון. מפעלי המרכז נתמכים במענקים מארגוני חדשות, וקרנות ציבוריות ופרטיות.

² Falk Pingel (ed.), *Contested Past, Disputed Present: Curricula and Teaching in Israeli and Palestinian Schools* (Hannover, Georg Eckert Institute for International Textbook Research, 2003); Ruth Firer and Sami Adwan (ed. By F. Pingel), *The Israeli-Palestinian Conflict in History and Civics Textbooks of Both Nations* (Hannover, Georg Eckert Institute for International Textbook Research, 2004); *Victims of Our Own Narratives? Portrayal of the "Other" in Israeli and Palestinian School Books - Study Report*, by

הישראלים עונים על הדרישות של אונסק"ו יותר ממקביליהם הפלסטינים בכל הקשור להתייחסות אל ה"אחר" היריב ולנושא השלום, אך באופן כללי נטו או לטשטש את הפער, ע"י השמטת חומרים "מרשיעים" מהספרים הפלסטינים והבלטת חומרים כאלה בספרי לימוד של הזרם החרדי העצמאי בישראל, או להצדיקו בטיעונים שונים, כמו מצבם של הפלסטינים תחת כיבוש, או היותם של הפלסטינים בשלב של בניית אומה, בעוד שישראל כבר עברה שלב זה.

מחקרים אחרים התמקדו בספרי הלימוד הפלסטינים לבדם (אם כי המוסדות שהוציאו אותם ערכו לעיתים במקביל מחקרים על ספרי הלימוד הישראליים). הבולטים במחקרים אלה פורסמו ע"י המרכז למעקב אחר השפעות השלום - *Center for Monitoring the Impact of Peace (CMIP)* שאח"כ שינה את שמו למכון למעקב אחר השלום והסובלנות התרבותית בחינוך הבית-ספרי - *Institute for Monitoring Peace and Cultural Tolerance in School Education (IMPACT-SE)*. רובם נכתבו ע"י אחד ממחברי דו"ח זה והופיעו בדפוס בשפה האנגלית.³ שלושה מחקרים אחרים הוצאו ע"י המרכז הישראלי-פלסטיני למחקר ומידע - *Israel/Palestine Center for Research and Information (IPCRI)*, הראשון - ב-2003 על ספרי כיתות א'-ג', ו'-ח', השני - ביוני 2004 על ספרי כיתות ד', ט', והשלישי - ביולי 2006 על ספרי כיתות ה', י'. מחקר נוסף, מאת נועה מרידור, על ספרי הלימוד של כיתות ה' וי', יצא בפברואר 2006 מטעם מרכז המידע למודיעין וטרור במרכז למורשת המודיעין בגלילת. המכון למחקר אמצעי התקשורת של המזרח התיכון (ממר"י) הוציא דו"ח משלו - *Goetz Nordbruch, Narrating Palestinian Nationalism: A Study of the New Palestinian Textbooks* (The Middle East Media Research Institute, 2002) שעסק בספרים שיצאו עד לאותה שנה. פרופ' נייט'ן בראון מאוניברסיטת ג'ורג' וושינגטון גם הוא ערך מחקר בשלבים המוקדמים של הפרוייקט.⁴ כל המחקרים מסכימים כי ספרי הלימוד של הרש"פ אינם מחנכים לשלום, אבל קיימים חילוקי דעות ביניהם באיזו מידה הם מחנכים לשנאת ה"אחר" היהודי-ישראלי. פרופ' בראון דוחה זאת במחקריו וגם מחקרי איפקרי נוטים לכיוון זה. כל השאר נחרצים במסקנותיהם לכיוון השני.

מחקרי *CMIP/IMPACT-SE* בעבר התייחדו מכל יתר מקביליהם בכך שהם ארגנו את כל חומר המקורות הרלבנטי בקטגוריות נושאיות והביאו אותם במלואו לשיפוט הקורא, לא רק מבחינת לשון וטון ההתבטאות הבודדת, אלא גם מבחינת תדירות הופעתה והקשריה, כך שהשאיפה היתה שחומר המקורות ידבר בעד עצמו ללא השמטות או פרשנות מוטה לעיתים. המחקר הנוכחי אימץ שיטה זו לגבי

Pros. Bruce Wexler (Yale University), Sami Adwan (Bethlehem University) and Daniel Bar-Tal (Tel Aviv University), February 2013

Arnon Groiss, *Jews, Israel and Peace in Palestinian School Textbooks* (2001); *Jews, Israel and Peace in the Palestinian Textbooks and High School Final Examinations* (2002); *Jews, Israel and Peace in the Palestinian Authority Textbooks - The New Textbooks for Grades 3 and 8* (2003); *Jews, Israel and Peace in the Palestinian Authority Textbooks - The New Textbooks for Grades 4 and 9* (2004); *Jews, Israel and Peace in the Palestinian Authority Textbooks - The New Textbooks for Grades 5 and 10* (2005); *Jews, Israel, the West and Peace in the Palestinian Authority Textbooks for Grades 11, 12 and Muslim Schools in the West Bank* (Draft report, 2007); *Palestinian Textbooks: From Arafat to Abbas and Hamas* (2008) מאמר מסכם המשווה את ספרי הלימוד הפלסטינים לספרי לימוד אחרים במזה"ת, כולל ספרי לימוד ישראליים, מופיע ב: "

Israel Affairs, Vol. 18, Issue 3 (July 2012) pp. 455-484. המכון הוציא ב-2011 מחקר נוסף על ספרי הלימוד הפלסטינים מאת אלדד פרדו, ובאפריל 2017 הוציא המכון מחקר נוסף, גם כן בעריכת אלדד פרדו, על ספרי הלימוד החדשים שהוציאה הרש"פ ב-2016.

⁴ Nathan J. Brown, "Democracy, History and the Contest over the Palestinian Curriculum", Paper presented at the Adam Institute Conference on *Attitudes toward the Past in Conflict Resolution*, (Jerusalem, November 2001); Nathan J. Brown, *Palestinian Politics after the Oslo Accords* (Berkeley, University of California Press, 2003)

הספרים שיצאו עד סוף 2016, אלא שמסיבה טכנית של עמידה בלוח זמנים שהוכתב מראש, החומר שנאסף מתוך 30 הספרים שיצאו עד כה בשנת 2017 כולל ציטוטים מייצגים בלבד ולא את כל ההתייחסויות המופיעות בהם לנושאים הנדונים במחקר.

חומר המחקר הנוכחי

המחקר הנוכחי מקיף 201 ספרי לימוד של הרש"פ (וראו הרשימה המלאה של הספרים שנבדקו בסוף הדו"ח). הוא החל בסוף 2015 ותוכנן במקורו לבדוק את המהדורות האחרונות אשר הודפסו בעיקר בשנים 2014 ו-2015. לשם כך נרכשו בזמנו 113 ספרי לימוד שיצאו לאור ע"י המרכז לתכניות לימודים של משרד החינוך הפלסטיני עבור כיתות א' - י"ב במקצועות העוסקים בתחומים בעלי קשר לאספקטים שונים של הסכסוך: שפה ולשון, חינוך לאומי, חינוך אסלאמי, חינוך נוצרי (מיועד לתלמידים הנוצרים), אזרחות, היסטוריה, גיאוגרפיה ומה שמכונה "סוגיות אקטואליות" - מקצוע לכיתות י"א וי"ב הכולל מאמרים בתחומים שונים. ספרים אלה נרכשו בפועל. כמו-כן כלל המחקר 11 ספרים נוספים שיצאו גם הם לאור ע"י המרכז הנ"ל אך לא נרכשו בפועל אלא הורדו מאתרי אינטרנט פלסטיניים ממשלתיים ופרטיים. אלו הם 9 ספרי המגמה הדתית-הילכתית בביה"ס התיכון (כיתות י"א, י"ב) שרובם יצאו לאור ב-2013, ו-2 ספרים במקצוע חינוך נוצרי לכיתות י"א, י"ב שלא נרכשו.

אלא שבמהלך ביצוע המחקר החלה הרש"פ ב-2016 בפרוייקט כתיבה מחדש של כל ספרי הלימוד ובעקבות זאת צורפו לחומר המחקר גם 44 ספרי לימוד לכיתות א'-ד' אשר יצאו לאור ב-2016. הספרים האלה הם במקצועות ערבית, מתמטיקה, מדעים, חינוך אסלאמי, חינוך נוצרי וחינוך לאומי (נקרא כעת "חינוך לאומי ולחיים [אלתרביה אלוטניה ואלחיאיתיה]"), ובכיתות ג' וד' - "טיפוח לאומי וחברתי [אלתנשיאה אלוטניה ואלאיג'תימאעיה]". גם ספרים חדשים אלה היו זמינים באינטרנט. ספרי המתמטיקה והמדעים שנבדקו הפעם לא תמיד נכללו במחקרים דומים בעבר. שלושה ספרי לימוד במקצוע הטכנולוגיה שיצאו לאור ב-2016 נבדקו אף הם. באוגוסט 2017 הושלם המחקר למעשה אבל אז הוציאה הרש"פ 30 ספרים חדשים. אלה נבדקו בקפידה והחומר הרלבנטי שנמצא בהם הוסף לחומר המחקר. חלק מהספרים החדשים הוגדר בתחילה כטייטה ועדיין לא ברור אם כבר החליפו את הספרים הקודמים בכל בתיה"ס. מניסיון העבר למדנו שהוצאת ספר חדש לא תמיד מביאה מיד לביטול השימוש בספר הישן ולכן הכללנו במחקר הנוכחי גם את הספרים המועמדים להחלפה. אלו עדיין מהווים, הן מבחינת מספרם והן מבחינת רמתם הדידקטית בהשוואה לספרים החדשים, את לב תכנית הלימודים הפלסטינית.

הספרים הללו נלמדים בכל בתיה"ס ביו"ש ובעזה, וגם בבתי"ס רבים במזרח ירושלים שנוהגים לפי תכנית הלימודים הפלסטינית. אלו הם ספרי חובה בכל מערכת החינוך - כולל בתי"ס פרטיים של מוסדות הווקף ושל הכנסיות הנוצריות, בתי"ס פרטיים אחרים וכן בתיה"ס של סוכנות הסעד והתעסוקה לפליטים הפלסטינים אונר"א (הכוללים את כיתות א'-ט' בלבד). מכאן שחשיבותם של ספרים אלה רבה מאד, הן להבהרת מדיניות הרש"פ לגבי הנחלת עקרונותיה לבני הדור הצעיר בכל הקשור לסכסוך, והן לבדיקת מידת דבקותה של אונר"א בעקרונות האו"ם.

בתי"ס שאינם שייכים ישירות לרש"פ יכולים להוסיף ספרי לימוד משלהם. חמאס, למשל, הנהיגה בבתי"ס ברצועת עזה שבשליטתה, כולל באלה של אונר"א, ספרי לימוד במקצוע חינוך לאומי בכיתות ח'-י' (שאינם קיימים ברש"פ בכיתות אלה) הכוללים חומר הסתה קיצוני נגד ישראל והיהודים. אונר"א הכניסה בבתי"ס שלה ספרי לימוד בנושאי סובלנות וקבלת ה"אחר" המתייחסים לאספקטים שונים בתוך החברה הפלסטינית, ללא הרחבת הדיון בנושאים אלה לישראל וליהודים. גם הספרים האלה

נבדקו, אך אינם נסקרים בדו"ח זה המתרכז אך ורק בספרי הלימוד שהוצאו ע"י המרכז לתכניות לימודים של הרש"פ בראמאללה.

שיטת המחקר

נושא המחקר - ההתייחסות בספרי הלימוד של הרש"פ ל"אחר" ולשלום במסגרת הסכסוך - מחולק לקטגוריות שונות שנקבעו כבר במחקרים קודמים ואלו מהוות את פרקי הדו"ח. פרקים אלה משמשים כמסגרות אליהן נאספו כמות-שהן כציטטות כל ההתייחסויות הרלבנטיות שנמצאו בספרים לאחר תרגומן לעברית, תוך חלוקה לתתי-נושאים. באשר לאופי החומר שנאסף - מדובר בכל צורות הטקסט הכתוב, כגון קטעים דידקטיים - ובכללם קטעים המתייחסים לטקסטים דתיים בעוד שהטקסט הדתי עצמו לא נכלל בחומר המחקר, סיפורים, שירים, תרגילי לשון, שאלות חזרה, הערות שוליים וכד'. נכלל גם חומר שאיננו טקסט כתוב, כגון תצלומים ואיורים, מפות, טבלאות ותרשימים. כל התייחסות, בין אם "חיובית" או "שלילית" או "נייטרלית", זכתה לאותה מידה של תשומת לב ונכללה בדו"ח כמות שהיא, כמעט ללא דיון נוסף, להוציא דברי קישור והערות הסבר קצרות לפי הצורך. התמונה הכללית ניתנת בפרק הסיכום על בסיס החומר הנאסף והממוין, תוך ניתוח משמעותו והשלכותיו על עתיד הסכסוך ותוך השוואתו לעקרונות המופיעים במסמכי אונסק"ו בנוגע להתייחסות ל"אחר" ולשלום (ראה הנספח בסוף הדו"ח). ממצאי מחקרים קודמים שנעשו ע"י אחד מכותבי מחקר זה, ושבהם נבדקו ספרי לימוד ממדינות שונות,⁵ איפשרו בדיקות השוואתיות שהביאו לגיבוש קריטריוני מחקר מקיפים ואף סייעו באיתור חומר רלבנטי שנעדר מספרי הלימוד. יודגש כי לא נכללו בדו"ח זה מסרים של פטריוטיזם פלסטיני וכן אלה הנוגעים לזהות הפלסטינית, הערבית והמוסלמית שלא במסגרת הסכסוך (לדוגמה: אהבת הארץ, דבקות בירושלים, התייחסות מבחינה היסטורית או גיאוגרפית - אך לא מבחינה פוליטית - לארץ כולה כאל "פלסטין" בדומה להתייחסות המקבילה של ספרי הלימוד הישראליים מבחינות אלה לכל הארץ כאל "ארץ ישראל", גאווה על המורשת התרבותית הפלסטינית, פולמיקה דתית אסלאמית נגד "הכופרים" באופן כללי וכד'). כמו כן לא נכללה בו ההתייחסות ל"אחר" הלא-יהודי/לא-ישראלי (לדוגמה: הנצרות, הצלבנים, המערב ובראשו בריטניה וארה"ב - להוציא מעורבותן בסכסוך, וכד').

הערות בנושאי כיתוב:

1. דברי הקישור בין הציטטות בגוף הדו"ח מופיעים בפונט אריאל.

2. בתעתיק המלים הערביות הונהג כתיב מלא לציון דרך הגייתן, בלא להתחשב כלל בדרך כתיבתן בערבית. להלן רשימת האותיות הערביות הייחודיות ותעתיקן לעברית: = ת', = ח', = ד', = ט', = ע'. שאר האותיות תועתקו אל מקבילותיהן העבריות.

⁵ *Peace and the "Other" in Syrian School Textbooks* (2001); *The West, Christians and Jews in Saudi Arabian Schoolbooks* (2003); *Jews, Christians, War and Peace in Egyptian School Textbooks* (2004); *The War Curriculum in Iranian Schoolbooks* (2007); *Peace and the "Other" in Tunisian Schoolbooks* (2009) - כולם נכתבו ע"י ארגון גרוס ופורסמו ע"י IMPACT-SE (או בשמו הקודם □□□□) ומצויים באתר שלו, וכן *Arabs and Palestinians in Israeli Textbooks* (2000); *Arabs, Palestinians, Islam and Peace in Israeli School Textbooks* (2002) שנכתבו ע"י עמוס יובל ופורסמו ע"י הארגון הנ"ל. גם הדו"חות הללו מצויים באתר הארגון, לצד דו"ח מקיף נוסף על ספרי הלימוד הישראליים מאת יעל טף-סקר מ-2011, ודו"ח על ספרי הלימוד במגזר החרדי מאת אלדד פרדו שיצא במאי 2017.

מבוא: מערכת החינוך של הרשות הפלסטינית

מינהל וסטטיסטיקה

הרשות הפלסטינית (רש"פ) הוקמה במאי 1994 ובאוגוסט אותה שנה קיבלה לידיה את סמכויות החינוך מהמינהל האזרחי הישראלי. רשת החינוך בשטחי יהודה, שומרון ועזה כללה (ועדיין כוללת) את בתי"ס הממשלתיים, את בתי"ס בפיקוח סוכנות הסעד והתעסוקה לפליטים (אונר"א - עפ"י ראשי התיבות של שמה באנגלית) ובתי"ס פרטיים ממגוון בעלויות: הכנסיות הנוצריות, אגודות הצדקה האסלאמיות, מוסדות זרים, גופים ציבוריים ופרטיים מקומיים. החלוקה היום היא לשלב הבסיסי, שהוא חובה וכולל את כיתות א'-י', ולשלב התיכון ובו כיתות י"א-י"ב. בתחילה נכלל הטיפול במוסדות להשכלה גבוהה במיניסטריון נפרד, אך בשנת 2002 אוחדו שני המשרדים לאחד אשר נקרא "משרד החינוך והחינוך הגבוה" (בשם בערבית משתמשים בשתי מילים שונות נרדפות ל"חינוך").

עפ"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה של הרש"פ, כללה מערכת החינוך הפלסטינית בשנה"ל 2015/16 - ללא גני הילדים ומוסדות החינוך העל-תיכוני - 2,914 בתי"ס ובהם 1,192,808 תלמידים, לפי הפירוט כדלהלן:

אזור	בתי"ס ממשלתיים	בתי"ס של אונר"א	בתי"ס פרטיים	סה"כ בתי"ס	תלמידים בחינוך בסיסי	תלמידים בתיכון	סה"כ תלמידים
הגדמ"ע	1,740	96	358	2,194	610,088	83,077	693,165
עזה	395	257	68	720	443,425	56,218	499,643
סה"כ	2,135	353	426	2,914	1,053,513	139,295	1,192,808

מספר התלמידים בבתי"ס של אונר"א בשנה הנ"ל עמד על 296,835 (בכיתות א'-ט' בלבד. אונר"א אינה מלמדת מעבר לזה בשטחי הרש"פ), מהם 48,776 בגדמ"ע ו-248,059 בעזה. כלומר, אונר"א נותנת שירותי חינוך לכרבע מהתלמידים בשטחי הרש"פ.

נתונים נוספים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה של הרש"פ:

מספר הכיתות הכולל:	39,689
ממוצע תלמידים לכתה:	30.1
מספר המורים:	55,160
ממוצע תלמידים למורה:	21.6
שיעור הנשירה מבתי"ס:	1.4 (2014/15)
שיעור חזרת תלמידים על שנה"ל	0.9 (2014/15)
שיעור האוריינות לבני 15 ומעלה:	96.7 (2015) ⁶

תכנית הלימודים

חומר הלימוד בכיתות הנמוכות כולל ערבית, אנגלית, מתמטיקה, מדעים, חינוך אסלאמי (או נוצרי - לתלמידים נוצרים) וחינוך לאומי (עד וכולל כיתה ז'). עד שנה"ל הזאת נכלל גם מקצוע האזרחות בתכנית הלימודים לכיתות אלה, אך נראה שבמתכונת החדשה שאותה מתכוונים להכניס לבתי"ס הוא יאוחד עם החינוך הלאומי. בכל מקרה, כיתה ט' היא הכתה האחרונה שבה נלמד מקצוע זה. החל מכתה ה'

⁶ www.pcbs.gov.ps/site/lang__en/708/default.aspx

נלמדו בתכנית הלימודים האמורה להשתנות המקצועות היסטוריה, גיאוגרפיה, מחשבים ואמנות/מלאכה ובכתה ז' נוסף המקצוע בריאות וסביבה. בתכנית הלימודים החדשה מאוחדים מקצועות ההיסטוריה והגיאוגרפיה במסגרת מה שנקרא "לימודי חברה", כנראה עד לכתה י', ומכתה ז' עד י"ב נוסף מקצוע - טכנולוגיה. בכתה י' מפורק מקצוע המדעים לחלקיו: כימיה, פיזיקה, ביולוגיה והשכלה מדעית, ובשתי כיתות התיכון מתחלקים התלמידים למגמות עם דגש על מקצועות שונים. במגמה ההומניסטית מופיע המקצוע "סוגיות אקטואליות" הכולל מאמרים בנושאים שונים בליווי שאלות ומטלות. מקצועות נוספים בחלק מהמגמות: ניהול וכלכלה, והשכלה מדעית. בעבר החזיק מיניסטרויון הווקף וענייני הדת בתי"ס משלו שהכשירו תלמידים לשמש כאנשי דת ומטיפים ושם השתמשו בספרי לימוד בנושאי דת שיצאו לאור בירדן. אולם לפני כשנתיים שולבו לימודי הדת כמגמה בתיכון בבתי"ס הכלליים וספרי לימודי הדת מוצאים מחדש לאור ע"י המרכז לתכניות לימודים של הרש"פ האחראי על אספקת ספרי הלימוד לבתי"ס בכלל.

עד לשנת 1967 נהגה ביהודה ושומרון תכנית הלימודים הירדנית, ובעזה - המצרית. לאחר מעבר שטחים אלה לשלטון ישראל הושארו תכניות הלימודים הירדנית והמצרית על כנן אך ספרי הלימוד עברו תהליך ניפוי שבמסגרתו הוצאו מהם הקטעים המסיתים נגד ישראל והיהודים. עם כניסת הרש"פ לשטחים אלה ב-1994 סולקו הספרים המצונזרים והוחזרו לשימוש הספרים הירדניים והמצריים המקוריים. בשנת 2000 החלה הרש"פ בפרוייקט החלפה הדרגתית של ספרים אלה בספרים משלה. למעשה, עוד קודם לכן, בשנים 1995 ו-1996, החליפה הרש"פ את ספרי הלימוד במקצוע חינוך לאומי, שכן אלה היו ספרי חינוך לאומי ירדני ומצרי. ספרים מחליפים אלה היו זמניים ונגנזו עם הדפסת הספרים החדשים. בשנת 2000 יצאו לאור ספרי הלימוד לכיתות א', ו', ואח"כ בכל שנה יצאו ספרי הלימוד של שתי כיתות נוספות. הפרוייקט הושלם עם הופעת הספרים לכיתה י"א ב-2005 ואלו של כיתה י"ב ב-2006. מייסד הרש"פ ונשיאה הראשון, יאסר ערפאת, נפטר בנובמבר 2004, לאחר שהושלם הפרוייקט עד לכיתות י'. הספרים לכתה י"א יצאו תחת שלטונו של יורשו מחמוד עבאס ואילו הספרים לכתה י"ב הופיעו בעת שלטונו של ממשלת חמאס ברש"פ לאחר הבחירות שנערכו בינואר 2006. שינויי השלטון מצאו ביטוי מסויים בהתייחסות הספרים לאספקטים שונים בסכסוך (וראו בסיכום). לאחר 2006 הודפסו רוב הספרים מחדש מפעם לפעם בשינויים קלים, ובשנת 2016 החל מהלך של כתיבת ספרים חדשים.

לוחות

להלן לוחות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה של הרש"פ ובהם נתונים מפורטים יותר לגבי אספקטים שונים של החינוך הפלסטיני. רוב הנתונים מתייחסים לשנה"ל 2015/16:

Selected Indicators for Education in Palestine

Indicator	Year	Value
Number of Schools	2015/2016	2,914
Number of Schools Students	2015/2016	1,192,808
Number of Schools Classes	2015/2016	39,689
Average Number of Students Per Class	2015/2016	30.1
Dropouts Rate	2014/2015	1.4
Repetition Rate	2014/2015	0.9
Number of Students in Universities and University Colleges	2015/2016	204,745
Number of Graduates from Universities and University Colleges	2014/2015	39,672
Number of Students in Community Colleges	2015/2016	11,283
Number of Graduates from Community Colleges	2014/2015	3,872
Literacy Rate for Persons (15 Years and Over)	2015	96.7

Number of Schools by Region, Supervising Authority and School Gender, 2015/2016

Region	Supervising Authority	Total	School Gender		
			Males	Females	Co-ed
Palestine	Total	2914	1029	954	931
	Government	2135	840	818	477
	UNRWA	353	144	106	103
	Private	426	45	30	351
West Bank	Total	2194	733	727	734
	Government	1740	663	655	422
	UNRWA	96	35	48	13
	Private	358	35	24	299
Gaza Strip	Total	720	296	227	197
	Government	395	177	163	55
	UNRWA	257	109	58	90
	Private	68	10	6	52

The data do not include the Israeli Municipality and Culture Committee Schools in Jerusalem

Number of Students in Schools by Region, Supervising Authority, Stage and Sex, 2015/2016

Region	Supervising Authority	Grand Total			Basic			Secondary		
		Total	Males	Females	Total	Males	Females	Total	Males	Females
Palestine	Total	1192808	591117	601691	1053513	530083	523430	139295	61034	78261
	Government	781169	376032	405137	649389	319025	330364	131780	57007	74773
	UNRWA	296835	147230	149605	296835	147230	149605	.	.	.
	Private	114804	67855	46949	107289	63828	43461	7515	4027	3488
West Bank	Total	693165	341434	351731	610088	306155	303933	83077	35279	47798
	Government	548820	265555	283265	472549	233856	238693	76271	31699	44572
	UNRWA	48776	20054	28722	48776	20054	28722	.	.	.
	Private	95569	55825	39744	88763	52245	36518	6806	3580	3226
Gaza Strip	Total	499643	249683	249960	443425	223928	219497	56218	25755	30463
	Government	232349	110477	121872	176840	85169	91671	55509	25308	30201
	UNRWA	248059	127176	120883	248059	127176	120883	.	.	.
	Private	19235	12030	7205	18526	11583	6943	709	447	262

The data do not include the Israeli Municipality and Culture Committee Schools in Jerusalem
(.) : Not Applicable.

פרק א': הסכסוך

עיקרו של הסכסוך כפי שנדון בספרי הלימוד של הרש"פ הוא מה שמכונה "הבעיה הפלסטינית" ובתוכה מה שמתואר במונח "הכיבוש" והמאבק נגדו. אספקטים נוספים של הסכסוך שגם הם נדונים בספרי הלימוד, מי יותר ומי פחות, הם בעית הפליטים, מאבק הבעלות על ירושלים ומעמד של הפלסטינים אזרחי ישראל.

בספרי הלימוד שיצאו עד 2016 הוגדר הסכסוך כ"הסכסוך הערבי-ישראלי" (שפתנו היפה, כתיב ו', חלק א' (2014) עמ' 48; סוגיות אקטואליות, כתיב י"ב [הומאניסטית] (2014) עמ' 25). בספרים שיצאו מאז נעדר הביטוי הזה ובמקומו מופיע "הסכסוך הערבי-ציוני" (לימודי היסטוריה, כתיב י"א, חלק א' (2017) ע"ע 59, 87), דבר המשתלב במגמה הכללית החל מאותה שנה להעמיק את הדלגימצייה של הצד הישראלי בסכסוך (וראו להלן לאורך הדו"ח). כך השתנה גם הביטוי "הכיבוש הישראלי" שהתייחס לשנת 1948 (חינוך לאומי, כתיב ה' (2014) עמ' 30; חינוך לאומי, כתיב ו' (2014) עמ' 12) והפך ל"הכיבוש הציוני" (לימודי חברה, כתיב ט', חלק א' (2017) ע"ע 44, 59; לימודי היסטוריה, כתיב י"א, חלק א' (2017) עמ' 9).

הבעיה הפלסטינית

מהות הבעיה, לפי ספרי הלימוד, היא גזלת פלסטין הערבית מבעליה הפלסטינים ע"י זרים בתמיכת האימפריאליזם המערבי. להלן ציטטות רלבנטיות שנאספו מספרי הלימוד:

"פלסטין [היא] ערבית."

(מדעי הלשון, כתיב ח', חלק א' (2013) עמ' 7)

"לעם הפלסטיני זכות ראשונים היסטורית [אחיקה תאריח'יה] על אדמתו."

(השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתיב י"ב (2014) עמ' 19)

"האימפריאליזם [איסתימאר]⁷ השקיע מאמץ, לפני מלחמת העולם הראשונה ולאחריה, לחלק את המולדת הערבית למספר מדינות (יחידות מדיניות) כדי להקל על השליטה עליה. הוא כפה הסכמים רבים להגשמת הדבר, למשל, הסכם סייקס-פיקו בשנת 1916, הצהרת בלפור בנובמבר 1917 במטרה להקים בית לאומי ליהודים בפלסטין, ואח"כ הסכם סן רמו בשנת 1920.

עמי ערב ניהלו מאבק ומלחמות נגד האימפריאליזם על כל צורותיו ועמדותיו במולדת הערבית. רוב מדינות ערב זכו בעצמאותן בזו אחר זו לאחר מלחמת העולם השנייה, להוציא פלסטין שהיתה אמורה להשיג את עצמאותה בשנת 1948, כלומר - לאחר פינוי כוחות האימפריאליזם הבריטי ממנה. אך בריטניה עמלה בכל כוחותיה במשך תקופת המנדט שלה בפלסטין להקים מדינה יהודית בפלסטין מתוך יישום הצהרת בלפור."

(גיאוגרפיה של המולדת הערבית, כתיב ט' (2015) עמ' 8)

"במדינות ערב היתה תנועת שחרור למען השגת העצמאות ואח"כ הן נכנסו לשלב של בניה ותקומה בתחומים שונים כדי להיפטר ממה שהאימפריאליזם השאיר אחריו, חוץ מפלסטין שעדיין נאבקת למען השגת עצמאותה."

⁷ "איסתימאר" הוא המינוח הנהוג בערבית הן ל"קולוניאליזם" והן ל"אימפריאליזם" (אף כי לזה האחרון נוהגים גם לקרוא לפעמים "אימבריאליה"). בדו"ח זה תורגם המונח לעברית עפ"י ההקשר. ראו גם בלימודי היסטוריה, כתיב י"א, חלק א' (2017) עמ' 5: "מושג האימפריאליזם [איסתימאר]: משתמשים במונח איסתימאר בשפה הערבית כנגד שני מונחים בלשונות אירופה והם האלכוניאליה (Colonialism) ואלאימבריאליה (Imperialism)."

(היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתיב י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 63)
המקרה הספציפי של פלסטין מוסבר בהקשר התופעה הגלובלית של האימפריאליזם והקולוניאליזם:
"צורות האימפריאליזם [איסתימאר]:

...
6 - הקולוניזציה [איסתימאר]:⁸ במסגרתה מתבצעת השתלטות על האדמה, גירוש בעליה ממנה והחלפת התושבים המקוריים באלמנטים קולוניזטוריים [איסתימאר] במקומם בכוח, כדוגמת הקולוניזציה הציונית בפלסטין."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של העולם, כתיב י' (2015) עמ' 48)

"האימפריאליזם הקולוניזטורי [אלאיסתימאר אלאיסתימאר]: תופעת האימפריאליזם הקולוניזטורי מתבטאת בהימצאות זרים בתוך סביבה של תושבי הארץ המקוריים ואלו בעלי תחושה של טוהר ועליונות, נוקטים כלפי התושבים המקוריים בסוגים שונים של אפלייה גזעית ואינם מכירים בישותם הלאומית.

האימפריאליזם הקולוניזטורי בתקופה המודרנית מרכז בפלסטין, דרום אפריקה ורודזיה (זימבבווה).⁹ הימצאותם שם מהווה אתגר גורלי לעמים שעליהם הם כופים את עצמם כדי להשיג קרקע בכל אמצעי, כי הקרקע היא הבסיס החומרי של ההתנחלויות [מוסטאוטאנא] כמו שהמתיישבים [מוסטאוטינין] הם הבסיס האנושי שלהן. ראוי לציין שמדיניות הישות האימפריאליסטית לעידוד הגירת המתיישבים אינה פותחת את הדלת בפני כל אלה הרוצים להתיישב, אלא היא מבקשת סוג מסוים של מתיישבים. סוג זה, ביחס לישראל, מעדיפים שהיהודי יהיה אירופי או אמריקני.

אל פעולת הבאת המתיישבים נלווה אילוץ התושבים המקוריים להגר, שלילת [זכויות] אזרחות וניצולם מבחינה כלכלית כידיים עובדות זולות."
(היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתיב י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 5)

"אילוץ התושבים המקוריים להגר ויישוב [מוטינין] אזרחי המדינות האימפריאליסטיות תוך מתן מלוא ההקלות להם לשם הבטחת המשך זרימתם אל המושבות [מוסטעמראת] והישארותם בהן כדוגמת האימפריאליזם הקולוניזטורי [אלאיסתימאר אלאיסתימאר] בפלסטין."
(היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתיב י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 6)

ספר ההיסטוריה החדש לכתה י"א מ-2017 מוקדש כולו לנושא האימפריאליזם ובמסגרתו מועמקת הצגת ישראל והיהודים ככוח קולוניאליסטי זר בפרק שלם שמוקדש לכך בעמודים 87 - 96 תחת הכותרת "האימפריאליזם הקולוניזטורי הציוני בפלסטין - אל-איסתימאר אל-איסתימאר אל-צ'היוני פי פלסטין". להלן קטע מתוך אותו פרק:
"פעילות 2: נקרא, נתבונן ונדון:

[ציטוט מתוך ספר בכותרת "הקולוניזציה היא היישום המעשי של הציונות" עמ' 2]: הקולוניזציה [איסתימאר] מהווה נקודת מוצא עיקרית ברעיון הציוני ויישום מעשי של הציונות. לכן אפשר לתארה

⁸ "איסתימאר" פירושה "התיישבות" וגורמים ישראלים רשמיים משתמשים במלה בחומר ערבי שהם מוציאים. אבל בעיניים ערביות יש למלה קונוטציה שלילית ובד"כ משתמשים בה רק לגבי התיישבות של ישראלים. ביטוי עברי מתאים לקונוטציה זו הוא "התנחלות". בדו"ח זה נעשה שימוש הן ב"קולוניזציה" והן ב"התנחלות", ולעיתים גם "התיישבות", עפ"י ההקשר, ובכל מקרה ניתן בסוגריים מרובעים המונח המקורי בערבית. וראו תרגום איסתימאר ל-Colonization באנגלית בלוגו של "ארגון ההתנגדות לקיר ולקולוניזציה" - לימודי היסטוריה, כתיב י"א, חלק א' (2017) עמ' 94.

⁹ מעניין שגם היום, שנים לאחר מעבר השלטון בדרום אפריקה ורודזיה לידי הרוב האפריקני, עדיין ממשיכים כותבי ספרי הלימוד של הרש"פ לראות בתושבים הלבנים שם זרים קולוניאליסטים.

כציונות הלכה למעשה מתוך יישום לאימרתם: 'האמת היא שאין ציונות ללא קולוניזציה ואין מדינה יהודית ללא פינוי הערבים והפקעת אדמותיהם וגידורן'. הקולוניזציה הציונית נבדלה מהקולוניזציה המודרנית האחרת בכך שלא הצטמצמה לפעולת הבניה בלבד אלא התלווה לכך הרס החברה הערבית הפלסטינית - מתוך התאמה לפילוסופית הרעיון הציוני הגזעני המושתת על בסיס הכחשת האחר ועקירתו, ולא על דו-קיום עימו או קבלת קיומו, כי מטרתו היא לפנות ולבוא במקום, לאלץ את העם הפלסטיני להגר על-מנת ליישב [תוטיין] במקומם בפלסטין את הציונים המגיעים. [סוף הציטוט]."
(לימודי היסטוריה, כתה י"א, חלק א' (2017) עמ' 89)

המחשה של המושג ניתנת באמצעות ציור שבו מבנים צפופים הולכים ומכסים את הדגל הפלסטיני. הציור מקושר למערכת גדולה יותר של ציורים שכל אחד מהם מבטא צורה אחרת של האימפריאליזם המודרני (איסתיעמאר). הכיתוב:

"הקולוניזציה [איסתיטאן]

תפיסת מקומו של עם ע"י עם אחר ושליטה על אדמתו - הכיבוש הציוני בפלסטין."
(לימודי היסטוריה, כתה י"א, חלק א' (2017) עמ' 9)

אותו ציור מופיע גם בתחילת פרק אחר, הדרן באימפריאליזם הקולוניזטורי (אל-איסתיעמאר אל-איסתיטאני) בכלל, עם הכיתוב:

"האדמה היא הציור של האימפריאליזם הקולוניזטורי, שכן הוא משתדל בכל כוחו לתפוס בעלות עליה בכל האמצעים, אפילו אם זה נעשה ע"י השמדת התושבים והבאת כלייה עליהם."
(לימודי היסטוריה, כתה י"א, חלק א' (2017) עמ' 56)

الوحدة الثانية

الاستعمار الاستيطاني وتطبيقاته

نفكر .. ونأمل

الأرض محور الاستعمار الاستيطاني .. فهو يسعى بكل ما أوتي من قوة إلى امتلاكها وبمختلف الوسائل حتى لو كان ذلك بإبادة السكان وإفنائهم.

לפי ספרי הלימוד החדשים, הקולוניזציה הציונית החלה ב-1856, עם הקמת שכונת "משכנות שאננים" ("מונטיפיוריה" בערבית) ע"י התנועה הציונית (השכונה הוקמה ע"י הנדבן היהודי-בריטי סר משה מונטיפיורי יותר מאוחר, אך עדיין לפני תקומת התנועה הציונית):

"מאז שהתנועה הציונית הקימה בשנת 1856 את ההתנחלות [מוסתווטנה] הראשונה שלה מדרום-מערב לחומת ירושלים הידועה בשם 'מונטיפיוריה', סידרת [פעולות] הפיצול בפלסטין לא נעצרה. היא [התנועה הציונית] הקימה התנחלויות שהכילו מחנות אימונים ומחסני נשק, ולאחר הנכבה של שנת 1948 היא שלטה על יותר מ-78% משטח פלסטין, ויותר מ-850 אלף פלסטינים אולצו להגר והם ומשפחותיהם חיו במחנות פליטים בפלסטין ובתפוצות. לא נשארו ממנה [פלסטין] אלא רצועת עזה והגדה המערבית שנכבשו בשנת 1967."

(לימודי חברה, כתה ט', חלק א' (2017) עמ' 10)

המשמעות של כל זה: עצם נוכחות היהודים בארץ מהווה סכנה קיומית לפלסטינים שבה. המסקנה - הגנה על קיומם של הפלסטינים בארץ מחייבת להילחם נגד נוכחותם של היהודים בה, דבר המשליך ישירות לשלילה על כל סיכוי לשלום עתידי בין שני העמים.

בצד ההסבר המעמיק בעל הנימה המדעית מופיעים גם הדימויים הספרותיים. בסיפור בכותרת "הקן" מסופר על שתי סנוניות שבנו קן ואז "באה ציפור חזקה וגרשה את שתי הציפורים לאחר התנגדות חזקה. שמחה הציפור התוקפנית, פרשה את כנפיה בשחצנות... וכך ישנה הציפור התוקפנית כל לילה בקן, בלי לשים לב לשתי הסנוניות שהביטו אליו מרחוק..." בהמשך נעלמה הציפור הכובשת ובין

אפשרויות ההסבר: "שתי הסנוניות הרגו את הציפור בגלל הכיבוש העושק שלה... או שהיא עזבה אותו [את הקן] ללא שוב כי לא חשה שייכות אליו..." (שפתנו היפה, כתה ה', חלק א' (2015) ע"ע 12, 13).

מוטיב מלחמת הציפורים חוזר גם בכתה י':

"הנצים שבו ממסעם היומי להבאת מזון ומצאו שהנשרים תפסו את קיניהם וגרשו מהם את גוזליהם. הנצים שאלו לפשר הדבר ואז הודיעם מנהיג הנשרים שהם החליטו להתיישב בהר הזה וביקש מהנצים לחפש לעצמם מקום אחר... ברקו עיני מנהיג הנצים מרוב תדהמה והוא אמר: 'אבל זוהי מולדתנו!' בסופו של הסיפור מחזירים הנצים לעצמם את קיניהם והנשרים עוזבים (קריאה וטקסטים, כתה י', חלק ב' (2015) ע"ע 21 - 24. הקטע המצוטט מופיע בעמ' 21).

בתוך מסגרת זו מובא הסיפור של גזילת פלסטין שתחילתו בעליה הראשונה ב-1882 ושיאו במלחמת 1948:

"הקבוצה הראשונה של המתיישבים היהודים באה לפלסטין מרוסיה בשנת 1882 והקבוצה השנייה היתה בשנת 1905. הגעתם של ההמונים היהודיים לפלסטין נמשכה עד שנת 1948 ומטרתם היתה להשתלט על האדמות הפלסטיניות ואח"כ לבוא במקום התושבים המקוריים לאחר גירושם או השמדתם [בעד טרדיהם או איבאדתיהם]. הדבר גרם להופעת הבעיה הפלסטינית שהיא בעייתו של העם הפלסטיני, אשר נחשף לפעולת פלישה וגירוש ואשר הניחו כי ייעלם או ייכנע למצב הפלישה והגירוש. אבל בניגוד לכל הציפיות, הוא לא נעלם ולא נכנע לפלישה ולדיכוי. הוא המשיך להתנגד למתנחלים כדי להדגיש את חוקיות מציאותו על האדמה הזאת."
(חינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 20)

"המאבק עם ממשלת המנדט והציונות נמשך עד שארע האסון [נכבה] ב-15 במאי שנת 1948. מלחמת פלסטין הסתיימה בשואה [כארייתה] שלא היה לה תקדים בהיסטוריה: הכנופיות הציוניות גזלו את פלסטין, גרשו את אנשיה מעריהם וכפריהם, הרסו יותר מחמש-מאות כפרים וערים והקימו את מה שמכונה מדינת ישראל."
(השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתה י"ב (2014) עמ' 69)

"המשורר מבטא בשיר שלפנינו את האסון [נכבה] שארע בשנת 1948, כאשר היהודים כבשו את פלסטין, הקימו על אדמתה את מדינתם, גרשו את העם הפלסטיני אל הגלות ואל הארצות השכנות לאחר שעינו אותו, ערכו בו טבח ושדדו את אדמתו, בתיו והמקומות הקדושים שלו."
(השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתה י"ב (2014) עמ' 75, ובשאלות בעמ' 76: "המשורר דיבר בחלק הראשון על סבלו של העם הפלסטיני כתוצאה מהכיבוש הציוני של מולדתו. אפרט את גילויי הסבל הזה.")

"...הסיפור 'ארץ התפוז העצוב' של ע'סאן כנפאני שבו הוא תאר את הטרגדיה של העם הפלסטיני, התפזרותו, מחנות הפליטים שלו, התנגדותו לכיבוש וחלומו לשחרור ועצמאות."
(השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתה י"ב (2014) עמ' 84)

מוטיב זה, של כיבוש והתקוממות פלסטינית לו, חוזר ונשנה, כשלעיתים מקדימים את ההתחלה ל-1917:

”מאורעות חשובים שעברו על החברה הפלסטינית בתקופה המודרנית:

שנה	המאורע
1917	הכיבוש הבריטי
1948	תכבה (הברחת הפלסטינים)
1967	כיבוש שארית פלסטין (הגדה המערבית ורצועת עזה)
1987	האינתיפאדה הראשונה
1994	כניסת הרשות הפלסטינית (לגדה המערבית ורצועת עזה)
2000	האינתיפאדה השנייה (אינתיפאדת אלאקצא)”

أحداث مهمة تعرّض لها المجتمع الفلسطيني في العصر الحديث

العام	الحدث
1917م	الاحتلال البريطاني
1948م	النكبة (تشريد الفلسطينيين)
1967م	احتلال بقية فلسطين (الضفة الغربية وقطاع غزة)
1987م	الانتفاضة الأولى
1994م	دخول السلطة الوطنية (في الضفة الغربية وقطاع غزة)
2000م	الانتفاضة الثانية (انتفاضة الأقصى)

(חינוך לאומי, כתה ה' (2014) עמ' 29)

”הכיבוש הבריטי

החברה הפלסטינית נפלה תחת הכיבוש הבריטי בשנת 1917 שנמשך עד הכיבוש הישראלי בשנת 1948.

הכיבוש הישראלי

האסון [תכבה] של שנת 1948 פגע בחברה הפלסטינית בידי הארגונים הציוניים, באופן שרוב הפלסטינים נאלצו להגר מאדמתם ומדינת ישראל הוקמה בחלק מפלסטין. הגדה המערבית סופחה לירדן בשנת 1950 ורצועת עזה צורפה למינהל המצרי. הנסיגה [תכבה] של שנת 1967 פגעה בחברה הפלסטינית באופן שהישראלים הצליחו לכבוש את שארית פלסטין - הגדה המערבית ורצועת עזה. כמו-כן נכבש מדבר סיני ממצרים ורמת הגולן מסוריה.”

■ ■ ■ الاحتلال الإسرائيلي :

حَلَّتْ بالمجتمع الفلسطيني نكبة عام ١٩٤٨م على يد المُنظَّمات الصُّهيونية، حيث هُجِّرَ معظم الفلسطينيين من أرضهم، وأنشئت دولة إسرائيل في قسم من فلسطين، وَضُمَّت الضفة الغربية إلى الأردن عام ١٩٥٠م، وأُلْحِقَ قطاعُ غزّةَ بالإدارة المصرية. وحلَّتْ نكسة عام ١٩٦٧م بالمجتمع الفلسطيني، حين تمكَّن الإسرائيليون من احتلال باقي فلسطين المتمثل في الضفة الغربية وقطاع غزة، كما احتلت صحراءُ سِيناءَ من مصر، وهضبةُ الجولان من سوريا.

(*חינוך לאומי*, כתה ה' (2014) עמ' 30)

"בשנת 1948 נסוגו כוחות המנדט הבריטי מפלסטין לאחר שהקלו על מסירת הארץ ליהודים, חוץ מהגדה המערבית שצורפה לירדן ורצועת עזה שצורפה למינהל המצרי. בשנת 1967 הצליחו הישראלים לכבוש את הגדה ורצועת עזה. בשנת 1994 נכנסה הרשות הלאומית הפלסטינית לחלקים מהגדה המערבית ורצועת עזה."

(*חינוך לאומי*, כתה ז' (2013) עמ' 5)

"...בכך [מלחמת 1948] הפכה פלסטין להיות מורכבת משלושה חלקים: החלק הראשון: שלטו עליו היהודים והקימו עליו את מדינת ישראל... 77.4% משטח פלסטין. החלק השני: הגדה המערבית שסופחה לאחר מכן לירדן... 20.3% משטח פלסטין. החלק השלישי: רצועת עזה שהפכה להיות תחת המינהל המצרי... 2.3% [משטח פלסטין]".
(*היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו*, כתה ט' (2014) עמ' 56)

"המלך עבדאללה בן חוסיין [הראשון] סיפח את השטחים הנמצאים בגדה המערבית של נהר הירדן לממלכתו בשנת 1951 לאחר תבוסת צבאות ערב במלחמת פלסטין בשנת 1948 ואילו נשאר [מסופחים] עד שנפלו בידי הכיבוש הציוני בשנת 1967."
(*היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו*, כתה ט' (2014) עמ' 44)

אנו רואים שכיבוש פלסטין ע"י היהודים, עפ"י ספרי הלימוד של הרש"פ, נעשה ב-1948, לא ב-1967. הכיבוש של 1967 היה בבחינת "החמרת הטרגדיה":
"האסון [אלנכבה] אירע בשנה ה-48 של המאה העשרים"
(*מדעי הלשון*, כתה ט', חלק א' (2015) עמ' 59)

"ב-5 ביוני 1967 החמירה הטרגדיה כאשר הישות הציונית כבשה את מה שנותר מפלסטין: הגדה המערבית ורצועת עזה."
(*השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת*, כתה י"ב (2014) עמ' 69)

וישנן עוד התבטאויות המדגישות זאת. לדוגמה, הדיווח על הקמת אש"פ ב-1964, שלוש שנים לפני מלחמת ששת הימים וכיבוש יהודה, שומרון ורצועת עזה, במטרה לשחרר את פלסטין הכבושה, קרי, שטחי ישראל מלפני 1967:

"ארגון השחרור הפלסטיני (אש"פ) נוסד בשנת 1964 בירושלים כדי להוות הנהגה לעם הערבי הפלסטיני ולהנחותו ולגייס את משאבי מאבקו למען הגשמת שאיפותיו לשחרר את מולדתו ולהשיג את זכויותיו אשר איבד מאז פגע בו האסון [נכבה] של שנת 1948."
(*שפתנו היפה*, כתה ה', חלק א' (2015) עמ' 65)

"בעת כינוס הוועידה הפלסטינית הראשונה בירושלים ב-28 מאי 1964 [אז תחת שלטון ירדן] נוסד ארגון השחרור הפלסטיני למען שחרור פלסטין." ובשאלות: "1. מתי נוסד הארגון לשחרור פלסטין? 2. נפרט את מטרת הקמתו."
(חינוך לאומי, כתר ו' (2014) עמ' 20)

עוד ביטויים לראיית ישראל בגבולותיה מלפני 1967 כישות כובשת:
"שלטונות הכיבוש עצרו את המשורר מחמוד דרוויש מספר פעמים החל משנת 1961."
(קריאה וטקסטים, כתר ח', חלק א' (2015) עמ' 58)

"תוּפּיק זיאד הוא משורר פלסטיני יליד העיר נצרת... המשורר סבל רבות בבתי הכלא של הכיבוש כתוצאה מהעמידה האיתנה שלו במולדתו. הטקסט "שיחה לילית בכלא" נחשב לדוגמה של [הז'אנר הספרותי הפלסטיני המכונה] "ספרות בתי הכלא". המשורר כתבו בשנת 1958... שאז נעצר... בעקבות הפגנה שהיתה בה התנגשות עם משטרת הממשל הצבאי..."
(קריאה וטקסטים, כתר י', חלק א' (2015) עמ' 48)

התלמידים נקראים לנקוט עמדה מול הגזל באמצעות מטלות ומשפטי תרגול:
"אין [ויתור] על זכותנו על פלסטין."
(שפתנו היפה, כתר ו', חלק ב' (2014) עמ' 26)

בתרגיל לשוני מתבקש התלמיד להשיב ב"כן" ו"לא" על מספר שאלות וביניהן:
"גזילת מולדת ופגיעה בזכויות האחר הן מעשים מותרים עפ"י החוק."
(שפתנו היפה, כתר ה', חלק א' (2015) עמ' 69)

בתרגיל הבעה מתבקש התלמיד לכתוב משפטים עם צורת הבעת התפעלות. בין האובייקטים שאותם נדרש לתאר בצורה הנ"ל - "כיעורו של הכיבוש" [כלומר - לכתוב: "כמה מכוּעַר הכיבוש!"] תוך שימוש בכללי הלשון הערבית הנוגעים לצורת ביטוי זן [שפתנו היפה, כתר ז', חלק ב' (2014) עמ' 13].

ואכן, הכיבוש לא עבר ללא התנגדות:
"העם הפלסטיני התנגד לשלטון הבריטי ולכיבוש הישראלי, ביצע כמה התקוממויות והקריב אלפי מרטירים ופצועים."
(חינוך לאומי, כתר ו' (2014) עמ' 12)

"הפלסטינים התנגדו לכיבוש ולעושה [במשך] עשורים רבים עד שהפכו לדוגמה להתנגדות [בכלל]"
(שפתנו היפה, כתר ז', חלק א' (2014) עמ' 20).

"הגיבור הקטן היכה את הכובש באבן ופגע בו."
(מדעי הלשון, כתר ט', חלק ב' (2015) עמ' 62).

"העם הפלסטיני מנהל מאבק לחירות."
(השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתר י"ב (2014) עמ' 11).

החירות מופיעה כערך מערכי החברה הפלסטינית:

"העם הפלסטיני מאמין בחירות ופועל להשגתה ע"י ההתנגדות לכיבוש ופעולה לסיומו." (חינוך לאומי, כתר ד', חלק ב' (2014) עמ' 43, וראו בעמ' 42 איור של גברים, נשים וילדים בהפגנה שבה נישאים דגלי פלסטין וכרזות בנוסח "פלסטין חופשית", "כן לאחדות").

וספרי הלימוד עצמם, או לפחות ספרי הלימוד במקצוע "חינוך לאומי" של המהדורה החדשה מ-2016 לכיתות ג' וד', ממלאים תפקיד במסגרת המאבק לחירות נגד הכיבוש, כפי שמוכרז בהקדמה לספרים אלה:

"...הספר הזה בא לבנות את המערכת הערכית והלאומית ולחזקה אצל הדור הצעיר של בנינו התלמידים כדי ללוות את השינויים המדיניים, הכלכליים, החברתיים, התרבותיים והטכנולוגיים ולעמוד מול האתגרים השונים שאותם כופה הכיבוש הרובץ על אדמתנו, בהשתמשו באמצעים שונים המכוונים להמשיך את ההגמוניה והשליטה שלו על גורלנו ומשאבינו ולחסל את כל הניסיונות העצמיים, האזוריים והבינ"ל המכוונים לשחרור, בניה והקמת המדינה הפלסטינית שבירתה ירושלים..."

جاء هذا الكتاب لبناء المنظومة القيمية والوطنية وتعزيزها لدى الناشئة من أبنائنا الطلبة لتواكب المتغيرات السياسية والاقتصادية والاجتماعية والثقافية والتكنولوجية، وتواجه التحديات المختلفة التي يفرضها الاحتلال الجاثم على أرضنا، باستخدامه وسائل مختلفة تهدف إلى استمرار هيمنته وسيطرته على مقدراتنا وثرواتنا، وتقويض كل المحاولات الوطنية والإقليمية والدولية الرامية إلى التحرر والبناء وإقامة الدولة الفلسطينية وعاصمتها القدس.

(טיפוח לאומי וחברתי, כתר ג', חלק א' (2016) עמ' ד' [לא מסופר] וגם בטיפוח לאומי וחברתי, כתר ד', חלק א' (2016) עמ' ד' [לא מסופר]. קטע זה חוזר על עצמו בהקדמות לספרים במקצוע זה באותן כיתות בחלק ב')¹⁰

גם האמנות הפלסטינית מהווה חלק במאבק נגד הכיבוש:

"ארצנו פלסטין זכתה במספר רב של אמנים... התמונה, הכרזה, הפסל והמלה... כולם שוטטו ברחבי העולם כשהם מעבירים את ענייננו אל התבל כולה ואת סבלו של עמנו הכבול בכבלי הכיבוש, ו[כך] תרם האמן להסרת הלוט מעל הסבל הזה..."
(לקריאה וטקסטים, כתר ט', חלק ב' (2014) עמ' 35, ובשאלה בעמ' 37: "כיצד השתמש האמן הפלסטיני באמנותו כדי לבטא את עניינו?")

וביטוי שירי בנושא זה מאת המשורר הלאומי הפלסטיני מחמוד דרוויש: "מדוע נגרר הפרדס הירוק אלי כלא, אלי גלות, אלי נמל?" (מדעי הלשון, כתר י' (2015) עמ' 44).

ומובעת התקווה לסיום הכיבוש ולשחרור:

"הקולוניאליסט [מוסתעמי] יסתלק מארצנו הסתלקות של מושפל."
(שפתנו היפה, כתר ו', חלק א' (2014) עמ' 81)

"סבלנות, פלסטינים, סבלנות"; "העם הפלסטיני גמר אומר לשחרר את אדמתו".
(שפתנו היפה, כתר ז', חלק ב' (2014) עמ' 65)

"אנו על-פני האדמה המבורכת הזאת, במסענו לשחרור אדמתנו מידי הכובש הגוזל..."

¹⁰ כותבי ספרי הלימוד של הרש"פ נמנעו מביטויים לאומיים תקיפים מסוג זה בהקדמותיהם לספרי הלימוד שיצאו לאור בין 2000 - 2006 בסיוע כספי אירופי, כולל בהדפסות המחודשות של ספרים אלה בשנים שלאחר מכן. שינוי הטון ב-2016 מבשר על גישה עקרונית חדשה בעניין זה.

(החדית' הנאצל ומדעיו, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 108)

"ישחררו את פלסטין גבריה, נשיה, צעיריה וזקניה."
(השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015) עמ' 25)

"מהי הדרך לשחרור פלסטין?"
(השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015) עמ' 99)

וקטע משיר של המשורר הישראלי סמיח אלקאסם כמשפט תרגול:
"כאן תקפו צבאות כמוכם, מכאן ברחו צבאות לפניכם"
(השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"א (2014) עמ' 14)

ושאר הערבים מביעים את הסולידריות שלהם עם העם הפלסטיני במאבקו:
"הערבים הסכימו ביניהם לתמוך בפלסטין."
(מדעי הלשון, כתה ט', חלק ב' (2015) עמ' 47)

בצד ההיבט הלאומי של הכיבוש מופיע גם ההיבט הדתי שגם לו יש תפקיד ביצירת סולידריות של המוסלמים בעולם עם הפלסטינים. עניין זה מודגש בספרי הלימוד יותר מהסולידריות על בסיס לאומי ערבי.

להלן קטע משיר בכותרת "בוקר טוב מולדתי":
"בוקר טוב, מולדתי
בוקר מסגד אלאקצא, שבוי רם ונישא, ועדיין [הוא כזה]
לא שברו את גאוותו הכבלים
צריחיו קוראים לי: 'היעדרותך אורכת זמן רב'
והם צועקים אלי: 'בוא, בוא...'
(קריאה וטקסטים, כתה ט', חלק א' (2015) עמ' 10)

ובשאלות:
"מה מבקש מסגד אלאקצא מבניו?"
(קריאה וטקסטים, כתה ט', חלק א' (2015) עמ' 11)

"האם... המוסלמים ברחבי העולם... יחוו לעזרת מסגד אלאקצא ואנשיו, כדי לשחררו מידי הגזלנים?"
(החדית' הנאצל ומדעיו, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 122, ובשאלות בעמ' 124: "על מי מוטלת האחריות לשחרור מסגד אלאקצא?")

"אין זה מן הראוי שכל המוסלמים ברחבי העולם יזניחו את שחרור מסגד אלאקצא, שכן הוא המסגד השני שנבנה על-פני האדמה [לפי האמונה המוסלמית, אדם הראשון בנה את המסגד במכה וארבעים שנה אח"כ - את המסגד בירושלים], | כיוון התפילה המוסלמי הראשון [אח"כ שונה למכה] והשלישי [בקדושתן] לאחר שני המקומות המקודשים [במכה ומדינה]. שחרורו הוא אחריות המוסלמים כולם ואנו כולנו נישאל על כך [ביום הדין]."

(החדית' הנאצל ומדעיו, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) ע"ע 141 - 142, ובשאלות בעמ' 142: "אבהיר מתי [בעבר] נפל מסגד אלאקצא תחת כיבוש ומי שחררו?")

וקטע משיר:

"אל-בוראק [שמו המוסלמי של הכותל המערבי] עולה מתוך הדמים..."
(השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתה י"ב (2014) עמ' 73)

"לבבות המוסלמים בכל רחבי העולם קשורים לפלסטין והם מייחלים לשחרורה..."
(חינוך אסלאמי, כתה ה', חלק א' (2014) עמ' 75)

"האסלאם עודד את אהבת המולדת וקבע את ההגנה עליה כחובה [המוטלת] על כל מוסלמי, [גם] אם נגזל טפח מאדמתה. אני מוסלמי פלסטיני האוהב את ארצי פלסטין ובאותו זמן מחשיב כל אדמה ערבית ומוסלמית כחלק ממולדתי הגדולה שאותה אני אוהב ומוקיר ושואף לאחדותה... האסלאם קבע את ההגנה על המולדת כחובה דתית והחשיב כל מי שנהרג בהגנה עליה כמרטר אשר לו המעלה הגבוהה ביותר."
(חינוך אסלאמי, כתה ו', חלק א' (2015) עמ' 68)

"דמיין לעצמך שהעולם המוסלמי הוא מדינה אחת. מה יהיה אז מצבה של פלסטין?"
(חינוך אסלאמי, כתה ו', חלק א' (2015) עמ' 70)

"[מטלה]: אבהיר את חובת המוסלמים כלפי אחיהם הנתונים לכיבוש ולתוקפנות מצד האויבים."
(חינוך אסלאמי, כתה ז', חלק ב' (2015) עמ' 38)

מעבר למדינות האסלאם, מזדהה עם הפלסטינים גם גוש המדינות הבלתי מזדהות:
"מהחלטות פיסגת הוואנה 1979:

הוועידה הדגישה מחדש שהכיבוש הציוני וגזילת פלסטין וזכויות עמה מהווים את לב הסכסוך במזרח התיכון, דבר שעושה לבלתי אפשרי את פתרון הסכסוך הזה אם לא יממש העם הפלסטיני את זכויותיו הלאומיות שאינן ניתנות לשינוי, ובכלל זה זכות השיבה וזכות ההגדרה העצמית והקמת מדינה פלסטינית עצמאית בפלסטין."

(היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתה י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 61, ובין הנושאים שאותם נדרש התלמיד להבהיר: "עמדת תנועת אי ההזדהות כלפי הסוגיה הפלסטינית.")

ומבחינה בינ"ל:

"ההתנגדות לעושק ולכיבוש מובטחת בחוק הבינ"ל. אדון באמירה זו לאור המציאות שלנו בפלסטין."
(קריאה וטקסטים, כתה ט', חלק א' (2015) עמ' 51)

"בעית פלסטין הפכה לבעית העולם כולו."

(השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015) עמ' 70).

"האימפריאליסטים [אלמוסתעמירון] היו אומרים בעבר: 'אנו כובשים את אדמת האחרים ואת עמי העולם כדי ללמדם תרבות!' היום אין מי שאומר זאת ואין מי שמתווכח עם זכותם של העמים לחירות ועצמאות. אבל יש מי שתמיד פועל למען שלילת הזכות הזאת מהעמים, אלא שניסיונותיו תמיד נכשלים! אנו רואים ברוב בירות העולם הפגנות עצומות הדורשות לסיים את הכיבוש ולהסיר את ההגמוניה מעל העמים המדוכאים ברחבי העולם. אנשים בכל העולם מתאחדים למען השגת חירות לעמים."

אין עם בעולם שלא הגן ונאבק למען עצמאותו וחירות מולדתו בעודו קורא לצדק באופן רצוף. העם הפלסטיני התאחד ובנה את מוסדותיו הלאומיים הראשונים מאז החילו להגן על מולדתו נגד המנדט הבריטי ואח"כ [נגד] הכיבוש הישראלי. ערכי החירות, העצמאות והצדק מאחדים את עמי העולם נגד העושק והדיכוי. רוב האמנות הבינ"ל כוללות את זכות העמים להגדרה עצמית ולהתנגדות לכיבוש." (אזרחות, כתיב ו' (2015) עמ' 57, ובשאלה בעמ' 58: "העולם עומד נגד ההשתלטות ונגד הכיבוש, והבעיה הפלסטינית היא דוגמה טובה לכך. מה זה אומר לנו כפלסטינים שהעולם מביע סולידריות עם ענייננו הצודק?")

"שיעור 4: העולם נגד ההגמוניה ובעד הצדק.

אבחן את התמונה ואשיב על מה שלהלן: מה מבטאת השתתפות הזרים בהפגנות האלה?"

العالمُ ضدَّ الهيمنةِ ومَعَ العدالة

الاحظُ الصورة، وأجبُ عما يليها:

ماذا تمثلُ مشاركةُ الأجنبيِّ في هذه المسيرات؟

(אזרחות, כתיב ו' (2015) עמ' 56)

"הבעיה הפלסטינית באו"ם"

הבעיה הפלסטינית מהווה את אחת הבעיות המדיניות בעלות ההשפעה על הזירה העולמית ופתרונה יתרום ליציבות במישורים האזורי והעולמי. [עניין] פתרון הסכסוך הערבי-ישראלי נכנס אל החוגים הבינ"ל דרך מספר החלטות שהתקבלו ע"י העצרת הכללית של האו"ם ואשר לא בוצעו. למרות קבלת החלטות אלה המשיכה ישראל במדיניותה המושתתת על התפשטות ושליטה על האדמה הפלסטינית ובניית התנחלויות עליה.

[בפיסקת ידע צדדית:] בין החלטות שהתקבלו ע"י העצרת הכללית והנוגעות לבעיה הפלסטינית ההחלטה על חלוקת פלסטין מס' 181 משנת 1947 ואשר קבעה להקים שתי מדינות, אחת ערבית

ואחרת יהודית על אדמת פלסטין, קבלת החלטה מס' 194 הקובעת את זכות השיבה והפיצוי לפלסטיים הפלסטינים. אח"כ התקבלה החלטת מועצת הבטחון מס' 242 הקובעת את נסיגת ישראל מהשטחים הפלסטיניים שכבשה בשנת 1967.¹¹

הסכם אוסלו נחתם בין ארגון השחרור הפלסטיני וישראל בשנת 1993 בדבר הקמת רשות פלסטינית אוטונומית לתקופת מעבר ולאחר מכן [ניהול] מו"מ על סוגיות הפתרון הסופי: הגבולות, ההתנחלויות, הפליטים, ירושלים, המים והסדרי הבטחון במהלך תקופה מקסימלית של חמש שנים. אבל המו"מ בין שני הצדדים הגיע למבוי סתום בשל מדיניות ההשגחה [מומאטלה] שבה נהגה ישראל, דבר שגרם לפרוץ אינתיפאדת אלאקצא בשנת 2000 ולהשלכותיה, כגון הכיבוש מחדש של הגדה המערבית ע"י ישראל והכרזה על הנסיגה מרצועת עזה בשנת 2005 בצעד חד-צדדי. ארה"ב הציעה את תכניתה הידועה כ'מפת הדרכים' לפתרון הסכסוך בין שני הצדדים ובה היא קוראת להפסקת האלימות ולחזרה אל שולחן המו"מ שיסתיים בהקמת המדינה הפלסטינית עד שנת 2005. החלה סידרה חדשה של מו"מ בין שני הצדדים שנמשכה עד סוף שנת 2010 אך היא ניצבה בפני אותו גורל שבא בעקבות ההסכמים שלאחרי אוסלו.

[מטלה:] נדון: ישנן בעיות בינ"ל רבות שנפתרו באמצעות החלטות בינ"ל ומו"מ, אך פתרון הבעיה הפלסטינית עדיין נכשל".
(סוגיות אקטואליות, כתה י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 25)

"...מדיניות העיכוב שבה נוהגת ישראל במו"מ לשלום עם הפלסטינים, דבר שגרם לכשלונו והימשכותו יותר משני עשורים, ללא הגעה להסכם בנוגע לסוגיות המצב הסופי".
(סוגיות אקטואליות, כתה י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 27)

בהקשר לתכניות הבינ"ל לפתרון הסכסוך מוזכרת לעיתים הקמת המדינה הפלסטינית על שטחי יו"ש וחבל עזה בלבד. למשל, בקטע שלהלן, מוזכר הדבר כחלק מהצהרת הליגה הערבית בנושא. יצוין כי צמצום שטח המדינה הפלסטינית העתידית לשטחים אלה בלבד אינו נדון בספרי הלימוד, אלא במסגרת אזכורי החלטות במישור הבינ"ל - ואף פעם לא כמטרה פלסטינית.

"תמיכה בזכותו של העם הפלסטיני להקים את מדינתו העצמאית בגדה המערבית ורצועת עזה".
(חינוך לאומי, כתה ה' (2014) עמ' 40)

ספרי הלימוד של הרש"פ מחיבים את הקמת הרש"פ בעקבות הסכמי אוסלו וכניסת כוחות אש"פ לשטח כתחילת המסע לשחרור פלסטין:
"הקמת הישות הפלסטינית העצמאית בשטחים הפלסטיניים המשוחררים".
(חינוך לאומי, כתה ו' (2014) עמ' 21)

"לאחר החתימה על הסכם אוסלו בין ארגון השחרור הפלסטיני וישראל בחודש ספטמבר 1993 נכנסו רוב כוחות צבא השחרור לפלסטין".
(חינוך לאומי, כתה ו' (2014) עמ' 21)

¹¹ ההחלטה הנ"ל לא הזכירה את המונח "פלסטיני" בהקשר זה.

במקום אחר בספר מובאים בעניין זה שני תצלומים. באחד - נשים מחבקות גבר בתוך המון בנוכחות אמצעי התקשורת בלוויית הכיתוב "שבוי [אסי] בערבית] משוחרר". באחר - כוחות צבא במסדר עם הכיתוב: "הכוחות הפלסטיניים השבים אל אדמת פלסטין המשוחררת." בשאלות: "מהי הרגשתו של אזרח לאחר שיחרורו ושיחרור מולדתו מהקולוניאליסטים [מוסתעמרין]?" (חינוך לאומי, כ"ה ו' (2014) עמ' 69)

ספרי הלימוד של הרש"פ מתייחסים לשטח שבשליטת הרשות כאל מדינה לכל דבר, תוך התעלמות מהעובדה שהרש"פ נחשבת מבחינה משפטית לשלטון אוטונומי תחת שליטת צה"ל, שהוא הריבון בשטח. הביטוי הבולט ביותר לכך הוא כינוי הגורם המוציא את ספרי הלימוד לאור כ"מדינת פלסטין - משרד החינוך וההשכלה הגבוהה [דוולת פלסטין - ויזארת אלתרביה ואלתעלים אלעאלי]" וכיתוב ברוח זו מופיע על-גבי עטיפת כל ספר ובדף השער:

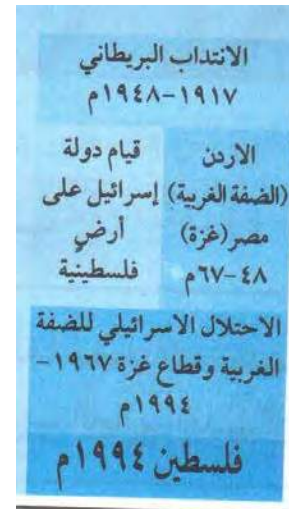
(הדוגמה כאן: היסטוריה של הציביליזציות העתיקות, כ"ה ה' (2014) הכריכה הקדמית)

(הדוגמה כאן: חינוך לאומי, כ"ה ה' (2014) דף השער) ויש דוגמאות לכך גם בטקסט. למשל, פלסטין מוזכרת, לצד סין ויפן, כדוגמה למדינה ביבשת אסיה (גיאוגרפיה פיזית, כ"ה ה' (2014) עמ' 29); המינהל ברש"פ מוצג כמינהל "מדינת פלסטין" (חינוך לאומי, כ"ה ו' (2014) עמ' 37); מועלה הצורך בפיתוח התיירות ע"י פירסומי תיירות והסכמי חילופי תיירים "בין המדינה הפלסטינית והמדינות האחרות" (חינוך לאומי, כ"ה ז' (2013) עמ' 84); יש במסחר "תועלת הדדית בין פלסטין ומדינות אחרות" (גיאוגרפיה של פלסטין, כ"ה ז' (2014) עמ' 75). באחד הספרים אף

מוצג טופס בקשה רשמי לקבלת תעודת זהות מטעם מדינת פלסטין (קריאה וטקסטים, כתיב ח', חלק ב' (2015) עמ' 70) ובאחר - טופס בקשה לקבלת דרכון מטעם מדינה זו (קריאה וטקסטים, כתיב י', חלק ב' (2015) עמ' 32). כמו כן, בטבלת גידול האוכלוסיה במדינות העולם הערבי מופיעה גם מדינת פלסטין (גיאוגרפיה של המולדת הערבית, כתיב ט' (2015) עמ' 38), ופלסטין נזכרת כמדינה לצד מדינות ערביות אחרות (גיאוגרפיה פיזית ואנושית, כתיב י"א, חלק ב' (2014) עמ' 72). במקום אחר מובאים מספרי התושבים בפלסטין ובלבנון ומוצגת שאלה: "לכמה מגיע מספר התושבים בשתי המדינות יחד?" (מתמטיקה, כתיב ד', חלק א' (2016) עמ' 41).

גם בטבלת סרגל-זמן היסטורי מסתיים הכיבוש הישראלי ב-1994 עם הופעת פלסטין:

(חינוך לאומי, כתיב ז' (2013) עמ' 3; היסטוריה של ימי הביניים, כתיב ז' (2014) עמ' 74)

ככל הנראה נובעת התייחסות זו מהכרזת העצמאות הפלסטינית ע"י אש"פ באלג'יר בנובמבר 1988, באופן שהקמת הרש"פ בתוקף הסכם אוסלו נחשבת למימוש אותה הכרזה שבה מדובר על "מדינת פלסטין". פרטי ההכרזה מופיעים בספר *חינוך לאומי*, כתיב ו' (2014) עמ' 30, והנוסח המלא שלה מופיע ב*קריאה וטקסטים*, כתיב ח', חלק א' (2015) עמ' 39 - 40. להלן הקטע הרלבנטי:

"בהסתמך על הזכות הטבעית, ההיסטורית והמשפטית של העם הערבי הפלסטיני על מולדתו פלסטין ועל הקרבותיהם של דורותיו בזה אחר זה בהגנה על חירות מולדתם ועצמאותה, ועל בסיס החלטות ועידות הפיסגה הערביות ומתוקף הלגיטימיות הבינ"ל המתבטאות בהחלטות האו"ם מאז 1947, ומתוך מימוש זכותו של העם הערבי הפלסטיני להגדרה עצמית, לחירות מדינית ולריבונות על אדמתו - מכריזה בזאת המועצה הלאומית [הפלסטינית], בשם האל ובשם העם הערבי הפלסטיני, על תקומת מדינת פלסטין על אדמתנו הפלסטינית, כשירתה ירושלים..."

(קריאה וטקסטים, כתיב ח', חלק א' (2015) עמ' 39)

אך בהמשך קוראת מדינת פלסטין לערבים "לסייע לה להשלים את לידתה המעשית ע"י ריכוז המשאבים והעצמת המאמצים לסיום הכיבוש הישראלי" ולאומות העולם "לסייע לה להגשים את מטרותיה ולשים קץ לטרגדיה של עמה ע"י... פעולה לסיום הכיבוש של השטחים הפלסטיניים ע"י ישראל" (קריאה וטקסטים, כתיב ח', חלק א' (2015) עמ' 40).

יש לציין בהקשר זה כי לא מפורט בהכרזה כלל היכן מסתיימים השטחים הפלסטיניים הכבושים בידי ישראל ואין כאן הכרה מפורשת בחוקיות קיומה בכל שטח שהוא של הארץ. גם בפרשנות על ההכרזה, המופיעה בעמוד שלאחריה והמזכירה את החלטת החלוקה של האו"ם משנת 1947 כבסיס להכרזה (וראו רמיזה כללית על כך בנוסח ההכרזה עצמה לעיל), נאמר: "המועצה הלאומית הפלסטינית, במושבה ה-19 שנערך באלג'יר בנובמבר 1988, הגישה הצעת שלום המבוססת על החלטה 181 הידועה כהחלטת החלוקה, ואשר אושרה ע"י העצרת הכללית של האו"ם ב-29 נובמבר 1947 ודיברה על הקמת מדינה פלסטינית עצמאית" (קריאה וטקסטים, כתר ח', חלק א' (2015) עמ' 41). במלים אחרות: מתעלמים כאן מהעובדה שההחלטה הנ"ל לא דיברה כלל על הקמת מדינה פלסטינית, אלא על הקמת שתי מדינות בפלשתינה דאז: אחת ערבית ואחת יהודית.

יצוין גם כי הרש"פ (וקודם לכן - אש"פ) התקבלה כחברה בארגונים בינ"ל שונים. אמנם המהלך שניזום על-ידיה בשנת 2011 להתקבל כחברה מלאה באו"ם נכשל במועה"ב, אך היא הצליחה בעצרת הכללית שנה לאחר מכן להתקבל כחברה משקיפה באו"ם, וראו פירוט המהלכים בע"ע 26 - 29 בספר סוגיות אקטואליות, כתר י"ב [הומניסטית] (2014).

ולסיכום נקודה זו באחד מספרי הלימוד שהודפסו ב-2016:
"מדינתנו פלסטין בדרכה לעצמאות מלאה. מגילויי עצמאות פלסטין: הימצאות דגל, נשיא, בירה, מועצה מחוקקת (פרלמנט), צבא פלסטיני, דרכון, מיניסטרוניגים ומטבע מיוחד לה." (טיפוח לאומי וחברתי, כתר ג', חלק א' (2016) עמ' 40)

בעית הפליטים

"מספר הפלסטינים בפלסטין ומחוצה לה הגיע בסוף שנת 2016 ל-12.7 מיליון נפש בערך. הפליטים הפלסטינים מהווים כ-5.6 מיליון נפש מהם והם רשומים באופן רשמי אצל אונר"א. כלומר, מחצית מהפלסטינים בערך הם פליטים."
(לימודי חברה, כתר ו', חלק א' (2017) ע"ע 37 - 38)

1. הסיבה לבעית הפליטים:

יצוין כי רק לעיתים נדירות מודים מחברי ספרי הלימוד של הרש"פ כי מלחמת 1948, שבמהלכה נוצרה בעיית הפליטים, פרצה ביוזמה פלסטינית ובעידוד ארצות ערב שהצטרפו אח"כ גם הן למלחמה, בניגוד להחלטת החלוקה של האו"ם:
"...ההתנגדות הפלסטינית בשנת 1947 - 1948 בעקבות ההחלטה לחלק את פלסטין למדינה ערבית ואחרת יהודית. החלטה זו התקבלה ע"י האו"ם ב-29 נובמבר 1947..."
(חינוך לאומי, כתר ז' (2013) עמ' 21, וראו מפת החלוקה בעמ' 22 בכותרת: "מפת חלוקת פלסטין עפ"י החלטת האו"ם משנת 1947". במפה מצויינים: "המדינה הערבית", "המדינה היהודית", "אזור ירושלים הבינ"ל").

בד"כ נאמר סתמית כי "פרצה מלחמה", או אפילו זה לא:
"האו"ם קיבל בשנת 1947 החלטה לחלק את פלסטין בין הערבים והיהודים. בהתאם לכך, הסתיים המנדט הבריטי על פלסטין וממשלת המנדט התפנתה. אז פרצה המלחמה [קאמת אלחרב] בין הערבים והיהודים בשנת 1948 ואשר הסתיימה בהשתלטות היהודים על חלק מפלסטין והתרחשות האסון [אלנכבה] שאילץ את רוב העם הפלסטיני להגר."
(קריאה וטקסטים, כתר ח', חלק א' (2015) עמ' 45)

"מלחמת שנת 1948"

צבאות ערב הובסו בשנת 1948 ועשרות אלפי פלסטינים גורשו כפליטים לגדה המערבית ורצועת עזה, וחלק גדול מהם אל מחוץ לפלסטין..."
(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמנו, כתה ט' (2014) עמ' 56)

"הפלסטינים היוו דוגמה מופלאה ביותר לאחווה וערבות הדדית כאשר הפליטים אולצו להגר מאדמתם ובתי מגוריהם בשנת 1948 ונעזרו ע"י אחיהם בפלסטין ובארצות ערב האחרות שחלקו עימם את מגוריהם ופיתם."
(חינוך אסלאמי, כתה ה', חלק א' (2014) עמ' 78)

יוצא מן הכלל הוא ספר לימוד היסטוריה לכתה י"א שבו נאמר מפורשות:
"הליגה הערבית החליטה כי החלטת החלוקה [של האו"ם, נובמבר 1947] מופרכת ויש לסכלה. כמו-כן יש לסייע לעם הפלסטיני. הפלסטינים דחו את החלטת החלוקה, וההתנגדות גברה תחת הנהגת כוחות 'הג'האד המקודש' בפיקודו של עבד אלקאדר אלחוסייני, ו'צבא ההצלה' שהורכב ממתנדבים ממדינות ערב השכנות ושפיקד עליו פווזי אלקאוקג'י."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמנו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 25)

"ממשלות ערב החליטו לשלוח את כוחותיהן אל פלסטין כדי לתמוך בעם הפלסטיני בהגנה על אדמתו ולמנוע הקמת מדינה יהודית בה."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמנו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 29)

"...החלוקה שאותה דחו הערבים והסכימו פה-אחד על התנגדות לה ועל הפלתה, ולו בכוח."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמנו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 31)

2. הגירוש:

"...אילוץ העם הפלסטיני להגר ממקום מגוריו [מוזוטין] בשנת 1948."
(מתמטיקה, כתה ד', חלק ב' (2016) עמ' 23)

"העם הפלסטיני גורש מאדמתו כתוצאה מהכיבוש הישראלי של פלסטין, סבל ממעשי טבח ואולץ להגר אל הארצות השכנות."
(חינוך לאומי, כתה ו' (2014) עמ' 12)

"אילוץ הפלסטינים להגר בשנים 1948 ו-1967 גרם לירידה במספר תושבי פלסטין ולעליה במספר תושבי מדינות ערב שאליהן אולצו להגר, כמו ירדן, לבנון וסוריה. כמו-כן הביאה הגירת היהודים ממדינות העולם לפלסטין לעלית מספרם בה."
(גיאוגרפיה אנושית, כתה ו' (2014) עמ' 21, ושאלות בנושא בעמ' 23)

"מלחמת פלסטין הביאה להגירת מספר גדול של פלסטינים אל מחוץ למולדתם."
(גיאוגרפיה אנושית, כתה ו' (2014) עמ' 22)

"...בהשפעת הקרבות האלה [ב-1948] אילצו ארגוני הטרור הציוניים אלפי פלסטינים לגלות מארצם באיומי נשק, דבר שגרם להופעת בעיית הפליטים."
(חינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 21)

"הפלסטינים סבלו בעקבות המלחמות של השנים 1948 ו-1967 מהגירה כפויה לרבות ממדינות ערב, כמו לבנון, סוריה וירדן וכן למדינות אחרות."
(גיאוגרפיה של פלסטין, כתה ז' (2014) עמ' 43, ושאלה בנושא בעמ' 44)

"אילוץ יותר ממיליון פלסטינים להגר בכפיה מארצם בעקבות מלחמות 1948 ו-1967."
(גיאוגרפיה של המולדת הערבית, כתה ט' (2015) עמ' 40, ומטלה בעמ' 41: "אכתוב דו"ח קצר על הסיבות להגירות הכפויות של העם הפלסטיני והשפעתן על החברה הפלסטינית.")

"מלחמת 1948 (הנכבה) הביאה להגירה כפויה [תהג'יר] של יותר מ-800 אלף פלסטינים ממקומות מגוריהם מתוך מיליון וארבע מאות אלף שחיו בשטחים שכבשו הציונים, ולהריסת יותר מ-531 ערים וכפרים פלסטיניים. הציונים ביצעו 34 מעשי טבח במשך המלחמה ופנו להטלת אימה [איהאב] ולהפחדת התושבים מתוך כוונה להניעם להסתלק. הכנופיות הציוניות אילצו חלק מהם לעזוב והעבירו אותם באוטובוסים אל מעבר לגבול."
(לימודי חברה, כתה ו', חלק א' (2017) עמ' 37)

"כדי לרוקן את פלסטין מתושביה ביצעו הכנופיות הציוניות מאז 1948 מעשי טבח רבים נגד הכפרים הפלסטיניים ואילצו את תושביהם להגר, כמו שקרה לכפר לוביא בנפת טבריה שנמחה מעל פני המפה, לכפר טנטורה בנפת חיפה ולכפר דיר יאסין בנפת ירושלים שהציונים ביצעו בו טבח מכווער שתרם במידה רבה להטלת אימה בקרב התושבים ולהגירתם בכפיה."
(לימודי חברה, כתה ח', חלק א' (2017) עמ' 36)

"[מטלה:] נדון:

א. המטרה מאחורי אילוץ הפלסטינים להגר.

ב. האמצעים בהם משתמשים לאילוץ הפלסטינים להגר."

(גיאוגרפיה של פלסטין, כתה ז' (2014) עמ' 51)

"הכוחות הציוניים נקטו באמצעים שונים לרוקן את השטחים הפלסטיניים מתושביהם המקוריים, וביניהם: לוחמה פסיכולוגית באמצעות תחנת הרדיו של [ארגון] "ההגנה" אשר הפיצה שמועות, ופעולות רצח שבוצעו נגד תושבי חלק מהערים והכפרים, כמו מה שקרה בדיר יאסין, טנטורה, לוד ומקומות אחרים, דבר שגרם לפיזורם של קרוב למיליון פלסטינים אל אזורים בתוך פלסטין ומחוצה לה, וביניהם רצועת עזה, הגדה המערבית, ירדן, סוריה, לבנון, מצרים, עיראק ואזורים שונים בעולם."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 32, ובשאלות בעמ' 35: "נדון: השפעת הלוחמה הפסיכולוגית שנקטו בה היהודים על הפלסטינים.")

"המלחמות גם הן משפיעות על תפוצת התושבים ומאלצות אותם להגר מאזור לאזור, כמו שקרה בפלסטין לאחר האסון [נכבה] של שנת 1948, כאשר אלפי פלסטינים אולצו להתגורר במחנות בעלי צפיפות אוכלוסיה גבוהה במה שנשאר מפלסטין ובמדינות הערביות השכנות."
(גיאוגרפיה פיזית ואנושית, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 42)

בספר לימוד לכתה י"ב מוכנסת בעית הפליטים לקטגוריית הטיהור האתני:

"הטיהור האתני גורם במקרים רבים ליצירת בעיות מדיניות שקשה לפתורן לטווח הרחוק כי הוא מונע מהקבוצות שגורשו לשוב למולדתן, כמו המקרה של הפליטים הפלסטינים."

(היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתה י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 94)

וישנם גם ביטויים אמנותיים, כמו השיר העממי האומר:
"עזבנו את חיפה בכוונה לשוב ואלוהים הוא היודע מה יהיה איתנו."
(קריאה וטקסטים, כתה י', חלק א' (2015) עמ' 39)

והציור שלהלן מאת האמן הפלסטיני אסמאעיל שמוט המתאר את יציאת הפליטים ב-1948:

(קריאה וטקסטים, כתה ט', חלק ב' (2014) עמ' 35)

נושא הפליטים מופיע גם במסגרות סיפוריות בכיתות הנמוכות. להלן סיפור בכותרת "הבובה של חסנה":

"חאג'ה חסנה ישיבה וסביבה נכדיה במחנה הפליטים עין אלחלווה בלבנון. נכדה מחמוד אמר לה: 'ספרי לנו על התכבה, סבתא'. אז ירדה מעינה דמעה והיא אמרה: 'הייתי אז בת תשע שנים והיתה זו עונת האביב. יצאתי עם חברותי אל פרדס יפה ביפו וכאשר עייפנו מלשחק ישבנו תחת עץ תפוזים גדול וחברתי פאטמה אמרה: 'הבה נעשה בובה מבד'. בזמן שעשינו את הבובה שמענו [קול] התפוצצויות רבות שאותן ביצעו הכנופיות הציוניות בעת התקפתן על העיר ושמענו צעקות מכל מקום. בני משפחתנו באו כשהם מחפשים אחרינו ואבי משך אותי במהירות. התחלתי לצעוק: 'אבא, אבא, הבובה שלי, הבובה שלי, אבל אבי מיהר איתי לצד המזרחי של העיר. הוא הביא אותנו לכאן ולא עלה על דעתי ששהייתנו בניכר תימשך עד כדי כך. אני עדיין מחכה ליום שבו אשוב כדי להשלים את יצירת הבובה תחת עץ התפוזים. ברשות אלוהים שוב נשוב אפילו אם יארך הזמן."

(שפתנו היפה, כתה ד', חלק א' (2016) עמ' 56, ובשאלות בעמ' 57: "2. מדוע לא איבדה החאג'ה חסנה את התקווה לשוב? 3. כיצד נוכל להגשים את חלום השיבה?" וכן תרגיל כתיבת משפט מתוך הסיפור בעמ' 60: "אני עדיין מחכה ליום שבו אשוב.")

במהדורת 2017 של ספר זה נוספים ציורים המראים קטעים מסיפורה וביניהם השניים שלהלן (עמ' 55):

וסיפור נוסף לצד איור של סב עם נכדתו מול תיבת מסמכים פתוחה:
"סנאא נכנסה לחדר סבה המתגורר במחנה הפליטים ירמוך בסוריה ומצאה מולו תיבה. היא שאלה אותו: 'מהי התיבה הזאת, סבא?' סבא: 'זוהי תיבה שבתוכה אני שומר דברים יקרים ללבי.' סנאא: 'ומהם הדברים האלה, סבא?' סבא: 'זהו מפתח ביתנו ביפו.' סנאא: ומדוע עזבתם את יפו, סבא?' | סבא: 'חיינו בבטחון ביפו, אך הכובש הציוני צר עלינו, הרג רבים מאיתנו, וגרש אותנו מאדמתנו. אז יצאנו כשאנו נושאים מעט מחפצינו והלכנו ברגל מרחקים ארוכים.' סנאא: 'ומה קרה אח"כ?' סבא: 'הגענו לכאן, היכן שהוקמו לנו אוהלים כדי שנגור בהם בתקווה שנשוב לבתינו. וכאשר ארכה ציפייתנו עברנו לגור בבתים צרים וצפופים שגגותיהם לוחות פח. הם כונו מחנה פליטים פלסטינים, ואנו עדיין [גרים] בהם עד היום.' סנאא: 'ומתי זה קרה, סבא?' סבא: 'זה קרה בשנת 1948 שהיא שנת האסון [נכבה] של העם הפלסטיני.' סנאא: 'אני רואה ניירות ישנים בתיבה.' סבא: 'אלו הם ניירות בעלותנו על אדמתנו וביתנו ביפו, ואנו נשוב אליהם, ברשות אלוהים.'
(*טיפוח לאומי וחברתי*, כתה ד', חלק א' (2016) ע"ע 31 - 32, ובעמ' 33 שאלות הבנה וביניהן: "על מה מעידה שמירתם של הסב וסנאא את מפתח ביתם בתיבה?")

בהמשך נאמר:

"למדתי: הפלסטינים אולצו לעזוב את עריהם וכפריהם בפלסטין בשנת 1948 בשל הצרת צעדיהם והרג רבים מהם ע"י הכובש הציוני, באופן שעברו להתגורר במחנות פליטים והם עדיין שם עד היום. הפלסטינים שגורשו מאדמתם נקראו פליטים ועדיין הם שומרים את מפתחות בתיהם וניירות הבעלות שלהם על אדמותיהם ובתיהם שמהם אולצו להגר, ומזכותם לשוב אליהם."

(טיפוח לאומי וחברתי, כהן ד', חלק א' (2016) עמ' 33)

ספרי הלימוד של שנת 2017 מחרפים את הטון ע"י הצגת תיאורים פלסטיים יותר:

"לא אשכח תאריך שמאורעותיו הכאיבו לליבי... פלשו אליה [אל האדמה] ללא רשות כנופיות ציוניות ברבריות שבאו מעולם זר כשהן מלאות איבה ושנאה לערבים ולפלסטינים... שיירות האנשים נעו בכיוון מזרח כשהם עוזבים את בתיהם ומחפשים בטחון מפני מעשי טבח שבוצעו בפראות נגדם ומפני מאורעות [פטריות] הועברו מפה לאוזן על הרס כפרים על ראשי בעליהם. היו ביניהם מי שאימו שכחתה מרוב פחדה ובהלתה, מי שנפל כמרטיר בדרך, ומי שחדלו הידיעות להגיע ממנו והוא הפך לנעדר. כל פעם שאני נזכר בבכיים מיטלטל לבי... וכל פעם שאני נזכר בפניהם החיוורות ומבטיהם לאחור בפרידה מבתיהם מזדעזעים יסודות נפשי..."

(השפה הערבית, כהן ט', חלק א' (2017) עמ' 23)

"אני יושב כל בוקר כאן, בשער המחנה, מעלה את זכרונותי אשר לא עזבוני מזה שנים. הם באים אלי כל יום, מושכים אותי בידי ולוקחים אותי לשם, לצפת, ואני מוצא את עצמי עומד לפני סף ביתי, מפקיד בידי אלוהים את כל אשר בו עד שובי. שהותי בנכר לא תארך - כך הודיעוני. השארתי את כל אשר אוהב בתוך ביתי, סגרת את דלתו, שמתי את המפתח בכיסי ונשאתי עמי את זכרונותי. עזבתי את צפת למרות רצוני כשלבי מלא בהלה, מבוכה וכאב.

השארתי מאחורי את גופות יידי ואת חלקי גופותיהם של שכני. לא יכולתי לקבורם, שכן הכל היו רצים בעוד הפחד מכסה את הפנים והכאב סוחט את הלבבות ואנו הולכים במהירות. לא ידעתי שאזקין בבית שאיננו ביתי ושאיבא לעולם את ילדי במקום שנקרא מחנה פליטים. לא ידעתי שאחביא את מפתח ביתי תחת כרי למשך יותר מששים שנה. לא ידעתי שההבטחות יהיו ריקות ועטופות בשקר."

(השפה הערבית, כהן ה', חלק א' (2017) עמ' 82)

3. תנאי חייהם של הפליטים וההתייחסות למקום מגוריהם היום:

"[שיעור מס'] 5 [בכותרת:] "פליט במחנה [הפליטים]" בין מטרות השיעור: "מצופה מהתלמיד לאחר סיום השיעור שיהיה מסוגל להכיר את הסיבות למציאותם של מחנות הפליטים." בהמשך העמוד 2 תצלומים כשמעליהם הכיתוב: "פעילות 1: נתבונן ונדון" ומתחתן: "נציין את שם המקום שבו התקבצו הפלסטינים לאחר אילוצם להגר ממקומות מגוריהם; נתאר את סבלם של הפליטים הפלסטינים בעת כפיית הגירתם."

נشاط (1): نلاحظ وناقش:

- نذكر اسم المكان الذي تجتمع فيه الفلسطينيين بعد تهجيرهم من ديارهم؟

- نصفُ مُعانة اللاجئين الفلسطينيين أثناء تهجيرهم.

(טיפוח לאומי וחברתי, כּתה ד', חלק א' (2016) עמ' 30)

صور معانة اللاجئين الفلسطينيين عام 1948م.

"הפליטים חיו בתנאים מדיניים, כלכליים וחברתיים קשים באזורים שאליהם נמלטו. הם גרו באוהלים שסיפק האו"ם וסבלו ממחסור בצרכי קיום חיוניים. הדבר הניע את האו"ם להקים את סוכנות הסעד והתעסוקה לפליטים הפלסטיניים - □□□□ - בתאריך 8.12.1949 והיא החלה להגיש את שירותיה בשנת 1950."

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כּתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 33. הכיתוב מתחת לתמונות באותו עמוד: "תמונות סבלם של הפליטים הפלסטיניים בשנת 1948".)

שיר המביע הזדהות עם סבל הפליטים מאת המשורר הישראלי חוסיין מוהנא מן הכפר בוקיעה (פקיעין):

"בשובי הביתה בערב פוגשת אותי רעייתי בחיוך... אני לוקח אותה בין זרועותי ומחבקה... שט בעיניה הירוקות, אך... עיני רואות את עיניה של פליטה מעמי הנווד המחכה בדאגת אם קודחת לשיבת הנעדרים."

(קריאה וטקסטים, כּתה י', חלק ב' (2015) עמ' 28 ובתרגיל לשון בעמ' 29: "הפליטה הפלסטינית בקטע השלישי מחכה לשיבת הנעדרים אשר אולצו להגר ממולדתם.")

מחנה הפליטים הוא אחת מארבע צורות הישוב בחברה הפלסטינית, לצד העיר, הכפר והמאהל הבדואי, כפי שמוצג לילדי כיתה א'. על חומת המחנה כתוב: "מחנה השיבה, פלסטין" ומופיע סמל סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם לפליטים הפלסטינים - אונר"א. גם הביוב הזורם ברחוב מופיע:

(מינוך לאומי, כיתה א', חלק ב' (2015) עמ' 21. רעיון 4 צורות הישוב מופיע שוב בע"ע 62 - 63 עם תצלום מחנה פליטים בעמ' 63 וכן בספר מינוך לאומי, כיתה ה' (2014) עמ' 34, ו-4 סוגי התצלומים מופיעים גם בגיאוגרפיה אנושית, כיתה ו' (2014) עמ' 43 ובמינוך לאומי ולחיים, כיתה א', חלק א' (2016) עמ' 37.)

בשיעור "מחנות הפליטים של פלסטין" מופיעה ההגדרה הבאה:

"מחנה הפליטים [אלמוח'יים]: מקום שהוקם לפליטים הפלסטינים שאולצו לעזוב את עריהם וכפריהם בפלסטין והם נחושים בדעתם לשוב אליהם." (מינוך לאומי, כיתה ב', חלק א' (2015) עמ' 36)

ושוב:

"המחנות: אלו הם מקומות ישוב מקריים [טאריאה בערבית] כתוצאה מההגירה הכפויה של התושבים הפלסטינים מעריהם וכפריהם בשנת 1948." (מינוך לאומי, כיתה ה' (2014) עמ' 35)

"המחנה אינו נחשב למקום המגורים המקורי של הפלסטיני הפליט, אלא הוא מקום זמני שבו הוא אולץ לחיות. כל הפלסטינים מצפים לשיבת כל פלסטיני לעירו או כפרו שממנו אולץ להגר."

قائِدَةٌ :

لَا يُعَدُّ الْمُخَيَّمُ مَوْطِنًا أَصْلِيًّا لِلْفِلَسْطِينِيِّ اللَّاجِئِ، وَإِنَّمَا هُوَ مَكَانٌ مُؤَقَّتٌ أُرْغِمَ عَلَى الْعَيْشِ فِيهِ، وَيَتَنَبَّهُ جَمِيعُ الْفِلَسْطِينِيِّينَ عَوْدَةَ كُلِّ فِلَسْطِينِيٍّ إِلَى مَدِينَتِهِ أَوْ قَرْيَتِهِ الَّتِي هُجِّرَ مِنْهَا .

(חינוך אסלאמי, כחה ו', חלק א' (2015) עמ' 69)

מחנות הפליטים הללו נמצאים בפלסטין ומחוצה לה:

"למדתי: מחנות הפליטים הפלסטיניים נמצאים בפלסטין ובמדינות ערביות אחרות, כמו מחנה הפליטים עקבת ג'בר ביריחו, מחנה הפליטים נהר אלבארד בלבנון, מחנה הפליטים אלבקעה בירדן ומחנה הפליטים אלירמוך בסוריה."

(טיפוח לאומי וחברתי, כחה ד', חלק א' (2016) עמ' 37, וראו בעמ' 36 מטלת רישום מחנות הפליטים בפלסטין, ירדן, סוריה ולבנון, ובעמ' 38 מטלת הכנת שלטי נייר צבעוניים עם שמות מחנות אלערוב, ג'נין (גדה מערבית), שאטי (רצועת עזה), ירמוכ (סוריה).)

"ממחנות הפליטים של ארצו: ג'יבאליא, אלג'לזון, אלבורייג'."

من مخيّمات بلادي: جباليا، والجلزون، والبريج.

(שפתנו היפה, כחה ג', חלק א' (2016) עמ' 50)

ההתייחסות לנושא מחנות הפליטים נמצאת גם בספר לימוד מתמטיקה ובו שאלות הבנה שאינן קשורות למקצוע:

"בין מחנות הפליטים הפלסטיניים [נמצאים] דיר עמאר ועקבת ג'בר. מספר תושבי מחנה דיר עמאר הגיע ל-2,400 נפש. אשר למחנה עקבת ג'בר - מספר תושביו הגיע ל-6,736 נפש. ענה על [השאלות] שלהלן:

- מה פירוש 'מחנות הפליטים'?
- מתי אולצו תושבי המחנות להגר מבתיהם המקוריים?
- אציין שמות של מחנות אחרים
- לכמה הגיע סכום [מספר] תושבי שני המחנות הנ"ל?"

4

من مُخَيَّماتِ اللُّجُوءِ الْفِلَسْطِينِيِّ دَيْرِ عَمَّارٍ وَعَقْبَةِ جَبْرِ، بَلَغَ عَدَدُ سُكَّانِ مُخَيَّمِ دَيْرِ عَمَّارٍ ٢٤٥٥ نَسَمَةً، أَمَّا مُخَيَّمُ عَقْبَةِ جَبْرِ فَبَلَغَ عَدَدُ سُكَّانِهِ ٦٧٣٦ نَسَمَةً. احِبْ عَمَّا يَلِي *:

ت) ما الْمَقْصُودُ بِمُخَيَّماتِ اللَّاجِئِينَ؟

.....

ث) متى هُجِّرَ سُكَّانُ الْمُخَيَّماتِ مِنْ بُيُوتِهِمُ الْأَصْلِيَّةِ؟

.....

ج) اذْكُرْ أَسْمَاءَ مُخَيَّماتِ أُخْرَى.

.....

د) كَمْ بَلَغَ مَجْمُوعُ سُكَّانِ الْمُخَيَّمِينَ الْمَذْكُورِينَ ؟

(מתמטיקה, כחה ג', חלק א' (2016) עמ' 46)

מודגשים גם תנאי החיים הקשים של הפליטים במחנות:

"פעילות 3: נתבונן ונסיק: נסיק על תנאי החיים הקשים במחנות הפלסטיניים באמצעות שתי התמונות; נפרט את זכויות הפליט הפלסטיני."

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ד', חלק א' (2016) עמ' 34)

"למדתי: תנאי החיים במחנות קשים מכיוון שהבניינים צפופים ודבוקים זה לזה, בנויים מטיט ובלתי בריאים, והרחובות צרים מאד - דבר המעמיד את הפליטים בפני תנאים גרועים."
(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ד', חלק א' (2016) עמ' 34)

בתנאים אלה רבה חשיבותה של סוכנות הסעד והתעסוקה לפליטים - אונר"א:
"למדתי: במחנות הפליטים הפלסטיניים [יש] בתי"ס ומרפאות שעליהם מפקחת סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם לפליטים הפלסטיניים (אונר"א)."
(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ד', חלק א' (2016) עמ' 35)

4. ההתייחסות למקומות מגוריהם הקודמים של הפליטים:

בניגוד למקומות מושבם של הפליטים היום, מקומות מושבם לפני כן מתוארים כמיותמים:
"פלסטין האהובה, כיצד אחיה
רחוק מעמקיך והרמות..."

קוראות לי ערייך היתומות
קוראים לי כפרייך עם כיפות [הגג]..."
(שפתנו היפה, כתה ז', חלק א' (2014) עמ' 28)

"ביקרנו את הכפרים הפלסטיניים הנטושים.
הכפר עסקלאן הינו מבין הכפרים הנטושים."
(שפתנו היפה, כתה ז', חלק א' (2014) עמ' 37)

"יאזור הינו מבין הכפרים הפלסטיניים ההרוסים."
(שפתנו היפה, כתה ז', חלק א' (2014) עמ' 51)

"...גני הירק בכו אחרינו והגן שמם..."

כוכבי הליל שוב אינם משגיחים על [הר] הכרמל
 לכל אדם יש בית, חלומות וקתרס
 אך אני נושא את ההיסטוריה של ארצי ומועד
 ועל כל דרך עדיין [נודד] פרוע-שיער ומאובק"
 (קריאה וטקסטים, כתיב ט', חלק א' (2015) עמ' 30)

"בשערי יפו, הוי אהובי
 בתוהו ובוהו של הריסות הבתים
 בין המפולות והקוצים
 עמדתי ואמרתי לעיניים: הוי עיניים
 עמדו-נא ונבכה-נא
 על חורבותיהם של אלה שנסעו ועברו מפה
 הקוראות לאלה שבנו אותן כבית."
 (השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתיב י"ב (2014) עמ' 71)

בשירו של המשורר הלאומי הפלסטיני מחמוד דרוויש "איגרת מהגולה" ישנם ביטויי געגועים לבני משפחה שלא גלו. המשורר, שגדל כאזרח ישראלי ואח"כ עזב והצטרף לאש"פ, מביע את געגועיו לבני משפחתו שנשארו בארץ ומזכיר את תכניות הרדיו שהעבירו בשנות ה-60 וה-70 דרישות שלום מעבר לגבולות (קטעים):

"אני אומר לרדיו: אמור לה [הכוונה כאן לאימו של המשורר]: 'אני בסדר'... שמעתי ברדיו שכולם אמרו: 'כולנו בסדר'... שמעתי ברדיו את דרישות השלום של המגורשים למגורשים. כולם בסדר. אבל אני עצוב. המחשבות כמעט אוכלות אותי. הרדיו לא נשא מכם [שום] ידיעה, אפילו עצובה, אפילו עצובה."
 (קריאה וטקסטים, כתיב י', חלק א' (2015) ע"ע 7 - 9)

הגעגועים מובעים גם בשם המקומות הנטושים:

"התבונן, הנה יפו במראה, היא תיראה ואח"כ תשאל אודות פני הנעדרים."
 (השפה הערבית: מדעי הלשון, כתיב י"א (2014) עמ' 62)

יצוין כי בקרב צאצאי הפליטים בני הדור השני והשלישי, מקובל להתייחס על מקומות המגורים של אבותיהם אף כי הם עצמם נולדו מחוצה להם. נוהג זה בא לביטוי בשאלה בספר לימוד מתמטיקה:

"1. המורה שאל את תלמידיו על עריהם המקוריות ותשובותיהם היו כדלהלן: [תשובות 25 תלמידים].
 אסדר את הנתונים שלעיל בטבלת סימונים." הערים המופיעות בטבלה: באר שבע, אלמג'דל (אשקלון של היום), אסדוד (מזרחית לאשדוד של היום), לוד, יפו.

اسم البلد	الإشارات	العدد
بئر السبع		
المجدل		
أشدود		
اللد		
يافا		

(מתמטיקה, כתיב ד', חלק א' (2016) עמ' 147)

שאלה בכותרת "מולדתי פלסטיין":
 "באחד מבתיה"ס במחנות הפליטים שאל המורה את תלמידיו אודות עריהם וכפריהם המקוריים. התשובה היתה: 21 תלמידים מהם הם מבאר שבע, 7 מיפו, 8 ממג'דל [אשקלון] ו-5 מצפת. אציג את הפרטים שלעיל בטבלה שלהלן:

שם העיירה	מספר התלמידים

מהו המספר הכולל של תלמידי הכתה?
(מתמטיקה, כתה ב', חלק ב' (2016) עמ' 106)

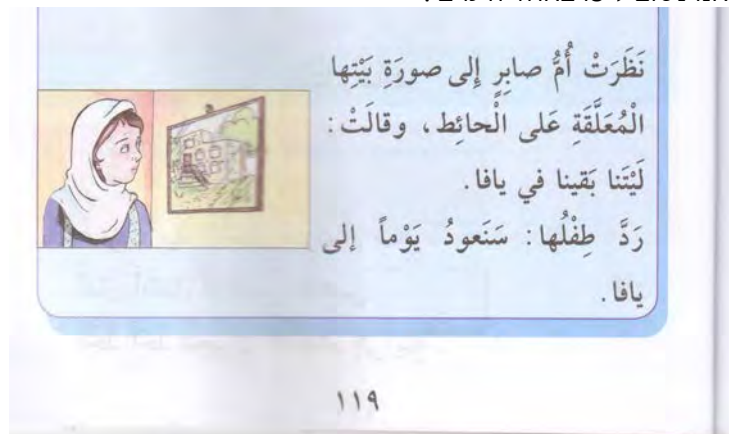
5. רעיון "זכות השיבה":

געגועי הפליטים הפלסטינים למקומות מגוריהם הקודמים אינם מבטאים נוסטלגיה פסיבית, כמו אצל יתר המהגרים בהיסטוריה, אלא משמשים כמצע רגשי לרעיון "זכות השיבה" של הפליטים אשר מודגש מאד בספרי הלימוד של הרש"פ. קודם כל, זכות זו מובאת כעיקרון יסוד במסגרת טיטת החוקה הפלסטינית:

"32. זכות שיבתו של הפליט הפלסטיני למולדתו ומולדת אבותיו המקורית הינה מהזכויות הטבעיות שאין עליהן התיישנות ואסור לפעול בעניינה בשמו או להשלים עם שלילתה ממנו."
(אזרחות, כתה ז' (2014) עמ' 46)

ויש לרעיון זה ביטויים רבים בספרי הלימוד:
 "מזכותו של הפליט הפלסטיני לשוב למולדתו."
(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ד', חלק א' (2016) עמ' 40)

"אום צאבר הביטה אל תמונת ביתה התלויה על הקיר ואמרה: 'הלואי שהיינו נשארים ביפו.' ילדה השיב: 'אנו נשוב ליפו באחד הימים.'"

(שפתנו היפה, כתה א', חלק ב' (2014) עמ' 119. בעמ' 120 מופיעה שאלה: "היכן היתה משפחתה של אום צאבר גרה לפני מחנה הפליטים?")

"כל הציפורים שבות ועושות את דרכן ו[אילו] אני - יש בדרכי גזלן מתמיד הוא שם מחסומים בדרכי תמיד כדי לעצור בעדי מלשוב למולדתי אבל אני, למרות עומק פצעי, אמשך לזעוק תמיד ולקרוא"
(שפתנו היפה, כתה ה', חלק א' (2015) עמ' 15)

"אחותי, אל תבכי על ארצנו, הקרקע החומה מחכה לנו"
(השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"א (2014) עמ' 126)

להלן בית מתוך שיר בכותרת "יש לי אדמה":
 "נשבעתי: עוד תשובי, מולדתי, ואור היום יבוא אחרי [חשכת] הליל."
(שפתנו היפה, כתה ג', חלק א' (2014) עמ' 16)

משפטי תרגול לשוני:
"הפליט" חולם לשוב למולדתו."
(שפתנו היפה, כתה ה', חלק א' (2015) עמ' 91)

"זה שעזב זעק: 'אנו שבים."
(שפתנו היפה, כתה ה', חלק א' (2015) עמ' 92)

תרגיל השלמת משפטים באמצעות מלים נתונות:

"הפליטים [שבים]."
(שפתנו היפה, כתה ג', חלק א' (2016) עמ' 29)

סיפור בכותרת "מולדת השוכנת בתוכנו":
"יאסר ואחותו עביר הסכימו ביניהם להשתתף בתחרות [כתיבה] עיתונאית לכתיבת מאמר על פלסטין.
עביר: מה נכתוב במאמר?
יאסר: נכתוב על המולדת השוכנת בתוכנו ואשר אנו איננו שוכנים בתוכה.
עביר: ואיך נכתוב על מולדת שאיננו יכולים להגיע אליה?
יאסר: נשאל את סבא ואת סבתא ואת המבוגרים אודות עכו, חיפה, יפו, צפת ומקומות אחרים.
עביר: ולא נשכח להביע את חלומנו וזכותנו לשוב אל מולדתנו ולחיות בה."
(שפתנו היפה, כתה ב', חלק ב' (2016) עמ' 6)

שאלות בהקשר הסיפור:

1. "מדוע לא יכלו יאסר ועביר להגיע אל המולדת?
2. מדוע שאלו יאסר ועביר את הסב והסבה על המולדת?
3. מה פירוש: 'המולדת השוכנת בתוכנו ואשר אנו איננו שוכנים בה'?
4. מהו חלומם של יאסר ועביר?
(שפתנו היפה, כתה ב', חלק ב' (2016) עמ' 7)

בין משפטי התרגול בעקבות הקטע:

- "סבי עזב [נזח] את עכו בשנת תככה.
- סבו של יאסר היה חי בעיר חיפה.
- עביר גרה במחנה [הפליטים]."
(שפתנו היפה, כתה ב', חלק ב' (2016) עמ' 8)

ומשפט תרגול בהמשך:

"יאסר ועביר חולמים על השיבה למולדת."
(שפתנו היפה, כתה ב', חלק ב' (2016) עמ' 11)

ובטקסט אחר:

"המלה 'אנו נשוב' חוזרת על עצמה בפיסקה האחרונה של השיעור ארבע פעמים. על מה זה מצביע?"
(השפה הערבית, כתה ה', חלק א' (2017) עמ' 84)

מוטיב שחוזר על עצמו הוא העברת מפתח הבית הנעזב ומסמכי הבעלות עליו לידי הדור הצעיר כערובה לשיבתו. הדוגמה שלהלן לקוחה מספר מתימטיקה:

"השיעור השני: מרכיבי המספרים עד 9

[איור ובו סב מוסר מפתח לנכדו ונכדתו]

אני רואה בתמונה..... הסב משוחח עם נכדיו על..... מספר האנשים בתמונה.....
מספר הזכרים..... מספר הנקבות.....

أرى في الصورة يتحدث الجد مع أحفاده عن ----- عدد الأشخاص

في الصورة ، عدد الذكور وعدد الإناث

(מתמטיקה, כתה א', חלק א' (2016) עמ' 67)

”ג'יהאד: מה יש בתיבה, סבא?

סבא: מסמכים (קוואנים) של האדמה שבבעלותנו במישור החוף והרשומה בפנקסי הטאבו הרשמיים במחלקת רישום המקרקעין, וכן מפתח ביתנו שאותו עזבנו. אלו הם פיקדון בנאמנות שלך, שמור עליהם.

ג'יהאד: כן, סבא, אשמור עליהם ולא אפקירם - כן יהי רצון - יהא אשר יהיה.
סבא: יפה דיברת, בני.”

جهاد: ماذا يوجد في ذلك الصندوق
يا جدي؟

الجد: مستندات (قواشين) الأرض
التي نملكها في السهل
الساحلي، وهي مسجلة في
دفتر الطابو الرسمية في دائرة

تسجيل الأراضي، ومفتاح بيتنا الذي هجرنا منه هي أمانه في عنقك، فحافظ عليها.

جهاد: أجل يا جدي سوف أحافظ عليها ولن أفرط فيها-إن شاء الله- مهما يحصل.

الجد: أحسنت يا بُني.

(היסטוריה של הציביליזציות העתיקות, כתה ה' (2014) עמ' 7, וראו גם טיפוח לאומי וחברתי, כתה ד',
חלק א' (2016) ע"ע 31 - 32 והשאלה בעמ' 33)

בדוגמה שלהלן יש מעין ביטוי להשלמה עם הגורל אשר שם את הדגש על הצורך לזכור, אם גם לא לשוב בפועל. בסיפור בכותרת "המפתח" צוחקים בני משפחת פליטים על סבתם המקפידה לשאת עימה את מפתח ביתה הישן:

"מה התועלת במפתח, והרי הם כבר סילקו את הדלת, אמי, וגם את הבית והגינה ואת כל הכפר?"

אבל עם מותה מזדרז אחד מנכדיה ליטול את המפתח ולקשור אותו לצווארו ולומר:
"קיבלנו את צוואתך, סבתא, שום כח בעולם לא יוכל למחות את זכרוננו, לפחות."
(שפתנו היפה, כתה ו', חלק ב' (2014) עמ' 22. ואחת משאלות ההבנה בעקבות הסיפור בעמ' 23 עדיין מעלה את נושא השיבה, אם כי בעקיפין: "7. מהו החלום הפוקד כל פליט פלסטיני?")

"זכות השיבה" נתפסת כזכות העומדת בפני עצמה, ללא כל קשר לתהליך השלום וללא תלות ברצונה הטוב של ישראל. יתירה מזו, השיבה לשטחי ישראל שמלפני 1967 נתפסת כארוע אלים, כפי שמתברר מהקטעים שלהלן הלקוחים משיר בכותרת "עוד נשוב":

"...מחר נשוב והדורות יקשיבו
להלמות הצעדים בעת החזרה
עם הסופות הרועמות
עם הנשר המרחף והעיט
עם התקווה המכונפת והשירים
עם הנשר המרחף והעיט
עם אלפי הקרבנות ישובו
קורבנות העושק יפתחו כל דלת."
(שפתנו היפה, כתה ז', חלק א' (2014) עמ' 28 וכן שאלות הבנה בעמ' 29 ותרגיל לשון בעמ' 30 עם חזרה על הבית האחרון, וראו תרגיל כנ"ל: "נשוב עם הסופות הרועמות עם הברק המקודש וכוכב השביט" במדעי הלשון, כתה ח', חלק ב' (2014) עמ' 39)

האלימות מובעת בצורה חדה יותר בשיר שלהלן בכותרת "אנו שבים":

"שבים, שבים, אנו שבים
גבולות לא יהיו, [ולא] מצודות ומבצרים
זעקו-נא, אתם העוזבים:
'אנו שבים'
שבים למקומות המגורים, לעמקים, להרים
תחת דגלי התהילה, הג'האד והמאבק
בדם, הקרבה, אחווה ונאמנות
אנו שבים
שבים, הוי גבעות, שבים, הוי רמות
שבים לילדות, שבים לנעורים
לג'האד ברמות, לקציר בארץ
אנו שבים"

إِنَّنَا لَعَائِدُونَ

(عارون هاشم رشيد)

القبلاع: مفردها قَلْعَةٌ، وهي مكان مرتفع يُسْتَقْتَلُ لأغراض حربية.

المحصون: مفردها حصن، وهي كل مكان متخفي منيع.

نارحون: مفردها نارح، وهو الفلسطيني الذي سُرد من وطنه نتيجة حرب عام 1967م.

الفخار: المنحج بمكارم الأخلاق.

الزُّبا: مفردها زَبْوَةٌ، وهي المكان المرتفع.

الهضاب: مفردها هَضْبَةٌ، وهي مكان متوسط الارتفاع بين الجبل والسهل.

الضبا: مرحلة حُمريّة قبل مرحلة الشّباب.

النجد: المرتفع من الأرض.

عَائِدُونَ عَائِدُونَ إِنَّنَا لَعَائِدُونَ
فَالْحُدُودُ لَنْ تَكُونَ وَالْقِبْلَاعُ وَالْحُصُونُ

فَأَصْرُخُوا يَا نَارِحُونَ

إِنَّنَا لَعَائِدُونَ

عَائِدُونَ لِلدِّيَارِ لِلسُّهُولِ لِلجِبَالِ
تَحْتَ أَعْلَامِ الفَخَارِ وَالجِهَادِ وَالتَّضَالُّ

بِالدَّمِ وَالْفِدَاءِ وَالإِخْيَاءِ وَالتَّوْفَاءِ
إِنَّنَا لَعَائِدُونَ

عَائِدُونَ يَا زُبَا عَائِدُونَ يَا هَضَابِ
عَائِدُونَ لِلصَّبَا عَائِدُونَ لِلشَّبَابِ

لِلجِهَادِ فِي النِّجَادِ وَالْحَصَادِ فِي البِلَادِ
إِنَّنَا لَعَائِدُونَ

٥٠

(שפתנו היפה, כתה ה', חלק א' (2015) עמ' 50)

ובשאלות המלוות שיר זה:

1. לאן רוצה המשורר לשוב?

2. האם יהוו הגבולות מכשול בפני השיבה?"

(שפתנו היפה, כתה ה', חלק א' (2015) עמ' 51)

משפטי תרגול עם בתיים משיר זה:

"שבים, הוי גבעות, שבים, הוי רמות

שבים לילדות, שבים לנעורים."

(שפתנו היפה, כתה ז', חלק א' (2014) עמ' 53)

"שבים, שבים, אנו שבים

גבולות לא יהיו, [ולא] מצודות ומבצרים

זעקו-נא, אתם העוזבים: 'אנו שבים'."

(מדעי הלשון, כתה ח', חלק ב' (2014) עמ' 19)

בספרים החדשים של שנת 2017 מתחזקת מגמה זו ונרמז כי הריבונות הפלסטינית תחול על השטחים שאליהם ישובו הפליטים:

"אנו נשוב עם הנשרים הדואים, נשוב עם הרוח הנושבת בחוזקה, נשוב אל הכרם ואל הזיתים, נשוב כדי להניף את דגל פלסטין ... על גבעותינו הירוקות."

(השפה הערבית, כתה ה', חלק א' (2017) עמ' 82)

"אני לא אחיה כמגורש, אני לא אשאר כבול
אני - יש לי מחר, ומחר אתקדם כמהפכן [או: כנוקם - ת'איר] ומתמרד...
אני הוא בעל הזכות הכבירה וממנה [אני] יוצר את המחר
אשיבנה, אשיבנה כמולדת יקרה וריבונית
אזעזע את העולם מחר ואצעד כצבא מלוכד
יש לי פגישה במולדתי ולא ייתכן שאשכח את הפגישה."
(קטעים מהשיר "זעקת פליט" מאת הארון האשם רשיד, השפה הערבית, כתה ה', חלק א' (2017) עמ'
85, וראו בין השאלות בעמ' 86: "המשורר קבע את דרך החזרה. נבחר אותה כפי שהופיעה בשיר.")

יתירה מזו, ישנה דחייה ברורה של שיבה תחת הכיבוש:

"האם איננו משוגע מי שמגורש ממולדתו ואח"כ מוכן לשוב אליה כאורח אצל השודדים שהשתלטו
עליה?"
(השפה הערבית, כתה י', חלק א' (2017) עמ' 57)

המשורר הלאומי הפלסטיני מחמוד דרוויש מדמה את המצב לאחר השיבה באחד משיריו:

"היכן משפחתי? יצאו מאוהל הגלות ושובו"
(השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"א (2014) עמ' 85)

וכן במשפטי תרגול להשלמה באמצעות מלים נתונות וביניהם:

"הפליטים [שבון] אל אדמת המולדת."
(שפתנו היפה, כתה ד', חלק א' (2016) עמ' 47).

"הפליטי שב [אל] מולדתו."
(שפתנו היפה, כתה ג', חלק ב' (2016) עמ' 151)

אפילו האגדה היוונית העתיקה על ציפור הפניקס שחיה אלף שנה, נשרפת לאחר מכן וקמה לתחיה
מתוך האפר עוברת שינויים (אמנם לא ע"י מחברי ספרי הלימוד אלא ע"י מחבר מצרי) ומוצגת כאגדה
כנענית שלפיה הציפור חיה הרחק מארצה אך במאמץ רב חוזרת לבסוף וחיה "בצל החירות
והעצמאות". ובשאלה המלווה את הסיפור:

"באיזו מידה חל סיפור ציפור הפניקס על העם הפלסטיני בפזורה אשר בה הוא חי?"
(חינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 7)

6. עקורי 1967:

אל פליטי 1948 נוספו גם אלה שעזבו את יהודה ושומרון לירדן בעקבות מלחמת ששת הימים ב-1967.
לאלה יוחד מונח אחר - "עוקרים [נאזמינ]" - והם זכאים לאותן זכויות כמו פליטי 48:

בסיפור בכותרת "הכדור האחרון" מספר הגיבור על השתתפותו בהגנה על (מזרח) ירושלים ב-1967 מפני
"הערצים [טוע'אה]". הוא עצמו עקר אח"כ לירדן ובהסבר לתלמיד מובא פירוש המונח:

"עקירה [נזוח] - עזיבת הפלסטינים לאחר שהציונים כבשו את פלסטין¹² בשנת 1967."
(שפתנו היפה, כתה ו', חלק ב' (2014) ע"ע 92 - 94)

¹² זהו ביטוי נדיר שאינו מצוי בשום מקום אחר בספרי הלימוד של הרש"פ, כלומר, שפלסטין נכבשה בשנת 1967. בכל שאר
המקרים נאמר שפלסטין נכבשה ב-1948 והכיבוש של 1967 היה בבחינת תוספת לטרגדיה - "עצירה, נסיגה לאחור [נכסה]"
בהשוואה ל"אסון [נכבה]" של 1948.

"אלפי פלסטינים עקרו מהגדה המערבית ורצועת עזה אל מדינות ערב [אחרי מלחמת 1967]".
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתיב י"א, חלק ב' (2014) עמ' 45)

ירושלים

עפ"י ספרי הלימוד של הרש"פ, ירושלים היא עיר ערבית שנוסדה ע"י היבוסים "הערבים", והיהודים בה הם תושבים זרים, "מסתננים" וכובשים. הספרים אינם מכירים בקיומם של מקומות קדושים ליהודים בעיר. ישנו רק ספר לימוד אחד שבו מוכר הקשר ההיסטורי של היהודים לירושלים ועוד ספר שבו נרמז הדבר.

בתרגיל לשוני נדרש התלמיד להשלים משפטים ע"י חיבורם למלים הניתנות בנפרד. המשפט הראשון:
"ירושלים היא..."

והמלה המתבקשת: "ערבית".
(שפתנו היפה, כתיב ה', חלק א' (2015) עמ' 54)

ואותו משפט כדוגמה למשפט שמני:
"ירושלים [היא] ערבית."
(מדעי הלשון, כתיב ח', חלק א' (2013) עמ' 7)

"ירושלים היא עיר ערבית שאותה בנו אבותינו הערבים לפני אלפי שנים. ירושלים קדושה למוסלמים ולנוצרים."
(טיפוח לאומי וחברתי, כתיב ג', חלק א' (2016) עמ' 28)

"ירושלים היא עיר פלסטינית והיא בירת מדינת פלסטין. הדגל הפלסטיני יונף על חומותיה לאחר שחרורה מהכיבוש הישראלי, אי"ה."
(טיפוח לאומי וחברתי, כתיב ג', חלק א' (2016) עמ' 26)

ביטוי אחר לתביעת הבעלות הבלעדית על ירושלים מופיע בספר לימוד לכתה א' באמצעות איורים המתארים פעילויות שונות כשברקע תלוי על הקיר תצלום של כיפת הסלע ועליו הכיתוב "ירושלים היא שלנו (אלקודס לנא)". להלן דוגמה אחת מתוך 5 איורים כאלה בספר:

(חינוך לאומי, כתיב א', חלק א' (2013) עמ' 25. שאר האיורים בספר מופיעים בע"ע 26, 53, 57 ו-58. לעומת זאת, בספר אזורנות לכתה זו, חלק א' (2014) עמ' 7 מופיע אותו התצלום ללא הכיתוב "הנ"ל).

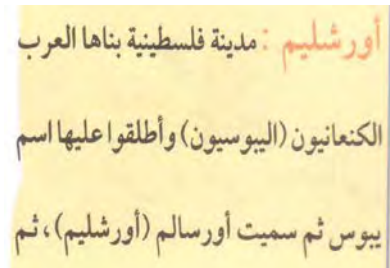
גם בהיסטוריה של העיר אין היהודים מיוצגים, אלא ככובשים:

"הכנענים הערבים היו בין העמים הקדומים ביותר ששכנו בפלסטין מאז שנת 3500 לפני לידת נביא אלוהים ישו, עליו השלום. הכנענים בנו ערים וכפרים בפלסטין כמו ירושלים, עזה, אשקלון, מגידו ושכם. ירושלים כונתה בשמות רבים וביניהם 'יבוס' על-שם הערבים היבוסים שבנו אותה. המוסלמים כבשו את

ירושלים ושחררו אותה משלטון הרומאים [הביזנטים] שקראו לה 'איליא [קפיטולינה]... המוסלמים כינו אותה בשם 'אלקודס' או 'בית אלמקדס'. אח"כ כבשו אותה הפרנקים [הצלבנים] עד אשר שיחררה הגיבור המוסלמי צלאח אלדין אלאיובי... היא עדיין תחת הכיבוש הישראלי בציפיה לזה שיסחררה."
(חינוך לאומי, כתה ד', חלק א' (2014) עמ' 50)

אפילו בספר *חינוך נוצרי* המיועד לתלמידים נוצרים בבתי"ס של הרש"פ, ואשר ממנו אפשר היה לצפות למודעות מסויימת לנוכחות היהודית ההיסטורית בירושלים, יש התעלמות מוחלטת מהקשר ההיסטורי של היהודים לירושלים:

"ירושלים [אורשלים במינוח הנוצרי המסורתי בערבית]: עיר פלסטינית שאותה בנו הערבים הכנענים (היבוסים) וקראו לה יבוס ואח"כ נקראה אורסאלם (אורשלים). לאחר מכן ניתנו לה שמות רבים וביניהן: עיר הצדק, העיר הקדושה ואלקודס הנאצלה [שויף]. אבל השם הנפוץ הוא אלקודס."

(חינוך נוצרי, כתה ב' (2010) עמ' 11)

"אורשלים הוא שם עתיק של העיר ירושלים [אלקודס] המורכב משתי מילים: 'אור' ופירושה עיר, 'שלים' שהוא שם אלוה אצל הכנענים. בנו אותה היבוסים שהם אחד משבטי כנען."
(חינוך נוצרי, כתה ג' (2002) עמ' 91)

"ירושלים היא אדמה ערבית שהיתה כבושה בידי הרומאים [הביזנטים]..."
(חינוך לאומי, כתה ד', חלק א' (2014) עמ' 56)

בקטע שלהלן, שהוא חלק מהקדמת המחברים של ספר לימוד במקצוע *חינוך לאומי*, ישנה התעלמות טוטאלית מהקשר הדתי של היהודים לירושלים, בצד הדגשת ערביות העיר: "...ירושלים [בית אלמקדס], עיר השלום והאסלאם, ועיר המשיח [ישו] עליו השלום - באים אליה המוסלמים והנוצרים מכל רחבי העולם כדי לעבוד את אלוהים לבדו, ליהנות מקסם בנייניה העתיקים ולתפוס את חשיבות מעמדה וקדושת מקומותיה הקדושים המיוצגים ע"י מסגד אלאקצא וכנסית הקבר ואת הדרת הכבוד של חומותיה ובנייניה המדגישים יום אחר יום את ערביותה השורשית."
(חינוך לאומי, כתה ד', חלק א' (2014) עמ' ד')

בסקירת המקומות הקדושים בירושלים, נזכרים בהרחבה מסגד אלאקצא ומסגד כיפת הסלע של המוסלמים וכנסית הקבר של הנוצרים. לא נאמר דבר על מקומות קדושים ליהודים בעיר (חינוך לאומי, כתה ד', חלק א' (2014) עמ' 53).

גם בתיאור ירושלים בספר לימוד גיאוגרפיה של הרש"פ מוזכרים רק המקומות הקדושים למוסלמים ולנוצרים ולא אלה של היהודים [גיאוגרפיה של פלסטין, כתה ז' (2014) עמ' 82].

הקשר של היהודים לירושלים נזכר בספרי הלימוד של הרש"פ פעמיים בלבד, פעם אחת בקיצור בספר *חינוך אסלאמי*, ופעם בהרחבה רבה יותר בספר היסטוריה לכתה י"א: "מאחר שבני ישראל לא שמרו את מצוות אלוהים יתעלה לעשות טוב ולהודות על חסדיו כלפיהם, ונמשכה קלקלתם ברצח, הפרת איסורי האל ואי ציות לו, הוא שלח אליהם פעם שניה מישהו שיכנס אליהם לירושלים וישפילם..."
(חינוך אסלאמי, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 14)

"אחריו [דוד] בא הנביא שלמה ששלט משנת 963 עד 923 לפנה"ס ולאחר פטירתו נחלקה מדינתו לשני חלקים: ממלכת ישראל בצפון (שומרון) וממלכת יהודה בדרום (ירושלים [אלקודס]). ממלכת יהודה

הועמדה בפני התקפת פרעה שישנק של מצרים שצר על ירושלים [אורשלים] (אלקודס)]. פלסטין הועמדה בפני התקפה אשורית בשנת 722 לפנה"ס בהנהגת סרגון השני והוא שבה את רוב היהודים אשר התגוררו בממלכת שומרון. הוא צר על העיר ירושלים [אלקודס] אך לא נכנס אליה. פלסטין הועמדה בפני התקפה הרסנית על-ידי המנהיג הכשדי הבבלי נבוכדנצר בשנת 586 לפנה"ס אשר חרבו את ירושלים [אלקודס] והגלה את היהודים לעיראק...

היהודים בירושלים [אלקודס] חוללו מספר מרידות שהרומאים הגיבו עליהן בכוח. בשנת 70 לספירה תקף אותם המפקד הרומאי טיטוס והשתלט על ירושלים [אלקודס] בסיועו של מאלך השני מלך הנבטים. היהודים מרדו פעם נוספת בהנהגת בר כוכבא בתקופת שלטונו של הקיסר הרומאי אדריאנוס בשנת 132 לספירה והוא חיסל את המרידה והחריב את ירושלים [למעשה, מי שהחריבה היה טיטוס]. במקומה הקים את העיר אליה קפיטולינה ואסר על היהודים את המגורים בה.
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015) ע"ע 9 - 10)

לגבי המצב בתקופה המודרנית, ישנה התבטאות אחת המצביעה על קיומם של תושבים יהודים בירושלים במלחמת 1948, אך מדובר על "קהילת מהגרים" - ג'אליה בערבית - דבר המצביע על אי-שורשיות. בין הישגי ההפוגה הראשונה ליהודים נאמר: "הסרת המצור מעל קהילת המהגרים [ג'אליה] היהודית בירושלים ואספקת מים ומזון לה" *(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 30)*.

ישראל פועלת לייחוד ירושלים והעלמת הזהות הפלסטינית של תושביה. זאת, ע"י הגדלת מספר היהודים בעיר. היא גם מאיימת על מסגד אלאקצא:
"...לייחוד ירושלים והעלמת הזהות הפלסטינית של תושביה."
(חינוך לאומי, כתה ו' (2014) עמ' 16)

"ההתנחלות [איסתיטאן] בירושלים"

ההתנחלות בעיר העתיקה בירושלים החלה עם הריסת שכונת המוגרבים בתאריך 9 יוני 1967. כמו-כן השתלטה [ישראל] על שכונות אחרות כדי להקים את הרובע היהודי החדש ואילצה רבים מהאזרחים הערבים בעיר לעזוב את בתיהם. היא השתלטה על שטחים נרחבים של אדמות העיר הקדושה ושל הערים והכפרים הערביים המקיפים אותה והקימה הרבה התנחלויות במטרה להקיף את העיר בכיתור קולוניאליסטי [איסתיטאני]. ישראל פועלת כעת [לביצוע] הפרוייקט המכונה "האגן הקדוש" שהחפירות [הארכיאולוגיות] תחת [מסגד] אלאקצא נחשבות לחלק ממנו.

ובפיסקת ידע באותו עמוד: שכונת המוגרבים

נמצאת בצד הדרומי של העיר העתיקה בסמוך להר הבית. התיישבו בה המוגרבים שהגיעו מצפון אפריקה וספרד בתקופה האיובית [סוף המאה ה-12 והמחצית הראשונה של המאה ה-13]. השלטונות הישראליים הפקיעו אותה בשנת 1968 בטענה של אינטרס ציבורי במטרה להקים את הרובע היהודי החדש על הריסות השכונה הערבית המוסלמית (שכונת אלשרפה ושכונת המוגרבים).
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 52)¹³

"[מטלה]: אחקור ואכתוב [דו"ח] על המדיניות הישראלית לייחוד העיר ירושלים מאז שנת 1967."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 56)

ספרי הלימוד של מהדורת שנת 2017 מרחיבים מאד את הנושא ומשתמע מהחומר שהם מוסרים כאילו לפני 1967 לא היה קיים הכותל המערבי ולא בתי כנסת בעיר העתיקה, אלא כל זה נוסד לאחר הכיבוש ואפילו הוחלפו אז אבנים בחומת ירושלים כדי ליצור לה עבר יהודי:

"הכיבוש הציוני נקט במדיניות של מחיית המאפיינים הערביים והאיסלאמיים של פלסטין באופן כללי, ובירושלים בפרט. מאז היום הראשון לכיבוש ירושלים החלו הציונים לשנות את זהותה של העיר הערבית-מוסלמית ולהפכה לבעלת אופי ציוני. הם הפקיעו קרקע פלסטינית ובנו עליה התנחלויות, הצרו

¹³ הרובע היהודי היווה חלק מהעיר העתיקה במשך מאות בשנים ונהרס ברובו ע"י הירדנים באופן שיטתי לאחר כיבושו על-ידם ב-1948. הקמתו מחדש מוצגת כאילו נעשתה כאן לראשונה על-גבי שכונות ערביות - דבר שאינו אלא עיוות של המציאות. השכונות הערביות הנזכרות כאן היו מחוץ לרובע ולא צורפו אליו. הן נהרסו לצורך יצירת הרחבה שלפני הכותל ותושביהן הועברו ברובן לשכונת סילוואן הסמוכה.

את צעדי התושבים הפלסטינים כדי לאלצם לעזוב את ירושלים ושהמתנחלים יבואו במקומם, הרסו בתים ואילצו את התושבים להגר, לקחו את תעודות הזהות שלהם וירושלים הופרדה מסביבתה הערבית. הם סיפחו את המאפיינים האיסלאמיים אל רשימת המורשת הציונית [באופן ש] הפכו את קיר אלבוראק לקיר מקום הבכי [מאיט אלמבכא - השם הערבי המסורתי לכותל כמקום קדוש יהודי לצד השם המסורתי האחר - אלבוראק - המשתייך למסורת המוסלמית], הרסו את שכונת המוגרבים [הגובלת בכותל] ושינו את אופייה הערבי-מוסלמי, הסירו כמה אבנים מחומת ירושלים והחליפון באחרות שעליהן עיטורים וצורות ציוניות, פתחו בתי כנסת יהודיים בעיר העתיקה של ירושלים, והם מנסים במרץ בימים אלה להשתלט על המקום המקודש הנאצל [אלחרם אלשריף - השם הערבי המסורתי של הר הבית] ע"י מתן היתר למתנחלים הציונים להיכנס אליו יום-יום כהכנה להשתלטות מלאה עליו ומניעת כל קשר איסלאמי למקום הזה המקודש למוסלמים.

(לימודי חברה, כתה ז', חלק א' (2017) עמ' 62, וראו בעמ' 63 תרגיל ובו המשפט: "הכיבוש הציוני שינה את השם 'קיר אלבוראק' ל'קיר מקום הבכי'" והמטלה: "אפרט חלק מהצעדים הציוניים שמטרתם למחות את המאפיינים הערביים והאיסלאמיים בעיר ירושלים.")

אחד האמצעים לייחוד ירושלים הוא ניתוקה מעורפה הערבי בגדה המערבית: "הכיבוש הציוני בודד לחלוטין את ירושלים מסביבתה הערבית ונמנע מהפלסטינים מלהגיע אליה בטענות בטחון מופרכות, בפרט באינתיפאדת אלאקצא בשנת 2000. פתחי ירושלים נסגרו כולם ושוב לא יכלו הפלסטינים מהגדה המערבית להגיע אליה בגלל מחסומי הקבע של הצבא המוקמים בכל פתחיה. כמו-כן, ההתנחלויות והקיר [הכוונה לקיר ההפרדה] כיתרו את העיר מכל עבר והצרו את צעדי הירושלמים מתוך מטרה לסלקם ממנה."

(לימודי היסטוריה, כתה י"א, חלק א' (2017) עמ' 91)

ועוד:

"...הפולשים החולפים והעריצים הגזלנים אשר העבירוה [את ירושלים] מיד ליד בבוגדנותם בעבר ועדיין עד היום הם שופכים עליה את גביעי משטמתם ופריצותם הנתעבת בסוברם כי השיגו שליטה עליה ויתרון בזירתה, והצליחו בכוח עושק ותוך קפיצה מעל המאות [ההיסטוריות] להפוך את רישומיה התרבותיים הערביים הטהורים דף אחרי דף כדי לחבר עבר מעוות וקטוע עם הווה מושחת על שוד, כפייה, זיוף ואונס. הם אינם יודעים כי הם משלים את עצמם... | ירושלים היא בעלת שורשים ערביים... | זוהי ירושלים, והיא תישאר קשת-עורף נגד התוקפנים ככל שתדבק בה שפלות העריצות ומשטמת הזיפנים המתקלסים בקודשיה האיסלאמיים והנוצריים ובהיסטוריה שלה ואתריה הארכיאולוגיים אשר מעידים על מוצאה הערבי האציל מזה אלפי שנים... ירושלים תישאר ציר הסכסוך והאתגר הגדול ביותר לנו כולנו. אין שלום ואין יציבות באזור ללא ירושלים."

(השפה הערבית, כתה י', חלק א' (2017) ע"ע 18 - 20)

לאור האיום היהודי על ירושלים, כמתואר בספרי הלימוד, יש צורך במאבק נגדי: "חובתנו כלפי העיר ירושלים: להגן עליה, לשמור עליה ועל המקומות הקדושים שלה, להתפלל בה ולחזק את העמידה האיתנה של אנשיה עד שנשחררה מהכיבוש."

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ג', חלק א' (2016) עמ' 30)

וקטעים משיר על ירושלים המתאר את התושבים היהודים בה ככובשים וכמסתננים: "אני שלה גם אם נחת עליה דגל האומללות... ולא אשלים עם השפלתה בידי כובש ומסתנן."

(שפתנו היפה, כתה ד', חלק א' (2016) עמ' 52)

בשאלות שבאות בעקבות טקסט בכותרת "סיוור בשווקי ירושלים" ובו תיאור השווקים בעיני נער וסבו: "מדוע נאנח הסב בסוף הטיול? מה מסמלת ירושלים ביחס אלינו? מדוע אין אנו יכולים ללכת לירושלים כל אימת שנרצה? מהו המסר שאנו מפנים לאנשינו בירושלים כדי לתמוך בעמידתם האיתנה ובקריאת התגר שלהם מול הכיבוש?"

(שפתנו היפה, כתה ד', חלק א' (2016) עמ' 45)

בשיר בכותרת "פלסטין", הקורא לג'יהאד, מואנשת ירושלים בדמות נערה מאויימת:
"אחי, יש לנו בירושלים אחות שהשוחטים הכינו בעבורה את הפגיונות."
(קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) עמ' 44)

ובשאלות הנלוות מורחב המוטיב הזה:
"המשורר תאר את ירושלים בבית השישי כאחות הערבים והמוסלמים, אלא שהאויבים משחזים את סכיניהם כדי לשחטה. מה מצפה המשורר מהאחים [שיפעלו] בעניין אחותם?"
(קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) עמ' 46)

ובהקשר זה:
"מהי חובת המוסלמים כלפי ירושלים?"
(שפתנו היפה, כתה ה', חלק ב' (2014) עמ' 4)

"ארגון הוועידה האסלאמית הקים את ועדת ירושלים, וזאת בשל מעמדה המיוחד של ירושלים בעיני המוסלמים, ו[בשל] ניסיונות הייחוד, ולמען השמירה על אופייה המוסלמי ועל עמידתה האיתנה."
(חינוך לאומי, כתה ה' (2014) עמ' 44)

בין פעולותיה של הליגה הערבית בנוגע לירושלים:
"תמיכה בעמידה האיתנה [צמוד] של העם הפלסטיני על אדמתו ועמידה נגד ייחוד ירושלים ושינוי תווי אופיה הערבי-אסלאמי."
(חינוך לאומי, כתה ה' (2014) עמ' 40)

הרגשת החובה הדתית כלפי ירושלים מועברת אישית לתלמיד:
"מהי חובתי כלפי מסגד אלאקצא?"
(חינוך אסלאמי, כתה ה', חלק א' (2014) עמ' 76).

ועד לשחרור - מילות נחמה:
משפט תרגול: "הוי ירושלים, פצעך - פצענו והימנונו, התאזרי בסבלנות ובנחמה."
(השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015) עמ' 43)

הפלסטינים אזרחי ישראל

אזרחי ישראל הפלסטינים אינם מרבים להעסיק את מחנכי הרש"פ וכתוצאה מכך הם נזכרים פעמים מועטות יחסית בספרי הלימוד, אף כי הם מוגדרים שם כחלק בלתי נפרד מן העם הפלסטיני הכבוש. חלק מהחומר הוא שירים שנכתבו ע"י אזרחים ערבים-ישראלים שבהם הם מביעים את התרסותם כלפי המציאות שנכפתה עליהם כמיעוט לאומי בארצם. בשיר בכותרת "תעודת זהות" מאת המשורר הלאומי הפלסטיני מחמוד דרוויש הוא מתבטא כפועל ערבי קשה-יום מול איש בטחון ישראלי, כנראה. בשאלות שמובאות לאחר השיר מופיעים ביטויים מפורשים יותר של הסכסוך שאינם מצויים בשיר עצמו:

1. המשורר מצביע בחלק הראשון [של השיר] על תופעה שממנה סבל העם הפלסטיני. מה היא?
2. המשורר רומז במלה "הסלע" אל קשיי החיים של העם הפלסטיני. אבהיר את גילויי הקושי הזה.
3. ...

4. כיצד הביע המשורר את עמדתו מול הגזלן [מוע' תציב]?"¹⁴
(שפתנו היפה, כתה ו', חלק ב' (2014) עמ' 96, וראה קטע מהשיר כתרגיל לשון במדעי הלשון, כתה י' (2015) עמ' 104 ועוד קטע כנ"לשם, עמ' 114, וכן השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"א (2014) עמ' 53)

גם תוופיק זיאד, איש המפלגה הקומוניסטית בישראל וראש עיריית נצרת בעבר, כתב שיר מהכלל בכותרת "שיחה לילית בכלא", לאחר שנעצר בהפגנת מפלגתו בנצרת ב-1958, ובין השאר מובעת בו סולידריות עם העם הפלסטיני בכללותו: "הוי עמי... אנחנו נשארים נאמנים לברית. לא היתה דעתנו נוחה מעינוי הצינוק ומכבלי העושק וסורגיו [ולא] סבלנו את הרעב ומה שנשלל מאיתנו - אלא כדי להתיר את כבלי הירח הצלוב ולהשיב לך את הזכות השדודה." (קריאה וטקסטים, כתה י', חלק א' (2015) עמ' 47,

¹⁴ "מוע' תציב" הוא מונח מזהה של ישראל בספרות הערבית אחרי 1948, אלא שהוא לא מופיע בשיר עצמו.

וראו "הוי עמי... אנחנו נשארים נאמנים לברית" כתרגיל במדעי הלשון, כתה י' (2015) עמ' 37, וכן את הקטע השירי שאחריו בהשפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015) עמ' 19).

מעבר לשירים אלה מופיעות התייחסויות בודדות למצבם של הערבים בישראל בספרי הלימוד של הרש"פ וכולן מפרטות סוגים שונים של דיכוי כלפיהם מצד השלטונות - וראו בתת הפרק המוקדש לתדמית ישראל בפרק ג' להלן.

פרק ב': יהדות ויהודים

בניגוד לספרי הלימוד של ממשלות ערביות אחרות כדוגמת סוריה וסעודיה, ואפילו מצרים וירדן עימן חתמה ישראל על הסכמי שלום, ספרי הלימוד של הרש"פ כמעט שאינם כוללים דברי בלע גלויים נגד היהודים, והדבר נובע, ככל הנראה, מהעובדה שמפעל הדפסת הספרים מומן בחלקו ע"י גורמים אירופיים ובראשם ממשלת בלגיה. סברה זו קיבלה חיזוק ב-2004 כאשר בספר היסטוריה חדש לכתה י' הופיעו בפרק על תולדות הציונות המשפטים הבאים: "וישנה קבוצה של החלטות סודיות שהתקבלו בקונגרס [הציוני הראשון, באזל 1897] ונודעו בשם 'הפרוטוקולים של זקני ציון' ואשר מטרתן היתה להשתלט על העולם. חשף אותן סרגיי נילוס ותרגמן לערבית מוחמד ח'ליפה אלטוניסי" (היסטוריה מודרנית ובת-זמנו של העולם, כתה י' (2004) עמ' 63).¹⁵ בעקבות פרסום דו"ח על הספר ע"י אחד ממחברי מחקר זה,¹⁶ הוא התבקש טלפונית ע"י השגרירות הבלגית בתל אביב לשלוח אליהם תצלום של הדף הנדון בלוויית תרגום לאנגלית. מספר חודשים לאחר מכן הוציאה הרש"פ עותק חדש של הספר ללא המשפטים האלה.

אולם גם אם אין בספרי הלימוד של הרש"פ ביטויי שנאה נגד היהודים בהיקף ובעוצמה שנמצאו בספרי הלימוד של ארצות ערביות שנבדקו (להוציא את אלה של תוניסיה בתקופת המשטר הקודם שבהם לא זוהתה אנטישמיות כלל), אין הדבר אומר כי היחס ליהודים בספרי הרש"פ הוא חיובי. להיפך: ניתן למצוא בספרים ביטויים שליליים לא מעטים נגדם - בייחוד בספרי הכיתות הגבוהות - כולל ביטויי דמוניזציה ודה-הומניזציה. הרוב המכריע של ההתייחסויות נוגע ליהודים כקבוצה ובמקרים הבודדים שמוזכרים פרטים היחס אליהם שלילי בדרך כלל. אין בנמצא שום הצגה של הפרט היהודי כבן אדם רגיל.¹⁷ בפרק זה נדונות ההתייחסויות בספרי הלימוד של הרש"פ כלפי הדת היהודית וכלפי היהודים עצמם בתקופות ובהקשרים שונים, וכן במסגרת הסכסוך. נושאים נוספים הנדונים בפרק זה הם ההתייחסות של ספרי הלימוד למקומות הקדושים ליהודים בארץ ולתנועה הלאומית היהודית - הציונות.

יהדות

בפרק על הגיוון בין בני האדם מוזכרת היהדות בין הדתות לצד הנצרות והאסלאם (אזרחות, כתה ו' (2015) עמ' 49, ובשאלות בעמ' 51: "ציין שלוש דתות שונות."). בספר ללימוד היסטוריה מוזכר כי "הדת היהודית היתה מצויה [בחצי האי ערב] לפני האסלאם בית'ריב [אח"כ נקראה 'מדינה'], ח'ייבר ותימן...". (היסטוריה של הערבים והמוסלמים, כתה ו' (2014) עמ' 4).

התורה, תהילים והאוונגליון הנוצרי נחשבים לספרים קדושים באסלאם כי מאמינים שהורדו ע"י האל למשה, דוד וישו שהיו שליחיו אל בני ישראל, בעוד שהקוראן הורד על-ידו למוחמד שהיה שליחו אל כל בני האדם. זה מה שנאמר לתלמידים (מינוך אסלאמי, כתה ד', חלק ב' (2016) עמ' 3).

"אלוהים ישתבח הוריד את התורה ואח"כ את הקוראן."
(שפתנו היפה, כתה ז', חלק ב' (2014) עמ' 56)

¹⁵ סרגיי נילוס היה כומר רוסי שיצר את 'הפרוטוקולים' עבור משטרת הצאר בתחילת המאה ה-20 כאמצעי להפניית דעת הקהל הרוסית נגד היהודים כשעיר לעזאזל נוכח התגברות הפעילות המהפכנית נגד המשטר.

¹⁶ Arnon Groiss, *Jews, Israel and Peace in the Palestinian Authority Textbooks - The New Textbooks for Grades 5 and 10* (The Center for Monitoring the Impact of Peace, 2005)

¹⁷ יחס ההערצה המופגן בספרי הלימוד כלפי דמויות מהמסורת היהודית, כמו אברהם, משה ודוד, אינו יכול להיחשב כראיית פרטים יהודיים באור חיובי, בניגוד למה שנטען במחקרים אחרים, משום שדמויות אלה מקודשות במסורת המוסלמית כנביאים מוסלמים תוך ניתוק הקשר בינם לבין העם היהודי.

"אלוהים יתעלה הוריד את התורה למשה, עליו השלום, להנחיית בני ישראל ולהוצאתם באמצעות ממשכי הבורות והכפירה אל אור הידע והאמונה..."
(חינוך אסלאמי, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 13).

אך גם נאמר ש"חלק מהספרים השמימיים היו נתונים לסילופים ושינויים, כמו התורה והאוונגליון. אשר לקוראן, אלוהים הבטיח לשמור עליו מאובדן וסילוף." (חינוך אסלאמי, כתה ג', חלק א' (2015) עמ' 18).
וכן: "הקוראן ציין ביותר מפסוק אחד כי בתורה הוכנסו סילופים" (חינוך אסלאמי, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 40).

להלן מידע נרחב יותר בנושא:

"היהודים מאמינים במה שנקרא "הברית הישנה" שהינה 39 ספרים המחולקים לארבעה חלקים:
1. חמשת הספרים שהיהודים מכנים בשם "תורה" ואלו הם ספרי בראשית, שמות, ויקרא, במדבר, דברים [השמות המסורתיים בערבית לספרים אלה הם אחרים ומתורגמים מהשמות הלועזיים].
2. הספרים ההיסטוריים: הם אלו המספרים על תולדות בני ישראל.
3. ספרי החוכמה והשירה: אלו ספרים הכוללים הימנונות, משלים, הטפות ומזמורים דתיים.
4. ספרי הנביאים: מספרים על שליחויות נביאי בני ישראל ותולדותיהם מנקודת המבט היהודית..."
(חינוך אסלאמי, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 43)

"התורה: ביטוי עברי שפירושו הוראות, או הלכה. זהו הספר שהורד [ע"י אלוהים] אל אדוננו משה... התורה נזכרה בקוראן בפסוקים רבים... תהילים [גבר בערבית]: הספר שהורד אל אדוננו דוד... | הספרים האלה... הם המקור אשר אלוהים הוריד אל שליחיו אברהם, משה, דוד וישו. אבל הספרים העכשוויים שאנשי הספר [ביטוי קוראני ליהודים ולנוצרים] מעבירים ביניהם הם מסולפים."
(אמונה, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) ע"ע 61 - 62)

"הברית הישנה היא הספר המקודש אצל היהודים והוא בן 3 חלקים:
ראשית, התורה הכוללת 5 ספרים: בראשית, שמות, ויקרא, במדבר, דברים.
שנית, ספרי הנביאים הראשונים ודברי הנביאים האחרים. אלו מדברים על תולדות בני ישראל לאחר פטירת משה, על מי ששלט אחריו מהשופטים, מי שבא אח"כ מהנביאים, השבי הבבלי, ועוד.
שלישית, הכתובים הכוללים את מזמורי דוד - קובץ הימנונות ומזמורים דתיים, משלי שלמה - ספר המיוחס לשלמה, וכן תולדות איוב, ועוד. |

כניסת הסילופים אל הספרים השמימיים הקודמים
התורה האמיתית שאלוהים הוריד אל משה סולפה ונכנסו בה גריעה, תוספת ושינוי בשל חולשת הסייגים הדתיים, ההליכה אחר היצרים, ואהבת העולם הזה ומדוחיו בקרב החכמים [היהודים]."
(אמונה, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) ע"ע 62, 64)

"דוגמאות לסילופים בתורה
היהודים הכניסו בתורה סוגים [שונים] של סילוף: החלפה [של דבר בדבר], הוספה, גריעה, הסתרה ופירוש מסולף. הם טפלו שקרים על אלוהים ונביאיו ואין בנמצא נביא מנביאיהם שלא ייחסו לו התנהגות שאינה הולמת אדם רגיל, שלא לדבר על נביא מחוסן מפני טעות [לפי האמונה המוסלמית כך הם הנביאים].

בין הסילופים שהכניסו בתורה אשר יש בהם משום טפילת שקרים על אלוהים יתעלה דברם כי 'אלהים, כאשר ראה את שחיתות בני האדם בארץ, התחרט על בריאתם ואמר 'אכלה את בני האדם אשר בראתי על פני האדמה... כי מתחרט אני על בריאתם מאד' - ואלוהים נעלה מעל ומעבר למה שהם אומרים.¹⁸

בין השקרים שאותם טפלו על אלוהים יתעלה גם [דברם] 'כי הוא התעייף לאחר בריאת השמים והארץ' באומרם כי אלוהים נח ביום השביעי לבריאת השמים והארץ...¹⁹

ובין סילופיהם תיאורם את אלוהים יתעלה ב[מונחי] עוני וקמצנות [בלוויית ציטוטים של פסוקי קוראן האומרים זאת על היהודים]. |

ובין סילופיהם תיאורם את אלוהים יתעלה ב[מונחי] אי-תשומת לב ושינה, כמאמרם בחלק מתפילותיהם: 'עורה, כמה תישן, אדוני, הקיצה משנתך' והתבטאו בחוצפה כלפי ריבון העולמים, כאילו הם מודיעים לו שהוא בחר לעצמו את הישגויות ושהוא ישן...²⁰

ובין סילופיהם הטלת דופי מצידם בנביאים שאלוהים יתעלה חיסן אותם מפני טעות, כמו גינוים את נביא אלוהים לוט [במסורת המוסלמית] 'שהוא שתי יין עד שהשתכר וזנה עם שתי בנותיו!²¹ ודברם על אהרון [שגם הוא נביא עפ"י האסלאם] 'שהוא זה שעשה להם את העגל!²²

...

העמדה כלפי הספרים השמימיים המסולפים

אמרנו שסילופים רבים חלו בספרי היהודים והנוצרים, ועדיין יש בספרים אלה שאריות של השראה אלוהית, אלא שאין באפשרותנו למצוא את דרכנו אליה ולהכירה. לכן, מה שמופיע בספרים אלה ושאימיתותו הוכחה אצלנו - אנו מאמינים בו ואומרים שהוא אמת, ומה שאנו יודעים שהוא שקר ונוגד את מה שוודאי אצלנו - אסור לנו לאמץ אותו. אשר למה ששוררת שתיקה [בקוראן] לגבי, שאין לדעת אם אמת הוא או שקר - אין אנו מאמינים בו, והרי יש בדתנו מה שמבטל את הצורך לפנות אל כל אלה.
(אמונה, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) ע"ע 65 - 66)

בספר לימוד *חינוך נוצרי* נאמר: "הברית הישנה היא ספר משותף לנו ולבני הדת היהודית" (*חינוך נוצרי*, כתה ז' (2001 - המהדורה הראשונה שלא השתנתה עד היום) עמ' 20).

היהודים בעת העתיקה

ישנה התייחסות מועטה מאד בספרי הלימוד הפלסטיניים לנוכחות היהודית בארץ בעת העתיקה (וראו בהמשך הפרק). בדרך כלל מתעלמים ממנה. כך, למשל, בספר הלימוד *היסטוריה של הציביליזציות העתיקות*, כתה ה' (2014) ע"ע 25 - 35 עוסקת יחידה מס' 3 בלבנט ובה שלושה פרקים. הפרק הראשון עוסק בפרטים גיאוגרפיים, הפרק השני דן בכנענים והשלישי - בארמים. כך גם בספר הלימוד *חינוך לאומי*, כתה ז' (2013) ע"ע 4 - 11 בשיעורים מס' 1, 2 העוסקים בארץ בתקופה העתיקה ומצטמצמים בתרבות הכנענית ללא כל איזכור של הנוכחות היהודית שם בתקופה הנ"ל, אם כי בסרגל-זמן היסטורי המופיע בתחילת אותו ספר בעמ' 3 מוזכרות הממלכות היהודיות בארץ בתקופה העתיקה - וראו הדיון בהמשך הפרק).

¹⁸ הכוונה לאמור בבראשית פרק ו' פסוקים 5 - 7. ייחוס חרטה לאל סותר את מהותו כיודע-כל עפ"י האסלאם.

¹⁹ הכוונה לאמור בשמות כ' פסוק 11. גם עייפות ומנוחה אינן מתכונות האל.

²⁰ הכוונה לאמור בתהילים מ"ד 24.

²¹ בראשית, י"ט, 31 - 36.

²² שמות, ל"ב, 3 - 4.

אלמנט חשוב בהצגת ההיסטוריה של פלסטין - שהיה תקף לכל אורך פרויקט הוצאת ספרי הלימוד בין 2000 - 2006 ונגטש בפרוייקט שהחל ב-2016 - הוא הדגש המושם על הכנענים. נאמר כי הם ערבים במוצאם וכי הם תושבי הארץ הראשונים. גם היבוסים, שלפי השערת החוקרים היום הם ממוצא הודו-אירופי כמו הפלישתים, מוגדרים כערבים בספרי הלימוד. ע"י שיערוב הכנענים, יצרו כותבי ספרי הלימוד של הרש"פ בין השנים 2000 - 2016 קשר בלתי אמצעי בינם לבין הערבים הפלסטינים של היום שמוכרזים כצאצאיהם הישירים וע"י כך גם השמיטו בעיני התלמידים את הקרקע מתחת לטיעונם של היהודים לקדימות בארץ על-פני הערבים. זאת, מאחר שהכנענים כבר היו בה כאשר בני ישראל הגיעו אליה ממצרים:

”שיעור ראשון: היסטוריה של פלסטין

[איור משפחה כנענית בביתה ולצידו הכיתוב: ”משפחה כנענית מהעיר יריחו לפני חמשת אלפים שנה”]

- פלסטין ארץ האבות
 - הערבים הכנענים הם הראשונים ששכנו בפלסטין
- [הערות למורה: המטרות:

1. על התלמידים לקשור בין אדמת פלסטין והעם הכנעני אשר שכן בה
2. על התלמידים לציין מספר ערים אותן בנו הכנענים בפלסטין.”

الدرس
الأول

١

تاريخ فلسطين

عائلة كنعانية من مدينة
أريحا قبل خمسة آلاف عام

■ **فلسطين أرض الآباء والأجداد .**

■ **العرب الكنعانيون أول من سكن فلسطين .**

الأهداف:

١- أن يربط التلاميذ بين أرض فلسطين والشعب الكنعاني الذي سكنها.

٢- أن يذكر التلاميذ عدداً من المدن التي بناها الكنعانيون في فلسطين

٤

(חינוך לאומי, כתה ב', חלק א' (2015) עמ' 4)

"הכנענים בנו הרבה ערים וביניהן העיר ירושלים [אלקודס בטקסט כאן] וקראו לה יבוס."
(חינוך לאומי, כתה ב', חלק א' (2015) עמ' 5)

"הכנענים נמנים על הערבים האמוריים שהיגרו מחצי האי ערב לארצות הלבנט [אלשאם בערבית] והתיישבו בהן בסביבות 3500 לפנה"ס."
(היסטוריה של הציביליזציות העתיקות, כתה ה' (2014) עמ' 29)

"מקור העם הפלסטיני בכנענים שהיגרו לפלסטין מחצי האי ערב בערך בשנת 3500 לפנה"ס."

يَعُودُ أَصْلُ الشَّعْبِ الْفِلَسْطِينِيِّ إِلَى الْكَنْعَانِيِّينَ، الَّذِينَ هَاجَرُوا إِلَى فِلَسْطِينَ مِنَ الْجَزِيرَةِ
العَرَبِيَّةِ عَامَ ٣٥٠٠ ق.م. تَقْرِيْبًا.

(חינוך לאומי, כתה ה' (2014) עמ' 30)

"שכם... היא אחת מערי הכנענים הערבים."
(חינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 71)

"ירושלים היא עיר שבנו היבוסים הערבים לפני חמשת אלפים שנה."
(גיאוגרפיה של פלסטין, כתה ז' (2014) עמ' 82)

"שיעור מס' 2: העם הכנעני הפלסטיני שליחי ציביליזציה
...הפלסטינים הכנענים הם אשר המציאו את הא"ב בעולם העתיק...]
העם הכנעני הפלסטיני בהיסטוריה העתיקה... [ועוד איזכורים כאלה בעמוד זה ובשאלות בעמוד הבא
זה שלאחריו]."
(חינוך לאומי, כתה ז' (2013) ע"ע 8 - 9)

"הזהות הלאומית הפלסטינית מתאפיינת בשורשיה ומקורותיה היציבים באדמת פלסטין מאז ומקדם."
(חינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 26)

"פלסטין - הציביליזציה שלה ערבית מזה אלפי שנים."
(מדעי הלשון, כתה ט', חלק ב' (2015) עמ' 9)

"הכנענים העניקו לפלסטין את זהותה הערבית הראשונה."
(מדעי הלשון, כתה י' (2015) עמ' 49)

"פלסטין נחשבת לבעלת חשיבות גדולה מאד בתוקף מיקומה הגיאוגרפי, שכן היא מקום מפגש היבשות ונקודת מרכזן, בהיותה המעבר המקשר בין יבשות אפריקה ואסיה. בשל מיקומה המיוחד הזה, באו אליה הפולשים בזה אחר זה מכל עבר. אך הם עזבוה בזה אחר זה מובסים ולא הצליחו לשנות את זהותה הערבית והמוסלמית. הציביליזציה הערבית-כנענית הראשונה שלה, והציביליזציה המוסלמית שלה

שהתמזגה בה לאחר מכן, נשאר עדות חיות לשורשיותה הערבית המוסלמית... הכנענים הערבים הם הראשונים שהתיישבו בפלסטין".
(השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתיב י"א, חלק ב' (2015) עמ' 6)

כך גם השקל העברי העתיק נתפס כערבי:

"השקל: יחידת תשלום ערבית-כנענית בה השתמשו תושבי פלסטין בעבר. התורה מציינת כי אדוננו אברהם קנה את המערה שבה קבר את אשתו בסכום של ארבע-מאות שקל כסף מאת עפרון החתי הכנעני".
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של העולם, כתיב י' (2015) עמ' 53)

כפי שכבר הוזכר, בספרי הלימוד החדשים שהחלו לצאת לאור מטעם הרש"פ ב-2016 כבר לא מייחסים את מוצא העם הפלסטיני לכנענים. כך, בפרק בכותרת "שיעור 3: פלסטין (ארץ כנען)" מופיע תיאור היסטורי ללא כל טענה כי הפלסטינים הם צאצאי הכנענים, בניגוד לתזה ששררה עד 2016 (לימודי חברה, כתיב ו', חלק א' (2017) ע"ע 52 - 58). יחד עם זאת, ספרי הלימוד של 2017 עדיין משתמשים בכנענים כדי לנגח את הקשר בין היהודים של היום להיסטוריה הקדומה של הארץ. באותו פרק מוזכרים שמות ערים בארץ בתקופה הכנענית שהיו, כמובן, עבריים והם נהוגים גם בישראל המודרנית היום. אבל במקום שהדבר ישמש כהוכחה לקשר - הלשוני לפחות - בין היהודים לארץ בתקופתה העתיקה נאמר:

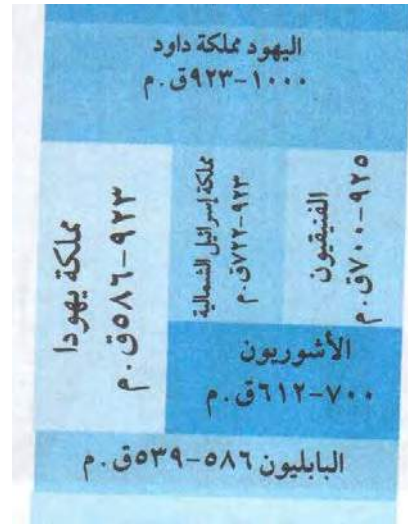
"הכיבוש הציוני כינה בשמות הכנעניים האלה את התנחלויותיו ו[בכך] גנב וזייף את המורשת וההיסטוריה הלאומית הפלסטינית".
(לימודי חברה, כתיב ו', חלק א' (2017) עמ' 54)

ובהקשר זה - הכובשים מזייפים את ההיסטוריה של הארץ למטרותיהם ויש להתנגד למאמצם זה כחלק מהמאבק לשחרור:

"הכיבוש הציוני מכונן נגד ההיסטוריה והקיום שלנו. הוא הופך את העובדות והאירועים ההיסטוריים על פיהם, מזייף ומסלף אותם וטווה היסטוריה מזוייפת המתאימה למטרותיו. לכן עלינו להיות מודעים להיסטוריה שלנו ולעמוד על אמיתות המאורעות שקרו על אדמתנו, כדי שנבדיל בין מה שנכון ולא נכון ונלמד לקחים שיאפשרו לנו לבנות את עתידנו ולהקים את מדינתנו העצמאית כשברירתה ירושלים".
(לימודי חברה, כתיב ו', חלק א' (2017) עמ' 18)

לעומת זאת, יש הודאה בספרי הלימוד כי בפלסטין חיו בעבר יותר מעם אחד, אם כי לא מציינים כאן שמות מפורשים: "עץ הזית תפס מקום חשוב בחיי העמים אשר חיו בפלסטין, כמו שמעידים על כך כתבי הקודש" (שפתנו היפה, כתיב ו', חלק א' (2014) עמ' 37); "בה [פלסטין] נפגשו תרבויות של עמים ושבטים שהתוודעו זה לזה במרחביה..." (השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתיב י"ב (2014) עמ' 17).

אך יש גם איזכורים בודדים של העבר היהודי בארץ, לפחות בפרוייקט הוצאת הספרים של 2000 - 2006. בטבלה בכותרת "סרגל-זמן] היסטורי: פלסטין לאורך התקופות" נכללות גם הממלכות היהודיות: "היהודים - ממלכת דוד 1000 - 923 לפנה"ס; ממלכת ישראל הצפונית 923 - 722 לפנה"ס; ממלכת יהודה 923 - 586 לפנה"ס" וכן הכיבוש האשורי של ממלכת ישראל והכיבוש הבבלי של ממלכת יהודה:

הטבלה כולה:

המסע ההיסטורי	
הרומנים 63 פ.מ. - 390 פ.מ.	
הביזנטים 390-636 פ.מ.	
הח'לפה והקדס והח'לפה הראשונה 637-661 פ.מ.	הכנענים 3500-1486 פ.מ.
הח'לפה האומייה 661-747 פ.מ.	הפרענים 1486-1200 פ.מ.
הח'לפה העבאסיה 747-1099 פ.מ.	הפיליטיונים The Philistines 1200-975 פ.מ.
הקרנ'ה 1099-1291 פ.מ.	יהודים ממלכת דאוד 1000-923 פ.מ.
האיווניים 1117-1253 פ.מ.	מלכת יהודה 923-586 פ.מ.
הממליים 1253-1516 פ.מ.	הפיליטיונים 925-700 פ.מ.
העושמאניים 1516-1917 פ.מ.	האשורונים 700-612 פ.מ.
האנדאט הבריטאני 1917-1948 פ.מ.	הבבילונים 586-539 פ.מ.
הארדן. קיאם דולה (הצ'פה הקרביה) ישראל על מסר(ג'רה) אר'ש פלסטינה 48-67 פ.מ.	הפרס 539-332 פ.מ.
הא'חלאל האסראילי לל'צפה הקרביה וק'טאע ג'רה 1967- 1994 פ.מ.	היונסאניים 332 פ.מ. - 63 פ.מ.
פלסטינה 1994 פ.מ.	

(חינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 3. טבלה דומה עם פרטים זהים מופיעה גם בספר היסטוריה של ימי הביניים, כתה ז' (2014) עמ' 74.)

המקרה היחיד בספרי הלימוד של הרש"פ שבו יש איזכור נרחב יותר של הנוכחות היהודית בארץ בעת העתיקה מופיע בספר היסטוריה לכתה י"א. לאחר סקירה קצרה של הגעת אברהם ולוט אל הארץ וקבורת אברהם, שרה ויצחק בחברון, נאמר תחת הכותרת "פלסטין בימי שלטונו של הנביא דוד":

"ההיסטוריה העתיקה של פלסטין היתה עדה לכניסת בני ישראל בהנהגת יהושע בן נון במאה השתים-עשרה לפנה"ס. הם נלחמו בכנענים והפלסטינים [הכוונה לפלישתים]. בשליש האחרון של המאה האחת-עשרה לפנה"ס נטל שאול בן קיש לידי את הנהגת בני ישראל ונלחם בפלסטינים בהנהגת גולית אשר הצליחו להרגו עם בניו בסוף המאה האחת-עשרה לפנה"ס. לאחר פטירתו | נטל לידי הנביא דוד בן ישי את הנהגת בני ישראל ויסד ממלכה על חלק משטחי פלסטין תחת הנהגתו. אחריו בא הנביא שלמה ששלט משנת 963 עד 923 לפנה"ס ולאחר פטירתו נחלקה מדינתו לשני חלקים: ממלכת ישראל בצפון (שומרון) וממלכת יהודה בדרום (ירושלים [אלקודס]).

ממלכת יהודה הועמדה בפני התקפת פרעה שישנק של מצרים שצר על ירושלים [אורשלים (אלקודס)]. פלסטין הועמדה בפני התקפה אשורית בשנת 722 לפנה"ס בהנהגת סרגון השני והוא שבה את רוב היהודים אשר התגוררו בממלכת שומרון. הוא צר על העיר ירושלים [אלקודס] אך לא נכנס אליה.

פלסטין הועמדה בפני התקפה הרסנית על-ידי המנהיג הכשדי הבבלי נבוכדנצר בשנת 586 לפנה"ס אשר החריב את ירושלים [אלקודס] והגלה את היהודים לעיראק. עד מהרה נכנע האזור לשלטון הפרסי בשנת 538 לפנה"ס כך שכורש, השליט הפרסי, התיר למי מהיהודים שרצה בכך לשוב לפלסטין.

ובקופסת-מידע באותו עמוד נאמר:

"השבת היהודים ע"י כורש"

כורש סבר כי הימצאות היהודים בפלסטין תהווה משקל-נגד מול חלק מהתושבים שתמכו בפרעוני מצרים. נוסף על כך סייעו לו היהודים נגד הבבלים. ויש אומרים כי אישתו היתה יהודיה והיא השפיעה עליו להשיב את היהודים לפלסטין.

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015) ע"ע 8 - 9)

בצד העמוד מופיעה מפה של הארץ עם סימון בשני צבעים בכותרת "פלסטין בימי שלטונו של הנביא דוד":

תולד הנביא דאוד בן יסיי פי קיאה בני ישראל, ואסס ממלכה עלי קסם מן הארצי הפלסטינית תחת קיאה, ומן עדה קיאה הנביא סלימאן אלדי חקם מנד עאם 963 ק. מ. וחי עאם 923 ק. מ. וביד ופאה אנקסמת דולנה אל קסמין: ממלכה ישראל פי השמאל (הסאמרה), וממלכה יהודה פי הנתיב (הקדס).

וקד ערערת ממלכה יהודה להקום הפרעון המצרי שישנק אלדי חאסר אורשלים (הקדס), וערערת פלסטין להקום אשורי עאם 722 ק. מ. בקיאה סרגון השני, וסיי מעظم היהודים קאנו יקטנון פי ממלכה הסאמרה, וחאסר מדינה הקדס ולקנה למ ידחלה.

וערערת פלסטין להקום מדר עלי יד קאנה הכלדאני הבאבלי נבוחד נצר עאם 586 ק. מ. אלדי קאם בתדמיר הקדס, וסיי היהודים אל עיראק, ולמ תלבית תלק המנטקה אנ חעערת ללחקם הפארסי עאם 538 ק. מ., חית סמח קורש החאקם הפארסי למן אראד מן היהודים העודה אל פלסטין.

בהמשך, מתוארת השתלטות היוונים על הארץ, ואח"כ - הרומאים, שמינו את הורדוס האדומי למלך על הארץ (עמ' 9). לגבי היהודים נאמר:

"היהודים בירושלים חוללו מספר מרידות שהרומאים הגיבו עליהן בכוח. בשנת 70 לספירה תקף אותם המפקד הרומאי טיטוס והשתלט על ירושלים [אלקודס] בסיועו של מאלך השני מלך הנבטים.

היהודים מרדו פעם נוספת בהנהגת בר כוכבא בתקופת שלטונו של הקיסר הרומאי אדריאנוס בשנת 132 לספירה והוא חיסל את המרידה והחריב את ירושלים [למעשה, טיטוס החריב אותה עוד קודם לכן]. במקומה הקים את העיר אליה קפיטולינה ואסר על היהודים את המגורים בה." (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתיב י"א, חלק א' (2015) עמ' 10)

"פלסטין נכנעה לשלטון הפרסים שהצליחו להשתלט על ירושלים בעזרת היהודים בשנת 614." (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתיב י"א, חלק א' (2015) עמ' 10)

בכך מסתיימת סקירת ההיסטוריה היהודית בארץ בעת העתיקה (וראו להלן פרטים נוספים על היהודים בהקשרים האסלאמי והנוצרי). יצוין כי בספרים החדשים שהחלו לצאת ב-2016 אין עד כה שום איזכור לנוכחות יהודית בארץ בעת העתיקה ויתכן - גם לאור ההחמרה כלפי ה"אחר" היהודי-ישראלי בתחומים אחרים בספרים אלה - שעניין זה לא יקבל ביטוי גם בספרים שיצאו בהמשך.

היהודים בהקשר האסלאמי

1. ההתייחסות הכללית ליהודים/בני ישראל:

ההתייחסות הראשונה ליהודים בהקשר האסלאמי בספרי הלימוד של הרש"פ, אם כי היא איננה התייחסות ישירה, מופיעה בספר "חינוך אסלאמי" לכתה א'. מובא שם (עמ' 9) פרק הפתיחה של הקוראן (סורת אלפאתיחה) בו מוזכרים "אלה שהכעס עליהם" ו"אלה התועים" ובין השאלות העוקבות: "2. מי הם אלה שאלוהים כעס עליהם? 3. מי הם התועים?" התשובה הפרשנית המסורתית באסלאם: היהודים והנוצרים, בהתאמה, ויש להניח שזה מה שיאמר המורה בכתה (חינוך אסלאמי, כתיב א', חלק א' (2014) עמ' 10, וראה קטע דומה עם אותן שאלות בספר חינוך אסלאמי, כתיב א', חלק ב' (2016) עמ' 9).

בשני שיעורים עוקבים מובא קטע מהקוראן (סורת אלביינה פסוקים 1 - 8) המגנה את אלה שכפרו [בשליחות מוחמד] מבין "אנשי הספר" (שהם, לפי ההסבר לתלמיד בעמ' 18, היהודים והנוצרים) ולכן סופם גיהנום. התרגילים והשאלות הנלווים עוסקים בכך בלי לחזור על הכינוי "יהודים" ו/או "נוצרים" (חינוך אסלאמי, כתיב ד', חלק א' (2015) ע"ע 18 - 23).

מידע מסוג אחר על היהודים הוא זה המופיע בקוראן בהקשר לבני ישראל. בין השאר נאמר שם: "אלוהים ישתבח ויתעלה מודיע לבני ישראל שהם ישחיתו בארץ פעמיים ע"י רצח, עושק, עריצות וחילול קודשים... ובכל פעם שישחיתו אלוהים ישליט עליהם את אלה מעבדיו אשר יביסו אותם ויהרסום." (חינוך אסלאמי, כתיב י"א, חלק א' (2015) עמ' 13)

עדיין אלוהים רוחש להם טוב אם יחזרו בתשובה, כך, עפ"י המופיע באותו ספר לימוד: "אלוהים יתעלה אומר בדברו אל בני ישראל, למרות שחיתותם: ייתכן שאלוהים ירחם עליכם ויסלח לכם אם תחזרו בתשובה ותשובו אל אלוהים יתעלה ותצייתו לו." (חינוך אסלאמי, כתיב י"א, חלק א' (2015) עמ' 14)

אך באותו הקשר מופיע בספר לימוד אחר המשפט הדמוניזטורי שלהלן כאחד מלקחי הפרשה:
"ההשחחה בארץ היא מטבעם של בני ישראל."
(הקוראן הנכבד ומדעי, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 149)

ובהמשך:

"הפסוקים הנכבדים מדברים אל בני ישראל ומבהירים להם כי אם ייטיבו לעשות בציוותם לאלוהים יתעלה ולשליחיו, ובלכתם בדרך הישר עפ"י דתו, הרי שאלוהים יתעלה לא יזנחם. אבל אם ירעו לעשות בשחיתות, פריקת עול ותוקפנות - הרי שהם ישאו בתוצאות התנהגותם הרעה בעולם הזה ובבא. אך הם לא למדו לקח ממה שפגע בהם בפעם הראשונה, מאחר ששבו אל ההשחחה פעם נוספת, ואז התקיימה לגביהם הבטחת האל בכך ששלח אליהם מבין עבדיו את זה שיטעימם את רוע היסורים ויהרוס את ישותם ומדינתם. אלוהים יתעלה הבטיחם שהעונש הזה ישאר בעינו כל עוד יתמידו בהשחחה... | החלק האחרון של הפסוקים הנכבדים מבהיר כי ההרס שבא על בני ישראל בשל השחחתם בארץ פעמיים עשוי להיות הנתיב לרחמים עליהם וגורם לחזרתם בתשובה אם יפתחו את ליבותיהם לאמת וילמדו לקח ממאורעות העבר... יתכן שריבונכם ירחם עליכם ויסלח לכם, בני ישראל, כאשר תעבדו אותו ותצייטו לו בנאמנות ותיטיבו את דבריכם ומעשיכם..."
(הקוראן הנכבד ומדעי, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) ע"ע 151 - 152)²³

אבל אלה לא חזרו בהם:

"הם שבו אל הכפירה, הסטיה מדרך הישר ופריקת העול מאחר שפנו עורף מההטפה לאמת שהביא אליהם השליח [מוחמד]. הם לא הסתפקו בהפניית עורף זו אלא אף זממו להרגו ותמכו בכל מי שזמם לפגוע באסלאם ובמוסלמים. התוצאה לכך היתה שהנביא וחבריו הענישום במה שהגיע להם - הגליה, גירוש והרג."
(הקוראן הנכבד ומדעי, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 153)

ועוד קטע דמוניזטורי בנוגע ליהודים:

"העדתיות והנטיות הגזעניות מתבטאות בבירור אצל הלא-מוסלמים, שהרי אלו היהודים... מבדילים במגיעיהם בין אלה המשתייכים לדתם ואלה שאינם משתייכים אליה."
(שיטות ההטפה המיסיונרית ותורת הנאום, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 13)²⁴

"פרק הנשים [סורת אלניסאא בקוראן] הפנה את תשומת הלב אל סכנת אנשי הספר [היהודים והנוצרים במסורת המוסלמית], ובמיוחד היהודים, וחשפה את עמדתם כלפי שליחי האל הנכבדים [לאורך ההיסטוריה], את התקפותיהם על נביאי אלוהים, את סילוף [דבר] השליחויות ואת אופיים הסוטה בהפרת הבריות והאמנות."
(הקוראן הנכבד ומדעי, כתה י"ב [הלכתית] (2013) עמ' 104)

²³ בעמ' 152 מופיע גם פסוק 7 בסורה הנדונה (אלאיסראא) ובו נאמר שאותם אויבים של בני ישראל ייכנסו אל המסגד כמו שנכנסו בפעם הראשונה ובפירוש שם נאמר "מסגד אלאקצא שבירושלים [אלמסג'יד אלאקצא אלדי' פי בית אלמקדס]", כלומר - המקדש שנחרב פעמיים מזוהה עם מסגד אלאקצא של היום. יש כאן אישור קוראני - בניגוד לטענות שמושמעות היום מפי אנשי דת מוסלמים - שאכן בהר הבית היה בית עבודת אלוהים של בני ישראל, אלא שהוא נקרא "מסגד".
²⁴ על זה נאמר במקורותינו: "כל הפוסל במומו פוסל", שכן ספרי המגמה ההילכתית בבתי"ס של הרש"פ מדגישים את ההבדלים בהתייחסות בין מוסלמים ולא-מוסלמים ואף כוללים דברי גנאי לאחרונים, ובכללם הציטוט המופיע לאחר זה הנוכחי.

2. היהודים בערב מול מוחמד:

בספרי הלימוד במקצועות היסטוריה וחינוך אסלאמי, ואח"כ בספרי המגמה ההלכתית בביה"ס התיכון, מוזכרים היהודים בערב בזמן מוחמד ויריבותם הפוליטית עם נביא האסלאם. תחילה דנים בהשפעת יהודי העיר ית'ריב (אח"כ נקראה "מדינה") על שכניהם באמונה באל אחד ובהופעת נביא (המשיח, ככל הנראה) אשר שכניהם זיהו כמוחמד עצמו, שבו היהודים סרבו להאמין:

"- מה אנו מבינים מציפיייתם של היהודים להופעת הנביא?"

- מדוע לא האמינו היהודים בשליח אלוהים [מוחמד] אף כי ציינו את זמנו ובישרו את בואו?"
(חינוך אסלאמי, כתה ו', חלק א' (2015) עמ' 84)

ובמקום אחר:

"היהודים בחצי האי ערב היו מתפללים לאלוהים שיעניק להם נצחון באמצעות הנביא המצופה כדי שילכו בעקבותיו וילחמו עימו נגד הערבים עובדי האלילים, כי הם ידעו שאלוהים יתן לו את הנצחון והכיבוש [פתח], וכאשר בא הנביא מקרב הערבים [עצמם] ולא היה מבני ישראל, הם קינאו בהם על כך וכפרו בו..."

(אמונה, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 85)

לאחר הגירת מוחמד למדינה הוא הסדיר את ענייני הממשל שם, כולל היחסים עם היהודים תושבי העיר:

"החברה של מדינה אז היתה מורכבת משלושה סוגי תושבים:

- א. המהגרים [מוהאג'ירון] אשר עזבו את בתיהם ובני משפחותיהם במכה והיגרו למדינה
- ב. התומכים [אנצאר] שהתאסלמו מבין אנשי העיר המקוריים משבטי אווס וח'זרג'
- ג. היהודים שגרו במדינה והיתה להם השפעה כלכלית בה...

הנביא הסדיר את [ענייני] החברה האזרחית ונקט כמה צעדים וביניהם:

...כיבוד התושבים היהודים במדינה מבחינת דתם ורכושם כל עוד הם מחוייבים למסמך [הברית]."
(היסטוריה של הערבים והמוסלמים, כתה ו' (2014) עמ' 14)

אלא שאח"כ נאמר בקיצור:

"לאחר ניצחונם בקרב אוחד החלו [בני שבט] קורייש להכין את עצמם לחיסול הכוח שנותר למוסלמים והם כרתו ברית עם היהודים וחלק משבטי הערבים וצרו על מדינה."
(היסטוריה של הערבים והמוסלמים, כתה ו' (2014) עמ' 18)

"[הקוראן] חשף את קשירת הקשר של היהודים עם עובדי האלילים [של מכה נגד המוסלמים]."
(הקוראן הנכבד ומדעי, כתה י"ב [הלכתית] (2013) עמ' 37)

יחסי מוחמד עם היהודים מפורטים יותר בהמשך:

"שליח אלוהים [מוחמד] הסדיר את היחסים בין המוסלמים כאומה העומדת בפני עצמה לבין השבטים היהודיים שהיו חיים בעיר מדינה וסביבותיה. שבטים אלה לא קידמו בברכה את הגירת שליח האל והמוסלמים ממכה למדינה, אך הם לא הראו שום התנגדות או יריבות. במסמך שנעשה בינו וביניהם ניתנה להם חירות מוחלטת בענייני דתם ורכושם. בין הסעיפים החשובים שהופיעו באותו מסמך:

- ליהודים דתם ולמוסלמים דתם
- עליהם לתמוך זה בזה נגד מי שיילחם באלה הקשורים במסמך הזה או נגד מי שיתנפל על ית'ריב [מדינה]..."

[חינוך אסלאמי, כתיבה ז', חלק א' (2015) עמ' 57, וכן מטלה: "אעיין בספרי הביוגרפיה [של מוחמד] ואכתוב דו"ח על עמדת היהודים כלפי הקשרים האלה". כמו-כן ראו שאלות הבנה בעמ' 58]

"הוא [מוחמד] יעץ ל[מזכיר]ן זייד בן ת'אבת ללמוד את כתב היהודים [כלומר - הכתב העברי]".
(היסטוריה של הציביליזציה הערבית המוסלמית, כתיבה ח' (2014) עמ' 69)²⁵

בהמשך מסופר כי היהודים במדינה ניסו לפעול לפירוד בין המוסלמים שם, בין השאר ע"י ניסיונם לעורר יריבויות קודמות בין השבטים:

"...היריבות אשר פרצה בין חבורה של [שבט] אווס ו[שבט] ח'זרג' על [מקורות] המים, במזימת היהודים כדי להטיל פירוד בין המוסלמים, ואז הם קראו זה לזה: 'אל הנשק!', 'אל הנשק!' ואז ירדו פסוקי קוראן... המזהירים מפני ההישמעות לאנשי הספר [היהודים והנוצרים] ומבהירים כי ההישמעות להם מביאה לפירוד ולחילוקי דעות..."

(הקוראן הנכבד ומדעי, כתיבה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 50)

"שאס בן קייס היהודי עבר על-פני קבוצת תומכים [של הנביא, תושבי מדינה משבטי] אווס וח'זרג' וחרה לו לראות את הרעות והאהבה ביניהם לאחר העוינות והמלחמות שהיו ביניהם לפני האסלאם. אז הוא החל להזכיר להם את עברם ולהסעיר את רגשי האיבה הישנה עד אשר קראו זה לזה לשאת נשק ולהילחם זה בזה. הדבר הגיע לידיעת שליח האל [מוחמד] והוא מיהר להשיגם באומרו: 'האם [אתם מחזיקים] בטיעוני הבערות מלפני האסלאם [ג'אמיליה] בעודי ביניכם? הלא אלוהים כיבד אתכם ב[קבלת] האסלאם וחיבר בין לבבותיכם!' אז שקטה נפשם והם התחרטו על מה שעשו ונפלו זה על צווארי זה כאחים האוהבים זה את זה."

(חינוך אסלאמי, כתיבה י"ב (2014) עמ' 12)

עדיין לא מדובר בפירוט על הלחימה נגד היהודים במדינה, אלא המורה נדרש לעשות כן בכיתה בעצמו:
"המורה ידון עם התלמידים בהתקפה על בני [השבט היהודי] קיינוקאע: סיבותיה, אירועיה והלקחים המופקים ממנה."

(חינוך אסלאמי, כתיבה ח', חלק ב' (2015) עמ' 42)

"המורה ידון עם התלמידים בהתקפה על בני [השבט היהודי] נדיר: סיבותיה, אירועיה והלקחים המופקים ממנה."

(חינוך אסלאמי, כתיבה ח', חלק ב' (2015) עמ' 51)

הפרטים מובאים בכיתה גבוהה יותר:

"לאחר הגליית בני [שבט] נדיר [היהודי] מ[העיר] מדינה בשל ניסיונם לרצוח את הנביא [מוחמד], החלה קבוצה מהם להסתובב בין השבטים הערביים ולהסיתם להילחם במוסלמים. הם פנו תחילה אל כופרי [שבט] קורייש [בעיר מכה] אשר נענו לבקשתם והסכימו עימם על הלחימה במוסלמים. אח"כ הם פנו אל [שבט] ע'טפאן ולשבטים ערביים אחרים, ומספר רב [מאלו] נענה להם. הורכב צבא שמספרו הגיע לעשרת אלפים לוחמים שנע לעבר מדינה..."

(חינוך אסלאמי, כתיבה ט', חלק א' (2015) עמ' 45)

²⁵ עניין זה נזכר פעמיים-שלוש בספרי הלימוד של הרש"פ, וישנה גם גרסה שהאיש למד את שפת היהודים בעיר מדינה, ולא רק את כתבם. באחת המהדורות הראשונות נאמר כי הדבר נעשה כדי להישמר מפני תחבלנות [מכר] היהודים (היסטוריה של הערבים והמוסלמים, כתיבה ו' (2000) עמ' 133). במהדורות שבאו לאחר מכן הושמטה ההערה הזאת.

"[מטלה]: אכין דרשה אודות ההתקפה על בני [שבט] נדיר:

רעיונות חשובים [ראשי פרקים]:

- הסיבה להתקפה הזאת
- תאריך ההתקפה הזאת
- ארועי ההתקפה ותוצאותיה
- לקחים מההתקפה הזאת..."

(שיטות ההטפה המיסיונרית ותורת הנאום, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 114)

"עמדתם של בני [השבט היהודי] קורייט'ה [בעיר מדינה]

היתה ברית בין הנביא [מוחמד] ובין בני קורייט'ה בדבר ההגנה על מדינה מפני כל אויב שמתנפל עליה. אולם מנהיגים של בני נדיר, חויי בן אח'טב, בא אל כעב בן אסד, מנהיג בני קורייט'ה, והסיתו להפר את החוזה עם המוסלמים. כעב סרב לכך בתחילה... ואז המשיך חויי להסית את כעב... עד אשר שיכנעו לעשות כן ובני קורייט'ה הצטרפו אל הפלגים [אמזאב - הכינוי שניתן בהיסטוריוגרפיה המוסלמית לתוקפי מדינה באותו קרב שהשתייכו לשבטים שונים] - דבר שהיווה סכנה חמורה למוסלמים, מאחר שהצד של בני קורייט'ה היה הצד היחיד שהפלגים יכלו לחדור דרכו למדינה. ע"י הפרת החוזה מצד בני קורייט'ה הפכו המוסלמים להיות מוקפים באויבים מכל צד והיו נתונים לסכנה מסביב..."

(חינוך אסלאמי, כתה ט', חלק א' (2015) עמ' 46)

שאלה: "על מה מעידה הפרת בני קורייט'ה את החוזה שלהם עם הנביא [מוחמד]?"²⁶

(חינוך אסלאמי, כתה ט', חלק א' (2015) עמ' 51)

"שיעור 11: ההתקפה על בני קורייט'ה

הסיבות להתקפה

הפרת החוזה עם שליח אלוהים [מוחמד] מצד בני קורייט'ה ביום הקרב עם הפלגים השאירה רושם חמור בנפשות המוסלמים ו[היתה לה] השפעה רבה על ליבותיהם... שכן בני קורייט'ה היו הצד והפירצה היחידה שממנה יכלו הפלגים לחדור למדינה ולעקור את המוסלמים ולהשמידם, ובכך לחסל את שליחותו של האסלאם...

מיד לאחר שחזר הנביא למדינה [מהקרב] ופרק מעליו את נשקו בא אליו [המלאך] גבריאל בשעת הצהרים... ואמר לו: 'הפרקת את הנשק מעליך, הוי שליח האל? הוא אמר: 'כן' ואז אמר גבריאל: 'אבל המלאכים עדיין לא פרקו מעליהם את הנשק. אלוהים מצווה עליך, מוחמד, ללכת אל בני קורייט'ה ואני מתכוון לזעזע אותם.' אז הורה שליח האל לכרוז והוא הכריז לאנשים: 'בל יתפלל איש את תפילת אחה"צ אלא אצל בני קורייט'ה [כלומר, להיאסף שם עד אותה שעה].'

כך נעו המוסלמים לעבר בני קורייט'ה עד שהצטרפו אל שליח האל. הם היו שלושת אלפים איש עם שלושים פרשים. כאשר נודע הדבר לבני קורייט'ה הם נסו אל מבצריהם והמוסלמים צרו עליהם עשרים וחמישה לילות.

כניעת בני קורייט'ה

כאשר החמיר המצור על בני קורייט'ה הם נכנעו והכפיפו עצמם לפסיקת הנביא, אף כי היה ביכולתם לעמוד ולהתנגד במצור למשך זמן ארוך יותר לאור עוצמת ביצוריהם וריבוי צידתם ואספקתם, בפרט

26 אין בחומר הפרק תשובה לשאלה זו, אבל בספרי לימוד מקבילים בארצות ערב מוצגים היהודים כנוכלים אז והיום, וייתכן שדברים מסוג זה יאמר המורה בכיתה.

מאחר שהמוסלמים סבלו מקור כי היו תחת כיפת השמים בלילות הקרים והחשוכים וסבלו מעייפות ותשישות כי המשיכו את פעילותם הצבאית מאז שהתכוננו לקרב הפלגים ועד אותו זמן.

אך המלחמה עם בני קורייט'ה היתה מלחמת עצבים, שכן אלוהים הטיל פחד בליבותיהם והמוראל שלהם החל להתמוטט למרות מספר אנשיהם וצידום. הם היו קרוב לשבע-מאות לוחמים וברשותם אלף וחמש-מאות חרבות, אלפיים רמחים, שלוש-מאות שריונים וחמש-מאות מגינים. היה ביכולתם להילחם ולעצור את המוסלמים, אך כוחם תש, חיל ורעדה אחזום ותקיפותם רפתה. זאת, בגלל שאלוהים ומלאכיו לחמו בהם.]

גזר-דינו של אלוהים על בני קורייט'ה

הנביא הסמיך את סעד בן מועאד', מנהיג [שבט] אווס, לגזור את דינם. זאת, עפ"י בקשת [בני] אווס משליח האל, כי בני קורייט'ה היו [בעבר] בעלי בריתם וידידיהם ולכן [בני] אווס ביקשו מהנביא שמנהיגם סעד בן מועאד' יהיה הבורר לגבי בני קורייט'ה כי סברו שסעד ירחם עליהם. הנביא נענה לבקשתם ויותר להם. סעד היה פצוע מחץ שפגע בו בקרב השוחה [עם "הפלגים"] ונשאווה אל הנביא. הם [בני אווס] החלו לומר לו: 'הוי אבו עמר [כיניו], התייחס יפה אל בעלי בריתך והראה להם טוב, שכן שליח האל מינה אותך לבורר כדי להיטיב עימם'. אבל סעד אמר: 'הגיע זמנו של סעד [בהיותו על ערש דווין] שלא יאשם בעיני האל כלל' ופסק להרוג את לוחמיהם ולהחרים את רכושם [הושמט כאן הקטע שבו פסק לשבות את נשיהם וילדיהם]. אז אמר הנביא: 'פסקת לגביהם את פסק האל'.

[מושמט כאן המשך הסיפור המסורתי המתאר את הוצאתם להורג בעריפה מעל בור שנחפר בעיר, ולהלן הקטע המסיים:] בני קורייט'ה שיתפו פעולה עם הצבועים [מונח המתאר את בני העיר הערבים שהתאסלמו למראית עין] שלא הפסיקו ביום ובלילה להפיץ את זרעי המחלוקת והפיירוד בחברה של מדינה, לנסות להטיל פקפוק באישיותו של הנביא ושליחותו ולהרחיק את האנשים מדת האלוהים [האסלאם] באמצעים פתלתלים של קנאה, נכלולים ורמיה.

(חינוך אסלאמי, כתה ט', חלק א' (2015) ע"ע 49 - 50)

לאחר חיסול הנוכחות היהודית במדינה, ובעת שביתת הנשק עם מכה, נפתחה מערכה נגד הישוב היהודי החזק בנווה המדבר ח'ייבר, בנימוק ש"כאשר פנה הנביא [מוחמד] וחבריו אל מכה לביצוע טכסי העליה לרגל [עפ"י הסכם שביתת הנשק עם אנשי מכה], ניצלו מנהיגי ח'ייבר את ההזדמנות והחלו להסית את השבטים הערבים [הפגנים] לתקוף את [העיר] מדינה כי היא [היתה] ריקה מצבא ומגברים." (חינוך אסלאמי, כתה ט', חלק ב' (2015) עמ' 41). תיאור המערכה בספר הלימוד מאופק ולא מאוזכרים בו יהודים אלא "אנשי ח'ייבר". השם "יהודים" מופיע מחוץ לסיפור בהתחלה ובסוף:

"ח'ייבר נמצאת מצפון למדינה במרחק 160 ק"מ. היו בה מבצרים ומצודות, שדות ו[מטעין] תמרים. ישבו בה [גם] חלק מהיהודים אשר הוגלו ממדינה [ע"י מוחמד קודם לכן]. היא היתה הישוב הגדול ביותר שלהם בחצי האי ערב" (עמ' 41). "מהשלכות ההתקפה על ח'ייבר: ... 2. מי שנותר מהיהודים בחצי האי ערב נכנס להסכמים עם המוסלמים ללא מלחמה או שפיכות דמים" (עמ' 43).

ישנם גם איזכורים של יחס מוחמד לפרטים יהודים שעמם בא במגע. מטרת הסיפורים - הפגנת גדלות נפשו לעומתם. במקרה אחד מתואר יהודי שמוחמד הפקיד אצלו את שריונו כערבון להחזרת חוב (חינוך

אסלאמי, כתה ט', חלק ב' (2015) עמ' 60.²⁷ במקרה אחר מסופר על אשה יהודיה שניסתה להרעילו והוא סלח לה (חינוך אסלאמי, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 64).

3. התייחסות ליהודים לאחר מוחמד:

בכתב הברית בין הח'ליף עומר לאנשי ירושלים לאחר כיבושה על-ידו בשנת 638 נאמר כי יישמר האיסור (מימי אדריאנוס) על היהודים לגור בה (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 13), אלא שאיסור זה לא נשמר אח"כ.

עבדאללה אבן סבא הוא יהודי שהתאסלם ומוזכר באחד מספרי הלימוד כאחד ממנהיגי המורדים נגד הח'ליף השלישי עות'מאן (644 - 656). נאמר עליו: "מוצא יהודי שהתחזה כמוסלמי". בתחילת הקטע מדובר על "כמה מנוטרי הטינה לאסלאם, מאלה שהתחזו כמוסלמים ואשר רחשו עוינות ואיבה למוסלמים, רצו לעורר מדנים כדי לפגוע באחדות המוסלמים ובמשלם..." (חינוך אסלאמי, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 71).

טענה אחרת נגד היהודים שהתאסלמו בראשית האסלאם היא שהם ניסו להמציא מסורות כוזבות מפי נביא האסלאם לאחר מותו מסיבות שונות (ויש לזכור כי מסורות אלה - *חדית'* - שימשו כמקור הלכתי בצד הקוראן):

"השקרים הראשונים הופיעו מצד היהודים והצבועים במדינה, שם ייסדו את פלגי השקר שהופיעו לאחר רצח [הח'ליף] עות'מאן [656 לספירה]. מאחר שאלה לא הצליחו לסלף את הקוראן הנכבד השמור בידי אלוהים יתעלה, הם פנו בתחבולותיהם אל המסורת הנבואית כדי להכניס בה את מה שלא שייך אליה. אז הם החלו לשרבב *חדית'* ים מומצאים... הסיבות להמצאת *חדית'* ים רבות וביניהן:

1. מזימה נגד האסלאם והטלת ספק בו, כאילו אחד מהם היה מוסיף *לחדית'* של שליח האלוהים ביטוי המבטיח את הטלת הספק הזאת, כדוגמת *החדית'* של שליח האלוהים: "אני חותם הנביאים, אין נביא אחרי". אל *החדית'* האמיתית הזה הוסיפו את הביטוי "עד שירצה אלוהים".
2. תמיכה בפלגים התועים, מאחר שהפלגים התרבו לאחר רצח הח'ליף עות'מאן בן עפאן וכל פלג ניסה לתמוך באסכולה שלו באמצעות *חדית'* ים שיפצו את רעיונותיו ואמונתו...
3. כמה מהבורים ביצעו זאת כדי לגרום לאנשים לרצות לעשות מעשים טובים... והטענה שלהם בהמצאת *החדית'* ים היתה שהם משקרים למען השליח [מוחמד] ולא נגדו... |
4. השגת טובות הנאה אישיות, כגון כסף או מישרה, או התחנפות לשליטים, או עשיית פרסומת לסחורה מסויימת...
5. קנאות אתנית או לוקאלית, כמו העדפת הפרסית על הערבית, או מתן שבח לעיר או ארץ...
6. כוונת התנקמות באנשים מסויימים..."

(*החדית' הנאצל ומדעיו*, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) ע"ע 35 - 36)

דמות יהודי מאותה תקופה מוצגת כשלילית בתחילה: מסופר על יהודי שטען לבעלות על חפץ שהיה שייך לח'ליף עלי, אך לאחר שזכה במשפט נגד הח'ליף מסיבות טכניות התרשם מהצדק שבאסלאם, התאסלם ואז הודה כי החפץ אינו שלו. המסר המובלע כאן: ההתאסלמות ביטלה את הצד השלילי באישיותו של אותו יהודי (*חינוך אסלאמי*, כתה ה', חלק ב' (2015) עמ' 46, וכן *חינוך אסלאמי*, כתה ט', חלק ב' (2015) עמ' 81. בספר אחר - *סדרים אסלאמיים*, כתה י"ב [מגמה הלכתית] (2012) עמ' 24 - מדובר על אחד מאנשי הספר, שהוא כינוי לנוצרים ויהודים יחדיו, ולא דווקא על יהודי).

²⁷ בסיפור המסורתי יש תוספת שלפיה בא היהודי אל מוחמד בזמן שישב עם אנשיו ודרש את החוב וכשאחד מהנוכחים ניסה לתקוף אותו על חוצפתו מנע זאת מוחמד עצמו. בספר הלימוד כאן הפרשה הזאת הושמטה.

4. התייחסות חיובית ליהודים בתקופה האסלאמית:

ביטויים שאפשר לפרשם כביטויים חיוביים כלפי היהודים בהקשר האסלאמי מופיעים לעיתים נדירות ביותר:

"[הח'ליף] עומר בן אלח'טאב ראה זקן יהודי שמבקש נדבה מהאנשים. הוא שאל אותו על הסיבה לכך והבין שהזיקנה והצורך הפנו אותו לכך. אז הוא לקח אותו והלך איתו לממונה על בית האוצר של המוסלמים וציווה עליו שיקצה מבית האוצר לו ולדומיו [סכום] שיספיק להם ויתקן את מצבם, ואמר בהקשר זה: 'לא נהגנו כלפיו בהגינות. לקחנו ממנו מס גולגולת כשהיה צעיר ואח"כ אנו נוטשים אותו בקנתו."

(סדרים אסלאמיים, כתיב י"ב [הלכתית] (2012) עמ' 48)

"הוא [הח'ליף העבאסי אלמאמון - המאה ה-9] כיבד את אנשי המדע היהודים והנוצרים".
(היסטוריה של הערבים והמוסלמים, כתיב ו' (2014) עמ' 82)

בהקשר להיתר שניתן למוסלמים לשאת נשים של "אנשי הספר [אהל אלכיתאב]" כשהכוונה בד"כ ליהודים ונוצרים, נאמר:

"אשר לאנשי הספר - להם יש יחס מיוחד שפורט בקוראן. הוא התיר לנו את מאכליהם והתיר למוסלמי לשאת נשים מביניהם. דבר זה נחשב לשיא הסובלנות הדתית כלפיהם, כי כך ייתכן שאשתו של מוסלמי, חברתו לחיים ואם ילדיו תהיה מאנשי הספר ובני משפחתה יהפכו לגיסיו ולסבים, סבות, דודים ודודות לילדיו."

(חינוך אסלאמי, כתיב י"א, חלק ב' (2014) עמ' 99)

היהודים בהקשר הנוצרי

1. ההתייחסות ליהודים בהקשר של ארועי "הברית הישנה":

בספרי הלימוד חינוך נוצרי לתלמידים הנוצרים במערכת החינוך הפלסטינית נמנעים בדרך כלל מלאזר את היהודים בהקשר של סיפורי הברית הישנה הנלמדים שם, והתעלמות זו עולה בקנה אחד עם הקו הכללי הפלסטיני הממעיט באיזכורי נוכחותם ההיסטורית של היהודים בארץ.

למשל, בפרק על עשרת הדיברות מסופר על משה שעזר ל"עמו" מול דיכוי פרעה, יצא עם "עמו" ממצרים, עלה על הר סיני להתפלל בעד "עמו" ונתן את עשרת הדיברות ל"עמו" (חינוך נוצרי, כתיב ג' (2002) ע"ע 8 - 9). חלק מתופעות אלה חוזרות על עצמן גם בשאלות בסוף הפרק (עמ' 10). כמו-כן ראו: "אלוהים קרא למשה להנהיג את העם מעבדות לחירות" (חינוך נוצרי, כתיב ז' (2001) - מהדורה אחרונה עד כה של ספר זה) עמ' 18).

אמנם גם בספר חינוך אסלאמי, כתיב ה', חלק ב' (2015) ע"ע 54 - 55 נכתב מספר פעמים "עמו של משה", "משה ומי שעמו", אבל בהתחלת הסיפור מוזכרים גם "בני ישראל" (עמ' 51). איזכור "בני ישראל" בהקשר למשה מופיע גם בהמשך - קריאה וטקסטים, כתיב ח', חלק ב' (2015) עמ' 32, וכן בחינוך אסלאמי, כתיב ט', חלק ב' (2015) עמ' 5: "הסיפור [בקוראן] על משה, למשל, מוצג פעם בפירוט, פעם בקיצור, ופעם אחרת מרגע הלידה, פעם מתרכז הקוראן בסיפורו [של משה] עם פרעה ופעם הוא [הקוראן] מתרכז בבני ישראל - קשיות עורפם וסטייתם". מכאן, שתופעת "העלמת" זהותו האתנית של עם ישראל בסיפורי הברית הישנה המובאים בספרי החינוך הנוצרי היא תופעה ייחודית להם.

הקו הנ"ל בספרי חינוך נוצרי נמשך גם בארועי "הברית הישנה" המאוחרים יותר: "העם היה חי באותו זמן בקרב האומות הפגניות שהיו עובדות את הפסילים." (חינוך דתי נוצרי, כתיב ו' (2000) - מהדורה

ראשונה ואחרונה של ספר זה עד כה) עמ' 47; "שלמה בנה את ההיכל והשלימו... וערך עם עמו חגיגה גדולה לרגל סיום הבניה." (מינוך נוצרי, כתי ד' (2005) עמ' 34); "הנביאים המריצו את האנשים להזכיר את שם האל, לקדש את שמו ולעבדו בלב ולא בלשון... הנביאים הודיעו לאנשים שהם יפוזרו כתוצאה ממריים כלפי מצוות האל." (מינוך נוצרי, כתי ד' (2005) עמ' 36); "מלך בבל צר על ירושלים (אלקודס) והרס אותה. הוא לקח את תושביה לבבל." (מינוך נוצרי, כתי ד' (2005) עמ' 40, וראו תרגיל סימון משפטים ב"נכון-לא נכון" בעמ' 43: "שבי בבל הוא: לקיחת העם של ירושלים כאורחים לבבל."); "אח"כ בא מלך בבל, השתלט על ירושלים, הרס את ההיכל והגלה את התושבים לבבל. העם חי בגלות זמן רב וכאשר שב, חי תחת שלטון זר (פרסי, יווני, רומאי)..."

ومن ثم جاء ملك بابل واستولى على اورشليم
وهدم الهيكل وجلا السكان إلى بابل. عاش الشعب طويلا في المنفى. ولما عاد، عاش تحت
سلطة الحكم الأجنبي (الفارسي، واليوناني، والروماني)

(מינוך נוצרי, כתי ז' (2001 - מהדורה אחרונה עד כה של ספר זה) עמ' 19)

ועוד: "אלוהים שלח אישים גדולים להנהיג את העם לגאולה והחשוב שבהם משה... העם סטה מדרך האל ואז הוא שלח אליהם את השופטים תחילה ואח"כ את המלכים, החל בדוד והמלכים שבאו אחריו כמו שלמה...אלוהים שלח את הנביאים להדריך את העם אל דרך הגאולה... העיר הקדושה נפלה בידי הבבלים בשנת 587 לפנה"ס והתושבים נשלחו לגלות..." (מינוך נוצרי, כתי י' (2013) ע"ע 50 - 51).

"חיי הדת התרכזו סביב ההיכל. לרגל החגים היו האנשים באים מכל מקום לחוג את החגים בעיר הקדושה. החשובים שבחגים: פסח (הגאולה מהעבדות בידי משה), שבועות (מתן ההלכה), סוכות (ההליכה במדבר)... בקרב העם היו קבוצות דתיות רבות..." (מינוך נוצרי, כתי ז' (2001) עמ' 58).

ולהלן טבלה היסטורית של המזרח התיכון בתקופת המקרא בכותרת "מבט מקיף על הברית הישנה". מתוארים בה המאורעות ב"מצרים", "מסופוטמיה" וה"ברית הישנה". שם הארץ אינו מופיע וגם לא שם העם ש"האבות" שלו הם "אברהם", "יצחק", "יעקב" ו"יוסף" ו"המלכים" ו"הנביאים" שלו הם "שאו", "דוד", "שלמה", "ישעיהו", "ירמיהו", "יחזקאל", "הושע" ו"עמוס". כמו-כן נזכרות שם "ממלכת הצפון (שומרון)" ו"ממלכת הדרום (ירושלים - אורשלים)" וכן "משה", "הושע", "השופטים", "הגלות", "כורש מתיר את השיבה", "עזרא", "נחמיה", "דניאל הנביא", "המכבים":

(מינוך נוצרי, כתה י' (2013) עמ' 52. השמות והמונחים המובאים בטקסט העברי במרכאות מצוטטים מהטקסט הערבי.)

רק במקרים בודדים יש איזכור של בני ישראל כמי שיצאו ממצרים וכן של שנים-עשר השבטים ושל העברים - כל אחד פעם אחת (מינוך נוצרי, כתה ז' (2001) עמ' 19). כמו-כן מוזכרים באותו ספר "חג הפסח אצל היהודים הוא חג היציאה מעבדות" (שם, עמ' 79); "חג השבועות אצל היהודים..." (עמ' 92). במקרה אחר מוזכרים "העברים" במקום היהודים: "העברים חיו יחד עם עמים אחרים בארץ כנען ואלוהים בחר בדוד למלך עליהם." (מינוך נוצרי, כתה ד' (2005) עמ' 29 וכן במינוך נוצרי, כתה ד', חלק א' (2016) עמ' 40); "בני העם העברי בברית הישנה היו מתאספים סביב שולחן חג הפסח שהיה מזכיר להם את היציאה מעבדות לחירות." (מינוך נוצרי, כתה י"א (2005) עמ' 19); בספר נוסף שבו נעשה שימוש במלה "העם" בסקירת ארועי הברית הישנה נאמר שם פעם אחת "העם העברי" (מינוך נוצרי, כתה י"ב (2006) עמ' 29). אלא שכל אלו הם מקרים יוצאים מן הכלל המעידים על הכלל.

2. ההתייחסות ליהודים בהקשר של ארועי "הברית החדשה":

"אשר לפלסטין, היו בה כיתות דתיות יהודיות רבות וביניהן הפרושים, הסופרים והצדוקים. על חיי הדת השגיחו הלשכה [מחפל - כנראה הכוונה לסנהדרין] והכוהנים." (מינוך נוצרי, כתה י' (2013) עמ' 61)

ובהקשר לסיפור "השומרונים הטוב" בברית החדשה:
"השומרונים: קבוצה השוכנת בשומרון [אלסאמירה] היתה בינם ובין היהודים איבה עזה."
(מינוך נוצרי, כתה ג' (2002) עמ' 56 וראו חזרה על משפט זה בהקשר לקבוצות הדתיות בקרב היהודים
אז במינוך נוצרי, כתה ז' (2001) עמ' 58)

"לקראת הברית החדשה: אלוהים בחר את העם העברי להיות הכלי של הברית הזאת... והיא הברית
שהקים אלוהים עם האנושות באמצעות ישו המשיח."
(מינוך נוצרי, כתה י"א (2005) עמ' 55)

"האדון המשיח... נתן מובן חדש לפסח היהודי."
(מינוך נוצרי, כתה י"א (2005) עמ' 19)

אלא שלא מזכרת בספרי החינוך הנוצרי שייכותם היהודית של ישו וחסידי, חוץ מאיזכור הביטוי "מלך
היהודים" בסיפור שלושת האמגושים בברית החדשה (מינוך נוצרי, כתה ג' (2002) עמ' 90) ופעילותו
האנטי-נוצרית של פאולוס כצעיר יהודי דתי טרם המרתו (מינוך נוצרי, כתה ב' (2010) עמ' 99). כמו כן
בציטוט דברי ישו באוונגליון מרקוס: "שמע ישראל אדוני אלוהינו אדוני אחד." (מינוך דתי נוצרי, כתה ו')

(2000) עמ' 102, וכן מינוך נוצרי, כתה ז' (2001) עמ' 22). אבל אלו הם מקרים מעטים היוצאים מן הכלל.
יתירה מזו, בקטע אחד מופיע איור של ישו ב"מקום ההתכנסות [מג'מע]" בנצרת בשבת שבה, לפי
אוונגליון לוקס, קרא מספר ישעיהו והחיל את הנבואה המופיעה שם על עצמו, ובשום מקום לא נאמר
שמדובר בארוע יהודי בבית הכנסת:

(מינוך נוצרי, כתה ד' (2005) עמ' 4 וכן במינוך נוצרי, כתה ד', חלק א' (2016) עמ' 4, וראו חזרה על עניין
זה במינוך נוצרי, כתה ט' (2003) - המהדורה האחרונה עד כה של ספר זה) עמ' 44)

גם בתיאור חייו בבית משפחתו בנצרת נאמר כי: "המשפחה השתתפה בטכסים הדתיים וקיימה את
המצוות הנדרשות מכל מאמין בעת ההיא" (מינוך נוצרי, כתה ז' (2001) עמ' 65) - ללא כל רמז שמדובר
במצוות הדת היהודית.

לעומת זאת מוזכרים היהודים תמיד ככאלה בהקשר סיפורי הברית החדשה כמתנגדי ישו הנוצרי
ותלמידיו וכך מוקנית להם תדמית שלילית בעיני התלמידים:
"הדלתות היו סגורות היכן שהיו התלמידים מתאספים בשל הפחד מהיהודים."
(מינוך נוצרי, כתה ג' (2002) עמ' 86)

"היהודים שמרו על קדושת יום השבת, הפכוהו ליום מנוחה ותפילה, מנעו כל עבודה בו ומנעו בו אפילו
עשיית טוב. ע"י ריפוי את החולים ביום השבת לימדנו ישו שעשיית הטוב היא חובה עלינו בכל הימים..."
(מינוך נוצרי, כתה ג' (2002) עמ' 88)

במקרים אחדים מסתמכים מחברי ספרי הלימוד במקצוע זה (שהם כולם אנשי דת מכנסיות מקומיות
שונות) על טקסט דתי שהיהודים אינם מוזכרים בו במפורש אבל מחברי ספר הלימוד מדגישים את

זהותם. למשל, בקטע שבו מתווכח ישו עם הפרושים בנושא הגירושין הוא אומר שמשה הרשה גירושין ביהדות "בגלל קשיות לבבכם" - דהיינו, של הפרושים. בשאלה שמופיעה לאחר הקטע כבר לא מתייחסים לפרושים אלא ליהודים: "מדוע התיר משה ליהודים את הגירושין?" (מינוך נוצרי, כתה ב' (2010) ע"ע 43 [הטקסט] ו-45 [שאלה מס' 3])

עוד קטע כזה מאותו ספר לימוד:

"מכתבי הקודש: גזר דינו של ישו פילטוס ציווה להלקות את ישו, אולי היהודים יסתפקו בכך, אבל הם זעקו: 'צלב אותי, צלב אותי!' אז הוא מסר אליהם את ישו. הם שמו על ראשו כתר של קוצים, העמיסו עליו צלב, הלכו איתו להר גולגולתא וצלבו אותו בין שני פושעים. הם לעגו לו בעודו על הצלב..." נאמר שם כי המקור לקטע זה הוא אוונגליון לוקס, פרק 23, פסוקים 33 - 49 (מינוך נוצרי, כתה ב' (2010) עמ' 59). אלא שעיון בסיפור הצליבה בלוקס מעלה שלא מוזכרים שם היהודים במפורש אלא "הכוהנים, השרים והעם" (לוקס, פרק 23 פסוק 13).

במקום אחר מובא המקור במדוייק - בלי איזכור היהודים, אך לפניו ניתן תיאור ללא ציון מקור ובו מדובר על היהודים:

"בחג הפסח של היהודים הסגיר התלמיד יהודה איש-קריות את ישו ליריביו... כוהני היהודים האשימו את ישו בניאוף אלוהים בדבריו כי הוא המשיח בן האלוהים..." (מינוך נוצרי, כתה ז' (2001) עמ' 71). קטע זה ניתן ללא מקור. בהמשך, בתיאור משפטו וצליבתו של ישו, מובא אוונגליון מתי כמקור ושם נצמדים למונחים המקוריים: העם והכוהנים (ע"ע 70 - 71).²⁸

יצוין כי גם בספרי מינוך אסלאמי יש התייחסות ליהודים ("בני ישראל") בהקשר של ישו:

"עמדת בני ישראל כלפי המשיח ישו [עיסא בערבית]

אלוהים תמך במשיח ישו באמצעות ניסים רבים, אך בני ישראל אמרו שהוא שקרן, התנגדו לו ופגעו בו. לא האמינו בו אלא מעטים מהם, והם אלה אשר הקוראן כינה אותם השליחים [מינואריין]. אלה הכריזו על התאסלמותם²⁹ ועל אמונתם בישו... |

המזימה לרצוח את המשיח ישו

אלה שכפרו לא הסתפקו בכינוי המשיח ישו כשקרן, אלא זממו לרצוח אותו. אבל אלוהים הצילו מרצח. אלוהים העלה אותו אליו והטיל על איש אחר את דמותו וכאשר באו אויביו [כאן לא מוזכר שהיו יהודים] הרוצים להרגו הם מצאו את זה שדומה לו ואז לקחוהו וצלבוהו בסוברם כי צלבו את המשיח..." (מינוך אסלאמי, כתה ט', חלק ב' (2015) ע"ע 17 - 18)

היהודים מגונים בהמשך בספר לימוד של המגמה ההלכתית האסלאמית בתיכון כמי שפעלו לדיכוי הנצרות בראשיתה ולסילוף שליחותה:

"הדיכוי אשר ליווה את הנצרות בתקומתה מצד הרומאים, ובהסתה מצד היהודים, הביא לאובדנו [של ספר האוונגליון המקורי]... וכאשר נכנס פאולוס היהודי לפעילות ההטפה בשם המשיח [ישו] הוא החל לטעון שהוא היחיד שבידיו מופקדים הנצרות הנכונה והאוונגליון והחל להכניס בהם אמונות-שווא ופילוסופיות עתיקות במטרה להשחיתם. מה שסייע לסילוף האוונגליון הוא היותו הטפה בע"פ שהמשיח [ישו] הכתיבה לתלמידיו בסתר בתנאי הדיכוי הרומאי ומזימות היהודים." (אמונה, כתה י"א [המגמה ההלכתית], (2013) עמ' 64)

²⁸ בכל מקרה, יש בברית החדשה האשמה של היהודים בצליבה בפי פטרוס אליהם (מעשי השליחים, ב', 14, 22 - 23) המובאת במינוך נוצרי, כתה ז' (2001) עמ' 106.

²⁹ לפי התזה המוסלמית כל מי שהאמין באלוהים בצורה הנכונה בתקופה שלפני הופעת מוחמד הוא מוסלמי, כולל אברהם ויתר הדמויות התנ"כיות המכובדות באסלאם.

היהודים בעת החדשה

התייחסות ליהודים בעת החדשה מחוץ למסגרת הסכסוך אין בספרי הלימוד של הרש"פ. הדבר בולט לעין ביותר בהעדר כל התייחסות לשואה. בפרקים על מלחמת העולם השנייה בספרי לימוד היסטוריה לכיתות י', י"ב אין כלל איזכור של השואה ולו במשפט אחד (וראו "שיעור 5: מלחמת העולם השנייה" בהיסטוריה מודרנית ובת-זמננו של העולם, כתיב י' (2015) ע"ע 64 - 69, ו"השיעור הרביעי: מלחמת העולם השנייה (1939 - 1945)" בהיסטוריה של הערבים והעולם, כתיב י"ב [הומניסטית] (2014) ע"ע 34 - 40). מה שכן ניתן למצוא, זה משפט אחד המדבר על מתח מסויים ביחסי האיחוד האירופי והעולם הערבי בשל "אימוץ 'הבעיה היהודית' ע"י תמיכה בתקומת ישראל על אדמת פלסטין" (סוגיות אקטואליות, כתיב י"א [הומניסטית] (2014) עמ' 34). גם בפרק המדבר על יחסי היהודים והערבים בארץ בתקופת מלחמת העולם השנייה ולאחריה לא מוזכרת השואה כלל - אפילו לא כגורם בהתייחסות הבינ"ל לנושא (וראו הפרק "פלסטין בין השנים 1939 - 1947" בהיסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתיב י"א, חלק ב' (2014) ע"ע 22 - 27). הביטוי היחיד שעשוי לרמוז על כך הוא השאלה: "אסיק כיצד ניצלו היהודים את נסיבות מלחמת העולם השנייה להכנה מדינית וצבאית להשתלטות על פלסטין" (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתיב י"א, חלק ב' (2014) עמ' 27).

היהודים במסגרת הסכסוך

איזכור ראשון של היהודים בקשר לארץ לפני פרוץ הסכסוך עצמו מופיע בהקשר הפלישה הצרפתית ממצרים לא"י בסוף המאה ה-18 ופניית מפקדה נפוליון בונפרטה ליהודים לסייע לו תוך הבטחותיו לחדש את שליטתם בארץ בחסותו:

"נפוליון פרסם קריאה שאותה הפנה ליהודים ובה המריצם להתלכד סביב דגלו לשם השבתם לירושלים ובניתו מחדש של מקדשם [הייכלהם] תמורת סיועם לו בהשתלטות על הלבנט [בילאד אלשאם]. נאמר בקריאה: 'ההשגחה האלוהית אשר שלחתי בראש הצבא הזה לכאן היא אשר עשתה את ירושלים למטה הכללי שלי. אינני דורש מיורשי פלסטין החוקיים לכבוש את מולדתם בלבד, אלא אני דורש מהם להבטיח ולסייע לאומה זו [צרפת] כדי שתשמרו עליה מפני כל בעלי השאיפות החמדניות נגדכם וכדי שתהפכו לאדוני ארצכם הממשיים.' מטרתו בכך היתה:

1. שאיפה למשוך את הקהילות היהודיות במזרח כדי לתמוך בהשפעתו ולבסס את שלטונו.
 2. לרכוש את אמונם של היהודים בצרפת ותמיכתם הכספית כדי להשיג מלוות מול הגרעון באוצר הצרפתי.
 3. עידוד היהודים להתיישב בפלסטין כדי להקל על הכיבוש הצרפתי ולתמוך בו לשם איום על האינטרסים של בריטניה ודרכי התחבורה שלה אל הודו."
- (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתיב י"א, חלק א' (2015) עמ' 41, ובשאלות בעמ' 42: "5. נפוליון פרסם קריאה ליהודים לשוב לירושלים: א. מה מטרת נפוליון בקריאה זו? ב. האם היה נפוליון רציני בקריאתו? מדוע?")

בהמשך, מדובר על האינטרס הבריטי בעידוד התיישבות יהודית בא"י: "החדירה הציונית [לארץ] בעידוד מדינות אירופיות, ובייחוד בריטניה שהחלה לעודד את היהודים להתיישב בפלסטין ולהקים בה מדינה יהודית תחת חסות בריטית תוך שימוש בה כאמצעי להבטחת האינטרסים שלה ודרכי התחבורה שלה אל ארצות המזרח... בריטניה נעזרה ביהודים להגשמת שאיפותיה החמדניות האימפריאליסטיות [אטמאעיהא אלאיסתיעמאריה] ולכן החלו היהודים להגר לפלסטין כך שהוקם הרובע היהודי בחלק הצפוני-מערבי של ירושלים בשנת 1860³⁰ למרות זאת, לא עלה מספר היהודים בפלסטין במשך התקופה הזאת על יותר מ-11 אלף נפש. אך בעקבות התגברות

הקריאות באירופה ליישב את היהודים בפלסטין החלו להופיע כמה מוסדות יהודיים לעידוד הקולוניזציה [איסתיעמאר] של הארץ הקדושה, כמו ביה"ס מקווה ישראל (תקוות ישראל) בשנת 1870 על אדמות הכפר יאזור ליד יפו, לשם אימון היהודים בעבודה חקלאית ליישובם בפלסטין. אנגליה בנתה את ביה"ס 'ציון' בירושלים ויהודים אוסטרים יסדו בה ביה"ס יהודי מאז שנת 1856 שנקרא בשם 'אוולניה רוטשילד'." (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 46)

ובשאלות: "אנמק את זליגת הקרקעות מידי הפלסטינים לידי היהודים במהלך המחצית השניה של המאה התשע-עשרה" (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 48).

עפ"י ספרי הלימוד של הרש"פ, אין ליהודים שום זכויות בפלסטין, אלא רק "שאיפות חמדניות [אטמאע]". בתיאור עצמו מיוחסות שאיפות אלה לציונים, ולא לכלל היהודים:

1. השאיפות החמדניות הציוניות הקולוניאליסטיות [איסתיטאניה] בפלסטין החלו מאז 1882.
2. השאיפות החמדניות האלה גברו לאחר כינוס הקונגרס הציוני הראשון בעיר באזל בשווייץ בשנת 1897. הקונגרס הזה, שאותו הנהיג תיאודור הרצל, עודד הגירה לפלסטין וכן כניסה למו"מ עם הסולטאן העות'מאני עבד אלחמיד השני כדי להקל על הגירת היהודים לפלסטין. אך הסולטאן עבד אלחמיד השני התנגד לשאיפות חמדניות אלה למרות הפיתויים החומריים [שהוצעו לו].
3. השאיפות החמדניות הציוניות גברו בתמיכת האימפריאליזם הבריטי. שר החוץ של בריטניה, לורדבלפור, פרסם ב-2 בנובמבר 1917 את הצהרתו הקוראת למתן בית לאומי ליהודים בפלסטין."

١ - بدأت الأطماع الصهيونية الاستيطانية في فلسطين منذ عام ١٨٨٢ م .
٢ - ازدادت هذه الأطماع بعد عقد المؤتمر الصهيوني الأول في مدينة بال بسويسرا عام ١٨٩٧ م ،
حيث شجع هذا المؤتمر الذي ترعاه ثيودور هرتزل الهجرة إلى فلسطين ، والدخول في مفاوضات
مع السلطان العثماني عبد الحميد الثاني لتسهيل هجرة اليهود إلى فلسطين ولكن السلطان عبد
الحميد الثاني قاوم هذه الأطماع رغم الإغراءات المادية .
٣- ازدادت الأطماع الصهيونية بدعم من الاستعمار البريطاني ، حين أصدر وزير خارجية بريطانيا
اللورد بلفور تصريحه في ٢ تشرين الثاني عام ١٩١٧ م الداعي إلى إعطاء وطن قومي لليهود في
فلسطين .

(מינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 20, וראו השאלה באותו עמוד: "באיזו שנה החלו השאיפות החמדניות הקולוניאליסטיות בפלסטין?")

אבל באחת המטלות בסוף הפרק מיוחסות השאיפות החמדניות ליהודים: "אציין את עמדות המדינה העות'מאנית כלפי השאיפות החמדניות של היהודים בפלסטין."

١ - أذكر مواقف الدولة العثمانية من أطماع اليهود في فلسطين .

(מינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 22)

על סמך שאיפות אלה נוצרה הנוכחות היהודית בארץ בתקופה המודרנית, ושימו לב לייחוס כוונות השמדה מצד היהודים כלפי הפלסטינים בקטע שלהלן:

"הקבוצה הראשונה של המתיישבים היהודים באה לפלסטין מרוסיה בשנת 1882 והקבוצה השניה היתה בשנת 1905. הגעתם של הממונים היהודיים לפלסטין נמשכה עד שנת 1948 ומטרתם היתה להשתלט על האדמות הפלסטיניות ואח"כ לבוא במקום התושבים המקוריים לאחר גירושם או השמדתם [בעד טרדיהם או איבאדתיהם]."

وصلت أولى دفعات المستوطنين اليهود من بلاد روسيا إلى فلسطين عام 1882م والدفعة الثانية كانت عام 1905م واستمر وصول الكتل البشرية اليهودية إلى فلسطين حتى عام 1948م ، وكان هدفها الاستيلاء على الأراضي الفلسطينية ومن ثم محل محل السكان الأصليين ، بعد طردهم أو إبادتهم ،

(חינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 20)

היהודים שהגיעו לארץ מכונים "מהגרים פולשים" והישוים שהקימו נקראים "קולוניות" ו"התנחלויות":³¹

פרצו "התנגשויות בין הפלאחים הערבים והמהגרים הפולשים בחדרה, מלבס ויאזור. היהודים ייסדו קולוניות [מוסתעמראת] על אדמות פלסטין וביניהן הקולוניה פתח תקווה על אדמות הכפר הערבי מלבס בשנת 1882... הם התיישבו בירושלים, צפת, טבריה וחברון - שהן בין הערים הראשיות בפלסטין - והקימו להם בהן קולוניות." (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 53, ובשאלות בעמ' 56: "התנחלות [מוסתוטונה] פתח תקווה הוקמה בשנת 1882 על אדמות: א. יפו, ב. מלבס, ג. הגליל, ד. ירושלים")

"פעילות 1: אפנה לאחד המקורות ההיסטוריים וארשום את שמות ההתנחלויות [מוסתוטונאת] הישראליות שהופיעו בפלסטין בתקופה שבין 1870 - 1914."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של העולם, כתה י' (2015) עמ' 54, ושימו לב לכינוי "ישראליות" כבר בשנים ההן!)

בכל התיאור של התיישבות היהודים בארץ לא מציינים כותבי ספרי הלימוד כי האדמות שעליהן הוקמו הישובים היהודים, ושבירובן המכריע היו מוזנחות ובלתי מעובדות, נרכשו בכסף מלא. בכך הם יוצרים את הרושם המוטעה של השתלטות היהודים בכוח על אדמות ערביות וגזילתן מידי מעבדיהן. באשר לערים הנזכרות, הישוב היהודי בהן לא החל עם הציונות אלא היה קיים שם כבר מאות בשנים ולא הוקמו בהן "קולוניות".

העמדה הרשמית העות'מאנית היתה שלילית כלפי ההגירה היהודית לארץ, אולם היהודים הצליחו להתגבר עליה:

שאלה לתלמיד: "כיצד תסביר את החדירה הציונית לפלסטין למרות עמדתו המתנגדת של הסולטאן עבד אלחמיד להגירת היהודים לפלסטין וההתגוררות בה?" (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 53).

³¹ למונחים "מושבה" ו"ישוב" (מוסתעמרה, מוסתוטונה בערבית, בהתאמה) אין משמעות שלילית בעברית בהקשר של ההתיישבות היהודית בא"י בזמן המודרני. אולם בערבית יש להם מובן שלילי של זרות לארץ ומשתמשים בהם לגבי ישובי היהודים בלבד (לגבי ישובי הערבים משמשים בערבית המונחים "ערים" ו"כפרים"). כדי לקרב את הקורא העברי למשמעות הערבית של המונח "מוסתעמרה" תרגמנו אותו בד"כ כ"קולוניה" ואת המונח "מוסתוטונה" תרגמנו בד"כ כ"התנחלות" שבעברית של היום נשמעים פחות לגיטימיים מ"מושבה" ו"ישוב".

לאחר הדחתו של הסולטאן ועליית "התורכים הצעירים" לשלטון (1908 - 1909) בוטלו רוב ההגבלות כי המדינה העות'מאנית היתה זקוקה לכספם של היהודים בשל חובותיה, ואלה נעזרו גם בבני כת הדונמה שהשפעתם בחוגי השלטון היתה רבה, לפי האמור בספר הלימוד: "יהודי הדונמה: אלו הם יהודים שהסתוו כמוסלמים ומילאו תפקיד בולט במהפיכה נגד הסולטאן עבד אלחמיד והדחתו בשנת 1909" (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתי י"א, חלק א' (2015) עמ' 54).³²

ההגירה היהודית לארץ לא נפסקה בתקופת המנדט הבריטי, ולאחר הקמת המדינה אף גברה, שכן ישראל נקטה בפעולות לעיבוי האוכלוסיה היהודית בה ולביצוע מהפך דמוגרפי: "ישראל פנתה לנקוט באמצעים רבים שהיו מכוונים לייחוד האדמה הפלסטינית, הבטחת שליטתו של האלמנט היהודי [בה], ביטול האופי הערבי-פלסטיני [שלה] וכינוס המספר הגדול ביותר האפשרי של יהודי העולם ויישובם בישראל במטרה לגרום למהפך דמוגרפי לטובתם על-חשבון הפלסטינים. בין אמצעים אלה: עידוד ההגירה היהודית אל פלסטין ומתן הקלות ליהודים [המהגרים]. הממשלה הישראלית פרסמה חוקים שהחשוב שבהם הוא חוק השבות משנת 1950 אשר קבע את זכותם של יהודי העולם להגר אל פלסטין הכבושה, וחוק האזרחות משנת 1952 המעניק אזרחות ישראלית ליהודים המהגרים לפלסטין... | ישראל פנתה לביצוע מספר פרויקטים של מים להבטחת צרכיהם של הישובים הקולוניאליסטיים [אלתג'מועאת אלסכניה אלאיסטיאניה] ושל האדמות החקלאיות." (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתי י"א, חלק ב' (2014) ע"ע 36 - 37, וראו בשאלות בעמ' 38: "2. אציין דוגמאות לאמצעים שנקטה ישראל לאחר מלחמת 1948 לייחוד פלסטין ולהבטחת שליטתו של האלמנט היהודי בה.")

לעומת חוקיות מציאותם של הפלסטינים בארץ, עפ"י ספרי הלימוד של הרש"פ (וראו מינוך לאומי, כתי ז' (2013) עמ' 20), הרי שעצם נוכחותם של היהודים בה היום איננה לגיטימית - כי הם כובשים: "היהודים כובשים את ארצנו מזה זמן" (קריאה וטקסטים, כתי ח', חלק ב' (2015) עמ' 25). אי חוקיות נוכחותם של היהודים בארץ מתבטאת בטבלה המפרטת את מספר תושבי פלסטין בתחילת 1999 ובה נכללים אפילו הפלסטינים שחיים בחו"ל וכן האזרחים הפלסטינים של מדינת ישראל, לצד הפלסטינים של יו"ש וחבל עזה. מי שאינו נכלל אלו 5.5 מיליון האזרחים היהודים של ישראל דאז, ושימו לב לשימוש במלה "הפנים" כביטוי עוקף כדי להימנע מהצורך להשתמש בשם "ישראל" להגדרת אזרחיה הפלסטינים בתוך גבולותיה שמלפני 1967:

"פעילות 3"

נבחן את הנתונים המספריים - תושבי פלסטין ב-1999.

אחוז		
	{1,972,000	1. הגדה [המערבית]
36%	{1,113,000	2. [רצועת] עזה
13%	1,094,000	3. הפלסטינים של הפנים [ישראל בגבולותיה שמלפני 1967]
51%	4,419,000	4. הפלסטינים של התפוצות
100%	8,598,000	סה"כ

³² □ □ □ הוא השם התורכי שניתן לתומכי משיח השקר היהודי שבתאי צבי במאה ה-17, שהתאסלמו בעקבותיו תוך שמירה על ליכודם הפנימי ככת מיוחדת עד סמוך לימינו אלה. מרכזם היה בערים סלוניקי ואזמיר וכמה מהם השתתפו בהפיכת "התורכים הצעירים" ב-1908.

نشاط 3

نتفحص المعطيات الرقمية - سكان فلسطين في 1/2/1999 م

النسبة المئوية	
36%	1,972,000 الضفة (1)
13%	1,113,000 غزة (2)
51%	1,094,000 فلسطينيو الداخل (3)
100%	4,419,000 فلسطينيو الشتات (4)
	المجموع 8,598,000

(חינוך לאומי, כתה ו' (2014) עמ' 10. טבלה דומה המתייחסת לשנת 2008 מופיעה תחת הכותרת "טבלת הפיזור הגיאוגרפי של העם הפלסטיני", מה שמסביר את היעדר הנתונים על התושבים היהודים בארץ - גיאוגרפיה של פלסטין, כתה ז' (2014) עמ' 49)

טבלה עדכנית יותר מבחינת התאריך, אך לחלוטין לא לפי הנתונים האמיתיים בשטח, מופיעה בספר לימוד מתמטיקה מ-2016, וגם בה מצויין שטח ישראל בביטוי עוקף - "השטחים שנכבשו בשנת 1948":

"הטבלה שלהלן מבהירה את מספר תושבי פלסטין בשנת 2015 לפי המרכז הפלסטיני לסטטיסטיקה.

מספר התושבים	האזור
4,750,000	הגדה המערבית ורצועת עזה
1,470,000	בתוך השטחים שנכבשו בשנת 1948
5,460,000	במדינות ערב
685,000	במדינות זרות

עَدَدُ السُّكَّانِ	المنطقة
4750000	الضفة الغربية وقطاع غزة
1470000	داخل الأراضي المحتلة عام 1948م
5460000	في الدول العربية
685000	في الدول الأجنبية

٦ الجدول الآتي يوضح عدد سكان فلسطين لعام 2015م، حسب مركز الإحصاء الفلسطيني:

أرتب مناطق تواجد الفلسطينيين تنازلياً حسب أعداد السكان:

אסדר את האזורים בהם נמצאים הפלסטינים בסדר יורד עפ"י מספרי התושבים.

(מתמטיקה, כתה ד', חלק א' (2016) עמ' 25. במהדורת 2017 של ספר זה ניתנת טבלה בזה בצורה גרפית אחרת בעמ' 21)

בטבלת מספרי התושבים בעולם הערבי מופיעה בעמודות המדינות "פלסטין ההיסטורית [פלסטין אלתאריח'יה]" עם 10 מיליון תושבים. בהערה בתחתית העמוד נאמר: "מספר התושבים בגדה המערבית, רצועת עזה ובתוך הקו הירוק מגיע לכ-5,025,376 נפש. מספר הפליטים הפלסטינים בפלסטין ובתפוצות מגיע לכ-5,447,949 נפש, לפי הערכות המנגנון המרכזי הפלסטיני לסטטיסטיקה ב-2009 אשר בנויות על התוצאות הסופיות של המיפקד בשנת 2007" (גיאוגרפיה של המולדת הערבית, כתר ט' (2015) עמ' 43). כלומר, הפליטים בחו"ל נמנים כתושבי הארץ והיהודים שבתוך הארץ נעדרים, למרות שמדובר בשטח שעפ"י ההגדרה "פלסטין ההיסטורית" כולל את ישראל, ושימו לב לביטוי "הקו הירוק" המשמש גם הוא לעקיפת הצורך בשימוש במונח "שטח ישראל").

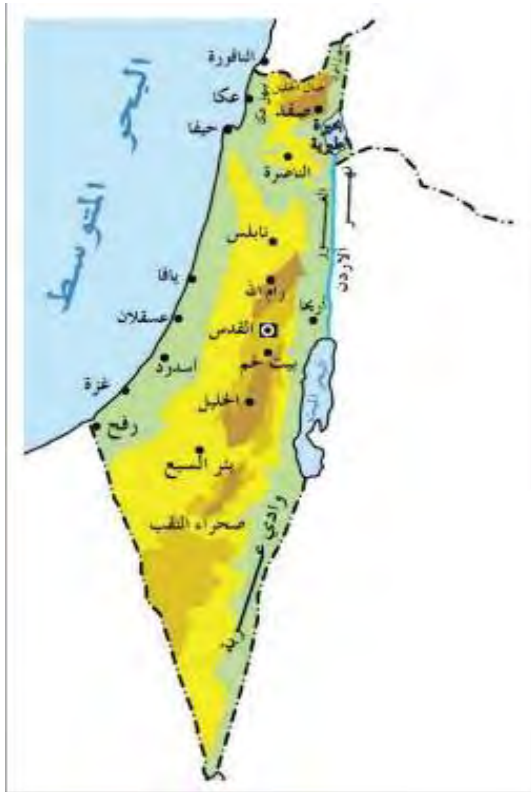
דוגמאות אלה מציגות בזעיר אנפין את האידיאולוגיה שמאחורי מה שמכונה "זכות השיבה": התושבים "הבלתי לגיטימיים" שבארץ אמורים לעזוב ואילו אלה "הלגיטימיים" שבחו"ל אמורים להיכנס ולתפוס את מקומם.

בשאלה שלהלן נאמר: "רוב תושבי פלסטין הם מאמיני הדת ה....." (מינוך לאומי, כתר ב', חלק א' (2015) עמ' 17). זוהי שאלה פתוחה, לכאורה, אלא שבעמוד הקודם כתוב: "רוב הפלסטינים הם מוסלמים" והשם "פלסטין" מופיע לצד מפת הארץ כולה. זוהי עוד דוגמה, אם כי לא מפורשת, של התעלמות מהרוב היהודי הנוכחי בארץ.

הכרה יוצאת דופן בקיומה של חברה יהודית בישראל היום מופיעה דווקא בספר מינוך נוצרי, בניגוד גמור לקו הנקוט בספרים אלה בדבר העלמת הנוכחות היהודית בארץ בתקופות קודמות (וראו לעיל), אם כי היהודים נזכרים כאן בסוף המשפט, לאחר כל המיעוטים היושבים בקרבם:

"אנו בפלסטין, ירדן וכל ארץ ערבית נקראים [לחיות] בחברה ערבית נוצרית ומוסלמית, ובישראל [אנו] נקראים לחיות בחברה שבה [נמצאים] נוצרים, מוסלמים, דרוזים ויהודים."
(מינוך נוצרי, כתר י' (2013) עמ' 102)

העלמת נוכחותם הפיזית של היהודים בארץ היום בספרי הלימוד של הרש"פ בדרך כלל מתבטאת גם על-גבי המפה שאין למצוא בה ערים שנוסדו ע"י יהודים מאז תחילת העליות ובכלל זה תל אביב (להוציא מקרים בודדים וראו להלן). להלן מספר מפות לדוגמה:

(חינוך לאומי, כיתה ד', חלק ב' (2014) עמ' 25) (חינוך לאומי ולחיים, כיתה ב', חלק א' (2016) עמ' 9)

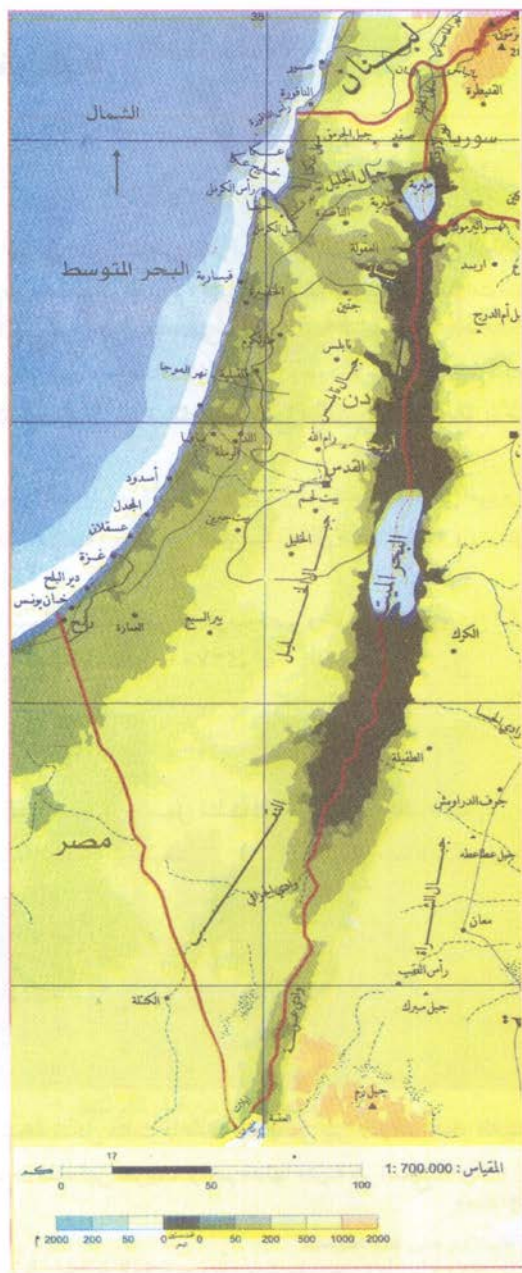

(חינוך לאומי, כיתה ו' (2014) עמ' 40)

(גיאוגרפיה אנושית, כיתה ו' (2014) עמ' 49)

הערים המופיעות במפה מימין הן עכו, חיפה, יפו, צפת, טבריה, נצרת, ביסאן [בית שאן], לוד, רמלה, באר שבע, ירושלים והערים הערביות ביהודה, שומרון ורצועת עזה.

خريطة فلسطين الطبيعية

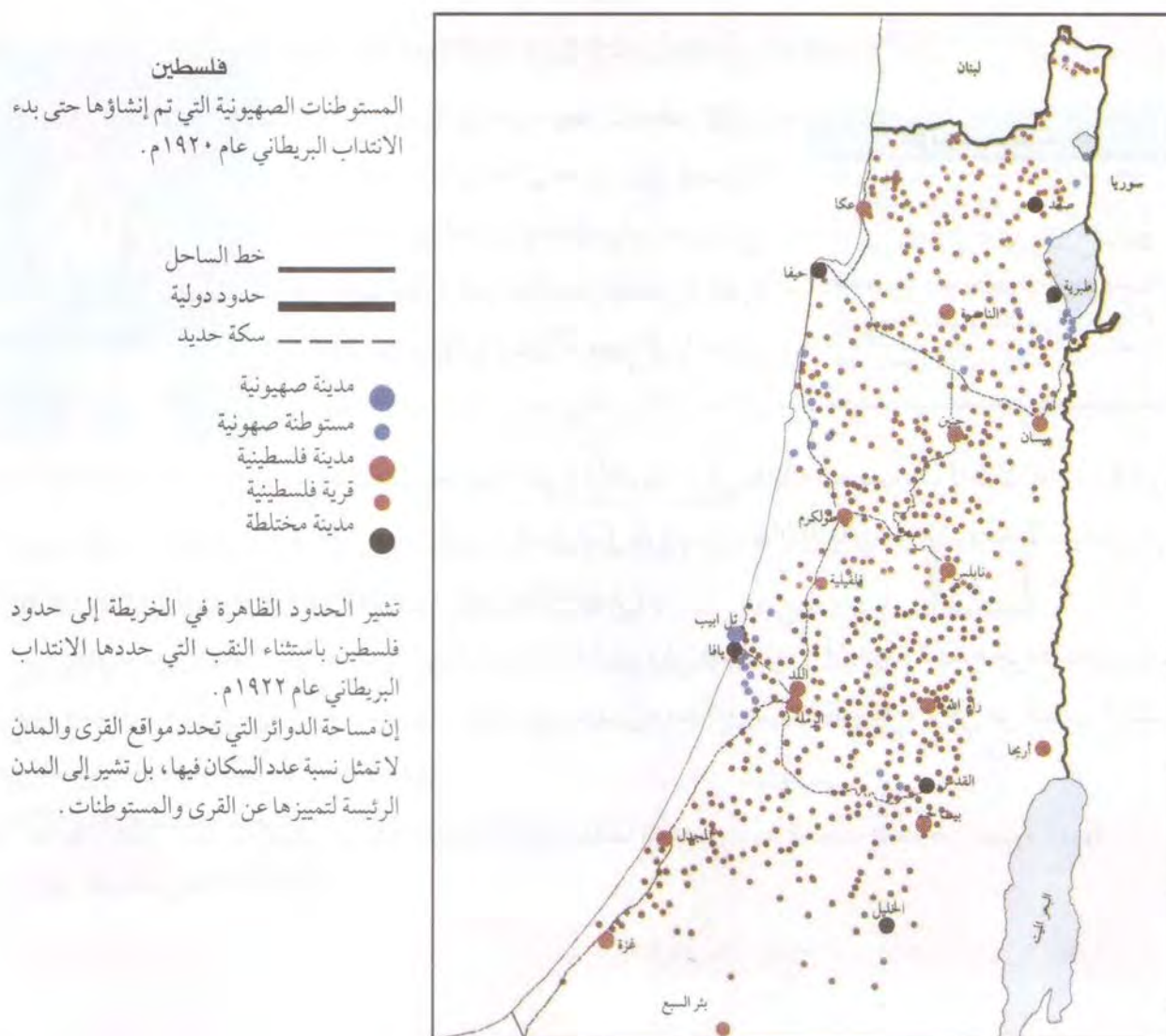
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתיב י"א, חלק א' (2015) עמ' 4. במפה זו מופיעה חדרה - בהיות שמה ממקור ערבי, וכן רשום לאורך חוף ים סוף השם "אילת" ללא ציון מיקום העיר. תל אביב ושאר הערים היהודיות חסרות)

(חינוך לאומי, כתיב ד', חלק א' (2014) עמ' 46)

מגמה זו נמשכת גם בספרים החדשים שיצאו לאור ב-2016 ו-2017, וראו המפות במינוח לאומי ולחיים, כהן ב', חלק ב' (2016) ע"ע 58, 77; מדעים וחיים, כהן ד', חלק ב' (2016) עמ' 4, לימודי חברה, כהן ו', חלק א' (2017) ע"ע 8, 13, 21.

במקרים אחרים מתעלם הטקסט משם הישוב היהודי ומביא במקומו את שם המקום שקדם לו: "בקעת השבר הפלסטינית משתרעת מהחולה בצפון עד אום רשרש [אילת] שעל מפרץ עקבה בדרום." (גיאוגרפיה של פלסטין, כהן ד' (2014) עמ' 36, וראו "אום רשרש" במפה המופיעה בגיאוגרפיה של פלסטין, כהן ד' (2014) עמ' 77 וכן כאחד מנמלי פלסטין בעמ' 79 שם ובמטלה בנושא זה בעמ' 80.)

תל אביב מופיעה כ"עיר ציונית" במפה היסטורית המציגה את "ההתנחלויות [מוסטוונטנא] הציוניות שהוקמו עד לתחילת המנדט הבריטי בשנת 1920". במפה מופיעות גם "הערים הפלסטיניות" עכו, נצרת, בית שאן, ג'נין, טולכרם, שכם, קלקיליה, לוד, רמלה, ראמאללה, יריחו, בית לחם, מג'דל (אשקלון של היום), עזה ובאר שבע (עיגול גדול אדום), "הערים המעורבות" צפת, חיפה, טבריה, יפו, ירושלים וחברון (עיגול גדול שחור), "הכפרים הפלסטיניים" (עיגול קטן אדום) ו"ההתנחלויות הציוניות" (עיגול קטן אפור):

54

(היסטוריה מודרנית ובת-זמנו של פלסטין, כהן י"א, חלק א' (2015) עמ' 54)

בספר לימוד אחד מופיעות על-גבי המפה גם ערים שנוסדו ע"י יהודים בזמננו. מדובר בקטע מוגדל של מפת כל הארץ שמופיעה בסמוך בצורה מוקטנת. הקטע עצמו הוא בכותרת "מפת מדינת פלסטין (היישובים)" והוא כולל את שטחי הגדה המערבית ורצועת עזה בצבע סגול ואת שטח ישראל שביניהן בצבע צהוב. גם בשטח ישראל מסומנות הערים והעיירות כמו בגדה וברצועה. המפה איננה ברורה ושמות המקומות אינם ניתנים לקריאה.

משמעות הכותרת אינה ברורה. האם מציינים כאן את שטחי הגדה והרצועה בלבד כ"מדינת פלסטין", או שהכותרת מתייחסת למפה המקורית הכוללת והצבעים השונים מבחינים בין השטח שלכאורה "שחרר" לזה שעדיין "כבוש"? בהעדר כיתוב ברור על השטחים הסגול והצהוב, אין מענה לשאלה.

(גיאוגרפיה פיזית ואנושית, כתה י"א, חלק א' (2014) עמ' 20)

בהקשר זה יש לציין התפתחות קצרת-ימים במפה משנת 2016 שבה תל אביב, שעד כה לא הופיעה על המפה אלא כהתנחלות, מופיעה תחת השם "תל אלרביע" שהוא תרגום שמה לערבית. יתכן שהדבר היה קשור להתבטאויות באינטרנט שדברו על תל אביב כעל עיר פלסטינית בשם תל אלרביע שנכבשה ע"י היהודים ב-1948 ושמה שונה לתל אביב. ראו, לדוגמה, אתר בשם "רשת פלסטין לדו-שיח" בכתובת: <https://www.paldf.net/forum/showthread.php?t=791196> אשר מביא תמונות מהעיר בכותרת "תמונות העיר הפלסטינית תל אלרביע" ובין השאר נאמר שם: "העיר תל אביב היא עיר פלסטינית כבושה השוכנת על חוף הים התיכון... ישראל כבשה אותה בשנת 1948 ובעבר נקראה תל אלרביע."

להלן המפה (הסימון האדום הוסף):

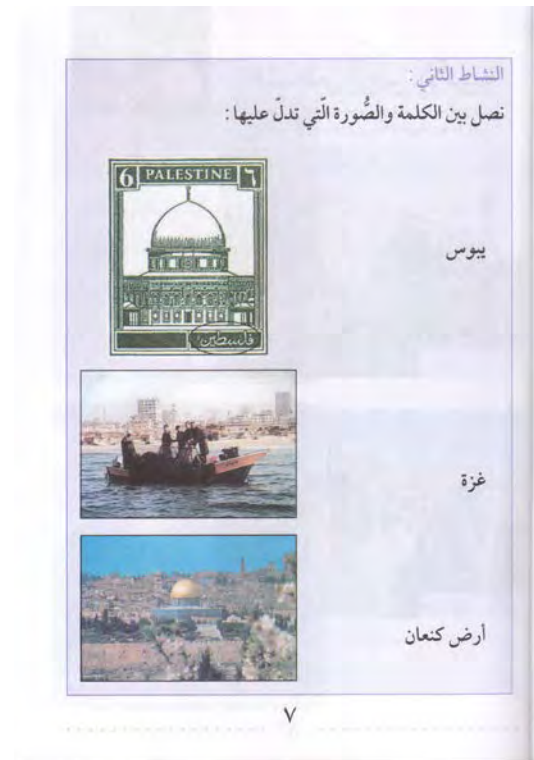

(מתמטיקה, כתה א', חלק א' (2016) עמ' 143)

אם זו היתה התזה, היא נגנזה, שכן בספרים שיצאו לאור ע"י הרש"פ בשנת 2017 לא מופיעה "תל אלרביע" על המפות. אפילו בספר המקורי היא אינה מופיעה בהדפסתו המחודשת שבמסגרתה הוא קוצר והושמטו ממנו חלקים - כולל העניין הזה.

במסגרת המאמצים להעלמת היהודים מההיסטוריה והגיאוגרפיה של הארץ, נמחקת - ממש - גם שפתם הלאומית של היהודים, עברית, אשר נחשבה בימי המנדט הבריטי לאחת משלוש השפות הרשמיות בארץ, לצד האנגלית והערבית. בבול מזמן המנדט, אשר מוצג בספר לימוד של הרש"פ, נמחק הכיתוב העברי "פלשתינה (א"י)" מפינתו השמאלית התחתונה, והשוו עם תמונת הבול המקורי³³:

³³ יצוין כי באחד מספרי הלימוד מופיעה האשמה כלפי הנציב העליון הבריטי הראשון - היהודי סר הרברט סמואל - כי הכניס את העברית כשפה רשמית וקבע את המינוח "ארץ ישראל" ע"ג מטבעות ובולי המנדט (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 72), וראו להלן הדיון בציונות. זיוף הבול בא, כנראה, "לתקן" את המצב שעליו מתלוננים כותבי ספר הלימוד. יצוין עוד כי ספר זה הוא בין הספרים המיועדים להחלפה במסגרת פרויקט חידוש הספרים של הרש"פ ויש לראות אם תופעת הזיוף של מסמך היסטורי אינה חוזרת על עצמה בספרים העתידיים לצאת לאור בהמשך.

(חינוך לאומי, כיתה ב', חלק א' (2015) עמ' 7)

יתירה מזו, העברית אף אינה מוכרת כשפה, אלא היא מכונה "ניב [להג'ה]" (חינוך לאומי, כיתה ז' (2013) עמ' 55).

ועוד התייחסות - הפעם לכתב העברי, הנתפס כסמל לכיבוש של ירושלים הערבית: "המאמר מפנה את תשומת הלב לסכנות המקיפות את ירושלים כגון המוקדים הזרים המשקיפים על מרחביה ומחניקים את נשימתה, הקיר הזר המכתר את היקפה, המחסומים המגבילים את תנועתה, והאות העברית המאיימת על אופי תרבותה. אבל זוהי ירושלים - אדמה שורשית ומקודשת הפולטת מתוכה את סיגי הזרים והמתחזים." (השפה הערבית, כיתה י', חלק א' (2017) עמ' 17)

ראיית היהודים במסגרת הסכסוך מקבלת לעיתים מימד של דמוניזציה ואף דה-הומניזציה. להלן תיאור אופיים של היהודים בהשוואה לבריטים בקטע משירו של המשורר הפלסטיני מזמן המנדט אברהים טוקאן:

"לנו שני יריבים, [אחד] בעל כוח וגובה ואחר בעל [יכולת] הונאה וניצול הזדמנויות." (השפה הערבית: מדעי הלשון, כיתה י"א (2014) עמ' 83, וראו את אותו בית עצמו בספר הלימוד השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כיתה י"ב (2014) עמ' 68)

קטע נוסף בהקשר זה:
 "שמור על מולדתי מפגעי הזמן, שכן הציפור הקטנה [היהודים, כנראה] חשבה עצמה לנשר." (השפה הערבית: מדעי הלשון, כיתה י"א (2014) עמ' 120)

ועוד תרגיל לשון ובו ביטוי לדה-הומניזציה חריפה ביותר של היהודים:

”בחייר! איך זה שנחשים פולשים אלינו...”

لَعْمُرِكَ كَيْفَ تَغْزُونَا أَفَاعٍ وَتَرْقُبُ ذِمَّةَ تَرْعَى عُهُودًا

(השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015) עמ' 63)

ביטוי דמוניזטורי נוסף מופיע בשיר באחד הספרים החדשים משנת 2017 בהקשר לירושלים:

”...היכן הפרשים [שידהרון] אל אלאקצא שישחררוהו מאגרופ הכפירה, מעוזרי השטן...”
(השפה הערבית, כתה ז', חלק א' (2017) עמ' 66)

הדמוניזציה של היהודים מחריפה בספרי המגמה ההלכתית בביה"ס התיכון אשר מתייחסים לארועים בעתיד, וליתר דיוק - באחרית הימים. בין האותות המבשרים את אחרית הימים מופיע גם האות שלהלן:

”אשר לאנטי-כריסט [משיח השקר המקדים את בואו של ישו באמונה הנוצרית ונמצא גם באסלאם ומכונה שם ד'ג'אל] - הוא גבר שיפיע באחרית הימים ויטען לאלוהות... יש במסורות הנביא [מדי'ת] טקסטים המצביעים על כך שהוא יופיע באיספהאן [שבאיראן] ואחריו ילכו שבעים אלף מיהודיה. הוא סומא בעינו הימנית...”
(אמונה, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 95)³⁴

והמדי'ת' שלהלן, גם הוא מאותות אחרית הימים, חמור הרבה יותר, כי הוא נושא בחובו השלכות לימינו אלה ועל כך מעירים גם כתבי ספר הלימוד:
”...7. הלחימה ביהודים והנצחון עליהם: השליח [מוחמד] בישר את קץ העושק של היהודים על-פני האדמה הקדושה הזאת והפסקת שחיתותם וכיבושם אותה. [נמסר] מפי אבו הוריירה [אחד ממקורבי מוחמד] שהנביא אמר: אחרית הימים לא תבוא עד אשר ילחמו המוסלמים ביהודים, והמוסלמים ירגום, ואפילו יתחבא היהודי מאחורי סלע או עץ - הרי שהסלע או העץ יאמרו: 'הוי מוסלמי, הוי עבד האל, יש יהודי מאחורי, בוא והרגהו!' - חוץ מהימלוח [ע'רקד], שכן הוא מעצי היהודים.”

سابعاً: مقاتلة اليهود والانتصار عليهم: فقد بشر الرسول ﷺ بنهاية ظلم اليهود على هذه الأرض المقدسة، وإزالة فسادهم واحتلالهم لها؛ عن أبي هريرة رضي الله عنه أن النبي ﷺ قال: «لا تقوم الساعة حتى يقاتل المسلمون اليهود، فيقتلهم المسلمون، حتى يختبئ اليهودي من وراء الحجر أو الشجر، فيقول الحجر أو الشجر: يا مسلم، يا عبد الله، هذا يهودي خلفي فتعال فاقتله إلا الغرقد، فإنه من شجر اليهود»^(٢٣).

(אמונה, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 94)

³⁴ אולי יש כאן הד לפרשת משיח השקר עובדיה אבו עיסא מאיספהאן (המאה ה-8)

המקומות הקדושים

בכל ההתייחסויות למקומות הקדושים בארץ בספרי הלימוד של הרש"פ אין שום אזכור של המקומות הקדושים ליהודים בארץ ככאלה. אמנם בהערה למורה באחד מספרי הלימוד נאמר כי אחת ממטרות אותו שיעור "שהתלמידים יקשרו בין פלסטין והדתות המונותיאיסטיות" - אך ללא ציון שמות (מינוך לאומי, כתה ב', חלק א' (2015) עמ' 8). כמו-כן, בספר מינוך נוצרי מופיעה שאלה: "ארצנו נחשבת למקודשת בעיני דתות אחרות, האם אתה יודע אילו הן?" - ללא איזכור קודם של היהדות (מינוך נוצרי, כתה ג' (2002) עמ' 89), אך אפילו אלה הם יוצאים מן הכלל.

המקומות הקדושים הם של מוסלמים ונוצרים בלבד. יהודים אינם נזכרים בהקשר זה: "פלסטין היא חלק מהעולם הזה... יש בה אתרים דתיים לכל הדתות המונותיאיסטיות כמו מסגד אלאקצא, כיפת הסלע וכנסית הקבר." (מינוך לאומי, כתה ג', חלק א' (2015) עמ' 38). בעמודים שלאחר מכן (40 - 42) ניתנים פרטים ותצלומים של מסגד אלאקצא, כיפת הסלע וכנסית הקבר בירושלים, מסגד אבראהים [מערת המכפלה] בחברון, כנסית המולד בבית לחם וכנסית הבשורה בנצרת (שגם היא חלק מפלסטין עפ"י ספרי הלימוד של הרש"פ). אין בנמצא שום איזכור של מקום קדוש לדת המונותיאיסטית היהודית.

"פלסטין נודעה כערש הדתות המונותיאיסטיות וחיו בה נביאים רבים. לכן רכשה פלסטין את חשיבותה הדתית. היא יעד מסעו הלילי של השליח מוחמד ונמצא בה מסגד אלאקצא - מקום כיוון התפילה [המוסלמי] הראשון... כמו-כן נמצא בה המסגד האיבראהימי [מערת המכפלה] בעיר חברון... פלסטין גם מהווה את ערש הדת הנוצרית, שכן נביא אלוהים ישו, עליו השלום, נולד בעיר בית לחם ושם נבנתה כנסיית המולד... כמו-כן נמצאת בפלסטין כנסיית הקבר בעיר ירושלים וכנסיית הבשורה בעיר נצרת." (מינוך לאומי, כתה ד', חלק א' (2014) עמ' 10)

אפילו בספרי המקצוע מינוך נוצרי המיועדים לתלמידים הנוצרים במערכת החינוך הפלסטינית, ואשר אפשר היה להניח כי מחברייהם מודעים יותר לקשר הדתי של היהודים לארץ, אין אזכורים של מקומות קדושים ליהודים בה. באחד מהם מופיע אזכור של בית המקדש היהודי, "הייכל" בערבית, בהקשר לביקורו של ישו שם בילדותו, ללא איזכור אופיו היהודי אז: "ההיכל: מלה שפירושה 'הבית הגדול'. זהו מקום לעבודת האל, כמו הכנסיה בימינו." (מינוך נוצרי, כתה ב' (2010) עמ' 11)

כאשר ספרי הלימוד של הרש"פ מאזכרים את הכותל המערבי בירושלים, את מערת המכפלה בחברון ואת קבר רחל בבית לחם מוצגים מקומות אלה כאתרי קודש אסלאמיים שהיהודים שואפים להשתלט עליהם:

"קיר אלבוראק נקרא בשם זה על-שם אלבוראק [הבהמה השמימית] אשר נשאה את השליח [מוחמד, בליל המסע הלילי ממכה עפ"י המסורת המוסלמית]. זהו הקיר אשר היהודים טוענים כי הוא הכותל המערבי [מילולית - קיר מקום הבכי: מאיט אלמבכא - השם הערבי לכותל המערבי כמקום קדוש ליהודים]."³⁵ (מינוך אסלאמי, כתה ה', חלק א' (2014) עמ' 58)

³⁵ קיומו של שם ערבי לכותל המצויין בכי שם מצביע על קיומה של מסורת ממושכת בקרב ערביי ירושלים בדבר הכרה בכותל כמקום קדוש ליהודים, כי הם היחידים שהיתה להם סיבה להתאבל שם. זאת, בניגוד למאמצים הנעשים היום ע"ז דוברים מוסלמים להתנכר לכך ע"י שימוש בשם הערבי האחר - "קיר אלבוראק".

התקוממות 1929 "ידועה כ'התקוממות [מ'זורה] אלבוראק' במחאה על ניסיונות היהודים להשתלט על קיר אלבוראק..."

ثورة عام 1929م وتعرف بثورة البراق احتجاجاً على محاولات اليهود السيطرة على حائط
البراق

(חינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 21)

ספרי הלימוד של הרש"פ מציבים את הכותל המערבי בתחום מסגד אלאקצא וכך הופכים אותו למקדש מוסלמי:

"מסגד אלאקצא כולל את כיפת הסלע הנכבדה... וכן את המסגד המרוואני [האולם התת-קרקעי העתיק בהר הבית שנהרסו בו השרידים הארכאולוגיים מימי בית שני ובנה שם מקום תפילה מוסלמי נוסף בראשית שנות ה-2000 ביוזמת התנועה האסלאמית בישראל], החצרות, המבנים והחומה המקיפה אותו, כולל קיר אלבוראק [הכותל המערבי]."

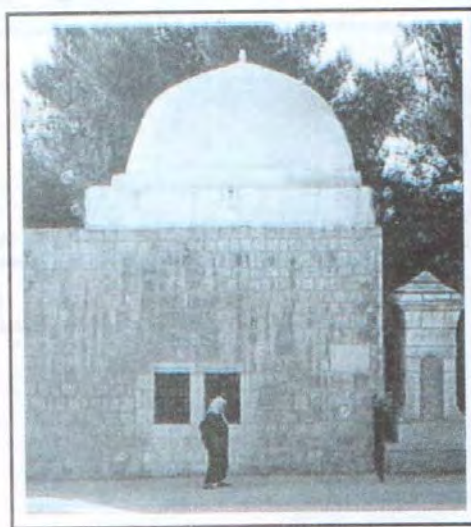
(חינוך אסלאמי, כתה ה', חלק א' (2014) עמ' 75)

ולהלן האשמה ישירה יותר בהקשר של מערת המכפלה וקבר רחל:
"הניסיון לייחד חלק מאתרי הדת המוסלמים כמו מסגד איבראהים [מערת המכפלה] ומסגד בילאל בן רבאח [קבר רחל] (ליד בית לחם)."

محاولة تهويد بعض الأماكن الدينية الإسلامية مثل المسجد الإبراهيمي
ومسجد بلال بن رباح (قرب بيت لحم).

(חינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 55)

בתצלום של קבר רחל נקרא המקום "מסגד בילאל בן רבאח (בית לחם):"

مسجد بلال بن رباح (بيت لحم)

(חינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 54)

יצוין כי בספר לימוד ניסיוני שהוציאה הרש"פ בשנת 1996, לפני המפעל הכולל של הוצאת הספרים בין השנים 2000 - 2006, עדיין נקרא המקום "קבר רחל": "קבר רחל [קבר ראחיל]: אימו של אדוננו יוסף ואשתו של יעקב, עליהם השלום."

(חינוך לאומי פלסטיני, כתה ו' (1996) עמ' 89. הקטע המדובר סומן במסגרת בראש העמוד).

החלפת השם ל"מסגד בילאל בן רבאח" נעשתה במהדורה הראשונה של הספר *חינוך לאומי*, כתה ז' (2001) עמ' 54, ובכך היינו עדים ליצירתו של מיתוס פלסטיני חדש בשעת מעשה ממש.

ובהמשך:

"כמה מרכזים ואגודות פלסטיניים, ערביים ומוסלמים החלו לפעול להחייאת המורשת הערבית הפלסטינית מתוך שמירה על ערביותה של פלסטין ובמיוחד ירושלים. הם פעלו להוצאת פירסומים ודברי דפוס בענייני תרבות המגינים על פלסטין ומורשתה כדוגמת: קיר אלבוראק: הכותל המערבי [מאיט אלמבכא - שמו הערבי של הכותל המערבי כמקום קדוש ליהודים] מסגד בילאל בן רבאח: כיפת רחל [קובת ראחיל - שמו הערבי של קבר רחל כמקום קדוש ליהודים]."

מטלה: "אמנה את שמותיהם של מסגדים ואתרי דת מוסלמים ונוצרים שהישראלים ניסו לשנות את מאפייניהם."

(חינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 56)

ושוב, ביתר פירוט, לגבי הכותל המערבי:

"מרד אלבוראק הנאצל בשנת 1929

[בפיסקת-ידע בצד העמוד]: קיר אלבוראק: הקיר המערבי של מתחם הקודש הנאצל [אלחרם אלשריף - השם הערבי של הר הבית] שהוא הקדש [קקף] אסלאמי. הוא נתקרא אלבוראק על-שם בהמת הרכיבה שעליה רכב השליח [מוחמד] במסע הלילי והעליה השמימה [עפ"י המסורת המוסלמית] והיא הביאה אותו אל הקיר המערבי. היהודים קוראים לו כותל הדמעות [מילולית: מאיט אלמבכא - קיר מקום הבכי].

היהודים ניצלו את הסובלנות המוסלמית וניסו להשתלט על קיר אלבוראק באמצעים שונים וביניהם: ניסיונם לרכוש את הרחבה מידי המוסלמים, פגיעה ברגשותיהם ע"י הצבת מחיצה ברחבת אלבוראק לשם הפרדה בין גברים ונשים, הם הציבו שולחנות וצריף עץ, הדליקו נרות, והביאו שופרות ותקעו בהם. לכן הגישו הערבים תלונה לבריטניה נגד התנהגויות אלה ועל יסוד זה הוסר כל מה ששמו היהודים ברחבת אלבוראק, דבר שגרם להפגנה של היהודים במחאה על העמדה הבריטית.

המוסלמים ערכו ועידה בירושלים בשנת 1928 בנוגע לקיר אלבוראק הנאצל והחליטו להקים אגודה לשמירה על אלאקצא והמקומות הקדושים האסלאמיים שמרכזו בירושלים ונוסדו לה סניפים בערים שונות בעולם המוסלמי, בעוד שהיהודים הקימו את אגודת שומרי הכותל המערבי [מאיט אלמבכא].

היהודים החליטו לערוך הפגנה בקרבת הכותל בתאריך 15.8.1929 והאנגלים הרשו להם זאת בטענה של תפילה. השתתפו בה כ-600 יהודים שקראו: 'הכותל הוא שלנו'. המוסלמים הגיבו בהפגנה גדולה יותר ביום המחרת. אלפי מוסלמים הגיעו אל מסגד אלאקצא בשבוע שלאחר מכן, ביום 23.8.1929, ולאחר תפילת יום הששי פרצו התנגשויות בין הערבים והיהודים. אותו יום נודע כ"התקוממות [ת'וורה] אלבוראק". ההתנגשויות התפשטו לערים חברון, צפת, נצרת, יפו וערים פלסטיניות אחרות.

הגיעו מברקי גינוי ומחאה מרוב המדינות המוסלמיות למשרד המושבות הבריטי בשל תקריות אלה וממשלת בריטניה הקימה בי"ד צבאי לשפיטת אלה שהשתתפו בהתנגשויות. הוא חרץ את גזר דינו בכלא עכו בדבר הוצאתם להורג של פואד חיג'אזי, עטא אלזיר ומוחמד ג'מג'ום. יותר מ-800 ערבים נשפטו לשנות מאסר שונות.

[שאלה לתלמיד: מדוע הוציאו האנגלים להורג שלושה ערבים ולא הוציאו להורג איש מהיהודים?]
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 8, ובעמ' 12 מופיעה מטלה: "אחקור ואכתוב [דו"ח] על המרטירים פואד חיג'אזי, עטא אלזיר ומוחמד ג'מג'ום". כמו-כן, ראו המטלה: "נפנה אל המקורות ההיסטוריים ונפרט את התפקיד הלאומי של כל אחד מבין מוחמד ג'מג'ום, פואד חיג'אזי ועטא אלזיר בעימות עם המנדט הבריטי בימי מרד אלבוראק בהגנה על קיר אלבוראק." - השפה

³⁶ הקטע המצוטט אינו מפרט מהי דרך פעולתם של ארגונים אלה, אך נראה כי מגמתם להשריש את השימוש בשמות הערביים האסלאמיים של מקומות אלה על-חשבון השמות הערביים המציינים את קשריהם של מקומות אלה ליהדות.

הערבית, כתיב י', חלק א' (2017) עמ' 130. השלושה גם מוזכרים בין גיבורי ההיסטוריה של עכו כיוון שנתלו בה - שם, עמ' 128)³⁷

הציונות

(הערה: החומר שלהלן מבוסס על תכנית הלימודים של הרש"פ לפני הפרוייקט החדש שהחל ב-2016. בספרים שהופיעו מאז אין דיון מסודר על הציונות אלא רק הערות בודדות המובאות בסוף תת-פרק זה)

דיון ראשוני בציונות, התנועה הלאומית של העם היהודי בזמן המודרני, מתחיל בספר ההיסטוריה לכיתה ט'. פרק מיוחד בכותרת "הבעיה הפלסטינית" בן 4 עמודים עוסק בפעילות הציונית מראשיתה, ועובר דרך הצהרת בלפור והמנדט הבריטי עד תקומת ישראל ולאחריה. יש גם איזכורים נוספים לציונות בספר מחוץ לפרק זה. להלן הגדרה של הציונות כפי שמופיעה בפרק הנ"ל:

"הציונות היא תנועה מדינית קולוניאליסטית [איסטיטאניה] אותה הקימו יהודי אירופה במחצית השנייה של המאה ה-19 במטרה לאסוף את היהודים על אזרחויותיהם השונות מכל רחבי העולם ולרכזם בפלסטין ובארצות הערביות השכנות לה ע"י הגירות וגירוש העם הפלסטיני מארצו לשם הקמת מדינת ישראל."

(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו כתיב ט' (2014) עמ' 54)

יש לציין כי היהודים אינם מוגדרים בהגדרה הניתנת כאן כעם בפני עצמו אלא כבעלי אזרחויות שונות. בהמשך מובאת הגדרת התיישבות קולוניאלית כדי לאפיין את ההגירה היהודית לפלסטין ולתת לה אופי קולוניאלי:

"התיישבות קולוניאלית [איסטיטאן] היא הגירת קבוצות של תושבי מדינה זרה חזקה ל[מדינה] אחרת חלשה. הן משתלטות על אדמתה, מגרשות את תושביה ממולדתם, או מגלות אותם בכוח."

(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתיב ט' (2014) עמ' 55)

במסגרת הפרק ניתנים פרטים על תקומת התנועה הציונית ונאמר כי היא מקושרת עם האימפריאליזם האירופי:

"הקונגרס הציוני הראשון, שנת 1897"

התנועה הציונית כינסה את ועידתה הראשונה בעיר באזל בשווייץ בשנת 1897 בהנהגת מייסדה היהודי-אוסטרי תיאודור הרצל והוחלט בה להקים מדינה יהודית בפלסטין. להגשמת הדבר פעלה הציונות ל:

1. עידוד ההגירה היהודית לפלסטין

2. ארגון היהודים וקשירתם לתנועה הציונית

3. השגת הסכמתן של המעצמות"

(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתיב ט' (2014) עמ' 54)

"המדינות האימפריאליסטיות [אלאיסטיעמאריה] האירופיות קיבלו על עצמן להפיץ את הרעיון הציוני בין היהודים עצמם כדי להחיש את הקמתה של מדינה יהודית בפלסטין בשל מפגש האינטרסים שלהן עם האינטרסים של היהודים, מחד גיסא, וכדי להיפטר מהם ולהוציאם מארצותיהן, מאידך גיסא."

(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתיב ט' (2014) עמ' 54)

³⁷ למעשה, לא פרצו "התנגשויות" אלא, בעקבות ההסטה במסגדים ביום ששי, תקפו מוסלמים את השכונות היהודיות בחברון, צפת ומקומות אחרים וערכו טבח בתושביהן ולכן הבריטים הוציאו להורג את ראשי הטובחים. בנצרת לא היתה קהילה יהודית ואם היו שם התפרעויות, אלה הופנו כנראה נגד הנוצרים המקומיים. השאלה נועדה להצביע על יחס של איפה ואיפה מצד

בנרטיב הפלסטיני וחוברו עליהם שירים. יצוין גם השימוש היוצא דופן שנעשה כאן בתואר "נאצל [שריף]" ביחס לכותל, כנראה כדי להדגיש כי הוא חלק בלתי נפרד מהר הבית שמכונה בכינוי זה באורח מסורתי.

"פלסטין זכתה בהתעניינות מצד הסולטאן [העות'מאני] עבד אלחמיד [השני 1876 - 1909] שעקב אחר תכניות האימפריאליזם [המערבי] והציונות ופעל למניעת ביצוען בכל האמצעים ע"י פרסום חוקים והוראות מינהליות ומדיניות שונות. הוא הכפיף את מחוז [סנג'ק] ירושלים ישירות למשרד ראש הממשלה [בכינויו "השער העליון" - אלבאב אלעאלי] כדי לפקח עליו בעצמו ולמנוע את החדירה הציונית ואת ההגירה לירושלים, ופירסם החלטות להגנתה כמו הגבלת תקופת השהות של המבקרים היהודים לארץ הקדושה לשלושים ואחד יום. כמו-כן מינה פקידים נאמנים כדי שלא יפלו טרף לקונסולים הזרים. מדיניות זו, שהתנגדה להגירה הציונית, היוותה מכשול בפני המפעל הציוני עד למלחמת העולם הראשונה."

(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתר ט' (2014) עמ' 25, וראו המטלה באותו עמוד: "אפנה לספריה, אכתוב דו"ח על תפקידו של הסולטאן עבד אלחמיד במניעת החדירה הציונית וההגירה היהודית לפלסטין, ואקרא אותו ברדיו ביה"ס.")

בהמשך הפרק מסופר על כיבוש הארץ ע"י בריטניה במלחמת העולם הראשונה, תוך מתן הבטחות לשליט מכה, השריף חוסיין, בדבר הקמת מדינה ערבית בראשותו לאחר הבסת האימפריה העות'מאנית. אך - "המדינה המנצחת במלחמת העולם הראשונה התנכרה להבטחותיה ועמדה לצד התנועה הציונית" (היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתר ט' (2014) עמ' 55).

הדבר מתבטא בהצהרת בלפור:

"הצהרת בלפור 1917 שבמסגרתה ניתן ליהודים בית לאומי בפלסטין."
(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתר ט' (2014) עמ' 40 וכן מטלה בעמ' 42: "אכתוב דו"ח על הצהרת בלפור - סיבותיה ותוצאותיה.")

מובא נוסח הצהרת בלפור מלווה בשאלות הבאות:

1. האם יש זכות לבריטניה להעניק ליהודים מולדת בפלסטין? מדוע?
2. האם ההצהרה הזאת סותרת את ההבטחות שנתנה בריטניה לשריף חוסיין [ממכה, 1915]? איך?
3. מהי העמדה שהיית מצפה שינקטו הערבים כלפי הצהרת בלפור? מדוע?
(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתר ט' (2014) עמ' 54)

"ההצהרה הזאת נחשבת מבין המסמכים הבינ"ל המוזרים ביותר בהיסטוריה, מאחר שהיא [בריטניה] העניקה במסגרתה ארץ שאינה בבעלותה, שהיא פלסטין, לתנועה שאינה זכאית לה, שהיא התנועה הציונית, על חשבון העם הערבי הפלסטיני שהוא בעליה וזכאי לה. הדבר הביא לגזילת מולדת וגירוש עם שלם באופן שאין לו תקדים בהיסטוריה... ערביי פלסטין לא יכלו לשאת את מה שחשו כהתמוטטות תקוותיהם לעצמאות ארצות הערבים, כולל ארצם פלסטין, ונמאס להם מהתנועה הציונית שמאיימת על ישותם, ואז פרצו מרידות רבות בכל רחבי פלסטין נגד היהודים וממשלת המנדט הבריטי."
(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתר ט' (2014) עמ' 55)

הנרטיב נמשך בתיאור היחלשות בריטניה כתוצאה ממלחמת העולם השנייה ועלית ארה"ב שתמכה גם היא בציונות (המלצות הוועדה האנגלו-אמריקנית) ואז עברה הנהגת התנועה הציונית מבריטניה לשם לאור -

"הימצאות קהילה יהודית עצומה בניו יורק והיות רבים מאמצעי התקשורת ו[ענפי] הכלכלה בארה"ב בידי התנועה הציונית."

(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתר ט' (2014) עמ' 56)³⁸

³⁸ שימו לב לנימה האנטישמית בדבר שליטת "הציונים" על משאבים רבים בארה"ב.

המאבק נגד הציונות הפך להיות משימה כלל-ערבית והיה בין הסיבות שהביאו להקמת הליגה הערבית ב-1945:

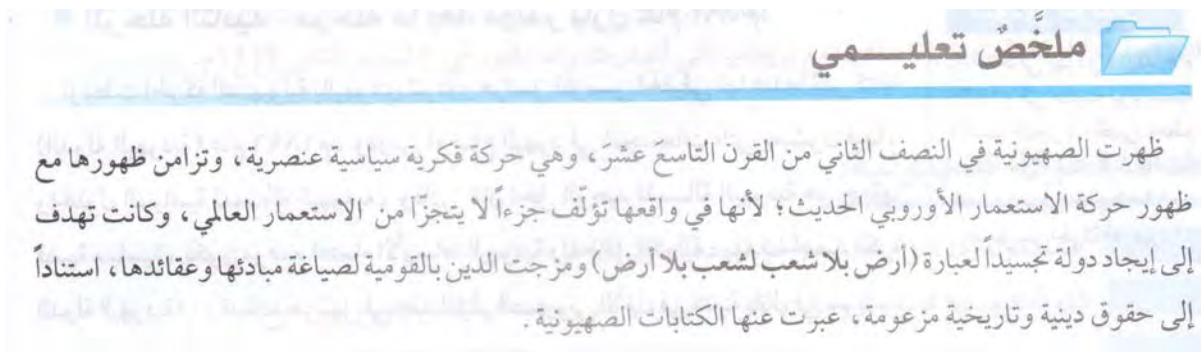
"התגברות ההכרה בסכנות מצד התנועה הציונית לעולם הערבי ובמיוחד לפלסטין". בריטניה, מצידה, תמכה במהלך מתוך ניסיון "לפתור את בעיית היהודים בפלסטין באמצעות מסגרת ערבית כללית ומאוחדת שתוכל לעשות ויתורים" (היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתה ט' (2014) עמ' 59).

בהמשך נסקרת פעילות הליגה לתמיכה בפלסטינים במאבקם:

"מועצת הליגה הערבית תמכה [בהחלטתה] בשנת 1960 בזכותו של העם הפלסטיני להיאבק והדגישה כי המאבק הערבי-ציוני הוא מאבק לשחרור לאומי ומטרתו לאפשר לפלסטינים להשיב לעצמם את מולדתם ולחיות בה בחירות, ביטחון ושלוש", אך, יחד עם זאת, הליגה "תמכה בבחירתן של המדינות הערביות מצרים, ירדן ופלסטין לנהל מו"מ עם ישראל".

(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתה ט' (2014) עמ' 61)³⁹

בספר היסטוריה לכתה י' מוקדש גם כן פרק לציונות (ע"ע 51 - 53 ושאלות בעמוד 54). להלן קטעים: "תמצית לימודית: הציונות הופיעה במחצית השנייה של המאה התשע-עשרה. היא תנועה רעיונית-פוליטית גזענית והופעתה חלה בד בבד עם הופעת תנועת האימפריאליזם [איסתימאר] האירופי המודרני, כי היא למעשה חלק אינטגרלי מהאימפריאליזם העולמי. מטרתה היתה יצירת מדינה מתוך הגשמת הביטוי "ארץ ללא עם לעם ללא ארץ". היא עירבה דת עם לאומיות כדי לעצב את עקרונותיה, תוך הסתמכות על זכויות דתיות והיסטוריות מדומות שאותן ביטאו הפרסומים הציוניים".

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של העולם, כתה י' (2015) עמ' 51)

בהמשך מתוארות הסיבות לצמיחת הציונות - כישלון תנועת ההשכלה שפעלה לשילוב היהודים בחברות שבהן חיו, צמיחת הלאומיות היהודית בהשפעת עליית הרעיון הלאומי באירופה בעקבות המהפיכה הצרפתית ותמיכת המעצמות האימפריאליסטיות (עמ' 51), הופעת מבשרי הציונות, חובבי ציון, הרצל וקונגרס באזל (עמ' 52), כשלונותיו של הרצל להשגת הסכמה גרמנית ועות'מאנית לתכניתו אך ההצלחה בהצרת בלפור (עמ' 53).

39 הליגה איפשרה אולי מו"מ לשלום, אך החרימה את מצרים לאחר שהמו"מ הסתיים בחוזה שלום עם ישראל ב-1979. משרדי הליגה הועתקו אז מקהיר לתוניס עד להתפייסות ב-1989. הליגה לא התנגדה מפורשות להסכם השלום של ירדן עם ישראל (1994) ולא להסכם אוסלו בין אש"פ לישראל (1993), אך קשה לומר שתמכה בהם.

כמו כן בפרק זה:

"מטרות התנועה הציונית"

1. הקמת מדינת ישראל בתור פתרון לבעיה היהודית בעולם.
 2. המדינה היהודית היא הגשמת מה שנודע כלאומיות היהודית שעליה לכלול את כל יהודי העולם.
 3. הקמת המדינה הזאת על אדמת פלסטין בתור היותה מדינת ישראל ההיסטורית והדתית.
 4. המדינה הזאת תשלוט על כל מרכיבי היסוד של הכוח הכלכלי והצבאי שיאפשרו לה הגנה והתקפה בעת ובעונה אחת ותגיש שירותים למדינות האימפריאליסטיות.⁴⁰
- (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של העולם, כתה י' (2015) עמ' 53)

"פלסטין נבחרה כמקום להקמת הבית הלאומי בשל הסיבות הבאות:

- א. קירבת האינטרסים האימפריאליסטיים הבריטים למטרות התנועה הציונית
 - ב. פלסטין קלה מזולתה לקיבוץ יהודי העולם... בשל היותה קשורה בדת היהודית והזכרונות ההיסטוריים העתיקים.
- (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של העולם, כתה י' (2015) עמ' 53)

הנרטיב של הרש"פ בנוגע לציונות נמשך גם בספר היסטוריה לכתה י"א עם חידוש מעניין: נאמר שם שהציונות המודרנית הומצאה בעצם ע"י לא-יהודים: "הרעיון בדבר ייסוד בית לאומי יהודי בפלסטין התפשט בבריטניה במהלך המאה התשע-עשרה, שאז אימצו מספר מדינאים אנגלים וכמה מהאישים בעלי ההשפעה את הרעיון הזה. למשל, הציוני האנגלי [אנתוני אשלי קופר, רוזן] שאפטסברי שהיה בין הקוראים להתיישבות יהודית בפלסטין. הוא בעל האימרה המפורסמת "יש ארץ ללא עם ואלוהים בחוכמתו ורחמיו מנחה אותנו עכשיו כלפיו" כשהוא מתכוון לכך שפלסטין היא ארץ ללא עם והיהודים הם עם ללא ארץ. את האימרה הזאת אימצה אח"כ התנועה הציונית והיא הפכה להיות בין סיסמאותיה.

[שאלה לתלמיד:] האם האימרה הזאת נכונה? מדוע?

שאפטסברי גם ניסה לשכנע כמה מדינאים אירופיים לאמץ את רעיונו בדבר התיישבות יהודית בפלסטין, כדוגמת [לורד] פלמרסטון, ששימש כשר החוץ של בריטניה ואח"כ ראש הממשלה, ואשר הקים קונסוליה [בריטית] בירושלים בשנת 1838. הוא הגדיר את מטרות הקונסוליה הזאת באיגרותיו ששלח לשגריריו במדינה העות'מאנית, וביניהן תזכירו ששלח בשנת 1840: 'בין היהודים המפוזרים בכל אירופה קיימת עכשיו הרגשה חזקה שהזמן שבו תשוב אומתם לפלסטין הולך ומתקרב. ידוע היטב כי בבעלות יהודי אירופה הון רב, וברור כי כל ארץ שמספרים גדולים של יהודים יבחרו להתיישב בה תשיג יתרונות רבים בשל ההון שיביאו עימם אותם יהודים. אם ישוב העם היהודי בחסות ובברכת הסולטאן [העות'מאני] הרי שהדבר יהווה מכשול בין [שליט מצרים אז] מוחמד עלי ומי שיירשנו ובין הגשמת תכניתו המרושעת בעתיד.⁴⁰

[שאלה לתלמיד:] מה היתה מטרתו של פלמרסטון מאחורי קריאתו ליישב את היהודים בפלסטין?
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 50)

40 אנגליה הצליחה ב-1840 לאלץ את מוחמד עלי לסגת מסוריה שאותה כבש מהאימפריה העות'מאנית ב-1831 בתמיכה צרפתית.

"אנגלים רבים פעלו למען הגירת היהודים והתיישבותם בפלסטין. הדבר לא הצטמצם לבריטניה לבדה, אלא אף עבר לצרפת ומצא [שם] כאלה שעשו נפשות לרעיון הזה. המחצית השנייה של המאה התשע-עשרה היתה נקודת מפנה בתולדות התנועה הציונית, מאחר שרעיון הקמת הבית הלאומי היהודי עבר מהחוגים האירופיים אל היהודים עצמם אשר החלו לפעול להגשמת מטרה זו. כך נפגשו האינטרסים של המעצמות האימפריאליסטיות [איסתימאריה] עם האינטרסים היהודיים וזה היה הגורם המכריע בהגשמת חלום הציונות להקים את מדינת היהודים על אדמת פלסטין."

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 51)

בהמשך הפרק על הציונות מובא תיאור קצר של הופעת מבשרי הציונות היהודים, תנועות חיבת ציון, פעילות הרצל והקונגרס הציוני הראשון. בין השאר נאמר שם כי החזון הציוני, שנועד להתחבר לאינטרסים של המעצמות האימפריאליסטיות, כלל את כל השטח בין הנילוס לפרת:

"הרצל היה משוכנע שהפרוייקט הקולוניאליסטי [אלאיסטיאני] בפלסטין לא יוכל להצליח אלא אם ימצא תמיכה מצד אחת המעצמות האימפריאליסטיות, שכן מדינה [יהודית] זו תהיה בבחינת שומר נאמן של אינטרסיה האירפריאליסטיים באזור. לשם השגת מטרתו זו החל במגעיו הבינ"ל. הוא פנה אל גרמניה שתתמוך בו בפרוייקט הקולוניאליסטי שלו בשל הימצאות מספרים גדולים של יהודים בה מצד אחד, ומצד שני כדי שתתווך אצל המדינה העות'מאנית למען השגת הסכמת הסולטאן העות'מאני להעניק לתנועה הציונית את השטחים המשתרעים מנהר הפרת עד אלעריש ונהר הנילוס, ולהרשות ליהודים להתגורר ולהתיישב בפלסטין, תמורת הרחקתם מהתנועות המהפכניות בגרמניה, הפצת התרבות וההשפעה הגרמנית ודאגה לאינטרסים של גרמניה במזרח."

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 51)

יש גם רמיזה לכך שלציונות תחת הרצל היה, כביכול, אופי נכלולי והיו דברים שניסתה להסתיר מלא-יהודים:

"הרצל הצליח לקבל ראיון עם הקיסר הגרמני בירושלים בשנת 1898 ואז הציג לקיסר את הפרוייקט שלו באמצעות מכתב שבו נאמר: |

'אנו סבורים בצדק כי הגשמת התכנית הציונית תביא ברכה גם לתורכיה. היא תביא לה משאבים כספיים ותפעל להפרכת שטחים נרחבים של קרקע צחיחה בעתיד. מכל זה ינבעו עוד אושר וציביליזציה לאנשים רבים. אנו מתכננים הקמת חברה יהודית לאדמות פלסטין וסוריה שתיקח על עצמה את [ביצוע] המפעל הגדול ומבקשים את חסות הקיסר הגרמני לחברה הזאת. הרעיון שלנו לא יפגע בזכויותיו של אף אדם ולא ברגשות הדתיים של אף אדם. הוא יבטיח פיוס שהציפיה לו ארכה מאד. אנו מבינים ומכבדים את הקשר של כל הדתות שקמו על האדמה הזאת, שעליה קמה גם דת אבותינו.'

[שאלה לתלמיד:] האם חשף הרצל במכתבו את האופי האמיתי של הפרוייקט הציוני? אנמק את תשובתי."

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015) ע"ע 51-52)

נכלוליות התנועה הציונית מרומזת גם באמצעים אותם נקטה כדי להתגבר על ההגבלות העות'מאניות על הגירת יהודים לארץ:

"מספר גורמים תרמו להצלחת מאמצייה של התנועה הציונית ולכשלון המאמצים העות'מאניים למנוע את ההגירה היהודית, וביניהם:

1. התערבות השגרירים הזרים באסטנבול, ירושלים וביירות, מחאותיהם ודבקותם בזכויות היתר [של הזרים באימפריה העות'מאנית - "הקפיטולציות"] הפריעו ליישום ההגבלות על ההגירה היהודית לפלסטין.
 2. שחיתותם של חלק מאנשי המנגנון המינהלי העות'מאני בבירה ובפרובינציות העות'מאניות של ירושלים וביירות וקבלת שוחד מהיהודים ע"י כמה פקידים עות'מאנים.
 3. הניסיונות הנמשכים מצד היהודים להיפטר מההגבלות המוטלות עליהם ע"י הערמה, זיוף וקבלת אזרחות אמריקנית או אנגלית, או ע"י ירידה לחוף במלי הלבנט וההסתננות לפלסטין בדרך היבשה."
- (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כ"א, חלק א' (2015) עמ' 55)

והמשך הנרטיב:

"לאחר כשלון התנועה הציונית להשיג את הסכמת גרמניה והמדינה העות'מאנית להתיישבות בפלסטין, היא הפנתה את מבטה אל בריטניה, בהיותה המדינה האימפריאליסטית הגדולה ביותר שעשויה לסייע לה להגשים את מטרותיה. למפגש האינטרסים הבריטיים האימפריאליסטיים עם האינטרסים של התנועה הציונית היתה השפעה גדולה על הצלחתה של אותה תנועה, שכן משרד החוץ הבריטי פרסם את הצהרת בלפור בתאריך 2 נובמבר 1917 בצורת איגרת מאת ארתור בלפור, שר החוץ הבריטי, אל אדמונד רוטשילד, אחד מגדולי העשירים היהודים [טעות, וצריך להיות: לורד ליונל רוטשילד, נשיא ההסתדרות הציונית בבריטניה]."

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כ"א, חלק א' (2015) עמ' 64)

לאחר הבאת נוסח ההצהרה בערבית ובאנגלית מופיעות שאלות וביניהן:
 "האם יש זכות לבריטניה להעניק ליהודים הבטחה זו בדבר פלסטין? מדוע?"
 (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כ"א, חלק א' (2015) עמ' 65).

בין מניעי בריטניה לפרסום ההצהרה:

"הרצון להטות [אל צד בעלות הברית] את האלמנטים הציוניים ב[קרוב יהודי] גרמניה ואוסטריה, לרכוש [אל צד בעלות הברית] את היהודים ברוסיה אשר מילאו תפקיד במהפיכה הקומוניסטית [אבל זו פרצה כמה ימים אחרי פרסום ההצהרה!] במטרה להשאיר את רוסיה במלחמה לצד בעלות הברית, וניצול היהודים בארה"ב כדי ללחוץ על הממשל האמריקני לסבך אותה במלחמה [אבל זו נכנסה למלחמה כבר באפריל!]."

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כ"א, חלק א' (2015) עמ' 66)

התנועה הציונית מוצגת כאן כגורם פעיל בניסוח ההצהרה:

"ניסוח הצהרת בלפור: הכנת ההצהרה הזאת נמשכה כמה שנים. בניית הנוסח עצמו נמשכה שנתיים שלמות בפיקוח הארגון הציוני. ההצהרה בנוסחה הסופי פורסמה לאחר תיקונה שש פעמים."
 (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כ"א, חלק א' (2015) עמ' 66, וראו בעמ' 67 טיעונים בדבר אי תקפות ההצהרה מבחינה משפטית והיסטורית ושאלות הבנה בנושא).

ולהלן קטע שיר מהתקופה:

"אמור ליהודים ולמצדדים בהם: ברק השאיפות הטעה אתכם
 הלוואי שבלפור היה נותן לכם ארץ משלו ולא ארץ שלנו
 שכן לונדון נרחבת יותר מאשר ירושלים שלנו ואתם אהובים יותר על לונדון"
 (השפה הערבית: מדעי הלשון, כ"א (2014) עמ' 113)

"הצהרת בלפור שהבטיחה ליהודים הקמת בית לאומי עבורם בפלסטין ניתנה ב[יום] 2 בנובמבר 1917, וכך אמר עליה [בשירו] עבד אלרחים מחמוד:
בלפור - מי זה בלפור? מהי הצהרתו?..."
(השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתה י"ב (2014) עמ' 68)

בין הטיעונים נגד הציונות מצד ההנהגה המקומית בארץ בראשית השלטון הבריטי:
"לא נלחמנו בתורכים... לצד בעלות הברית כדי שארצנו תינתן במתנה לאנשים זרים לה שאין להם כל זכות בעלות עליה..."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 72).

אלא שבריטניה המשיכה בדרכה ומינתה את היהודי הרברט סמואל כנציב עליון ראשון לשם כך:
"הרברט סמואל: יהודי בעל אזרחות בריטית. פעל ליהוד פלסטין: פתח את שערי ההגירה [היהודית לפלסטין] והפקיע קרקעות [ערביות לטובת היהודים]. מייסד האוניברסיטה העברית בירושלים. הוסיף את השפה העברית לצד השפות הערבית והאנגלית [כלשונות רשמיות]. בתקופת שלטונו נכתב הביטוי "ארץ ישראל" על המטבעות והבולים לצד [השם] "פלסטין" בערבית ואנגלית... הוא ביטל את החוקים העות'מאניים והחליפם בחוקים חדשים שסייעו לביצור הפרוייקט הציוני. בסוף תקופת שלטונו בשנת 1952 [צ"ל 1925] הפכו היהודים לבעלי כמיליון דונם."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 72)

"ביולי 1922 אישרה מועצת חבר הלאומים את כתב המנדט הבריטי אשר שלל מאנשי פלסטין את זכותם לנהל את ענייני ארצם ומסר למדינה המנדטורית את הסמכות המוחלטת לניהול וחקיקה. אז היא החלה להכין את התנאים המדיניים והכלכליים שיבטיחו את הקמתו של בית לאומי ליהודים והחלה להקל על הגירתם לפלסטין כדי להפכה למדינה יהודית לאחר הגליית אנשיה או השמדתם."
(השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתה י"ב (2014) עמ' 68)

"בריטניה נקטה בצעדים מעשיים לאחר כפיית המנדט [הבריטי] על פלסטין לביצוע הצהרת בלפור שניתנה בעת המלחמה בשנת 1917 ואשר קבעה הקמת בית לאומי ליהודים בפלסטין. זאת, ע"י הקלת ההגירה היהודית וההשתלטות על הקרקעות הפלסטיניות."
(היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתה י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 29)⁴¹

התייחסות לציונות בתקופה מאוחרת יותר מופיעה בהקשר להחלטת האו"ם בנושא והיא קצרה ועובדתית ללא פירוט:
"ישראל הורשעה ע"י העצרת הכללית של האו"ם במושבה השלושים בשנת 1975 בהחלטה מס' 3379 וזו לשונה: |
'העצרת הכללית של האו"ם מאשרת כי הציונות היא צורה של גזענות ואפלייה גזעית'..."

החלטה מס' 3379: ההחלטה המחשיבה את ישראל [כך] וצ"ל "את הציונות" כצורה של גזענות בוטלה בשנת 1991 בהצעה מצד ארה"ב לעצרת הכללית של האו"ם."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) ע"ע 64 - 65)

⁴¹ בזמן המנדט הבריטי לא היתה שום השתלטות יהודית על קרקעות. להיפך, הבריטים הטילו הגבלות על רכישת קרקעות ע"י יהודים, אלא שזו נמשכה בשל הפיתוי הכספי למכור - אפילו מצד מנהיגי הערבים בארץ. לא עזר אפילו פסק ההלכה שהוציא אנשי הדת המוסלמים בארץ נגד התופעה והמצוטט בהיסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 15.

להלן חומר ההתייחסות לציונות שנלקח מספרי הלימוד החדשים:
"הרעיון המדיני הציוני מושתת על יצירת מדינה יהודית טהורה שבה יתאספו יהודי כל העולם. לכן השתדלה הציונות, ועדיין [היא משתדלת], לעודד הגירה יהודית לפלסטין. זה מחייב את ריקונה מתושביה המקוריים, שלילת זכויותיהם, שינוי האופי ההיסטורי והציביליזציוני של אדמת פלסטין והשגת עליונות דמוגרפית בה ע"י העלאת מספרי היהודים ועידודם להתגורר בה. זה מחייב מטבע הדברים להקים התנחלויות [מוסטוונאט] לשם קליטת המהגרים."
(לימודי היסטוריה, כתה י"א, חלק א' (2017) עמ' 92)

[ציטוט חופשי מתוך האנציקלופדיה הפלסטינית ללא ציון עמוד:] הציונות היתה קשורה בקולוניזציה, שהיתה חלק ממנה ובסיס חשוב במפעלה, שכן היא [הציונות] היתה מושתתת על שלושה טיעונים כוזבים. הראשון: היהודים, למרות השתייכותם למדינות וחברות רבות, מהווים לאומיות [קוומיה] אחת המתייחדת בתכונות גזעיות שמיות. השני: הקשר של היהודים עם עמים אחרים מושתת על איבה ומאבק ומתמחה בתופעת האנטישמיות. השלישי: אין פתרון לבעיה היהודית אלא בהקמת מדינה יהודית, והמדינה הזאת מתבטאת בארץ המובטחת (פלסטין) ובהתיישבות בה, שכן הבסיס להמשכיות הציונות הוא רק דרך המשך ההתיישבות בפלסטין [סוף הציטוט]."
(לימודי היסטוריה, כתה י"א, חלק א' (2017) עמ' 89)

"[מטלה:] נסתור באמצעות הוכחות את הטעון הציוני הדתי וההיסטורי לגבי פלסטין."
(לימודי היסטוריה, כתה י"א, חלק א' (2017) עמ' 92)

פרק ג': ישראל

- ההתייחסות לישראל בספרי הלימוד של הרש"פ כוללת שני מרכיבי יסוד:
- א. אי הכרה בישראל כמדינה ריבונית לגיטימית - פלסטין באה במקומה במקרים רבים במפה ובטקסט.
- ב. דמוניזציה בהיקף נרחב מאד בתחומים רבים. סקירת ספרי הלימוד של הרש"פ בעניין זה הניבה למעלה משלושים האשמות נגד ישראל ואף לא התייחסות חיובית אחת.

ישראל ופלסטין

1. מבט כללי:

בקטע מסויים באחד מספרי הלימוד נסקרים שמותיה השונים של הארץ לאורך ההיסטוריה: כנען, אמורו, הארץ הקדושה, הארץ המבורכת, ארץ המסע הלילי והעליה השמימה (של מוחמד עפ"י האמונה המוסלמית), סוריה הדרומית ועוד. השם "יהודה" שהיה שמה הרשמי של הארץ תחת שלטון הפרסים, היוונים והרומאים, או "ארץ ישראל", שהוא שמה של הארץ בפי דורות של יהודים במשך מאות בשנים, נעדרים (*היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין*, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 3). בהמשך נעשה ניסיון בספר זה להציג את השם "פלסטין" כאילו הוא ערבי מקורי ונובע משתי מילים: "פלס" במובן קליפה ו"טין" במובן של אדמה, כלומר - "קליפת אדמה", כרמז להיות תושבי הארץ הקדומים חקלאים. בצד "הסבר" זה והסברים מופרכים אחרים מובא גם המקור האמיתי של השם - הפלישתים, אלא שנאמר כי מקורם בחצי האי ערב והם היגרו משם ישירות לארץ או דרך האי היווני כרתים (*היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין*, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 8). לא מוזכרת כלל בספר הפרשה ההיסטורית הידועה של החלפת השם הרשמי של הארץ מ"יהודה" ל"פלסטינה" ע"י הקיסר הרומי אדריאנוס בשנת 138 לספירה, בעקבות מרד בר-כוכבא (בשנים 132 - 135), במטרה להכחיד כל זכר לקשרי היהודים לארץ.

בספר לימוד חדש יותר, מ-2017, כבר מובא ההסבר הנכון, אלא שנטען שם כי הקיסר וספסינוס הוא שקבע את השם החדש בשנת 70 ולא נאמר שם דבר על ההחלפה מ"יהודה":

"אשר לשם פלסטין הנוכחי, הוא לקוח מ'צאלסטינ' בהתייחסות אל הפלישתים אשר שכנו בחוף הדרומי של פלסטין הנוכחית. השם הופיע לראשונה על מטבעות שטבע הקיסר הרומי וספסינוס בשנת 70".

(*לימודי חברה*, כתה ו', חלק א' (2017) עמ' 53)

ישראל אינה מוכרת בספרי הלימוד של הרש"פ כמדינה ריבונית. אף כי הסכמי אוסלו (1993), וושינגטון (1995), וואי ריבר (1998) בין ישראל ואש"פ נדונים ומצוטטים (*היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין*, כתה י"א, חלק ב' (2014) ע"ע 83 - 86), ואף מובאים מסמכי ההכרה ההדדית בין שני הצדדים ערב החתימה על הסכם אוסלו (שם, ע"ע 83, 84), אין ההכרה הזאת מוצאת את ביטויה בחומר הלימוד עצמו. אין זה אומר שישראל אינה נזכרת בשמה בספרי הלימוד. להיפך. בספרי הלימוד שיצאו לאור עד 2016 הופיע שמה פעמים רבות בהקשרים שליליים (וראו להלן בחלק הבא על תדמית ישראל). נדירים היו המקרים שבהם היתה התייחסות לישראל כמדינה רגילה וגם הביטוי "מדינת ישראל" היה נדיר. הוא מופיע, למשל, בציטוט מכתבו של יאסר ערפאת ליצחק רבין בדבר ההכרה במדינת ישראל (*היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין*, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 83). מקרה נוסף של שימוש בביטוי "מדינת ישראל" נעשה בטבלת סרגל-זמן היסטורי, אך אין זה מבטא הכרה. נאמר בה: "תקומת מדינת ישראל על אדמה פלסטינית":

(מינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 3. טבלה דומה עם פרטים זהים מופיעה גם בספר היסטוריה של ימי הביניים, כתה ז' (2014) עמ' 74)

בספר לימוד אחר מופיע הביטוי "הישות הישראלית [אלכיאן אלאיסראילי]" (אמונה, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 84).

בטבלה של המנגנון המרכזי לסטטיסטיקה של הרש"פ המפרטת את מוצא התיירים ברש"פ לפי מספר הלינות מופיעה גם ישראל לצד מדינות אחרות (מינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 89). אך זהו מקרה בודד. ההתעלמות מישראל כמדינה ריבונית כוללת גם התעלמות משיתוף הפעולה הכלכלי איתה. למשל, בפרק הנקרא "המסחר בפלסטין" מובאים פרטים על היצוא והיבוא עם פירוט המדינות הנוגעות בדבר. בחלק על היצוא מוזכרות המדינות "ירדן, עיראק, מדינות המפרץ הערבי ורבות ממדינות העולם". בחלק על היבוא מוזכרות "מצרים, ירדן, סין, תורכיה, צרפת, גרמניה ומדינות אחרות בעולם". ישראל, שהיא שותף הסחר העיקרי של הרש"פ, אינה נזכרת (מינוך לאומי, כתה ד', חלק ב' (2014) עמ' 27. הפרק כולו נמצא בעמודים 25 - 29).⁴²

בספרי הלימוד החדשים של שנת 2017 מוחרפת הדלגיטימציה של ישראל בצורה ברורה ביותר: השם "ישראל" וצירופיו כמעט אינו מופיע, אפילו בהקשרים שליליים כבעבר, ובמקומו מרבה להופיע הביטוי "הכיבוש הציוני". ספירה שנערכה מצאה למעלה מ-80 מופעים כאלה לעומת 3 מופעי "הכיבוש הישראלי". בספרים שיצאו לפני 2016, לעומת זאת, יש למעלה מ-40 מופעי "הכיבוש הישראלי" מול 3 מופעי "הכיבוש הציוני" בלבד. קוראי דו"ח זה יוכלו לעמוד בקלות על ההבדלים בין קבוצות הספרים תוך התייחסות לשנת המקור המצוטט בכל מקרה ומקרה. במקרים אחרים בספרים החדשים מופיע השם ישראל במרכאות - בעיקר בציטוטים, ואפילו בציטוטים של דוברים ישראלים שלא סביר אצלם שהשתמשו במרכאות בהתבטאויותיהם (לימודי היסטוריה, כתה י"א, חלק א' (2017) ע"ע 90 (ציטוט של בן גוריון), 90, 91). ישנם איזכורים בודדים של שם התואר "ישראלי" בספרים החדשים בהקשרים שונים, בעיקר ספרים מתחום המדעים (מדעים וחיים, כתה ח', חלק א' (2017) עמ' 70; מדעים וחיים, כתה ט', חלק א' (2017) עמ' 48; מתמטיקה, כתה ט', חלק א' (2017) ע"ע 4, 15, 96; השכלה מדעית, כתה י"א (2017) עמ' 41) שכותביהם עדיין לא "יישרו קו", כנראה, עם התזה החדשה.

על משמעותו של השינוי והשלכותיו על עתיד היחסים בין שני העמים - ראו בסיכום.

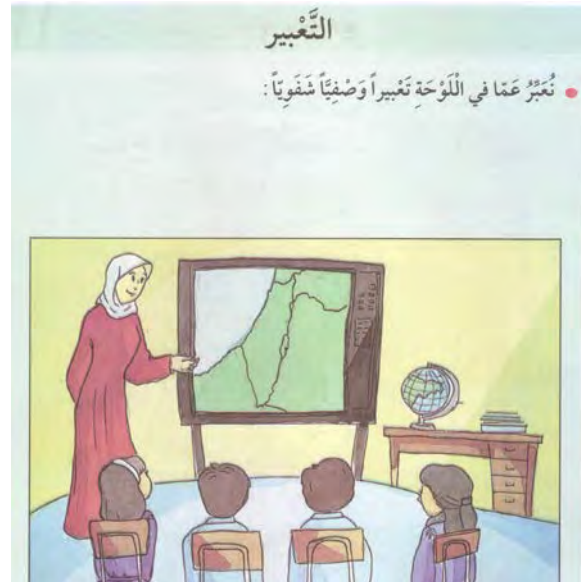
⁴² עפ"י נתוני מקור כלכלי בינ"ל ייצאה הרש"פ לישראל ב-2014 סחורות בסך 747 מיליון דולר כשהשניה בדירוג אחרי ישראל היא ירדן בשווי 87.4 מיליון דולר. באותה שנה ייבאה הרש"פ מישראל סחורות בסך 2.93 מיליארד דולר כשהשניה בדירוג היתה תורכיה בשווי 252 מיליון דולר. ראו באתר של Observatory of Economic Complexity (OEC) בכתובת: <http://atlas.media.mit.edu/en/profile/country/pse>.

2. ישראל/פלסטין במפה:

ישנן לא מעט מפות של הארץ בספרי הלימוד. ישראל נעדרת מכולן, חוץ מ-2 (וראו ההסבר להלן). במקרים רבים בספרי הלימוד שיצאו בין 2000 - 2016 לא ציינו שם כלל, כמו במקרים שלהלן:

”הבעה

נבטא את מה שבציוור ביטוי תיאורי בע”פ:”

(שפתנו היפה, כתיב א', חלק א' (2015) עמ' 164)

במקרים אחרים צויינה כל הארץ בשם "פלסטין" והחל מספרי הלימוד מ-2016 ואילך הדבר נעשה למנהג של קבע. למשל, בספר לימוד שיצא לאור ב-2016 במסגרת פרויקט חידוש ספרי הלימוד שהוחל בו אז, מתוארות פעולות שונות וביניהן "אנו משתמשים במחשב" כשעל המסך מופיעה מפת כל הארץ ומתחתה השם "פלסטין":

(טיפוח לאומי וחברתי, כתיב ג', חלק ב' (2016) עמ' 73)

כנ"ל בספר מתמטיקה בשאלה בה משתתפות אם ובת ברקימת "מפת פלסטין" ובצד הטקסט מובאת מפת כל הארץ בגבולותיה המדיניים עם הארצות השכנות:

٤
 تعاونت الأمم وابتُثها في تطريز خارطة فلسطين، طرزت الأمم ٠,٧٥
 من الخارطة، وطرزت ابتُثها ٠,٢٥ منها، أيهما ساهمت أكثر في
 تطريز الخارطة؟ اوضح إجابتي:

(מתמטיקה, כתה ד', חלק ב' (2016) עמ' 74)

במפת הארץ שלהלן, בכותרת "המדינות הערביות השכנות לפלסטין" אמנם לא מצויין כל שם, אך מוצגות המדינות השכנות בשמותיהן וגם השאלות באותו דף מתייחסות לארץ כולה כאל פלסטין, כולל שטח ישראל בגבולותיה מלפני 1967:

"אתבונן במפה ואשיב על [השאלות] שלהלן:

1. מה גובל בפלסטין מצפון?
2. היכן נמצאת ירדן ביחס לפלסטין?
3. מה גובל בפלסטין מדרום?
4. היכן נמצא הים התיכון ביחס לפלסטין?"

الدول العربية المجاورة لفلسطين :

א. אתأمل الخريطة، وأجيب عن الآتي :

- ١- ماذا يحدّ فلسطين من جهة الشمال؟
- ٢- أين تقع الأردن بالنسبة لفلسطين؟
- ٣- ماذا يحدّ فلسطين من جهة الجنوب؟
- ٤- أين يقع البحر المتوسط بالنسبة لفلسطين؟

(חינוך לאומי, כתה ד', חלק א' (2014) עמ' 5)

בהמשך הספר נאמר במפורש בהקשר זה:

"המדינות הערביות השכנות לפלסטין

מצפון: לבנון וסוריה

ממזרח: ירדן

מדרום: מצרים

פלסטין ההיסטורית⁴³ משקיפה על הים התיכון במערב, על ים המלח במזרח ועל ים סוף בדרום. "מינוך לאומי, כתר ד', חלק א' (2014) עמ' 6. ויש בספר זה עוד מפות דומות של כל הארץ בלי שם אך הכיתוב לצידן מבהיר שמדובר בפלסטין. ראו ע"ע 11, 46, 48).

סקירת אורכי גבולותיה המדיניים של פלסטין עם הארצות השכנות המובאת להלן מצביעה גם היא בבירור על כך:

א. אורך הגבול בין פלסטין וירדן מגיע ל-360 ק"מ.

ב. אורך חוף הים התיכון מגיע ל-224 ק"מ.

ג. אורך הגבול בין פלסטין ולבנון מגיע ל-79 ק"מ.

ד. אורך הגבול בין פלסטין וסוריה מגיע ל-76 ק"מ.

ה. אורך הגבול של פלסטין עם מצרים מגיע ל-240 ק"מ.

(גיאוגרפיה של פלסטין, כתר ד' (2014) עמ' 4)

וכן איזכור הימים שלחופם שוכנת פלסטין:

"מדינות המשקיפות על הים משני כיוונים ימיים כמו פלסטין ומצרים - על הים התיכון והים האדום.

(גיאוגרפיה פיזית ואנושית, כתר י"ב [הומניסטית] (2015) עמ' 105)

לעומת זאת, נאמר במקום אחר: "שני ימים מקיפים את פלסטין: הים התיכון וים המלח" (שפתנו היפה, כתר ג', חלק ב' (2015) עמ' 85), בלי אזכור ים סוף. אך זהו מקרה בודד עד כה בספרי הלימוד של הרש"פ.

במפות אחרות, גם כאלה שהופיעו בספרים שמלפני 2016, מופיעה הארץ כולה תחת השם "פלסטין", עם או בלי סימון קווי 67. מעל המפה שלהלן כתוב: "צורת פלסטין" ומתחתיה: "שהתלמידים יכירו את צורת פלסטין ויבחינו בינה לבין זולתה."

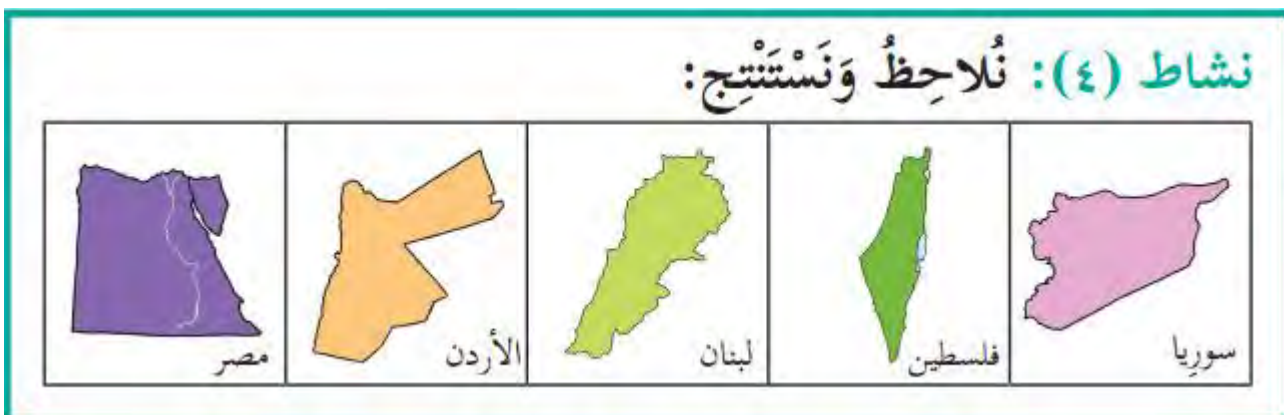
⁴³ "פלסטין ההיסטורית" היא מונח שבו משתמשים לפעמים מחברי ספרי הלימוד כדי להדוף את ההאשמה כי הם מתעלמים מקיומה של ישראל. לכאורה, זהו טיעון לוגי קביל. אלא שהמספר העצום של המפות ללא ישראל (שרק חלק מהן מובא בדו"ח הנוכחי) וההתייחסויות הרבות - גם בהקשרים מדיניים עכשוויים - לאזורים וערים בתוך ישראל של לפני 1967 כפלסטינים כבושים מפריכים אותו באופן ברור (וראו להלן). בכל מקרה, לא הובאו בדו"ח זה טקסטים ומפות מתחום הגיאוגרפיה הפיזית המופיעים בספרי הלימוד אלא רק את אלה שהתעלמותם ממציאותה של מדינת ישראל, שקיימת בשטח קרוב ל-70 שנה, מעוררת אי-נוחות אצל כל אדם אובייקטיבי.

(חינוך לאומי, כיתה א', חלק ב' (2015) עמ' 54)

וצורת פלסטין זו מתוארת כמקבילה לצורות מדינות ערביות שכנות:

”פעילות 4: נתבונן ונסיק [צורות גיאוגרפיות עם השמות של סוריה, פלסטין, לבנון, ירדן ומצרים]:”

(טיפוח לאומי וחברתי, כיתה ד', חלק א' (2016) עמ' 5, ובעמ' 6 נאמר: "למדתי: צורות המדינות הן שונות.")

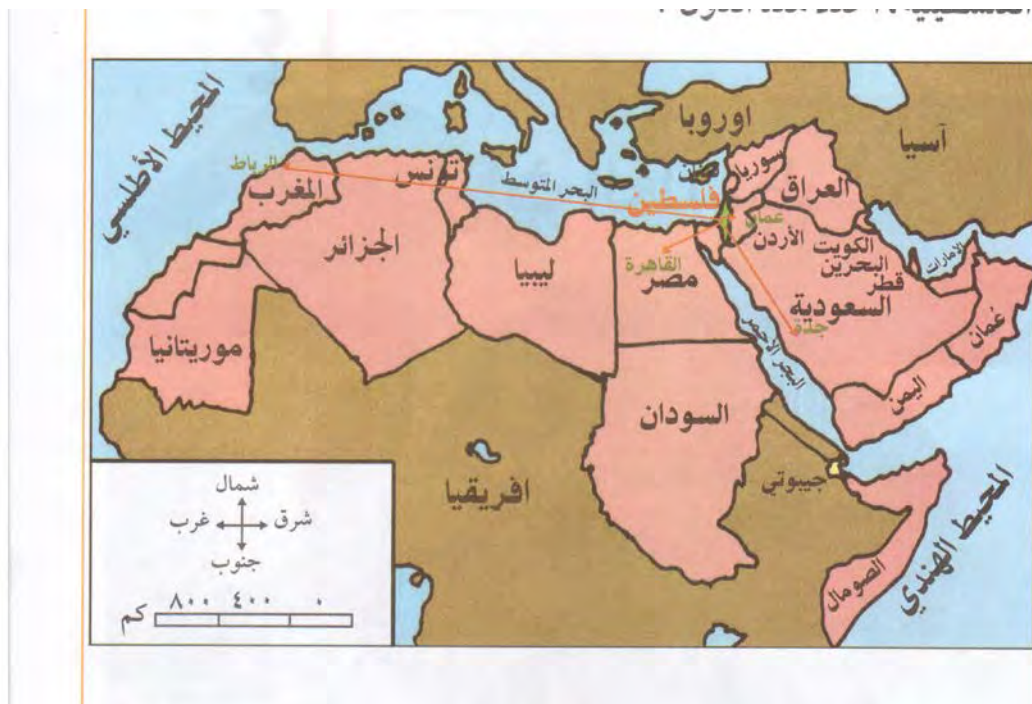
גם במפה שלהלן, בכותרת "מיקומה של פלסטין במולדת הערבית" מופיעה כל הארץ תחת השם "פלסטין".

(מوقع فلسطين في الوطن العربي)

(חינוך לאומי, כיתה ד', חלק א' (2014) עמ' 4)

ועוד מפות:

(חינוך לאומי, כיתה ד', חלק ב' (2014) עמ' 33, וראה מפה דומה גם בעמ' 63)

خریطة رقم (8) دول البحر المتوسط في جنوبي قارة أوروبا وغربي قارة آسيا وشمالی إفريقيا

(ניאוגרפיה של אזורי אקלים, כתה ח' (2014) עמ' 44: "מפה מס' 8: מדינות הים התיכון בדרום יבשת אירופה, מערב יבשת אסיה וצפון אפריקה" [ההדגשה הוספה כדי להבליט את הפן המדיני של המפה])

מפות כאלה מופיעות גם בספרי הלימוד החדשים של הרש"פ שיצאו לאור ב-2017. להלן מפה בכותרת "מפה מדינית של המולדת הערבית" ובתוכה כל הארץ ולצידה השם "פלסטין":

خریطة الوطن العربي السیاسیة

(לימודי חברה, כתה ה', חלק א' (2017) עמ' 22)

מפת "המולדת הערבית מבחינה מדינית" ובה "פלסטין" לצד כל הארץ:

לימודי חברה, כהן ט', חלק א' (2017) עמ' 5

ויש התבטאויות מפורשות יותר. בדוגמה שלהלן מובאת מפת העולם הערבי בירוק כשכל הארץ, כולל שטח ישראל מלפני 1967, צבועה בצהוב ולידה כתוב "פלסטין". בכותרת נאמר: "השיעור הרביעי: פלסטין ערבית [נ]מוסלמית העם הפלסטיני הוא חלק מהאומה הערבית המוסלמית."

מתחת למפה כתוב:

"הפלסטינים דוברים ערבית

רוב הפלסטינים הינם מוסלמים בעוד שחלק מהם נוצרים."

בתחתית העמוד מופיעות הערות למורה:

1. על התלמידים לקשר בין העם הפלסטיני והאומה הערבית המוסלמית

2. על התלמידים לציין את הלשון שבה מדבר העם הפלסטיני."

فلسطين عربية إسلامية

٤

الدرس
الرابع

الشعب الفلسطيني جزء من الأمة العربية الإسلامية .

يتحدث الفلسطينيون اللغة العربية .

يدين معظم الفلسطينيين بالإسلام ، بينما يدين قسم منهم بالديانة المسيحية .

الأهداف:

١- أن يربط التلاميذ بين الشعب الفلسطيني والأمة العربية الإسلامية .

٢- أن يحدد التلاميذ اللغة التي يتحدث بها الشعب الفلسطيني .

١٦

(חינוך לאומי, כתה ב', חלק א' (2015) עמ' 16)

ואותו המסר בצורה קצת שונה:

"[שיעור מס'] 2 פלסטין ערבית [נ]מוסלמית". בהמשך הדף מפה של מדינות ערב בצבעים שונים בכותרת "מדינות המולדת הערבית" וביניהן כל הארץ באדום עם השם פלסטין, ומעליה מתנוסס הדגל הפלסטיני:

فلسطينُ عَرَبِيَّةٌ إِسْلَامِيَّةٌ

(טיפוח לאומי וחברתי, כּתה ד', חלק א' (2016) עמ' 7)

מפת כל הארץ עם המטלה: "אצבע את מפת מולדתי בצבעי הדגל הפלסטיני."

(חינוך לאומי ולחיים, כּתה ב', חלק א' (2016) עמ' 10)

בהדפסה מאוחרת יותר של ספר זה מובאת המטלה בצורה ברורה יותר:

أ- ألَوْنُ خَرِيْطَةَ وَطَنِي بِالْوَانِ الْعَلَمِ الْفِلَسْطِينِيّ. 🎨

(חינוך לאומי ולחיים, כיתה ב', חלק א' (2017) עמ' 8)

ושוב:

”אצבע את מפת פלסטין.”

(חינוך אסלאמי, כיתה ב', חלק א' (2016) עמ' 4)

וכן:

”פעילות מסיימת: נצייר את מפת ארצנו בגופינו בעזרת מורנו נרכיב באמצעות גופינו את מפת פלסטין בחצר ביה”ס לצלילי השיר ”אני כותב את שמך, הוי ארצי”.

النشاط الختامي: ترسم خريطة بلادنا بأجسادنا

بمساعدة معلمنا نُشكّل بأجسادنا خريطة فلسطين في ساحة المدرسة وعلى أنغام أغنية (تكتب اسمك يا بلادي)

(חינוך לאומי ולחיים, כחה ב', חלק א' (2016) עמ' 18)

פלסטין מופיעה במקום ישראל גם במפת אזור הלבנט. להלן מפה בכותרת ”מדינות הלבנט [בילאד אלשאם]” ובה מסומנות ”סוריה, לבנון, ירדן, פלסטין” כשפלסטין מקיפה את כל הארץ.

(לימודי חברה, כחה ו', חלק א' (2017) עמ' 42)

עוד מפות עם מסר דומה:

”מפה מס’ 2
מיקומה של פלסטין ביחס למולדת הערבית”

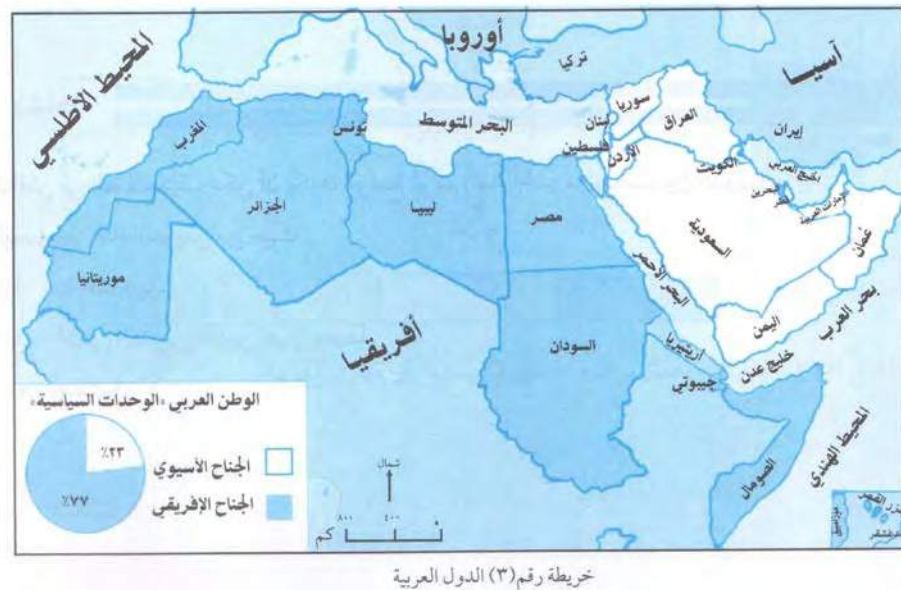
(גיאוגרפיה של פלסטין, כתה ז' (2014) עמ' 3, וראו מפה דומה בעמ' 6)

במפה מס' 3 בכותרת "המדינות הערביות" מופיעה כל הארץ בלבן, במסגרת האגף האסייתי של העולם הערבי, תחת השם "פלסטין", והכיתוב בתוך המפה:

”המולדת הערבית - היחידות המדיניות

[בלבן:] האגף האסייתי 23%

[בכחול:] האגף האפריקני 77%

(גיאוגרפיה של המולדת הערבית, כתה ט' (2015) עמ' 8)

השם "פלסטיין" עולה גם על שטח יו"ש וגם על שטח ישראל בגבולותיה מלפני 1967 במפה שלהלן. אמנם זוהי מפה פיזית המתייחסת לשבר הסורי-אפריקני, אך מצויינים בה גבולות מדיניים של היום ומופיעים בה השמות ירדן, סוריה, לבנון ופלסטיין. ישראל נעדרת מהמפה:

(גיאוגרפיה של המולדת הערבית, כתה ט' (2015) עמ' 14)

המקום היחיד בספרי הלימוד של הרש"פ שבו מופיע השם "ישראל" על שתי מפות באותו עמוד הוא בספר לימוד היסטוריה לכתה י"א. המפה העליונה מציגה את תכנית אלון משנת 1968 לסיפוח שטחים ביהודה ושומרון והמפה התחתונה מציגה את תכנית שרון לסיפוח כנ"ל משנת 1982. מאחר שמדובר במפות ישראליות ובתכניות סיפוח, היה טבעי לציין את ההבדלים בין ישראל לשטחים המסופחים. מכל מקום, הקטע המובא בין שתי המפות מבטל את האפשרות כי מדובר בהכרה פלסטינית בישראל: "הקו הירוק: קו דמיוני שהופיע בצבע ירוק על המפות לאחר מלחמת 1967 כדי להפריד בין השטחים הפלסטיניים שכבשה ישראל בשנת 1948 לבין השטחים שכבשה בשנת 1967".

الخط الأخضر

خط وهمي، ورد باللون الأخضر على الخرائط بعد حرب عام 1967م، ليفصل الأراضي الفلسطينية التي احتلتها إسرائيل عام 1948م عن الأراضي التي احتلتها عام 1967م.

היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 51. סימון השם "ישראל" בשתי המפות באמצעות אליפסה אדומה איננו במקור ונעשה לנוחות הקורא.)

ההדגשה כי גם שטח ישראל שמלפני 1967 הוא שטח כבוש חוזרת ומופיעה בצורה ברורה יותר בספר חדש מ-2017. להלן מפה של כל הארץ בכותרת (מתחתיה): "מפת פלסטין" ולצידה המטלה הבאה (הראשונה מתוך השתיים):

"נבחין בין הערים הפלסטיניות שכבשו הציונים בשנת 1948 לבין אלה שכבשו בשנת 1967"

نشاط (١-أ): نلاحظ الخريطة الآتية، ونستنتج، ثم نُجيب:

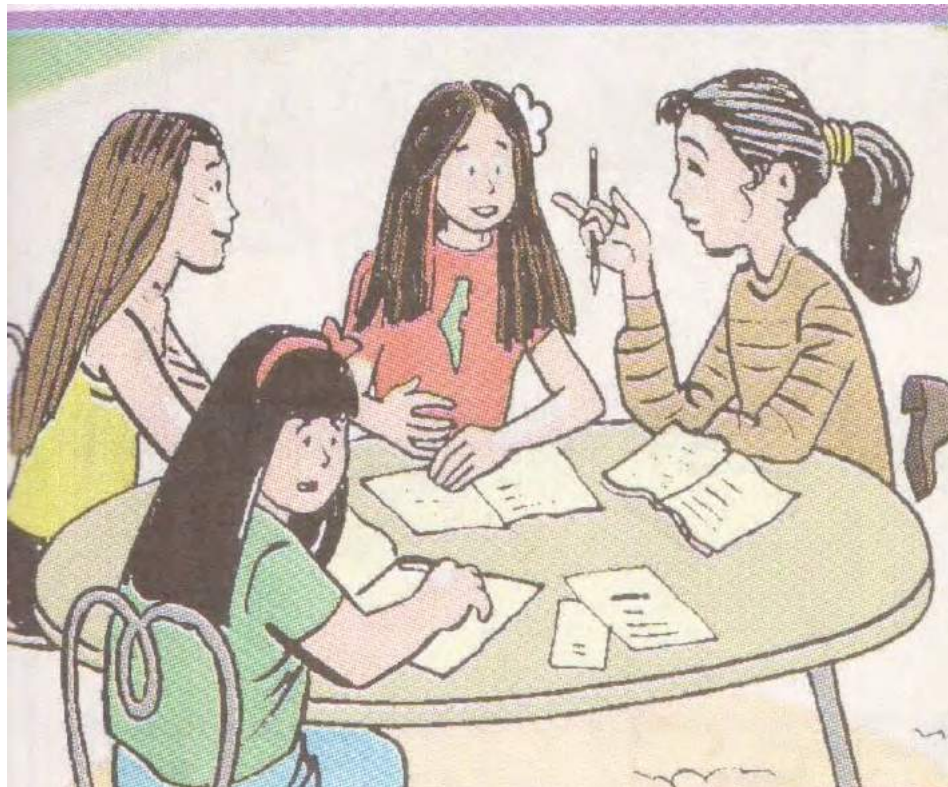

خريطة فلسطين

- نميِّز بين المدن الفلسطينية التي احتلتها الصَّهاينة عام ١٩٤٨م، وتلك التي احتلتها عام ١٩٦٧م.
- نستنتج كثرة المدن في وسط فلسطين وشمالها وقلتها في جنوبها.

(ليמודي حברה، كتها د'، حلقا أ' (2017) عم' 56)

مפת "פלסטין השלמה" מופיעה גם כקישוט, כמו באיור שלהלן על-גבי חולצה של תלמידה:

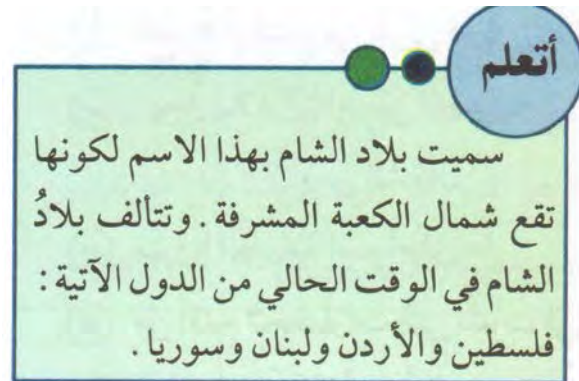

(חינוך לאומי, כתה ב', חלק א' (2015) عم' 48)

3. ישראל/פלסטין בטקסט:

ישראל אינה מוכרת כמדינה ריבונית גם בטקסט:
"ארצות הלבנט [בילאד אלשאם בערבית] הן: פלסטין, ירדן, סוריה ולבנון."
(חינוך אסלאמי, כחה ב', חלק א' (2014) עמ' 72, ובשאלות בעמ' 73: "אציין את שמות המדינות הנקראות ארצות הלבנט.")

"...ארצות הלבנט [בילאד אלשאם] מורכבות בזמן הנוכחי מהמדינות הבאות: פלסטין, ירדן, לבנון וסוריה."

(היסטוריה של הציביליזציות העתיקות, כחה ה' (2014) עמ' 27)

"...אזור הסהר הפורה (עיראק, סוריה, ירדן, לבנון, פלסטין) ובו חיים כ-20% מתושבי המולדת הערבית."
(גיאוגרפיה של המולדת הערבית, כחה ט' (2015) עמ' 42)

"למה הכוונה ב[ביטוי] ארצות הלבנט [בילאד אלשאם]?"
...ההיסטוריונים ובעלי המסורות הקדומים קראו בביטוי 'לבנט' לשטח שהיום נמצאות בו סוריה, | לבנון, ירדן ופלסטין."
(החדית' הנאצל ומדעיו, כחה י"ב [הלכתית] (2013) ע"ע 135 - 136)

"פלסטין נמצאת במחצית הצפונית של כדור הארץ, בחלק המערבי של יבשת אסיה, והיא אחת ממדינות הלבנט [בילאד אלשאם] (פלסטין, סוריה, ירדן ולבנון [ההדגשה במקור]). מצפון גובלות בה לבנון וסוריה, ממזרח - ירדן, ממערב - הים התיכון ומדרום - מצרים ומפרץ עקבה..."
(לימודי חברה, כחה ה', חלק א' (2017) עמ' 23)

בטבלה שבה מופיעות מדינות ערב תוך ציון שטחן מופיעה גם פלסטין עם השטח הכולל של א"י המערבית - 27,000 קמ"ר (מסומן במסגרת אדומה):

الجناح الآسيوي		الجناح الإفريقي	
الدولة	المساحة/كم ²	الدولة	المساحة/كم ²
 السعودية	٢١٤٩٠٠٠	 السودان	٢٥٠٥٨١٣
 اليمن	٤٨٢٦٨٣	 الجزائر	٢٣٨١٧٤١
 العراق	٤٣٤٩٢٤	 ليبيا	١٧٥٩٥٤٠
 سلطنة عُمان	٢١٢٤٧٥	 موريتانيا	١٠٨٥٨٠٥
 سوريا	١٨٥١٨٣	 مصر	١١٠٠٠٠٠
 الأردن	٩٧٧٤٠	 الصومال	٦٣٧٦٥٧
 الإمارات	٨٣٦٠٠	 المغرب	٤٤٦٥٥٠
 فلسطين	٢٧٠٠٠	 تونس	١٦٣١٦٠
 الكويت	١٧٨١٨	 جيبوتي	٢٢٠٠٠
 قطر	١١٤٠٠	 جزر القمر	٢٠٣٤
 لبنان	١٠٤٠٠		
 البحرين	٦٢٢		
المساحة الكلية	٣٧١٢٢٢٣	المساحة الكلية	١٠١٠٤٣٠٠

(לימודי חברה, כתה ח', חלק א' (2017) עמ' 9)

כלומר, ספרי הלימוד של הרש"פ מתייחסים לארץ בכללותה כאל פלסטין, וכאשר נתונים מסויימים מתייחסים רק לשטחי יו"ש ועזה, נדרשת הערת הבהרה מיוחדת:

המדינה	ילדים %	נוער %	בני גיל מבוגר %
*פלסטין	42.5	54.4	3.1

...
*פלסטין - זה מתייחס לתושבי הגדה המערבית ורצועת עזה.
(גיאוגרפיה של המולדת הערבית, כתה ט' (2015) עמ' 48)

כמו-כן, בטבלת מדינות ערב עם מספרי תושביהן בשנת 2015 מופיעה פלסטין עם 4.7 מיליון תושבים בלויית הערה בסוגריים כי מדובר בתושבי הגדה ועזה בלבד (מסומן באדום):

نشاط (1)

تلاحظ الجدول الذي يبين عدد السكان في الدول العربية لعام 2015م، وتنتج، ثم نجيب:

الدول العربية الإفريقية		الدول العربية الآسيوية	
عدد السكان بالمليون	الدولة	عدد السكان بالمليون	الدولة
88,6	مصر	29,1	السعودية
37,9	الجزائر	24,5	اليمن
32,9	المغرب	3,8	عمان
37,9	السودان	8,2	الإمارات
0,8	جيبوتي	1,2	التبحرين
10,4	الصومال	6,4	الأردن
0,8	جزر القمر	21,3	سوريا
6,2	ليبيا	4,8	لبنان
10,7	تونس	4,7	فلسطين (الضفة وغزة)
3,4	موريتانيا	1,9	قطر

(ليמודي حברה, كته ح', חלק א' (2017) עמ' 33)

4. מונחים עוקפים:

אחד הביטויים בספרי הלימוד של הרש"פ לאי הכרה בישראל כמדינה ריבונית הוא השימוש במונחים עוקפים לציון שיטחה במקום המלים "שטח ישראל" וכד':

בטבלה המפרטת את מספר תושבי הארץ נזכרים הפלסטינים אזרחי ישראל כ"הפלסטינים של הפנים" [פלסטיניו אלדאח'ל] "חינוך לאומי, כטה ו' (2014) עמ' 10, וראו הטבלה במסגרת הדיון לעיל על ההתעלמות מהימצאותם של היהודים בארץ).

בטבלה אחרת בכותרת "טבלת הפיזור הגיאוגרפי של העם הפלסטיני" מופיע הביטוי "שטחי שנת 1948 [גראדי עאם 1948]" - הנתון השלישי בטבלה:

جدول التوزيع الجغرافي للشعب الفلسطيني

عدد السكان منتصف عام ٢٠٠٨ م	مكان الإقامة
٢,٣٨٥,١٨٠ نسمة	الضفة الغربية
١,٤٤٠,٣٣٢ نسمة	قطاع غزة
١,١٩٩,٨٦٤ نسمة	أراضي عام ١٩٤٨
٥,٤٤٧,٩٤٩ نسمة	الشتات (في الدول العربية والأجنبية)
١٠,٤٧٣,٣٢٥ نسمة	المجموع الكلي

الجدول رقم (٣)

المصدر: الجهاز المركزي للإحصاء الفلسطيني، ٢٠٠٩ م، تقديرات مبنية على النتائج النهائية للتعداد العام، ٢٠٠٧ م

(*גיאוגרפיה של פלסטין*, כתה ז' (2014) עמ' 49, וכן ראו חזרה על הביטוי בטקסט בעמ' 50)

במקום אחר מופיע הביטוי "הקו הירוק" כתחליף לציון שטח ישראל (*גיאוגרפיה של המולדת הערבית*, כתה ט' (2015) עמ' 43).

רק במקרים בודדים ביותר מופיעה המלה "ישראל" כציון לטריטוריה בתחום הקו הירוק:

"כמו-כן היא [ישראל] צמצמה את מספר הפועלים מעזה והגדה המערבית לחמישית מאלה שהותר להם לעבוד בישראל."
(*היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין*, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 82)

5. התייחסות למקומות בישראל בגבולותיה מלפני 1967:

ערים בתוך ישראל מלפני 1967 מוצגות כפלסטיניות:
בשיעור "ערי פלסטין" מוזכרות הערים ירושלים, עזה, ח'אן יונס, חברון, ראמאללה, שכם, טולכרם, ג'נין, וגם יפו וחיפה (*מינוך לאומי*, כתה ב', חלק א' (2015) עמ' 22).

סיפור על טיול כתה מירושלים לטבריה דרך יריחו ובית שאן מלווה בשאלה (מס' 3):
"מהן הערים הפלסטיניות אשר עבר בהן האוטובוס?"
(*שפתנו היפה*, כתה ג', חלק ב' (2015) עמ' 78)

בשיעור בכותרת "טיול לעכו" מופיעים הביטויים הבאים:
"עכו היא עיר פלסטינית... עכו נוסדה באלף השני לפנה"ס בידי הערבים הכנענים...
ביקרתי בעיר הערבית הפלסטינית היפה הזאת... נפרדתי מהעיר הנצחית הזאת וכולי תקווה שהיא תשוב אל בעליה המקוריים ביום מן הימים."

(שפתנו היפה, כתה ד', חלק ב' (2014) ע"ע 20, 21. הביטוי "עכו עיר פלסטינית" מופיע גם בתרגילים לאחר הקטע הזה בע"ע 24, 27)

קטע לקריאה:

"אני יפו; אני כלת הים [כינויה בנרטיב הפלסטיני - *ערוס אלבחר*]; אני עיר פלסטינית. בנו אותי אבותיכם הערבים הקדומים לפני ששת אלפים שנה על חוף הים התיכון..."⁴⁴
(שפתנו היפה, כתה ג', חלק א' (2016) עמ' 106, ובשאלות בעמ' 107: "2. מתי בנו הערבים את העיר יפו?")

בטבלת המקומות הקדושים מתבקש התלמיד למלא את שם המקום הקדוש מול "העיר הפלסטינית" שממולו. בין הערים הפלסטיניות - נצרת (*חינוך לאומי*, כתה ו' (2014) עמ' 13, וראו גם *גיאוגרפיה פיזית ואנושית*, כתה י"ב (2015) עמ' 143).

בשיעור בכותרת "ערים פלסטיניות" נדונות בפירוט מסויים תחת הכותרת "ערי פלסטין החשובות ביותר" גם ערים הנמצאות היום בשטחי ישראל שמלפני 1967: חיפה, יפו, נצרת, צפת ובאר שבע. בשום מקום לא מוזכר כי ערים אלה נמצאות עתה בשטח ישראל (*גיאוגרפיה של פלסטין*, כתה ז' (2014) ע"ע 81 - 85). להיפך, התלמיד מתבקש, בעמ' 86: "אצייר את מפת פלסטין ואקבע בה את הערים החשובות ביותר".

חיפה ועזה הן ערי נמל בפלסטין (*גיאוגרפיה של המולדת הערבית*, כתה ט' (2015) עמ' 82 וכן מטלה בעמ' 83: "מפה מדינית אילמת של המולדת הערבית תחולק לתלמידים ועליה אקבע את שמות המדינות הערביות ואת הנמלים חיפה, עדן, אלבצרה, אלכסנדריה, אלדמאם.")

קו זה נמשך גם בספרי הלימוד של 2016: בתמונות אתרים פלסטיניים יש תצלום של העיר עכו ובמטלת איסוף תמונות אתרים מערי פלסטין מופיעים כנסית הבשורה בנצרת, חומת עכו ומסגד חסן בכ בתל אביב-יפו (*חינוך לאומי ולחיים*, כתה א', חלק א' (2016) ע"ע 98, 104, בהתאמה, וראו מסר דומה *בחינוך לאומי ולחיים*, כתה ב', חלק א' (2016) עמ' 16; *מתמטיקה*, כתה ג', חלק א' (2016) עמ' 140). בספר אחר מטילה המורה על תלמידות לחקור על ערים פלסטיניות ואחת אומרת כי תשאל את סבתה על חיפה, ובאותו ספר מופיעה שאלה: "נציין את שמות הערים הפלסטיניות שהופיעו בטקסט [עזה, חברון, יריחו, חיפה]" (*שפתנו היפה*, כתה ב', חלק א' (2016) ע"ע 114, 115, בהתאמה). חיפה מופיעה גם בין הערים הפלסטיניות במטלת מדידת הטמפרטורה בהן ביום ובלילה (*מתמטיקה*, כתה ב', חלק א' (2016) עמ' 91), ויפו מופיעה כאחת הערים הפלסטיניות בשאלה בספר לימוד מתמטיקה (*מתמטיקה*, כתה ד', חלק א' (2016) עמ' 133). שאלה בספר מתמטיקה אחר מתחילה במלים: "טבריה היא עיר פלסטינית" (*מתמטיקה*, כתה ד', חלק ב' (2016) עמ' 7).

ובמפה בספר מאותה מהדורה, תחת הכותרת "מולדתי פלסטין", מסומנות ערים בשטח ישראל בגבולותיה מלפני 1967. התלמיד נדרש לרשום שמות של שתי ערי חוף פלסטיניות מחוץ לעזה וכל האפשרויות הן ערים בתחום ישראל. כמו כן הוא נדרש ליצור משולש בין ירושלים - "בירת פלסטין הנצחית" - לבין חברון ורמלה:

⁴⁴ וראו המיתוס על ערביות הכנענים בפרק על היהודים.

وَطَنِي فِلَسْطِينُ

١ القُدْسُ عاصِمَةُ فِلَسْطِينِ الأَبَدِيَّةِ .

(أ) أكمل الفراغ بما هو مناسب:

- مِنَ المَدِينِ الفِلَسْطِينِيَّةِ الَّتِي تَقَعُ عَلَى سَاحِلِ البَحْرِ

الأَبْيَضِ المُتَوَسِّطِ : عَزَّةٌ ، _____ ، _____ ،
أَصِلُ بَيْنَ النِّقَاطِ الَّتِي تُمَثِّلُ كُلَّ مَدِينَتَيْنِ .

١- العاصِمَةُ وَالرَّمْلَةَ .

٢- العاصِمَةُ وَالخَلِيلَ .

٣- الخَلِيلُ وَالرَّمْلَةَ .

(متمטיקה، كته گ، حلق ا' (2016) عم' 123)

בספר לימוד חדש כבר מדובר בפירוש על עיר פלסטינית בישראל שהיא עיר כבושה:

"הכנופיות הציוניות כבשו את העיר רמלה ב-21.7.1948 ואילצו את תושביה להגר תחת איום בנשק, למרות שהסכם הכניעה של העיר קבע שיש להרשות לתושבים להישאר בעירם. אלא שהכנופיות הציוניות לא כיבדו את ההסכם הזה והעיר עדיין כורעת תחת עול הכיבוש הציוני."
(לימודי חברה, כתיב ז', חלק א' (2017) עמ' 60)

כנ"ל לגבי אזורים ואתרים, אם כי כאן, אולי, ניתן לתרץ את התופעה בכך שמדובר ב"פלסטין ההיסטורית", חוץ ממקרים שבהם מודגש הפן המדיני של הטקסט, וראו בכמה מהציטוטים להלן (מודגשים):

"בדרום פלסטין ישנו מדבר הנקרא 'נגב' [אלנקב]."

(חינוך לאומי, כתיב ב', חלק א' (2015) עמ' 19)

"פעילות: נצבע את מדבר הנגב על-גבי מפת פלסטין."

(חינוך לאומי, כתיב ב', חלק ב' (2015) עמ' 25)

לפי אחת הטבלאות בכותרת "טבלה מס' 7: המחצבים החשובים ביותר בחלק ממדינות ערב", שדה הפוספטים (בנגב הישראלי) נמצא במדינת פלסטין (גיאוגרפיה של המולדת הערבית, כתה ט' (2015) עמ' 62).

ובתרגיל שלהלן נמצא מישור החוף בין חיפה לעזה במדינת פלסטין:

4. אחבר בין מישור החוף שבטור א' למדינה הערבית שבה הוא נמצא בטור ב'

מישור החוף (א')	המדינה הערבית (ב')
ענאבה	סוריה
מחיפה לעזה	סעודיה
אלמלוויה	מרוקו
עכאר	לבנון
אללאד'קיה	אלג'יריה
תיהאמה	פלסטין
	עיראק

4 - أصل بين السهل الساحلي في العمود (أ)، والدولة العربية التي يوجد فيها في العمود (ب):

الدولة العربية (ب)	السهل الساحلي (أ)
سوريا	عنابة
السعودية	من حيفا إلى عزة
المغرب	الملوية
لبنان	عكار
الجزائر	اللاذقية
فلسطين	تهامة
العراق	

(גיאוגרפיה של המולדת הערבית, כתה ט' (2015) עמ' 25. הסימון הוסף)

בין אתרי התיירות של פלסטין מוזכרות קיסריה חיפה ועכו (חינוך לאומי, כתה ב', חלק ב' (2015) עמ' 61) וכן חמי טבריה וחופי יפו ועכו (חינוך לאומי, כתה ד', חלק ב' (2014) עמ' 22).

התופעה חוזרת על עצמה גם לגבי אתרים גיאוגרפיים, אם כי כאן, כאמור, אפשר לראות אותה בהקשר של גיאוגרפיה פיזית ולא דווקא מדינית:

"מבין המפורסמים שבהרי פלסטין הר אלג'רמק [מירון] ליד צפת."
(חינוך לאומי, כתה ב', חלק ב' (2015) עמ' 10)

"הר אלג'רמק [מירון] הוא הגבוה בהרי פלסטין."
(שפתנו היפה, כתה ו', חלק ב' (2014) עמ' 61, וישנם עוד איזכורים של הר זה כפלסטיני שלא הובאו בדו"ח זה).

תדמית ישראל

ההתייחסות בספרי הלימוד של הרש"פ כלפי ישראל היא כולה שלילית, ללא שום נימה חיובית. לא ניתן לתלמיד שום מידע אובייקטיבי על ישראל שעשוי היה לאזן, ולו במקצת, את תדמיתה השלילית. אין גם שום התייחסות לפרט הישראלי, כך שהתמונה המתקבלת היא של קבוצה זרה ומאיימת. להלן פירוט:

1. ישראל נוסדה מתוך כיבוש אדמות פלסטיניות, הריסת ישובים פלסטיניים, גירוש תושביהם והקמת התנחלויות ישראליות במקומם:

- "האימפריאליזם [גלאיסתימאר]: פלסטין סבלה מהכיבוש הבריטי לאחר מלחמת העולם הראשונה בשנת 1917 ומהכיבוש הישראלי בשנת 1948 בעזרת בריטניה. הכיבוש הישראלי הרס את רוב הכפרים והערים הפלסטיניים, גרש את התושבים הפלסטינים ואילצם לעזוב את אדמותיהם וכפריהם.
- הקולוניזציה [גלאיסתימאר]: ישראל נקטה במדיניות חדשה בכיבוש האדמות הפלסטיניות והיא הקמת התנחלויות [מוסטוטנאט] לחקלאות, תעשייה ומגורים..." (חינוך לאומי, כתה ו' (2014) עמ' 15)

"השיעור הראשון: חזרה על מספרים עד 999". מתחת לכותרת תצלום מבנה הרוס ותחתיו הכיתוב:
"1. מספר הכפרים הפלסטיניים שנהרסו בשנת אלף תשע-מאות ארבעים ושמונה הוא 396.
• לאן הלכו תושבי הכפרים האלה?
• אציין את שמו של כפר אחד מהכפרים האלה.
[לאחר מכן באות שאלות מתמטיות]."

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ مُرَاجَعَةُ الْأَعْدَادِ ضِمْنَ ٩٩٩

١ عَدَدُ الْقَرْيَةِ الْفِلَسْطِينِيَّةِ الْمُدْمَرَةِ عَامَ أَلْفٍ وَتِسْعِمِئَةٍ وَثَمَانِيَةٍ وَأَرْبَعِينَ ٣٩٦ قَرْيَةً.

- أَيِّنْ ذَهَبَ سُكَّانُ هَذِهِ الْقَرْيَةِ ؟
- أَدْكُرْ اسْمَ قَرْيَةٍ مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ ؟

(מתמטיקה, כתה ג', חלק א' (2016) עמ' 4. במהדורת 2017 של ספר זה, עמ' 3, הוצאו השאלות הלא-מתמטיות)

"כתוצאה מהמלחמה הערבית-ישראלית בשנת 1948 נפלו 479 מתוך 807 כפרים פלסטיניים תחת הכיבוש הישראלי. מתוכם נהרסו בין השנים 1948 - 1950 למעלה מ-370 כפרים. ניתן לסווג את הכפרים ההרוסים כדלהלן:

- א. חלק מהכפרים הפלסטיניים נהרסו ועליהם הוקמו מושבות [קולוניות - מוסתעמראת].
- ב. כפרים שלא נהרסו לגמרי והשתכנו בהם משפחות יהודיות לאחר שפוננו לחלוטין מתושביהם המקוריים.
- ג. בחלק מהכפרים שנהרסו עדיין נראים כמה שרידים של הבתים הישנים לאחר גירוש תושביהם.

ד. בחלק אחר מהכפרים והעררים הפלסטיניים הוגבלו תושביהם ונמנע מהם לבנות או לפתח, כמו יפו, לוד,

רמלה, עכו, וכפרי הגליל, המשולש והנגב."
(חינוך לאומי, כיתה ז' (2013) עמ' 55)

"[מטלה:] נמנה את שמותיהם של כמה כפרים פלסטיניים שהישראלים הרסו, הסירו את שרידיהם והקימו על אדמותיהם מושבות [מוסתעמראת] וישובים [תג'מועאת סכניה]."⁴⁵
(חינוך לאומי, כיתה ז' (2013) עמ' 54)

"[מטלה:] אציין את שמותיהם של כפרים פלסטיניים שתושביהם אולצו להגר או שנהרסו ע"י הישראלים."
(חינוך לאומי, כיתה ז' (2013) עמ' 56)

"[מטלה:] אעתיק למחברתי ואענה ב'כן' או 'לא': מבין הכפרים הפלסטיניים אשר נהרסו והפכו לחלק מאזורי המגורים היהודיים - הכפר דיר יאסין בנפת ירושלים והכפרים סלמה וח'ירה בנפת יפו."
(חינוך לאומי, כיתה ז' (2013) עמ' 56)

"[מטלה:] נאסוף מידע על כמה מהכפרים הפלסטיניים והאתרים שהרסו הישראלים."
(חינוך לאומי, כיתה ז' (2013) עמ' 57)

את פעולות הכיבוש וההרס השלימה פעולת שינוי השמות:
"החלפת שמות הכפרים, הערים, האתרים ותוואי הקרקע הפלסטיניים בשמות עבריים. למשל, נהר אלעוג'א - שמו הפך להיות ירקון."
(חינוך לאומי, כיתה ז' (2013) עמ' 55)⁴⁶

2. ההאשמה העיקרית נגד ישראל נובעת מהמשך הכיבוש והסבל הנגרם ממנו:
משפט תרגול:

"הכובשים מתמידים בפשעיהם נגד עמנו."
(מדעי הלשון, כיתה י' (2015) עמ' 45)

"אציין שלוש השפעות שליליות של הכיבוש."
(אזרחות, כיתה ו' (2015) עמ' 59)

"הכיבוש הישראלי הוא הסיבה העיקרית לאי השגתנו את העצמאות המלאה. מזכותו של העם הפלסטיני להיאבק עד אשר ישיג את מדינתו העצמאית כמו עמים אחרים בעולם."

ובאותו עמוד מובאים 4 תצלומים בכותרת "פעילות 4: נתבונן ונסיק:" מחסום קבע, בתי התנחלות, מעצר חשודים ע"י חיילים וחומת הפרדה:

⁴⁵ הביטוי "ישובים [תג'מועאת סכניה]" הוא נייטרלי בערבית ואינו מצביע על זרות כמו "התנחלויות [מוסתוטנאנת]" או "קולוניות [מוסתעמראת]" והשימוש בו בספרי הלימוד של הרש"פ לציון ישובים יהודיים הוא נדיר מאד.
⁴⁶ השם ירקון מופיע בתנ"ך: יהושע י"ט 46.

نشاط (٤): نلاحظ ونستنتج :

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ג', חלק א' (2016) עמ' 41, ובשאלה בעמ' 45: "3. מה מונע ממדינתנו פלסטין להשיג את עצמאותה בצורה מלאה?")

דימוי שירי של הכיבוש:

"הרוח והאש - הכובש הישראלי"

(קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) עמ' 59)

ועוד דימוי בשירה של פדווא טוקאן "חמזה":

"האדמה הזאת, שאותה קוצרת אש הפשע

ואשר מכונסת היום בתוך עצב ושתיקה -

האדמה הזאת - יישאר ליבה הנבגד חי ולא ימות."

(קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק ב' (2015) עמ' 8)

ודימוי נוסף:

"הוי מולדתי, הרגלתיני לראות את סוסי האויב כל יום

חוצים בתוך [שלולית] דם - דמי

הרגלתיני לפגוש את החיצים הבאים מכל הכיוונים."

(מדעי הלשון, כתה ח', חלק א' (2013) עמ' 12)

"[שאלה]: המשוררת מצביעה על כמה מתופעות הסבל של הפלסטינים מהכיבוש. אציין את התופעות האלה."

(שפתנו היפה, כתה ז', חלק ב' (2014) עמ' 80)

שתי מטלות בעקבות שיר המספר על כיבוש עיר במרוקו ע"י ספרד:

"הסבל שגורם הכיבוש הוא כמעט [תמיד] אחד. אבהיר את הסבל של אנשי סבתה [□□□□] בשל

הכיבוש ואשווה את סבלם לסבל העם הפלסטיני... |

מתוך השראה של השיר 'סבתה' אביע בע"פ את זכותו של הנכבש להגן על מולדתו."

(קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק ב' (2015) ע"ע 36 - 37)

ודוגמה נוספת:

"אשווה בין הסבל של המוסלמים בספרד בעבר וסיבתו והסבל של העם הפלסטיני בהווה וסיבתו."
(קריאה וטקסטים, כתר ט', חלק א' (2015) עמ' 43)

הטפה לפעולות צדקה מול מה שמתואר באופן בלתי ישיר כנזקים שגורם הכיבוש הישראלי לפלסטינים:
"אם יש לך כסף מעבר לצרכיך יש באפשרותך לתרום משהו ממנו לעני, או למי שפגע בו אסון, כמו אדם שביתו נהרס, או שיבולו הושחת, או שמפעלו נהרס, או שבנו נפל כמרטיר... כמה זקוקים אנו בפלסטין לעזרתנו זה לזה, שהחזק יעזור לחלש, שהעשיר יתן לעני ושכולנו נשתף פעולה בכיבוד משפחות המרטירים, השבויים והנפגעים..."
(חינוך אסלאמי, כתר ד', חלק א' (2015) עמ' 65)

בתרגיל מובאים שלושה מצבים שעל כל אחד מהם נדרש התלמיד להשיב באחת משלוש תשובות. שניים מהשלושה רומזים לפעולות שרירותיות של ישראל:
"אדמתי הופקעה:

1. אוותר עליה תמורת סכום כסף גדול
2. אגן עליה ולא אוותר
3. לא אתערב כי הבעיה נוגעת למשפחתי

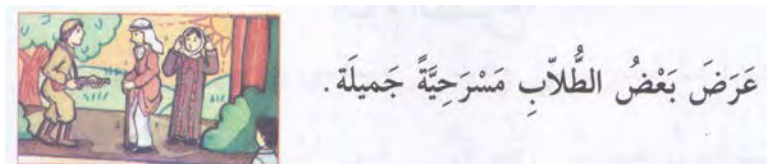
...

בית משפחה נהרס:

1. נבקש מאחרים לעזור לאותה משפחה
2. נעזור לה ככל שנוכל
3. לא נתערב בענייני הזולת."

(חינוך לאומי, כתר ד', חלק ב' (2014) עמ' 44)

3. הכיבוש הוא ביטוי ל"הגיון הכוח" ולאלימות של ישראל החודרת בתורה גם אל החברה הפלסטינית: בתמונה הבאה, הלוקוחה מספר לימוד לכתה א', מתוארת פעילות אחת מפעילויות "יום פתוח" בביה"ס במלם: "כמה תלמידים הציגו מחזה יפה". בתמונה מוצג חייל ישראלי המאיים בנשק על זקן וזקנה פלסטינים:

(שפתנו היפה, כתר א', חלק ב' (2014) עמ' 132)

בשיעור שלהלן במקצוע האזרחות מוצגת ישראל כמפעילה את היגיון הכח מול הפלסטינים בתחומים שונים, בניגוד למה שמתואר כהיגיון הצדק:
"שיעור 3: היגיון הצדק - היגיון הכוח
אבחן את התמונה ואשיב על מה שלהלן:

[איור: כפרי ערבי מביט על שטח מגודר - אדמות? - שבתוכו בניינים בתיים של התנחלות ישראלית]

1. אביע את דעתי על התמונה
2. איך מביעות ההתנחלויות את היגיון הכוח?"

الدروس
٣

مَنْطِقُ الْعَدَالَةِ . . . مَنْطِقُ الْقُوَّةِ

ألاحظ الصورة وأجيب عما يليها :

1. اعتبر عن رأيي في الصورة.
 2. كيف تعبّر المستوطنات عن منطق القوة؟

٥٢

(أزرחות, كتها و' (2015) عم' 52)

"[הגדרות]: קשרי צדק - הקשרים הנותנים לכל בעל זכות את המגיע לו בלא לעשוק אף אחד; קשרי כוח - הקשרים המביאים לעושק החלש ע"י החזק אפילו אם הצדק הוא עם החלש. [בין תופעות היגיון הכוח]: "מדינה חזקה הכובשת מדינה אחרת ומנצלת אותה". (אزرחות, כתה ו' (2015) עמ' 53).

"צורות של אלימות:

ישנה אלימות ישירה כמו הכאה, גרימת נזק פיזי, או מילולי, או נפשי - כאלימות לה נתון האדם הפלסטיני בצל הכיבוש..." (אزرחות, כתה ח' (2013) עמ' 44)

אפילו אלימות פנימית בתוך החברה הפלסטינית מיוחסת לכיבוש:

"[מטלה]: 4. חלק מבעיות האלימות בתוך המשפחה נובעות מפעולות הכיבוש והשפעותיו ההרסניות על החברה שלנו. אבהיר [זאת]."

٤ - بعض قضايا العنف الأسري تنبع من ممارسات الاحتلال وآثاره المدمرة على مجتمعا،
أوضح .

(אزرחות, כתה ח' (2013) עמ' 55)

"מה תפקידו של הכיבוש ופעולותיו בהגברת תופעת אלימות [בחברה הפלסטינית]?"
(אזרחות, כתיב ח' (2013) עמ' 56)

פרק בכותרת "זכותי לחיים בטוחים" ובו:
"מטרות השיעור: מצופה מהתלמיד לאחר סיום השיעור שיהיה מסוגל: ...2. לציין כמה מצורות האלימות שאליהן נחשף הילד הפלסטיני; 3. לפרט את השפעת הכיבוש על הפרת זכותם של הילדים לחיים בטוחים."
(טיפוח לאומי וחברתי, כתיב ד', חלק א' (2016) עמ' 56).

להלן 3 תצלומים וכן איור של כתיב שאחד מכסאותיה ריק ועל השולחן שלו מונח השלט "מרטיר".
הכיתוב מעל התמונות: "פעילות 3: נתבונן ונדון": הכיתוב מתחת לתמונות:
"- נבטא את מה שבכל תמונה מהתמונות שלעיל.
- נציין פעולות אחרות של הכיבוש שמשפיעות על החיים הבטוחים של הילדים בפלסטין."

(טיפוח לאומי וחברתי, כתיב ד', חלק א' (2016) עמ' 59)

"למדתי: הילדים בפלסטין חשופים לצורות שונות של אלימות בגלל הכיבוש המהווה סכנה לחייהם. בין צורות אלה: רצח ילדים ומעצרים, עיכובם בהסגר [איחתיג'אז] לשעות ארוכות, או הטלת מעצר-בית עליהם ומניעתם מהגעה בטוחה לבתיה"ס שלהם, או הטלת אימה עליהם וסילוקם לרחוב בשל הרג קרוביהם, או מעצרים והריסת בתיהם."

(טיפוח לאומי וחברתי, כתיב ד', חלק א' (2016) עמ' 60, ובשאלות בעמ' 63: "3. מדוע מהווה הכיבוש סכנה לחיים בטוחים של הילדים? 4. מה דעתך על: [רשימה ארוכה של הפרות זכויות הילדים שאינן

קשורות לישראל ובסופן [- תלמיד שאינו יכול להגיע לביה"ס שלו בגלל המחסומים הצבאיים של הכיבוש."]

4. ישראל נתפסת גם כתוקפנית כלפי העולם הערבי בכלל:

"הלאמת תעלת סואץ [ע"י מצרים] בשנת 1956 הרגיזה את המדינות האימפריאליסטיות וצרפת, בריטניה וישראל ביצעו את התוקפנות המשולשת נגד מצרים באותה שנה במטרה:

1. להשיב את השליטה האימפריאליסטית בתעלת סואץ.
 2. לעצור את התקפותיהם [על ישראל] של הפדאים הפלסטינים מתוך רצועת עזה הכפופה לשלטון מצרי.
 3. למנוע ממצרים להגיש סיוע חומרי ומוסרי למורדים האלג'יריים [נגד צרפת שם].
- התוקפנות נכשלה בהשגת יעדיה בזכות ההתנגדות האמיצה של העם המצרי והתמיכה של האומה הערבית והאסלאמית במצרים."
- (היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתר ט' (2014) עמ' 48)

"ישראל כבשה את רצועת עזה [ב-1956] בעת התוקפנות המשולשת נגד מצרים ואח"כ נסוגה ממנה בשנת 1957 לאחר שהתוקפנות נכשלה בהשגת יעדיה."

(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתר ט' (2014) עמ' 56)

"התוקפנות המשולשת נגד מצרים בשנת 1956

בריטניה, צרפת וישראל ביצעו ב-30 אוקטובר 1956 תוקפנות נגד מצרים בעקבות הלאמת תעלת סואץ ע"י נשיא מצרים המנוח ג'מאל עבד אלנאצר והעברת הבעלות עליה לידי העם המצרי. התוקפנות המשולשת נכשלה בהשגת מטרותיה..."

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתר י"א, חלק ב' (2014) עמ' 37)

"הלאמת תעלת סואץ הביאה לכך שמצרים עמדה בפני תוקפנות משולשת - בריטית, צרפתית וישראלית שהסתיימה בכישלון בזכות ההתנגדות אותה גילו המצרים והתערבותה של בריה"מ לטובת מצרים."

(היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתר י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 67)

באופן חריג, תיאור פריצתה של מלחמת ששת הימים בספר היסטוריה לכתה י"א, לעומת זאת, אינו מטיל על ישראל את האחריות הבלעדית למלחמה, אלא מציג את ההידרדרות למלחמה כתוצאה של פעולות הצדדים (ע"ע 43 - 44). יחד עם זאת, ישראל מואשמת בכך שתקפה את מצרים במפתיע בניגוד להבטחת ארה"ב (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתר י"א, חלק ב' (2014) עמ' 44).

בשאר הדיווחים על מלחמת ששת הימים בספרי לימוד אחרים מואשמת ישראל כי ביצעה תוקפנות: "ישראל כבשה חלק משטחי מצרים (סיני) בעקבות מלחמת שנת 1967. מועה"ב [של האו"ם] פרסמה את החלטה מס' 242 בדבר נסיגת ישראל מהשטחים שכבשה, אך ישראל לא מילאה אחריה. אז החלה מלחמת ההתשה..."

(היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתר י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 68)

"סוריה סבלה מתוקפנות ישראלית בשנת 1967 שהביאה לכיבוש רמת הגולן ע"י ישראל והיא עדיין תחת כיבוש."

(היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתר י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 63)

"ישראל ביצעה התקפה בשנת 1967 על מדינות ערב השכנות, וביניהן ירדן, והצליחה לכבוש את הגדה המערבית. ישראל המשיכה את תוקפנותה נגד ירדן בשנת 1968 ואז התנגשו עימה הכוחות הירדניים והפלסטינים בקרב כראמה. הפיזאים [מילולית "המקריבים עצמם" - ביטוי מוסלמי מסורתי שנסוב היום על חברי הארגונים המזויינים הפלסטינים] הפלסטינים והצבא הירדני הצליחו לבלום את התוקפנות." (היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתיב י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 65)

"ההתקפות הישראליות על מצרים וסוריה נמשכו בזמן ששתי המדינות תכננו להשיב לעצמן את אדמותיהן." (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתיב י"א, חלק ב' (2014) עמ' 61)

"ההתקפות הישראליות על מחנות הפליטים והעמדות הפלסטיניות גברו וחרגו מהן אל הכפרים והערים ואל התשתיות ומרכזי הכלכלה בלבנון, דבר שדחף את אש"פ בשנת 1972 להקפיא את פעולותיו נגד ישראל משטחי לבנון. למרות זאת, לא נפסקו ההתקפות הישראליות וההפצצות על ריכוזי האוכלוסיה הפלסטינית." (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתיב י"א, חלק ב' (2014) עמ' 65)

"הכוחות הישראליים פלשו לדרום לבנון במרץ 1978 [בעקבות פעולת הטרור הפלסטינית בכביש החוף - שאינה מוזכרת כאן - ושאנשיה יצאו מלבנון] בפעולה צבאית שנקראה 'מבצע | ליטאני' במטרה להשמיד את התשתית של הכוחות הפלסטיניים בלבנון..." (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתיב י"א, חלק ב' (2014) ע"ע 65 - 66)

"ישראל תכננה לבטל את התפקיד המדיני של אש"פ ולחסל אותו ע"י סיום הנוכחות הפלסטינית המזויינת וההתנגדות הלבנונית. היא ניצלה את הניסיון להתנקש בחיי שגרירה בלונדון בתאריך 3.6.1982 והחליטה לפלוש ללבנון בתאריך 6.6.1982. הממשלה הישראלית טענה שהפעולה מוגבלת ביעדיה ומכוונת להרחיק את הכוחות הפלסטיניים למרחק 40 ק"מ, כלומר, אל נהר הליטאני, ולא להתגרות בכוחות הסוריים [בלבנון], אך ביום הרביעי הגיעו ההפצצות לבסיסי הטילים הסוריים בבקאע והשמידום." (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתיב י"א, חלק ב' (2014) עמ' 72)

בהמשך מתואר המצור על ביירות ופינוי אש"פ משם והטבח באוכלוסיה הפלסטינית במחנות הפליטים צברא ושאתילא ע"י הפלנגות המארוניות "בתמיכה וכיסוי מצד הכוחות הישראליים שהוצבו במבואות המחנה" (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתיב י"א, חלק ב' (2014) עמ' 73, ומצורף תצלום של גוויות מכוסות מוטלות על הקרקע).

"כיבוש דרום לבנון ע"י הכוחות הישראליים בשנת 1982. אלו התקדמו אל הבירה ביירות בטענה של חיסול ההתנגדות הפלסטינית,⁴⁷ דבר שהביא ליציאת [כוחות] ההתנגדות מלבנון ופיזורם במספר מדינות ערביות. אך הפליטים הפלסטינים המשיכו [להיות] במחנות [בלבנון] ושם היו נתונים להתקפות ישראל ונעשו נגדם כמה מעשי טבח שהמפורסם שבהם הוא טבח צברא ושאתילא בשנת 1982. אלא שהכוחות הישראליים נסוגו משם תחת לחץ ההתנגדות הלאומית הלבנונית בשנת 2000, חוץ מאזור חוות שבעא [הר דב]. [פעילות] ההתנגדות הלבנונית למען שחרורן נמשכת." (היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתיב י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 64)

⁴⁷ ההתנגדות [מוקאוומה] הפלסטינית - כינוי לפשיטות הטרור משטח לבנון נגד ישראל.

משפט תרגול: "ביקרתי את פצועי הפלישה [אילתיאח בערבית - כינוי שיוחד לכניסת צה"ל ללבנון ב-1982, ואף לפני כן, ב-1978]" (שפתנו היפה, כחה ז', חלק א' (2014) עמ' 53)

"ישראל ניצלה את תנאי המלחמה [בין עיראק לאיראן 1980 - 1988] והפצצה את הכור הגרעיני העיראקי בזעפראנה, אחד מפרברי בגדאד, בשנת 1981 והחריבה אותו."
(היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כחה י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 105)

מעבר לתוקפנות הצבאית נגד המדינות השכנות, מעורבת ישראל - עפ"י ספרי הלימוד של הרש"פ - בניסיונות לגנוב מהן מים, או לפגוע בהן באמצעות המים:

1. נהר הליטאני [בלבנון]: ישראל הצליחה להשתלט עליו בעקבות פלישתה [אילתיאח] לשטחי לבנון בשנת 1978 [מבצע ליטאני] ונקטה במספר צעדים להטיל את שליטה על מימיו וביניהם:
- א. הרכבת משאבות גדולות ליד גשר אלח'רדלי באזור רצועת הבטחון.
 - ב. פריסת צינורות עצומים באורך עשרה קילומטרים ממקום זרימת הנהר עד לעיירה הלבנונית אלטייבה.
 - ג. ישראל הקימה מאגרים עצומים בפאתיה הדרומיים של העיירה עיתא אלשעב לשם אגירת מי הליטאני וחלוקתם להתחליות באזור הגליל העליון. היא החלה להטות את מי נהר הליטאני אל הכינרת תוך שימוש בצינורות עצומים. |

2. נהר החצבאני: ישראל השתלטה על מימי נהר החצבאני בעקבות פלישתה לשטחי לבנון בשנת 1982 ועדיין היא שולטת על חוות שבעא [בחרמון] שהן בעלות חשיבות אסטרטגית, דבר שהופך אותה לשלטת על זרימת נהר החצבאני. כמו-כן היא משקיפה על זרימת נהר הליטאני ואלוואן [מעיינות של החצבאני], דבר זה מניע אותה לשלוט במקום הזה ולהקים בו התחליות.
(היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כחה י"ב [הומניסטית] (2014) ע"ע 111 - 112, ובשאלות בעמוד 115: "[אבהיה]: א. המניעים אשר הפנו את מבתה של ישראל כלפי דרום לבנון. ב. הצעדים אשר נקטה בהם ישראל לשליטה על מימי נהר הליטאני.")

אל התיאור הדמיוני הזה מתווספת בספר גם מפה דימונית בכותרת "מפת הטיית מימי הליטאני" ומסומנים בה בכחול הנהרות ליטאני הזורם אל הים מחוץ לשטח ישראל והחצבאני הזורם דרומה אל תוך ישראל. הצינורות המדומיינים מסומנים בסגול והקו האדום המקווקו מציין את הגבול בין שתי המדינות:

(היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כחה י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 112)

”תפקיד ישראל במאבק על מימי הנילוס

מהנדס ישראלי בשם אלישע קאלי הציע פרויקט בשנת 1974 בדבר העברת מי הנילוס לישראל ופרסמו תחת הכותרת 'מימי השלום'. מטרתו - להרחיב את תעלת המים המתוקים של [הנילוס אל העיר] אסמאעיליה כדי להגביר את זרימת המים בה כהכנה לקראת העברתם לאזור הנגב להשקיית 2.16 מיליון דונם למען קליטת המהגרים היהודים. על בסיס זה נראית ההתעניינות הישראלית באתיופיה מיוחדת במינה, שכן אתיופיה היא המקור של מימי נהר הנילוס מצד אחד, והמדינה האפריקנית החשובה ביותר לישראל מבחינה בטחונית, מצד שני. היא זו אשר מבטיחה לה דריסת רגל בים האדום [אבל הרי אין לאתיופיה גישה ישירה לשם ועליה לעבור דרך אריתריאה או ג'יבוטי], שליטה בו ובפיתוחו הצפוני והדרומי. כך באו יותר מ-400 מומחים ישראלים לסייע לאתיופיה בהקמת סכרים על הנילוס הכחול. הפרוייקטים של המים מכוונים לפתח את השטחים הנמצאים על גבול אתיופיה-סודאן. (היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתיב י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 114, ובשאלות בעמוד 115: "אסביר את ניסיונות ישראל המכוונים להגשמת שאיפותיה החמדניות [אטמאע] בנהר הנילוס.")

5. אלמנט חוזר בדמוניזציה של ישראל - "רצח" מקומות ישוב פלסטיניים:

בדוגמה הראשונה מואנשת ירושלים בדמות נערה בשיר בכותרת "פלסטין" הקורא לג'יהאד להגנת הארץ:

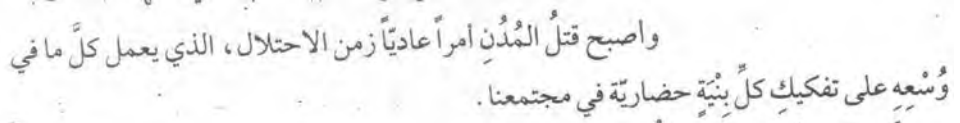
"אחי, יש לנו בירושלים אחות שהשוחטים הכינו בעבורה את הפגיונות".

(קריאה וטקסטים, כתיב ח', חלק א' (2015) עמ' 44, וראו משפט תרגול כנ"ל במדעי הלשון, כתיב ח', חלק ב' (2014) עמ' 14)

ובשאלות הנלוות:

"המשורר תאר את ירושלים בבית השישי [של שירן] כי היא אחות הערבים והמוסלמים, אלא שהאויבים משחזים את סכיניהם כדי לשחטה. מה מצפה המשורר מהאחים [שיפעלו] בעניין אחותם?" (קריאה וטקסטים, כתיב ח', חלק א' (2015) עמ' 46)

"רצח ערים הפך להיות דבר רגיל בזמן הכיבוש אשר עושה ככל יכולתו לפרק כל תשתית ציביליזציונית בחברה שלנו."

(בסיפור "זיכרון המקום" מאת ליאנה בדר, קריאה וטקסטים, כתיב ח', חלק א' (2015) עמ' 61)

ובשאלות:

"אבהיר את יפי הביטוי ב[דוגמאות] שלהלן:

- רצח ערים הפך להיות דבר רגיל..."

(קריאה וטקסטים, כתיב ח', חלק א' (2015) עמ' 63)

בשיר בכותרת "זיתא" מאת סולאפה חיג'אווי:

"בלילה ניתנו ההוראות לחיילים לרצוח את כפרנו היפה זיתא..."

בלילה באו כל החיילים..."

ההוראות קובעות לעזוב
זיתא יוצא להורג בערב... |
רגעים מספר, ואז נשרו גופות הגברים...
רגעים מספר, ואז נשר זיתא כשהוא מגואל
לא נשאר ברחביו טאבון [לאפיית] לחם שהגדוד לא הרס
כל האבנים והגברים
היו בלחץ המחרשות הזרות לעמק של דם או חול..."
(קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) ע"ע 71 - 72)

ובהסבר:

"בשיר הזה מתארת המשוררת כיצד החריבו הישראלים לאחר תכבה של 1948 כפר ערבי הנמצא
מערבית לבית גוברין בדרום פלסטין הנקרא זיתא."
(קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) עמ' 73, וראו שאלות הבנה באותו עמוד.)

שאלות נוספות באותו נושא:

"אביא את חלקי השיר המצביעים על שני הרעיונות שלהלן:
א. מדיניות הכיבוש הישראלי מושתתת על מחיית המורשת הפלסטינית.
ב. כוח ההתנגדות של אנשי זיתא ועמידתם האיתנה מול הוראות הכיבוש לשרוף את כפרם."
(קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) עמ' 74)

ומטלה:

"המשוררת סולאפה אלחיג'אווי אומרת: 'ניתנו ההוראות לחיילים לרצוח את כפרנו היפה זיתא' והסופרת
ליאנה בדר אומרת בטקסט של 'זיכרון המקום': 'רצח ערים הפך להיות דבר רגיל בזמן הכיבוש'. לפי
דעתך, איזה משני הביטויים יפה יותר, ומדוע?"
(קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) עמ' 74)

6. ישראל רוצחת ילדים פלסטינים:

משפט תרגול:

"ארבעה ... [להשלמה ע"י התלמיד לפי כללי המספר בערבית] נפלו כמרטירים ליד קיר הפרדה."
(שפתנו היפה, כתה ז', חלק ב' (2014) עמ' 102)

ב"הימנון האינתיפאדה" [הראשונה] מופיע קטע המדבר על הרג ילדים:
"אנו קוברים את הילד במתינות והולכים."
(שפתנו היפה, כתה ו', חלק א' (2014) עמ' 33)

קטע משיר של סמיוח אלקאסם (אזרח ישראל) בכותרת "שיר האינתיפאדה":
"ימות הילד והזקן מאיתנו ולא יכנע
תיפול האם על בניה ההרוגים ולא תיכנע"
(שפתנו היפה, כתה ו', חלק א' (2014) עמ' 77)

משפט תרגול:

"הח'נסאות"⁴⁸ של פלסטין מעלות [כקורבן] את פרי בטנן למען תמיכה באל ושליחו.
(מדעי הלשון, כתה י' (2015) עמ' 51)

משפט תרגול המצביע על כך שחיילי צה"ל יורים בילדים ונערים פלסטינים בכוונה:

"הילד הפלסטיני עמד מול כדורי האויב כחייל אמיץ".

٢-وقف الطفل الفلسطيني أمام رصاص العدو وقوف الجندي الباسل.

(קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק ב' (2015) עמ' 28)

ועוד התבטאות מרומזת כזאת:

"בזמן האינתיפאדה הפלסטינית הראשונה [1987] נעזרו הצעירים הפלסטינים ברוגטקה כדי לצאת נגד חיילי הכיבוש הציוני ולהגן על עצמם מול כדוריו הבוגדניים..."

(מדעים וחיים, כתה ז', חלק א' (2017) עמ' 77)

"[מטלה]: אתאר את רגשותיה של אם פלסטינית שהגיעה אליה ידיעה על נפילת בנה היחיד כמרטיר, תוך היעזרות באלמנטים הבאים:

1. פריצת כוחות הכיבוש למקום
2. עימותים עם ילדי האבנים
3. היפצעות מספר פצועים
4. קבלת הידיעה ע"י האם
5. הבלגת האם וניחומה ע"י השכנים
6. הפרידה מבנה המרטיר"

(שפתנו היפה, כתה ו', חלק א' (2014) עמ' 82)

"כאשר האימהות הפלסטיניות נבדלות משאר האימהות בתבל וממשיכות, זה העשור השישי ברציפות, לקבור את ילדיהן בלוויית צהלולים! כאשר האבות הפלסטינים ממשיכים להטמין את בניהם בעפר בקור רוח ומבטיחים להשלים [את המיכסה] עם השאר [כלומר, עם יתרת בניהם]! כאשר הפלסטיני, ללא

⁴⁸ אלח'נסאא - משוררת שהתאסלמה בתחילת האסלאם והתגאתה בארבעת בניה שנפלו בקרב קאדסיה נגד הפרסים בשנת 636.

הבדל גיל, דת, מין ושייכות, הופך להיות פרויקט מרטייריות! כאשר היתמות הופכת להיות דבר גיל, וההתאלמנות נפוצה, והנישואין בהתכתבות [מהכלא] למאפיין של המשפחה הפלסטינית! כאשר כל זה קורה, הרי שהקריאה להעלאת רמת הביצוע הציבורי לזו של זרימת הדם הנוכחית הופכת לזכות לאומית מקודשת שקשה לוותר עליה או להקל בה ראש..."

(שפתנו היפה, כתה ז', חלק ב' (2014) עמ' 58. סימני הקריאה במקור)

הילד הפלסטיני מוחמד אלדורה, שלפי סרט טלביזיה צרפתי נהרג מאש חיילי צה"ל, מופיע כהמחשה לצד שאלות בביולוגיה בנושא השפעות עצביות על תגובות פיזיות של גוף האדם במצבים שונים:

(ביולוגיה, כתה י"א [ריאלית], חלק א' (2017) עמ' 77)

7. ישראל מתנקשת בחיי מנהיגים פלסטינים, כולל האשמה מרומזת באחריות למותו של יאסר ערפאת:

"הפעולות [של ישראל בלבנון בשנות ה-70] גם כוונו להתנקשות בחיי מנהיגים פלסטינים פעילים כדוגמת מוחמד יוסף אלנג'אר, כמאל עדוואן וכמאל נאצר בביירות בשנת 1973."

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 65)

"ישראל נקטה בכל האמצעים ופעולות הדיכוי לסיום האינתיפאדה [הראשונה] ואלו הגיעו עד למנהיגים הפלסטינים בחו"ל ובראשם ח'ליל אלוזזיר (אבו ג'יהאד) שישראל התנקשה בחייו בביתו בתוניס בתאריך 16.4.1988 בשל תפקידו הישיר בהנחיית האינתיפאדה. [זאת], נוסף על המעצרים ההמוניים, הטלת עוצר ומדיניות הגירוש. בין אלה שגורשו המנהיג פתחי שקאקי.

[פיסקת-ידע]: פתחי שקאקי: מנהיג פלסטיני... ייסד את תנועת הג'יהאד האסלאמי. נעצר יותר מפעם עד אשר גורש ללבנון בשנת 1988. ישראל התנקשה בחייו במלטה בתאריך 26.10.1995."

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 77)

"ישראל התנקשה בחיי קבוצת מנהיגים פלסטינים וביניהם צלאח ח'לף (אבו איאד), האיל עבד אלחמיד (אבו אלהול) ומוחמד אלעומרי.⁴⁹

[פיסקת ידע]: צלאח ח'לף (אבו איאד): מנהיג פלסטיני שמילא תפקיד יסודי במאבק העם הפלסטיני נגד הכיבוש הישראלי... התנקשו בחייו בתאריך 24.1.1991 בתוניס."

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 82)

"אבו עלי מוצטפא: מנהיג פלסטיני... מילא תפקיד ייחודי בייסוד החזית העממית לשחרור פלסטין... ואח"כ הפך להיות למזכ"ל של החזית בשנת 2000. שב אל אדמת פלסטין לאחר החתימה על הסכם אוסלו. ישראל התנקשה בחייו בראמאללה בתאריך 27.8.2001.

שיח' אחמד יאסין: מנהיג פלסטיני... ייסד יחד עם חבורת פעילים אסלאמיים את ארגון תנועת ההתנגדות האסלאמית (חמאס) ברצועת עזה בשנת 1987. נעצר מספר פעמים. עמד בפני יותר מניסיון התנקשות אחד בחייו עד שישראל הצליחה להתנקש בחייו בתאריך 22.3.2004.
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 87)

"הנשיא יאסר ערפאת היה נתון למצור מצד הכוחות הישראלים במטוה שבבנין נפת [מוקאטעה] ראמאללה במשך תקופה שעולה על שלוש שנים, דבר שהביא להחמרת מחלתו בנסיבות לא-ברורות. הוא הועבר לטיפול בביה"ח הצבאי פרסי בצרפת ושם נפטר בתאריך 11.11.2004.
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 89)

באחד הספרים החדשים של שנת 2017 מוזכר ערפאת כמרטיר ההיסטוריה הערבית-מוסלמית בארץ, לצד שיח' עיז אלדין אלקסאם (השפה הערבית, כתה ה', חלק א' (2017) עמ' 14).

8. ישראל אחראית לנכויות הפיזיות והנפשיות בחברה הפלסטינית:

"דו"חות ארגון העבודה הבינ"ל ציינו כי מספר בעלי הצרכים המיוחדים [בעולם] עולה על שש-מאות מיליון נפש. שיעורם של אלה בעם הפלסטיני עולה על שיעורם בעמים אחרים בשל פשעי הכיבוש, כתוצאה מפגיעות [הנגרמות] ע"י כלי נשק שונים שמשמשים בהם נגד הפלסטינים וע"י עינויים גופניים ונפשיים נגדם."

(חינוך אסלאמי, כתה י"ב (2014) עמ' 147)

الإعاقات في فلسطين فإن نسبة الإعاقة ٤ ٪، وإن ٤٨ ٪ منهم دون سن الثامنة عشرة، وأن نسبة الإعاقات في فلسطين تعد الأعلى على مستوى العالم، والسبب في ذلك هو الاحتلال الإسرائيلي وممارساته القمعية.

(החדית' הנאצל ומדעיו, כתה י"ב [הלכתית] (2013) עמ' 28, ובשאלות בעמ' 32: "אנמק את... שיעור הנכויות הגבוה בפלסטין.")

"הלחצים הנפשיים להם נתון העם הפלסטיני

העם הפלסטיני נתון ללחצים נפשיים פנימיים וחיזוניים רבים. הוא סבל ממלחמות רבות שנכפו עליו, מהגירות כפויות רבות שבאו זו בעקבות זו, מאובדן האדמה, הבית, הילדים ומקורות הפרנסה, נוסף על הסגרים והמצור, והעמידה בתור והחיפוש במחסומים הצבאיים שעות ארוכות...

[מטלה:] נדון בפעולות שנוקט הכיבוש הישראלי ובלחצים הנפשיים שהן גורמות להם."

(סוגיות אקטואליות, כתה י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 52, ובשאלות בעמ' 54: "אנמק את ריבוי הלחצים הנפשיים להם נתון העם הפלסטיני.")

9. הכיבוש מבצע בנכבשים התעללויות לשמן

דוגמה להתעללות כזאת ניתנת באחד מספרי הלימוד החדשים של 2017 בסיפור בכותרת "סיפור קצר: שמן".

חלק מהכיתוב שמתחת לציור:

"הסיפור שלפנינו מדבר על דאגת הפלסטיני לשמור על פת לחמו ועל הקשר שלו עם אדמתו חיתיו ומבהיר את סבלה של האם הפלסטינית ופחדה ל[שלום] משפחתה מפני שחצנות הכיבוש ופגיעותיו העושות."

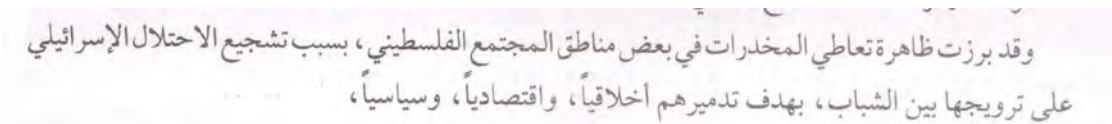
(השפה הערבית, כתה ח', חלק א' (2017) עמ' 15)

הסיפור - אשה חולמת שחיילים עוצרים את המשאית שבה הם מביאים שמן הביתה מבית הבד ויורים בפחים ומחוררים אותם. בעלה מרגיע אותה שזה רק חלום ואילו היא מזכירה לו שכל יום היא רואה את החיילים שופכים את הקמח על הרצפה בבתיים ואת השמן על כלי המיטה. | למחרת הם מביאים את השמן הביתה לאחר שעוקפים בדרך מחסום צבאי. אך:

"בערב היום הבא פורצים חיילים לבית. האשה והילדים יוצאים נגדם ואז הקמח מתערבב בדם ושמן."
(השפה הערבית, כתה ח', חלק א' (2017) ע"ע 16 - 17)

10. ישראל אחראית לשימוש בסמים בחברה הפלסטינית:

"תופעת השימוש בסמים התבלטה בכמה מאזורי החברה הפלסטינית בשל עידוד הפצתם בקרב הנוער מצד הכיבוש הישראלי במטרה להרסם מבחינה מוסרית, כלכלית ופוליטית..."

(סוגיות אקטואליות, כתה י"א [הומניסטית] (2014) עמ' 52)

11. ישראל מגרשת פלסטינים אל מחוץ לגבולות מולדתם:

"ישראל המשיכה במדיניות הדיכוי שלה נגד הפלסטינים וגירשה בדצמבר 1992 415 פלסטינים חברי תנועת ההתנגדות האסלאמית (חמאס) והג'יהאד האסלאמי לדרום לבנון."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 82)

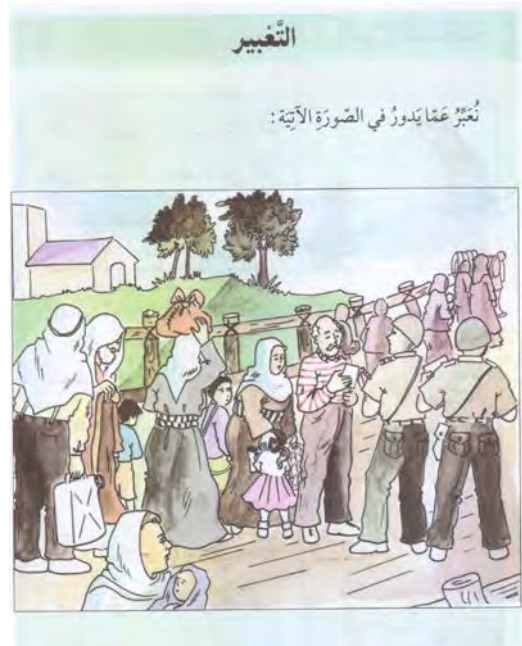
12. ישראל מטילה מצור על הפלסטינים ומגבילה את תנועתם:
מדובר הן בקשריהם כלפי חוץ - מדינות ערב - והן בתוך הארץ:

"[מטלה:] נדון בהשפעת הכיבוש הציוני על קשרי פלסטין עם המדינות הערביות והעולם... למדנו:

הכיבוש הציוני מטיל כבלים רבים כדי לבודד את העם הפלסטיני ממדינות ערב ומהעולם ע"י שליטתו בגשרים ובמעברים הראשיים, באופן שהכיבוש פעל פעמים רבות לסגירתם ולמניעת מעברם של אנשים וסחורות דרכם כחלק מהעונשים הקולקטיביים שהוא מטיל על הפלסטינים... | [מטלה:] אבהיר את האמצעים שבהם משתמש הכיבוש הציוני לשם בידוד פלסטין מסביבתה. (לימודי חברה, כיתה ו', חלק א' (2017) ע"ע 57 - 58)

בתמונה שלהלן בודקים חיילים (ישראלים כנראה) תעודות של אזרחים ערבים במעבר על-פני גשר: "הבעה

נבטא את מה שקורה בתמונה הבאה:"

(שפתנו היפה, כיתה א', חלק ב' (2014) עמ' 123)

"אחשוב ואדון: מוחמד מן העיר חברון נזקק לרישיון כדי שיוכל לבקר בים התיכון." (חינוך לאומי ולחיים, כיתה ב', חלק א' (2016) עמ' 122)

הבאת שיחה בה מתפעל מישהו מריבוי המתפללים במסגד אלאקצא ביום ו' בחודש רמדאן ומישהו שואל מדוע בימים אחרים מעטים המתפללים. התשובה: "כי הם אינם יכולים להגיע בשאר הימים משום שהכיבוש הישראלי מונע את הגעת הפלסטינים אליה [ירושלים] מהערים והכפרים... כן, זהו הכיבוש אשר שולט בכניסתנו או אי-כניסתנו לעירנו הקדושה" (טיפוח לאומי וחברתי, כיתה ג', חלק א' (2016) עמ' 29).

"[שאלה:]...בשבוע הראשון של רמדאן מנעו כוחות הכיבוש מ-192 איש מהעיר טולכרם להגיע למסגד אלאקצא. כמו-כן מנעו [זאת] מ-95 איש מהעיר חברון באותו יום עצמו. אמצא את מספר האנשים משתי הערים שמחסומי הבטחון מנעו את הגעתם למסגד אלאקצא באותו יום." (מתמטיקה, כיתה ב', חלק ב' (2016) עמ' 8)

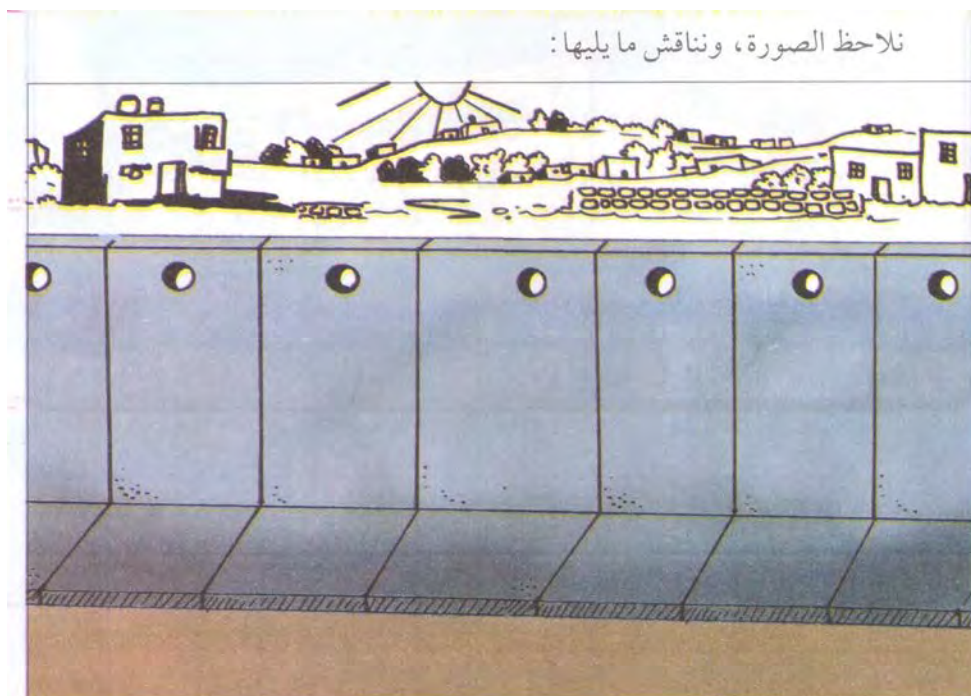
"העם הפלסטיני נתון למצור עושק שמצמצם את דרכי ומקורות מחייתו. אשווה בין המצור [שהוטל ע"י אנשי מכה] על השליח [מוחמד] ואלה שעיימו בוואדי לבין המצור על הפלסטינים. מהי חובתנו אם מוטל מצור על עם מעמי האסלאם?"
(מינוך אסלאמי, כתה ה', חלק א' (2014) עמ' 46)

האשמה אחרת כלפי ישראל בהקשר זה נוגעת לגדר ההפרדה שהוקמה החל משנת 2002 כדי למנוע תנועה חופשית של כלי רכב מהשטחים לישראל לאחר מקרים של פיגועי התאבדות חמורים באותה שנה. באזורים עירוניים הופכת הגדר לחומה ממש כדי למנוע מעבר הולכי רגל וכך היא מוצגת תמיד בספרי הלימוד:

"נתבונן בתמונה ונדון:

[תמונת חומת ההפרדה ומתחתיה הכיתוב:]

מה השפעתו של הקיר המבודד [אלעאזל] על קיום יחסי אנוש בין העמים?

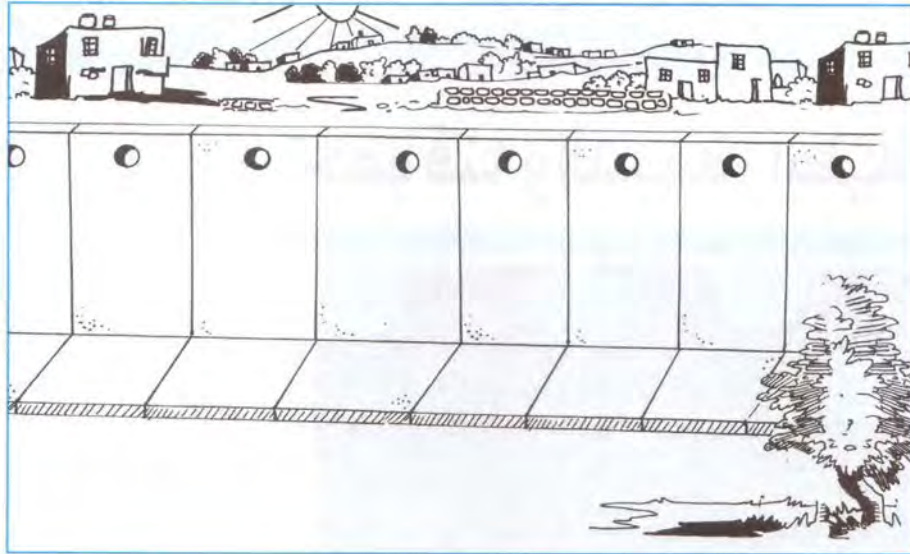

• ما أثر الجدار العازل على قيام علاقات إنسانية بين الشعوب؟

(אזרחות, כתה ו' (2015) עמ' 58)

ובתמונה שלהלן נכתב מלמטה:

"תמונה המבטאת את הפרת זכות התנועה החופשית של העם הפלסטיני".

صورة تمثل إنتهاك حق التنقل للشعب الفلسطيني

(אזרחות, כתה ט' (2013) עמ' 28)

א. אצייר את קיר ההפרדה [אלג'ידאר אלפאצל] וכמה מהמחסומים המונעים את הגעתנו אל העיר ירושלים.

ב. מה נעשה כדי להיפטר מקיר ההפרדה?
(חינוך אסלאמי, כתה ג', חלק ב' (2016) עמ' 35)

בספרי הלימוד של הרש"פ ניתן "שם רשמי" לחומה. בתחילה הוא היה "קיר הסיפוח וההפרדה הגזעני - ג'ידאר אל-דם ואלפצל אל-עונצורי", כפי שמופיע בכותרת להלן:

"קיר הסיפוח וההפרדה הגזעני"

ישראל הודיעה בתאריך 23 יוני שנת 2002 על תחילת בנייתו של קיר באורך של בין 600 - 1,000 ק"מ ובגובה של כ-7 עד 8 מ', להפרדה בין שטחי 1948 ושטחי 1967. אלא שהוא בלע שטחים נרחבים מאדמות הגדה המערבית ורצועת עזה. הוא מה שמכונה קיר הסיפוח וההפרדה הגזעני. למרות אי חוקיות הקיר עפ"י לשון פסה"ד של ביה"ד הבינ"ל לצדק מתאריך 9.7.2004 והדרישה מישראל להסירו, הממשלה הישראלית עדיין ממשיכה לבנותו. לכך היו תוצאות שליליות וביניהן:

1. השתלטות על אדמות פלסטיניות וניתוקן זו מזו בחלקים רבים שלו.
 2. הימצאות כ-274 אלף פלסטינים החיים בערים וכפרים באזורים סגורים בין הקיר והקו הירוק.
- (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 88)

"פסה"ד שלו [ביה"ד הבינ"ל] הוא סופי ולא ניתן לערער, כמו פסה"ד שהוציא בסוגית קיר הסיפוח וההפרדה הגזעני שהקימה ישראל בשטחים הפלסטיניים בשנת 2004 ואשר [ביה"ד] החשיבו לבלתי חוקי שהסרתו מתחייבת. אבל ישראל לא ראתה עצמה מחוייבת לבצע את פסה"ד והפלסטינים דורשים מהעצרת הכללית ומועצת הבטחון [של האו"ם] להבטיח את ביצוע פסה"ד."
(היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתה י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 44)

בספרי 2017 שונה השם ל"קיר הסיפוח וההתפשטות הגזעני - ג'ידאר אל-דם ואל-תווסוע אלעונצורי":

"תושבי הכפר בלעין הנמצא 16 ק"מ ממערב לעיר ראמאללה סובלים מפגיעות הכיבוש הציוני באדמותיהם ואדמות הכפרים הסמוכים, מאחר שדחפורי הכיבוש פועלים לעקירת עצי הזית ועצי החורש באדמותיו על-מנת לבנות קולוניות להתיישבות [מוסתעמראת איסתיטאניה] ולבנות את קיר הסיפוח וההתפשטות הגזעני, דבר שגרם לזעם בקרב תושביו ותושבי הכפרים הסמוכים והניע אותם לשתול עוד עצים באזור הזה..."

(מדעים וחיים, כתה ז', חלק א' (2017) עמ' 4)

הנושא נכנס גם למקצוע המתמטיקה. בדוגמה שלהלן נדרש התלמיד לציין את מיקומה במספר של אחת הספרות המסומנת בקו במשפטים שונים וביניהם:

"אישור בניית קיר ההפרדה הגזעני נעשה בשנת 2002."
(מתמטיקה, כתה ג', חלק א' (2016) עמ' 13)

וגם בספר לימוד במקצוע טכנולוגיה:

"קיר ההפרדה הגזעני הפריד בין חקלאים פלסטינים רבים לבין אדמתם. בכמה אזורים מורשים החקלאים להיכנס [אליה] במשך זמן שאינו עולה על חצי שעה בבוקר וכך הוא המצב בעזיבה בערב."
(טכנולוגיה, כתה ז' (2016) עמ' 88. המטלה - בניית תוכנה שתאפשר בקרת זמן השקיית חלקות בשעות היממה שלא מתאפשרת בהן נוכחות החקלאי על אדמתו)

התפתחות בעלת משמעות בעניין חומת ההפרדה חלה בספר מ-2016: החומה כבר איננה רק מגבילה את תנועתם של הפלסטינים באזורי מחייתם אלא מפרידה בינם לבין האזורים שאיבדו ב-1948. בסיפור שלהלן עוברת ילדה פלסטינית את החומה ביעף יחד עם הפרפרים כדי לראות את עמק יזרעאל והכרמל ולאחר הטיול היא מודיעה לפרפרים שהיא עוד תשוב למקומות האלה. את הסיפור פותח ציור ענק ע"פ שני עמודים המתאר את המעוף ואת הנוף הנשקף מעבר לחומה. הכיתוב ע"ג הציור: "נתבונן בתמונה ונדון".

(שפתנו היפה, כתר ד', חלק א' (2016) ע"ע 32 - 33. במהדורת 2017 של ספר זה ניתנים ציורים אחרים באותה משמעות - עמ' 32)

והסיפור בכותרת "פרח הכלנית":

"ליילא שיחקה בין פרחי הכלנית בשדות היפים, כשהיא רודפת אחר הפרפרים הצבעוניים, והמשיכה לרוץ עד שהגיעה לקיר הבטון. אז עמדה עצובה כשהיא אינה יודעת מה לעשות. היא ראתה פרח כלנית בודד למרגלות החומה, התקרבה לפרפרים ולחשה: 'מדוע היא בודדה כך?' ענה הפרפר הכחול: 'כי הקיר מפריד בינה לבין אחיותיה'. הפרפרים הודיעו לליילא כי הם רוצים לקחת אותה עימם כדי שתראה את השדות שמעבר לקיר. התפלאה ליילא ואמרה: 'אבל איך?' הפרפרים: 'נעוף יחד [אל] מאחורי הקיר'. עפה ליילא עם הפרפרים ואמרה: 'מה יפים השדות האלה, ומה רחבים הם!' הפרפר האדום: 'זהו עמק זרעאל [מרג' אבן עמר בערבית]'. ליילא: 'ומה שם ההר ההוא?' | הפרפר הלבן: 'שמו הכרמל והוא נמצא בעיר חיפה'. לפני שהחשיך ליוו הפרפרים את ליילא אל ביתה. הודתה ליילא לפרפרים ואמרה להם: 'אנו בוודאות נשוב.'"

(שפתנו היפה, כתר ד', חלק א' (2016) ע"ע 34 - 35. בעמ' 35 שאלות הבנה וביניהן: "6. מה אמרה ליילא לפרפרים לאחר שובה הביתה?" ושאלות נוספות: "1. מה מייצג הקיר ביחס לליילא? 2. איך נסלק את הקיר? 3. נסיק את מוסר ההשכל מהטקסט.")

13. ישראל הורסת בתי פלסטינים:

"הבעה

נשיב על שתי השאלות הבאות בכתב:

מה עושים הפועלים?

מה עושה הדחפור?"

(שפתנו היפה, כתה ב', חלק א' (2014) עמ' 80)

"הכיבוש הרס את הבית."

(שפתנו היפה, כתה ו', חלק א' (2014) עמ' 79)

משפט תרגול:

"הכיבוש הרס בירושלים עשרה ... [להשלמה ע"י התלמיד לפי כללי המספר בערבית].". (שפתנו היפה, כתה ז', חלק ב' (2014) עמ' 102)

ובשיר של פדווא טוקאן:

"...מושל העיר הטיל את פקודתו: 'פוצצו את הבית וקישרו את בנו [של בעל הבית] בחדר העינויים!'... | החיילים כיתרו את שולי הבית - הנחש התפתל והשלים בהצטיינות את מלוא המעגל ועלה [קול] דפיקות מצוות 'עזבו את הבית!' הם היו נדיבים במתן שעה, או חלק של שעה... | שעה, ואז התרוממו ואח"כ צנחו חדרי הבית המרטירים התעקמו בהם ערימות האבנים כשהן חובקות את החלומות ואת החמימות שהיתה ומקפלות בחובן את יבול החיים, זיכרון של שנים מלאות בעמל, בנחישות, בדמע, בצחוקים מאושרים... | (קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק ב' (2015) ע"ע 9 - 11, וראו "החיילים כיתרו את שולי הבית - הנחש התפתל והשלים בהצטיינות את מלוא המעגל, ועלה [קול] דפיקות מצוות 'עזבו את הבית!' הם היו נדיבים במתן שעה, או חלק של שעה" כמשפטי תרגול במדעי הלשון, כתה ח', חלק ב' (2014) עמ' 73)

בהסבר לשיר:

"פדווא [טוקאן] כתבה את השיר הזה לאחר שהכיבוש הרס את ביתו של בן דודה בהר גריזים ועצר את בנו באשמת התנגדות לכיבוש." (קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק ב' (2015) עמ' 12).

ועוד:

"פיצוץ הבתים הפלסטיניים מהווה את אחת מצורות הסבל של העם הפלסטיני מהכיבוש. אציין צורות אחרות לסבל [הזה]."

(קריאה וטקסטים, כתר ח', חלק ב' (2015) עמ' 13)

וביטוי מוחשי לסבל הזה ניתן בסיפור באחד מספרי הלימוד החדשים בלויית תמונות. בתמונה הראשונה מתוארת משפחה פלסטינית שלוהה יושבת בביתה. הילד יושב ליד אביו על ספה צהובה ומשחק במכונית אדומה. בתמונה השנייה דחפור מוגן ע"י שרשרת חיילים הורס את הבית כשהאב כורע מולם ומחבק את בנו. מבעד לחלון של הבית הנהרס רואים את הספה הצהובה והמכונית האדומה. בתמונה השלישית - תקריב של האב ובנו. בתמונה הרביעית רואים בית קטן ונאה בנוי באותו מקום. הכיתוב הצמוד לתמונה הראשונה אומר: "נתבונן בציור שלהלן ונדון":

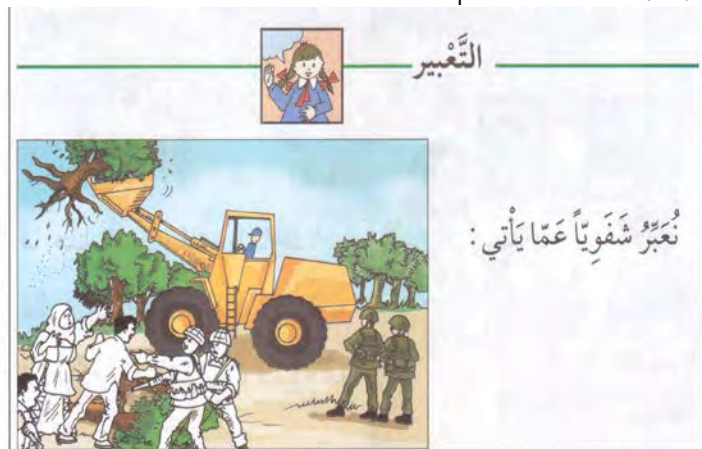
(שפתנו היפה, כתה ב', חלק ב' (2016) ע"ע 24 - 25)

והסיפור בכותרת "נבנה ו[שוב] נבנה":
 "כרים גר עם משפחתו בבית ישן בירושלים שאותו ירש אביו מסבו. ביום אחד עצוב בא הבולדוזר של הכיבוש להרוס את הבית. עמד כרים כשהוא עוקב אחריו וליבו דופק בקרבו בעצב: הנה חדרו נהרס אבן-אבן, ושם החדר אשר נולד בו כבר הפך לערימת עפר. לא עברו אלא כמה שעות עד אשר הפך הבית לגל של אבנים ועפר והבולדוזר עלה על מה שנותר מהבית. עזב כרים את המקום ובעינו דמעה. החליק האב בידו על ראש כרים, אימצו אל ליבו ואמר: 'אם הרסו לנו בית - נבנה עוד בתים.'"
 (שפתנו היפה, כתה ב', חלק ב' (2016) עמ' 26, ובין השאלות בעמ' 27: "מה עשה הבולדוזר של הכיבוש לבית?")

עוד שאלות בכותרת "נחשוב":
 "מדוע הרס הבולדוזר את הבית?
 איך נגן על בתינו מפני הבולדוזרים של הכיבוש?
 מדוע אמר האב: 'אם הרסו לנו בית - נבנה עוד בתים?'
 איך אפשר לעזור לכרים ומשפחתו עד אשר ייבנה ביתם החדש?"
 (שפתנו היפה, כתה ב', חלק ב' (2016) עמ' 27 וראה תרגילי לשון עם משפטים מהסיפור בע"ע 29 - 31)

14. ישראל עוקרת עצים:
 הבעה

נביע בע"פ את מה שלהלן:

71

(שפתנו היפה, כתה ב', חלק א' (2014) עמ' 71)

וראו שתי התמונות שלהלן שבהן מושווית עקירת עצים עם עקירת הפלסטינים מעל אדמתם:

”פעילות 4: אל תעקרוני מאדמתי
אתבונן בשתי התמונות שלהלן ואדון בהן עם מורי ועמיתי.”

بِشَاظ (٤) : لَا تَقْلَعُونِي مِنْ أَرْضِي.
أَتَأْتِلُ الصُّورَتَيْنِ الْآتِيَتَيْنِ وَأُنَاقِشُهُمَا مَعَ مُعَلِّمِي وَزَمَلَائِي

(חינוך לאומי ולחיים, כהה ב', חלק א' (2016) עמ' 65. תמונת האשה הנאחזת בעץ, ללא כיתוב, חוזרת ומופיעה בלימודי חברה, כהה ה', חלק א' (2017) עמ' 11)

”מדוע כורת הכיבוש בכוונה את עצי התאנה והזית בארצנו?”
(השפה הערבית, כהה י', חלק א' (2017) עמ' 72)

ולהלן קישור בין עקירת העצים לחומת ההפרדה. במסגרת פעילות בכותרת: “אשמור על הצמחים” ניתנות תמונות לדיון וביניהן תמונת בולדוזרים עוקרים עצי זית וברקע חומת ההפרדה. הכיתוב: “גרירת שטחים לשם הקמת קיר הסיפוח וההתפשטות הגזעני.”

تَجْرِيفُ الْأَرْضِ لِإِنَاءِ
جِدَارِ الصَّمِّ وَالتَّوَسُّعِ الْعَنْصَرِي

(חינוך לאומי ולחיים, כהה א', חלק ב' (2016) עמ' 28)

15. ישראל גורמת סבל לאסירים הפלסטינים ובני משפחותיהם:

"מעצרים ועינויים: מאז כיבוש הגדה המערבית ורצועת עזה בשנת 1967, ועד 2017, השליך הכיבוש אל מחנות המעצר, בתי הכלא ומרכזי החקירות יותר מחצי מיליון פלסטינים מכל שכבות החברה הפלסטינית. אפילו האשה הפלסטינית נחשפה לכלא ולעינויים, נוסף על סבלה מעול מעצר האב, האח, הבעל והבנים. מספר השבויים בבתי הכלא של הכיבוש הגיע ל-15,000. חלק מהן עדיין נתונות - הן וילדיהן - למאסרים ארוכים, בעוד שמספרם של ילדי פלסטין בבתי הכלא הציוניים הגיע ל-18,000 עצירים. הכיבוש מסתמך במעצרים אלה על חוק החירום שנחקק בשנת 1945 ע"י ממשלת המנדט הבריטי ועל הצווים הצבאיים הבלתי צודקים שלו אשר מאפשרים לו לעצור כל פלסטיני בלי שים לב לגילו ומינו לתקופה של 18 יום ללא משפט, או להשליכו למעצר מינהלי לתקופה של 6 חודשים הניתנת להארכה, ולהטיל על חלקם מגורי כפייה בבתיים (מעצר בית) בלי שיותר להם לצאת מהם.

השבויים נתונים בעת המעצר ליחס שאין בו מינימום של צרכים בסיסיים של חיי אנוש. החוקרים נקטו במדיניות של חקירה ועינויים בדרכים אסורות מבחינה חוקית ובינ"ל. כתוצאה מכך מתו בעינויים כמטרירים 210 שבויים ומספרים כפולים מאלה נפגעו ממחלות כרוניות ומנכות לצמיתות. לעיתים קרובות גזרי הדין שלהם מלווים בקנסות כספיים גבוהים מאד. למען חירותם שבתו השבויים רעב הרבה פעמים וביצעו התקוממויות כוללות בתוך מחנות המעצר שדוכאו ע"י הכיבוש בפראות." (לימודי חברה, כתה ט', חלק א' (2017) עמ' 42)

"הוא [השבוי הפלסטיני] נעצר בקרב בני משפחתו, או בין עמיתיו במקום עבודתו, או נחטף מבין העוברים והשבים ברחובות הראשיים ומבלה תקופת זמן שבמהלכה הוא נשרף בתוך בתי כלא חשוכים, או אפילו בתאי צינוק שאינם ראויים למגורי אדם. מסע הייסורים של השבוי מתחיל מרגע מעצרו והעברתו ברכב עגום לתאי הצינוק של החקירות, מקום העינויים, המכות והכבילה, הבידוד והחרמת הציוד האישי, שלילת ביקורים וטיפול רפואי, כדי שיישאר קורבן לכפיה וכאב. השבוי סובל גם מפעולת העברתו מכלא אל כלא, או אל בתי המשפט ובתי החולים, ועל-פי רוב הוא כבול בידיו וברגליו, עיניו מכוסות ומתנהגים אליו בקשיחות. |

סבל השבי נכנס לרוב הבתים הפלסטינים. ישנם השבויים הילדים, הזקנים והנשים, ולא יהיה זה מפליא אם נאמר שכל משפחה פלסטינית הקריבה שבוי אחד לפחות... הסבל והטרדיה לא עצרו אצל השבוי והשבוייה אלא הגיעו לקרוביהם, מאחר שקרובי השבויים נתונים לפגעים רבים, בפרט בעת ביקור בניהם: הנסיעה ארוכה וקשה בחום ובקור, היחס רע, הביקור הוא מאחורי מחיצת זכוכית כך שנמנע מהשבוי לגעת באצבעות בניו וקרוביו ולשמוע את קולם בבירור." (השפה הערבית, כתה ז' חלק א' (2017) ע"ע 25 - 26)

"איש התקשורת והסופר הפלסטיני עבד אלרחמן בכר ח'רישה... בילה חמש שנים מראשית נעוריו בבתי הכלא של הכיבוש שבמהלכן איבד את עינו השמאלית כתוצאה מהעינויים, וחמש שנים נוספות במעצר בית... הסיפור "ביוגרפית הכבלים והעט/המעצר" מתאר את כיעור הפעולות בזמן המעצר אשר ביצעו חיילי הכיבוש נגד מספרים גדולים של בני העם הפלסטיני, כגון תקיפה, מכות, ירי, הפחדה וחבלה בזמן האינתיפאדה הראשונה בשנת 1987. זהו ניסיון מר שהכותב חי אותו כדי להדגיש כי [אותו] ניסיון חוזר על עצמו עם אלה הנאבקים [נגד הכיבוש] עד היום הזה..." (השפה הערבית, כתה ט', חלק א' (2017) עמ' 60)

מטלה: "נכין מחזה על מעצר תלמידים וחקירתם במחלקות החקירות הציוניות." (לימודי חברה, כתה ט', חלק א' (2017) עמ' 45)

”נביע את סבל הילדים השבויים בבתי הכלא של הכובשים.”
(השפה הערבית, כתה ח', חלק א' (2017) עמ' 62)

בסיפור בתמונות בכותרת: ”ביקור בכלא הנגב” נוסעות אם ובתה באוטובוס עם בני משפחות של אסירים אחרים (”שבויים” - אסרא בלשון הספר) וכשהם מגיעים לשערי הכלא נמנע מהם הביקור:

”הם הגיעו אל הכלא בשעה שבע בבוקר. הם חיכו זמן רב מול שערי הכלא ואחרי שלוש שעות הציץ אליהם אחד החיילים ואמר: 'הביקור אסור היום.'”

(שפתנו היפה, כתה ב', חלק א' (2014) עמ' 66. הסיפור כולו מתחיל מעמ' 64. בעמ' 67 יש תרגיל שאלות הבנה ובסופן המטלה הבאה: ”נציין את שמו של אחד השבויים מעירנו.” בעמ' 68 יש תרגיל קריאה עם משפטים מהסיפור ובעמ' 71 יש תרגיל הכתבה של הקטע המצוטט כאן)

ובעמ' 70 באותו הקשר תרגיל השלמת משפטים וחיבור כל אחד עם התמונה המתאימה:

באוטובוס	”השבויים
מאחורי הסורגים	בני המשפחות
לפני שערי הכלא”	הנוסעים

٧ نَمَلًا الْفَرَاغَ بِالْعِبَارَةِ الْمُنَاسِبَةِ مِنَ الْعِبَارَاتِ الْمَحْصُورَةِ، وَتَقْرَأ:

في الحافلة	الأسرى	
خلف القُضبان	الأهالي	
أمام بوابات السِّجْن	الركاب	

٧٠

(שפתנו היפה, כתה ב', חלק א' (2014) עמ' 70)

בספר חדש מסופר על הכלא הזה בסיפור אחר:

”פעילות 3: הדרך אל כלא הנגב המדברי

אביע את [מה שב]תמונות שלהלן ואדון בהן עם מורי וחברי [לכתה]:”

ניתנות ארבע תמונות נוף של הדרך בעמק ג'נין, הרי שכם, הרי חברון ולבסוף - "כלא הנגב המדברי" ובו נראים אוהלים גדולים. מתחת לתמונות איור של אנשים מחכים בתור לפני שער הכלא שלפניו עומד חייל. בתור נראית ילדה ובידה ציור. הכיתוב: "צומוד ["עמידה איתנה", בערבית] מחכה לפגוש את אביה." מתחת לתמונות מטלה: "אחשוב ואדון: ישנם ילדים שבויים [אסרא] בבתי הכלא של הכיבוש."

تَنْتَظِرُ صُمُودَ لِقَاءِ وَالِدِهَا

أَفْكَرٌ وَأُنَاقِشُ: يَوْجَدُ أَطْفَالَ أُسْرَى فِي سُجُونِ الْاِحْتِلَالِ.

(חינוך לאומי ולחיים, כתה א', חלק ב' (2016) עמ' 8)

בסיפור אחר מדובר על נער שלכד גוזלים ושם אותם בכלוב ואח"כ נזכר באביו הכלוא ושחרר אותם:

”נזכר הנער באביו מאחורי סורגי הכלא אשר מישש באצבעו את לחייו ושער ראשו מבעד לחורי הרשת המקובעת על הסורגים... ואמר: 'מתי ייצא אבי מהכלא ואחיה עימו כמו אותם ציפורים?'”

(שפתנו היפה, כתה ד', חלק ב' (2014) עמ' 3)

"[משפט תרגול:] הילד ביקר את אביו בכלא ... פעמים במשך ... שנים."
(שפתנו היפה, כתה ז', חלק ב' (2014) עמ' 102)

"הכיבוש השליך את הנאבקים [נגדן] לשבי כואב."
(שפתנו היפה, כתה ה', חלק ב' (2014) עמ' 68)

"[משפט תרגול:] כוחות הכיבוש עצרו 7 [לכתיבת המספר במלים ע"י התלמיד בהתאם למין] נשים."
(שפתנו היפה, כתה ז', חלק ב' (2014) עמ' 102)

קטע משיר של המשוררת הפלסטינית בת העיר שכם, פדווא טוקאן, בכותרת "חירותי":
"בכלא, בצינוק העינויים, על עמוד התליה
למרות השלשלאות, למרות פיצוץ הבתים, למרות להט השריפות -
אמשיך לחרות את שמה [של החירות]..."
(שפתנו היפה, כתה ז', חלק ב' (2014) עמ' 79)

ועוד קטע משיר של מוחמד אלאסעד:
"כן, לא נמות, כן, אנו נחיה
גם אם יאכלו הכבלים את עצמותינו
וגם אם יקרעונו שבטי העריצים
וגם אם יבעירו אש בגופנו
אנו נעקור את המוות מארצנו"
(מדעי הלשון, כתה ט', חלק ב' (2015) עמ' 46)

בסיפור בכותרת "מתוך ספרות בתי הכלא", שהיא סוגה בפני עצמה בספרות הפלסטינית של ימינו, מדובר על פגישת המחבר האסיר עם אסיר אחר בן 14 בתוך צינוק ובו 5 אנשים במקום המיועד ל-2 בלבד. הנער מספר כי היה בכלא עזה ובתשובה לשאלה היכן בדיוק ישב שם הוא אומר: "הייתי בבית המטבחיים שלושה עשר יום." בהערה בצד הסיפור נכתב: "בית המטבחיים: מקום החקירות. זהו כינוי

שהאסירים מכנים בו את המקום בשל אכזריות החוקרים. והמספר מגיב: "המלה 'בית המטבחיים' הפילה עלי אימה כמו ששום דבר אחר לא עשה."
(שפתנו היפה, כתה ו', חלק א' (2014) ע"ע 64, 65. הציטוט לקוח מעמ' 65)

16. פגיעת הכיבוש באשה ובמשפחה הפלסטינית:

במאמר על עוצמתה של האשה הפלסטינית מופיעים הביטויים הבאים: "היא האם הפלסטינית. היא נדרשת לדמוע בחיור, לסבול מהעריסה לקבר, למלא את מקום האב והאח בהיעדרם ולהקריב קורבן אחר קורבן ללא הרף... היא [עומדת] בשער בית כלא, או בשער בית משפט של אכזרים..."
(שפתנו היפה, כתה ו', חלק א' (2014) עמ' 74)

"האשה הפלסטינית נושאת לבדה באחריות המלאה למשפחה במקרה שבעלה מת כמרטיר או נעצר, או אפילו במקרה שהופך לנכה. כמו-כן היא תומכת במשפחתה במקרה שבעלה מאבד את מקום עבודתו בשל תנאי הכיבוש בהם חיה החברה הפלסטינית, מאחר שמספר גדול של פועלים הפכו למובטלים."
(חינוך לאומי, כתה ה' (2014) עמ' 20)

"שיעור 7: בעיות המשפחה הפלסטינית

אתבונן בתמונה שלהלן:

[מטלה:] אחשוב על מה שמובא להלן ואשיב:

מהי האחריות בה נושאת האשה הפלסטינית במקרה שבעלה נעדר?"

(חינוך לאומי, כתה ה' (2014) עמ' 22)

משפטי תרגול לשוני:

"האם מניפה את סיסמת...[החירות]...להיפטר מהכיבוש.

האם מסירה את דאגות...[העצירים]...בבתי הכלא של הכיבוש."

(שפתנו היפה, כתה ו', חלק א' (2014) עמ' 76)

”...בעיות המשפחה הנובעות מהכיבוש

המשפחה הפלסטינית סובלת מהשפעות הכיבוש, שכן היא עלולה לאבד את האב, או האם, או הבן ע”מרטיריות, או הכלא, דבר המטיל עליה לשאת באחריות כבדה יותר, נוסף על סבלה הנפשי. כמו-כן היא [המשפחה] סובלת מקשיים בחיים המתבטאים בהפקעת קרקעות וחישופן, הריסת בתים וקושי בתנועה בשטח.”

(חינוך לאומי, כתה ה' (2014) עמ' 23)

”נדון: הצעדים והפעולות של הכיבוש הישראלי והשפעתם על הפעילות הכלכלית של האשה הפלסטינית.”

(סוגיות אקטואליות, כתה י”ב [הומניסטית] (2014) עמ' 46)

בין פעולות ארגוני הנשים בחברה הפלסטינית:

”הבטחת זכויות האשה והגנה עליה מפני השפעות הסכסוכים, המלחמות והכיבוש.”

(סוגיות אקטואליות, כתה י”ב [הומניסטית] (2014) עמ' 47)

”מדיניות הכיבוש הישראלי של פלסטין וההגירה הכפויה של מספרים גדולים של תושביה כתוצאה מכך, הנקיטה במדיניות הסגרים, המחסומים הצבאיים, קיר ההפרדה והסיפוח הגזעני והמעצרים - היתה להן השפעה על קריעתם לגזרים של הקשרים החברתיים בין פרטי החברה הפלסטינית...”

(סוגיות אקטואליות, כתה י”א [הומניסטית] (2014) עמ' 57)

”[משפט תרגול]: הילדים בפלסטין סובלים בגלל הכיבוש העריץ.”

(שפתנו היפה, כתה ו', חלק ב' (2014) עמ' 88)

”ארצנו כורעת תחת עול הכיבוש, מה שהופך את עמנו בהכרח לעם לוחם ג’יהאד [מוג’אהיד], העומד על המשמר [מוראביט] ומגן על האדמה המקודשת הזאת ועל הארץ הטהורה הזאת. דבר זה - פירוש נפילת מספר רב של מרטירים ברי לבב במשך השלב הזה של השחרור, ולכן מתרבים מקרי ההתאלמות והיתמות, מה שמחייב בהכרח תשומת לב רבה אל שני סוגים אלה [של נצרכים] בחברה הפלסטינית שלנו.”

(החדית’ הנאצל ומדעיו, כתה י”ב [הלכתית] (2013) עמ' 34, ובשאלות בעמ' 35: ”אבהיר את חשיבות הסולידריות החברתית עם היתומים בחברה הפלסטינית שלנו.”)

17. ישראל ממשיכה לגזול את אדמות הפלסטינים:

פעולת ההשתלטות על אדמת פלסטין נמשכת גם היום וחובה לעמוד בפניה:

”1. איך נשמור על פלסטין, לדעתך?”

2. חלק גדול מפלסטין הופקע לבניית התנחלויות [מוסטווטנאט - כינוי החל לא רק על הישובים

היהודיים בשטחים אלא בכל הארץ]. איך אפשר לעמוד נגד זה?”

(חינוך אסלאמי, כתה ו', חלק א' (2015) עמ' 69)

מהשאלות בעקבות סיפור על חשיבות האדמה:

”6. מהי הסכנה המאיימת על אדמתנו?”

7. כיצד ישמור הפלסטיני על אדמתו?”

(שפתנו היפה, כתה ג', חלק א' (2016) עמ' 3)

"אנו מגינים על סביבתנו הפלסטינית ושומרים על אדמתנו מפני הכיבוש הציוני... כדי לשמור על האדמה ולהגן עליה מפני הפקעתה ע"י הכיבוש ובניית התנחלויות עליה, דבר שנחשב למנוגד לחוק הבינ"ל."

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ד', חלק ב' (2016) עמ' 85)

18. ישראל גוזלת את מימי הפלסטינים:

בין הבעיות מהן סובלת החקלאות הפלסטינית "מיעוט המים בגלל שאיבת מי התהום ע"י ישראל" (מינוך לאומי, כתה ד', חלק ב' (2014) עמ' 6) ובהמשך נאמר בצורה מפורשת יותר כי ישראל גונבת את מי הפלסטינים: "יתכן שהמאבק על המים הוא אחד מצדדי הסכסוך הערבי-ישראלי מאחר שישראל גונבת אותם לאור היום ומונעת אותם מהפלסטיני בעל הקרקע" (שפתנו היפה, כתה ו', חלק א' (2014) עמ' 48).

בין בעיות המים בפלסטין - "שליטת ישראל על משאבי המים" (גיאוגרפיה של פלסטין, כתה ז' (2014) עמ' 30).

"ביחס לפלסטין, מדיניות הכיבוש הישראלי שללה ממנה את חלקה במימי נהר הירדן... זאת, נוסף על מניעת הפלסטינים משאיבת וניצול מי התהום ומי הנגר."
(גיאוגרפיה של המולדת הערבית, כתה ט' (2015) עמ' 63, וכן משפט תרגול בעמ' 64: "מדיניות [שלטונות] הכיבוש שוללת מהפלסטינים את זכותם בנוגע למי התהום ומי הנגר.")

"המים היו ונשארו בראש סולם העדיפויות של ישראל. מכאן החלטתה בשנת 1949 להלאים את המים שאותם החשיבה כנכס ציבורי השייך למדינה. היא [גם] מיהרה להוציא מספר צווים צבאיים בנוגע למים בעקבות מלחמת שנת 1967 שעל-פיהם הוענקו למושל הצבאי מלוא הסמכויות בשליטה על כל העניינים הנוגעים למים, וכן הזכות לסרב לתת כל רישיון, ללא מתן סיבות. כך הפכו כל מקורות המים באדמת פלסטין לרכושה של מדינת הכיבוש.

ישראל הצליחה להדק את שליטתה על משאבי המים של פלסטין באמצעות:

1. הגבלת חפירת בארות לצרכי חקלאות.
2. חפירת בארות לאורך קו שביית הנשק עם רצועת עזה כדי לכלות עד תום את המים המתוקים ולהמעיט את [כמות] המים המחלחלים אל האקוויפר של מישור החוף ברצועת עזה.
3. חפירת בארות רבות בתוך ההתנחלויות הישראליות.

ישראל צורכת 87.5% מכלל המים הפלסטיניים. היא לא פעלה במשך תקופת כיבוש השטחים הפלסטיניים על-ידה לפתח את אוצרות המים וכמו-כן הרסה בארות, רשתות השקיה, מאגרים וקווי מים במהלך פעולות החישוף [של שטחי צמחיה - ששימשו מסתור למפגעים] שביצעה לאחר פרוץ אינתיפאדת אלאקצא בשנת 2000. |

תוצאת צעדים אלה היתה הופעת כמה בעיות שהחשובות בהן [היו]:

1. הגירעון הגדול באקוויפר.
2. המלחת הקרקע.
3. הסבל היומיומי של התושבים להשיג מי שתיה.
4. עלית שיעור המליחות במים וגידול העומק שבו הם מצויים, דבר שגרם לסגירת בארות רבות.
5. איומה של ישראל על ערים פלסטיניות רבות שלא תספק להן מים.

6. ירידת [כמות] הייצור החקלאי."

(היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתיב [הומניסטית] (2014) ע"ע 110 - 111, ובשאלות בעמ' 115: "[אפרט את]: א. הצעדים בהם נקטה ישראל להשתלטות על המים הפלסטיניים. ב. הבעיות העיקריות הנובעות מהניצול המלא של המים הפלסטיניים ע"י ישראל.")

ולסיכום נקודה זו:

"[מטלה]: אבהיר את מדיניות הכיבוש הציוני כלפי המים הערביים והפלסטיניים.

"[מטלת הסבר]: שאלת המים נחשבת בין הבעיות העיקריות במו"מ בין הפלסטינים והכיבוש הציוני."
(לימודי חברה, כתיב ח', חלק א' (2017) עמ' 62)

19. האשמות כלפי ישראל בתחומי הכלכלה:

מדובר בחקלאות, בתעשייה, במסחר ובתיירות וכן בשליטה במשאבים, בשוק העבודה ובאפשרויות התנועה. את כל אלה מפעילה ישראל במטרה לפגוע בכלכלה הפלסטינית, עפ"י האמור בספרי הלימוד של הרש"פ:

"התעשייה בפלסטין הושפעה מהתנאים הכלכליים והמדיניים שהיתה נתונה להם. המנדט הבריטי והכיבוש הישראלי שבא בעקבותיו מנעו את תקומתה של תעשייה מפותחת ע"י הצבת מכשולים בפניה, כמו:

א. מניעת יבוא חומרי גלם הדרושים לתעשייה.

ב. מניעת רשיונות להקמת מפעלים והשקעת כספים בהם.

ג. עידוד התעשיות הישראליות כדי שיתחרו בתעשיות הפלסטיניות."

(גיאוגרפיה של פלסטין, כתיב ז' (2014) עמ' 70, וראו השאלה הנלווית בעמ' 72: "אבהיר כיצד פעלו המנדט הבריטי והכיבוש הישראלי למניעת תקומתה של תעשייה פלסטינית מפותחת.")

"המסחר בפלסטין המשיך לשגשג באופן יחסי בתקופה העות'מאנית אך הוא הושפע לאחר מכן ע"י המנדט הבריטי והכיבוש הישראלי, דבר שגרם לאי התקדמותו."

(גיאוגרפיה של פלסטין, כתיב ז' (2014) עמ' 73, וראו השאלה הנלווית באותו עמוד: "מהי הסיבה לאי התקדמות המסחר בפלסטין לאחר סיום התקופה העות'מאנית?" והמטלה בעמ' 76: "אכתוב דו"ח קצר על השפעת הכיבוש על עיכוב [התפתחות] המסחר הפלסטיני")

"אין ספק שיש לכיבוש הישראלי השפעות שליליות על הענף החקלאי הזה [הדרים] ועל היצוא שלו. הכובש גרף קרקעות חקלאיות, עקר עצים מניבים והרס בריכות [השקיה] ובארות, דבר שגרם לצמצום השטח הנטוע בעצי הדר והשפיע לרעה על הכלכלה הפלסטינית שלנו."
(שפתנו היפה, כתיב ה', חלק ב' (2014) עמ' 66, ובעמ' 67 מופיע משפט בתרגיל: "גריפת אדמות חקלאיות ע"י הכיבוש השפיע לשלילה על כלכלת העם הפלסטיני.")

מהבעיות הפוגעות בענף גידול בעלי חיים: "מיעוט שטחי המרעה בשל אי היציבות בכמויות הגשמים והפקעת שטחים נרחבים של קרקע ע"י ישראל" (גיאוגרפיה של פלסטין, כתיב ז' (2014) עמ' 60).

ובאשר לדיג - מהשאלות בהקשר לסיפור על מסע דיג בים עזה: "3. נדון: צעדי הכיבוש הישראלי נגד הדייגים בעזה" (שפתנו היפה, כתיב ג', חלק ב' (2016) עמ' 59).

ובאופן מפורט וסיפורי יותר:

"הסיפור מציג את סבל הדייג הפלסטיני ע"י הקישור המצויין בין אתגרי מקצוע הדיג, מצד אחד, ועריצות החוקים הצבאיים שמטיל הכיבוש, מצד שני. סעיף ואביו אחרו לשוב לחוף בשעה עקב היתפסות הרשת בסלעים ולכן העניש אותם החייל הציוני במניעת כניסה לים לחודש שלם, דבר שעורר את כעסם ודחף אותם להתקוטט עם האחראי וחייליו שירו באב והפילוהו שדוד. הם עצרו את הבן לחמש שנים..."

(השפה הערבית, כתה ט', חלק א' (2017) עמ' 86, ובין השאלות בעמ' 90: "האם נכנע הדייג לעונש של הכובשים? איך נפרש זאת? -הדייגים בעזה עדיין עומדים בפני מכשולים רבים בדיג שלהם. נפרט חלק ממכשולים אלה.")

"יצוין כי המיגזר החקלאי מילא תפקיד חשוב באמצעות חלקו בכלכלה הלאומית בשנות השבעים, באופן שממוצע חלקו הגיע לכ-37% מהתוצר המקומי הכולל. אך חלקו זה ירד בשנות השמונים לכ-22% כתוצאה ממדיניות הכיבוש הישראלי, כגון עידוד העבודה מחוץ לתחום החקלאות, כדוגמת מיגזרי הבניה והשירותים, הצפת השוק הפלסטיני בעודף מוצרי החקלאות הישראלית, נוסף על מונופול הסחר באמצעי הייצור החקלאי.

העם של פלסטין ואדמתה עמדו בפני הפעולה החמורה ביותר בתקופה המודרנית של עקירה, הגליה וקולוניזציה [איסתיטאן], והתחום החקלאי הושפע מכך באופן ניכר. לכיבוש פלסטין - האדמה והעם - היתה השפעה ברורה בהפרעה לפיתוח החקלאי, בפרט שהכיבוש הישראלי ריכז את מלוא התעניינותו בבליעת קרקעות ואילוץ בעליהן להגר באמצעים שונים."

(השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתה י"א, חלק ב' (2015) עמ' 6, וראו שאלות הבנה בנושא בע"ע 9 - 10)

בין הבעיות בהקשר זה:

"אי מתן אפשרות לעם הפלסטיני לנהל את משאבי הטבע שלו, כתוצאה מפעולות הכיבוש הישראלי להפקעת קרקעות, סגירת חלק גדול מהן והכרזתן כשטחים צבאיים, הקמת התנחלויות, סלילת כבישים עוקפים, נוסף על שדידה מתמשכת של המים הפלסטיניים. כמו-כן גם הגבלת תנועת הסחורות והשירותים בין המחוזות ובינם לעולם החיצוני, דבר שגרם לעליה בהוצאות הייצור ולחולשת השיווק החקלאי."

(השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתה י"א, חלק ב' (2015) עמ' 7)

"השלטונות הישראליים עשו מאמץ להפוך את הכלכלה הפלסטינית לתלויה בכלכלתם באמצעות שליטתם על המשאבים הכלכליים והאנושיים הפלסטיניים כמו הקרקע, ההון, שוק הצריכה והידיים העובדות.

[שאלה:] מדוע עשתה ישראל מאמץ להפוך את הכלכלה הפלסטינית לתלויה בה?

המדיניות הזאת בוצעה בתחומים הבאים:

המיגזר החקלאי: היא הפקיעה שטחים נרחבים של קרקע חקלאית והשתלטה על המים. כמו-כן סגרה את השווקים הישראליים בפני הייצור החקלאי הפלסטיני במטרה להגן על תוצרתה החקלאית.

המיגזר התעשייתי: היא הטילה מסים כבדים על המוצרים המקומיים, כמו מס ערך מוסף, והתעשייה הפלסטינית לא יכלה להתחרות בתעשייה הישראלית בשל העדר סיוע והשקעות ממשלתיות במיגזר התעשייתי הפלסטיני. הדבר גרם לסגירת חלק מהמפעלים הערביים.

[שאלה:] מדוע פעלה ישראל לפיגור התעשייה הערבית?

המיגזר המסחרי: היצוא הפלסטיני לשווקים הישראליים הצטמצם לסחורות המיוצרות עפ"י [הסכמו] קבלנות עם חברות ישראליות כגון בגדים, מוצרי עור וכמה חומרי בניה. השלטונות הישראליים שלטו בהוצאת רשיונות יבוא ויצוא והטילו מכסים גבוהים. |

[שאלה:] לטובת מי נוטה המאזן המסחרי? מדוע?

היא [ישראל] סגרה את הבנקים הערבים ופגעה בחסכונות הפלסטינים בשל האינפלציה והשינוי המתמשך בערך המטבע הישראלית. כמו-כן הטילה על האזרחים נטל של מסים כבדים כמס ערך מוסף, מס הכנסה ומיסי עיריה וביניהם ארנונה.

[פיסקת ידע:] מס הארנונה: מס שאותו גובה עיריית ירושלים תמורת שירותים המגיע לעיתים, יחד עם הקנסות המצטברים, לסך השווה למחיר הקרקע.

[שאלה:] מדוע נקטה הממשלה הישראלית בהטלת מסים רבים על התושבים?

פעולות אלה דחפו רבים מהפלסטינים להפוך לידיים עובדות זולות בשוק הישראלי, כך שהפלסטינים היוו שליש מהעובדים במיגזרי הבניה, החקלאות והתעשייה.

[מטלה:] אבאר שעליית שיעור הפועלים הערבים בפעילות הכלכלית הישראלית מעמיקה את התלות הכלכלית של השטחים הכבושים בכלכלה הישראלית. |

להקלה על הלחץ הכלכלי בשטחים הכבושים נקטו השלטונות הישראליים במדיניות הגשרים והמעברים הפתוחים עם ירדן ומצרים וכך נפתחו הדלתות בפני בעלי הכישורים הפלסטינים להגר ולעבוד בחו"ל. נפתחו שווקים במספר מדינות ערביות בפני התוצרת החקלאית והתעשייתית הפלסטינית. באותו זמן מנעה ישראל כניסת חומרי גלם הנדרשים לייצור הפלסטיני מחו"ל אל השטחים הכבושים".
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) ע"ע 53 - 55)

האשמות כבדות מופנות נגד ישראל בהקשר לענף התיירות הפלסטיני:
"לדעת רבים מאנשי העסקים והכלכלה, הבעיה העיקרית שעומדת בפני המיגזר התיירותי הפלסטיני היא העיכובים והמכשולים שמציבים שלטונות הכיבוש בפני התיירות הפלסטינית ואשר מתבטאים במניעת כניסתם של כלי התחבורה התיירותיים הפלסטיניים לירושלים ולאזורים אחרים והתעמולה השלילית שמפיצים הישראלים בין התיירים בנוגע לאזורי התיירות הפלסטיניים מבחינת העדר הביטחון ודלות השירותים הניתנים לתיירים [שם]...

[מטלות:] נציין את המכשולים שמציבה ישראל בפני כלי התחבורה התיירותיים הפלסטינים. נציין את מרכיבי התעמולה השלילית שמפיצים הישראלים בנוגע לתיירות הפלסטינית.

התיירות הפלסטינית עומדת בפני בעיות וביניהן:
ראשית: מכשולים ועיכובים שסיבתם הכיבוש, וביניהם:
1. אי מתן רישיונות לבניית בתי מלון חדשים או להרחבת בתי המלון הקיימים בירושלים.

2. הצבת מכשולים בפני כלי התחבורה הפלסטיניים התיירותיים למניעת כניסתם לירושלים אשר נחשבת למרכז תיירות עולמי.
3. התעמולה השלילית לה נחשף הטייר הזר בנוגע לאזורי התיירות הפלסטיניים מבחינת העדר הביטחון ודלות השירותים.
4. אי יכולתם של עובדי התיירות הפלסטיניים להתחרות בתעשיות התיירות האחרות.
5. התחרות מצד הישראלים בתיירות הפלסטינית בשל בקיאותם בשיווק תיירותי וההתקשרות | עם התיירים הזרים מבלי שיהיו מאמצים פלסטיניים דומים.
6. האפלייה שנוקטים בה השלטונות הישראליים נגד מוסדות התיירות הפלסטיניים מבחינת אי מתן היתר להיכנס לנמלי התעופה הישראליים ולקבל [שם] את קבוצות התיירים ולהגיע לאתרי תיירות רשמיים הכפופים להם...

[מטלות:]

- א. אמנה את המכשולים שמציב הכיבוש בפני התיירות הפלסטינית.
 - ב. אציין את האפלייה שנוקטה כלפי מוסדות התיירות הפלסטיניים בהשוואה למקביליהם הישראלים..."
- (חינוך לאומי, כתה ז' (2013) ע"ע 78 - 79)

"כיבוש ירושלים ושאר הגדה ועזה בשנת 1967 ע"י ישראל הביא להידרדרות מיגזר התיירות בשל המיסים הגבוהים שמטילה ישראל על תנועת התיירות הפלסטינית, הסגרים החוזרים ונשנים והימצאות מספר רב של אתרי דת ותיירות מרכזיים - בפרט בירושלים - תחת שליטה ישראלית. הדבר הביא לירידה במספר בתי המלון בירושלים מ-40 בשנת 1967 ל-35 בשנת 1992. [גם] מספרם של מדריכי התיירות הפלסטיניים ירד מ-206 בשנת 1967 ל-70 בשנת 1992."

(חינוך לאומי, כתה ז' (2013) עמ' 81)

"הפעילות התיירותית בחלק ממדינות ערב נחלשת לעיתים בגלל העדר ביטחון, כמו שקרה בלבנון ועיראק בגלל המלחמות ובפלסטין בגלל הכיבוש הישראלי."

(גיאוגרפיה של המולדת הערבית, כתה ט' (2015) עמ' 85)

"ביחס לפלסטין, חסרה לה התיירות הערבית אליה בשל תנאי הכיבוש וההגבלות המדיניות." (גיאוגרפיה פיזית ואנושית, כתה י"ב [הומניסטית] (2015) עמ' 144, וראו בשאלות בעמ' 146: "נמק... את המחסור בתיירות ערבית בפלסטין.")

בין הרעות של הכיבוש הישראלי בתחום הכלכלי - מניעת פיתוח: "הכיבוש הישראלי של האדמות הפלסטיניות עיכב את כל צורות הפיתוח הפלסטיני ע"י פעולותיו המתוכננות והשיטתיות... הרשות הלאומית הפלסטינית פעלה מאז שנת 1994 - למרות המשך מדיניות הכיבוש הישראלי לעיכוב הפיתוח הפלסטיני - להכנת תכנית לאומית כוללת למען הגשמת פיתוח בר-קיימא."

(סוגיות אקטואליות, כתה י"א [הומניסטית] (2014) עמ' 62)

"הכיבוש הישראלי ומדיניותו... מונעים את ביצועה של כל תכנית לפיתוח בר-קיימא בפלסטין. הדבר מתבטא ב:

- המשך הפקעת הקרקעות הפלסטיניות והקמת התנחלויות ישראליות שמהוות את האיום הגדול ביותר על הסביבה הפלסטינית.

- מדיניות המצור והסגר אשר מגבילה את תנועת האזרחים והסחורות הפלסטיניות בין שני חלקי המולדת [הגדה והרצועה] ובין הערים הפלסטיניות, והשליטה [הישראלית] המלאה על הגבולות החיצוניים והמעברים.
- כיבושן מחדש של הערים הפלסטיניות בגדה המערבית, בעקבות התפרצות אינתיפאדת אלאקצא בשנת 2000, והריסת התשתיות - מוסדות, רשתות חשמל, מים ודרכי תחבורה כמו נמל התעופה של עזה.
- שליטה על משאבי המים ואוצרות הטבע וקשירת הכלכלה הפלסטינית לכלכלה הישראלית.
- ההפרות המתמשכות של זכויות האזרחים הפלסטינים."

(סוגיות אקטואליות, כתה י"א [הומניסטית] (2014) עמ' 63)

גם ספרי הלימוד החדשים של הרש"פ מ-2017 תורמים את חלקם לנושא זה. להלן דוגמה: "הכיבוש הציוני, מאז שכבש את הגדה המערבית ורצועת עזה בשנת 1967, פעל להחלשת הכלכלה הפלסטינית, ולצירופה לכלכלתו, ע"י שליטה בקרקע הנחשבת לאמצעי הייצור החשוב ביותר, וניתוק קשריה הכלכליים עם המולדת הערבית והעולם החיצוני ע"י הטלת הגבלות על היבוא והיצוא עם המדינות הערביות באמצעות המכסים, הגבולות והמעברים. כמו-כן הוא שלט בשירותים הנחשבים לעורק החשוב של תנועת הכלכלה הפלסטינית. הוא שלט בשירותיות במקורותיהם כגון מים, חשמל, אנרגיה, תקשורת ותחבורה ושדד את אוצרותיה הטבעיים [של הכלכלה] כגון מים, גז ומורשת תרבותית כגון האוצרות הארכיאולוגיים, הספרים העתיקים וכתבי היד, והעלים את שמותיהם הערביים... הוא הציף את שווקיהן [של הגדה המערבית ורצועת עזה] בסחורות פגומות שתוקפן פג בשווקים הציוניים, כמו מכוניות ומוצרי מזון... הוא הפגיז את מפעלי הייצור בפגזים על-סמך טיעונים מופרכים וניצל את פעילויותיה השונות [של הכלכלה הפלסטינית] בשירות מטרותיו, באופן שהפך אותה לסקטור שאינו מסוגל להתמודד עם צעדיו הצבאיים. הדבר נראה לעין בהגמוניה של הכיבוש בתחומי היבוא, היצוא, הייצור, המטבע, הבנקים, ההמחאות, המסים והשירותים."

(לימודי חברה, כתה ט', חלק א' (2017) עמ' 21)

20. האשמה חדשה: פגיעה בפלסטינים באמצעות חזירי בר

מחידושי ספרי הלימוד של הרש"פ מ-2017, בהקשר של פגיעת הכיבוש בכלכלה הפלסטינית: "הוא [הכיבוש] שילח עדרי חזירים שגרמו נזק לתושבים ויבוליהם."

(לימודי חברה, כתה ט', חלק א' (2017) עמ' 21)

21. גם העוני בחברה הפלסטינית הוא במידה רבה תוצאה של הכיבוש:

"[מטלה]: נסביר את הסיבה לעלית שיעור העוני בחברה הפלסטינית."

(אזרחות, כתה ז' (2014) עמ' 51, ובעמוד הקודם מובאות מספר סיבות לעוני בכלל וביניהן "הכיבוש והאלימות המזויינת")

"הכיבוש הישראלי תרם להתפשטות האבטלה והעוני בקרב הנוער הפלסטיני ע"י פעולותיו השרירותיות המתבטאות במעצרים, במצור, במחסומים, ובקיר ההפרדה והסיפוח הגזעני."

(סוגיות אקטואליות, כתה י"א [הומניסטית] (2014) עמ' 51)

"הפלסטינים סבלו מעוני ואבטלה והדבר גרם לצמצום הזדמנויות העבודה והעדר יציבות ובטחון. זה דחף רבים מבני הנוער הפלסטיני להגר. נוסף על כך בודדו השלטונות הישראלים את השטחים הכבושים זה מזה. הם החילו חוקים מסויימים על הגדה המערבית, ואחרים על ירושלים, וכמו-כן החילו חוקים אחרים על רצועת עזה. הדבר יצר הבדלי חברה ופרנסה רבים בין תושבי אותם שטחים. כמו-כן הם סגרו

רבים מהמוסדות הפלסטיניים שנתנו שירותים לתושבי הארץ הכבושה, כמו סגירת מחלקת הסעד הערבית בירושלים בשנת 1973.²²
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כהן י"א, חלק ב' (2014) עמ' 55)

"העוני בפלסטין"

תופעת העוני בפלסטין החמירה עם האסונות [נכבאת] המדיניים שבאו זה אחר זה ואשר העם הפלסטיני היה עד להם מאז מחצית המאה שעברה ועד תחילת המאה הנוכחית. חומרתה גברה בשנים האחרונות עם הסלמת הצעדים השרירותיים בהם נוקטים שלטונות הכיבוש הישראלי.

הסיבות לעוני בפלסטין:

- א. בין הסיבות אשר תרמו להחמרת העוני בפלסטין - מדיניותו של הכיבוש הישראלי אשר התבטאה ב: א. צעדי סגר ומצור על האזורים הפלסטיניים, דבר שגורם להגבלת חופש מעבר הסחורות והעובדים ובעקבות זאת - לעליה בממוצע האבטלה והעוני בחברה הפלסטינית.
- ב. גרימת נזקים חמורים למיגזרי הייצור, ובייחוד מיגזר החקלאות, בהרס או בהצפת השווקים הפלסטיניים בכמויות עצומות של מוצרי חקלאות ישראליים.
- ג. הפקעת קרקעות לשם הרחבת ההתנחלויות [מוסטוטנאט] הקיימות ובניית חדשות, סלילת כבישים עוקפים רבים | להבטחת בטחון ההתנחלויות, בניית קיר ההפרדה הגזעני - דבר שגרם לבליעת שטחים נרחבים של קרקעות פלסטיניות וגרם נזקים גדולים למשפחות פלסטיניות רבות אשר איבדו את מקור הכנסתן היחיד.
- ד. הרס התשתית, פגיעה ברשתות המים, החשמל ובמוסדות.
- ה. שליטתו [של הכיבוש הישראלי] בעסקאות המסחריות הפלסטיניות באמצעות המשך שליטתו בנמלי הים והאוויר, במעברים, בגבולות, ובמדיניות המסחרית הפלסטינית.²³
(סוגיות אקטואליות, כהן י"ב [הומניסטית] (2014) ע"ע 40 - 41, ובשאלות בעמ' 42: "אנמק את... מדיניות הכיבוש הישראלי בנוגע להחמרת בעית העוני בפלסטין.")

22. ישראל אחראית לבערות בקרב הפלסטינים:

"הסיבות לבערות [אומיה] בפלסטין"

תופעת הבערות בפלסטין נחשבת לתוצאת התנאים המיוחדים של החברה הפלסטינית המתבטאים בכיבוש הישראלי ובפעולותיו המכוונות להפכה לבורה ולהעלמת זהותה החברתית, הכלכלית והמדינית. ניתן לסכם את הסיבות להתפשטות תופעת הבערות בחברה הפלסטינית כדלהלן:

סיבות מדיניות: [אלה] מתבטאות במדיניות הכפיה של הכיבוש הישראלי שאותה הוא מפעיל שנים ארוכות נגד העם הפלסטיני, כמו הקמת מחסומים ו[הקמת] קיר ההפרדה והסיפוח הגזעני, סגירת בתיה"ס, מעצר תלמידים ופעולות אחרות, דבר שגרם להתפשטות הבערות.

סיבות כלכליות: המצב המדיני השפיע לשלילה על הכלכלה הפלסטינית. ממוצע העוני עלה, רמת החיים ירדה והתפשטה תופעת עבודת ילדים, דבר שגרם לאי יכולתן של משפחות רבות להמשיך לשלוח את בניהן לביה"ס.²⁴

(סוגיות אקטואליות, כהן י"א [מגמה הומניסטית] (2014) עמ' 19)
שיעור בכותרת "יום הילד הפלסטיני" ובו סיפור להשמעה מתוך טייפ בכותרת: "זכותי ללמוד" (הטקסט עצמו אינו מופיע בספר ונראה כי מדובר בסגירת בת"ס ע"י צה"ל). בין השאלות בהקשר זה:

- "מה עושה הכיבוש לבתיה"ס אשר נבנים באזור מגוריהם של פארס ואימאן?"

- מדוע הולכים פארס ואימאן מרחק רב ברגל?
- נחשוב על פתרון לבעייתם של פארס ואימאן.
(שפתנו היפה, כתה ב', חלק ב' (2016) עמ' 73)

"אשר לתחום החינוך, שלטונות הכיבוש הישראלי התכוונו להטעות את הדור הצעיר. לכן הם התערבו בכל הקשור לתכניות הלימודים, בתיה"ס, התלמידים והמורים והכניסו כמה שינויים בתכניות הלימודים הירדניות והמצריות שאותן לימדו בגדה המערבית ורצועת עזה. הם מנעו את השימוש במאות ספרי לימוד בשטחים הכבושים והשמיטו פרקים הקשורים בבעייה הפלסטינית. רבים מהמורים פוטרו שרירותית ונעצרו. כמו-כן נסגרו רבים מבתי"ס והאוניברסיטאות כעונש על מחאות התלמידים."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 55)

ותמונה מקיפה הרבה יותר ניתנת באחד הספרים החדשים של שנת 2017:
"פעילות 5א:

נקרא את הטקסט שלהלן, נסיק מסקנות ואח"כ נשיב:

הכיבוש הציוני השתדל לחסל את החינוך בפלסטין מנקודת מוצא של גזענות, התנשאות, חוסר שוויון, ייחוד, הרס בתיה"ס, וחקיקת חוקים והוראות צבאיות שעלולות להרוס את הפעילות החינוכית בפלסטין.

1. נדון ביסודות שאימץ הכיבוש הציוני כלפי החינוך בפלסטין.
2. נסיק מסקנות לגבי מטרות מדיניות כפיית הבערות [מג'היל] בה נקט הכיבוש כלפי העם הפלסטיני... |

[תצלומים מס' 3 (מימין) ו-4 (משמאל)]. הכיתוב תחת תצלום 3: "תקיפות הכיבוש הציוני נגד תלמידי בתיה"ס בחברון". הכיתוב תחת צילום 4: "מראה יומי של סבל התלמידים במעבר קיר הסיפוח וההתפשטות."
[

[מטלה:]: נפרט את תפקיד הטכנולוגיה המודרנית בתיעוד הפרות הכיבוש הציוני... |

למדתי:

מאז שכבשו את פלסטין נקטו שלטונות הכיבוש בסידרת צעדים שרירותיים נגד החינוך על-מנת לכפות את מדיניות הפצת הבורות [מג'היל] כדי להגשים את מטרותיהם האימפריאליסטיות. בין החשובים שבהם - פרסום חוקים וצווים צבאיים אשר מגבילים את חופש החינוך ואת שאיפותיו הלאומיות, הטלת פיקוח חמור על התהליך החינוכי ועל רכישותיו החומריות, הקמת מחסומים, שערים צבאיים וקיר הסיפוח וההתפשטות הגזעני, ונקיטה במדיניות דיכוי והתעללות נגד התלמידים, המורים ועובדי החינוך במחוזות המולדת. כמו-כן הם פעלו לייחוד החינוך בירושלים - בירת מדינת פלסטין - כדי למחות את זהותה הערבית-אסלאמית ולזייף ולהגניב [פריטים] בגיאוגרפיה והיסטוריה ע"י כפיית תכניות הלימודים הציוניות וניסיונותיהם הנמשכים להתערב בתכניות הלימודים הפלסטיניות מאז שנת 2000 [התחלת

תהליך הכנסת ספרי הלימוד של הרש"פ במקום הספרים הירדניים והמצריים בגדה ובעזה], והצרת צעדי בתיה"ס של הווקף השייכים למשרד החינוך [הפלסטיני], נוסף על ריבוי הגופים המפקחים על החינוך. הם מנעו מהמורים מהגדה המערבית לעבוד בבתי"ס של ירושלים, אלא אם השיגו רשיונות מיוחדים, והצרו באופן מוחלט את צעדי העם הפלסטיני כדי להפנות חלק מצעיריו לעבודה בסקטורי הייצור הציונים.

למרות מדיניות הפצת הבערות המוחלטת וצעדי הכיבוש הגזעניים כלפי סקטור החינוך הפלסטיני, הוא הצליח לעבור כמה מהמכשולים... |

נדון: מדיניות הכיבוש הציוני בדבר סילוף ועיוות תכניות הלימודים הפלסטיניות והניסיון לכפות את תכניות הלימודים הציוניות על התלמידים בעיר ירושלים הכבושה, ואיך אפשר להתנגד לזה. "*לימודי חברה*, כתה ט', חלק א' (2017) ע"ע 30 - 33, וראו בעמ' 35 המטלה: "אדון בצעדי הכיבוש הציוני כלפי החינוך בירושלים מאז כיבושה בשנת 1967" וכן בפעילויות: "1. אכין תיק על הפגיעות הציוניות בחינוך באזור שלי ונרכיב מעין בי"ד לשפיטת הכיבוש על פשעיו נגד החינוך; 2. נארגן רב-שיח בכתה, נפרט בו את סכנות קיר הסיפוח וההתפשטות הגזעני ואת תפקידם של השערים האלקטרוניים בהפרעת תהליך החינוך בפלסטיין."

23. ישראל מטילה הגבלות על התקשורת הפלסטינית:

"התקשורת הפלסטינית עומדת בפני מספר גורמים מפריעים וביניהם: פעולות הכיבוש הישראלי והקבוצות התומכות בו בחו"ל נגד התקשורת הפלסטינית, כמו האשמתה בהסתה, הרס בנייני תקשורת, הגבלת תנועת עיתונאים, שיבוש שידורים, פריצה לאתרים אלקטרוניים והחרמת מכשירי וציוד תקשורת.

בין פעולות הכיבוש הישראלי נגד התקשורת הפלסטינית - הפצצת והריסת תחנות הטלביזיה והרדיו הפלסטיניות (הערופ השני) בתאריך 20.11.2000 והריסת מבנה הרדיו והטלביזיה הפלסטיניים בראמאללה בתאריך 19.1.2002. "*סוגיות אקטואליות*, כתה י"א [הומניסטית] (2014) עמ' 27)

24. ישראל מנסה למחות את המורשת התרבותית הפלסטינית:

"ההתעניינות במורשת העממית הפלסטינית הפכה להיות צורך דחוף בגלל חשיפתה בזמן הכיבוש לניסיונות למחות את הזהות הפלסטינית ולהעלים את קווייה של יסודות המורשת והזהות הערבית." "*חינוך לאומי*, כתה ז' (2013) עמ' 44)

להלן קטעים מתוך שיעור מס' 10 באותו ספר בכותרת "הניסיונות למחות את המורשת הפלסטינית":

"- השחתת וגניבת כתבי היד הערביים והאסלאמיים, בייחוד במסגד אלאקצא...
- העברת שירים ולחנים ערביים מקוריים ללהג העברי, או מיזוגם בשירים עבריים, כמו השיר 'עלומא עלומא'.
- גניבת מלבושים עממיים פלסטיניים ודברי ריקמה והצגתם בתערוכות לבוש בי"ל כמורשת ובגדים ישראלים..."

(*חינוך לאומי*, כתה ז' (2013) עמ' 55)

"[מטלה:]: אציין דוגמאות של ניסיונות הישראלים לייחד כמה אמנויות ושירים פלסטיניים."

(*חינוך לאומי*, כתה ז' (2013) עמ' 56)

בהמשך מובאות החלטות הארגון האסלאמי לחינוך, מדעים ותרבות וביניהן:

"פעולה מאומצת לשמירה על הזהות התרבותית של העם הפלסטיני מול ההתקפות הציוניות והניסיונות המתמשכים למחות את התרבות המוסלמית... שמירת קיומו של האופי המוסלמי של פלסטין באופן כללי... קבלת החלטה בדבר הפצת מפת ירושלים עם השמות הערביים בהיקף נרחב מתוך עמידה בפני הייחוד ושמירה על המורשת."
(חינוך לאומי, כתר ז' (2013) עמ' 57)

"...ניסיונות ההרס מצד אויבי העם הזה במטרה להפוך את העובדות על פיהן, להסתיר כל שריד המצביע על עומק הציביליזציה הערבית והמוסלמית בארץ הזאת ולהעלים את פרצופה המקורי כדי שיוחלף בפרצוף אחר, נוכרי... מורשתנו התרבותית, כולל זו הארכיטקטונית, נתונה יום-יום לגניבה מסוגים שונים... הזנחת המבנים ההיסטוריים והמורשתיים... מאיימת בקטיעת הקשר הנפשי בין העם למורשתו ועברו ועושה אותו מטרה לניסיונות להטמיעו ולספחו."
(השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתר י"ב (2014) עמ' 18, וראו בתרגילים בעמ' 20: "האויבים מנסים להעלים את הפרצוף המקורי של ארצנו כדי להחליפו בפרצוף אחר, נוכרי." וכן: "הזנחת המבנים ההיסטוריים והמורשתיים תהפוך את העם למטרה לניסיונות ההטמעה.")

הספרים שהודפסו ב-2017 מכניסים את המימד הארכיאולוגי, ומתוך ראייתם, כנראה, כל הפעילות הארכיאולוגית של קמ"ט ארכיאולוגיה במינהל האזרחי בשטחים היא בבחינת שוד:

"פעילות 6א: נקרא, נחשוב ונסיק מסקנות:
אחת מסוכנויות הידיעות המקומיות הביאה את הידיעות שלהלן:
פלסטין היא המקום על-פני כדור הארץ שבו נשדדים הכי הרבה ממצאים ארכיאולוגיים.
גניבת ממצאים ארכיאולוגיים פלסטיניים היא פעולה לה חשופים השטחים הפלסטיניים מאז הכיבוש הציוני ועד יומנו זה. זוהי פעולה מאורגנת שבה מילא הכיבוש הציוני תפקיד מרכזי כדי לחסל את המורשת הפלסטינית."
(לימודי חברה, כתר ו', חלק א' (2017) עמ' 22)

ויש גם פגיעות מסוג אחר, כמו סדיקת מערה עם שרידים פרה-היסטוריים בשוקבא שבשומרון כתוצאה מפעילות מחצבה ישראלית, לפי הטענה:

"המחצבות הציוניות גרמו לסדיקתן [של סלע המערה]... זהו הכיבוש, סכנתו פגעה בבני האדם ובסלע...
מבין הסכנות החמורות ביותר המאיימות על המערה סכנת המחצבות הציוניות שגרמו לסדיקתה."
(לימודי חברה, כתר ה', חלק א' (2017) ע"ע 75 - 76)

25. ישראל גם מחללת מקומות קדושים לפלסטינים - מוסלמים כנוצרים:
"שריפת במת המטיף [מינבר] 50 העתיק של צלאח אלדין במסגד אלאקצא."
(חינוך לאומי, כתר ז' (2013) עמ' 55).
"ארגון הוועידה האסלאמית נוסד ברבאט, מרוקו, ב-25 ספטמבר 1969... בעקבות שריפת מסגד אלאקצא המבורך ב-21 אוגוסט 1969 בידי אחד הקיצונים הציונים הנקרא מייקל רואן."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של העולם, כתר י' (2015) עמ' 82)

⁵⁰ מדובר בבית מטיף עשויה מעץ יקר ומגולף שהעניק צלאח אלדין למסגד אלאקצא לאחר כיבוש ירושלים מידי הצלבנים ב-1187. זו נשרפה בהצתה שביצע ב-1969 התייר האוסטרלי-הנוצרי מייקל רואן שהוכרז אח"כ כבלתי שפוי. בעיני העולם המוסלמי, ובכלל זה הפלסטינים, הוא פעל בשירות ישראל. במקום אחר נאמר שהיה יהודי וראו להלן.

"שריפת מסגד אלאקצא: שריפה גדולה פרצה באגף המזרחי של מסגד אלאקצא בתאריך 21.8.1969 על-ידי היהודי הקיצוני מייקל דניס רוהאן. השריפה כילתה את כל מה שהכיל, כולל בימת המטיף [מינבר] של צלאח אלדין וכיפת המסגד העשויה כסף טהור."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 59)

לעומת זאת, בדיווח על הקמת ארגון הוועידה האסלאמית בספר לכתה י"ב מוזכרת השריפה ללא קביעה מי גרם לה - היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתה י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 51.

ספרי הלימוד החדשים מ-2017 מדגישים, לעומת זאת, את האיום העכשווי על מסגדי הר הבית, לפי ראייתם:

"הם [הכיבוש הציוני] מנסים במרץ בימים אלה להשתלט על המקום המקודש הנאצל [אלחרם אלשריף - השם הערבי המסורתי של הר הבית] ע"י מתן היתר למתנחלים הציונים להיכנס אליו יום-יום כהכנה להשתלטות מלאה עליו ומניעת כל קשר איסלאמי למקום הזה המקודש למוסלמים."
(לימודי חברה, כתה ז', חלק א' (2017) עמ' 62)

לכך מתווספות האשמות קודמות כאילו ישראל מבצעת חפירות מתחת להר הבית על-מנת למוטט את המסגדים שעליו. הכיתוב בקריקטורה שלהלן אומר:

"נחשוב ונתבונן בקריקטורה שלהלן ונכתוב פסקה על המסר שהקריקטוריסט רצה להעביר."

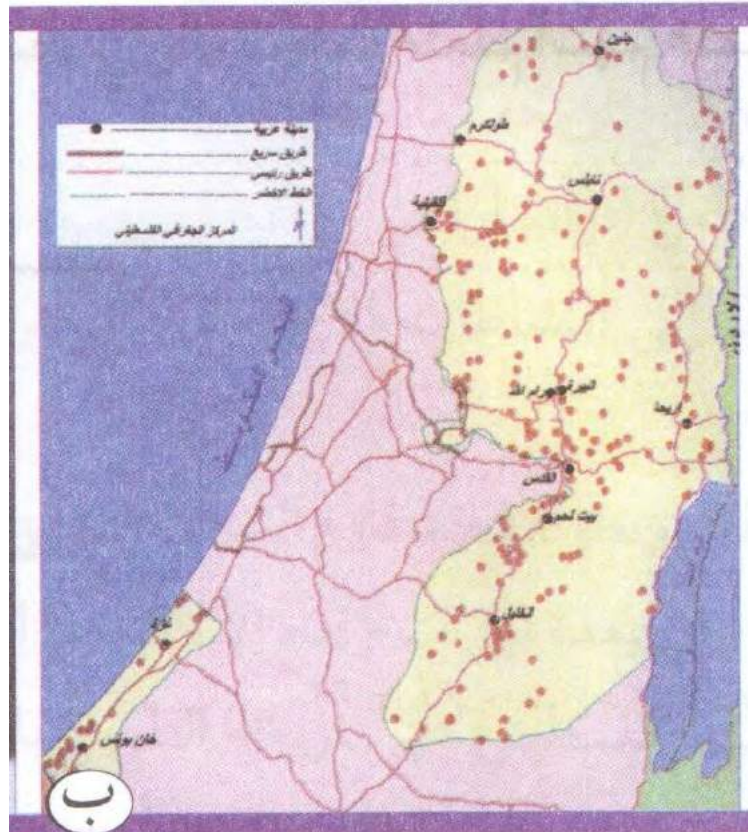
(לימודי חברה, כתה ז', חלק א' (2017) עמ' 64)

הסיפור על האתר המזוהה עם הקדושה הנוצרית ברברה ליד הכפר הנוצרי עבוד שבשומרון מסתיים כך:

”אנשי הכפר מכבדים את האתר הזה והולכים להתפלל שם ומדליקים נרות בתוך אותה מערה שפוצצה ע”י כוחות הכיבוש בתאריך 31.5.2002.”

(מינוך נוצרי, כתה ה' (2004 - המהדורה האחרונה עד כה של ספר זה) עמ' 82)

26. ההתנחלויות ביו”ש (ובעבר בחבל עזה) הן חלק מהנזק שגורמת ישראל לפלסטינים: מפה מסומנת באות ב' בכותרת: ”מפת ההתנחלויות הישראליות בגדה המערבית ורצועת עזה”:

خريطة المستوطنات الاسرائيلية في الضفة الغربية وقطاع غزة.

(מינוך לאומי, כתה ו' (2014) עמ' 14, ובשאלות הנלוות בעמ' 15: "1. נקרא את הכותרת של מפה ב'; 2. נציין כמה התנחלויות הקרובות למקום מגורינו; 3. נסביר את מטרת ישראל בהקמת ההתנחלויות על האדמות הפלסטיניות")

”[מטלה:] נאסוף מידע על שמות המושבות [הכוונה לקולוניות - מוסתעמראת] והישובים [תג'מועאת סכניה]⁵¹ הישראליים בסביבתנו הקרובה.”
(מינוך לאומי, כתה ד' (2013) עמ' 57)

⁵¹ השימוש בביטוי הנייטרלי תג'מועאת סכניה בספרי הלימוד של הרש"פ לציון ישובים יהודיים, במקום המונח הרגיל "התנחלויות [מוסתוטונאת]" הוא נדיר מאד.

"[מטלה]: פעילות 1: נכתוב במחברתנו דו"ח קצר בן לא יותר מעשר שורות על ההשפעות השליליות שנבעו מהקמת ההתנחלויות על האדמות הפלסטיניות."
(חינוך לאומי, כיתה ו' (2014) עמ' 18)

"...אני חוצה את הכבישים העוקפים הזרים אשר נסללו [ביהודה ושומרון] על קרקעות מופקעות כדי לקשר בין הקולוניות [אלמוסתעמראת]."
(קריאה וטקסטים, כיתה ח', חלק א' (2015) עמ' 61)

סיפור בכותרת "בעיר חברון" המלווה בתמונות ובו מדריכה ילדה פלסטינית תושבת העיר קרוב משפחה שבא לבקר. בין המקומות בעיר שאליהם הגיעו: "ביה"ס 'אוסאמה' שהכיבוש השתלט עליו והפך אותו לקולוניה [מוסתעמרה]... [שפתנו היפה, כיתה ב', חלק ב' (2016) עמ' 46].

והתמונה השייכת לקטע זה:

(שפתנו היפה, כיתה ב', חלק ב' (2016) עמ' 44)

בשאלות:

"מה עשה הכיבוש בביה"ס 'אוסאמה'?"

ועוד שאלות בכותרת: "נחשוב":

- "מדוע השתלט הכיבוש על ביה"ס 'אוסאמה'?"
- לאן הלכו הילדים שלמדו בביה"ס 'אוסאמה'?"
- מהן הבעיות שמהן סובלים תושבי אזור המקדש האיבראהימי [אלחרם] אלאבראהימי - מערת המכפלה? [אין תשובה על כך בטקסט הסיפור עצמו]."

(שפתנו היפה, כיתה ב', חלק ב' (2016) עמ' 47)

שיר על חברון וענביה המתוקים ובו השורה הבאה:

"ואין מקום בתוכה לזר הלא-קרוא [דחיל]."

(שפתנו היפה, כיתה ג', חלק ב' (2016) עמ' 134)

ולגבי עזה:

"ההתנחלות ברצועת עזה"

פרוייקט היתדות (האצבעות): הכין את הפרוייקט הזה ישראל גלילי, ראש ועדת השרים לענייני התיישבות [מילולית: לענייני האימפריאליזם הקולוניאליסטי, אג: הקולוניאליזם ההתיישבותי - אלאיסתייעמאר אלאיסתיטאני]. הפרוייקט הזה כוון לחלק את עזה לשלושה גושים מנותקים זה מזה שביניהם מפרידות התנחלויות יהודיות, באופן שבשלב מאוחר יותר יהיה אפשר לספח את הגושים האלה לאזורים השכנים להם בישראל.

[מופיעה מפת הרצועה ובה הישובים היהודיים] |

ההתנחלויות ברצועת עזה

כל ההתנחלויות פונו ונהרסו בשנת 2005 מתוך יישום תכנית ההתנתקות החד-צדדית של הצד הישראלי.
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) ע"ע 52 - 53, וראו התייחסות קצרה נוספת בעמ' 90 באותו ספר.)

ספרי הלימוד החדשים משנת 2017 מעמיקים את העיסוק בהתנחלויות הישראליות בשטחים ומייחסים להן תפקיד מרכזי בשליטה הישראלית שם. מטרותן - כיתור מרכזי האוכלוסיה הפלסטיניים וניתוקם זה מזה:

"מדיניות הקולוניזציה נמשכה לאחר כיבוש שארית פלסטין בשנת 1967 ומטרתה היתה קיטוע הקשר ההדדי וההמשכיות בין ריכוזי הישוב הפלסטיני. תפקיד ההתנחלויות [מוסתווטנאט] היה להפוך את הגדה המערבית לקנטונים קרועים ומופרדים (אפארטהייד) [באופן] שלא יקשרו ביניהם אלא מעברים מוגבלים המוקפים ע"י התנחלויות, מחנות ומחסומי צבא של הכיבוש הציוני, באופן שהפלסטינים לא יוכלו לנוע בחופשיות בתוך השטחים הכבושים. ואכן, ההתנחלויות הוקמו בפריסה לגושים, או בטבעות כיתור, בשירות אסטרטגית הפרדה והקישור ההתנחלותית, והרי טבעות הכיתור ההתנחלותיות המקיפות את ירושלים מבטיחות את הקשר ההדדי ביניהן ומפרידות את ירושלים משאר הגדה המערבית וכמו-כן מפרידות באותו הזמן את צפון הגדה המערבית מדרומה. כמו-כן, רצועת ההתיישבות המקבילה לקו הירוק מהווה אזור המשך לפלסטין | הכבושה בשנת 1948 וגוף מפריד בין הפלסטינים שמשני צידי הקו. אותו הדבר נכון גם לגבי שני גושי ההתיישבות בדרום רמת הגולן וצפונה ולגבי גוש ההתנחלויות 'ארז' בצפון רצועת עזה. אשר לגוש קטיף בדרום הרצועה, הרי הוא מהווה כיתור של ערי הרצועה וגוף מפריד ציוני על הגבול הפלסטיני-מצרי. יש לציין כי הכיבוש נסוג מרצועת עזה בשנת 2005 כצעד חד-צדדי."

(לימודי היסטוריה, כתה י"א, חלק א' (2017) ע"ע 90 - 91)

27. ההתנחלויות בפרט, וישראל בכלל, גורמות לזיהום הסביבה הפלסטינית:

"מהי השפעת ההתנחלויות על הסביבה בפלסטין?"

(אזרחות, כתה ו' (2015) עמ' 59)

"אכתוב דו"ח קצר על השפעת ההתנחלויות הישראליות על זיהום הסביבה."

(גיאוגרפיה אנושית, כתה ו' (2014) עמ' 84).

3. אחקור את השפעת ההתנחלויות היהודיות על זיהום הסביבה הפלסטינית."

3- ابحاث عن أثر المستوطنات اليهودية في تلوث البيئة الفلسطينية .

(גיאוגרפיה פיזית ואנושית, כתה י"ב [הומניסטית] (2015) עמ' 95)

"מוחמד הלך בלוויית סבו לבדוק את אדמותיהם החקלאיות הקרובות לוואדי באזור סלפית. הוא הבחין בזיהום הוואדי בפסולת ומי ביוב של הקולוניות ההתיישבותיות [אלמוסתעמראת אלאיסטיטאניה - כינוי להתנחלויות הישראליות]..."

(מדעים וחיים, כתה ז', חלק א' (2017) עמ' 24)

"פעילות 2-2: כתוב דו"ח על היפטרות ההתנחלויות [מוסתוטנאט] הישראליות מהפסולת שלהן על-חשבון השטחים הפלסטיניים והשפעת הדבר על מי התהום, תוך אישוש הדו"ח שלך בתמונות." (השכלה מדעית, כתה י"א, חלק א' (2017) עמ' 42)

"הכיבוש הפך שטחים נרחבים של הגדה המערבית ורצועת עזה למזבלות של פסולת רעילה ופעל לזיהום הסביבה הפלסטינית בחומרים רדיואקטיביים וכימיים, דבר שגרם לעליה בממוצעי ההיפגעות במחלות קשות ובראשן סרטן." (לימודי חברה, כתה ט', חלק א' (2017) עמ' 21)

"בשנת 2000 העבירה ישראל שלוש משאיות מלאות בפסולת מסוכנת ורעילה לשני אתרים בצפון הגדה המערבית. הראשון נמצא בקרבת הגבול המזרחי של עירית טולכרם ובו פרדסים ושתי בארות ארטזיות. ה[אתר] השני נמצא בתחום אזור המגורים של הכפר עזון במרחק 50 מ' בלבד מבאר מי השתיה היחידה השייכת לכפר.

נדון יחד: מהו הדבר אשר מאפשר לישראל לזהם את הסביבה [הפלסטינית] ללא מעצור? ...כיצד מנצל הכיבוש את היגיון הכוח?" (אזרחות, כתה ו' (2015) עמ' 55)

"המים בגדה המערבית ורצועת עזה חשופים לזיהום ע"י עלית שיעור מליחותם והדבר מתברר כדלהלן: א. עלית שיעור המליחות של מי נהר הירדן כך שהגיע ל-5,224 מיליגרם לליטר בשנת 1991, בשל הטיית חלק גדול ממימיו לאזור הנגב, מצד אחד, והטיית מימי המעיינות המלוחים ב[אזור] בית שאן וטבריה אליו ע"י ישראל.

ב. עלית שיעור מליחות מי התהום בגדה המערבית, במיוחד באגן המזרחי בגדה המערבית, ועלית שיעור

מליחות מי התהום ברצועת עזה, במיוחד באזורים הדרומיים-מזרחיים והמרכזיים. עלית שיעור מליחות

מי התהום בגדה המערבית ורצועת עזה נובעת מהשאיבה הישראלית הגדולה והמוגזמת של מי התהום,

חדירת מי שופכין וחדירת מי הים התיכון אל מאגרי מי התהום, כמו שקורה ברצועת עזה." (גיאוגרפיה פיזית ואנושית, כתי"ב [הומניסטית] (2015) עמ' 86)

"שיעור המליחות באקוויפר הפלסטיני עלה מעל לאחוז המומלץ מבחינה בינ"ל כתוצאה משאיבה ישראלית מוגזמת של מי תהום, כמו באר הירודיון 4 במחוז בית לחם." (השכלה מדעית, כתי"א, חלק א' (2017) עמ' 41)

ואם בוחנים את הסביבה הפלסטינית במבט רחב יותר הכולל גם את שטח ישראל מלפני 1967: "הכיבוש הציוני ייבש אותה [ימת החולה] כדי להפכה לאזורים חקלאיים ובכך הרס את חיי הטבע שבה." (לימודי חברה, כתי"ה, חלק א' (2017) עמ' 20, ויש חזרה על זה בקיצור גם בעמ' 21)

ובאותו הקשר:

"לחקור:

מחקרים מצביעים על עליה במספר מקרי התחלואה בסרטן בדרום חברון, בהשוואה לאזורים פלסטיניים אחרים. אחקור את הקשר של הדבר לקירבתה לכור של דימונה במדבר הנגב."

(השכלה מדעית, כתי"א, חלק א' (2017) עמ' 40)

28. ישראל פועלת בניגוד לחוק הבינ"ל ועקרונות זכויות האדם:

"[מטלה:] הכיבוש משליך ארצה את עקרונות החוק הבינ"ל. אתן שלוש דוגמאות לכך." (קריאה וטקסטים, כתי"ט, חלק א' (2015) עמ' 51)

"מי מפר את זכויות האדם?"

...הכיבוש: מתבטא בגורם הכוח השליט החייב לשאת במלוא אחריותו כלפי הפרת זכויות האדם במדינה הכבושה. אמנות ג'נבה מסדירות את אחריות הכיבוש להגנת האזרחים בזמן סכסוכים ומלחמות במסגרת מה שידוע [בשם] החוק הבינ"ל ההומאני."

(אזרחות, כתי"ט' (2013) עמ' 29)

ומטלה בעניין זה:

"אכתוב תזכיר למזכ"ל האו"ם שבו אפרט את הפרות עקרונות זכויות האדם והחוק הבינ"ל ע"י ישראל ואמריצו [להתייחס] לצורך לחייב את ישראל לכבד את סעיפי החוק הבינ"ל".
(קריאה וטקסטים, כתיב ט', חלק א' (2015) עמ' 51)

"...ההפרות הישראליות של החוק ההומניטרי הבינ"ל בפלסטין..."
(סוגיות אקטואליות, כתיב י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 88, ובשאלות בעמ' 89: "האם] הפעולות בהן נוקט הכיבוש הישראלי נחשבות כהפרת החוק ההומניטרי הבינ"ל[?])"

"נראה כי יש שוני בין מדינות העולם ברמת מחויבותן לזכויות [האדם] והענקתן לאזרחיהן. דוגמה לכך היא העם הפלסטיני החשוף לפגיעה בזכויותיו..."
(אזרחות, כתיב ז' (2014) עמ' 44)

29. ישראל מזניחה את שירותי הבריאות ומונעת מצוותי ההצלה הפלסטיניים מלמלא את תפקידם:
"הזנחת שירותי הבריאות, החינוך והרווחה של העם הפלסטיני תחת הכיבוש".
(מינוך לאומי, כתיב ו' (2014) עמ' 15, וראה המטלה בעמ' 58 בספר, בהקשר של מוסדות הבריאות של הרש"פ: "נבהיר מה היה המצב הרפואי בצל הכיבוש הישראלי").

להלן 3 תצלומים: 1) אמבולנס של הסהר האדום בתוך עשן גז מדמיע (2) אמבולנס כנ"ל במחסום נייד צה"לי (3) אמבולנס כנ"ל נחסם ע"י נגמ"ש צה"לי. הכיתוב מתחת לצילומים: "נדון: ההשפעה של מניעת צוותי ההצלה ע"י הכיבוש מלבצע את עבודתם."

48

(טיפוח לאומי וחברתי, כתיב ג', חלק ב' (2016) עמ' 48)

"הצוותים הרפואיים ורכבי ההצלה בפלסטין עומדים בפני קשיים וסכנות בגלל הכיבוש הציוני וביניהם: מניעת רכב ההצלה מלהגיע אל האנשים שנפגעו בשל התנגדותם לכיבוש, להגיש להם עזרה ולהעבירם אל בתי החולים, תקיפת עובדי ההצלה ופציעתם או הריגתם. פעולות אלה נוגדות את [אמנת] זכויות האדם."

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ג', חלק ב' (2016) עמ' 49)

30. אפליה גזעית:

רשימת תחומי האפליה הגזעית של ישראל כלפי הפלסטינים כוללת, עפ"י ספר הלימוד, גם פריטים שהם מדיניים במהותם כמו "כיבוש ירושלים וסיפוחה לישראל" ובטחוניים, כמו הקמת גדר הפרדה ומניעת נסיעת פלסטינים בכבישים מסויימים עקב מקרי ירי ממכוניות פלסטיניות על נוסעים יהודים:

"האפליה הגזעית הציונית נגד הפלסטינים"

מאז קומה בשנת 1948 נקטה ישראל בסידרת צעדים גזעניים במטרה להדגיש את האופי היהודי של מדינתה ולשנות את האופי הגיאוגרפי והיישובי של פלסטין. בין צעדים אלה:

1. אילוץ העם הפלסטיני להגר ממולדתו והחלפתו ע"י יהודים. למרות החלטת האו"ם מס' 194 שהתקבלה בתאריך 11.12.1948 בנוגע לזכות הפלסטינים לשיבה ופיצויים, ישראל אינה מכירה בהחלטה זו ומנסה לסלק את האופי המדיני מבעית הפליטים, להפכה לבעיה אנושית חברתית ולשלבה במסגרת מפעלי הפיתוח הכלכליים באזור.
2. קבלת חוקים גזעניים, כמו חוק השבות משנת 1950 שעל-פיו לכל יהודי זכות לשוב לישראל, וכן חוק האזרחות משנת 1952 שמעניק ליהודי העולה את האזרחות הישראלית, במטרה להקנות אופי יהודי למדינה.
3. התייחסות לפלסטינים אשר נשארו במולדתם כאילו הם מיעוטים ושלילת ההגדרה הלאומית מהם והזכויות הקולקטיביות הנובעות ממנה. עד עתה היא משתמשת במונחים גזעניים באיזכורם כגון 'ערביי ישראל' או 'המיגזר הערבי בישראל'.
4. שליטה על הקרקע ואימוץ חוקים שמגשימים זאת עבודה, וביניהם חוק נכסי נפקדים משנת 1950, חוק הקרן הקיימת לישראל משנת 1953 ועוד, להסדרת פעולות ההפקעה של רכוש הפלסטינים הנעדרים בכפייה והעברת הבעלות עליהם ליהודים. ממשלות ישראל מאז 1948 ועד עתה מסרבות לפתוח את תיק נכסי הנפקדים הפלסטינים. מדיניותה נמשכה [גם] לאחר כיבוש השטחים הפלסטיניים בשנת 1967, שאז פנתה לנקוט בסידרת צעדים שמטרתם לחזק את הפרדה הגזעית וביניהם:

- א. הפקעת קרקעות והקמת התנחלויות יהודיות עליהן.
- ב. סלילת כבישים העוברים דרך אדמות פלסטיניות והגבלת השימוש בהם למתנחלים תחת ההגנה של כוחות הכיבוש הישראלים.
- ג. כיבוש ירושלים וסיפוחה לישראל.
- ד. הריסת בתים והחרבת רכוש.
- ה. הטלת מצור ומדיניות הסגרים על השטחים הפלסטיניים לתקופות ארוכות וניתוק חלקיהם זה מזה, [כמון] ע"י ניתוק הגדה המערבית מרצועת עזה, וכן - מה שקורה בזמן הנוכחי - הניסיון לסגור את רצועת עזה לאחר נסיגת ישראל ממנה בצעד חד-צדדי, ויצירת אזורי חיץ בטיעוני בטחון. הערים והכפרים הפלסטיניים הפכו להיות דומים ל'בנטוסטאנים'⁵² כשהם מוקפים בהתנחלויות ובמחנות של כוחות הכיבוש.
- ו. השתלטות על מקורות המים ומניעת הפלסטינים מלהפיק מהם תועלת.

⁵² כינוי בדרום אפריקה של ימי האפרטהייד לשטחים הכפריים האוטונומיים של שבטי השחורים.

ז. הקיר אשר ישראל החלה בהקמתו לאחר פרוץ אינתיפאדת אלאקצא בשנת 2000 ואשר הפך להיות נודע בשם קיר הסיפוח וההפרדה הגזעני. הוא לא הסתפק בסיפוח שטחים אלא חרג מזה לעבר ניתוק חלקי יישובים ערביים זה מזה. צעדים גזעניים אלה, בהם נקטה ישראל מאז הקמתה בשנת 1948, הניעו את האו"ם לקבל את החלטתו מס' 3379 בתאריך 10.11.1975 אשר החשיבה את הציונות לסוג מסוגי הגזענות וגינתה את כל הצעדים הגזעניים שהיא מבצעת נגד הפלסטינים. יש לציין כי ההחלטה הזאת בוטלה על-סמך הצעה שאותה הגישה ארה"ב בתאריך 16.12.1991 בעקבות השלכות מלחמת המפרץ השניה ותחילת תהליך השלום. (היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כחה י"ב [הומניסטית] (2014) ע"ע 95 - 96, ובשאלות בעמ' 98: "[אבהיר] את יסודות המדיניות הגזענית בה נהגה ישראל בשטחים הערביים הפלסטיניים מאז כיבושם בשנת 1967.")

מטלה: "נבהיר את תופעות האפליה הגזעית שמפעיל הכיבוש הציוני בפלסטין".
(לימודי היסטוריה, כחה י"א, חלק א' (2017) עמ' 60)

31. דיכוי אזרחי ישראל הפלסטינים:

לפי ספרי הלימוד של הרש"פ, אזרחי ישראל הפלסטינים סובלים מאפליה בתחומים שונים לעומת אזרחי ישראל היהודים: השלטונות מצרים את צעדיהם, מנסים להשתלט על אדמותיהם ולהקים שם יישובים יהודיים ("התנחלויות") ובמקרה קיצוני אף ביצעו נגדם מעשה טבח לשם כך, בכפר קאסם:

"[ישראל] כפתה על הערבים הפלסטינים [שבה] את האזרחות הישראלית, ולמרות זאת לא נהנו אלה מהזכויות והפריבילגיות שמהן נהנים היהודים בישראל. היא נקטה נגדם באמצעים המגבילים את חופש השליטה בנכסיהם, חופש הביטוי וההתארגנות, וחופש התנועה, השוהה והמגורים. כמו-כן התערבה בתכניות הלימודים בבתי"ס והצרה את צעדי העיריות והמועצות המקומיות בערים ובכפרים הערביים.

ישראל נקטה במדיניות של אלימות במטרה לאלץ את התושבים הפלסטינים לעזוב את בתיהם ואדמותיהם. הדוגמה הטובה ביותר לכך היא הטבח שביצעה נגד התושבים הפלסטינים בכפר קאסם ב-29 אוקטובר 1956, ערב התוקפנות המשולשת נגד מצרים, ואשר נפלו קורבן לו 49 פלסטינים מבני הכפר. |

ישראל המשיכה את מדיניותה שמטרתה לכבוש קרקע ולהשתלט עליה באמצעים שונים ע"י רכישתה בכסף והעברת הבעלות עליה על-שם הקרן הקיימת לישראל [הקרן הלאומית הישראלית] לפי המינוח הערבי השואב מהשם האנגלי של המוסד], או השתלטות עליה למטרות צבאיות ובטחוניות, או באמתלה שהיא אדמת מדינה, או אדמת בור. ישראל השתלטה על נכסי הפלסטינים שאולצו לעזוב את אדמותיהם [במלחמה] והקימה למטרה זו מחלקה מיוחדת שנקראה "מחלקת הרכוש הערבי" [צ"ל: האפיטרופוס על נכסי נפקדים] לפיקוח על נכסי הנעדרים מאדמותיהם והבטחת העברת הבעלות עליהם לקרן הקיימת לישראל. לשם הקלת שליטתה על הקרקע פנתה הממשלה הישראלית לחוקק חוק בשנת 1949 שמעניק לרמטכ"ל הישראלי את הזכות לסגור כל שטח למטרות אימונים צבאיים. כוונתה בכך היתה לבנות ערים והתנחלויות [מוסטווטנא] ולנצל שטחי קרקע למטרות חקלאיות לטובת יהודים.

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כחה י"א, חלק ב' (2014) ע"ע 36 - 37)

"למדתי: הבדואים בפלסטין [ובקטע בעמ' 43 מוזכרים גם הבדואים בנגב] סובלים מבעיות רבות שהחשובה שבהן היא הריסת בתי מגוריהם ע"י הכיבוש ואילוצם לעזוב את מקומות מגוריהם במטרה

להפקיע את אדמותיהם ולהקים עליהן התנחלויות [מוסטוונטנאט] וכבישים, והריסת בתיה"ס שלהם כדי למנוע מהם השכלה. כמו-כן הם סובלים ממחסור בשירותים כמו חשמל, מים וכבישים - דבר הגורם להזדקקותם לתמיכה וסיוע לשם חיזוק עמידתם האיתנה על אדמתם.

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ד', חלק א' (2016) עמ' 44, וראו המטלה בעמ' 47: "אכתוב [על] פעולות הכיבוש כלפי הבדואים בפלסטין; אציין כיצד אפשר לעזור לבדואים להשתקע בפלסטין.")

"הכיבוש הציוני פעל להגבלת תנועתם של הבדואים ולהחשבת שטחי המרעה כשטח צבאי סגור שבו אסור לבדואים לרעות את צאנם ולהסתובב בו. הוא פעל לאלצם לעזוב, להרוס את משכנותיהם ובתיה"ס שלהם ולגרשם.

(לימודי חברה, כתה ה', חלק א' (2017) עמ' 62, וראו מטלה בעמ' 63: "פעילות: אאסוף תמונות וקטעי וידאו שיראו את פעולות הכיבוש הציוני נגד הבדואים ואציגם לפני עמיתי.")

וקטע שירי קצר בקשר לפרשת הטבח בכפר קאסם ב-1956 בידי אנשי משמר הגבול:
"היו כפר קאסם, יקר הוא הפצע הדוקר בחזק העירום..."
(השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015) עמ' 102)

ישנה גם התייחסות בספרי הלימוד של הרש"פ למאסרם של פעילים פוליטיים פלסטינים אזרחי ישראל, תוך הבאת שירים בנושא זה שנכתבו על-ידם:

בשיר בכותרת "מברק מהכלא" מביע מחמוד דרוויש את הרגשתו כאסיר בכלא (עמ' 57) ובפרשנות בעמוד שלאחר מכן מסופר כי נעצר מספר פעמים מאז 1961, ובשנת 1972 גורש מהארץ, וכך "חי את חייו כשהוא סובל מהברוטליות של הסוהר הישראלי ומכאבי הנכר בגלות" (קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) ע"ע 57 - 58).

גם תוופיק זיאד, איש המפלגה הקומוניסטית בישראל וראש עיריית נצרת בעבר, כתב שיר מהכלא בכותרת "שיחה לילית בכלא", לאחר שנעצר בהפגנת מפלגתו בנצרת ב-1958, וראו קריאה וטקסטים, כתה י', חלק א' (2015) עמ' 47, וכן קטעים מהשיר כתרגילי לשון במדעי הלשון, כתה י' (2015) עמ' 37; השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015) עמ' 19.

32. דמוניזציה ישירה:

"[משפט תרגול]: אל תחשיבו את הכובש כבעל אנושיות."
(השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015) עמ' 27)

להלן קטעים משיר בכותרת "האופק עטוי להבות" מאת המשורר המצרי עבד אלסתאר סלים המתאר כובש באופן כללי, לאו דווקא ישראל. אולם הכנסתו לספר לימוד של הרש"פ הופכת אותו בהכרח לכלי דמוניזציה נגד ישראל, בפרט לאור איזכור פרדס התפוזים שהוא מוטיב חוזר בשירי הגעגועים לפלסטין:

"במה תשיב
אם יתקוף את בני ביתך
אדם זר
שהיותו בעל נשק פיתה אותו

והוא חשף ניבי זאב

...

במה תשיב אם יסוכסכו

שורשיך בתוכך בעוד היריב נוטע

בלב אדמתך את רומחו

ופותח באש על השדה

ששורפת את חיטתו

ומתמיד בעקשנותו

ומשחית,

הורס, רוצח ומסתיר

את שמשך ממך, וחונק

את רעננות זמנך

מערער בכל זמן עליך

את קירות ביתך

וצובע בדם את אור היום

המבהיק,

במה תשיב?

במה תשיב אם יטען

שמטע התמרים

ופרדס התפוזים

וזיתך הערביים,

ואתה,

ואשתך סלמא,

ובניך הטובים

[הם] שלל מלחמה

ורכוש שנתפס בחוזק יד,

[כך שהברירה היא] או הישארות בלא שום זכות

לכם בחיים

או כליה למי שלפקודות אינו

נענה,

במה תשיב?"

الأفق مُتَسِحِّحٌ بِاللَّهَيْبِ

(عبد الستار سليم / مصر)

بماذا تُجيبُ

إذا ما تعدى على أهل بيتك

شخصٌ غريبٌ

وقد غرّه أنه ذو سلاح

فكشّر عن نابٍ ذيبٌ

بماذا تجيب إذا ما استفزّت

جذورك فيك . . وقد غرس الخصمُ

في صدرٍ أرضك رُمحَه

وأطلق ناراً على الحقلِ

تحرّق قُمحَه

ولجّ عناداً

وعاثّ فساداً

يدمّر، يقتل، يحجبُ

شَمْسَكَ عَنْكَ . . ويخنقُ

خُضْرَةَ وَقْتِكَ

يُزَلْزِلُ - في كلِّ آن - عليك

جوانبَ بيتك

ويصبغُ بالدم وجهَ النهارِ

القشيبُ

بماذا تجيبُ؟! *

* * *

بماذا تجيبُ إذا ما ادّعى

أنَّ كرمَ النخيلِ،

وبيارة البرتقالِ،

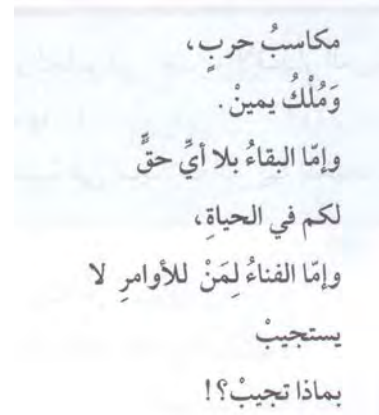
وزيتونكَ العربيّ،

وأنتِ .

وزوجك (سلمى)

وأبناءك الطيبين،

קריאה וטקסטים, כתה ט', חלק ב' (2014) ע"ע 51 - 53, ובשאלות בעמ' 55: "למי הכוונה באדם הזר שבטקסט?" וכן תרגיל בעמ' 56 שבו אמור התלמיד לפרש ביטויים מסויימים בשיר וביניהם: "פרדס התפוזים" = "האדמה הגזולה"

שיר זה יש להחשיב כגורם דמוניזטורי רציני ביותר, משום שהוא מעלה את היריבות עם ישראל והיהודים לרמה של איום קיומי על הפרט הפלסטיני בעיני התלמידים, עם השלכות חמורות ביותר על האפשרויות לפתור את הסכסוך בדרכי שלום.

מימד חדש לדמוניזציה הישירה ניתן באחד מספרי המהדורה החדשה של 2017 שבו מופיעים גילויי "התקרבות" קיצוניים שמשליכים בהכרח על הגורם "המקרבן". מדובר בשיעור בכותרת "מכתב מילדה פלסטינית אל ילדי העולם" ובמכתב "היא מתארת את הסבל שהכיבוש גורם לה ולבני גילה..." |

להלן קטעים:

"...מאז שנולדתי רצחו את ילדותי, קרעו לגזרים את בובתי והחבאתיה בלבי. מאז שנולדתי מפלחות שריקות הכדורים את אוזני והשחור עוטף את כל הדברים מסביבי. אני רואה עיניים בוכיות: זוהי אם של מרטיר, זוהי בת של שבוי זוהי אחות של נעדר. וזהו ילד שפצצה עיוותה אותו: רצחה את בובתו ויחד עימה סילקה את עינו ולבבו ושמחתו. העצב מצא אל ליבו את הדרך שהשמחה לא תדע עוד לעולם. וזוהי אשה צעירה שאיבדה את בעלה והיגון חפר בלחייה את חריצי היאוש..." |

מאז שנולדתי אני רואה את שדותינו נתונים לשרירות לב ואת סמטאותינו מסוגרות. צועדים בהן המוות והחיילים. אני רואה חורבות בתים הרוסים שאבניהם התפזרו לכל עבר ועדיין נאנחים תחתיהן זיכרונות הילדים וחלומות הציפורים... חלמתי שיש לנו בי"ס בלי שאפחד פן ידרסני בו מגף של חייל גזלן... מדוע שחטו את ילדותי לעיני ורצחו את השושן בשדות? מדוע הרגו את הפרפרים בגינותינו והבהילו את הציפורים? מדוע מנעו את אור השמש, הפיצו אפילה וחסמו את הדרכים?..."
(השפה הערבית, כתה ח', חלק א' (2017) ע"ע 59 - 61)

פרק ד': סובלנות ושלום

סובלנות

במסגרת זו ישנם שיעורים המדגישים את הצורך בסובלנות בין העמים ובני הדתות השונות באופן כללי, עם דגש מיוחד על יחסי מוסלמים-נוצרים בחברה הפלסטינית. בשום מקום אין מאזכרים, לא במפורש ולא במובלע, צורך דומה לגבי היהודים של היום בישראל. לכל היותר מזכירים את סובלנות האסלאם בהיסטוריה כלפי היהודים והנוצרים.

במסגרת שיעור בנושא "הרחמים" נאמר:

"המוסלמי מרחם על החלשים וחש אהדה לעניים. המוסלמי מרחם על בני האדם כולם, אפילו [על] האויבים." (חינוך אסלאמי, כתר ב', חלק א' (2014) עמ' 59)

"האסלאם הבטיח ללא-מוסלמים חיים בטוחים בארצות האסלאם, שמר להם את זכויותיהם, אסר לפגוע בהם וציווה להתייחס אליהם יפה." (חינוך אסלאמי, כתר ד', חלק ב' (2015) עמ' 47. ובשאלה בעמ' 49: "אבהיר כיצד השווה האסלאם בין המוסלמים והלא-מוסלמים בחברות המוסלמיות.")

"המוסלמי מתוגמל [ע"י אלוהים] עבור הצדקה [שהוא נותן], תגיע למי שתגיע, ואפילו ייחנה ממנה כופר. אם המאמין יזרע ויתן צדקה לכופר - יש לו על כך שכר וגמול..." (החדית' הנאצל ומדעיו, כתר י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 109)

"[שיעור בכותרת]: "אנו מכבדים את העמים". "מטרות השיעור: מצופה מן התלמיד לאחר סיום השיעור שיהיה מסוגל להכיר כי בני האדם שונים בצבעיהם, צורתם, מנהגיהם, מסורותיהם, לשונותיהם ודתותיהם, ולכבד את כל בני האדם למרות השוני ביניהם." (טיפוח לאומי וחברתי, כתר ג', חלק א' (2016) עמ' 87, וראו בעמ' 92 באותו ספר 2 תמונות: מימין - נערה עומדת לפני כנסיה ומשמאל - נער עומד לפני מסגד עם כיתוב מתחת לתמונות: "העמים שונים בדתותיהם ומקומות פולחנם. אני מכבד את העמים למרות השוני בדתותיהם.")

"שיעור 1: אני מקבל את האחרים

לכל עם מעמי העולם דת משלו, וכל הדתות המונותיאיסטיות⁵³ קוראות לכבד זו את זו. כמו-כן שונים מנהגי בני האדם ומסורותיהם בצורת הלבוש, במאכל, בחגים ובנישואין. בני האדם בעולם שונים גם בצבע עורם ויש בהם לבנים, שחורים וצהובים. חובה עלינו לכבד את כל הדתות המונותיאיסטיות ואת מנהגיהם ומסורותיהם [של בני האדם] גם אם צבעם שונה. כמו-כן מן הראוי לנו לשפוט אדם עפ"י מעשיו ויחסו לאחרים." (אזרחות, כתר ג', חלק א' (2015) ע"ע 19 - 20. בתחתית עמ' 20 יש שני איורים: מימין - נער כורע בתפילה במסגד ומשמאל - נערה קדה בתפילה בכנסיה. וראו גם בספר *חינוך לאומי*, כתר ה' (2014) עמ' 3 שני איורים בהקשר המשפחה הפלסטינית: בימני - טכס החתימה על הסכם נישואין מוסלמי אצל המאד'ון (רשם נישואין שרעי) ובשמאלי - טכס נישואין נוצרי בכנסיה. כמו-כן מופיעה כנסיה, נוסף על המסגד, בתוך איור של שכונה פלסטינית ב*חינוך לאומי ולחיים*, כתר א', חלק א' (2016) עמ' 81.)

⁵³ "שמיות" - סמאוויה בערבית, לציון הורדתן מטעם האל לבני האדם. מדובר באסלאם, ביהדות ובנצרות. שאר הדתות נקראות "נקבעות/מוסכמות/מומצאות [ע"י בני אדם]" - *נדעיה* בערבית.

"פעילות 3: נקרא את הביטויים שלהלן ואח"כ נסיק מסקנות: עומר וג'ורג' מתגוררים בעיר בית לחם. עומר וג'ורג' הם שכנים וחברים. ג'ורג' הוא ממשפחה נוצרית ועומר הוא ממשפחה מוסלמית. קשר טוב קושר בין משפחת עומר ומשפחת ג'ורג'. כל אחת מהן עוזרת לאחרת וכל אחת מהן מכבדת את הדת של האחרת." ובהמשך: "אנו פלסטינים מוסלמים ונוצרים המכבדים זה את זה למרות השוני בדתותינו." (טיפוח לאומי וחברתי, כתה ג', חלק א' (2016) עמ' 75)

"סובלנות בין המוסלמים לנוצרים שוררת בחברה הפלסטינית."
(חינוך לאומי, כתה ו' (2014) עמ' 12, ובמטלה בעמ' 13 על התלמיד להשלים את החסר לפי האמור לעיל:
"... בין המוסלמים לנוצרים שוררת בחברה הפלסטינית.")

באותו ספר מובא אף פרק בכותרת "סובלנות" (ע"ע 66 - 68) ותחתיה איור של כומר נוצרי ואיש דת מוסלמי לוחצים ידיים. השאלות מתחת לאיור:

1. מה אנו רואים בתמונה?
2. על מה מצביעה לחיצת היד של השיח' והנזיר [צ"ל כומר, לפי הלבוש]?
3. מה היא עמדת שתי הדתות, המוסלמית והנוצרית, כלפי הסדרת היחסים בין בני האדם?"
(חינוך לאומי, כתה ו' (2014) עמ' 66. בהמשך אותו הפרק מדובר על סובלנות האסלאם כלפי הלא-מוסלמים ועל עמדה מקבילה של הנצרות. היהדות אינה מוזכרת כאן כגורם מקביל.)

"הסובלנות היא [אחד] הערכים הנעלים שהאסלאם הטיף להם וביקש מהמוסלמי להתאפיין בהם... סובלנות האסלאם מתבטאת בכללים שהנהיג לגבי היחס ללא-מוסלמים בחברה המוסלמית."
(חינוך אסלאמי, כתה ח', חלק א' (2014) עמ' 76)

"ב[נושא] יחסי המוסלמים עם זולתם מבין האזרחים בחברה המוסלמית ביסס האסלאם את עקרונות הסובלנות, הצדק, האדיבות והחמלה."
(חינוך אסלאמי, כתה ח', חלק ב' (2015) עמ' 83)

"סובלנות בהתייחסות אל הלא-מוסלמים:
האסלאם מבסס את היחס בין בני האדם על צדק, חמלה ושמירה על כבוד האדם וקובע את היחס בין המוסלמים וזולתם, האזרחים הלא-מוסלמים בחברה המוסלמית, על בסיס איתן של סובלנות, צדק וחמלה... הנביא החשיב את תקיפתם ועשיקתם כחטא גדול ואמר: 'כל ההורג בעל ברית [מועאזיד, כלומר, לא-מוסלמי החי תחת חסות מוסלמית] לא יריח את ריח גן העדן.'
(חינוך אסלאמי, כתה ח', חלק א' (2014) עמ' 77, וראו את אותו חדיית' גם במינוך אסלאמי, כתה י"ב (2014) עמ' 63)

ובשאלות:
"כיצד תפרש את [העובדה] שהלא-מוסלמים בחברות המוסלמיות לא היו נתונים להצרת צעדים או דיכוי לאורך תקופות ההיסטוריה המוסלמית?"
(חינוך אסלאמי, כתה ח', חלק א' (2014) עמ' 78)

חדיית' דומה:
"כל מי שעשק בעל ברית, או גרע משהו [מהמגיע לו], או הטיל עליו משהו שאינו יכול לשאת בו, או לקח ממנו משהו שלא מרצונו - אני [כלומר, מוחמד] אהיה בר-פלוגתא שלו ביום הדין."
(חינוך אסלאמי, כתה ט', חלק ב' (2015) עמ' 82, וכן חינוך אסלאמי, כתה י', חלק א' (2015) עמ' 77)

"סובלנות האסלאם נגלית בעמדותיו האצילות כלפי הלא-מוסלמים [שכן] אינך מוצא בהיסטוריה מישהו שאולץ או חוייב לקבל על עצמו את האסלאם."
(היסטוריה של הציביליזציה הערבית המוסלמית, כתה ח' (2014) עמ' 10)

"המוסלמים והלא-מוסלמים שווים בפני השיפוט, החוק וביחס [מצד השלטונות]. השוויון בפני השיפוט לא היה מוכר ברבות מהמדינות או הציביליזציות בעולם באופן שאתו הכירו ראשוני המוסלמים בעת שהיו מחוייבים [לכך] ע"י ההלכה האלוהית."
(סדרים אסלאמיים, כתה י"ב [הלכתית] (2012) עמ' 26)

אך לעומת זאת:

"ההתייחדות עם הכופרים, ההתקרבות אליהם, התמיכה בהם, אהבתם והפגנת חיבה כלפיהם בדיבורים או מעשים או כוונות נחשבות למנוגדות לאמונה."
(אמונה, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 17)

שלום עם לא-מוסלמים

"מה שמוכיח שהאסלאם בא לקרוא לשלום ולשיתוף פעולה בין בני האדם על יסוד של שוויון וכבוד הדדי ובכוונה לפתח את האדמה הזאת אשר אלוהים שם אותנו עליה כנאמניו, הוא שהאסלאם התיר לנו לכרות הסכמים ואמנות עם הלא-מוסלמים כדי לחזק את שיתוף הפעולה האנושי ולמלא אחר האינטרסים של עובדי האל, אם אין בהסכמים האלה דבר המנוגד לחוקי האסלאם ומטרותיו..."
(סדרים אסלאמיים, כתה י"ב [הלכתית] (2012) עמ' 44)

ובהקשר זה ניתן, אולי, להביא את לקחי חוזה שלום חודייביה בין הנביא מוחמד לאנשי מכה לפני שתקף אותם סופית:

"מבין הלקחים המופקים משלום חודייביה

...

2. מותר שתהיה שביעת נשק [הודנה] בין המוסלמים ואויבם אם הדבר הוא מאינטרס המוסלמים.
3. הצורך לכבד את החוזים והאמנות שכורתים המוסלמים עם זולתם אם הם עולים בקנה אחד עם הוראות האסלאם."
(חינוך אסלאמי, כתה ט', חלק א' (2015) עמ' 54)

ועוד:

"האסלאם ציווה לקיים חוזים עם לא-מוסלמים, ואסור להפר את החוזים עימם אלא אם כן הקדימו הם להפר אותם."
(חינוך אסלאמי, כתה ט', חלק א' (2015) עמ' 89)

"הנביא, עליו השלום, אישר עריכת חוזים, והוא [עצמו] ערך כמה מהם עם היהודים ב[עיר] מדינה ואשר בהם הסדיר את ענייני החברה האזרחית, וכן את שלום חודייביה [עם אנשי מכה]. יש תנאים לתקפות החוזים וביניהם:

- ש[החוזים] לא יהיו מנוגדים לעקרונות ההלכה האסלאמית.
- שיהיו על בסיס של רצון ובחירה וללא אילוץ או כפייה.
- שיגשימו אינטרס לגיטימי של המוסלמים.

כמו כן פירט האסלאם שסיום החוזה יהיה באחד המקרים שלהלן:

- סיום תקופתו...
- כמו כן הוא מסתיים אם אלה שעמם נערך החוזה מפרים אותו בפועל.
- [וכן] אם תנאיו מקפחים את זכויות המוסלמים." (חינוך אסלאמי, כתר י"א, חלק א' (2015) עמ' 104)

שלום עם ישראל

ספרי הלימוד של הרש"פ אינם קוראים ואינם מחנכים לשלום עם ישראל, אף כי הם מדווחים על המגעים לשלום בין הפלסטינים וישראל ועל הסכמי השלום בין ישראל למצרים וירדן. מובא אפילו מכתבו של יאסר ערפאת ליצחק רבין ערב החתימה על הסכם אוסלו שבו הוא מכיר בזכותה של ישראל לחיות בשלום ובבטחון ומתחייב לפתרון של שלום לסכסוך. אלא שהתחייבות זו אינה חוזרת על עצמה בשום טקסט בספרי הלימוד. זאת, לעומת החומר הרב המופיע שם בהקשרי המאבק האלים בישראל (וראו בפרק הבא).

להלן דיווחים לקוניים על הסכמי השלום בין ישראל ומצרים וירדן:
 "הנשיא המצרי מוחמד אנוור אלסאדאת ביקר בישראל ובשנת 1978 נחתם הסכם קמפ דייוויד שעל-פיו חלה נסיגת ישראל מסיני. כתוצאה מכך ניתקו מדינות ערב את קשריהן עם מצרים ומטה הליגה הערבית הועבר מקהיר לתוניס."
 (היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתר י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 68)

"ירדן חתמה על הסכם שלום עם ישראל בשנת 1994 ושני הצדדים הכירו בגבול ביניהם עפ"י הגבולות שנקבעו ע"י המנדט הבריטי."
 (היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתר י"ב [הומניסטית] (2014) עמ' 65)

ובהקשר הפלסטיני - נאמר כי פלסטין היא ארץ השלום:
 "יברך אלוהים את עץ הזית, סמל השלום בארץ השלום."
 (שפתנו היפה, כתר ו', חלק א' (2014) עמ' 38, והתלמיד מתבקש לפתח את הנושא - לא ברור איך - בתרגיל הצמוד לטקסט בעמ' 39: "4. עץ הזית הוא סמל השלום. אבהיר זאת לאור המציאות הערבית בפלסטין.")

כאמור, המקום היחיד בכל ספרי הלימוד של הרש"פ, שבו מופיע ביטוי מפורש מפי גורם פלסטיני בעד שלום עם ישראל, הוא בציטוט מכתבו של ראש אש"פ יאסר ערפאת לראש ממשלת ישראל יצחק רבין בדבר ההכרה בישראל ערב החתימה על הסכמי אוסלו. להלן הקטע הרלבנטי:
 "אש"פ מכיר בזכותה של מדינת ישראל לחיות בשלום ובטחון. הארגון מקבל את החלטות מועה"ב מס' 242 ו-338. הארגון מתחייב לתהליך השלום במזרח התיכון ולפתרון של שלום לסכסוך בין שני הצדדים ומכריז שכל סוגיות היסוד הקשורות במצב הקבע ייפתרו במו"מ. הארגון רואה בחתימה על הצהרת העקרונות מאורע היסטורי הפותח תקופה חדשה של דו-קיום בשלום ויציבות, תקופה ללא אלימות. בהתאם לכך מגנה הארגון את השימוש בטרור ובמעשי אלימות אחרים."
 (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתר י"א, חלק ב' (2014) עמ' 83)

אבל להתחייבות הרשמית הזאת אין הד בשום מקום אחר בספרי הלימוד של הרש"פ. אין ולו טקסט אחד הקורא מפורשות לשלום עם ישראל תוך איזכור שמה. ישנן בספרים התבטאויות כלליות בעד שלום ודו-קיום אשר, לכל היותר, מזכירות את הכיבוש הישראלי שיש לסיימו ואינן מתייחסות לישראל כמדינה לגיטימית שיש לחיות עימה בשלום.

כך, בהכרזת העצמאות הפלסטינית (אלג'יר, נובמבר 1988) מופיעים הקטעים שלהלן:
"מדינת פלסטין מכריזה בזאת שהיא מדינה שוחרת שלום ומחוייבת לעקרונות הדו-קיום בשלום והיא תפעל יחד עם כל המדינות והעמים למען השגת שלום קבע המושתת על צדק וכיבוד הזכויות... ללא פחד מהמחר, שכן המחר אינו נושא עימו אלא ביטחון לאלה הפועלים בצדק, או שבים לפעול בצדק..."

במסגרת מאבקה למען השכנת שלום על אדמת האהבה והשלום מאיצה מדינת פלסטין... בעמי העולם ומדינותיו... לפעול לסיום הכיבוש הישראלי של האדמות הפלסטיניות.

כמו-כן היא מכריזה בתחום זה כי היא מאמינה ביישוב בעיות בין"ל ואזוריות בדרכי שלום עפ"י מגילת האו"ם והחלטותיו ודוחה את איום [השימוש] בכוח, או באלימות, או בטרור, או את השימוש בהם נגד שלמותה הטריטוריאלית ועצמאותה המדינית, או נגד שלמותה הטריטוריאלית של כל מדינה אחרת. זאת, מבלי לפגוע בזכותה הטבעית להגן על הטריטוריה שלה ועל עצמאותה."
(קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) עמ' 40)

בחינה מדוקדקת של הנאמר כאן מגלה את הדברים הבאים:

1. השלום עפ"י הכרזה זו הוא שלום המושתת על צדק וכיבוד הזכויות.
2. הכיבוש הישראלי נוגד, ככל הנראה, את שניהם ועליו להסתיים. אלא שלא נאמר כאן במפורש היכן מסתיים הכיבוש הישראלי גיאוגרפית, ועפ"י חומרים הפזורים לאורך ספרי הלימוד (וראו בפרקים הרלבנטיים בגוף הדו"ח הנוכחי) הוא החל בשנת 1948 וכולל את כל שטחי ישראל מלפני 1967.
3. עיקרון דחיית השימוש בכוח נגד שלמותה הטריטוריאלית של כל מדינה, או לפתרון סכסוכים, מתבטל אם מתעורר צורך להגנה עצמית. לפיכך, אם הכיבוש הישראלי נמשך מאז 1948, אזי גם ההגנה העצמית נמשכת מאז - עד לסיומו.

ובמלים ברורות יותר: עצם קיומה של מדינת ישראל הוא כיבוש זר הנוגד את השלום, ודבקתם של הפלסטינים בשלום ובדו-קיום בשלום אינה אמורה לחול על המקרה הישראלי.

במסגרת זו יש לדון בהסכמי אוסלו, וושינגטון, וואי ריבר בין הצדדים. אלו באו לעולם - לפי האמור בספרי הלימוד - בעקבות השתנות המצב המדיני באזור:

"אש"פ ראה כי אין מנוס מניצול האינתיפאדה הפלסטינית להשגת המטרות המדיניות של העם הפלסטיני בצל השינויים המקומיים והבינ"ל, וביניהם:

1. מעבר האינתיפאדה לסגנון של מלחמה עממית מול הכיבוש.
2. התנקשות ישראל בחיי קבוצת מנהיגים פלסטינים וביניהם צלאח ח'לף (אבו איאד), האיל עבד אלחמיד (אבו אלהול) ומוחמד אלעומרי.
3. פרוץ מלחמת המפרץ השנייה בשנת 1991 בין עיראק וכוחות הברית התומכת בכווית בהנהגת ארה"ב.
4. נסיגת בריה"מ והתמוטטותה כמעצמה בעולם.

לכן הסכים אש"פ להיכנס למו"מ ולהשתתף בוועידת מדריד בשנת 1991.
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 82)

ההתייחסות בספרי הלימוד של הרש"פ לתהליך השלום בין ישראל לפלסטינים מבליטה את עניין מסירת שטחים בפלסטין לשליטת אש"פ ומזכירה אך בקושי את עניין השלום. להלן הציטוטים הרלבנטיים:

ועידת מדריד כונסה בהשתתפות "ישראל, סוריה, לבנון, ירדן, ופלסטין במסגרת המשלחת הירדנית" וכללה, בעקבות הדיון הכללי, "משא ומתן דו-צדדי בין ישראל וכל אחת מהמדינות הערביות במטרה להגיע עימן לחתימה על הסכמי שלום ביניהן." המו"מ בין ישראל והפלסטינים כלל שני שלבים: "הראשון: חתימת הסכם בנוגע להסדרים הזמניים להקמת ממשל עצמי לתקופה של עד חמש שנים. השני: הגעה לידי מצב הקבע ע"י דיון בסוגיות הקשורות בירושלים, בפליטים ובהתנחלות [איסטיטאן]." (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתר י"א, חלק ב' (2014) עמ' 82)

"הכנסת הישראלית ביטלה ב-19 ינואר 1993 את התקנה אשר אסרה על מגעים בין ישראלים וחברי אש"פ וזה הקל על ביצוע המו"מ הגלוי והחשאי בין הישראלים והפלסטינים אשר הוכתר בחתימה על מכתבי הכרה הדדית בין ישראל ואש"פ ב-10 ספטמבר 1993." (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתר י"א, חלק ב' (2014) עמ' 83. נוסחי המכתבים מובאים בע"ע 83 - 84)

"מו"מ חשאי בין אש"פ וישראל התנהל באוסלו שבנורבגיה ונמשך כשנה וחצי במטרה להגיע להשכנת שלום ביניהם על בסיס של הקמת ממשלת מעבר פלסטינית לתקופה של עד חמש שנים שתביא להסדר קבע על יסוד החלטות מועה"ב 242 ו-338. המו"מ הביא בסיומו לפרסום מסמך הצהרת העקרונות (הסכם אוסלו) אשר נחתם בווינגטון בתאריך 13.9.1993." (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתר י"א, חלק ב' (2014) עמ' 84)

סעיפי ההסכם המצוטטים בספר הלימוד:

"סעיף 5: תקופת המעבר והמו"מ למצב הקבע:

1. תקופת המעבר בת חמש השנים תחל בעת הנסיגה [הישראלית] מרצועת עזה ואזור יריחו.
2. המו"מ על מצב הקבע בין ממשלת ישראל ונציגי העם הפלסטיני יחל בהקדם האפשרי אך לא יאוחר מראשית השנה השלישית של תקופת המעבר.
3. מובן שאותו מו"מ יכסה את הסוגיות הנוותרות וביניהן: ירושלים, הפליטים, ההתנחלויות, הסדרי הבטחון והגבולות.

סעיף 13: היערכות מחדש של הכוחות הישראליים..."

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתר י"א, חלק ב' (2014) עמ' 84)

ובספר לימוד אחר:

"ארגון השחרור הפלסטיני וישראל חתמו בווינגטון ב-13 בספטמבר 1993 על הצהרת העקרונות (הסכם אוסלו). בין סעיפיו:

1. הכרה הדדית בין ארגון השחרור הפלסטיני וישראל.
2. הקמת ממשל עצמי ברצועת עזה ויריחו בתחילה ומאוחר יותר יכלול הממשל הזה את שאר חלקי הגדה המערבית.

בהתאם לכך שבה הנהגת ארגון השחרור הפלסטיני לפלסטין בחודש ספטמבר 1994..."

(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתר ט' (2014) עמ' 57, ומטלה בעמ' 58: "אכתוב דו"ח על הסכם אוסלו בין פלסטין וישראל")

בהמשך מפורטים הסכמי ושינגטון (1995) בדבר מסירת אזורים נוספים לידי הרש"פ ביהודה ושומרון תוך סיווג שטחי □, □ ו-□, וואי ריבר (1998) בדבר חלוקת השליטה בעיר חברון. לא נאמר בספר הלימוד דבר על שלום עתידי בין הרש"פ וישראל (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) ע"ע 85 - 86).

עניין אחר המוצא את ביטויו בתחום זה בספרי הלימוד הוא האמנה הלאומית הפלסטינית, שכזכור כללה סעיפים המתנגדים לקיומה של ישראל ואף לעצם קיומו של העם היהודי וקבעו את המאבק המזוין לשחרור כל פלסטין כדרך היחידה לפתרון הסכסוך. ישראל דרשה כתנאי לחתימה על הסכם אוסלו התחייבות מצד אש"פ לביטול סעיפים אלה ונענתה. להלן מה שנאמר בנדון במכתבו של ראש אש"פ יאסר ערפאת לראש ממשלת ישראל יצחק רבין מיום 9.9.1993:

"אש"פ מדגיש כי סעיפי האמנה הלאומית הפלסטינית המכחישים את זכותה של ישראל להתקיים וסעיפי האמנה הסותרים את ההתחייבויות המופיעות במכתב זה הפכו עתה לבלתי רלבנטים ואינם עוד בתוקף. אש"פ מתחייב להגיש למועצה הלאומית הפלסטינית הסכמה רשמית לשינויים הנחוצים בכל הקשור לאמנה הפלסטינית..."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 83)

בהמשך נערכה אסיפה של הגוף הפלסטיני הנוגע בדבר ושם הוחלט על ביטול סעיפים אלה, והם אינם מצוטטים בפרק בספר הלימוד הדין באמנה. נאמר שם:

"תיקון האמנה: האמנה הלאומית הפלסטינית תוקנה ע"י השמטת כמה מסעיפיה לאחר החתימה על הסכם אוסלו בכינוס המועצה הלאומית הפלסטינית בעזה בתאריך 14.12.1998"
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 40, וראו המטלה בעמ' 42: "נדון בנסיבות שהביאו לתיקון האמנה הלאומית הפלסטינית").

המהלך האחרון בתהליך השלום המוזכר בספרי הלימוד של הרש"פ הוא תכנית "מפת הדרכים" של ממשל בוש מ-2004. בין הקטעים המצוטטים ממנה ללא הערות:

"המטרה היא הסדר סופי וכולל לסכסוך הישראלי-פלסטיני עד תחילת שנת 2005... הסדר שנעשה במו"מ בין שני הצדדים יביא להופעת מדינה פלסטינית עצמאית, דמוקרטית ובת-קיימא אשר תחיה צד בצד עם ישראל ושכנותיה האחרות בשלום ובטחון. ההסדר יפתור את הסכסוך הישראלי-פלסטיני ויסיים את הכיבוש שהחל בשנת 1967, על בסיס סמכותה של ועידת הפיסגה לשלום במדריד, עיקרון 'אדמה תמורת שלום', החלטות האו"ם 242 ו-338, וההסכמים אשר שני הצדדים הגיעו אליהם בעבר."
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 89)

בספרי הלימוד החדשים שיצאו לאור החל מ-2016 לא התגלה עד כה שום חומר המזכיר את נושא השלום עם ישראל.

פרק ה': מלחמה

המאבק לשחרור פלסטין כפי שהוא מוצג בספרי הלימוד של הרש"פ הוא אלים באופיו, דבר הנוגד את המחוייבות הפלסטינית במסגרת הסכמי אוסלו לפתרון הסכסוך בדרכי שלום בלבד. בעצם, אין בספרים שום התייחסות למאבק בלתי אלים נגד ישראל, חוץ מקטעים בודדים הקוראים להחרמת מוצרים ישראלים.

בפרק זה נדונה התייחסות ספרי הלימוד של הרש"פ לנושאים המנוגדים לשלום: מלחמה בכלל, המאבק לשחרור מהכיבוש הישראלי, ערכים אסלאמיים מסורתיים בהקשר זה - ג'יהאד, ריבאט ומרטירות, התייחסות לפעולות טרור ולאספקטים שונים הקשורים בכך.

עקרונות ההתנהגות במלחמה עפ"י האסלאם

מאמר של אחמד חסן אלזיאת - איש רוח מצרי (1885 - 1968) משנת 1949 בכותרת "האסלאם הוא דת הכוח - היש בכך ספק?" מובא באחד מספרי הלימוד. להלן קטעים:

"...מי שאיננו רב-כוח, בעל רצון חזק, בעל כוח החלטה, בעל אמונה חזקה, בעל אנושיות חזקה, שתקוותו חזקה, שמתכוון לבאות בעוצמה - הריהו מוסלמי ללא אסלאם וערבי ללא ערביות... | נגזר על המוסלמים להילחם למען דתם ודתו [של האל] והוטל עליהם להכין כוח וסוסים כדי להטיל אימה על אויבם ואויביו [של האל]..."

(שיטות ההטפה המיסיונרית ותורת הנאום, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) ע"ע 123 - 124)

וכן: "המוסלמי הוא אמיץ לב העומד מול אויביו בכוח ואסור לו לברוח מן המערכה בזמן התנגשות הצבאות בקרב." (החדית' הנאצל ומדעיו, כתה י"ב [הלכתית] (2013) עמ' 101).

אך יש כללים במלחמה שהמוסלמים, בניגוד לאויביהם, נוהגים לפיהם - כך, עפ"י ספרי הלימוד: "האסלאם הקיף את כללי הג'יהאד באסלאם בסייג של חמלה, אנושיות ומוסר וקבע לשם כך סדרים וחוקים נעלים ביותר...:

1. האיסור לתקוף באופן פתאומי והחובה למסור אזהרה בדבר תחילת המלחמה: אסור למוסלמים להפתיע את אויביהם בקרב לפני שהם מוסרים להם את הקריאה לאלוהים [דהיינו: להתאסלם]...
2. האסלאם מנע את ההגזמה במלחמה: הנביא היה מנחה את לוחמי הג'יהאד שלא להילחם אלא במי שנלחם במערכה מבין האויבים. אשר לאלה שנמנעו ממלחמה - אין להרגו או לפגוע בו בשום צורה, כמו נשים, זקנים, ילדים וכל סוגי התושבים שאינם משתתפים בלחימה... | זוהי תשובה ברורה לאלה אשר טוענים טענת שקר כי מטרת המלחמה באסלאם היא להשחית ולשפוך דם.

3. האסלאם מנע את השימוש באמצעי לחימה פראיים ומגונים, כמו הנשק להשמדה המונית בזמננו, משום שהם נוגדים את כללי האסלאם הסובלניים והרחומים אשר אוסרים [גרימת] נזק והשחתה.

4. האסלאם קבע את הכלל של מידה כנגד מידה...

5. האסלאם קבע את הבטחת שלומם של השליחים והשגרירים...

6. האסלאם... הרחיב את [כמות] הסיבות לסיום המלחמה. זו מסתיימת באימוץ האסלאם ע"י האויב, או בכניסת האויב ל[מצב של] שלום זמני - שזוהי שביתת-נשק [הודנה], או נצחי - שזהו ברית אנשי החסות [ג'ימה], או בנצחון המוסלמים, או בהחלטת המפקד המוסלמי [על נסיגה].

7. ההלכה המוסלמית דאגה לשבויים הלוחמים. היא שמרה על חייהם וכבודם ואסרה על גרימת יסורי רעב וצמא להם...

פעילות: אבצע השוואה בין חוקי האסלאם לגבי היחס לשבויים ויחסם של הלא-מוסלמים לשבויים בזמן הנוכחי."

(חינוך אסלאמי, כתר י"א, חלק א' (2015) ע"ע 102 - 103)

"[הח'ליף הראשון לאחר מוחמד] אבו בכר אלצדיק - ישבע אלוהים רצון ממנו - ציווה על צבא אוסאמה בן זייד בעת צאתו להילחם באויבים [בסוריה] באומרו להם: 'לא תהרגו אשה, ולא זקן, ולא ילד, ולא תעקרו עצי דקל ולא תכרתו עץ מניב פרי. תמצאו אנשים מתבודדים בתאי תפילה (מקומות לעבודת האל של הנזירים הנוצרים) - הניחו להם ולמה שהתמסרו לו."

(חינוך אסלאמי, כתר ו', חלק ב' (2015) עמ' 77)

ובשאלות בסוף הפרק בספר זה בעמ' 78:

1. אציין כמה מקרי אלימות אליהם נחשף עמנו מידי האויבים.

2. כיצד מתייחסים האויבים והכובשים לאנשי הארצות הנכבשות [אלמוחתלה]?

3. כיצד היו המוסלמים מתייחסים לאנשי הארצות הנכבשות [אלמפתוחה]?"⁵⁴

"אפילו במקרה של מלחמה אוסר האסלאם על הריגת ילדים, זקנים ונשים ומבטיח לפצוע את הזכות לטיפול רפואי ולשבוי את הזכות ליחס טוב. כמו-כן הוא אוסר על התעללות בגופות ההרוגים ואינו מתיר כריתת עצים או השחתת יבול או [פגיעה] בבע"ח."

(חינוך אסלאמי, כתר ח', חלק ב' (2015) עמ' 84)

מתוך ההכרזה האסלאמית על זכויות האדם שפורסמה ע"י ארגון הוועידה האסלאמית המאגדת את המדינות המוסלמיות:

"...בזמן השימוש בכוח, או בסכסוכים מזויינים, אסור להרוג את אלה שאינם משתתפים בלחימה כמו זקנים, נשים וילדים. לפצועים ולחולים [מבין הלוחמים] הזכות לקבל טיפול רפואי ולשבויים יש לדאוג למזון, שתיה ומחסה. אסור להתעלל בהרוגים. מותר להחליף שבויים ומן הראוי לפעול לאיחוד משפחות שהופרדו ע"י נסיבות הלחימה. אסור לכרות עצים, או להשחית מזרע, או להחריב בניינים ומתקנים אזרחיים של האויב בהפגזות או ע"י פיצוצים, או בצורה אחרת."

(חינוך אסלאמי, כתר ט', חלק ב' (2015) עמ' 84)

"...אימרת הנביא [חדיית'] הזאת מציגה דוגמה מכובדת של המוסר שלנו במלחמות, בזמן שאנו רואים ועדים לפשע ולכיעור במלחמות בנות-זמננו אשר פוגעות בילדים, בזקנים ובנשים, מביאות אסון על העולם כולו ונוטעות בנפשות תמונות כואבות ומחרידות... ובין הדוגמאות הכואבות: הטבח של צברא ושאתילא, מלחמות ההשמדה בבוסניה, ומה שעושים היהודים בפלסטין."

(החדיית' הנאצל ומדעיו, כתר י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 110)

מאבק לשחרור

קטע משיר של המשוררת הפלסטינית פדווא טוקאן בכותרת "חירות" המרמז על הצורך בשחרור אליים:

"...חירות! חירות! חירות!"

אמשיך לחרות את שמה בעודני נאבק...

אמשיך לחרות את שמה עד אשר אראנו

מתפשט במולדתי וגדל

⁵⁴ יש בשפה הערבית הבחנה בין כיבוש ע"י זרים [איחמילאל בערבית], שהוא כיבוש מגונה, לבין כיבוש ע"י "כוחותינו" [פתח בערבית], שהוא כיבוש מהולל. הבחנה זו באה לביטוי בשאלות כאן.

וממשיך לגדול

וממשיך לגדול

עד אשר יכסה כל טפח של עפרה

עד אשר אראה את החירות האדומה [מדם הנאבקים עליה] פותחת כל דלת..."
(שפתנו היפה, כתה ז', חלק ב' (2014) עמ' 79, וראו השאלה בעמ' 80: "הסבר את דברי המשוררת "עד אשר אראה את החירות האדומה פותחת כל דלת").

המאבק האלים לשחרור מופיע גם בקטע משיר בכותרת "בוקר טוב, מולדתי":

"בוקר תהילה וחירות אדומה שאותה מרווה דם המרטירים..."

(קריאה וטקסטים, כתה ט', חלק א' (2015) עמ' 10)

ומודגש בתרגיל המתייחס לשיר זה:

"אתאים בין שורות השיר והרגשות שאותם הן מביעות כדלהלן:

בוקר תהילה וחירות אדומה שאותה מרווה דם המרטירים... - התקווה לשחרור פלסטין"

١١ أوفق بين الأسطر الشعرية والعواطف التي تعبر عنها فيما يأتي :

اللهفة على تحرير المسجد الأقصى .	صباح مناظليك الصيّد في الأكلال في الأغلال .
التفاؤل بتحرير فلسطين .	صباح المسك والعنبر صباح التين والزيتون والليمون والزعتر .
الحرص على التمسك بأرض فلسطين والثبات فيها .	تناديني مأذنه . . غيابك طال وتهتف بي . . تعال تعال .
الإعجاب بجمال الطبيعة في فلسطين .	صباح العاشقين ثراك ، لن يلتقا بغير حماك ما ارتحلوا . . عصا الترحال .
كراهية المحتل لما يعانيه المناضلون في سجونهم .	صباح المجد والحريّة الحمراء يرويهما دم الشهداء صباحك أنت يا وطني بشمسك نقهر الظلماء .

(קריאה וטקסטים, כתה ט', חלק א' (2015) עמ' 12. הסימון המחבר בין שני החלקים הוסף ומהווה את האפשרות ההגיונית היחידה בתרגיל).

ספרי הלימוד של 2016 מעצימים את האופי האלים של המאבק לשחרור ע"י הבאתם לראשונה את שני החלקים הראשונים בהימנן הפלסטיני המדברים על מאבק אלים לשחרור, דבר שעד כה לא נעשה (וראו בהמשך את ההימנן בצורתו המתונה יותר בספר ישן יותר בהקשר למונח "פדאי" בדיון על ההתייחסות לטרור):

”פעילות 2: ההימנון הפלסטיני

אחזור עם עמיתי על ההימנון הלאומי הפלסטיני:

פדאי, פדאי, פדאי הוי ארץ האבות
פדאי, פדאי, פדאי הוי עם הנצח
בהחלטיותי, אשי והר הגעש של נקמתי [מ'ארי]
וגעגועי דמי לאדמתי וביתי
עליתי על הרים וניהלתי מאבק
הבסתי את הבלתי אפשרי וניפצתי את הכבלים
פדאי, פדאי, פדאי הוי ארץ האבות
בסער הרוחות ואש הנשק
ונחישות עמי לנהל את המאבק
פלסטין היא ביתי, פלסטין היא ביתי⁵⁵
פלסטין היא נקמתי [מ'ארי] וארץ העמידה האיתנה.”

نشاط ٢: السلام الوطني الفلسطيني

أرددُ مع زملائي السلامَ الوطنيَّ الفلسطينيَّ:

فِدَائِي فِدَائِي فِدَائِي يَا أَرْضَ الْجُدُودِ

فِدَائِي فِدَائِي فِدَائِي يَا شَعْبَ الْخُلُودِ

بِعِزِّي وَنَارِي وَبُرْكَانِي ثَارِي
وَأَشْوَاقِي دَمِّي لِأَرْضِي وَدَارِي
صَعِدْتُ الْجِبَالَ وَخُضْتُ النَّضَالَ
فَهَرْتُ الْمَحَالَ حَطَّمْتُ الْقُبُودَ

فِدَائِي فِدَائِي فِدَائِي يَا أَرْضَ الْجُدُودِ

بِعِصْفِ الرِّيحِ وَنَارِ السَّلَاحِ
وَإِصْرَارِ شَعْبِي لِخَوْضِ الْكِفَاحِ
فَلَسْطِينُ دَارِي فَلَسْطِينُ دَارِي
فَلَسْطِينُ ثَارِي وَأَرْضُ الصُّمُودِ

⁵⁵ בגירסה אחרת נראה הבית כך: "פלסטין היא ביתי ונתיב נצחוני [פלסטין דארי ודרב אינתיצארי]" (טיפוח לאומי וחברתי, כחה ג', חלק א' (2016) עמ' 16).

(חינוך לאומי ולחיים, כתיב א', חלק א' (2016) עמ' 95, וראו ההימנון השלם בטיפוח לאומי וחברתי, כתיב ג', חלק א' (2016) ע"ע 15 - 16. בעמ' 18 שם נאמר: "הימנונו הלאומי מבטא את מאבק העם הפלסטיני ואת זכותו לחירות ועצמאות, לשיבה למולדתו ולהגנה עליה, כי היא מולדת האבות והסבים.")

במסגרת הדיון בנושא זה יש להדגיש בצורה הברורה ביותר כי, עפ"י החומר שנבדק בספרי הלימוד, המאבק לשחרור אינו מוגבל בשום פנים ואופן לשטחים שכבשה ישראל ב-1967, וראו הציטטות בהמשך.

בשיר בשם "נשבעתי, מולדתי" מופיעים הבתים שלהלן:

"נשבעתי, מולדתי, לעולם לא אשכח את בית שאן, עכו וטבריה
האם אשכח את לוד או את רמלה? האם אשכח את יפו המוזהבת?
האם אשכח את ג'נין של [השיח' עז אלדין] אלקסאם? האם אשכח את ירושלים הערבית?..."

(שפתנו היפה, כתיב ג', חלק ב' (2015) עמ' 83)

גם ספר מהמהדורה החדשה של 2016 מדגיש בשיר שלהלן את מוטיב המאבק לשחרור מסגד אלאקצא וכן כל הארץ - מעבר לשטחים שכבשה ישראל במלחמת ששת הימים:

"אני גור אריות,⁵⁶ אני פרח,⁵⁷ נתנו את הנפש למהפכה [ת'וורה - כינוי לפעילות ארגון פת"ח] סבינו בנו בתים לנו בארצנו החופשית [בעבר]
אני גור אריות, אני פרח, נשאנו את גחלת המהפיכה
אל חיפה, אל יפו, אל אלאקצא, אל [כיפת] הסלע"

⁵⁶ שיבל בערבית - מונח לציון חברי תנועת הנוער של פת"ח.
⁵⁷ זרהה - חברה בתנועה הנ"ל

(שפתנו היפה, כתה ב', חלק א' (2016) עמ' 42)

והשאלה שלהלן בספר לימוד מתמטיקה מבהירה כי "המהפיכה" פרצה עוד לפני כיבוש יהודה, שומרון ועזה בשנת 1967:

10. המהפיכה הפלסטינית [ז"א, פעילות ארגון פת"ח] פרצה בשנת 1965. כמה שנים עברו מאז פריצתה?"

(מתמטיקה, כתה ג', חלק א' (2016) עמ' 61)

בספרים החדשים שיצאו לאור ב-2016 מוחרף השחרור האלים והוא כולל עתה, זו הפעם הראשונה בתכנית הלימודים של הרש"פ, התייחסות לגורלם של 6 מיליון יהודים החיים בארץ לאחר שחרורה: סילוקו של הגזלן (כינוי מקובל לישראל מאז 1948) מהארץ והשמדת השרידים המובסים של הזרים. אלמנט חדש זה בספרי הלימוד של הרש"פ מצלצל בפעמון האזעקה במלוא העוצמה:

"נשיר ונלמד בע"פ: אדמת האצילים [גרד אל כוראמאג]
 [תצלום ירושלים העתיקה ובמרכז התצלום כיפת הסלע]
 נשבעת! אקריב את דמי כדי להרוות את אדמת האצילים
 ואסלק את הגזלן [ע'אצב] מארצי ואשמיד [אוביד] את שרידי הזרים [פלול אלע'ורבאג]
 הוי ארץ אלאקצא והמקום המקודש [מרם], הוי ערש הגאון והאצילות
 סבלנות, סבלנות, שהרי הניצחון לנו הוא, והשחר יבצבץ מהחשיכה"

قَسَمًا سَأْضَحِّي بِدِمَائِي لِأَرْوِي أَرْضَ الْكُرْمَاءِ
 وَأَزِيلَ الْغَاصِبَ مِنْ بَلَدِي وَأُبَيِّدَ قُلُوبَ الْغُرَبَاءِ
 يَا بَلَدَ الْأَقْصَى وَالْحَرَمِ يَا مَهْدَ النَّخْوَةِ وَالْكَرَمِ
 صَبْرًا صَبْرًا فَالْنَصْرُ لَنَا وَالْفَجْرُ يُطِلُّ مِنَ الظُّلَمِ

(שפתנו היפה, כתה ג', חלק ב' (2016) עמ' 64)

מעוררת אי-נוחות באותה מידה ההתייחסות לצד הנפגע מפעולות המאבק לשחרור, אשר מבוטאת - גם כאן בפעם הראשונה - באחד מספרי הלימוד של הרש"פ שיצאו לאור ב-2017. סיפור באותו ספר מזכיר הטלת עוצר על חלקים מהעיר אל-בירה בעקבות התקפת טרור על הישוב היהודי הסמוך פסגות. ההתייחסות לקרבנות הפיגוע מזעזעת:

"השכן: 'העוצר אינו כולל אותנו ב[שכונת] אלשורפה. הוא מוטל על [שכונת] אלנתאריש. יש שם כנראה חגיגת צלי בבקבוקי תבערה על אחד האוטובוסים של המושבה [מוסתעמרה] פסגות"

الْجَارُ: حَظَرُ التَّجَوُّلِ لَا يَشْمَلُنَا فِي (الشَّرْفَةِ) مَفْرُوضٌ عَلَى
 (التَّارِيشِ) عَلَى مَا يَيْدُو هُنَاكَ حَفَلَةٌ شِوَاءً بِالْقَنَابِلِ الْحَارِقَةِ لِإِخْدَى
 حَافِلَاتِ مُسْتَعْمَرَةٍ (بَسَاغُوت) عَلَى الْجَبَلِ الطَّوِيلِ.

(השפה הערבית, כתה ט', חלק א' (2017) עמ' 61. הביטוי "חגיגת צלי" מסומן בקו אדום)

וקטעי שיר נוספים בהקשר המאבק כמשפטי תרגול:
 "הוי בן עמי, אתה חזק יותר מחיל האוויר והים, ובכן, התנגד!
 הוי חזית המלחמה המתנשאת מעל ראשי האויבים"
 (השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"א (2014) עמ' 20)

"אני - יש לי מחר, ומחר אתקדם כמהפכן/נוקם ומורד [ת'איר, מותמרד]."
 (השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015) עמ' 36)

ומתוך מאמר על תפקיד הנוער במהפיכות:
 "למשל, הנוער של החברה הפלסטינית הנהיג את המאבק, המהפיכות והאינתיפאדות כדי להיפטר מהכיבוש ולשם בניית המדינה הפלסטינית העצמאית."
 (סוגיות אקטואליות, כתה י"א (2014) עמ' 50)

שתי האינתיפאדות, זו שפרצה ב-1987 וזו שפרצה בשנת 2000, נחשבות לחלק מהמאבק לשחרור. להלן ההתייחסויות העיקריות אליהן בספרי הלימוד של הרש"פ:

מטלה במסגרת שיעור על נושא החירות: "אפרט את הסיבה לפרוץ האינתיפאדה של העם הפלסטיני בדצמבר 1987" (חינוך לאומי, כיתה ו' (2014) עמ' 71).

הסבר מנומק:

"העם הפלסטיני נכנס לאינתיפאדה שלו בתאריך 9.12.1987. מספר גורמים תרמו להתפרצותה:

1. יציאת אש"פ מלבנון ופיזור כוחותיו בארצות ערביות שונות.
 2. ניסיונה של ישראל ליצור הנהגות מקומיות חלופיות לאש"פ, כמו אגודות הכפרים.
 3. התמדת ישראל ב[ביצוע] מדיניות אגרופ הברזל כלפי העם הפלסטיני שהתבטאה במעצרים, גירוש, סגירת בתי"ס ואוניברסיטאות לתקופות ארוכות, הריסת בתים, הפקעת קרקעות וכד'.
 4. הסיבה הישירה היא התנגשות משאית ישראלית בשתי מכוניות שהסיעו אזרחים ערבים במחנה הפליטים ג'באליא שברצועת עזה, דבר שגרם לפילתם חלל [איסטישהאד] של ארבעה אזרחים פלסטינים. אז פרצו עימותים בין תושבי המחנה וכוחות הכיבוש שעד מהרה התפשטו לכל רחבי רצועת עזה והגדה המערבית..."
- (היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כיתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 75, וראו המטלה בעמ' 81: "נדון בצורך לגוון את שיטות המאבק הפלסטיני.")

"האינתיפאדה השניה (אינתיפאדת מסגד אלאקצא)

היא התפרצה ב-28 בספטמבר שנת 2000 מסיבות רבות וביניהן: כישלון פיסגת קמפ דייוויד השניה שכינס הנשיא האמריקני ביל קלינטון בין הרשות הפלסטינית וישראל להנחת הקווים הכלליים לפיתרון הסופי של הבעיה הפלסטינית, הדחיה החוזרת ונשנית מצד ישראל בביצוע ההסכמים החתומים עם ההנהגה הפלסטינית וניסיונה לכפות עובדה קיימת ע"י ההתנחלות [איסטיטאן] הציונית בגדה המערבית ורצועת עזה. הסיבה הישירה לה [לאינתיפאדה] היתה כניסת שרון, ראש מפלגת הליכוד, לרחבת מסגד אלאקצא.

(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כיתה ט' (2014) עמ' 57)

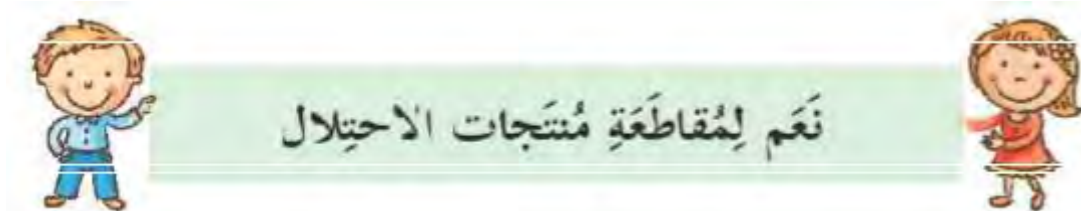
"אינתיפאדת אלאקצא פרצה בתאריך 28.9.2000. מספר גורמים תרמו להתפרצותה וביניהם:

1. הקיפאון במו"מ בין הצדדים הפלסטיני והישראלי לאחר ועידת קמפ דייוויד.
2. ניסיונה של ישראל, בתמיכת ארה"ב, לכפות פתרון על הפלסטינים הרחק מהחלטות הלגיטימיות הבינ"ל (242, 338) והחלטה 194 בנוגע לשיבת הפליטים.
3. אי הקפדת ישראל לעמוד בהתחייבויותיה שעליהן חתמה בנוגע לזכויות הלאומיות של העם הפלסטיני מאז החתימה על הסכם אוסלו.
4. המשך מדיניות ההתנקשויות והמעצרים ע"י ישראל וסירובה לשחרר את השבויים הפלסטינים.
5. מצב הייאוש והתסכול שבו חי העם הפלסטיני בנוגע לתועלת בתהליך השלום שעליו חתם לשם השגת העצמאות הלאומית, סילוק ההתנחלויות ושיבת הפליטים.
6. הסיבה הישירה היתה ביקורו של שרון במסגד אלאקצא.

...מאז התפרצות האינתיפאדה ניסתה ישראל בכל האמצעים להרוס את תשתית האינתיפאדה כדי להפסיקה. היא פלשה לערים הפלסטיניות, צרה על הנשיא המנוח יאסר ערפאת, התנקשה בחייהם של

מנהיגים פלסטינים וביניהם אבו עלי מוצטפא מזכ"ל החזית העממית והשיח' אחמד יאסין מנהיג תנועת ההתנגדות האסלאמית (חמאס).
(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כהן י"א, חלק ב' (2014) עמ' 87)

פעילות החרם נגד ישראל היא נושא חדש שמופיע לראשונה בספרי הלימוד שיצאו לאור ב-2016 וב-2017. גם פעילות זו נתפסת כחלק מהמאבק לשחרור. במסגרת לימוד התוצר הפלסטיני הצעה לכרזה: "כן לחרם על מוצרי הכיבוש".

(חינוך לאומי ולחיים, כהן ב', חלק ב' (2016) עמ' 10)

ועוד התייחסויות לנושא, כולל מטלות:

"עלינו להחרים את מוצרי הכובש."
(משפט תרגול, השפה הערבית, כהן ה', חלק א' (2017) עמ' 38)

פעילות:

-נכין בביה"ס תערוכה שבה נציג סחורות ומוצרים לאומיים [טניה - כאן במשמעות "מקומיים"] חלופיים לסחורות הציוניות.

-נצייר סיסמה המבטאת התנגדות לסחורות הציוניות.
(לימודי חברה, כהן ט', חלק א' (2017) עמ' 23)

ג'יהאד

הערה: כל ההתייחסויות תחת כותרת זו הן לג'יהאד באופן כללי או בהקשר הסכסוך בלבד, לא בהקשרים היסטוריים שונים שגם הם מקבלים ביטוי בספרי הלימוד. כל הדוגמאות מתייחסות לג'יהאד המלחמתי [אלג'יהאד אלאצע'ר - הג'יהאד הקטן יותר] ולא לג'יהאד נגד יצר הרע בנפשו של האדם [אלג'יהאד אלאכבר - הג'יהאד הגדול יותר], שכמעט אינו קיים בספרי הלימוד של הרש"פ.⁵⁸

1. הג'יהאד - מבט כללי

הבאת חדית' האומר מפי הנביא מוחמד כי הג'יהאד שלישי בחשיבותו בעיני האל לאחר התפילה וכיבוד ההורים (חינוך אסלאמי, כהן ג', חלק ב' (2014) עמ' 22, וראו גם שיטות ההטפה המיסיונרית ותורת הנאום, כהן י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 72, וכן השפה הערבית: מדעי הלשון, כהן י"ב (2015) עמ' 57).

הבאת חדית' האומר מפי הנביא מוחמד כי הג'יהאד שני בחשיבותו לאחר האמונה באל (חינוך אסלאמי, כהן ט', חלק א' (2015) עמ' 60, וכן גם בתורת הפסיקה המשפטית האסלאמית ויסודותיה, כהן י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 87)

"אנו מבחינים כי הנביא אפילו הקדים את הג'יהאד על-פני האמונה כדי להבליט את חשיבותו וערכו, כי הג'יהאד הוא אשר מבליט את עוצמת האמונה. שכן החברה המאמינה, אם היא חלשה ללא כוח שיגן עליה, הרי היא חברה שהאנשים מתרחקים ממנה והיא אינה מפתה אף אחד להצטרף אליה. העדות הטובה ביותר על כך היא מצבם של המוסלמים בימים אלה. חברותיהם חלשות, כל אחד מעיז פנים נגדן ואין להן כוח שיגנו באמצעותו על עצמן. תמונה זו אינה מפתה את הלא-מוסלמי להצטרף אליהן." (החדית' הנאצל ומדעיו, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 129)

"מעלת הג'יהאד למען האל"

...הג'יהאד הוא בין הגורמים הנעלים ביותר המקרבים את המוסלמי לאלוהיו. יתירה מזו: הוא שיא השיאים של האסלאם... ללוחם הג'יהאד למען האל דרגה נעלה, כי הוא מאותם אנשים שמקריבים הכי הרבה... מה שנראה לעין האנשים הוא שכל מי שנלחם נגד האויב הוא לוחם ג'יהאד למען האל, אף כי האמת היא שהאנשים נבדלים [ביניהם] במניעיהם וכוונותיהם... והג'יהאד שאליו מתכוונים *מזדית'* [המדובר] הוא הג'יהאד לשם שמים בלעדית שהינו נקי מכל מטרה ארצית... חסדו של אלוהים ללוחמי הג'יהאד הוא... שאם הם נהרגים בקרב - גן העדן הוא שלהם... ואם הוא [אלוהים] משאירם בחיים - יש להם שכר וגמול רב, או שלל ושכר יחדיו..." (החדית' הנאצל ומדעיו, כתה י"ב [מגמה הלכתית] (2013) ע"ע 118 - 119)

"השליח [מוחמד] חזר בפניהם [אנשיו] על פקודתו לתקוף באומרו: 'תיקפו', מתוך הדגשת חשיבות הג'יהאד והעלאת מעמדו..." (החדית' הנאצל ומדעיו, כתה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 111)

"הבסיס ביחסי המוסלמים עם זולתם הוא השלום. הג'יהאד באסלאם לא נקבע אלא לשם השגת בטחון ולהגנה על ההטפה לאסלאם ועל סדרי שלטונו, לשם הסרת המחסומים החוצצים בין האדם וההטפה המיסיונרית [דעווה], הגשמת המשטר האסלאמי הכולל והטוב | המושתת על אמת וצדק, ולמניעת עושק ושיעבוד." (חינוך אסלאמי, כתה י"א, חלק א' (2015) ע"ע 101 - 102)

"כוונת לוחם הג'יהאד [אלמוג'אהיד]:"

...כוונת לוחם הג'יהאד ראוי שתהיה עמידה לצד דת אלוהים ופעולה למען העלאת דברו, ולא לקיחת שלל או רכישת פרסום. [עניין] הג'יהאד לא נחקק באסלאם למען שליטה על אוצרות עמים אחרים, ולא לשם חיוב בני האדם להצטרף לאסלאם. המוסלמים אינם נלחמים מתוך שאיפה לקרב ולא מתוך אהבה לשפיכת דם, ולא מתוך קנאות לאומית או שבטית. [עניין] הג'יהאד נחקק באסלאם למען מטרות נעלות, וביניהן:

1. הצלת העשוקים ואלה שנחשבים לחלשים והתנגדות לעריצים ולעושקים אשר ממררים ביסורים שונים את בני האדם ומשתלטים עליהם...
 2. יצירת אקלים נוח לעבודת האל ע"י יציאה נגד כוחות העושק אשר מפתים את בני האדם הרחק מדתם...
 3. הכנת האומה המוסלמית באופן שיהפוך אותה לחזקה ושיראים מפניה, [כך] שהחמדנים והשוטמים לא יוכלו לפגוע בה...
- פעילות: אכתוב פסקה [ובה] אשווה בין מטרות הג'יהאד באסלאם ומטרות המלחמה אצל אומות אחרות."

(חינוך אסלאמי, כתה ח', חלק ב' (2015) עמ' 28, וראו בעמ' 29 שאלה 3: "אפרט את מטרות הג'יהאד שעליהן מצביעים כל אחד מהפסוקים שלהלן..."

"הג'יהאד למען האל (שמירה על הבטחון החיצוני)

על שכמה של המדינה האסלאמית מוטלת חובת ההכנה לג'יהאד והכנת כל אמצעי הכוח... על המדינה לספק את כל מה שדרוש, להכינו ולבנותו לשם השגת כוח: ציוד מלחמתי על שלל סוגיו, כליו ואמצעי המשתנים, ואימון בניה בשימוש בו, ובפרט אלה שהקדישו עצמם לג'יהאד למען האל כדי להגן על האסלאם והמוסלמים."

(סדרים אסלאמיים, כהן י"ב [הלכתית] (2012) עמ' 31)

"יחד עם קריאת האסלאם לשלום עולמי והקפדתו על יחסים טובים של שלום עם הלא-מוסלמים, באותו זמן עצמו אין הוא מתרשל מול אלה שאינם נרתעים מלשלוח לרעה את ידם ולשונם נגד האסלאם והמוסלמים, ואלה אשר מגרשים אותם מבתיים ומסייעים לאויביהם נגדם... לכן, מטיל האסלאם על המוסלמים את חובת לחימת הג'יהאד [מוג'אהדה] נגד האויבים ו[את חובת] ההתנגדות להם, את [חובת] הנקיטה בכל האמצעים שירתיעו מתעותועיהם וכפירתם, ואת [חובת] אי ההתחברות עימם ותמיכה בהם, שכן הם אלה אשר שוקדים על חיסול האסלאם והמוסלמים. מכאן, הטיל האסלאם את חובת הג'יהאד על המוסלמים עד לאחרית הימים, לשם העלאת דגל האסלאם, עמידה בפני כוחות הכפירה והעריצות העומדים בדרך בין ההטפה לאסלאם ובין בני האדם, ולשם הדיפת ההתקפה נגד המוסלמים וארצם."

(סדרים אסלאמיים, כהן י"ב [הלכתית] (2012) עמ' 44, ובשאלות בעמ' 45: "מדוע הטיל אלוהים יתעלה את חובת הג'יהאד עד לאחרית הימים?")

בתרגיל במקצוע *חינוך אסלאמי* נדרש התלמיד לדרג מצוות שונות, ובתוכן "הג'יהאד נגד אויבי האומה (המוסלמית)", בין הכרחי, דרוש ורצוי (*חינוך אסלאמי*, כהן י"ב (2014) עמ' 116).

בדיון למי משולמים כספי הצדקה האסלאמית - זכאת - מופיעים גם לוחמי הג'יהאד: "בדרך האל: הכוונה בכך לג'יהאד. הג'יהאד יכול להיות צבאי או הטפתי. משלמים מכספי *הכאת* ללוחמי הג'יהאד [מוג'אהדין] ולקניית נשק וצרכי הלחימה, וכמו-כן משלמים מכספי *הכאת* לשירות ההטפה המיסיונרית [קעווה] האסלאמית ופעולה להפצת האסלאם, הכשרת המטיפים ומימון המוסדות שעוסקים בכך."
(*חינוך אסלאמי*, כהן ח', חלק ב' (2015) עמ' 62)

"[ניתן להשתמש בכספי *הכאת* למימון] הג'יהאד למען האל, הלחימה באויבים ותקיפה במונח הצבאי... ע"י הקמת מפעלים לייצור נשק וציוד הצבאות בכל הנשק והציוד הנחוץ... אך בין מובני הג'יהאד גם הג'יהאד בלשון והג'יהאד ההטפתי [המיסיונרי] המכוון להפצת האסלאם ברחבי העולם, במיוחד בזמן הזה שהוא עד למאבק הדדי על משיכת תשומת הלב של האנשים בכל האמצעים. ולכן מותר להוציא כספים מקופת *הכאת* למטרת הוצאה זו למען ההטפה לאל יתעלה ולהגנה על האסלאם ע"י הקמת אמצעי התקשורת והחינוך הנחוצים לכך."
(*תורת הפסיקה המשפטית האסלאמית ויסודותיה*, כהן י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 69)

"[*הכאת* היא] אחד האמצעים להטפה ל[שם] האל יתעלה ולהפצת דתו. זאת, ע"י הסיוע ללוחמי הג'יהאד המתנדבים להקריב את נפשם למען האל ישתבח."
(*תורת הפסיקה המשפטית האסלאמית ויסודותיה*, כהן י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 81, וראו חזרה על כך בעמוד 84.)

המסגד משמש כנקודת איסוף ללוחמי הג'יהאד לפני יציאתם לקרב:

"התעסקות הנביא בבניית מסגד הנביא [במדינה], ומסגדים אחרים, מעידה על מעמד המסגד ותפקידיו באסלאם, וביניהם:

4... מקום כינוס לצבאות האסלאם וציודם [וממנו] הם יוצאים לג'יהאד בדרך האל..."
(חינוך אסלאמי, כחה ז', חלק א' (2015) עמ' 49)

"המוסלמים [נמצאים] בג'יהאד מתמשך וגיוס כללי ללא הרף עד אשר תיהנה האנושות מביטחון ושלוש. לכן, זקניהם וצעיריהם הטהורים מתחרים ביניהם על היציאה לג'יהאד, למתקפה ולגיוס כללי למען מטרה אצילה זו... היציבות על-פני האדמה לא תושג ללא ג'יהאד."
(החדית' הנאצל ומדעיו, כחה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 144)

"מי מהמוסלמים אשר הגיש לזה שמתכוון לצאת להתקפה ולג'יהאד ולהילחם באויבים סיוע חומרי כגון נשק, ציוד, מזון ואמצעי תחבורה, וכמו-כן סיוע מוסרי בהגנה עליו ובהסתרתו מעיני האויבים שעוקבים אחריו ומתן מחסה לו במקרה שהאויב רודף אחריו, נוסף על הגנה על בני משפחתו שאותם עזב מאחוריו... מי שמילא חובה זו... כאילו תקף למען האל, כמו לוחם הג'יהאד בשדה המערכה, מבחינת פסק ההלכה, בשל שכרו הרב על תמיכתו."
(החדית' הנאצל ומדעיו, כחה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 145)

"[מטלה]: אנמק את מה שלהלן: הידיעה שלא ליהיה יש חיילים מבין המלאכים דוחפת את העבד [המאמין המוסלמי] להפגין אורך רוח בשדות הקרב של הג'יהאד למען האל."
(אמונה, כחה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 49)

"אם נכבשה אדמה מוסלמית מצווה הג'יהאד."
(שפתנו היפה, כחה ז', חלק א' (2014) עמ' 99)

"[תרגיל לשון]: שני לוחמי הג'יהאד שהרימו את הדגל שמחו."
(שפתנו היפה, כחה ד', חלק ב' (2016) עמ' 8).

"[משפט תרגול]: לוחם הג'יהאד [מוג'אהיד] שב בראש מורם."
(השפה הערבית: מדעי הלשון, כחה י"א (2014) עמ' 49)

"אין גדולה לאומה אלא בג'יהאד."
(החדית' הנאצל ומדעיו, כחה י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 145)

2. הג'יהאד בהקשר הפלסטיני

שיר בכותרת "פלסטיין" [קטעים]:

"אחי, העושקים עברו [כל] גבול ולכן יש מקום לג'יהאד ויש מקום להקרבה הנניח להם לגזול מהערביות את תהילת האבות והאצילות בעוד הם אינם משיבים לקול או להד-קול מצידנו, אלא בשקשוק חרבות? לכן, שלוף את חרבך מנדנה, שכן מעתה אין להניחה בנדן אחי, הוי ערבי גאה, סבורני כי מועדנו הוא היום, ולא מחר

...

פלסטין, הנוער פודה את קודשיר, מה נעלה זה המקריב עצמו וזו שמקריבים למענה פלסטין, חזותינו מגינים עליך, או חיים או אבדון."

فلسطين

على محدودته

<p>أخي، جاوَزَ الظالمونَ المَدَى أنتَرُكُهُم يَغصِبونَ العروَبَ وليسوا بغيرِ صليلِ السُّيوفِ فجرَّدَ حِسامَكَ من غَمَدِهِ أخي، أُلَيْها العَرَبِيُّ الأَبِيُّ أخي، إنَّ في القدسِ أختاً لنا أخي قَمَّ إلى قِبلةِ المَشْرِقِينِ أخي، إنَّ جرى في نَراها دمي ونادى الحِمامُ، وَجَنَّ الحِسامُ ففتشَ على مُهَجَّةِ حُرَّةِ وخذُ رايةَ الحَقِّ من قبضةِ وقبِلْ شهيداً على أرضِها فلسطينُ، يَفدي حِمامُكَ الشِّبابُ فلسطينُ، تحميكِ مِنَّا الصِّدورُ</p>	<p>فَحَقَّ الجِهادُ وَحَقَّ الفِدا عَـةَ مَجَدِّ الأَبَوَّةِ وَالسُّؤُودِ يُجيبونَ صوتاً لنا أو صَدَى فليس له بَعْدُ أَنْ يُغَمِّدا أرى اليَومَ موعَدَنا لا العَدَا أعدَّ لها الذابِحونَ المَدَى لِنَحْمِي الكَنِيسَةَ وَالْمَسْجِدَا وأطبقتُ فوقَ حِصاها اليَدَا وَسَبَّ الضَّرَامُ بِها مَوْقِدا أَبَتَ أن يَمَرَ عليها العِدا جلاها الوغى وَنَماها التَّدَى دعا بِاسمِها اللَهَ واسْتَشْهِدا وجلَّ الفِدايِيُّ والمُفتَدَى فإِتما الحِياةُ وإِتما الرَدَى</p>
---	--

المجد (جمعه أسجاده):
الثيل والشرف.
السؤدد والسؤدد: السيادة
والمجد والشرف.

الحسام: السيف الفاطم،
وحسام السيف طرّفه الذي
يُضرب به.
الأيمن: المترق المعتر
بنفسه، فلا يتقبل الذل.
المدى (جمع مُدَيّة):
الشكاكين.
المشرقان: المشرق والمغرب
على التغليب.

تمني الشيء: رفته وأعلى
من شأنه.

٤٤

לקריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) עמ' 44, וראו משפט תרגול עם הבית הראשון בשפתנו היפה, כתה ז', חלק א' (2014) עמ' 40; במדעי הלשון, כתה ח', חלק ב' (2014) עמ' 14; ובהשפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"א (2014) עמ' 113

ממשפטי הבנת הנקרא - על התלמיד לסמן ב"כן" או "לא":

"- המשורר סבור כי הגיע הזמן לג'יהאד והקרבה

- המשורר סבור כי הדרך היחידה לשחרור פלסטין היא הג'יהאד"

לקריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) עמ' 45

ועוד שאלות, להבנה נרחבת יותר:

"- מי הם העושקים שאליהם מתכוון המשורר?

- מה יביא את האויבים להיענות לדרישות הערביות?

- המשורר בחר בדרך ברורה לשחרור פלסטין. אפרט את דעתי על כך."

לקריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) עמ' 46

"השיח' עז אלדין אלקסאם... הכריז על ג'יהאד בשלהי שנת 1935. הדבר נחשב לשינוי יסודי בדרכה של התנועה הלאומית הפלסטינית שהסתמכה [עד אז] על המאמצים המדיניים בניסיון לתיקון ושינוי והגשמת שאיפות העם הפלסטיני."

(היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014) עמ' 15. בקופסת ידע בצד העמוד תמונת השיח', שמו ותולדות חייו והוא מוגדר שם כ"לוחם ג'יהאד [מוג'אהיד] ערבי בפלסטין").

קטע שיר מאת המשורר הלבנוני בשארה אלח'ורי:
"הוי הג'יהאד - לו מחאה כפיים התהילה ואותו הלביש הקרב
בארגמן כבוד שבו התגאתה פלסטין..."
(השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"א (2014) עמ' 123)

עמידה על המשמר (ריבאט, מוראבטה)

זהו מונח שהתקבע ברש"פ והוכנס לחומר הלימודים בסוף ימי ערפאת (נפטר בנובמבר 2004). בהיסטוריה המוסלמית הוא מציין איוש עמדות קדמיות בהכנה למלחמה נגד אויבי האסלאם. במובנו היום הוא מתייחס לתפקידו של כל פרט פלסטיני בהגנה על הארץ מפני השתלטות האויב וכהקדמה לג'יהאד. מבחינה מעשית הוא מתבטא בדבקות באדמה ובהגנה על המקומות הקדושים (למשל, הנשים העומדות על המשמר - מוראביטאת - בהר הבית שתפקידן היה להציק ליהודים דתיים העולים לשם למטרות פולחן).

עמידה על המשמר מתחייבת מבחינה דתית משום מעמדה של הארץ במסורת המוסלמית: היא בורכה ע"י האל - כפי שמופיע בקוראן בהקשר של חלק מהנביאים המוכרים באסלאם (אברהם, לוט, שלמה ומוחמד), פלסטין היא ארץ הולדתם ו/או מגוריהם של חלק מהנביאים (אברהם, לוט, יצחק, יעקב, יוסף, דוד, שלמה, זכריה, יחיא, ישו), ירושלים היתה כיוון התפילה המוסלמי הראשון לפני שהוסב למכה, היא מהווה את המקום השלישי בקדושתו באסלאם אחרי מכה ומדינה, ואליה הגיע מוחמד במסעו הלילי ומשם עלה לשמים למפגש עם האל - לפי המסורת המוסלמית. אזור הלבנט משופע בשבחים באימרות הנביא מוחמד [מדינת'], והיה שדה מערכה שבו נצחו המוסלמים את אויביהם הביזנטים, הצלבנים והמונגולים.

הכנסת אלמנט מסורתי זה לספרי הלימוד מעלה את המאבק לשחרור פלסטין לרמה של מאבק דתי שאין בו פשרות.

"מעלת העמידה על המשמר [ריבאט] למען האל"

...המוסלמי נעלה על זולתו באהבתו למולדתו כי הוא איננו יוצא רק מתוך נקודת מוצא של רגש פטריוטי, או אהבת המקום שבו גדל ואילו מכוונים געגועיו, אלא הוא מוסיף לכך את המובן האמונתי, שכן אהבת המולדת היא חלק מהאמונה [הדתית], ולכן ההגנה עליה היא חובה הלכתית שהוא יקבל שכר | עליה... ואם לא ימלא זאת יבואו איתו חשבון על מחדלו... השכר משתנה לפי כוונת העומד על המשמר, המאמץ שהוא משקיע והקרבתו שהוא מקריב. העמידה על המשמר אינה מוגבלת רק לשמירה על המבצרים והגבולות, אלא היא מורחבת כדי לכלול את כל סוגי השמירה על האומה והחברה. עצם הישארותו של המוסלמי על אדמתו ואי בריחתו כתוצאה מן הלחצים המכוונים לעקרו ולאלצו להגר מאדמתו, כמו שמתרחש על אדמת פלסטין בימים אלה, הינה עמידה על המשמר, עמידה בניסיון וג'יהאד למען האל".
(החדית' הנאצל ומדעיו, כתה י"ב [מגמה הלכתית] (2013) ע"ע 114 - 115)

"המוסלמי השוכן בפלסטין, שומר על אדמתה ומגן עליה נחשב כעומד על המשמר [מוראביט] למען האל ולו שכר רב וגמול מהאל."
(חינוך אסלאמי, כתה ה', חלק א' (2014) עמ' 74)

"[מטלה]: אביא חדית' מאמרות הנביא [מוחמד] המבהיר כי אדמת הלבנט היא אדמה שיש לעמוד בה על המשמר [גיבאט]."
(חינוך אסלאמי, כתה ה', חלק א' (2014) עמ' 76, וראה שאלה 6 באותו עמוד: "מהי חובתי כלפי מסגד אלאקצא?")

"אלוהים ברך את מסגד אלאקצא... ועשה אותו ואת סביבתו אדמת עמידה על המשמר [גיבאט] עד ליום הדין."
(חינוך אסלאמי, כתה י"א, חלק א' (2015) עמ' 12)

"[לאחר הבאת אימרות הנביא בשבח ארצות הלבנט - בילאד אלשאם בערבית]: אימרות הנביא הרבות האלה מפרטות את מעלת [פלסטין] הלבנט ואת מעלת פלסטין [השם "פלסטין" עצמו לא מופיע בשום טקסט אלא הוא פרשנות של כותבי ספר הלימוד], ו[כן] את מעלת מי שנשאר עומד על המשמרת [מוראביט] על-גבי עפרה למרות האתגרים, הסבל והכאב שהם מנת חלקו, כי הארץ הזאת - אלוהים הטיל על אנשיה משימה כבירה, והיא, להיות השורה הראשונה הקדמית במערכה בין המוסלמים ואויביהם. הם לא יזכו בגמול ובשכר שציינו אימרות הנביא האלה אלא אם ימלאו את חובתם כלפי דתם, אומתם וארצם."

(חינוך אסלאמי, כתה י', חלק ב' (2013) עמ' 42, ובשאלות בעמ' 43: "7. כיצד יזכו אנשי פלסטין בשכר הרב שאלוהים הבטיח לעומדים על המשמר [מוראביטין]? 8. מתוך השיעור אסיק מהי חובת המוסלמים כלפי פלסטין וכלפי מסגד אלאקצא המבורך.")

"[מטלה]: אכתוב בקצרה [מאמר] אודות מעלת העמידה על המשמר בפלסטין ואציב אותו בעיתון הקיר, או אקרא אותו ברדיו של ביה"ס."
(חינוך אסלאמי, כתה י', חלק ב' (2013) עמ' 42)

"עמידה על המשמר למען האל: האסלאם המריץ לבצע ג'יהאד למען האל מתוך הגנה על גדולת האומה, כבודה וארצה. העמידה על המשמר למען האל הינה מבין המעשים הקשורים בג'יהאד למען האל ופירושה: **מגורים באזורים שבהם מתנהל מאבק בין המוסלמים ואויביהם ושהמתגורר בהם חשוף לפגיעה מצד האויבים, לפחד מפניהם ולחיים במצוקה.** בהישארותו באותה ארץ יש משום חיזוק למוסלמים מול אויביהם. וככל שהפחד באותה ארץ גדול יותר, והפגעים שתושביה נתונים להם רבים יותר - כך שכרם יהיה רב יותר וגמולם גדול יותר... אנשי הלבנט באופן כללי, ופלסטין במיוחד, עומדים על המשמר עד אחרית הימים... | העוקב אחר ההיסטוריה של פלסטין ימצא שעל אדמתה התנהלו מערכות מכריעות. קרב הירמוך [636] הכריע את המאבק עם הביזנטים, קרב חטין [1187] הכריע את המאבק עם הצלבנים וקרב עין ג'אלות [עין חרוד 1260] הכריע את המאבק עם המונגולים. אין ספק שסבלנותם של אנשי פלסטין על אדמתם בימים אלה, ועמידתם האיתנה מול הפגעים והתוקפנות להם הם נתונים הינה עמידה על המשמר עצומה ביותר ויהיה להם השכר העצום ביותר מאת אלוהים יתעלה."

(חינוך אסלאמי, כתה י"ב (2014) ע"ע 86 - 87 [ההדגשה במקור], ובמטלות בעמ' 87: "אנשי הלבנט ופלסטין [נמצאים] בעמידה על המשמר עד לאחרית הימים. אפרט זאת.")

מרטריות (שהאדה)

הערה: כל ההתייחסויות שנמצאו בספרים והוכנסו לדו"ח תחת כותרת זו הן התייחסויות למרטריות באופן כללי או בהקשר הסכסוך בלבד, ולא בהקשרים היסטוריים אחרים שגם הם מקבלים ביטוי בספרי הלימוד.

"המרטריות היא מעמד נעלה שאותו הכין אלוהים לסוג [מסויים] מבין עבדיו שאותם בחר בנדיבותו להיות בין אנשיה. המרטריות היא צורה של בחירה [אלוהית], שכן כאשר אלוהים יתעלה רואה אמת בליבו של העבד ואהבת ההקרבה, ושהוא ראוי להיות מאנשי המעמד הזה, אז הופך אותו אלוהים יתעלה למרטי.".

(החדית' הנאצל ומדעיו, כתי' י"א [מגמה הלכתית] (2013) עמ' 147)

"כאשר מאמין המוסלמי כי אלוהים הוא המחייב והממית, המביא רווח והפסד, ובידו הניצחון והכוח, אזי הוא [המוסלמי] משחרר את עצמו משליטתם של אחרים ומתחייב בנפשו האומץ והשאיפה למות כמרטי למען האל."

فَعِنْدَمَا يُؤْمِنُ الْمُسْلِمُ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْمُحْيِي وَالْمُمِيتُ وَالنَّافِعُ وَالضَّارُّ، بِيَدِهِ النَّصْرُ وَالْقُوَّةُ، فَإِنَّهُ يَحْرُرُ نَفْسَهُ مِنْ سَيِّطَرَةِ الْآخَرِينَ، وَتَبَعَتْ فِي نَفْسِهِ الشَّجَاعَةَ وَالرَّغْبَةَ فِي الْأَسْتِشْهَادِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ.

(חינוך אסלאמי, כתי' ו', חלק א' (2015) עמ' 22)

המרטי זוכה לגמול:

"גמול המרטירים אשר הקריבו את חייהם למען אלוהים יתעלה - הקרבתם לא תהיה לשווא ומעשיהם לא יאבדו, אלא [אלוהים] ישתבח יקבלם מהם, יסלח להם על כל חטאיהם, יושיבם במדרגה העליונה בגן עדן עם הנביאים והשליחים ויכתוב לאומתם גדולה וכבוד."

(חינוך אסלאמי, כתי' ט', חלק א' (2015) עמ' 5)

גמול המרטי מפורט יותר בספרי הכיתות הגבוהות. נאמר שם כי המרטי זוכה ל-6 הטבות: כל חטאיו נסלחים עם טיפת הדם הראשונה הנוטפת ממנו, הוא רואה את מקומו בגן עדן עוד לפני תחיית המתים, נחסכים ממנו עינוי הקבר ובהלת יום הדין, מושם על ראשו כתר ובו אבן יקרה, מחתנים אותו עם 72 יפהפיות גן העדן (ולגבי מרטירות-נשים נאמר כי אלוהים ימצא להן גמול ראוי), ותינתן לו זכות להכניס עימו לגן עדן שבעים מבני משפחתו - אפילו אם אינם ראויים לכך (החדית' הנאצל ומדעיו, כתי' י"א [מגמה הלכתית] (2013) ע"ע 148 - 150).

הבאת חדית' בשם הנביא מוחמד האומר כי ביום הדין ישנם שלושה סוגי ממליצים לבני האדם: הנביאים, חכמי הדת והמרטירים (חינוך אסלאמי, כתי' ד', חלק א' (2015) עמ' 62).

"[תרגיל לשון:] למרטי דרגה מעל כל הדרגות."

(מדעי הלשון, כתי' י' (2015) עמ' 108)

שיר בכותרת: "המרטי [אלשהיד]" מעלה על נס לתלמידי כתי' ז' את נושא המרטירות ומתאר בצבעים יפים את המוות והדם. הבית האחרון בשיר מעודד במפורש את התלמיד לשאוף למות כמרטי. יצוין כי בתים משיר זה משמשים כמשפטי תרגול בכמה וכמה ספרי לימוד, וראו פירוט במראה המקום שלהלן:

”אשא נפשי בכפי

ואשליכנה אל תהומות האבדון

כי [בחרתי:] או חיים המשמחים את הידיד

או מוות המרגיז את האויבים

מהם החיים? אין לי חיים אם לא

יפחדו מפני ושחתי לא יהיה אסור בכניסה

בחייר! אני רואה [באופק] את נפילתי חלל

אבל מחיש אליה את צעדי

אני רואה את הריגתי ללא זכותי השדודה

וללא ארצי כדבר שיש לשאוף אליו

נעימה לאוזני שמיעת שקשוק [החרבות]

ומשמחת את נפשי זרימת הדם

ו[כן] גוף המוטל בישימון

שעליו מתקוטטים טורפי המדבר

דמו כיסה את הארץ בארגמן

והכביד בבושם על הרוח הקלה

הוא נרדם כדי לחלום את חלום הנצח

וליהנות בו מהיפים שבמראות

בחייר! זהו מות גברים

ומי שמבקש מוות אצילי - הריהו זה”

(שפתנו היפה, כתה ז', חלק א' (2014) עמ' 75)

שיר זה זכה שיעשו מכמה מבתיו משפטי תרגול לשוניים: "או חיים המשמחים את הידיד, או מוות המרגיז את האויבים" (שפתנו היפה, כתה ז', חלק א' (2014) עמ' 39; קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) עמ' 46; השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"א (2014) עמ' 87), "הוא נרדם כדי לחלום את חלום הנצח וליהנות בו מהיפים שבמראות" (שפתנו היפה, כתה ז', חלק א' (2014) עמ' 40), "מהם החיים? אין לי חיים אם לא יפחדו מפני ואם שטחי לא יהיה אסור בכניסה" (מדעי הלשון, כתה ח', חלק א' (2013) עמ' 48), "בחיך! אני רואה [באופק] את נפילתי חלל אבל מחיש אליה את צעדי; אני רואה את הריגתי ללא זכותי השדודה וללא ארצי כדבר שיש לשאוף אליו" (מדעי הלשון, כתה ט', חלק א' (2015) עמ' 41), "בחיך! זהו מות גברים ומי שמבקש מוות אצילי - הריהו זה" (מדעי הלשון, כתה י' (2015) עמ' 93; השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015) עמ' 90).

בשאלות ההבנה המלוות את השיר מופיעה גם השאלה שלהלן לגבי הבית האחרון בשיר שמהווה, כאמור, הטפה מפורשת למוות כמרטיר:

"הכוונה בביטוי 'מוות אצילי' בדברי המשורר 'ומי שמבקש מוות אצילי הריהו זה' היא:
1. מוות במחלה. 2. מוות פתאומי. 3. מרטיריות בהגנה על המולדת"
(שפתנו היפה, כתה ז', חלק א' (2014) עמ' 76)

בשיר אחר בכותרת "פלסטין" הקורא לג'יהאד מופיע מוטיב דומה:
"אחי, אם יזרום בעפרה [של פלסטין] דמי והיד תתאגרף מעל חלוקי אבניה...
נשק מרטיר על אדמתה שקרא בשמה ונפל כמרטיר."
(קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) עמ' 44)

וקטע משיר נוסף:
"אם אפול - קח את מקומי הוי רעי למאבק
שא נשקך ובל יפחידך דמי הזורם מן הנשק
הבט אל שפתי שנסגרו על געש הרוחות
לא מתתי, עודני קורא לך מאחורי הפצעים"
(מדעי הלשון, כתה ט', חלק א' (2015) עמ' 14)

המרטיריות נתפסת כמסיבת חתונה:

"הוי מולדתי,
לא אבכה במסיבת חתונה [עורס] זו
שהרי ערביותנו מסרבת שנבכה את המרטירים."

يا وطني
ما كنت لأبكي في هذا العرس
فعروبتنا تأتي أن نبكي الشهداء

(מדעי הלשון, כתה ח', חלק ב' (2014) עמ' 60, וראו את אותו קטע שיר גם בתרגיל לשון בהשפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015) עמ' 8)

תרגיל לשון עם מוטיב המרטיריות:
"בי נשבעתי, המשך-אמשיך ללכת בדרך המרטירים."
(מדעי הלשון, כתה י' (2015) עמ' 93).

שיר בכותרת "דגל פלסטיין" ובו השורה הבאה של קריאה לפלסטיין:
"חבקי את רוח הקרבנות, הנציחי את זכר המרטיר [שהיד]".
(שפתנו היפה, כתה ד', חלק ב' (2016) עמ' 94).

דימוי שירי של המרטיר:
"הכוכבים - המרטירים"
(קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) עמ' 59)

ועוד קטע שירי המופיע בתרגיל לשון:
"המרטירים בכלא הנגב מתחרים זה בזה
הם נשתלים כעצים על דרך המרטיריות
המרטירים מתחרים זה בזה
הם מתלכדים עם החול העתיק, נוסעים למסיבת חתונתם."
(מדעי הלשון, כתה י' (2015) עמ' 29)

"[משפט תרגול]: המרטיר התבוסס בדמו."
(קריאה וטקסטים, כתה ט', חלק א' (2015) עמ' 67)

ציטוט מדברי יאסר ערפאת כמשפט תרגול:
"הם רוצים [לראות] אותי כשבוי [אסיר], או כמגורש, או כהרוג, אבל אני אומר להם: 'כמרטיר, כמרטיר, כמרטיר'.
(שפתנו היפה, כתה ז', חלק ב' (2014) עמ' 66).

ובסקירה קצרה של תולדות חייו בספר אחר נאמר:
"...היה יו"ר ארגון השחרור הפלסטיני מאז שנת 1969 והפך להיות ראש הרשות הלאומית הפלסטינית
בשנת 1996. נפל כמרטיר [אוסתושהיד] בתאריך 11.11.2004 בנסיבות מעורפלות."
(היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתה ט' (2014) עמ' 56)

משפטי תרגול:
"[זהו] המרטיר של המולדת."
(שפתנו היפה, כתה ג', חלק א' (2014) עמ' 13)

"המרטירים [אשר] נהרגו בהגנה על המולדת חיים אצל אלוהים."
(שפתנו היפה, כתה ד', חלק א' (2014) עמ' 94)

"לב האם דפק בעת הפרידה מבנה המרטיר."
(שפתנו היפה, כתה ו', חלק א' (2014) עמ' 57)

"מצאתי את אימהות המרטירים מאופקות."
(השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015) עמ' 35)

במסגרת מטלה לחבר קטע על מקום מגורי התלמיד נכלל גם מידע על "המרטירים שלו" (שפתנו היפה, כהן ו', חלק א' (2014) עמ' 63).

"האם כתבת דו"ח על המרטיר של שג'רה [כפר ליד אילניה בגליל עד 1948]?"
(שפתנו היפה, כהן ז', חלק ב' (2014) עמ' 86)

"[מטלה]: נחקור ונכתוב על חיי אחד המנהיגים המרטירים הפלסטינים."
(חינוך לאומי, כהן ד', חלק ב' (2014) עמ' 45)

"הבעה: אכתוב על מרטירית פלסטינית או ערביה [אחרת] שהיה לה תפקיד חשוב וביצעה שירות נעלה למולדתה ולחברתה, תוך הצבעה על הבולטים שבהישגיה."
(שפתנו היפה, כהן ז', חלק א' (2014) עמ' 79)

"הבעה: אכתוב עד עשר שורות על אחד המרטירים שאני מכיר, תוך הסתייעות באלמנטים הבאים: שמו ומקום הולדתו, חייו והישגיו, נסיבות נפילתו כמרטיר, עמדת החברה כלפי משפחתו לאחר נפילתו כמרטיר, מעמד המרטיר באסלאם [באופן כללי]."
(שפתנו היפה, כהן ז', חלק ב' (2014) עמ' 49)

"[מטלות]: אציין את שמותיהם של לוחמי ג'יהאד פלסטינים וערבים שנפלו כמרטירים בהגנה על פלסטין... נרשום את תולדות חייהם של כמה מהמרטירים של פלסטין אשר הקריבו את נפשם למען מולדתם ונעלה זאת על עיתון הקיר [של ביה"ס]."
(חינוך לאומי, כהן ז' (2013) ע"ע 22, 23 בהתאמה)

"...המרטיר עבד אלקאדר אלחוסייני [נהרג בקסטל 1948]."
(חינוך לאומי, כהן ז' (2013) עמ' 23, וראו תמונתו עם אותו כיתוב בעמ' 22)

משפט תרגול:

"הנוכחים קמו מתוך כבוד למרטירים."
(שפתנו היפה, כהן ו', חלק א' (2014) עמ' 89)

נושא המרטירים נכנס גם למקצוע המתמטיקה. בשאלה שלהלן מתבקש התלמיד לכתוב את המספר בספרות:

"מספר המרטירים של האינתיפאדה הראשונה הוא אלפיים עשרים וששה מרטירים."
(מתמטיקה, כהן ג', חלק א' (2016) עמ' 11)

7. מספר המרטירים של האינתיפאדה הראשונה בין 1987 - 1993 הגיע ל-2,026 ומספר המרטירים של אינתיפאדת המרטירים של אלאקצא בשנת 2000 הגיע ל-5,050 ומספר הפצועים בה הגיע ל-49,760. לכמה הגיע מספר המרטירים בשתי האינתיפאדות?"
(מתמטיקה, כהן ד', חלק א' (2016) עמ' 35. בצד השאלה מובא תצלום של מסע לוויה של כמה ארונות עם דגל פלסטין)

9. מספר המרטירים של פלסטין בזמן התוקפנות נגד רצועת עזה בשנת 2014 [צוק איתן] הגיע ל-2,139. אכתוב את מספר המרטירים במלים..."

(מתמטיקה, כתיב ג', חלק א' (2016) עמ' 19)

מודגשת המחויבות החברתית למשפחות המרטירים:

"שיעור 18: הרחמים

האם ובניה ראו תכנית בטלביזיה הפלסטינית על המרטירים והפצועים ואז אמרה: 'שליח אללה ממריץ אותנו לרחם איש על רעהו. הפצועים, החולים ומשפחות המרטירים הם אלה הזקוקים ביותר לרחמים...' (חינוך אסלאמי, כתיב ב', חלק א' (2014) עמ' 58)

"[מטלה]: אציין את חובתי כלפי: היתומים; משפחות המרטירים והשבויים." (חינוך אסלאמי, כתיב ז', חלק ב' (2015) עמ' 38)

בין צורות הערבות ההדדית בחברה הפלסטינית:

"...הטיפול במשפחות המרטירים, השבויים והפצועים..." (חינוך לאומי, כתיב ה' (2014) עמ' 16)

"בחג אנו מבקרים את החולים ואת משפחות המרטירים." (חינוך לאומי, כתיב ב', חלק א' (2015) עמ' 71)

"פעילות 3: נכין דו"ח על המוסד לטיפול במשפחות המרטירים, השבויים והפצועים, תוך התייחסות לנסיבות שהביאו לייסוד המוסד הזה." (חינוך לאומי, כתיב ו' (2014) עמ' 57)

אבל יש בספרים גם ביטויים בודדים שחורגים מהקו הכללי ומעלים על נס את החיים ולא את המוות:

"יפה לאדם למות למען מולדתו, אבל יפה לו יותר לחיות למען אותה מולדת." (מדעי הלשון, כתיב ח', חלק ב' (2014) עמ' 47)

"[אני] נגד זה שהילד יהפוך לגיבור בגיל עשר
נגד זה שלב העץ יניב מוקשים

נגד זה שענפי גני יהפכו לעמודי תליה"

(מדעי הלשון, כתיב ח', חלק ב' (2014) עמ' 47, וראו תרגיל לשון עם הבית האחרון בהשפה הערבית: מדעי הלשון, כתיב י"ב (2015) עמ' 24)

טרור

בהכרזת העצמאות הפלסטינית (אלג'יר, נובמבר 1988) נאמר: "...היא [מדינת פלסטין] דוחה [כל] איום [בשימוש] בכוח או באלמות או טרור..." (קריאה וטקסטים, כתיב ח', חלק א' (2015) עמ' 40), ובשאלות הנלוות: "הכובש מפיץ את השקר הטוען כי המאבק הפלסטיני הוא טרור. יש בטקסט דבר החושף את הזיוף בטענה הזאת. אדון בעניין הזה" (קריאה וטקסטים, כתיב ח', חלק א' (2015) עמ' 43).

תמיכה גלויה בפעולות טרור נגד ישראל כמעט אינה קיימת בספרי הלימוד של הרש"פ. ישנו מקרה אחד של תמיכה גלויה שבו מוצגות באור חיובי ההתקפות שנערכו בזמנו על ישראל מדרום לבנון ע"י ארגונים מזוינים פלסטיניים בכינוי המסורתי "הפעילות הפדאית [אלעמל אלפדאי]". המונח "פדאי",

שמשמעותה המסורתית בהיסטוריה המוסלמית - אדם המקריב את חייו למען מטרה נעלה, מציין מאז שנות החמישים של המאה שעברה בלתי סדירים פלסטינים המקיימים פעילות מזוינת נגד ישראל.

בסיפור בכותרת "המבקר [שבא] בערב" מתאר המחבר גבר מבוגר שבנו נהרג בירושלים במלחמת ששת הימים והוא הצטרף לאחד הארגונים הפועלים נגד ישראל מדרום לבנון. להלן הציטוטים הרלבנטיים:

"...כולם יודעים שאני בדרום [ובהערת הסבר בספר: "הדרום: דרום לבנון"] מזה עשר שנים ושעזבתי את העיר ואת המשפחה כדי להצטרף ללוחמים". (עמ' 30)

"הוא היה לבוש בבגדי הפדאים... האיש החליט לעבור | לגדה המזרחית [כלומר, לירדן] כדי להצטרף לפעילות הפדאית [נגד ישראל]". (ע"ע 32 - 33)

"...אנו בדרום ניצבים מול המוות בכל רגע... בחורים כמו צאלח [בנו ההרוג] נופלים כל יום על אדמת הדרום"... (עמ' 33)

ובהערת מחברי ספר הלימוד: "...המבקר [שבא] בערב'... מתאר את דרך המאבק הפלסטיני נגד הכיבוש באמצעות אישיותו של אבו צאלח אשר עבר מתחום המשבר האישי שלו המתבטא בנקמה על מות בנו כמרטיר אל תחום העניינים הנרחבים יותר המעסיקים את המולדת והמתבטאים בחירות. זאת, ע"י ההצטרפות לפעילות הפדאית". (עמ' 34)

ובשאלות: "מאורעות הסיפור מתרחשים במקומות רבים. אפרט אותם ואבהיר את היקף קשריהם עם דרך המאבק הפלסטיני". (עמ' 34)
(קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015) ע"ע 28 - 35)

מקרים נוספים של שימוש בספרי הלימוד של הרש"פ במונח "פדאי" - שכולם במשמעות חיובית - מובאים להלן:
" [תרגיל לשון:] הוי פדאי, משכנך בגן עדן ברצון האל."
(השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015) עמ' 103)

"פדאי" היא כותרת ההימנון של הזרוע הצבאית של פת"ח שהפך להיות הימנון הרש"פ וככזה הוא נלמד בבתי"ס:
"פדאי, פדאי, פדאי, הוי ארצי, ארץ האבות
פדאי, פדאי, הוי עמי, עם הנצח
בזכות השבועה בצל הדגל בנחישות עמי ובאש הכאב
אחיה כפדאי, ואמשיך כפדאי, ואמות כפדאי עד אשר [ארצי] תשוב...⁵⁹

דמות המורה למעלה אומרת: "נחזור על ההימנון הלאומי" ובכיתוב למטה נאמר: "למורה: המורה יחזור עם התלמידים על ההימנון הלאומי מספר פעמים."

⁵⁹ יש גירסה אחרת: "אשוב" במקום "תשוב".

(חינוך לאומי, כתה א', חלק ב' (2015) עמ' 59)⁶⁰

תמיכה עקיפה בפעולות טרור נגד ישראל נעשית בספרי הלימוד של הרש"פ ע"י העלאה על נס של אלה שנהרגו בפעולות כאלה - כמרטירים [שהיז ובריבוי - שוהדא] (וראו לעיל בפרק המרטיריות), או נעצרו ונשפטו - כשבויים [אסיר ובריבוי - אסרא], אם כי ללא איזכור מעשיהם. להלן פירוט:

"המורה שאל את התלמידים: 'איך נוכל לחגוג את יום העצמאות השנה?'
צפא: 'נזמין את משפחות המרטירים והשבויים כדי לכבדן.'
עימאד: 'נעלה את זכר המרטירים של העיירה [שלנו] ע"י נטיעת עץ על שם כל מרטיר.'"

سال المعلم التلاميذ: كيف يُمكن أن نَحْتَفِلَ بعيد الاستقلال هذا العام؟
صقأ: ندعو أسر الشهداء والأسرى لتكريمهم.
عماد: نُحْيِ ذكرى شهداء البلدة بزراعة شجرة باسم كل شهيد.

(אזרחות, כתה ג', חלק א' (2015) עמ' 13)

⁶⁰ יציין כי ההימנון אינו ניתן בספר במלואו, אלא מובא רק החלק השלישי והאחרון, שהוא מתון יותר. בספרים החדשים שיצאו ב-2016 מובאים לראשונה החלקים האחרים, המיליטנטיים יותר, וראו בדיון על המאבק לשחרור.

בספרי הלימוד החדשים שיצאו ב-2017 ניכרת התפתחות חדשה בעניין זה. בעבר צוינו בשמותיהם כמרטירים מנהיגי ארגוני טרור כגון פתחי שקאקי, ח'ליל אלוזיר ואחרים, שנהרגו, כנראה, בפעולות יזומות של ישראל ולא במהלך פעולות טרור שביצעו. עתה מוזכרת בשמה דלאל אל-מוגרבי שנהרגה בפעולת טרור שהנהיגה נגד אוטובוס אזרחי בכביש החוף בשנת 1978 שבמהלכה נרצחו מעל 30 גברים, נשים וילדים. היא מופיעה בשני ספרי לימוד: באחד מהם היא מוצגת כמרטירית של ההיסטוריה הערבית-מוסלמית בארץ (השפה הערבית, כתיבה, חלק א' (2017) עמ' 14), ובשני נאמר עליה: "דלאל אל-מוגרבי אשר פיקדה על המבצע הפדאי 'דיר יאסין' על החוף הפלסטיני בשנת 1978 שבו נהרגו יותר משלושים חיילים" (לימודי חברה, כתיבה ט', חלק א', (2017) עמ' 74).

עניין האסירים "השבויים" זוכה להבלטה בספרי הלימוד של הרש"פ בייחוד בכיתות הנמוכות. להבהרת נושא האסירים לתלמידים בהקשר זה ניתנת השאלה הבאה, וזוהי אחת משתי פעמים נדירות שבהן משתמשים במלה "אסיר [סג'ין]" ולא "שבוי [אסיר]" (הפעם השניה באה מיד אחרי הראשונה):

"כיצד אסתכל אל אסיר [סג'ין] גנב ואל אסיר [סג'ין] המתנגד לכיבוש?"
(שפתנו היפה, כתיבה ו', חלק א' (2014) עמ' 66)

בהמשך ניתן תרגיל ובו נדרש התלמיד לענות על שאלות כ"אסיר [סג'ין] משוחרר שהגן על אדמתו: בשל מה נכנסת לכלא? היכן נעצרת ואיך? איך היה היחס בתוך הכלא?"
(שפתנו היפה, כתיבה ו', חלק א' (2014) עמ' 73)

הגדרה: מיהו שבוי?
"השבויים הפלסטינים הם כל הפלסטינים שנכלאו ע"י הכיבוש בשל התנגדותם לו."
(טיפוח לאומי וחברתי, כתיבה ג', חלק ב' (2016) עמ' 54)

עניין האסירים-השבויים מקבל הדגשה מיוחדת בהקשר למוסד המיוחד שהוקם לטיפול בהם ברש"פ. פרטים בנושא מובאים בהרחבה רבה באחד הספרים החדשים שיצאו לאור ב-2016:

"שיעור 5: המוסד לענייני השבויים והמשוחררים [הייאת שואון אלאסרא ואלמוחררין]
מטרות השיעור: מצופה מהתלמיד לאחר סיום השיעור שיהיה מסוגל:

- לדעת למה מתכוונים ב[ביטוי] שבויים
- להסביר את חשיבות תפקידו של המוסד הפלסטיני לענייני השבויים והמשוחררים
- להבהיר את הפעילויות שמבצע המוסד [הזה]
- לפרט את תפקידו [של התלמיד] כלפי השבויים והמשוחררים הפלסטינים."

(טיפוח לאומי וחברתי, כתיבה ג', חלק ב' (2016) עמ' 53)

"המוסד לענייני השבויים והמשוחררים הוא מוסד פלסטיני המגן על השבויים, עוסק בענייניהם ובענייני המשוחררים מביניהם, ומגיש סיוע להם ולמשפחותיהם."
(טיפוח לאומי וחברתי, כתיבה ג', חלק ב' (2016) עמ' 56)

סמל הארגון ובו הכיתוב: "המוסד לענייני השבויים והמשוחררים"

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ג', חלק ב' (2016) עמ' 55)

ספרי הלימוד מדגישים את החובה האזרחית לתמוך בשבויים ובבני משפחותיהם: "מחובתנו להגיש סיוע ותמיכה לשבויים ולמשפחותיהם, כמו להשתתף בהזמנות להביע סולידריות בעת שחרורם, לבקר את משפחותיהם בחגים ובאירועים, לדבר על עניינם ברדיו של ביה"ס, ולהשתתף ב[ארועין] יום השבוי הפלסטיני החל ביום 17 אפריל בכל שנה."

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ג', חלק ב' (2016) עמ' 58)

במטלה לתלמידי כתה א' מושם דגש על הצד האישי של הנושא: "בעזרת משפחתי, אציין שמות של שבויים בבתי הכלא של הכיבוש."

(חינוך לאומי ולחיים, כתה א', חלק א' (2016) עמ' 103)

ובכיתות שלאחר מכן נמשך קו התמיכה בשבויים ועידוד הפעילות הציבורית לשחרורם, כולל הבעת סולידריות מצד התלמידים עם משפחותיהם של השבויים:

השמעת שיר בכתה בכותרת "חירות לשבוינו", ובשאלות: "כמה שנים בילה אחמד בכלא? מהי חובתנו כלפי השבויים?" (שפתנו היפה, כתה ב', חלק א' (2016) עמ' 3).

"פעילות 3: נתבונן ונסיק:"

מתחת לכיתוב הנ"ל מופיעה תמונת אוהל ובמה עם תמונות 5 אסירים - מהם 2 נשים - וקהל מתחת לדגלי פלסטין עם 2 כרזות: "חירות לשבויים", "לא נשכח את שבוינו". בצד עומד צוות טלביזיה. הכיתוב מתחת לתמונה: "נביע את מה שאנו רואים בציור:"

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ג', חלק ב' (2016) עמ' 56)

”פעולה שניה: נארגן חגיגה ליום השבוי הפלסטיני”

במסגרת זו מתחלקים לקבוצות עם משימות שונות: ציורים המבטאים את השבויים והחירות, נטיעת עצים ע”ש ”שבויים בבתי הכלא של הכיבוש”, כתיבת ביטויי הזדהות עם השבויים ע”ג בלונים, בניית דגם של אוהל מחאה:

الْفَعَالِيَّةُ الثَّانِيَّةُ: نُنظِّمُ احْتِفَالاً يَتَوَمَّ الأَسِيرِ الفِلَسْطِينِيّ.

- نُنَقِّسِمُ إِلَى مَجْمُوعَاتٍ.
- تَقُومُ المَجْمُوعَةُ الأُولَى بِعَمَلِ رُسُومَاتٍ تُعَبِّرُ عَنِ الأَسْرَى وَالْحُرِّيَّةِ، كَمَا فِي الرُّسْمِ (١).
- تَقُومُ المَجْمُوعَةُ الثَّانِيَّةُ بِرِاعَةِ أَشْجَارٍ تُحْمِلُ أَسْمَاءَ أَسْرَى فِي سُجُونِ الاِخْتِلَالِ، كَمَا فِي الرُّسْمِ (٢).
- تَقُومُ المَجْمُوعَةُ الثَّالِثَةُ بِكِتَابَةِ عِبَارَاتٍ تَضَامُنِيَّةٍ مَعَ الأَسْرَى عَلَى بالوناتٍ، كَمَا فِي الرُّسْمِ (٣).
- تَقُومُ المَجْمُوعَةُ الرَّابِعَةُ بِعَمَلِ نَمُودَجٍ خَيْمَةٍ اغْتِصَامٍ، كَمَا فِي الرُّسْمِ (٤).

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ג', חלק ב' (2016) עמ' 58)

”פעילות 5: נבנה מודל של ציפור החירות.”

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ג', חלק ב' (2016) עמ' 59)

”פעילות 1: נקרא, נתבונן ונסיק:

תלמידי כתה ג' ביקרו את חברם נידאל לאחר מעצרו של אביו לילה קודם. נידאל ברכם ואמר: 'תודה לכם. הופתענו בלילה ע"י פריצת צבא הכיבוש הציוני לביתנו. הם עצרו את אבי, דבר שגרם לי לטרדה ודאגה.' אמרה האם: 'אל תדאג, נידאל. אביך הפך להיות לשבוי כמו אלפי השבויים הפלסטינים האחרים.'

נידאל: ומי הם השבויים, אמי? |

האם: הם לוחמים [מונאדילון] מבני עמנו הפלסטיני אשר מתנגדים לכיבוש הציוני והפכו להיות לשבויים בבתי הכלא שלו. אנו מאחלים להם חירות בקרוב אי"ה, כמו שאנו מאחלים את הסתלקות הכיבוש.”

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ג', חלק ב' (2016) ע"ע 53 - 54)

בצד הטקסט מובא איור של סצנת הביקור ובו האם מחזיקה את תמונת בעלה העצור ועל השולחן כרזה ובה כתוב "חירות לשבויים":

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ג', חלק ב' (2016) עמ' 54)

"פעילות 4: נתבונן, נסיק ונבטא בכתב:

פעולה ראשונה: אנו מביעים סולידריות עם השבויים."

מתחת - 2 ציורים: בעליון מבקרים תלמידים משפחת שבוי שתמונתו תלויה על הקיר ומברכים אותה ב"חג שמח לשבויינו". בתחתון הם מתארגנים ב"יום השבוי הפלסטיני" החל ב-17 אפריל ומניפים כרזה בה כתוב "חירות לשבויים":

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ג', חלק ב' (2016) עמ' 57)

"מה יכולים המוסדות [השונים] להעניק ל:

א. היתומים?

ב. השבויים?"

(אזרחות, כתה ד', חלק ב' (2015) עמ' 24)

שחרור שבוי מהכלא הוא ארוע משמח שהתלמידים נקראים לתת לו ביטוי:

"הבעה: אביע בע"פ את שמחתי על שחרורו של שבוי [אסיק] ממולדתי."

(קריאה וטקסטים, כתיב ח', חלק א' (2015) עמ' 27)

מטלת כתיבת אימייל קצר על נושאים שונים וביניהם:
"שבוי [אסיר] שהשתחרר מבתי הכלא של הכיבוש."
(קריאה וטקסטים, כתיב ח', חלק א' (2015) עמ' 59).

זה מקבל ביטוי גם בספרים עצמם. להלן סיפור בתמונות עם כיתובי הסבר:
"שיעור 16: מולדת החירות

וופא יצאה מהכלא - אם וופא שמחה מאד - השכנים חגגו את שחרור וופא מהכלא - האם אמרה:
כשאימון ייצא תהיה שמחתנו שלמה"

(שפתנו היפה, כתיב א', חלק ב' (2014) ע"ע 34, 35. בעמודים הבאים ישנם תרגילים בהם מתבקשים התלמידים להתאים בין התמונות לכיתובים - עמ' 36, לזהות מלים מהכיתובים ולחבר חלקי משפטים מהכיתובים זה לזה - עמ' 37, ולכתוב את המשפט "וופא יצאה מהכלא" - עמ' 46)

משפטי תרגול:

"אם השבוי חיכתה בחוסר סבלנות לשעה שבה תיפגש עם בנה."
(שפתנו היפה, כתיב ג', חלק ב' (2016) עמ' 70).

"שני השבויים ששחררו ממאסר יצאו."
(שפתנו היפה, כתיב ד', חלק ב' (2016) עמ' 9)

"דמעות שמחה נשרו מעיני אמהות השבויים ברגע חיבוקן אותם."
(שפתנו היפה, כתיב ו', חלק א' (2014) עמ' 49)

"השבויים התקבלו בקבלת פנים חמה."
(שפתנו היפה, כתיב ז', חלק א' (2014) עמ' 95)

קטע להשלמה עם מילות היחס המתאימות:
"יצאו האנשים [מן] העיר והכפרים הסמוכים [אל] מחנה המעצר כדי לקבל את פני השבוי. הם עמדו לחכות לגיבור [על] מדרכת הרחוב. השבוי הופיע [ב] חצר הכלא, ומיד כשיצא [מ] שעריו חיבקהו מקבלי הפנים. [ב] ערב נאספו המברכים [ב] אולם העיריה והגיבור החל לדבר אליהם [על] סבלם של השבויים בבתי הכלא של הכיבוש."

(שפתנו היפה, כתה ג', חלק ב' (2016) עמ' 121)

משפטי תרגול להשלמה באמצעות מלים נתונות וביניהם:
"ב. השבוי [ניצח] את הסוהר."

(שפתנו היפה, כתה ד', חלק א' (2016) עמ' 47).

התייחסות לנושא השבויים במקצוע המתמטיקה:
"בשנת אלפיים וארבע עשרה הגיע מספר השבויים בבתי הכלא של הכיבוש ל-6500, בזמן שבשנת אלפיים וחמש עשרה הגיע מספר השבויים ל-6800. באיזו שנה היה מספר השבויים גדול יותר?"

(מתמטיקה, כתה ג', חלק א' (2016) עמ' 17)

"יום השבוי הפלסטיני חל בשבעה עשר בחודש אפריל כל שנה. מספר השבויים מאז ראשית אינתיפאדת אלאקצא ועד שנת 2016 הגיע ל-90,000, מהם 11,000 ילדים ו-14,000 נשים. איזה מספר שבויים יותר גדול, של הילדים או של הנשים?"

(מתמטיקה, כתה ג', חלק א' (2016) עמ' 85)

ספרי הלימוד החדשים מ-2017 ממשיכים קו זה ונותנים לעניין מימד ממלכתי יותר:
"בעיית השבויים הפלסטינים בבתי הכלא של הכיבוש מהווה את אחד הצירים החשובים של הבעיה הפלסטינית. זוהי בעיה מהותית הנוגעת כמעט לכל פרט בעם הנאבק הזה. הטקסט עוסק בה באופן כללי, כשהוא משליך אור על סבלם של השבויים הגיבורים וקרוביהם ומפרט את החובה המוטלת על שכמם של אנשי הכבוד במסגרת המישור המקומי, האזורי והבינ"ל."

(השפה הערבית, כתה ז', חלק א' (2017) עמ' 24)

ועוד:

"השבויים הם בעיה של עם [העם הפלסטיני] ואומה [האומה הערבית/מוסלמית]"

(השפה הערבית, כתה ז', חלק א' (2017) עמ' 25)

"בעיית השבויים הפלסטינים בבתי הכלא של הכיבוש הציוני היא אחת הבעיות החשובות ביותר המעסיקות את העם הפלסטיני בשלמותו והיא נחשבת לאחת הבעיות הרגישות ביותר, שכן היא בעיה של מולדת הראויה להקרבה למען השגת העצמאות והחירות. השבוי הפלסטיני הוא אדם המקריב את פרח נעוריו למען עניינו הצודק. הוא מקריב את חירותו כדי שראש מולדתו יישאר מורם... | לפי כמה מהסטטיסטיקות הפלסטיניות הרשמיות נכנסו לכלא הכיבוש הציוני מאז תחילת הכיבוש ועד עתה בערך מיליון שבויים פלסטינים, כלומר - מספר השווה לחמישית העם הפלסטיני, לתקופות מעצר קצרות או ארוכות, או לכל החיים... השבויים פונים לשביתת רעב כדי להשיג את חירותם ולבטל את המעצר המינהלי המתבצע תוך עושק לעיני העולם ללא הפניית אשמה לשבוי או העמדתו למשפט. קרב שביתת הרעב שאותו מנהלים השבויים בבתי הכלא של הכיבוש מבטא את אחד האפוסים הגדולים ביותר בעימות עם שחצנות התליין, שכן באמצעות מעיהם הריקים הם מנהלים עימות אמיתי עם הסוהר.

בין מה שמוטל עלינו [לעשות] כלפי השבויים בבתי הכלא של הכיבוש: לעמוד לצידם ולתמוך בהם. זאת, ע"י פניה למוסדות המשפטיים ושל [זכויות] האדם, הערביים והבינ"ל, בנוגע לתנאי מעצרם, לקיים פעילויות מתוך סולידריות עימם, וכן להזמין קבוצה נבחרת מבין השבויים המשוחררים להסברת סבלם בפורומים בינ"ל ולהעלאת בעיותיהם בכנסים והרצאות, | לחלק סטיקרים ולתלות כרזות אשר מראות את סבלם של השבויים בארצות וערים שונות, עד אשר ישוחררו מהשבי וישובו לחיק קרוביהם בשלום."
(השפה הערבית, כתה ז', חלק א' (2017) ע"ע 25 - 27)

סיכום

הציטוטים שהובאו לעיל מהווים את כל חומר התייחסות ל"אחר" הישראלי והיהודי, ולשלום עימו, שנמצא בספרי הלימוד של הרש"פ במקצועות הרלבנטים לנושאים אלה מהמהדורות שיצאו עד סוף 2016. לא נעשה כל ניפוי, להוציא בתחום המפות שמפאת מספרן הרב יחסית אי אפשר היה להכניס לדו"ח את כולן. אבל המפות שהוכנסו מייצגות נאמנה את מצאי המפות שבספרים בכלל וכך גם החומר שהוכנס בדו"ח מתוך 30 הספרים החדשים שיצאו לאור ב-2017. מכאן, שהאמור בדו"ח זה מבטא את המצב הקיים בספרי הלימוד של הרש"פ לאמיתו, ללא ניסיון לטיח עמדות או להסתירן, בניגוד למה שנעשה בחלק מהדו"חות שפורסמו בעבר על ספרים אלה.⁶¹

מסקירת הממצאים שנאספו במסגרת המחקר ניתן לסכם את התייחסות ספרי הלימוד של הרש"פ לישראל, ליהודים ולשלום בשלושה עיקרי יסוד: דלגיטימציה, דמוניזציה, ואינדוקטרינציה למאבק אלים נגד היריב במקום קריאה לשלום עימו. על בסיס עיקרי יסוד אלו נבנה נרטיב המציג את הסכסוך בצורה מעוותת מבחינה היסטורית ואינו מותיר כל תקווה לסיומו בדו-קיום בשלום בין שני הצדדים המעורבים בו, דבר הטומן בחובו השלכות כבדות משקל על עתידם ועתיד ילדיהם, וגם מצביע על מטרות הרש"פ האמיתיות לטווח ארוך, ועל מידת מעורבותה של אונר"א במטרות אלה. יתר על כן, התוכן הנ"ל של הספרים סותר בבירור את עקרונות הסכמי אוסלו שעליהם חתמו הפלסטינים עם ישראל ב-1993 בדבר הכרה הדדית, פתרון הסכסוך אך ורק בדרכי שלום ודחיית כל צורה של אלימות.

הדלגיטימציה מתבטאת בנקודות שלהלן:

- אי הכרה ביהודים כעם בעל זכויות לאומיות. אמנם אין מצמצמים מפורשות את קיומם למסגרת של עדה דתית בלבד - בדומה למה שנעשה בזמנו באמנה הלאומית הפלסטינית - ובהחלט מזכירים אותם בספרי הלימוד כעם או כישות אתנית ("בני ישראל") מבחינה היסטורית, אבל בה בעת שוללים מהם הכרה כעם מודרני בעל זכויות לאומיות שוות לאלו של שאר העמים ובכללם הפלסטינים. הם מתוארים כאזרחי מדינות שונות.
- הדבר מתבטא באופן ברור ביותר בהתייחסות ספרי הלימוד של הרש"פ אל התנועה הלאומית היהודית בימינו - הציונות. זו אינה מתוארת כתנועה לאומית של ממש אלא כתנועה קולוניאליסטית שמטרתה לאסוף את היהודים בעלי האזרחויות השונות בפלסטין. הדבר מחייב - עפ"י ספרי הלימוד של הרש"פ - את גירוש העם הפלסטיני מארצו, ובכך הציונות מוצבת כאיום קיומי על הפלסטינים. היא גם מתוארת ככלי שרת בידי האימפריאליזם המערבי לביסוס שליטתו בעולם הערבי. בשלב מאוחר יותר של בניית הנרטיב הזה הופכת הציונות להיות, בעצם, המצאה אימפריאליסטית אירופית שאח"כ תפסה לה אחיזה בקרב יהודי אירופה עצמם.
- אי הכרה בקשר המסורתי בין העם היהודי לארץ. בניגוד לפלסטינים אשר מוגדרים בספרי הלימוד שיצאו עד 2016 כצאצאי הכנענים - ואלה מתוארים כתושבי הארץ המקוריים וכערבים במוצאם - מוצגים היהודים ככובשים זרים שחיו תקופת-מה בארץ בעבר ואח"כ עזבוה, וכעת הם מנסים להשתלט עליה מחדש. דבקותם בארץ מוצגת כ"שיאיות חמדניות". גם לאחר ביטול רעיון המוצא הכנעני של הפלסטינים החל מספרי הלימוד של 2016, עדיין מוכחש הקשר היהודי לארץ בעת העתיקה ומוצג כ"זיוף ההיסטוריה". בהקשר זה יש לציין כי אין ב-77 הספרים החדשים שיצאו עד כה שום התייחסות כלל לעבר היהודי בארץ - בניגוד להתייחסויות הבודדות שהיו בעניין זה בספרים שיצאו קודם לכן, וביחוד ספר ההיסטוריה לכתה י"א.

⁶¹ וראו נייר הערכה (באנגלית) פרי עטו של כותב שורות אלה על דו"ח כזה שפורסם בתחילת 2013: <http://israelbehindthenews.com/evaluation-of-the-israelipalestinian-schoolbook-research-project-commissioned-by-the-council-of-religious-institutions-of-the-holy-land-crihl/7185>

- במסגרת המאמץ לדחיית כל קשר בין היהודים לארץ הוכנס לספרי הלימוד של הרש"פ כבר בהתחלה קו חזק מאד של הכחשת קיומם של מקומות קדושים ליהודים בה. כפי שראינו, כל המקומות הקדושים ליהודים שנזכרים בספרי הלימוד מוצגים כמקומות קדושים למוסלמים שהיהודים מנסים להשתלט עליהם. הספרים שיצאו ב-2017 ממשיכים קו זה ומאחד הטקסטים שם מתקבל אף הרושם כי הכותל המערבי הוכרז כמקום קדוש ליהודים רק ב-1967 ולפני כן הוא היה מקום קדוש מוסלמי בשם אלבוראק.
- אי הכרה בישראל כמדינה ריבונית. השם "ישראל" אינו מופיע על המפה ובמקומו מופיע לעיתים השם "פלסטין". במקרה הבודד שבו מצויין שמה של ישראל במפה, היא מוצגת שם כישות כובשת מאז 1948. גם בטקסט אין ישראל מופיעה כמדינה ריבונית באזור - חוץ ממקרה אחד שבו נאמר כי הוקמה על אדמה פלסטינית - וישנם מקרים שפלסטין מחליפה אותה בתפקיד זה. הרש"פ עצמה מוצגת כגרעין המדינה הפלסטינית הזאת והיא מכונה רשמית בספרים בשם "מדינת פלסטין". שטח ישראל מלפני 1967 מוצג כשטח פלסטיני ונוצרו גם מונחים לציון שטח זה - "שטחי 1948" או "השטחים שנכבשו ב-1948", "הפנים", "הקו הירוק" - כל זאת, במטרה להימנע מהשימוש בביטוי "שטח ישראל". אזורים, ערים ואתרים בתוך ישראל מוצגים בלעדית כפלסטיניים. בספרים החדשים מאז 2016 מודגש בצורה ברורה יותר כי כל שטח ישראל שמלפני 1967 הוא שטח כבוש. שטח זה יש לשחרר ואליו אמורים לחזור פליטי מלחמת 1948 וצאצאיהם. ישנם שני טקסטים בספרים החדשים שלפיהם השטח אליו ישובו הפליטים יהיה תחת ריבונות פלסטינית. בכך מובהרת עמדת המחנכים הפלסטינים כי למדינת ישראל אין זכות קיום. הדבר מתבטא בספרים שיצאו לאור ב-2016 ו-2017 גם בהעלמת שמה של ישראל מהטקסט באופן כולל כמעט - גם במקרים הרבים של ביטוי הדמוניזציה נגדה, בניגוד לעבר - והחלפתו בביטוי "הכיבוש הציוני". יתירה מזו, גם הסכסוך עצמו כבר אינו מוגדר כ"הסכסוך הערבי-ישראלי" אלא כ"הסכסוך הערבי-ציוני".
- נוסף על שינוי שם הסכסוך מדגישים ספרי הלימוד של הרש"פ שיצאו החל מ-2016 את היותו חלק בלתי נפרד של התופעה ההיסטורית של הקולוניאליזם המודרני, בדומה לקולוניזציה האירופית של אמריקה ואפריקה (ארה"ב, דרום אפריקה, אלג'יריה), אבל עם מאפיין נוסף - ריקון הארץ מתושביה המקוריים. באופן כזה הופכים המחנכים הפלסטינים את הצורה המקומית של מה שמוגדר בפיהם כקולוניאליזם למאבק הישרדות של הפלסטינים במולדתם, על ההשלכות השליליות הנובעות מכך לגבי הסיכוי להגיע להסדר של שלום. אחד הספרים החדשים אף מציב את תחילת הקולוניזציה הציונית בשנת 1856 - לפני העליה היהודית הראשונה לארץ - דבר החושף את העובדה שעצם הנוכחות היהודית בארץ, ולא הציונות, היא המטרה שאליה הם מכוונים.
- אי הכרה בחוקיות קיומה של האוכלוסיה היהודית בארץ היום. 6.3 מיליוני אזרחיה היהודים של ישראל אינם נמנים בין תושבי הארץ, שלא כמו אזרחי ישראל הערבים, בעוד שהפלסטינים בתפוצות כן נמנים. ערים וישובים שנוסדו ע"י יהודים בעת החדשה, כולל תל אביב, אינם מופיעים על המפה, אלא במקרים בודדים שבהם הם מוצגים כהתנחלויות זרות. היהודים בירושלים מכונים "קהילת מהגרים" או אף "מסתננים". שפתם הלאומית של היהודים בארץ - העברית - נמחקת, מילולית, ממסך היסטורי רשמי. במקרה אחר היא מורדת לדרגת דיאלקט, ובאחד הספרים החדשים היא מוצגת כמאיימת על ערביותה של ירושלים. המשמעות של כל זה - 6 מיליוני התושבים "הבלתי-לגיטימיים" הנמצאים בארץ היום אמורים לעזוב אותה, ובמקומם יחזרו וייקלטו בה 5 - 6 מיליוני התושבים "הלגיטימיים" - פליטי 1948 וצאצאיהם זה 3 דורות ויותר - ששוהים מחוצה לה. זהו פירושו האמיתי של רעיון "זכות השיבה".
- אי הכרה בישראל והיהודים כריב לגיטימי בעל אינטרסים לגיטימיים וזכויות כלשהן. הם מוצגים בספרי הלימוד כצד הפושע והפלסטינים מוצגים כקרוב, כאשר "ההתקרבות" מתגברת בספרי 2017. תפיסה זו מטילה צל כבד על עצם יכולת ההגעה לפתרון של שלום לסכסוך.

הצגת "האחר" היהודי-ישראלי ככובש זר ללא כל זכויות, כמעט בלי עבר בארץ וללא מקומות קדושים בה כלל, ושעצם הנוכחות שלו בארץ היום - הן כפרטים והן כקולקטיב בעל מדינה - איננה לגיטימית, יוצרת אצל התלמיד את הרושם שנוכחות זו היא זמנית בלבד ואפשר, ואף צריך, לבטלה.

הדמוניזציה מתבטאת בנקודות שלהלן:

- התייחסות שלילית ליהודים מבחינה היסטורית על רקע דתי, ללא כל קשר לסכסוך, באופן שיוצר תשתית נוחה להשנאתם על התלמידים בהקשר לסכסוך עצמו. בשיעורי *חינוך אסלאמי* מתוארים בני ישראל כקטני אמונה, אנשי מדון קשי עורף ומשחיתים מול מנהיגם משה. מאחר שמשה נחשב לנביא מוערך באסלאם, מוקנית באופן כזה להם ולצאצאיהם - היהודים של היום - תדמית שלילית בעיני התלמידים. אותה נימה שלילית מופנית כלפי היהודים בשיעורי *חינוך נוצרי* בקשר לפעילותם של ישו הנוצרי ותלמידיו, ובפרט ארוע הצליבה. יצוין כי גם בשיעורי *חינוך אסלאמי* נמתחת ביקורת על התנהגותם של היהודים כלפי ישו, שגם הוא נחשב לנביא באסלאם, עם אותה תוצאה. תהליך השנאת היהודים מתגבר כאשר נדונה בשיעורי דת והיסטוריה יריבותם הפוליטית של יהודי העיר מדינה ונווה המדבר ח'יבר עם מוחמד. מאחר שדמותו של מוחמד נערצת מאד, הרי שעצם הצגת היהודים שם כיריביו מעמידה את כלל היהודים אוטומטית במחנה הרשע. דבר זה קיים לא רק בתכנית הלימודים הפלסטינית אלא גם בתכניות לימודים אחרות בעולם הערבי. יחד עם זאת, יש לציין כי ספרי הלימוד של הרש"פ מפחיתים מתיאורם השלילי של היהודים בהקשר זה - בהשוואה לספרי לימוד ערביים אחרים שנבדקו, כמו, למשל, אלו של מצרים בעשור הראשון של המאה הנוכחית. בצד התייחסות השלילית ליהודים מבחינה היסטורית ישנה גם ביקורת עליהם מבחינה דתית. נאמר עליהם שסילפו את התורה שניתנה להם ע"י אלוהים ביד משה, ע"י כך שהכניסו לשם תיאורים הפוגעים באל ובנביאיו והעלימו את הנבואה שהיתה שם על הופעתו העתידה של מוחמד. מול כל אלה יש רק 3 התבטאויות קצרות המתייחסות ליהודים בהקשר של החברה המוסלמית בימה"ב וש אפשר לפרשן כחיוביות. התבטאויות אלה נמצאים בספרים הישנים יותר ועד כה לא חזרו על עצמן בספרים החדשים.

- הדמוניזציה של היהודים מתגברת במסגרת הסכסוך, אם כי התייחסויות קונקרטיים אליהם כיהודים מועטות יחסית ורובן נמצאות בספרי הכיתות הגבוהות. תנועתם הלאומית - הציונות - מוצגת כגזענית ונכלולית נוסף על היותה קולוניאליסטית בשירות האמפריאליזם המערבי, כפי שכבר צויין. ליהודים שהגיעו לארץ מיוחסות כוונות להשמדת הפלסטינים, ובמקום אחר הם מוצגים כאיום קיומי על הפרט הפלסטיני ומדומים לזאב, בעוד שקטע נוסף מציגם כנחשים. קו זה נמשך גם בספרים החדשים שם הם מתוארים כ"עוזרי השטן", או כ"כנופיות ציוניות ברבריות שבאו מעולם זר כשהן מלאות איבה ושנאה לערבים ולפלסטינים", ועוד. הדמוניזציה נגד היהודים מגיעה לשיאה *במדינת* שבספר לימוד של המגמה ההלכתית המתאר את השמדתם ע"י המוסלמים באחרית הימים בהשתתפות פעילה של העצים והאבנים.

- מה שמגביר את הדמוניזציה של היהודים בעיני התלמיד הפלסטיני הוא העדר כמעט מוחלט של מידע אובייקטיבי עליהם שעשוי היה לאזן את החומר השלילי המופיע בספרי הלימוד. מעט מאד חומר אובייקטיבי מופיע על ההיסטוריה שלהם, על תרבותם ודתם, ובולטת בהיעדרה לחלוטין כל התייחסות לשואה.

- דמוניזציה מסיבית נעשית לישראל. במסגרת המחקר נמצאו כ-30 האשמות נגדה בספרי הלימוד, החל מעצם ייסודה, דרך הכיבוש ב-1948 ו-1967, הגליית הפלסטינים ומעשי טבח בהם, פעילות נגד החוק הבינ"ל ועקרונות זכויות האדם, גזל אדמות ומים, הרס בתים ועקירת עצים, רצח ילדים ומנהיגים פלסטינים, פגיעה בכלכלה ובחברה הפלסטינית, פגיעה בחינוך והנצחת הבערות, פגיעה בשירותי הרווחה והבריאות והרחבת העוני, מאסרים המוניים ופגיעה באסירים ובבני משפחותיהם, גרימה לנכויות פיזיות ונפשיות, תוקפנות נגד ארצות ערב השכנות, גזל מקומות קדושים וחילולם, הטלת מצור על הפלסטינים באמצעות מה שמכונה "חומת הסיפוח וההפרדה/התפשטות הגזענית", "רצח"

ערים וכפרים, ניסיונות למחות את הזהות והמורשת התרבותית הפלסטינית - ביחוד בירושלים, הטלת הגבלות על הפלסטינים אזרחי ישראל, הנהגת משטר של אפליה גזעית נגד הפלסטינים, הקמת התנחלויות, זיהום הסביבה הפלסטינית, הגבלת התקשורת הפלסטינית, וכלה באחריות לאלימות בתוך המשפחה הפלסטינית ולתופעת השימוש בסמים בחברה הפלסטינית. בכל ההאשמות האלה - חלקן מפוברקות, כמו האשמת ישראל בבניית מתקני ענק להטיית מים מלבנון לישראל - מוצג הצד הפלסטיני כקורבן ללא כל אחריות למה שנעשה לו. כך, למשל, לא מוזכרת כלל בספרים תופעת טרור המתאבדים הפלסטינים נגד אזרחים ישראלים שהגיע לשיאו במרץ 2002 והביא להחלטה על הקמת גדר ההפרדה שבעקבותיה פחתו מאד הפיגועים מסוג זה. הספרים החדשים מ-2017 מוסיפים על האשמות אלה וביניהן: הכור בדימונה גורם למקרי סרטן בחברון, הכיבוש הציוני משלח עדרי חזירי בר ביבולי הפלסטינים וכיו"ב. ספרים אלה מוסיפים גם סיפורים עם תיאורים גרפיים חזקים של מעצרים, הרג והתעללות מצד חיילים ישראלים שלא היו נפוצים במידה כזאת לפני כן, דבר שמגביר את הדמוניזציה כלפי ה"אחר" היהודי-ישראלי.

- לא ניתן בספרי הלימוד שום מידע אובייקטיבי על ישראל שיאזן בעיני התלמיד הפלסטיני את חומר הדמוניזציה העצום נגדה. לדוגמה - פרטים על מבנה המשטר בישראל, נתונים על הכלכלה והחברה, מידע על התרבות העברית וכד'.

- ההתייחסות בספרים ל"אחר" היהודי-ישראלי היא בעיקרה כאל קבוצה בלבד, ואין בהם כל התייחסות אל הפרט היהודי-ישראלי כאדם רגיל. דבר זה יוצר אוטומטית רושם זר ומאיים בעיני התלמיד. בכך שונים ספרי הלימוד של הרש"פ מאד מספרי הלימוד הישראליים שיש בהם התייחסות לפרט הפלסטיני כאדם רגיל, על חיי היום-יום שלו, שאיפותיו, תקוותיו ואף מכאוביו. אפשר למצוא בספרי הלימוד הישראליים גם אמפטיה כלפי האדם הפלסטיני במקרים מסויימים, כמו לגבי הפליטים, ואף תיאור באור חיובי של יחסי ידידות בין יהודים וערבים - אפילו תוך כדי הסכסוך. כל זה נעדר לחלוטין מספרי הלימוד של הרש"פ ביחס לאדם היהודי-ישראלי.

- בניגוד לספרי הלימוד הישראליים המגנים, למשל, את הטבח בדיר יאסין של כפריים ערבים ע"י כוחות יהודים ב-1948, אין בספרי הלימוד של הרש"פ כל ביקורת עצמית בהקשר לסכסוך. כך הם מפארים, למשל, את טובחי היהודים בחברון ובצפת ב-1929, שנשפטו והוצאו להורג ע"י השלטונות הבריטיים, ורואים בהם מרטירים.

הצגת ה"אחר" בסכסוך כרע מיסודו וללא כל אלמנט לחיוב, מבטלת, למעשה, בעיני התלמידים, כל אפשרות לדו-קיום בשלום עימו. יתירה מזו, הצגתו כאיום קיומי מחייבת להילחם נגדו בכל האמצעים עד להכרעתו. בתנאים אלה, גם אם מסיבות שונות מושג עימו הסכם של אי-לוחמה, הסכם זה הוא זמני בלבד.

האינדוקטרינציה למאבק אלים מתבטאת בנקודות שלהלן:

- העדר כל קריאה לשלום עם ישראל. יש התייחסויות כלליות לשלום בלי איזכור ישראל, חוץ מהדרישה "לסיים את הכיבוש" שלפי האמור בספרי הלימוד החל ב-1948. אפילו במקרה הבודד שבו מצטטים את מכתבו של ערפאת לרבין בדבר המחוייבות לשלום ולדו-קיום עם ישראל, ערב החתימה על הסכם אוסלו, לא מנוצל הדבר לקידום רעיון השלום עם ישראל הלכה למעשה. כנ"ל לגבי הכרזות של גורמים זרים בדבר שלום ודו-קיום בשלום (למשל, תכנית "מפת הדרכים" של ממשל בוש): הן מצוטטות ללא הערות. בספרים שיצאו עד כה מאז 2016, לעומת זאת, אין שום התייחסות לנושא השלום.

- לעומת זאת, יש הרבה מאד התייחסויות לפתרון אלים של הסכסוך בדמות מאבק לשחרור פלסטין שבשום מקום אינו מוגבל בקווי 1967. להיפך, הדגשת האופי הפלסטיני של אזורים, אתרים וערים בישראל שבגבולותיה מלפני 1967 מביאה להכרה אצל התלמידים כי המאבק לשחרור אינו מסתיים בקווים אלה. גם שיבת הפליטים - וכאן ברור שמדובר בשטחי ישראל שמלפני 1967 - מתוארת

לעיתים במאפיינים אלימים, וספרי הלימוד של 2017 מדגישים כי שטחים ישראליים אלה הפכו למעשה בעת השיבה לשטח ריבוני פלסטיני שעליו יונף הדגל הפלסטיני.

- במסגרת המאבק האלים נעשה שימוש בערכים אסלאמיים מסורתיים במטרה להקנות לו אופי דתי ובכך להגביר את הדבקות בו בקרב התלמידים אשר משתייכים לחברה מסורתית ברובה. ערכים אלה הם: מלחמת קודש (ג'יהאד), עמידה על המשמר נגד אויבי האסלאם (ריבאט), ומרטיריות (שהאדה).

- יצוין כי בספרים שיצאו עד כה אין עידוד ישיר למעשי טרור נגד ישראל בספרים, להוציא התייחסות חיובית אחת לפעילות כזאת מהעבר (החדירות מדרום לבנון בשנות ה-70 של המאה שעברה). לעומת זאת, יש עידוד עקיף למעשים אלה ע"י העלאת על נס של חברי הארגונים הפלסטינים המזויינים המבצעים אותם. אלה מכונים "המקריבים עצמם" (פדאי), וכשהם נהרגים או נאסרים מכנים אותם בספרים "מרטירים" (שהיד) או "שבויים" (אסיר), בהתאמה. התוספת לעניין זה בספרים של 2017 - איזכור שמה של הטרוריסטית דלאל אל-מוגרב, מנהיגת התקפת הטרור בכביש החוף ב-1978, כגיבורה ומרטירית.

- הלגיטימציה ל אלימות היא גם דתית - הגנה על האסלאם וקדשיו (אלאקצא), גם מוסרית - לאור הרוע הטמון ביריב, גם משפטית - כי הוא נתפס ככובש זר בניגוד לחוק הבינ"ל, וגם הגיונית - כי הוא מהווה איום קיומי.

- חידוש מהותי שנעשה בספר ממהדורת 2016: לראשונה מופיע טקסט המתייחס לגורל היהודים בארץ לאחר שחרורה - סילוק הגזלן הזר (שם-קוד לישראל) והשמדת שרידיו המובסים (6 מיליון היהודים החיים בישראל). עד כה לא נדון הנושא הזה כלל. ההחמרה ביחס ל"אחר" היהודי-ישראלי בספרים החדשים בהקשר הלחימה נגדו מתבטאת גם בתיאור התקפה בבקבוקי תבערה על אוטובוס ישראלי כ"חגיגת צלי".

מנתונים אלה עולה כי ספרי הלימוד של הרש"פ מכינים את התלמידים נפשית ורעיונית למאבק אלים לחיסולה של מדינת ישראל בעתיד, על תושביה היהודים. הגמישות היחידה המתגלה בספרים אלה, בהשוואה לספרי ממשלות ערביות אחרות שנבדקו, היא, שבמקום הביטוי המפורש "חיסול ישראל" משתמשים שם במונח העמום "שחרור פלסטין מהכיבוש", כאשר כיבוש זה מוגדר בפירוש ככולל את שטחי ישראל בגבולותיה שמלפני 1967. רושם זה אף מתחזק מקריאה בספרי הלימוד החדשים של הרש"פ שיצאו ב-2016 - 2017: דחיית קיומה של ישראל ונוכחות היהודים בארץ נעשתה כוללת ומקיפה יותר ללא כל סדקים, והשנאה ל"אחר" היהודי-ישראלי כבר אינה רוויית-רגש כבעבר אלא קרה ומחושבת. מדובר כאן, למעשה, בהנחת יסודות מסיביים יותר מבעבר למלחמה עתידית.

לאור מצב זה ברור לכל אדם בר-דעת כי אין לצפות לשום התקדמות לפתרון של שלום לסכסוך, לא היום ולא בעתיד, ללא שינוי טוטאלי של קו מחשבה זה של הרש"פ המוחדר בשיטתיות לתלמידיה מזה למעלה מעשרים שנה.

היתה בעבר תקווה לשינוי כזה. שלושת עקרונות היסוד שלעיל הוכנסו לתכנית הלימודים של הרש"פ ע"י מייסדה ונשיאה הראשון יאסר ערפאת. עד מותו בנובמבר 2004 הושלמה הוצאת ספרי הלימוד לכיתות א'-ו'. ספרי הלימוד לכתה י"א כבר הוצאו לאור תחת ממשלתו של יורשו, מחמוד עבאס, ובהם נצפו מספר שינויים חשובים לטובה, אם כי עקרונות היסוד עצמם לא שוננו. למשל, השם "ישראל" הופיע על שתי מפות, אף כי שטחה מלפני 1967 עדיין תואר כ"כבוש". מפה נוספת כללה את הערים היהודיות בישראל, אף כי אי אפשר היה לקרוא את שמותיהן שהודפסו בפונט קטן מאד. הוחל בשימוש בשם "ישראל" לציון שטח ישראל מלפני 1967, בצד המשך השימוש בביטויים העוקפים. הוכנס פרק בן 2.5 עמודים על ההיסטוריה היהודית העתיקה בארץ, תוך שימוש בביטוי "המדינה היהודית", ובספר אחר

נרמזה נוכחות היהודים בירושלים בעת העתיקה. הובא חדית' מפי נביא האסלאם המציג את היהודים כבני אנוש. בפעם הראשונה נמסרה בספר לימוד של הרש"פ הודאה מפורשת כי הפלסטינים הם שהחלו במלחמת 1948 תוך התנגדות להחלטת החלוקה של האו"ם. והיו עוד שינויים מסוג זה, פחות מהותיים. ספרי כהן י"ב, לעומת זאת, נכתבו כבר בצל ממשלת חמאס ברש"פ שהוקמה לאחר הבחירות החופשיות שם בראשית 2006 ובהם נעצרה מגמת השינוי שבספרי כהן י"א. הם עצמם עדיין נלמדים, לפחות עד שיוחלפו למעשה, אלא שבהדפסות מאוחרות יותר נעשו בהם שינויים. למשל, הושמט המשפט ובו הביטוי "המדינה היהודית" והושמט החדית' הפרו-יהודי.

בנספח שאחרי סיכום זה מובאים עקרונות אונסק"ו לגבי חינוך לשלום ולסובלנות כלפי ה"אחר". אם נבחן את השאלות המופיעות בהם אחת לאחת, לאור חומר ספרי הלימוד של הרש"פ שהובא לעיל, נמצא שכל התשובות עליהן שליליות. על-מנת שתכנית הלימודים של הרש"פ תהיה תכנית מחנכת לשלום ולדו-קיום ברוח עקרונות אונסק"ו היא תצטרך לעמוד בדרישות הפרטניות שלהלן:

1. על השם "ישראל" להופיע בכל מפה המציינת גבולות מדיניים של היום.
2. יש להציג את ישראל כמדינה ריבונית בכל טקסט המונה את מדינות האזור.
3. אין להציג אזורים, ערים או אתרים בשטח ישראל בגבולותיה מלפני 1967 כפלסטיניים בלעדית.
4. כל דיון במקומות הקדושים חייב להזכיר גם את אלה היהודיים.
5. כל דיון בנושאי אוכלוסיה בארץ חייב לכלול את 6.3 מיליון היהודים החיים בה, ועריהם המרכזיות חייבות להופיע על המפה בשמותיהן.
6. אין להשתמש בביטויים עוקפים לציון שטח ישראל שמלפני 1967.
7. אין לזייף מסמכים היסטוריים (כגון הבול המנדטורי).
8. אסור שספרי הלימוד יכללו ביטוי דמוניזציה ארסיים, או ביטויי דה-הומניזציה החורגים מעצם הצגת ה"אחר" היהודי-ישראלי כיריב לגיטימי בעל זכויות, אינטרסים ועמדות משלו.
9. כדי לאזן את הדמוניזציה הנעשית ל"אחר" כיריב, וכאויב בעבר - לפני הסכמי אוסלו, יש להוסיף לספרים חומר אובייקטיבי עליו.
10. חשוב מאד להדגיש בספרי הלימוד כי, על אף הסכסוך, הפרט היהודי-ישראלי הוא גם אדם, נוסף על היותו יריב, ויש להתנהג אליו בהתאם.
11. על הספרים להדגיש כי השלום עם מדינת ישראל הוא בחירה אסטרטגית פלסטינית בתוקף הסכמי אוסלו וכי המו"מ הוא הדרך היחידה לפתרון הסכסוך - כפי שנעשה בספרי הלימוד הישראליים.
12. לכן, על הספרים להימנע מהצגת מאבק מזוין או אלים כאמצעי לפתרון הסכסוך.
13. יש לאזכר את הערכים האסלאמיים המסורתיים כמו ג'יהאד, ריבאט ומרטירות בהקשרים היסטוריים בלבד - כפי שנעשה, למשל, בספרי הלימוד התוניסאים שמלפני המהפיכה שם - ולא כהנחיות לפעולה עתידית במסגרת הסכסוך.
14. על המאבק הטריטוריאלי נגד ישראל להצטמצם לשטחי יהודה, שומרון ועזה בלבד ולא לכלול את שטחי ישראל בגבולותיה שמלפני 1967.
15. כל דיון בתוצאות מלחמת 1948 המכונות "נכבה" חייב להדגיש את העובדה כי היה זה הצד הפלסטיני שפתח באותה מלחמה, וכי ה"נכבה" לא היתה תוצאה של תוקפנות יהודית - בניגוד לנאמר בספרים היום.
16. בהקשר זה, יש ללמד את התלמידים להכיר בשותפות הצד הפלסטיני לאחריות על ארועי עבר במסגרת הסכסוך ולא לצמצם אחריות זו לצד היריב לבדו. למשל, יש לציין כי פיגועי ההתאבדות הרבים מצד פלסטינים בשנת 2002 הם שהובילו להחלטת ישראל להקים את גדר ההפרדה.

17. יש להציג את מה שמכונה "זכות השיבה" כדרישה פלסטינית במסגרת המו"מ לפתרון מה שמכונה "בעיית הפליטים", והפתרון עצמו - יהא אשר יהיה - יושג בהסכמה בין הצדדים.

אולם אם הדרישה לשינוי בגישת הרש"פ משולבת בתהליך השלום ותלויה במידה רבה בתנאים הפוליטיים השוררים בין שני צדדי הסכסוך, אין זה כך לגבי אונר"א. כאן המקום להזכיר כי אונר"א (□□□□) - סוכנות הסעד והתעסוקה לפליטי מלחמת 1948 הערבים אשר הוקמה בעקבות אותה מלחמה - מנציחה את מעמדם הן ע"י רישום צאצאיהם כפליטים זה שלושה דורות ויותר, תוך הגדלת מספרם לממדים אסטרונומיים במהלך שבעת העשורים שחלפו מאז, והן ע"י מניעת השתקעותם במקומות מגוריהם הנוכחיים, תוך החזקתם תחת תנאי קיום ירודים ומשפילים במחנות בשטחי פעילותה ביהודה ושומרון, עזה, ירדן, סוריה ולבנון. כל זאת, בניגוד למדיניות הנקוטה בידי נציבות הפליטים הכללית של האו"ם (□□□□) לגבי שאר מיליוני הפליטים בעולם. אונר"א מקיימת שירותי חינוך לילדי הפלסטינים הרשומים אצלה כ"פליטים" עד גיל תיכון, לא כולל, ובשטחי הרש"פ היא אחראית על חינוכם של כרבע מתלמידי בתיה"ס. אף כי היא מוציאה, כאמור, ספרי לימוד בנושאי שלום, סובלנות וזכויות אדם, נדונים נושאים אלה במסגרת החברה הפלסטינית בלבד, ללא נגיעה בסכסוך עצמו כלל. מכאן שספרי הלימוד של הרש"פ שנסקרו לעיל הם היחידים בבתי"ס של אונר"א שעוסקים ביחס ל"אחר" ולשלום במסגרת הסכסוך.

בבדיקת חומר ספרי הלימוד עד כיתות ט' שבשימוש אונר"א מתגלה תמונה קשה ביותר. אמנם חלק מקטעי הדמוניזציה החמורה נגד היהודים אינם מופיעים בהם, משום שהם נמצאים בעיקרם בספרי הכיתות הגבוהות יותר שאותן אונר"א אינה מלמדת, אך, מצד שני, גם הקטעים המתונים יחסית של ספרי כיתות י"א אינם נמצאים בבתי"ס שלה. לעומת זאת, ספרי הלימוד הנוספים המוצאים לאור ע"י ממשלת חמאס בעזה, ואשר כוללים קטעים אנטישמיים גלויים והסתה גלויה למאבק מזויין לחיסול ישראל, נלמדים בחלקם ב-257 בתי"ס של אונר"א שם, שבהם למדו בשנה"ל 2015/16 כרבע מיליון תלמידים. דבר זה התגלה באמצעות טופסי בחינות אמצע השנה בבתי"ס של אונר"א שפורסמו על-ידה שנה קודם לכן באינטרנט.

אונר"א, יש להזכיר, היא ארגון בינ"ל שאינו אמור להיות צד לסכסוך המזרח-תיכוני, אלא הוא מחוייב לעקרונות האו"ם בדבר פתרון של שלום בין הצדדים לו. לכן, לא ייתכן שבבתי"ס של ארגון כזה יילמדו טקסטים הקוראים למאבק אלים נגד ישראל ולג'יהאד, בייחוד כאשר המאבק אינו מוגבל לשטחים הנחשבים, אולי, בעיני העולם הרחב ככבושים, אלא מכסה גם את שטחי מדינת ישראל הריבונית כפי שהיא מוכרת בזירה הבינ"ל. אונר"א גם מחוייבת, כארגון של האו"ם, למנוע מצב שבו מוצגת מדינה חברה באו"ם - ישראל - כבלתי לגיטימית בפני תלמידי בתי"ס שהיא מנהלת, הן בטקסט והן על גבי מפות. ספר לימוד שישראל אינה מסומנת בו על המפה אינו אמור להיכנס בכלל לשימוש בבי"ס של אונר"א. אפילו אם ישראל עצמה מאפשרת לספרים כאלה להילמד בבתי"ס בירושלים הנתונה לריבונותה, עקב שיקולים פוליטיים כאלה או אחרים, אין פריבילגיה זו נתונה לארגון כאונר"א, שאינו אמור לנקוט עמדה פוליטית כלשהי.

מעבר לעניינים אלה קיים גם ההיבט המקצועי של החינוך, שגם בו נכשלת אונר"א ע"י אימוץ תכנים המעוררים סימן שאלה, במקרה הטוב. לדוגמה - פיברוק המוצא הכנעני של הפלסטינים, או - חמור מזה - זיוף הבול המנדטורי, במסגרת מסע הדלגיטימציה של ישראל והיהודים.

כמו-כן, אסור לשכוח את אחריותה המוסרית של אונר"א לעתידם של הילדים והנערים שהיא מחנכת, שכן מתן הכשר לרש"פ להכניס אל בתיה"ס של אונר"א ספרי לימוד המחנכים למלחמה עתידית נגד ישראל מהווה בגידה בחובתה של אונר"א להגן על הילדים הפלסטינים מפני עתיד כזה.

לסיכום, ישנם דברים שאסור לאונר"א ללמד! לכן, מצב ספרי הלימוד בבתיה"ס שלה טעון תיקון מייד, בלא כל קשר להתפתחויות היחסים בין צדדי הסכסוך, ומצופה מהמדינות הדמוקרטיות המממנות את פעילותה החינוכית לדרוש זאת.

נספח: עקרונות אונסק"ו לגבי חינוך לשלום ולסובלנות

- האם תכנית הלימודים מקדמת סובלנות, הבנה וכבוד כלפי ה"אחר" וכלפי תרבותו, הישגיו, ערכיו ואורח החיים שלו?⁶²
- האם תכנית הלימודים מפתחת יכולת לפתור סכסוכים פתרון בלתי אליים?⁶³
- האם תכנית הלימודים מקדמת שלום?⁶⁴
- האם תכנית הלימודים מקדמת הבנה ושיתוף פעולה בינלאומיים ומניעה את התלמיד להבין ולשאת באחריות לשמירה על השלום?⁶⁵
- האם תכנית הלימודים נקיה ממלים, דימויים ואידיאולוגיות שעלולים ליצור דעות קדומות, תפיסות מוטעות, סטראוטיפים, אי-הבנות, חוסר אמון, שנאה על רקע גזעי, קנאות דתית ואיבה על רקע לאומי, וכן כל סוג של שנאה ובוז לקבוצות או עמים אחרים?⁶⁶
- האם כל החומר החינוכי (ספרי לימוד, חוברות עבודה, מדריכי מורים, מפות, איורים, עזרי הוראה) מעודכן, מדויק, מאוזן ונקי מדעה קדומה? האם נעשה בו שימוש בקני-מידה שווים לקידום הכרה והבנה הדדית בין עמים שונים?⁶⁷
- האם תכנית הלימודים כוללת נתונים אובייקטיביים מלאים ומעודכנים וניתוח ביקורתי של הגורמים ההיסטוריים ובני זמננו שביסוד הניגודים, הסכסוכים והמתרחקות בין מדינות וקבוצות, כולל דיון בדרכים להתגבר על אותם ניגודים?⁶⁸

⁶² מבוסס על "הכרזת העקרונות בנוגע לסובלנות" שנחתמה ע"י המדינות חברות הארגון ביום 16 נובמבר 1995, סעיפים 1, 4.2.

⁶³ מבוסס על "המסגרת המשולבת לפעולה בנוגע לחינוך לשלום, לזכויות אדם ודמוקרטיה" שאושרה ע"י ועידת אונסק"ו בפריז, נובמבר 1995, סעיף 9 ועל "הכרזת העקרונות בנוגע לסובלנות" הנ"ל, סעיף 5.

⁶⁴ שם, סעיף 6.

⁶⁵ מבוסס על "המלצות אונסק"ו בנוגע לחינוך להבנה, שיתוף פעולה ושלום בינלאומיים, ובנוגע לחינוך לזכויות אדם וחירויות יסוד", אשר אומצו ע"י הוועידה הכללית בפריז ביום 19 נובמבר 1974, סעיפים 6, 7, 6, 7.

⁶⁶ שם, סעיפים 6, 7, 6, 7, 39) וכן "המסגרת המשולבת" הנ"ל, סעיף 18.

⁶⁷ שם, סעיפים 39, 45) וכן "הכרזת העקרונות בנוגע לסובלנות", סעיף 4.3.

⁶⁸ מבוסס על "המלצות אונסק"ו" הנ"ל, סעיף 14).

רשימת מקורות

שפה ערבית

1. שפתנו היפה, כתה א', חלק א' (2015)
2. שפתנו היפה, כתה א', חלק א' (2016)
3. שפתנו היפה, כתה א', חלק ב' (2014)
4. שפתנו היפה, כתה א', חלק ב' (2016)
5. שפתנו היפה, כתה ב', חלק א' (2014)
6. שפתנו היפה, כתה ב', חלק א' (2016)
7. שפתנו היפה, כתה ב', חלק ב' (2014)
8. שפתנו היפה, כתה ב', חלק ב' (2016)
9. שפתנו היפה, כתה ג', חלק א' (2014)
10. שפתנו היפה, כתה ג', חלק א' (2016)
11. שפתנו היפה, כתה ג', חלק ב' (2015)
12. שפתנו היפה, כתה ג', חלק ב' (2016)
13. שפתנו היפה, כתה ד', חלק א' (2014)
14. שפתנו היפה, כתה ד', חלק א' (2016)
15. שפתנו היפה, כתה ד', חלק ב' (2014)
16. שפתנו היפה, כתה ד', חלק ב' (2016)
17. שפתנו היפה, כתה ה', חלק א' (2015)
18. השפה הערבית, כתה ה', חלק א' (2017)
19. שפתנו היפה, כתה ה', חלק ב' (2014)
20. שפתנו היפה, כתה ו', חלק א' (2014)
21. השפה הערבית, כתה ו', חלק א' (2017)
22. שפתנו היפה, כתה ו', חלק ב' (2014)
23. שפתנו היפה, כתה ז', חלק א' (2014)
24. השפה הערבית, כתה ז', חלק א' (2017)
25. שפתנו היפה, כתה ז', חלק ב' (2014)
26. קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק א' (2015)
27. השפה הערבית, כתה ח', חלק א' (2017)
28. קריאה וטקסטים, כתה ח', חלק ב' (2015)
29. מדעי הלשון, כתה ח', חלק א' (2013)
30. מדעי הלשון, כתה ח', חלק ב' (2014)
31. קריאה וטקסטים, כתה ט', חלק א' (2015)
32. השפה הערבית, כתה ט', חלק א' (2017)
33. קריאה וטקסטים, כתה ט', חלק ב' (2014)
34. מדעי הלשון, כתה ט', חלק א' (2015)
35. מדעי הלשון, כתה ט', חלק ב' (2015)
36. קריאה וטקסטים, כתה י', חלק א' (2015)
37. השפה הערבית, כתה י', חלק א' (2017)
38. קריאה וטקסטים, כתה י', חלק ב' (2015)
39. מדעי הלשון, כתה י' (2015)
40. השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתה י"א, חלק א' (2014)

41. השפה הערבית 2: ספרות ורטוריקה, כתה י"א, (2017)
42. השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתה י"א, חלק ב' (2015)
43. השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"א (2014)
44. השפה הערבית: קריאה, ספרות, ביקורת, כתה י"ב (2014)
45. השפה הערבית: מדעי הלשון, כתה י"ב (2015)

מתמטיקה

1. מתמטיקה, כתה א', חלק א' (2016)
2. מתמטיקה, כתה א, חלק ב' (2016)
3. מתמטיקה, כתה ב', חלק א' (2016)
4. מתמטיקה, כתה ב', חלק ב' (2016)
5. מתמטיקה, כתה ג', חלק א' (2016)
6. מתמטיקה, כתה ג', חלק ב' (2016)
7. מתמטיקה, כתה ד', חלק א' (2016)
8. מתמטיקה, כתה ד', חלק ב' (2016)
9. מתמטיקה, כתה ה', חלק א' (2017)
10. מתמטיקה, כתה ו', חלק א' (2017)
11. מתמטיקה, כתה ז', חלק א' (2017)
12. מתמטיקה, כתה ח', חלק א' (2017)
13. מתמטיקה, כתה ט', חלק א' (2017)
14. מתמטיקה, כתה י', חלק א' (2017)
15. מתמטיקה, כתה י"א, חלק א' (2017)

מדעים

1. מדעים וחיים, כתה ג', חלק א' (2016)
2. מדעים וחיים, כתה ג', חלק ב' (2016)
3. מדעים וחיים, כתה ד', חלק א' (2016)
4. מדעים וחיים, כתה ד', חלק ב' (2016)
5. מדעים וחיים, כתה ז', חלק א' (2017)
6. מדעים וחיים, כתה ח', חלק א' (2017)
7. מדעים וחיים, כתה ט', חלק א' (2017)
8. השכלה מדעית, כתה י"א (2017)

טכנולוגיה

1. טכנולוגיה, כתה ז' (2016)
2. טכנולוגיה, כתה ט' (2017)
3. טכנולוגיה, כתה י' (2016)
4. טכנולוגיה, כתה י"א (2016)
5. טכנולוגיה, כתה י"ב (2017)

כימיה

1. כימיה, כתה י' (2017)
2. כימיה, כתה י"א [ריאלית], חלק א' (2017)

ביולוגיה

1. ביולוגיה, כתה י' (2017)
2. ביולוגיה, כתה י"א [ריאלית], חלק א' (2017)

חינוך אסלאמי

1. חינוך אסלאמי, כתה א', חלק א' (2014)
2. חינוך אסלאמי, כתה א', חלק א' (2016)
3. חינוך אסלאמי, כתה א', חלק ב' (2014)
4. חינוך אסלאמי, כתה א', חלק ב' (2016)
5. חינוך אסלאמי, כתה ב', חלק א' (2014)
6. חינוך אסלאמי, כתה ב', חלק א' (2016)
7. חינוך אסלאמי, כתה ב' חלק ב' (2015)
8. חינוך אסלאמי, כתה ב', חלק ב' (2016)
9. חינוך אסלאמי, כתה ג', חלק א' (2015)
10. חינוך אסלאמי, כתה ג', חלק א' (2016)
11. חינוך אסלאמי, כתה ג', חלק ב' (2014)
12. חינוך אסלאמי, כתה ג', חלק ב' (2016)
13. חינוך אסלאמי, כתה ד', חלק א' (2015)
14. חינוך אסלאמי, כתה ד', חלק א' (2016)
15. חינוך אסלאמי, כתה ד', חלק ב' (2015)
16. חינוך אסלאמי, כתה ד', חלק ב' (2016)
17. חינוך אסלאמי, כתה ה', חלק א' (2014)
18. חינוך אסלאמי, כתה ה', חלק ב' (2015)
19. קריאת קוראן בטעמים, כתה ה' (2014)
20. חינוך אסלאמי, כתה ו', חלק א' (2015)
21. חינוך אסלאמי, כתה ו', חלק ב' (2015)
22. קריאת קוראן בטעמים, כתה ו' (2015)
23. חינוך אסלאמי, כתה ז', חלק א' (2015)
24. חינוך אסלאמי, כתה ז', חלק ב' (2015)
25. קריאת קוראן בטעמים, כתה ז' (2015)
26. חינוך אסלאמי, כתה ח', חלק א' (2014)
27. חינוך אסלאמי, כתה ח', חלק ב' (2015)
28. קריאת קוראן בטעמים, כתה ח' (2015)
29. חינוך אסלאמי, כתה ט', חלק א' (2015)
30. חינוך אסלאמי, כתה ט', חלק ב' (2015)
31. קריאת קוראן בטעמים, כתה ט' (2014)
32. חינוך אסלאמי, כתה י' חלק א' (2015)
33. חינוך אסלאמי, כתה י', חלק ב' (2013)
34. קריאת קוראן בטעמים, כתה י' (2014)
35. חינוך אסלאמי, כתה י"א, חלק א' (2015)
36. חינוך אסלאמי, כתה י"א, חלק ב' (2014)
37. חינוך אסלאמי, כתה י"ב (2014)

חינוך נוצרי

1. *חינוך דתי נוצרי*, כתה א' (2000)
2. *חינוך נוצרי*, כתה א', חלק א' (2016)
3. *חינוך נוצרי*, כתה א', חלק ב' (2016)
4. *חינוך נוצרי*, כתה ב' (2010)
5. *חינוך נוצרי*, כתה ב', חלק א' (2016)
6. *חינוך נוצרי*, כתה ב', חלק ב' (2016)
7. *חינוך נוצרי*, כתה ג' (2002)
8. *חינוך נוצרי*, כתה ג', חלק א' (2016)
9. *חינוך נוצרי*, כתה ג', חלק ב' (2016)
10. *חינוך נוצרי*, כתה ד' (2005)
11. *חינוך נוצרי*, כתה ד', חלק א' (2016)
12. *חינוך נוצרי*, כתה ד', חלק ב' (2016)
13. *חינוך נוצרי*, כתה ה' (2004)
14. *חינוך דתי נוצרי*, כתה ו' (2000)
15. *חינוך נוצרי*, כתה ז' (2001)
16. *חינוך נוצרי*, כתה ח' (2008)
17. *חינוך נוצרי*, כתה ט' (2003)
18. *חינוך נוצרי*, כתה י' (2013)
19. *חינוך נוצרי*, כתה י"א (2005)
20. *חינוך נוצרי*, כתה י"ב (2006)

חינוך לאומי

1. *חינוך לאומי*, כתה א', חלק א' (2013)
2. *חינוך לאומי ולחיים*, כתה א', חלק א' (2016)
3. *חינוך לאומי*, כתה א', חלק ב' (2015)
4. *חינוך לאומי ולחיים*, כתה א', חלק ב' (2016)
5. *חינוך לאומי*, כתה ב', חלק א' (2015)
6. *חינוך לאומי ולחיים*, כתה ב', חלק א' (2016)
7. *חינוך לאומי*, כתה ב', חלק ב' (2015)
8. *חינוך לאומי ולחיים*, כתה ב', חלק ב' (2016)
9. *חינוך לאומי*, כתה ג', חלק א' (2015)
10. *טיפוח [תנשיאה] לאומי וחברתי*, כתה ג', חלק א' (2016)
11. *חינוך לאומי*, כתה ג', חלק ב' (2015)
12. *טיפוח לאומי וחברתי*, כתה ג', חלק ב' (2016)
13. *חינוך לאומי*, כתה ד', חלק א' (2014)
14. *טיפוח לאומי וחברתי*, כתה ד', חלק א' (2016)
15. *חינוך לאומי*, כתה ד', חלק ב' (2014)
16. *טיפוח לאומי וחברתי*, כתה ד', חלק ב' (2016)
17. *חינוך לאומי*, כתה ה' (2014)
18. *חינוך לאומי*, כתה ו' (2014)
19. *חינוך לאומי*, כתה ז' (2013)

אזרחות

1. אזרחות, כתה א', חלק א' (2014)
2. אזרחות, כתה א', חלק ב' (2014)
3. אזרחות, כתה ב', חלק א' (2014)
4. אזרחות, כתה ב', חלק ב' (2014)
5. אזרחות, כתה ג', חלק א' (2015)
6. אזרחות, כתה ג', חלק ב' (2015)
7. אזרחות, כתה ד', חלק א' (2015)
8. אזרחות, כתה ד', חלק ב' (2015)
9. אזרחות, כתה ה' (2014)
10. אזרחות, כתה ו' (2015)
11. אזרחות, כתה ז' (2014)
12. אזרחות, כתה ח' (2013)
13. אזרחות, כתה ט' (2013)

לימודי חברה

1. לימודי חברה, כתה ה', חלק א' (2017)
2. לימודי חברה, כתה ו', חלק א' (2017)
3. לימודי חברה, כתה ז', חלק א' (2017)
4. לימודי חברה, כתה ח', חלק א' (2017)
5. לימודי חברה, כתה ט', חלק א' (2017)

היסטוריה

1. היסטוריה של הציביליזציות העתיקות, כתה ה' (2014)
2. היסטוריה של הערבים והמוסלמים, כתה ו' (2014)
3. היסטוריה של ימי הביניים, כתה ז' (2014)
4. היסטוריה של הציביליזציה הערבית המוסלמית, כתה ח' (2014)
5. היסטוריה ערבית מודרנית ובת-זמננו, כתה ט' (2014)
6. היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של העולם, כתה י' (2015)
7. היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק א' (2015)
8. לימודי היסטוריה [האימפריאליזם], כתה י"א, חלק א' (2017)
9. היסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י"א, חלק ב' (2014)
10. היסטוריה של הערבים והעולם במאה העשרים, כתה י"ב [הומניסטית] (2014)

סוגיות אקטואליות

1. סוגיות אקטואליות, כתה י"א [הומניסטית] (2014)
2. סוגיות אקטואליות, כתה י"ב [הומניסטית] (2014)

גיאוגרפיה

1. גיאוגרפיה פיזית, כתה ה' (2014)
2. גיאוגרפיה אנושית, כתה ו' (2014)
3. גיאוגרפיה של פלסטין, כתה ז' (2014)
4. גיאוגרפיה של הסביבה, כתה ח' (2014)

5. גיאוגרפיה של המולדת הערבית, כתה ט' (2015)
6. גיאוגרפיה של יבשות העולם, כתה י' (2015)
7. גיאוגרפיה פיזית ואנושית, כתה י"א, חלק א' (2015)
8. גיאוגרפיה פיזית ואנושית, כתה י"א, חלק ב' (2014)
9. גיאוגרפיה פיזית ואנושית, כתה י"ב (2015)

ספרי המגמה ההילכתית

1. הקוראן הנכבד ומדעיו, כתה י"א (2013)
2. הקוראן הנכבד ומדעיו, כתה י"ב (2013)
3. החדית' [אמרות הנביא מוחמד] הנאצל ומדעיו, כתה י"א (2013)
4. החדית' הנאצל ומדעיו, כתה י"ב (2013)
5. תורת הפסיקה המשפטית האסלאמית [פיקה] ויסודותיה, כתה י"א (2013)
6. תורת הפסיקה המשפטית האסלאמית - פעולות עסקיות [מועאמלאת], כתה י"ב (2013)
7. האמונה, כתה י"א (2013)
8. שיטות ההטפה המיסיונרית [דעווה] ותורת הנאום, כתה י"א (2013)
9. סדרים [נוט'ום] אסלאמיים, כתה י"ב (2012)

סה"כ ספרים שנבדקו: 201

החוקרים

ארנון גרויס

ד"ר ארנון גרויס הוא עיתונאי בשפה הערבית בגימלאות, שמילא תפקידים שונים בקול ישראל בערבית במשך 42 שנות עבודתו שם, החל מ-1973. הוא מזרחן בהשכלתו, בעל תואר ד"ר מהמחלקה ללימודי המזרח הקרוב באוניברסיטת פרינסטון בארה"ב. ד"ר גרויס לימד מספר שנים באוניברסיטה העברית בתחומי המזה"ת והשפה הערבית. מאז שנת 2000 הוא עוסק בחקר ספרי לימוד במזה"ת ופרסם למעלה מתריסר דו"חות על היחס ל"אחר" ולשלום בספרי הלימוד של מצרים, סוריה, סעודיה, איראן, תוניסיה והרשות הפלסטינית. את סיכום מחקריו, תוך השוואת ספרי הרש"פ לאלה של ישראל ומדינות אחרות במזה"ת, פרסם במאמרו: "De-legitimization of Israel in Palestinian Authority", *Schoolbooks, Israel Affairs, Vol. 18 (2012), Issue 3, pp. 455-484*. ד"ר גרויס הציג את ממצאי מחקריו בפני קובעי מדיניות, חוקרים וגורמי תקשורת בארץ ובעולם ובכלל זה בקונגרס האמריקני, בפרלמנט האירופי, בפרלמנטים הקנדי, הבריטי והצרפתי, ובכנסת.

רוני שקד

ד"ר רוני שקד הוא רכז יחידת המזה"ת במכון המחקר ע"ש הארי ס. טרומן לקידום השלום של האוניברסיטה העברית. התמחותו היא בתחום החברה הפלסטינית ועמדותיה בהקשר הסכסוך. נושא עבודת הדוקטור שלו באוניברסיטה העברית הוא "אתוס הסכסוך של החברה הפלסטינית". ד"ר שקד מלווה את הסכסוך הישראלי-פלסטיני מאז שנת 1968 ושימש במשך כשלושים שנה (מאז 1983) ככתב ופרשן לענייני הפלסטינים של העיתון "ידיעות אחרונות". ד"ר שקד פרסם מספר ספרים בנושא וביניהם: "חמאס - מאמונה באללה לדרך הטרור" (1994) עם העיתונאית אביבה שאבי, "על הגדר - הפלסטינים בישראל, רדיקליזם לאומי" (2012), "מבט מאחורי הכאפיה: אתוס הסכסוך של החברה הפלסטינית" (אמור לצאת במהלך 2017). בשנים האחרונות חוקר ד"ר שקד אספקטים שונים של ההתייחסות לסכסוך בסביבה הבית-ספרית באזורי יהודה, שומרון ועזה, ובייחוד בבתי"ס המנוהלים ע"י סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם (אונר"א) לפליטים הפלסטינים שם. מחקריו בתחום זה הוצגו בפני קובעי מדיניות וגורמי תקשורת בארץ ובחו"ל.

Recent BESA Center Publications

Mideast Security and Policy Studies

- No. 112 Changing Japanese Defense Policies, *Eyal Ben-Ari*, February 2015
- No. 113 Obama, The Reluctant Realist, *Steven R. David*, June 2015
- No. 114 Israel's Role in the Struggle over the Iranian Nuclear Project, *Yossi Kuperwasser*, June 2015
- No. 115 Deterrence Campaigns: Lessons from IDF Operations in Gaza, *Moni Chorev*, October, 2015 (Hebrew), March 2016 (English)
- No. 116 Hamas: A Social Welfare Government or War Machine?, *Hillel Frisch*, November 2015
- No. 117 The Mediterranean as a Strategic Environment: Learning a New Geopolitical Language, *Eran Lerman*, February 2016
- No. 118 The ISIS Challenge in Syria: Implications for Israeli Security, *Hillel Frisch*, May 2016
- No. 119 Indian Responses to Israel's Gaza Operations, *S. Samuel C. Rajiv*, May 2016
- No. 120 The Return of the Russian Bear to the Middle East, *Shay Har-Zvi*, May 2016 (Hebrew)
- No. 121 Trends in US Congressional Support for Israel, *Amnon Cavari with Elan Nyer*, June 2016
- No. 122 Implications of US Disengagement from the Middle East, *Efraim Inbar*, June 2016
- No. 123 The Oslo Disaster, *Efraim Karsh*, September 2016
- No. 124 The Game of Camps: Ideological Fault Lines in the Wreckage of the Arab State System, *Eran Lerman*, September 2016
- No. 125 Medium-Intensity Threats: The Case for Beefed-Up IDF Ground Forces, *Eado Hecht and Eitan Shamir*, October 2016 - online only
- No. 126 The Libyan Tragedy and Its Meaning: The Wages of Indecision, *Eran Lerman*, December 2016
- No. 127 North Korea and the Middle East, *Alon Levkowitz*, January 2017
- No. 128 The IDF's Small Wars, *Efraim Inbar ed.*, February 2017 (Hebrew)
- No. 129 Withdrawal or Annexation? Israel's Inelegent Options in Judea and Samaria, *Yaakov Amidror*, February 2017 (Hebrew)
- No. 130 The Kurds in a Volatile Middle East, *Ofra Bengio*, February 2017
- No. 131 Qatar: The Limits of Nouveau Riche Diplomacy, *Gil Feiler and Hayim Zeev*, April 2017
- No. 132 Are Lone Wolves Really Acting Alone? The Wave of Terror 2008-2015, *Shaul Bartal and Hillel Frisch*, May 2017 (Hebrew) - online only
- No. 133 Saudi Arabia, the Gulf, and the New Regional Landscape, *Joshua Teitelbaum, ed.*, May 2017
- No. 134 Rethinking the Six-Day War, *Efraim Karsh, Gabriel Glickman, and Efraim Inbar*, June 2017
- No. 135 Washington and Moscow: Confrontation or Cooperation? *Jiri Valenta and Leni Friedman Valenta*, June 2017
- No. 136 Foreign Investment in Israel's Strategic Industries, *Efraim Chalamish*, July 2017
- No. 137 A Dense Triangle: Israel, Hamas-Gaza and the Palestinian Authority, *Hillel Frisch*, August 2017 (Hebrew)
- No. 138 The Low-Profile War Between Israel and Hezbollah, *Yaakov Lappin*, August 2017
- No. 139 Greece, Israel, and China's "Belt and Road" Initiative, *George Tzogopoulos*, October 2017
- No. 140 Arabs and Turks Welcomed the Balfour Declaration, *Efraim Karsh*, November 2017
- No. 141 Schoolbooks of the Palestinian Authority (PA): The Attitude to the Jews, to Israel and to Peace, *Arnon Groiss and Ronni Shaked Arnon Groiss*, December 2017

Policy Memorandum

- No. 7 The Gaza War, 2014 Initial Assessment *Efraim Inbar and Amir Rapaport*, December 2014 (Hebrew)
- No. 8 Perfect Storm in the Middle East, *Yaakov Amidror*, June 2015 (Hebrew), July 2015 English
- No. 9 Israel-Greece Relations, *Arye Mekel*, September 2015 (Hebrew)
- No. 10 Space Wars, *Aby Har-Even*, May 2016 (Hebrew)

הרשות הפלסטינית ממשיכה לעודד טרור: פתיחת סוכת אבלים בשגרירות הפלסטינית בסעודיה למחבל שביצע את פיגוע הירי הקטלני בברקן

23 בדצמבר 2018

כללי

באסם אלאע'א, שגריר הרשות הפלסטינית בסעודיה, פתח סוכת אבלים בבניין השגרירות הפלסטינית בריאצ' **לזכר השהיד אשרף נעאלוה**, המחבל שביצע ב-7 באוקטובר 2018 את פיגוע הירי באזור התעשייה בברקן בו נרצחו שני ישראלים. המחבל, שהיה במנוסה מאז הרצח, מצא את מותו בקרב יריות עם כוחות הביטחון הישראליים לאחר תשעה שבועות של מרדף. את פני המנחמים קיבלו השגריר הפלסטיני בסעודיה, אחיו של אשרף נעאלוה וצוות עובדי השגרירות (דף הפייסבוק של פתח, 15 בדצמבר 2018). לאחר פתיחת סוכת האבלים העלתה השגרירות סרטון **המשבח את השהיד נעאלוה ואת "נחישותו" ו"גבורתו"**.

סוכת האבלים בבניין השגרירות הפלסטינית בריאצ' לזכר השהיד אשרף נעאלוה (דף הפייסבוק של שגרירות הרשות הפלסטינית בסעודיה, 15 בדצמבר 2018).

◀ פתיחת סוכת האבלים למחבל שרצח שני אזרחים ישראלים הינה דוגמא נוספת **להאדרת מחבלים רוצחים ע"י הרשות הפלסטינית ופתח והפיכתם לגיבורים לאומיים ולמודל לחיקוי**. בכירי הרשות ופתח משתתפים בטקסים להוקרתם ועל שמם נקראים רחובות, כיכרות ומוסדות חינוך. במקביל **ממשיכה הרשות הפלסטינית להעניק סיוע כספי ומורלי למחבלים, שהיו מעורבים בפיגועים, ולבני משפחותיהם**. מעבר לכך, האדרת

המחבלים מוטמעת עמוק בחברה ובפוליטיקה הפלסטינית באמצעות מערכת החינוך, כלי התקשורת והשיח החברתי. כחלק מתרבות האדרת המחבלים הפכו **מבצעי הטבח בכביש החוף ובאולימפדיה במינכן לגיבורים לאומיים פלסטינים¹** (דוגמאות לתמיכת הרשות ופתח במחבלים ראו נספח).

◀ האדרת הטרור ומבצעיו, והתמיכה הנרחבת לה זוכים מבצעי הפיגועים בחברה הפלסטינית, מעודדים את המשך הפיגועים ונותנים לגיטימציה למבצעיהם. הדבר גם **מעצים את תופעת ה"חיקוי"**, שבמסגרתה פיגוע "מוצלח", שמבצעו הופך ל"גיבור", **מחולל סדרת פיגועים ע"י פלסטינים ששואפים לחקות אותו. אנו סבורים כי פיגוע הירי בברקן, שבמהלכו נהרגו שני ישראלים, ושמבצעו הצליח להתחמק מכוחות הביטחון הישראליים במשך תקופה ממושכת, עוררה כלפיו גל של הערצה שגרר גם נסיונות חיקוי, שתרמו להסלמה האחרונה בשטחי ביהודה ושומרון.**

האדרת המחבל אשרף נעאלוה ברשתות החברתיות

מימין: כרזה שפורסמה ברשתות החברתיות המאדירה את המחבל אשרף נעאלוה. בכרזה נכתב: "האגדה. הפדא'א'י הגיבור אשרף נעאלוה" (חשבון הטוויטר של בלאל יחיא, 13 בדצמבר 2018) משמאל: "פעולת ברקן, אשרף אבו שיח'ה. האגדה" (דף הפייסבוק שכם עירנו, 6 בנובמבר 2018).

המחבל אשרף נעאלוה

◀ ב-13 בדצמבר 2018, לאחר תשעה שבועות של מרדף, הרגו כוחות הביטחון הישראליים בקרב יריות קצר את אשרף נעאלוה, שרצח שני ישראלים בפיגוע הירי באזור התעשייה בברקן (7 באוקטובר 2018, שני הרוגים ופצועה באורח קשה). אשרף נעאלוה נמצא מסתתר בבית במחנה הפליטים עסכר בשכם. נעאלוה, שהיה חמוש בעת מעצרו נהרג במהלך ניסון המעצר. נמסר כי **הוא תכנן לבצע פיגוע נוסף**. פלסטיני נוסף שהיה במקום נעצר בחשד שסייע לו להימלט (שירות הביטחון הכללי, 13 בדצמבר 2018).

¹ ראו פרסום מרכז המידע מה-11 בנובמבר 2018: "לגיטימציה לטרור ע"י פתח והרשות הפלסטינית: האדרת רצח הספורטאים הישראליים באולימפיאדת מינכן".

◀ **אשרף וליד סלימאן נעאלוה**, בן 23, מהכפר שויכה (אזור טול כרם), היה בעל אישור עבודה בישראל. הוא הועסק בארבעת החודשים טרם ביצוע הפיגוע כחשמלאי במפעל בברקן בו ביצע את הפיגוע. כשבועיים לפני ביצוע הפיגוע הפסיק להגיע לעבודה בשל מה שהגדיר "בעיות משפחתיות". דף הפייסבוק שלו, אשר נוהל תחת הכינוי אשרף אבו שיח'ה, הוסר מיד לאחר הפיגוע. טרם יציאתו לפיגוע **כתב נעאלוה בדף הפייסבוק שלו: "הוי אלוהים, בשר לי את מה שאני מייחל לו ממך. הרי אתה טוב המבשרים"** (חשבון הטוויטר של אדם המכנה עצמו מחמד סעיד נשואן, 7 באוקטובר 2018).

מימין: המחבל אשרף נעאלוה (דף הפייסבוק צות טולכרם, 7 באוקטובר 2018). משמאל: הפוסט שפרסם המחבל בדף הפייסבוק שלו (חשבון הטוויטר של מחמד סעיד נשואן, 7 באוקטובר 2018)

פתיחת סוכת אבלים בשגרירות הרשות הפלסטינית בסעודיה

◀ בעקבות הריגתו של אשרף נעאלוה **פתח באסם אלאע'א, שגריר הרשות הפלסטינית בסעודיה, סוכת אבלים לזכרו בבנין השגרירות הפלסטינית בריאצ'**. את קהל המנחמים קיבלו השגריר הפלסטיני, אחיו של אשרף נעאלוה, המתגורר בסעודיה, וצוות עובדי השגרירות (דף הפייסבוק של שגרירות הרשות הפלסטינית בסעודיה, 15 בדצמבר 2018).

◀ **בסוכת האבלים בבניין השגרירות הוצבה כרזה גדולה שנשאה את תמונת המחבל**. בכרזה נכתב: "שגרירות מדינת פלסטין- ריאצ'. דרישת שלום לגבורתו ולאמת ידו (במשתמע, ידו שביצע את הרצח). **המבוקש אשרף נעאלוה, שהיד"** (דף הפייסבוק של שגרירות הרשות הפלסטינית בסעודיה, 15 בדצמבר 2018). ברקע על הקיר (מעל השלט) **נראות תמונות אבו מאזן ויאסר ערפאת**, לצידן תמונות של אבן סעוד, מלך סעודיה הראשון ומייסד הממלכה, מלך סעודיה הנוכחי סלמאן ויורש העצר מחמד בן סלמאן.

מימין: הודעה של השגרירות בדף הפייסבוק על פתיחת סוכת האבלים, ב-15 בדצמבר 2018 שעה 18:00, בנין השגרירות בריאצ'. משמאל: הכרזה שהוצבה בסוכת האבלים בשגרירות הרשות הפלסטינית בסעודיה (דף הפייסבוק של שגרירות הרשות הפלסטינית בסעודיה, 15 בדצמבר 2018).

◀ השגרירות הפלסטינית בריאצ' דאגה לפרסום מוקדם על הכוונה לפתוח את סוכת האבלים. היא פרסמה הודעה על קיום האירוע וקראה לפלסטינים הנמצאים בסעודיה להגיע לשגרירות. מיד לאחר פתיחת סוכת האבלים **העלתה השגרירות לדף הפייסבוק הרשמי שלה סרטון תחת הכותרת "חתונת השיד אשרף נעאלוה"**². בסרטון מברך השגריר הפלסטיני באסם אלע'א, את אימו של אשרף נעאלוה ואת משפחתו ומשבח את "הנחישות" שלו אשר חיזקה בהם את "הכוח, הרצון והתקווה" ואת "הגבורה" שלו לאחר שהצליח להימלט מידי ישראל במשך שישים ימים (דף הפייסבוק של שגרירות הרשות הפלסטינית בסעודיה, 15 בדצמבר 2018).

תגובות גולשים

◀ הפרסום בדף הפייסבוק של השגרירות הביא לתגובות רבות של גולשים, אשר הביעו הערכה והודו לשגריר על היוזמה (דף הפייסבוק של שגרירות הרשות הפלסטינית בסעודיה, 15 בדצמבר 2018). גם בדף הפייסבוק הרשמי של פתח, אשר העלה תמונות מהאירוע, פורסמו תגובות תמיכה רבות.

² **המונח שהיד** הינו במקור מושג אסלאמי קלאסי, המתייחס למי שנפל (או נפלה) בקרב למען אלה, לרוב באקט של הקרבה עצמית בשדה הקרב, כחלק ממלחמת הקודש (ג'האד). באינטרפטציה האסלאמית המודרנית שלו, **ובהקשר לעימות הפלסטיני-ישראלי**, שהיד הינו כל מי שמצא את מותו בעת העימות עם ישראל. בין אם בפעולה יזומה, ובין אם שלא בפעולה יזומה. "לשהיד", ע"פ המסורת המוסלמית הקלאסית, מובטחות טובות הנאה רבות, שעיקרן: הוא מחלץ עצמו מחיבוטי הקבר; ניצל מאימת יום הדין; נמחלים לו כל החטאים שביצע בימי חייו; הוא רשאי להמליץ על קורביו – עד שבעים בני אדם – **להכנס לגן העדן** (פריבילגיה חשובה ויוצאת דופן בחברה המוסלמית) **שם הוא יתחתן** (הגבר עם 72 בתולות שחורות-עין [חוריות], האישה – עפ"י המקורות – עם "שהיד" אחד); והוא יחיה ברקיע העליון במחיצת אלה, שידאג לכל צרכיו, ובמחיצת הנביא מחמד והצדיקים.

מימין : גולשים פלסטינים מודים לשגריר הפלסטיני בריאצ' באסם אלאעי'א על היוזמה ומאחלים לשהיד נעאלוה שינוח על משכבו בגן עדן (דף הפייסבוק של שגרירות הרשות הפלסטינית בסעודיה, 15 בדצמבר 2018).
משמאל: תגובות אוהדות בדף הפייסבוק הרשמי של פתח.

תגובות הרשות הפלסטינית ופתח על הפיגוע בברקן

◀ מיד לאחר ביצוע הפיגוע דיווחה סוכנות הידיעות ופא (הכפופה למשרד יו"ר הרשות אבו מאזן) בקצרה, כי צה"ל הציב מחסומים בכניסות לכפרים במערב מחוז סלפית לאחר ש"מתנחלים נהרגו בתקרית ירי באזור התעשייה ברקן" (ופא, 7 באוקטובר 2018). מעבר לכך, לא פורסמה מצד הרשות או בכיריה שום הודעה המגנה מותם של אזרחים חפים מפשע בפיגוע.

◀ ב-8 באוקטובר 2018 יום לאחר ביצוע הפיגוע, העלה זכריא זבידי, פעיל פתח מג'נין, פוסט בדף הפייסבוק שלו המביע תמיכה במחבל ובאנשי כפרו: "הכפר) שויכה (הינו) מזלג בגרונו של הכובש והר געש שיתפוצץ נגד ישותכם העושקת. שיהיה לכם בוקר של התנגדות בטעם אחר" (דף הפייסבוק של זכריא זבידי, 8 באוקטובר 2018).

פעיל פתח זכריא זבידי מביע תמיכה בפיגוע ובתושבי הכפר שויכה ממנו יצא המחבל (דף הפייסבוק של זכריא זבידי, 8 באוקטובר 2018).

◀ במהלך תשעת השבועות שבין ביצוע הפיגוע לבין הריגתו הפך אשרף נעאלוה ל"גיבור לאומי" ולמודל לחיקוי. קודם לתפיסתו עלה ב-28 בנובמבר 2018 פוסט בדף הפייסבוק הרשמי של תנועת פתח המאדיר את אשרף נעאלוה בו נכתב: "המבוקש אשרף נעאלוה. האל שומר ומגן עליך, לא יעזוב ולא יפגע בך". לפוסט

נרשמו תגובות רבות מרביתן כאלה המברכות את המחבל ומתפללות לשלומו (דף הפייסבוק הרשמי של פתח, 28 בנובמבר 2018).

הפוסט שהועלה בדף הפייסבוק הרשמי פתח (דף הפייסבוק הרשמי של פתח, 28 בנובמבר 2018).

תגובת חמאס

◀ הזרוע הצבאית של חמאס "ניכסה" אף היא את המחבל לשורתיה. לאחר הריגתו פרסמה הזרוע הצבאית כרזה לזכרו בה כונה אשרף נעאלוה "גיבור הפעולה בברקן".

כרזה שפרסמה הזרוע הצבאית של חמאס בעקבות הריגתם של צאלח אלברע'וטי ("גיבור פעולת עופרה") ואשרף נעאלוה ע"י צה"ל תוך שהיא מתייחסת אליהם כמי שפעלו בשליחותה (חשבון הטוויטר בעברית של הזרוע הצבאית של חמאס, 13 בדצמבר 2018).

כרזה שפרסמה אמיה גח'א, קריקטוריסטית המזוהה עם חמאס, המאדירה את אשרף נעאלוה. בכרזה נכתב: "אשרף נעאלוה... שמרו אותו בעיניכם" (דף הפייסבוק שהאב, 22 באוקטובר 2018).

נספח

דוגמאות להאדרת מחבלים על ידי הרשות הפלסטינית

הרשות הפלסטינית תומכת ב"התנגדות העממית" (קרי, הטרור העממי) כאסטרטגיה המועדפת עליה ועל פתח. אבו מאזן, הרשות הפלסטינית ופתח מעודדים באופן ישיר ועקיף את ה"התנגדות העממית" בדרכים שונות: נאומים והצהרות בפורומים בכירים, האדרת מבצעי הפיגועים, מתן סיוע מדיני והסברתי לטרור העממי, השתתפות בכירי הרשות ופתח בהלוויות מחבלים, עריכת ביקורים בבתי משפחות מחבלים שנהרגו, קריאת רחובות, מוסדות וכיכרות על שמם שהידיים והענקת סיוע כספי למשפחות שהידיים ואסירים.

אין זו הפעם הראשונה בה נציגות של הרשות הפלסטינית בחו"ל מביעה את השתתפותה באבלם של משפחות מחבלים. ב- 31 באוקטובר 2015 ניסה מחמוד טלאל עבד אלכרים נזאל, בן 18, מקבאטיה (סמוך לג'נין) לבצע פיגוע דקירה במעבר גלבוע, סמוך לג'נין. הוא נורה ונהרג. לאחר מותו שלח עטאללה ח'ירי, הנציג הפלסטיני בירדן, אגרת תנחומים רשמית לבני משפחת המחבל (דף הפייסבוק קבאטיה און ליין, 30 באוקטובר 2015).

אגרת התנחומים הרשמית, ששלח עטאללה ח'ירי, נציג הרשות הפלסטינית בירדן על מותו של מחמוד נזאל (דף הפייסבוק קבאטיה און ליין, 30 באוקטובר 2015).

להלן כמה דוגמאות נוספות: ◀

◆ **18 בנובמבר 2018:** אבו מאזן נפגש בלשכתו בראמאללה עם אימו ואחותו של **כרים יונס, ערבי ישראלי, שחטף ורצח את החייל אברהם ברומברג ז"ל ונדון למאסר עולם.** הפגישה, שנועדה להביע הוקרה למשפחת הרוצח, נערכה בסמיכות זמנים למועד בו נרצח אברהם ברומברג (הוא נורה בראשו ב-26 בנובמבר 1980 ומת מפצעיו ב-1 בדצמבר). בפגישה עם משפחת הרוצח, שבה נכחו בכירים מפתח, הדגיש אבו מאזן, כי סוגיית האסירים הפלסטינים נמצאת בראש סדר העדיפויות של ההנהגה הפלסטינית המשקיעה את כל המאמצים כדי לפעול למען שחרורם (ופא, 18 בנובמבר 2018).

אבו מאזן מבליט בפוסט שפורסם בדף הפייסבוק הרשמי שלו את המפגש עם משפחת המחבל כרים יונס בלשכתו בראמאללה. לפוסט צורף גם סרטון קצר המתעד את המפגש (דף הפייסבוק של אבו מאזן, 18 בנובמבר 2018).

◆ **14 במרץ 2018:** אבו מאזן אירח בטקס חגיגי בלשכתו בראמאללה את **רג'א'א'י עבד אלכרים חדאד**, מחבל מפתח, שסיים לרצות עשרים שנות מאסר בשל פיגוע ירי, שבו השתתף ב-20 בנובמבר 1997 בעיר העתיקה בירושלים. בפיגוע נהרג גבריאל הירשברג ז"ל וחברו נפצע באורח קשה³. בפגישה, שזכתה לסיקור נרחב בתקשורת הפלסטינית, בירך אבו מאזן את המחבל על שחרורו והדגיש, כי סוגיית האסירים הפלסטינים הכלואים בישראל עומדת בראש סדרי העדיפויות של ההנהגה הפלסטינית.

³ ראו פרסום מרכז המידע מ-22 בנובמבר 2018: "לגיטימציה לטרור: ביטויי הוקרה מצד אבו מאזן ובכירים בפתח וברשות הפלסטינית למחבלים אשר היו מעורבים ברצח ישראלים".

מימין: גבריאל הירשברג ז"ל, שנהרג בפיגוע ברחוב הגיא שבירושלים העתיקה (האתר להנצחת אזרחים חללי פעולות איבה, 21 במרץ 2018). משמאל: אבו מאזן מחבק את הרוצח, פעיל פתח רג'א'א'י חדאד, בטקס שנערך לכבוד שחרורו בלשכת אבו מאזן (ופא, 14 במרץ 2018).

◆ **בינואר 2018:** סניף פתח בג'נין שכר בית עבור משפחתו של **אחמד נצר ח'אלד ג'ראר, אחד ממבצעי פיגוע הירי סמוך לחוות גלעד** ב-9 בינואר 2018, שבו נהרג אזרח ישראלי. שכירת הבית נועדה לשמש למגורי המשפחה במקום בית המשפחה שנהרס ע"י כוחות הביטחון הישראליים. יצוין כי המשפחה קיבלה את תמיכת פתח למרות שהיא מזוהה עם חמאס⁴. קודם לכן ביקרו בכירי פתח וביניהם מחמוד אלעאלול, חבר הוועד המרכזי של התנועה, בסוכת האבלים שנפתחה בג'נין לזכרו של אחמד אסמאעיל ג'ראר, שלקח חלק בביצוע הפיגוע ונהרג במהלך חילופי אש עם כוחות הביטחון הישראליים (דף הפייסבוק של מחמוד אלעאלול, 22 בינואר 2018).

בכירי פתח מבקרים בסוכת האבלים שנפתחה בג'נין לזכרו של אחמד ג'ראר (דף הפייסבוק של מחמוד אלעאלול, 22 בינואר 2018).

⁴ אביו של אחמד נצר ג'ראר היה מבכירי הזרוע הצבאית של חמאס ביהודה ושומרון. הוא נהרג בתקופת האנתיפאדה השנייה.

בכירי פתח מחמוד אלעאלול וג'מאל מחיסן מבקרים בסוכת האבלים בג'נין ומנחמים את אביו של אחמד אסמאעיל ג'ראר (דף הפייסבוק הרשמי של פתח, 24 בינואר 2018).

♦ **1 בפברואר 2016:** הרשות הפלסטינית ערכה הלוויה צבאית רשמית **לאמג'ד סכרי, שביצע פיגוע ירי במחסום צה"ל בו נפצעו שלושה חיילי צה"ל**⁵. גופתו נישאה על כתפי אנשי המשטרה הפלסטינית. בהלוויה השתתפו מחמוד אלעאלול, ואחראי משרד הארגון והגיוס של פתח ביהודה ושומרון, ובכירי פתח נוספים. המשתתפים בהלוויה קראו קריאות בשבח המחבל (מען, 1 בפברואר 2016). בדברים שנשא מחמוד אלעאלול במהלך ההלוויה אמר כי תנועת פתח גאה בשהיד אלסכרי כמו בשאר השהידים, אשר עלו (השמימה מירי) כדורי הכיבוש במהלך הגל העממי שפרץ לפני ארבעה חודשים (קדס פרס, 1 בפברואר 2016).

⁵ ב-31 בינואר 2016 בוצע **פיגוע ירי** במחסום צה"ל סמוך לבית-אל על ידי מחבל שהגיע בכלי רכב אל מחסום ירה לעבר החיילים. שלושה חיילים נפצעו, אחד באורח בינוני קשה ושניים באורח קל. החיילים, שהיו במקום, ירו לעבר המחבל והרגו אותו. המחבל הוא **אמג'ד ג'אסר אל סכרי, ששימש אחד ממאבטחיו של אחמד חנון, התובע הכללי הפלסטיני בראמאללה**, ושרת כסמל ראשון במשטרה הפלסטינית. בשל תפקידו החזיק אקדח ברישיון ויכול היה לעבור במחסום מבלי לעורר חשד.

הלוויה צבאית רשמית של השוטר אמג'ד סכרי, שביצע פיגוע ירי. גופתו נישאה על כתפי אנשי המשטרה הפלסטינית. בתהלוכת ההלוויה השתתף בכיר פתח מחמוד אלעאלול, המשמש כחבר הוועד המרכזי של הפתח ואחראי משרד הארגון והגיוס ביהודה ושומרון (מען, 1 בפברואר 2016).

Palestinian Authority Support for Imprisoned, Released and Wounded Terrorists and Families of 'Martyrs'

Written testimony submitted to the House Committee on Foreign Affairs, for "Financially Rewarding Terrorism in the West Bank," July 6, 2016.

Yigal Carmon, President and Founder, The Middle East Media Research Institute (MEMRI), Washington, D.C.

Mr. Chairman, Ranking Members, and Members of the Committee,

My testimony today is dedicated to a persistent problem: the financial and other support given by the Palestinian Authority (PA) to those who have continued their terrorist activities after the Oslo Accords, in which Yasser Arafat made a commitment, on behalf of the Palestinian people, to stop all terrorist activity.

By providing this support, the PA is encouraging terrorism in violation of its Oslo commitment.

Furthermore, the PA has been using money granted by donor countries for this purpose, and by doing so, has made them complicit in encouraging terrorism as well.

The details of this support, which I will cite in my testimony, may sound somewhat tedious, and I apologize for this in advance. They are taken both from the Palestinian media and from official PA records, available online.

MEMRI, as you may know, has been monitoring and analyzing the Middle East media for nearly 20 years. My testimony today is based not only on an analysis of the PA 2016 budget, but on years of research.

Details of the PA Support for Terrorists

The PA transfers the funds through two PLO organizations:

- The National Palestinian Fund, which transfers moneys for the prisoners and released prisoners (further to be disbursed by the Commission for Detainees and Ex-Detainees Affairs)
- The Institute for Care for the Families of Martyrs, which transfers moneys for the families of martyrs.

This financial support for prisoners is anchored in a series of laws and government decrees, chiefly Laws No. 14 and No. 19 of 2004, and Law No. 1 of 2013.¹ The prisoners are described as "a fighting sector and an integral part of the weave of Arab Palestinian society" and it is stated that "the financial rights of the prisoner and his family" must be assured. It is also stated that the PA will provide the allowance to "every prisoner, without discrimination."

According to the laws, the PA must provide prisoners with a monthly allowance during their incarceration and salaries or jobs upon their release. They are also entitled to exemptions from payments for education, health care, and professional training. Their years of imprisonment are calculated as years of seniority of service in PA institutions. It should be noted that whoever was imprisoned for five years or more is entitled

to a job in a PA institution. Thus, the PA gives priority in job placement to people who were involved in terrorist activity.

Palestinian President Mahmoud 'Abbas has stressed more than once that "the prisoners are top priority."² As a result of this commitment, the PA invests significant sums in underwriting the expenses of the prisoners and their families - \$137.8 million according to the PA's 2016 budget (about 7% of which is for officials' salaries and operating expenses) (see Appendix, Figure 1).³ Over the years, the Palestinian government has taken a series of decisions implementing the laws.⁴

The allowances are currently paid based on PA Government Decision No. 23 of 2010, which specifies the prisoners' monthly allowance according to length of sentence. It ranges from \$364 a month for up to three years imprisonment to \$3,120 for 30 years and more. There is a \$78 supplement for terrorists from Jerusalem and a \$130 supplement for Arab Israeli terrorists. (For the full chart, see Appendix, Figure 2):⁵

The PA also provides prisoners with a monthly allowance for canteen expenses, totaling \$780,000 per month.⁶

Although the law states that prisoners should be given allowances "without discrimination," sometimes the PA has cut allowances for political reasons. For example, in December 2015, allowances were cut from \$338 to \$208 for released prisoners who are members of Hamas and the Islamic Jihad, and, recently, for members of the PFLP as well, following political tension between these organizations and the PA.⁷

This political decision aroused the protest of the director of the Commission for Detainees and Ex-Detainees Affairs, 'Issa Qaraq, who said that "it is unacceptable for the Ministry of Finance to cut a prisoner's salary."⁸ His statement proves two things: that it is the PA that is funding these allowances and that the PA can and does cut allowances to prisoners when it wishes.

In May 2014, an administrative change took place

'Abbas issued a presidential order according to which the payments to prisoners would no longer be made by the PA's Ministry of Prisoners' Affairs. Instead, they would be disbursed by a PLO Commission for Detainees and Ex-Detainees Affairs.

The aim of this deliberately misleading move was to alleviate pressure on the PA by donor countries that do not wish their money to be channeled to support terrorism. However, the offices remained the same and the official in charge remained the same under a new job title. The source of the money remains the PA, which receives them from donor countries, and the overseeing body remains none other than the PA.

Several high-ranking Palestinian officials have addressed this change:

In June 2014, the former Deputy Minister for Prisoners' Affairs, Ziyad Abu 'Ayn, explained that "the national interest requires" this change because the donor countries "have established dozens of investigative committees focusing on the issue of [their] funds that are transferred from the PA to the prisoners."⁹

PA officials have admitted that the PA remains the financier and the decision-maker in all things pertaining to support for the prisoners and the martyrs' families.

For example, in September 2014, the director for detainees and ex-detainees affairs in Hebron, Ibrahim Najajra, said that the change of status from ministry to commission "would not detract from the prisoners' value or from their legal, moral, or political status, since the services extended to them are anchored in law." He added that the commission would be under the direct supervision of the Palestinian presidency, and that the payments would be made directly by the PLO's National Palestinian Fund.¹⁰

In December 2015, PA Cabinet Secretary 'Ali Abu Diyak announced that the PA government was committed to continuing to pay allowances to fighters imprisoned for their national struggle and to the families of the martyrs, the wounded, and the prisoners.¹¹

Let me move to the PA support for families of "martyrs"

The 2016 budget describes the PLO's Institute for Care for the Families of Martyrs as the body "responsible for ensuring a dignified life to the families of all those martyred and wounded as a result of being participants or bystanders in the revolution."

It is allocated just under \$173 million (\$172,534,733) for families of martyrs and the wounded within the homeland and outside it. The Institute's operating expenses comes to about \$1.5 million. (See Appendix, Figure 3).

The budget also states that the Institute provides allowances "without discrimination" – in other words, also from Hamas, Islamic Jihad, and so on.¹²

Palestinian Prime Minister Rami Hamdallah said recently, on June 17, 2016, that "the government will continue to act together with the PLO institutions to improve the allowances of the families of the martyrs as soon as possible."¹³

What are the details of the payments to the families of the martyrs?

According to reports from 2011 in the Palestinian media, the family of every "martyr" receives a one-time payment of \$1,560, as well as a monthly allowance of \$364. There are also additional payments based on various criteria, including family status – the family of a married martyr receives an additional \$104, and if he has children, the family receives \$52 per child¹⁴ – whether the martyr was a civilian or a member of the PA military force, and on his or her rank. (For some of the criteria, see Appendix, Figures 4, 5).

In Conclusion

Let me stress again that as in the case of the support for prisoners, support for the families of martyrs who committed their acts prior to the signing of the Oslo Accords and the PLO commitment to end all forms of terrorism could perhaps be understandable in the context of an overall reconciliation process.

However, the fact that such payments are also given to families of people from various organizations who continue to commit acts of terrorism in violation of the peace accord constitutes deliberate encouragement of terrorism. Consequently, money that originates from donor countries and is used for this purpose makes these countries complicit in the encouragement of terrorism.

APPENDIX

Fig. 1: PA payments to prisoners (in NIS) – 2016 Budget¹⁵

برنامج: برنامج حماية و رعاية الأسرى و أسرهم و دعم و تأهيل الأسرى المحررين
تكلفة الموازنة التشغيلية والرأسمالية 2016

بند الموازنة	الاسم	موازنة 2016
	رواتب وأجور	36802.280
211	الرواتب والاجور	36,802.280
	مصاريف تشغيلية	5165.411
221	السفر والمهمات الرسمية	400.000
222	النفقات التشغيلية	1,690.000
223	إيجارات	1,200.000
224	أخرى (تشغيلية)	510.000
225	بدل تنقل	1,265.411
226	مكافآت للموظفين	100.000
	مصاريف تحويلية	488371.806
212	المساهمات الاجتماعية	2,371.806
272	منافع المساعدات الاجتماعية	486,000.000
	مصاريف رأسمالية	200.000
311	الاصول الثابتة	200.000
	اجمالي	530539.497

Fig. 2: Monthly allowances for prisoners (in NIS) – PA Government Decision No. 23, 2010¹⁶

مادة (12)
الصراف وفقاً للجدول

يتم صرف الراتب للأسير استناداً للسنوات التي أمضاها في الأسر وفقاً للجدول التالي :

علاوة أسرئ الداخل	علاوة القدس بالشئكل	علاوة الأبناء حتى سن 18 سنة بالشئكل	علاوة الزوجة بالشئكل	الراتب الأساسي بالشئكل	عدد سنوات الأسر
500	300	50 لكل ابن / ابنة	300	1400	من بدء الأسر وأقل من 3 سنوات
500	300	50 لكل ابن / ابنة	300	2000	من 3 سنوات وأقل من 5 سنوات
500	300	50 لكل ابن / ابنة	300	4000	من 5 سنوات وأقل من 10 سنة
500	300	50 لكل ابن / ابنة	300	6000	من 10 سنة وأقل من 15 سنة
500	300	50 لكل ابن / ابنة	300	7000	من 15 سنة وأقل من 20 سنة
500	300	50 لكل ابن / ابنة	300	8000	من 20 سنة وأقل من 25 سنة
500	300	50 لكل ابن / ابنة	300	10000	من 25 سنة وأقل من 30 سنة
500	300	50 لكل ابن / ابنة	300	12000	من 30 سنة فما فوق

Fig. 3: Budget of the Institute for Care for the Families of Martyrs for 2016 (in NIS)¹⁷

أبعاد الموازنة للوزارة للسنة المالية 2016

مؤسسة رعاية أسر الشهداء			وزارة / مؤسسة	44		
اجمالي	برنامج 4403	برنامج 4402	الاسم	بند الموازنة		
5,735.000	2,685.697	3,049.303	الرواتب والاجور	211	رواتب وأجور	
590.448	590.448		النفقات التشغيلية	222	مصاريف تشغيلية	مصاريف جارية
460.000	460.000		إيجارات	223		
100.000	100.000		أخرى (تشغيلية)	224		
381.552	151.499	230.053	بذل تنقل	225		
50.000	50.000		مكافآت للموظفين	226		
594.000	278.228	315.772	المساهمات الاجتماعية	212	مصاريف	
660,000.000		660,000.000	منافع المساعدات الاجتماعية	272	تحويلية	
50.000	50.000		مخزون	312	مصاريف رأسمالية	
667,961.000	4,365.872	663,595.128	اجمالي			
			حماية ورعاية وتمكين أسر الشهداء والجرحى داخل الوطن وخارجه	4402	أسماء البرامج	
			البرنامج الإداري لمؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى	4403		

Fig. 4: Allowance for families of martyrs, by family status (in NIS) ¹⁸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

 منظمة التحرير الفلسطينية
 مؤسسة رعاية أسر الشهداء والمجاهدين

PALESTINIAN LIBERATION ORGANIZATION
 M. F. & I. C. E.

مقدار المعاش الجديد لمخصصات أسر الشهداء والمجاهدين بالتفصيل

الشهيد المتزوج	
أساسي	1300
عائلة الزوجة	100
عائلة كل ابن تحت الإحالة	25

الشهيد الأجنبي	
أساسي / وبدون أي عائلات	1000

الشهيدة المتزوجة	
أساسي / وبدون أي عائلات	1000

الشهيد المدني المتزوج	
أساسي	650
عائلة الزوجة	100
عائلة كل ابن تحت الإحالة	25

الشهيد المدني الأجنبي	
أساسي / وبدون أي عائلات	400

الشهيدة المدنية المتزوجة	
أساسي / وبدون أي عائلات	400

الشهيد الذي يحمل رتبة عسكرية -- يتقاضى مخصصه بناء على رتبته العسكرية حسب النظم المالي الجديد للرتب العسكرية

Fi5. 5: Allowance for families of martyrs, by military rank (in NIS)¹⁹

النظام المالي الجديد لمخصصات الشهداء المتزوجين والجرحى العسكريين المعتمدين بالمؤسسة

الرتبة العسكرية	أساسي الراتب
جندي	1300
عريف	1380
رقيب	1460
رقيب أول	1540
مساعد	1670
مساعد أول	1800
ملازم	1930
ملازم أول	2060
نقيب	2260
رائد	2540
مقدم	2790
عقيد	3290
عميد	3590
لواء	3990

المتزوج : تصنيف العائلات الاجتماعية إلى أساسي الراتب على النحو التالي :-

- عائلة زوجة : 100 شيكل .
- عائلة كل ابن تحت الإعالة : 25 شيكل .

تم تطبيق هذا النظام على مخصصات الجرحى اعتباراً من: 2008/5/1، وعلى مخصصات الشهداء المتزوجين اعتباراً من: 2009/1/1.

Endnotes:

-
- ¹ For Law No. 14 of 2004, see: <http://muqtafi.birzeit.edu/pg/getleg.asp?id=14741>;
for Law No. 19 of 2004, see: <http://muqtafi.birzeit.edu/pg/getleg.asp?id=14777>; for Law No. 1 of 2013, see
<http://muqtafi.birzeit.edu/pg/getleg.asp?id=16458>.
- ² See for example <http://www.wafa.ps>, February 21, 2005; *Al-Rai* (Jordan), April 28, 2013; www.shasha.ps, April
27, 2013.
- ³ For the budget, see: [http://www.pmf.ps/documents/10192/654283/BUDGET+BOOK+2016.06.22.pdf/1b8b37ef-
fe73-4ea8-80b3-2ab3bd8c3c68](http://www.pmf.ps/documents/10192/654283/BUDGET+BOOK+2016.06.22.pdf/1b8b37ef-fe73-4ea8-80b3-2ab3bd8c3c68), pp. 753-760.
- ⁴ See for example Government Decision No. 19 of 2010, <http://muqtafi.birzeit.edu/pg/getleg.asp?id=16255>;
Government Decision No. 21 of 2010, <http://muqtafi.birzeit.edu/pg/getleg.asp?id=16257>; Government Decision
No. 22 of 2010 <http://muqtafi.birzeit.edu/pg/getleg.asp?id=16258>; Government Decision No. 23 of 2010,
<http://muqtafi.birzeit.edu/pg/getleg.asp?id=16259>; Government Decision No. 15 of 2013,
<http://muqtafi.birzeit.edu/pg/getleg.asp?id=16556>.
- ⁵ *Al-Waqi' Al-Filastiniyya*, Issue No. 90, March 30, 2011, p. 106.
- ⁶ <http://maannews.net>, September 9, 2014.
- ⁷ *Al-Resala* (Gaza) December 15, 2015. <http://pnn.ps>, April 14, 2016.
- ⁸ www.paltimes.net, December 9, 2015.
- ⁹ <http://www.eqtesadia.ps>, June 4, 2014.
- ¹⁰ <http://hr.ps/ar>, September 1, 2014.
- ¹¹ <http://feneegnews.com>, December 9, 2015. For the budget, see:
- ¹² For the budget, see:
[http://www.pmf.ps/documents/10192/654283/BUDGET+BOOK+2016.06.22.pdf/1b8b37ef-fe73-4ea8-80b3-
2ab3bd8c3c68](http://www.pmf.ps/documents/10192/654283/BUDGET+BOOK+2016.06.22.pdf/1b8b37ef-fe73-4ea8-80b3-2ab3bd8c3c68), pp. 729-736.
- ¹³ <http://www.palestinecabinet.gov.ps/WebSite/AR/ViewDetails?ID=37799>.
- ¹⁴ <http://www.lajeen-db.ps>, August 9, 2011.
- ¹⁵ [http://www.pmf.ps/documents/10192/654283/BUDGET+BOOK+2016.06.22.pdf/1b8b37ef-fe73-4ea8-80b3-
2ab3bd8c3c68](http://www.pmf.ps/documents/10192/654283/BUDGET+BOOK+2016.06.22.pdf/1b8b37ef-fe73-4ea8-80b3-2ab3bd8c3c68), p. 760.
- ¹⁶ *Al-Waqi' Al-Filastiniyya*, Issue No. 90, March 30, 2011, p. 106.
- ¹⁷ [http://www.pmf.ps/documents/10192/654283/BUDGET+BOOK+2016.06.22.pdf/1b8b37ef-fe73-4ea8-80b3-
2ab3bd8c3c68](http://www.pmf.ps/documents/10192/654283/BUDGET+BOOK+2016.06.22.pdf/1b8b37ef-fe73-4ea8-80b3-2ab3bd8c3c68), p. 735.
- ¹⁸ <https://www.aman-palestine.org/data/itemfiles/b3dd98a029db76be614d1a64dd10604e.pdf>, p. 16.
- ¹⁹ <https://www.aman-palestine.org/data/itemfiles/b3dd98a029db76be614d1a64dd10604e.pdf>, p. 17.

חוות דעת מומחה

אני החתום מטה, ג'וראד עמאוו, נושא ת.ז. 313872079, נתבקשתי על ידי משרד עורכי הדין כרמלי-ארנון לחוות דעתי המקצועית בעניין תשלומים למשפחות האסירים הפלסטיניים.

אני נותן חוות דעתי זו במקום עדות בבית המשפט ואני מצהיר בזאת כי ידוע לי היטב, שלעניין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בבית המשפט, דין חוות דעתי זו כשהיא התומה על ידי כדן עדות בשבועה שנתתי בבית המשפט.

ואלת פרטי השכלתי:

1990: בוגר האוניברסיטה הירדנית בפקולטה למשפטים

מקום עבודה נוכחי: יועץ לשר האוצר כולל יעוץ בענייני חקיקה חנוגעים למשרד האוצר.

ואלת פרטי ניסיוני המקצועי:

2001-1994: עו"ד פרטי.

חבר ועדת החקיקה של לשכת עורכי הדין הפלסטינית שתיאמה את עבודתה

עם ועדת חוקה חוק ומשפט במועצה הפלסטינית.

2003-2001: עו"ד מומחה בעמותת "אלקאנון" שעסקת בענייני אסירים ונושאים

השייכים לחוק הבינלאומי.

2008-2003: עמית בתוכנית בחסות יוניסי"ף של האו"ם שהתמחתה במתן סיוע משפטי

לאסירים קטינים ונשים שעברה ב-2006 לדי ארגון סידה השבדי.

2014-2008: חקמה וניהול המחלקה המשפטית במשרד האסירים הפלסטיני.

חבר בוועדת החקיקה של הממשלה הפלסטינית שמתפקדה לבחון את כל

הצעות החוק והחקיקה.

2013-2009: יו"ר תת ועדה בעניין תקנות חוק האסירים.

בנוסף, בכל שנות עבודתי יצגתי באופן פרטי אסירים בטחוניים בבתי הדין הצבאיים

במקביל לעבודתי הציבוריות.

1. הותבקשתי למסור חוות דעת כללית בעניין התשלומים למשפחות האסירים הפלסטיניים

בבתי הכלא הישראליים, בעניין טענות שהועלו בהקשר לתשלומים אלו בתביעות נזיקין

שהוגשו כנגד הרשות הלאומית הפלסטינית וכנגד גורמים נוספים. בניגוד לנטען על ידי

התובעים, לתשלומים שמשלמת הרשות הלאומית הפלסטינית למשפחות האסירים אין

שום קשר למתות הפעולות שעשו ואין לראות בהם תמיכה או הסכמה למעשיהם.

2. התשלום למשפחות האסירים מתבצע מתוך אחריות של הרשות הלאומית הפלסטינית

לבני עמה וחובתה לספק חיים בכבוד לאזרחיה, בהעדר מערכת מיוחדת לביטחון חברתי

וביטוח לאומי אשר תבטיח למשפחות אלה מקור פרנסה.

21017 אש"ף

8

בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

29 אוקטובר 2017

ת"א 2538-00 נורז'ץ ליטבק ואח' נ' הרשות הפלשטינית וא

- 1 אני לא אמרתי, אני רק רוצה להבין. (מדבר בערבית). כ. ה. דרורי:
- 2 עכשיו תגיד לי עו"ד עמאוי, החקיקה של הרשות הפלסטינית ש:
- 3 אש"ף מחויב, מחויב לה? היא מחייבת את אש"ף? ת:
- 4 האם, ש:
- 5 האם החקיקה, ת:
- 6 החקיקה מחייבת, ש:
- 7 של הרשות הפלסטינית מחייבת את אש"ף? ת:
- 8 בחלק ממנה כן, נכון. ש:
- 9 לא הבנתי. מהתחלה. זאת אומרת אש"ף יכול לבחור מה מחייב ת:
- 10 אותו ומה לא? ש:
- 11 כן, נכון. בגלל שאש"ף, בגלל שהרשות הפלסטינית היא ששייכת כ. ה. דרורי:
- 12 לאש"ף. והם החלק היותר בכיר והעליון או הרשות העליונה. ת:
- 13 בגלל זה הם שמחליטים, הרשות נמצאה בהחלטה של אש"ף. ש:
- 14 ואש"ף יכולה לפרק גם את הרשות. ש:
- 15 הבנתי. עכשיו אני, כ. ה. דרורי:
- 16 אני, אני, מצטער שלא הבנתי. החוק שאתה צירפת לנו, חוק ת:
- 17 האסירים, הוא עדיין בתוקף ביהודה ושומרון? ש:
- 18 כן, בתוקף. שישאל שאלה ברורה למה הסיבובים האלו? כ. ה. דרורי:
- 19 מהתחלה. תראה, החקיקה שאתה צירפת לנו זה חקיקה של ת:
- 20 הרשות הפלסטינית. נכון? כ. ה. דרורי:
- 21 היא לא בוטלה. ת:
- 22 לא. כ. ה. דרורי:
- 23 עד היום היא מחייבת. ת:
- 24 כן, כן. ש:
- 25 עד היום היא מחייבת. כ. ה. דרורי:
- 26 נו, אז, ש:
- 27 אבל השאלה היא, אבל השאלה היא, מתורגמנית:
- 28 רק הערה שאני לא מתרגמת, כי הוא מבין את השאלות. כ. ה. דרורי:
- 29 לא, לא, את מצוינת, מתורגמנית:
- 30 הוא מתחיל לענות. כ. ה. דרורי:
- 31 גברת היא, את תמשיכי במשימותייך הגדולות. מתורגמנית:
- 32 לא, הוא מתחיל לענות. ש:
- 33 אבל השאלה היא עו"ד עמאוי, השאלה היא האם החקיקה ש:
- 34 הזאת מחייבת את אש"ף?

בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

01 נובמבר 2017

ת"א 2538-00 נורז'ץ ליטבק ואח' נ' הרשות הפלסטינית ואח'

- 1 טוב. עכשיו, אני רוצה לעבור לעד דבר. משרד האסירים הפלסטינים נסגר : ש
- 2 ב - 2014 נכון? : ש
- 3 לא. לא נסגר, הם הפכו אותו לרשות. לא משרד שייך לממשלה. : ת
- 4 הפכו אותו לאשף. : ש
- 5 כן. : ת
- 6 למח? : ש
- 7 בגלל המחאות הרבה מדינות לא רוצות שהרשות תשלם לאסירים או : ת
- 8 למשפחות האסירים גם שאהידים. : ש
- 9 זאת אומרת משפחות, המדינות התורמות רואות, : ש
- 10 הם לא רוצים שהכסף שלהם ילך, : ת
- 11 ילך לתמיכה במחבלים, נכון? : ש
- 12 לא, תמיכה במשפחות. לא במחבלים. : ת
- 13 הן רואות בזה תמיכה במחבלים נכון? : ש
- 14 הן רואות. אוקי. כל אחד יראה מה שהוא רוצה. : ת
- 15 הרשות אמרה אני אעשה כאילו, אני אעביר את זה לאשף ואז הרשות לא : ש
- 16 תומכת במחבלים. : ש
- 17 תשמע, : ת
- 18 זה נכון או זה לא נכון מה שאני אומר ? קודם כל זה נכון או זה לא נכון ? : ש
- 19 זה כן, אבל אני אסביר לך שזה חשוב שתדע, אין מנהיג פלסטיני בעולם לא : ת
- 20 עכשיו ולא בעוד מאה שנים יכול להפסיק משכורות של משפחות אסירים : ש
- 21 או משפחות שאהידים. : ש
- 22 לא, את זה שמענו, אבל אני אומר רק, : ש
- 23 זה חד משמעית. לכן הם רוצים לרצות את העולם ולשמור על המשפחות : ת
- 24 ולשמור על נגיד השפעה בתוך החברה שלהם. : ש
- 25 אנחנו חוזרים על אותם דברים. אדוני מסיים ? : ש
- 26 טוב. אני אעשה, אני אסתכל רק, : ש
- 27 יש שאלות בחקירה תוזרת או לא? : ש
- 28 שאלה אחת קטנה. : ש
- 29 שאלה אחת זה בסדר. כן. : ש
- 30 : ש
- 31 ע.ת/2 מר אשרף אג'רמי, משיב בחקירה תוזרת לעורכת הדין שרון אביטל : ש
- 32 עכשיו בשאלה האחרונה של חברי הוא שאל אותך אם הרשות עשתה כאילו : ש
- 33 שהיא העבירה, היא עשתה כאילו או שהיא העבירה? : ש
- 34 לא, היא העבירה. : ש

כב' הש' משה דרורי :

עו"ד אבי סגל :

כב' הש' משה דרורי :

עו"ד שרון אביטל :

כב' הש' משה דרורי :

עו"ד שרון אביטל :

העד, אשרף אג'רמי :

Palestinian National Authority
Ministry of Detainees Affairs

Detainee's/ Ex-Detainee's File

Personal Information

File No.: 447501 **Identity No.:** 979469954 **Gender:** Male **Modification Date:** June 18, 2012
Name: Mohamed Sami Ibrahim Abdullah **Tel:**
Cashing Center: 24 Ramallah **Address:** Ramallah, 628421 Ramallah
Marital Status: Married **No. of Spouses:** 1 **No. of Children:** 1

Financial Information

Name: Iman Hamed Nawfal Abdullah **Identity No.:** 851608745 **Relationship:** **Address:**
Name of Authorized Agent: **Identity No.:** 0 **Relationship:** **Address:**
Bank: 6 The Arab Bank **Branch:** 9030 **Account No.:** 628421
Allocation: 6350 **Arrears:** 0
Accreditation Start Date: October 1, 2002 **End Date:** August 1, 2014

Detention Information

Date of Detention: February 24, 2002 **Detention Status:** Sentenced
Sentenced: Day: 0, Month: 0, Year: 99
Employment: 1 not specified **Date of Release:** 0 **Date of Actual Release:** 0
Organization: 1 Fatah **Prison:** 1 not specified **Statement No.:** 20070329

December 31, 2012

8:40:02 a.m.

1

CONFIDENTIAL

02:009201

Expenditures

Year	Month	Allocation	Arrears	Reimbursement	Reference	Name of Beneficiary	Identity No.	Bank	Branch	Account No.
2012	12	6350	0	400	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2012	11	6350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2012	10	6350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2012	9	6350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2012	8	6350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2012	7	6350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2012	6	6350	6000	400	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2012	5	4350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2012	4	4350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2012	3	4350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2012	2	4350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2012	1	4350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2011	12	4350	0	400	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2011	11	4350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2011	10	4350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2011	9	4350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2011	8	4350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2011	7	4350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2011	6	4350	0	1610	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2011	5	4350	10800	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2011	4	1650	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2011	3	1650	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421

December 31, 2012

8:40:02 a.m.

1

CONFIDENTIAL

02:0092001[continued]

Palestinian National Authority
Ministry of Detainees Affairs

2011	2	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2011	1	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2010	12	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2010	11	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2010	10	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2010	9	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2010	8	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2010	7	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2010	6	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2010	5	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2010	4	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2010	3	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2010	2	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2010	1	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2009	12	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2009	11	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2009	10	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2009	9	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2009	8	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2009	7	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2009	6	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2009	5	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2009	4	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2009	3	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2009	2	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2009	1	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2008	12	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2008	11	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2008	10	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2008	8	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2008	7	1650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	851608745	The Arab Bank	9030	628421

CONFIDENTIAL

02:009202

2008	6	1650	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2008	5	1650	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2008	4	1650	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2008	3	1650	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2008	2	1650	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2008	1	1650	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2007	12	1650	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2007	11	1650	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2007	10	1650	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2007	9	1650	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421

December 31, 2012

8:40:02 a.m.

2004	12	1350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2004	11	1350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2004	10	1350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2004	9	1350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2004	8	1350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2004	7	1350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2004	6	1350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2004	5	1350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2004	4	1350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421

December 31, 2012

8:40:02 a.m.

**Palestinian National Authority
Ministry of Detainees Affairs**

2004	3	1350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2004	2	1350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2004	1	1350	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2003	12	1140	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2003	11	1140	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2003	10	1140	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2003	9	1140	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2003	8	1140	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2003	7	1140	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2003	6	1140	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2003	5	1140	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2003	4	1140	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2003	3	1140	2280	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2002	12	1140	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2002	11	1140	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
2002	10	1140	0	0	0	Iman Hamed Nawfal Abdullah	851608745	The Arab Bank	9030	628421
		247970	20730	2810	0					

December 31, 2012

8:40:02 a.m.

4

CONFIDENTIAL

02:009204

Detainee's Principle Application Form/ Old 447501 [handwritten]

Application No.:	1	0	5	7	4	4			
Date of Filling out the Application:	May 22, 2011			Division/ Ministry Branch			Ramallah		

1. Detainee's Identity Information:

Identity No. (nine cells)	9	7	9	4	6	9	9	5	4
Quadripartite Name	First Name	Father's Name	Grandfather's Name			Family Name			
	Mohamed	Sami	Ibrahim			Abdullah			
Mother's Name	Houria		Gender			Male (x) Female			
Date of Birth	May 4, 1974		Place of Birth			Ramallah			
Level of Education:	Illiterate	Elementary	Secondary	Diploma	University	Post Graduate Studies			
		☒							
Occupation before Being Detained:	Worker		Organization			Fatah			
Date of Detention:	February 20, 2002		Place of Detention			[illegible]			
Detention Status	Arrested	Sentenced ☒		Administrative		Released	Others		
If the person is sentenced, the sentence according to the certificate of the Red Cross:	Day	Month	Year	Date of expected release according to the court's verdict:			Day	Month	Year
	Life Sentence						Life sentence		
Permanent Address	Governorate		Ramallah		Residential Complex		Bir Nabala		
Notes									

2. Information Regarding Previous Detentions:

No. of times the person was detained: _____ (Only those substantiated with a certificate from the Red Cross and listed in a chronological order from the most current to the oldest.)

No.	Date of Detention	Type of Detention	Date of Release	Detention Period			Notes
				Day	Month	Year	
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							

3. Social Status Information

Marital Status	Single	Married ☒	Divorced	Widow(er)							
If married, enter spouse and children data below:											
Spouse's Identity No.	8	5	1	6	0	8	7	4	5	Marriage Contract Date:	July 15, 2001
Spouse's Name:	Iman Hamed Nawfal Dahabreh							No. of Children:	1		
Information regarding the children of the first wife (male children under the age of 18 and single female children regardless of age)											
No.	Name		Date of Birth			Social Status			Level of Education		
1	Fatima		May 22, 2002								
2											
3											

4. Beneficiary Information

Beneficiary Identity No.:	8	5	1	6	0	8	7	4	5		
Beneficiary Name:	Iman Hamed Nawfal Dahayreh					Relationship:	Spouse				
Date Granted Power of Attorney:						Duration of Power of Attorney:					
Bank:	The Arab Bank					Branch	Al-Bireh				
Account No.:	6	2	8	4	2	1	—	Account only in Shekels			
Landline Phone No.:	2440286					Cell Phone No.:					
Permanent Address:	Governorate		Ramallah			Residential Complex			Bir Nabala		
Notes:											

Applicant's Comments	
Acknowledgement	I, the signatory below, attest that the information provided in this application is entirely true and assume full responsibility for its accuracy.
Applicant's Signature	[illegible]

**Palestinian National Authority
Ministry of Detainees & Ex-Detainees Affairs
General Department of Detainees & Ex-Detainees**

5. For Official Use Only:

Name of Supervisor / Employee	Fatima al-Deek		
Supervisor / Employee's Remarks:	Confirmed		
Date	May 22, 2011	Signature	[illegible]
Name of the Head of the Department	Bilal Halafeyeh		
Remarks of the Head of the Department	Application is approved		
Date	May 22, 2011	Seal and Signature Palestinian National Authority Ministry of Detainees & Ex-Detainees Affairs General Department of Detainees & Ex-Detainees Dept. of Ramallah	

Enclosed documents: Put a checkmark next to the applicable document

☐	Copy of the Detainee/ Ex-Detainee's Identity	☒	Beneficiary's ID
☒	Red Cross Certificates	☒	Bill of Indictment
☐	Judgment (if any)	☒	Copy of Debit Card
☒	Copy of Marriage Certificate	☒	Copies of Children's Birth Certificates
☐	Addendum Adding Wife/Wives	☐	Other (specify)

6. Approval and Authentication:

1. Approval from Department of Detainees Affairs:	☐ I approve the detainee's application, consistent with all applicable laws and regulations.		
Employee Name:			
Date:	/ /	Seal and Signature	
	☐ I do not approve the detainee's application.		
Reasons and Justifications			
2. Approval from Department of Legal Affairs:	☐ I approve the detainee's application, consistent with all applicable laws and regulations.		
Name of the Employee:			
Date:	/ /	Seal and Signature	
	☐ I do not approve the detainee's application.		
Reasons and Justifications			

<u>Israel</u>	<u>Defense</u>	<u>Forces</u>
In the Military Court	Court File:	/02
Beit El	Prosecution File:	241/02
Before Panel	Detailed Incident Files:	39/02 Binyamin 7915/01 Zion 481/01 Zion 8379/01 Zion 502/02 Zion

In the case between the Military Prosecutor – Prosecuting

- v. -

Mohamed Sami Ibrahim Abdullah
Identity No. 979469954, born May 4, 1974, resident of Bir Nabala
Under arrest since February 20, 2002

- The Defendant -

INDICTMENT

The aforementioned Defendant is hereby accused of carrying out the following offenses:

First Count:

Nature of the Offense: Membership and activity in an unlawful association, an offense pursuant to Regulations 84 (1) (a) and 85 (1) (a) of the Defense (Emergency) Regulations, 1945.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant from the middle of 2001 and up to the date of his arrest, acted as a member of an unlawful association within the Region, specifically:

During the said period, the aforementioned Defendant was a member of a military cell whose objective was to carry out terrorist attacks against Israeli civilians, both within the Region and outside it. The Defendant was active in the said military cell along with [REDACTED]

[REDACTED] and [REDACTED]

CONFIDENTIAL

02:009210

The said military cell operated under the banner of the al-Aqsa Martyrs Brigades – the military wing of the Fatah organization's Tanzim, which is an unlawful association. For the purposes of the cell's activities, money, cellular phones and weapons were transferred to its members from the Fatah Tanzim. The Defendant and his accomplices in the said military cell passed regular reports regarding the terrorist attacks that they carried out to senior personnel in the Fatah Tanzim, who ensured that the reports were brought to the attention of [REDACTED] [REDACTED]

The Defendant was active in the said military cell, as will be described in the following counts of the indictment.

Prosecution File 241/02

CONFIDENTIAL

02:009210 [continued]

Second Count:

Nature of the Offense: Conspiracy to intentionally cause death, an offense pursuant to Section 22 of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968; and Section 51(a) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970.

Details of the Offense: In approximately the middle of 2001, the aforementioned Defendant, both within and outside the Region, was part of a conspiracy to intentionally cause the death of another person, specifically:

The aforementioned Defendant, together with [REDACTED] and [REDACTED] [REDACTED] (known as [REDACTED]), at the said time planned to carry out a terrorist attack involving shooting at Israeli vehicles on Highway No. 1, the Jerusalem-Tel Aviv road. The Defendant and his aforementioned accomplices even selected the place at which they would carry out the planned terrorist attack.

Ultimately, the Defendant and his aforementioned accomplices did not carry out the planned attack because their associate from the military cell described in the first count of the indictment, [REDACTED] claimed that he and other persons [REDACTED]

and [REDACTED]

Third Count:

Nature of the Offense: Conspiracy to intentionally cause death, an offense pursuant to Section 22 of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968; and Section 51(a) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant around the time of July 2001 was part of a conspiracy to intentionally cause the death of another person within the Region, specifically:

The aforementioned Defendant, at the said time in Ramallah or thereabouts, conspired with [REDACTED] [REDACTED] (known as [REDACTED]), and [REDACTED] to carry out terrorist attacks against Israeli targets. The Defendant and the aforementioned accomplices also planned to obtain weapons for the purpose of carrying out the intended terrorist attacks.

CONFIDENTIAL

02:009211

Fourth Count:

Nature of the Offense: Military training without a permit, an offense pursuant to Regulation 62 of the Defense (Emergency) Regulations, 1945.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant within the Region around the time of August 2001 trained or received military training in the use of arms or in the practice of military exercises or movements, specifically:

The aforementioned Defendant came with [REDACTED] and [REDACTED] [REDACTED] (known as [REDACTED] at the said time to the quarry belonging to the Tarifi family, located between Beituniya and Ramallah. [REDACTED] brought with him an M-16 assault rifle, which he had received from [REDACTED]

At the stated time and place [REDACTED] taught the Defendant and [REDACTED] how to use the M-16 assault rifle. Following verbal instruction, the Defendant and each of his aforementioned accomplices fired a number of bullets from the said M-16 assault rifle at empty bottles in order to gain practice firing the weapon.

Fifth Count: (Detailed Incident File 7915/01 Zion)

Nature of the Offense: Intentionally causing death, an offense pursuant to Section 51(a) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970; and Section 14(a) of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, both within and outside the Region, on or around September 15, 2001, intentionally caused the death of another person, specifically:

1. At the said time in Ramallah, the aforementioned Defendant met with [REDACTED] and [REDACTED]. [REDACTED] came to the said meeting armed with an MP-5 submachine gun that he, together with [REDACTED], had received from [REDACTED] (known as [REDACTED]) for the purpose of carrying out a terrorist shooting attack. [REDACTED] also came armed with a revolver.

2. The Defendant and his aforementioned accomplices decided to leave for Jerusalem with the intention of carrying out a terrorist attack with the aim of causing the deaths of Israeli civilians.
3. At around 10:00 p.m. on September 15, 2001, the Defendant and all of his aforementioned accomplices traveled from Ramallah to Jerusalem in [REDACTED] Isuzu van.
4. [REDACTED] drove the Isuzu mentioned above, traveling with the Defendant and his accomplices in order to show them a location from which to carry out the planned terrorist attack and a route by which the Defendant and his accomplices could escape following the execution of the said terrorist attack. [REDACTED] drove the Defendant and his accomplices to Road No. 9 connecting the neighborhoods of Ramot and French Hill in Jerusalem. [REDACTED] showed the Defendant and his accomplices where to carry out the planned terrorist attack and how to escape thereafter. At the end of the said reconnaissance, the Defendant and the aforementioned accomplices returned to Ramallah
5. At around 10:30 p.m., on that same day, the Defendant, accompanied by [REDACTED] and [REDACTED], drove a grey stolen vehicle with Israeli license plates, which was provided to them by [REDACTED] for the purpose of carrying out the planned attack (hereinafter: the vehicle). [REDACTED] drove ahead of the Defendant in the Isuzu mentioned above, so as to inform the Defendant and his accomplices by cellular phone of police and Israel Defense Forces checkpoints.
6. As the Defendant drove the vehicle mentioned above, [REDACTED] sat alongside him, armed with an MP-5 submachine gun. [REDACTED] sat in the back seat, armed with a revolver.
7. The Defendant and his aforementioned accomplices stopped on Road No. 9 adjacent to the intersection leading to the Ramat Shlomo neighborhood and waited for a lone Israeli vehicle to arrive there, intending to carry out an attack against it, shooting and causing the deaths of the vehicle's passengers.
8. Some minutes later, at around 11:10 p.m., a white Renault Express, license plate no. 2273706 (hereinafter: the "Renault"), arrived there, having come from the direction of the Ramat Shlomo neighborhood, and turned onto Road No. 9, proceeding in the direction of the Ramot neighborhood.
9. The Defendant began driving after the Renault and overtook it.

CONFIDENTIAL

02:009212

10. When the vehicle driven by the Defendant was traveling in parallel with the Renault, [REDACTED] and [REDACTED] opened fire with the MP-5 submachine gun and the revolver on the passengers of the Renault with the aim of causing their deaths.
11. A number of rounds fired by [REDACTED] and [REDACTED] struck the Renault and the two passengers of the Renault—Moshe Weiss and the late Meir Weissboiz [sic.; should be Weisshaus]. The Defendant heard one of the passengers of the Renault cry out, "Ay ay."
12. Subsequently, the Defendant continued driving in the direction of the Ramot neighborhood, and near the site where a new bridge was being built he turned right onto a dirt road leading to Bir Nabala.
13. In front of the entrance to Bir Nabala, the Defendant and his accomplices who were with him in the vehicle met with [REDACTED] who was waiting for them there in his Isuzu. From there the Defendant and his aforementioned accomplices, together with [REDACTED] continued on their way to Bir Nabala and subsequently fled to Ramallah.
14. By his actions described above, the Defendant intentionally caused the death of the late Meir Weissboiz [sic.; should be Weisshaus], who died in the hospital later that day as a result of being struck by the rounds fired by the Defendant's accomplices.

Sixth Count: (Detailed Incident File 7915/01 Zion)

Nature of the Offense: Attempting to intentionally cause death, an offense pursuant to Section 51(a) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970; and Sections 14(a) and 19 of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, both within and outside the Region, on or around September 15, 2001, attempted to intentionally cause the death of another person, specifically:

On said day, the aforementioned Defendant, around the hour of 11:10 p.m., at the location described in previous count of the indictment, by his actions as detailed in the previous count of the indictment, attempted to intentionally cause the death of Moshe Weiss, who was driving his vehicle, a white Renault Express, license plate no. 2273706, described in the previous count of the indictment. One of the rounds fired by the Defendant's accomplices, as described in the previous count of the indictment, struck Moshe Weiss's head and severely wounded him.

Seventh Count:

Nature of the Offense: Possession of a firearm without a permit, an offense pursuant to Section 53 (a) (1) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970; and Section 14 (a) of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: Around the time of September 15, 2001, both within and outside the Region, the aforementioned Defendant, had in his possession a firearm, bomb, ammunition, hand grenade, or explosive device designed to and capable of causing death or serious injury, without a permit granted by or on behalf of the military commander, specifically:

The aforementioned Defendant, during said period, in the circumstances described in the fifth and sixth counts of the indictment, possessed an MP-5 submachine gun and a revolver, holding both without a permit granted by or on behalf of the military commander.

Eighth Count: (Detailed Incident File 481/01 Zion)

Nature of the Offense: Attempting to intentionally cause death, an offense pursuant to Section 51(a) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970; and Sections 14(a) and 19 of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, both within and outside the Region, on or around October 3, 2001, attempted to intentionally cause the death of another person, specifically:

1. The aforementioned Defendant, in or near Ramallah in early October 2001, together with [REDACTED] (known as [REDACTED]), [REDACTED], and [REDACTED] (known as [REDACTED]), decided to carry out a terrorist shooting attack with the objective of causing the deaths of Israeli civilians.
2. For the purpose of carrying out the planned terrorist attack, the Defendant received from [REDACTED] a gray stolen Mazda 323 with Israeli license plates. Also for the purpose of carrying out the planned shooting terrorist attack, [REDACTED] received from [REDACTED], bodyguard to [REDACTED], [REDACTED] which is an unlawful association, an MP-5 submachine gun.

3. On October 3, 2001, the Defendant, driving the Mazda mentioned above, departed Ramallah heading in the direction of Jerusalem with the objective of carrying out the planned shooting attack there. [REDACTED] traveled with the Defendant, armed with the above mentioned MP-5 submachine gun.
4. [REDACTED] and [REDACTED] traveled in [REDACTED] Isuzu van in front of the Mazda in which the Defendant was traveling, with the purpose of informing the Defendant of police and Israel Defense Forces checkpoints on the way. The Defendant and all of his aforementioned accomplices arrived at the new Beit Hanina [neighborhood] in Jerusalem. There the Defendant parked the Mazda and together with [REDACTED] concealed the above mentioned MP-5 submachine gun within the vehicle. The Defendant and [REDACTED] got into the Isuzu and from there continued in the Isuzu together with [REDACTED] and [REDACTED] in the direction of the Begin Road.
5. The Defendant and his aforementioned accomplices came to the Begin Road. There, [REDACTED] showed the Defendant and his other accomplices where to carry out the planned shooting attack and how to escape after executing the attack. The Defendant and the aforementioned accomplices decided to carry out the planned shooting attack in the first tunnel on the Begin Road from the direction of Ramot, so that the sounds of gunfire would not be heard. Subsequently, the Defendant and all the aforementioned accomplices returned to Beit Hanina, where the Mazda had been left.
6. The Defendant got into the Mazda and alongside him sat [REDACTED], armed with the MP-5 submachine gun. From there the Defendant drove the Mazda to the Begin Road with the objective of carrying out the planned shooting attack there and causing the deaths of Israeli civilians.
7. The Defendant and [REDACTED] traveled up and down the Begin Road a number of times, looking for a lone Israeli vehicle, with the objective of carrying out the planned shooting attack against it in order to cause the deaths of the vehicle's passengers
8. At around 11:35 p.m. as they were traveling north through the last tunnel, the Defendant and [REDACTED] noticed a Honda Accord, license plate no. 1103217, traveling on the Begin Road in north. Inside the Honda were Tony Amiel, Pini Maimon and Pazit Maimon.
9. The Defendant overtook the above mentioned Honda. When the Defendant was traveling parallel the above mentioned Honda, [REDACTED] fired one bullet from the MP-5 submachine gun, which he was holding, at the passengers of the Honda, with the intention to cause their deaths. The round fired by [REDACTED] did not strike the Honda mentioned above.

10. After carrying out the said shooting attack, the Defendant and [REDACTED] continued their journey in the direction of Road No. 9 which connects the Ramot and French Hill neighborhoods.

Prosecution File 241/02

CONFIDENTIAL

02:009213 [continued]

Ninth Count: (Detailed Incident File 8379/01 Zion)

Nature of the Offense: Attempting to intentionally cause death, an offense pursuant to Section 51(a) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970; and Sections 14(a) and 19 of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, both within and outside the Region, on around October 3, 2001, attempted to intentionally cause the death of another person, specifically:

1. After the Defendant and [REDACTED] (known as [REDACTED]), carried out the shooting terrorist attack described in the previous count of the indictment, the two continued on their journey in the Mazda, described in the previous count of the indictment, in the direction of Road No. 9, which connect the Ramot and French Hill neighborhoods, with intention to get from there to Beit Hanina and subsequently to Ramallah.
2. During that journey, [REDACTED] at the Defendant's request, checked the working condition of the MP-5 submachine gun, which he was holding, and also fired a number of bullets into the air.
3. During the journey on said Road No. 9 at approximately 11:45 p.m., the Defendant and [REDACTED] noticed a Skoda, license plate no. 6567709, travelling on Road No. 9 in the direction of French Hill. Traveling inside the said Skoda were Malka Cohen and Pinhas Cohen.
4. The Defendant and [REDACTED] decided to carry out a terrorist shooting attack against the said Skoda in order to cause the deaths of its passengers.
5. The Defendant, who was driving the Mazda as stated, overtook the Skoda.
6. While the Defendant was parallel with the Skoda mentioned above, [REDACTED] fired a number of shots with the MP-5 submachine gun at the above mentioned Skoda, with the intention to cause the deaths of the Skoda's passengers.
7. A number of rounds fired by [REDACTED] struck the Skoda. Two rounds fired by [REDACTED] struck Pinhas Cohen and a third round struck Malka Cohen.
8. Pinhas Cohen was moderately wounded by the two rounds shot into his abdomen, while Malka Cohen, who was in her 28th week of pregnancy, was moderately wounded due to a round which struck her in the head.

CONFIDENTIAL

02:009214

9. After carrying out the said shooting terrorist attack, the Defendant and [REDACTED] continued in the direction of French Hill and from there reached New Beit Hanina. The Defendant and [REDACTED] parked their vehicle there and made telephone call to [REDACTED] and [REDACTED] (known as [REDACTED]), who had arrived there in [REDACTED] Isuzu to pick up the Defendant and [REDACTED] in accordance with the plan detailed in the previous count of the indictment.
10. The Defendant and [REDACTED] concealed the MP-5 submachine gun in the Isuzu and got inside.
11. The Defendant and his three aforementioned accomplices attempted to return from Jerusalem to Ramallah but were unable to do so because of Israel Defense Forces and police checkpoints. The Defendant and his aforementioned accomplices stayed over with [REDACTED], a friend of [REDACTED], in the New Beit Hanina [neighborhood] in Jerusalem.
12. The following day, October 4, 2001, the Defendant returned in the Mazda mentioned above to Ramallah and returned the vehicle to [REDACTED]

Tenth Count:

Nature of the Offense: Possession of a firearm without a permit, an offense pursuant to Section 53 (a) (1) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970, and Section 14 (a) of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, both within and outside the Region, approximately during the time from October 3, 2001, to October 4, 2001, had in his possession a firearm, bomb, ammunition, hand grenade, or explosive device designed to and capable of causing death or serious injury, without a permit granted by or on behalf of the military commander, specifically:

The aforementioned Defendant, during the said period, in the circumstances described in the eighth and ninth counts of the indictment, possessed an MP-5 submachine gun, this being without a permit granted by or on behalf of the military commander.

Prosecution File 241/02

CONFIDENTIAL

02:009214 [continued]

Eleventh Count: (Detailed Incident File 39/02 Binyamin)

Nature of the Offense: Intentionally causing death, an offense pursuant to Section 51(a) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970, and Section 14(a) of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, in the Region, on January 15, 2002, or thereabouts, intentionally caused the death of another person, specifically:

1. On January 14, 2002, Ra'ad Karmi, a senior military operative in the Fatah organization's Tanzim, which is an unlawful association, was killed. As a result of the death of the said Ra'ad Karmi, [REDACTED], opened a mourners' tent in El-Bireh.
2. On January 15, 2002, the Defendant came to the mourners' tent, and there met with [REDACTED] (known as [REDACTED]), [REDACTED] and [REDACTED]. The said [REDACTED] informed the Defendant and aforementioned accomplices that [REDACTED] wanted the Defendant and his accomplices to carry out, immediately, a terrorist attack in revenge for the death of the said Ra'ad Karmi, and cause the deaths of Israeli civilians.
3. The Defendant and his aforementioned accomplices decided to carry out, that very evening, a terrorist attack at the Givonim gas station on Road 443, near the entrance to Givat Zev, and cause the deaths of Israeli civilians.
4. In the evening of that day, January 15, 2002, the Defendant left the above mentioned mourners' tent together with [REDACTED]. The Defendant and [REDACTED] traveled in [REDACTED] Isuzu van to the above mentioned gas station with the aim of carrying out the planned shooting terrorist attack there. [REDACTED], armed with a Model-16 pistol, [REDACTED] armed with another handgun, and [REDACTED] armed with an MP-5 submachine gun, traveled behind the said Isuzu. The three traveled in a light brown Mazda toward the above mentioned gas station, with the aim of carrying out the planned terrorist attack there.

5. The Defendant and all his aforementioned accomplices reached the dirt mound blocking the exit from the villages of Bir Nabala and el-Jib to Road 443, at a distance of about 100 meters from the Givonim gas station. The Defendant and accomplices parked their vehicles, the Isuzu and the Mazda, facing in the direction of the village of Bir Nabala, so as to flee from the scene immediately after carrying out the planned terrorist attack.
6. [REDACTED] armed with his Model-14 handgun, [REDACTED] armed with the Model-16 handgun, and [REDACTED] armed with the MP-5, got out of the vehicles and walked to the above mentioned gas station with the aim of carrying out the planned shooting terrorist attack there and causing the deaths of Israeli civilians.
7. The Defendant and [REDACTED] remained in the said vehicles to watch out for the arrival of an Israel Defense Forces patrol or other people. the Defendant sat in the driver's seat in the Mazda, so as to be able to immediately get his three accomplices, who had gone to carry out the planned terrorist attack, out immediately after executing the terrorist attack.
8. [REDACTED] and [REDACTED] positioned themselves at the entrance to the above mentioned gas station. Some minutes later, at around 7:45 p.m., [REDACTED] and [REDACTED] noticed a white Fiat Uno, license plate no. 6424905, entering the gas station, driven by the late Yoela Chen, alongside of whom was Rachelle (Rachel) Eini. [REDACTED] and [REDACTED] approached the Fiat with the aim of carrying out a shooting terrorist attack toward it and causing the deaths of the vehicle's passengers. The passengers in the Fiat noticed the handgun held by [REDACTED] and began to scream and sound the horn. [REDACTED] put the handgun in his pants and told the passengers in the vehicle not to be afraid. At this stage, [REDACTED] opened fire on the Fiat's passengers, on automatic, with the MP-5 submachine gun, with the aim of causing their deaths. Then [REDACTED] again took the handgun out, and commenced firing at the vehicle's passengers, with the aim of causing their deaths.
9. [REDACTED] and [REDACTED] fired a large number of bullets, at very close range, at the late Yoela Chen and Rachelle (Rachel) Eini, who were in the above mentioned Fiat.
10. About 28 rounds, fired by [REDACTED] and [REDACTED], struck the front windshield of the vehicle, a number of rounds struck the side of the vehicle and the driver's side window.
11. During the course of the shooting terrorist attack described, [REDACTED], who stood a short distance behind [REDACTED] and [REDACTED] served as guard to warn them.

CONFIDENTIAL

02:009215

12. [REDACTED], immediately upon hearing the sounds of gunfire, drove from there in his Isuzu, in order to inform the Defendant and his accomplices whether there were checkpoints on the road to Ramallah.
13. [REDACTED], [REDACTED] and [REDACTED], after having carried out the shooting terrorist attack as stated above, ran to return to the Mazda in which the Defendant was waiting. After the aforementioned three got into the vehicle, the Defendant drove them to Ramallah. In Ramallah, the Defendant, [REDACTED], [REDACTED] and [REDACTED] met with [REDACTED].
14. By his action described above, the Defendant intentionally caused the death of the late **Yoela Chen**, who died on the scene as a result of being struck by the rounds fired by [REDACTED] and [REDACTED].

Twelfth Count: (Detailed Incident File 39/02 Binyamin)

Nature of the Offense: Attempting to intentionally cause death, an offense pursuant to Section 51(a) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970, and Sections 14(a) and 19 of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, in the Region, on January 15, 2002, or thereabouts, attempted to intentionally cause the death of another person, specifically:

The aforementioned Defendant, on the said date, at around 7:45 p.m., in the place described in the previous count of the indictment, by his action as stated in the previous count of the indictment, attempted to intentionally cause the death of Rachelle (Rachel) Eini, who was traveling in a white Fiat Uno, license plate no. 6424905, as described in the previous count of the indictment. One of the rounds fired by the Defendant's accomplices, as described in the previous count of the indictment, struck the head of Rachelle (Rachel) Eini, and two other rounds struck her left shoulder and moderately wounded her.

Thirteenth Count:

Nature of the Offense: Possession of a firearm without a permit, an offense pursuant to Section 53 (a) (1) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970, and Section 14 (a) of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, in the Region on or around January 15, 2002, had in his possession a firearm, bomb, ammunition, hand grenade, or explosive device designed to and capable of causing death or serious injury, without a permit granted by or on behalf of the military commander, specifically:

On the said date, in the circumstances described in the eleventh count of the indictment, the aforementioned Defendant was in possession of an MP-5 submachine gun and two handguns, all three of which were without a permit granted by or on behalf of the military commander.

Fourteenth Count: (Detailed Incident File 502/02 Zion)

Nature of the Offense: Intentionally causing death, an offense pursuant to Section 51 (a) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970; and Section 14 (a) of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, both within and outside the Region, on around January 22, 2002, intentionally caused the death of another person, specifically:

1. In the middle of January 2002, [REDACTED] called the Defendant. [REDACTED] informed the Defendant that [REDACTED] (known as [REDACTED]), [REDACTED] [REDACTED], which is an unlawful association—wanted to transport a terrorist into Jerusalem to carry out a suicide terrorist attack there with the objective of causing the deaths of as many civilians as possible. The Defendant consented to participate by transporting the aforementioned suicide terrorist to Jerusalem.
2. On January 22, 2002, [REDACTED] called to inform the Defendant that [REDACTED] had spoken with him and informed him that the suicide terrorist who was to carry out the planned attack was ready and needed transporting into Jerusalem. The Defendant again agreed to participate in executing the planned terrorist attack.
3. Later on that day, the Defendant and [REDACTED] met in Ramallah. [REDACTED] came to the meeting in his Isuzu van with Israeli license plates.
4. The Defendant and [REDACTED] traveled in the said Isuzu from Ramallah to Jerusalem in order to find a road without police or Israel Defense Forces checkpoints by which they would later transport the suicide terrorist, who was to carry out the planned attack in Jerusalem.
5. The Defendant and [REDACTED] drove from Ramallah via Rafat and arrived at the Atarot Industrial Zone, where the two returned to the main Jerusalem–Ramallah road and turned left toward the junction leading to the Rama camp. There they turned right and traveled to Adam Junction. At Adam Junction the Defendant and his accomplice turned right and traveled to Hizme Junction, where they turned right and entered Anata. Through Anata, the Defendant and his accomplice reached the French Hill Junction, where the two turned right and returned to Ramallah. The Defendant and [REDACTED] saw that it was possible to transport the suicide terrorist to Jerusalem by means of the route that they had taken without being stopped at police or Israel Defense Forces checkpoints.

Prosecution File 241/02

CONFIDENTIAL

02:009216 [continued]

6. Upon their arrival in Ramallah, the Defendant and [REDACTED] traveled to the City Inn Hotel, located near Ayosh Junction. Near the City Inn Hotel, the Defendant and [REDACTED] met with the aforementioned [REDACTED] who introduced the Defendant and [REDACTED] to Sa'id Ramadan, a resident of the village of Tel in the Nablus region, who was armed with an M-16 assault rifle and two magazines for the said M-16 assault rifle, joined together with a clip.
7. [REDACTED] informed the Defendant and [REDACTED] that the aforementioned Sa'id Ramadan was the suicide terrorist whom they were to transport to Jerusalem so that he could carry out a suicide terrorist attack there by opening fire on Israeli civilians with the aim of causing as many deaths as possible.
8. The Defendant and [REDACTED] concealed the said M-16 assault rifle and magazines in the Isuzu mentioned above.
9. [REDACTED] drove the Isuzu, Sa'id Ramadan sat in the seat next to the driver, and the Defendant sat in the back seat.
10. The Defendant and [REDACTED] drove Sa'id Ramadan to Jerusalem via the route that they had surveyed earlier that day, as described above.
11. The Defendant and [REDACTED] drove to Sheikh Jarrah Street. There they took out the M-16 assault rifle and the magazines that had been concealed in the vehicle and gave them to Sa'id Ramadan. The Defendant moved into the seat next to the driver's seat while Sa'id Ramadan moved to the back seat, holding the M16 assault rifle and the magazines in his hands.
12. The Defendant and [REDACTED] drove Sa'id Ramadan to Haneviim Street.
13. During the trip, Sa'id Ramadan complained to the Defendant and [REDACTED] that they had bought him new shoes for the terrorist attack, but they were too small and tight on him. The Defendant took off his Reebok shoes and gave them to Sa'id Ramadan, saying, "Go up to Paradise with Reebok shoes."
14. Upon reaching the intersection of Straus and Haneviim Streets, the Defendant and [REDACTED] stopped the Isuzu.
15. The Defendant and [REDACTED] said to Sa'id Ramadan to go down to Jaffa Road on foot and to begin shooting when he saw a large number of people.

CONFIDENTIAL

02:009217

16. After Sa'id Ramadan got out of the vehicle with the M-16 assault rifle and the ammunition, the Defendant and [REDACTED] drove in the Isuzu onto Road No. 1 through the Musrara neighborhood, and from there they took the main road to Ramallah.
17. Sa'id Ramadan reached Jaffa Road a short time after getting out of the Defendant and [REDACTED] vehicle.
18. At around 4:20 p.m., as he stood opposite No. 47 Jaffa Road or thereabouts, Sa'id Ramadan loaded the M-16 assault rifle that he held which was set to automatic, shouted "Allahu Akbar," and opened fire in all directions at the people on Jaffa Road who were at the bus stop located there. He fired into a no. 27 Egged bus that was at the said stop then and at the people who were inside the nearby shops, with the intention to cause the deaths of as many people as possible. Sa'id Ramadan, while continuing to fire, fled from the scene toward the parking lot located in Harav Kook Street. There, Sa'id Ramadan exchanged magazines and continued firing at civilians with the aim of causing their deaths. Sa'id Ramadan fired over 38 bullets from the M-16 assault rifle that he held. Sa'id Ramadan continued firing at civilians until he was killed by the civilians and policemen who arrived on the scene.
19. By his actions as described above, the aforementioned Defendant intentionally caused the death of the late **Ora (Svetlana) Sandler**, who died as a result of being struck by the rounds fired by Sa'id Ramadan.

Fifteenth Count: (Detailed Incident File 502/02 Zion)

Nature of the Offense: Intentionally causing death, an offense pursuant to Section 51(a) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970; and Section 14(a) of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, in the Region, on around January 22, 2002, intentionally caused the death of another person, specifically:

The aforementioned Defendant, on the said date at the place stated in the previous count of the indictment, by his actions as described in the previous count of the indictment, intentionally caused the death of the late **Sarah Hamburger**, who died as a result of being shot by the bullets fired by Sa'id Ramadan, who had been brought to the said location by the Defendant and [REDACTED] (known as [REDACTED]) for the purpose of carrying out the said terrorist attack.

Sixteenth Count: (Detailed Incident File 502/02 Zion)

Nature of the Offense: Attempting to intentionally cause death, an offense pursuant to Section 51(a) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970; and Sections 14(a) and 19 of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, both within and outside the Region, on January 22, 2002, or thereabouts, attempted to intentionally cause the death of another person, specifically:

The aforementioned Defendant, on the said date at the place stated in the previous count of the indictment, by his actions as described in the fourteenth count of the indictment, attempted to intentionally cause the deaths of as many civilians as possible who were at that time on Jaffa Road or in its vicinity. As a result of the shooting carried out there by Sa'id Ramadan, who had been brought to the location mentioned above by the Defendant and [REDACTED] (known as [REDACTED]) for the purpose of carrying out the said terrorist attack, over 45 civilians were wounded.

Seventeenth Count: (Detailed Incident File 502/02 Zion)

Nature of the Offense: Malicious damage to property, an offense pursuant to Section 53c of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970; and Section 14(a) of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, both within and outside the Region, on or around January 22, 2002, destroyed property or maliciously and unlawfully damaged it, specifically:

The aforementioned Defendant, on the said date at the place stated in the fourteenth count of the indictment, by his actions described in the fourteenth count of the indictment, maliciously damaged a great deal of property including shops in Jaffa Road, an Egged bus stop, a no. 27 Egged bus, and numerous vehicles, which were damaged as a result of the shooting carried out there by Sa'id Ramadan, who had been brought to the location mentioned above by the Defendant and [REDACTED] (known as [REDACTED]) for the purpose of carrying out the said terrorist attack.

CONFIDENTIAL

02:009218

Eighteenth Count:

Nature of the Offense: Possession of a firearm without a permit, an offense pursuant to Section 53 (a) (1) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970; and Section 14 (a) of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, both within and outside the Region, on or around January 22, 2002, had in his possession a firearm, bomb, ammunition, hand grenade, or explosive device designed to and capable of causing death or serious injury, without a permit granted by or on behalf of the military commander, specifically:

The aforementioned Defendant, at the said time in the circumstances described in the fourteenth count of the indictment, possessed an M-16 assault rifle and bullets without a permit granted by or on behalf of the military commander.

Nineteenth Count:

Nature of the Offense: Attempting to intentionally cause death, an offense pursuant to Section 51 (a) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970; and Section 19 of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, in the Region, at or around the time of the end of January through the beginning of February 2002, attempted to intentionally cause the death of another person, specifically:

1. At the said time, [REDACTED] (known as [REDACTED]) called the Defendant. [REDACTED] informed the Defendant that [REDACTED] (known as [REDACTED]), bodyguard of [REDACTED] — [REDACTED] which is an unlawful association—wanted to transport another terrorist into Jerusalem in order to carry out a suicide terrorist attack there, similar to the terrorist attack described in the [fourteenth] count of the —

indictment, with the aim of causing the deaths of as many civilians as possible. The Defendant agreed to participate by transporting the said suicide terrorist to Jerusalem.

2. The Defendant and [REDACTED] agreed that they would transport the suicide terrorist to Jerusalem in a Subaru, which they would ask [REDACTED] for.
3. On that same day, the Defendant and [REDACTED] traveled to Ramallah and met with [REDACTED] there. The Defendant and [REDACTED] asked [REDACTED] for a vehicle to transport the suicide terrorist to Jerusalem. [REDACTED] gave the Defendant a grey Subaru, belonging to [REDACTED] family. The Defendant returned to his home in Bir Nabala with the Subaru while [REDACTED] drove his Isuzu to his home in Kafr Akab.
4. The next day [REDACTED] [sic.; should be [REDACTED]] [REDACTED] called the Defendant and [REDACTED] and instructed them to come to the gas station in Ramallah Tachta in order to collect the suicide terrorist from there and to transport him to Jerusalem so that he could carry out the suicide terrorist attack there, with the aim of causing the deaths of as many civilians as possible. The Defendant consented.
5. The Defendant drove the Subaru to the Kalandia checkpoint, where he parked the vehicle and got into [REDACTED] Isuzu waiting there. From there the two continued to the said meeting place.
6. In Ramallah at the gas station mentioned above, the Defendant and [REDACTED] met with [REDACTED], who introduced them to the suicide terrorist who was with them. [REDACTED] gave the suicide terrorist an M-16 assault rifle and three magazines full of bullets for the M-16 assault rifle.
7. The Defendant and [REDACTED] concealed the M-16 assault rifle and the magazines within the Isuzu.
8. The Defendant and [REDACTED] traveled together with the suicide terrorist to Jerusalem so that the latter could carry out a shooting terrorist attack there and cause the deaths of as many civilians as possible.

CONFIDENTIAL

02:009219

9. The Defendant, [REDACTED] and the suicide terrorist arrived at the Kalandia checkpoint and bypassed it. Then the Defendant moved to the Subaru, which he had left there previously, and traveled to a-Ram Junction. The Defendant passed the a-Ram checkpoint in the Subaru and waited there for [REDACTED] and the suicide terrorist, who had bypassed the a-Ram checkpoint on foot. Subsequently, [REDACTED] went back, got into the Isuzu, in which the weapons were concealed, and passed through A-Ram checkpoint, traveling alone in the Isuzu with the weapons.
10. The Defendant drove the suicide terrorist to the mosque in Shuafat. [REDACTED] also arrived there in the Isuzu with the weapon and ammunition.
11. There, the suicide terrorist asked to enter the mosque and pray before carrying out the suicide terrorist attack. The Defendant and [REDACTED] agreed to the suicide terrorist's request.
12. While the suicide terrorist was praying in the said mosque, the Defendant and [REDACTED] drove in the Subaru to Givat Shaul in Jerusalem to check whether there were Israel Defense Forces or police checkpoints on the way. The Defendant and [REDACTED] planned to transport the suicide terrorist to Givat Shaul, to have him carry out the planned shooting terrorist attack there, because there would be numerous civilians in that location.
13. When the Defendant and [REDACTED] returned to the mosque in Shuafat to pick up the suicide terrorist and transport him to Givat Shaul in order to carry out the planned shooting terrorist attack there, the two of them did not find the suicide terrorist at the mosque.
14. The Defendant and [REDACTED] called [REDACTED] and reported to him that the suicide terrorist had run away. [REDACTED] instructed the Defendant and [REDACTED] to return to Ramallah.
15. The Defendant and [REDACTED] returned to Ramallah. There they met with [REDACTED] and gave him the Subaru, the M-16 assault rifle and the magazines.

Twentieth Count:

Nature of the Offense: Possession of a firearm without a permit, an offense pursuant to Section 53 (a) (1) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970, and Section 14 (a) of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968.

CONFIDENTIAL

02:009219 [continued]

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, both within and outside the Region, on or around the date stated in the previous count of the indictment, had in his possession a firearm, bomb, ammunition, hand grenade, or explosive device designed to and capable of causing death or serious injury, without a permit granted by or on behalf of the military commander, specifically:

The aforementioned Defendant, on the said date in the circumstances described in the previous count of the indictment, possessed an M-16 assault rifle, three magazines for an M-16 assault rifle, and bullets, all of which were without a permit granted by or on behalf of the military commander.

Twenty-First Count:

Nature of the Offense: Conspiracy to intentionally cause death, an offense pursuant to Section 22 of the Criminal Liability (Judea and Samaria) Order (No. 225), 5728-1968; and Section 51(a) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant, in the Region, in the middle of February 2002, conspired with another person to intentionally cause the death of another, specifically:

The aforementioned Defendant, on February 15, 2002, or thereabouts, in or near Ramallah, met with [REDACTED], [REDACTED] (known as [REDACTED]) and with [REDACTED] (known as [REDACTED]), bodyguard to [REDACTED] - [REDACTED], which is an unlawful association.

During the said meeting, [REDACTED] asked the Defendant and his aforementioned accomplices to get a suicide terrorist into Jerusalem, so that he could carry out a suicide terrorist attack aimed at causing the deaths of as many people as possible. The Defendant and his aforementioned accomplices consented to the said proposal. [REDACTED] informed the Defendant and his aforementioned accomplices that he would bring the suicide terrorist to them in another day or two.

The above name Defendant, together with [REDACTED] and [REDACTED], planned to bring the suicide terrorist into Jerusalem in [REDACTED] Isuzu van. The Defendant and his aforementioned accomplices planned to transport the suicide terrorist to one of the places in Jerusalem where there would be many people against whom the suicide terrorist could carry out the planned suicide terrorist attack. The Defendant, [REDACTED] and [REDACTED] also carried out a reconnaissance in Jerusalem and selected what were, in their view, the appropriate places for carrying out a shooting terrorist attack against Israeli civilians. Among others, the Defendant and his aforementioned accomplices chose the Ramada Hotel, the tunnels of the Begin Road, and the French Hill Junction. The stated plan of the Defendant and his aforementioned accomplices was not executed because about two days following the meeting mentioned above, on February 17, 2002, [REDACTED] was arrested by the Israeli security forces, and approximately one day later, on February 18, 2002, [REDACTED] was arrested by the Israeli security forces.

CONFIDENTIAL

02:009220

The aforementioned Defendant, following the arrest of the accomplices as stated above, on February 19, 2002, met with [REDACTED], the brother of the aforementioned [REDACTED], and with [REDACTED], in Ramallah at the request of the aforementioned [REDACTED]. During the said meeting, the Defendant and [REDACTED] agreed with the proposal by [REDACTED] to bring a suicide terrorist into Jerusalem, so that he could carry out a suicide terrorist attack there with the aim of causing the deaths of as many people as possible.

This plan, too, was not executed because the Defendant himself was arrested the following day on February 20, 2002, by the Israeli security forces.

Twenty-Second Count:

Nature of the Offense: Driving an unlicensed vehicle in the Region, an offense pursuant to Section 3 of the Traffic and Transportation (Judea and Samaria) Rules, 5729-1968.

Details of the Offense: The aforementioned Defendant from September 2001 to the date of his arrest, while a resident of the Region, drove a motor vehicle, both within and outside the Region, which was not licensed in the Region and did not bear the identification marks set for the Region, specifically:

The aforementioned Defendant, while a resident of the Region, during the stated period, on a number of different occasions, in the circumstances described in this indictment, drove various vehicles, described in the previous counts of the indictment, which were not licensed in the Region and did not bear the identification marks set for them in the Region. The Defendant carried out that which is attributed to him in this count of the indictment for the purpose of executing the terrorist attacks described in this indictment.

Twenty-Third Count:

Nature of the Offense: Contravening the provisions of a declaration regarding the closure of an area, an offense pursuant to Section 90(f) of the Security Provisions (Judea and Samaria) Order (No. 378), 5730-1970.

CONFIDENTIAL

02:009220

Details of the Offense: The aforementioned Defendant in the Region from September 2001 to the date of his arrest or thereabouts, contravened an instruction regarding the closure of an area without being in possession of a lawful permit to do so, specifically:

The aforementioned Defendant during the said period on a number of different occasions left the Region, which is a closed area, and entered the territory of the State of Israel without holding a lawful permit to do so. The Defendant entered the territory of the State of Israel for the purpose of executing the terrorist attacks described in this indictment.

Prosecution Witnesses

1. [REDACTED] Badge No. 99106, Investigations Bureau, Judea. (Took the Defendant's statement dated March 11, 2002, and submitted the Defendant's handwriting in Arabic as well as a Seizure and Marking Report)
2. [REDACTED] Investigations Bureau, Judea. (Took the Defendant's statement dated April 1, 2002, and submitted the Defendant's handwriting in Arabic)
3. [REDACTED] (under arrest)
(Prosecution File [REDACTED])
4. [REDACTED] (under arrest) (Prosecution File [REDACTED])
5. [REDACTED] (under arrest)

Detailed Incident File 7915/01 Zion

6. [REDACTED] Zion Station. [Submitted action report]
7. [REDACTED] Criminal Identification Department – Zion Station. [Submitted Initial Crime Scene Visit Report + photo board]
8. [REDACTED] Zion Station. [Found shell casings at the scene of the incident – chain of evidence]
9. [REDACTED], Mobile Laboratory, Criminal Identification Department, Police National Headquarters – Jerusalem. [Submitted Vehicle Inspection Report – seizure of remnants of a bullet]
10. [REDACTED], Special Duties Department – Zion Station. [Submitted Form Accompanying Exhibits]
11. [REDACTED], Exhibits Office – Criminal Identification Department, Police National Headquarters – Jerusalem. [Submitted Public Servant's Certificate – Receipt of Exhibits for Examination] (To be summoned only upon the express request of the Defense)

CONFIDENTIAL

02:009221

12. [REDACTED] Weapons Laboratory, Criminal Identification Department, Police National Headquarters – Jerusalem. [Submitted Expert Opinion from the Criminal Identification Department File [REDACTED]] (To be summoned only upon the express request of the Defense)
13. [REDACTED] Hadassah Hospital Ein Kerem, Jerusalem. [Submitted discharge certificate for Moshe Weiss] (To be summoned only upon the express request of the Defense)
14. [REDACTED] Hadassah Hospital Ein Kerem, Jerusalem. [Submitted notice of death for the late Meir Weissboiz [sic.; should be Weisshaus]] (To be summoned only upon the express request of the Defense)
15. Moshe Weiss, Identity No. 024001505. (Details held by the Prosecution) [Seriously wounded in the terrorist attack]
16. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) (Eyewitness)

Detailed Incident File 481/01 Zion

17. Tony Amiel, Identity No. 032441040. (Details held by the Prosecution) (Driver of the Honda)
18. Pini Maimon, Identity No. 025759762. (Details held by the Prosecution) (Passenger in the Honda)
19. Pazit Maimon, Identity No. 040128084. (Details held by the Prosecution) (Passenger in the Honda)

Detailed Incident File 8379/01 Zion

20. [REDACTED] Criminal Identification Department – Zion Station. [Submitted Initial Crime Scene Visit Report + Seizure and Marking Report]
21. [REDACTED], Special Duties Department – Zion Station. [Submitted Form Accompanying Exhibits]
22. [REDACTED], Mobile Laboratory, Criminal Identification Department, Police National Headquarters – Jerusalem. [Submitted Vehicle Inspection Report – seizure of remnants of a bullet]
23. [REDACTED], Special Duties Department – Zion Station. [Submitted Form Accompanying Exhibits]

24. [REDACTED] Exhibits Office – Criminal Identification Department, Police National Headquarters – Jerusalem. [Submitted Public Servant’s Certificate – Receipt of Exhibits for Examination] (To be summoned only upon the express request of the Defense)
25. [REDACTED] Exhibits Office – Criminal Identification Department, Police National Headquarters – Jerusalem. [Submitted Public Servant’s Certificate – Receipt of Exhibits for Examination] (To be summoned only upon the express request of the Defense)
26. [REDACTED] Weapons Laboratory, Criminal Identification Department, Police National Headquarters – Jerusalem. [Submitted two Expert Opinions from the Criminal Identification Department File [REDACTED]] (To be summoned only upon the express request of the Defense)
27. [REDACTED], Zion Station. [Finder of shell casings at the scene of the incident – chain of evidence]
28. Malka Cohen, Identity No. 038791386. (Details held by the Prosecution) (Wounded in the terrorist attack)
29. Pinhas Cohen, Identity No. 038348256. (Details held by the Prosecution) (Wounded in the terrorist attack)
30. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) (Eyewitness – treated the wounded)
31. [REDACTED] Hadassah Hospital Ein Kerem, Jerusalem. [Submitted discharge certificate for Pinhas Cohen] (To be summoned only upon the express request of the Defense)
32. [REDACTED] Hadassah Hospital Ein Kerem, Jerusalem. [Submitted discharge certificate for Malka Cohen] (To be summoned only upon the express request of the Defense)

Detailed Incident File 39/02 Binyamin

33. [REDACTED] Patrol – Binyamin Station. [Submitted action report]

34. [REDACTED] Binyamin Station.
[Submitted Investigation Memorandum/Seizure and Marking]
35. [REDACTED], Criminal Identification
Department, Judea. [Submitted photo boards & collected shell casings at the scene of the
incident]
36. [REDACTED], Mobile Laboratory, Criminal Identification
Department, Police National Headquarters – Jerusalem. [Submitted photo boards + Vehicle
Inspection Report]
37. [REDACTED] Binyamin Station. [Submitted
Form Accompanying Exhibits]
38. [REDACTED] Exhibits Office – Criminal
Identification Department, Police National Headquarters – Jerusalem. [Submitted Public
Servant's Certificate – Receipt of Exhibits for Examination] (To be summoned only upon
the express request of the Defense)
39. [REDACTED] Israel Defense Forces (Details held by
the Prosecution) [Testimony – Determination of the death of the late Yoela Chen &
treatment of wounded person]
40. [REDACTED] Hadassah Hospital Ein Kerem, Jerusalem.
[Submitted Medical Certificate – Sickness Summary for Rachelle (Rachel) Eini] (To be
summoned only upon the express request of the Defense)
41. Rachelle (Rachel) Eini, Identity No. 075966614. (Details held by the Prosecution)
(Wounded in the terrorist attack)
42. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) [Testimony &
Diagram] (eyewitness)
43. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) (Identification
of the deceased)

Detailed Incident File 502/02 Zion

44. [REDACTED], Special Duties Department – Zion
Station. [Submitted Memorandum Report, Seizure and Marking]

CONFIDENTIAL

02:009222

45. [REDACTED], Special Duties Department – Zion Station. [Submitted Seizure and Marking Report]
46. [REDACTED] Special Duties Department – Zion Station. [Submitted Memorandum Report, Seizure and Marking + Photographs]
47. [REDACTED] Special Duties Department – Zion Station. [Submitted action report + cross findings]
48. [REDACTED], Interrogations – Zion Station. [Submitted Seizure and Marking Report]
49. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) (Eyewitness – ran after the terrorist)
50. [REDACTED] Border Guard, Jerusalem (Eyewitness – ran after the terrorist and shot at the terrorist)
51. [REDACTED] Patrol Unit 2 – Zion Station. (Eyewitness – shot at the terrorist)
52. [REDACTED] Central Unit – Jerusalem. (Eyewitness – ran after the terrorist and shot at the terrorist)
53. [REDACTED] Special Patrol Unit – Motorcycles – Shalem Station. (Eyewitness – pursued the terrorist, removed the terrorist's weapon after the terrorist was killed)
54. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) (Eyewitness – security guard on the scene – shot at the terrorist and wounded him)
55. [REDACTED] Detectives – Central Unit, Jerusalem. (Eyewitness – ran after the terrorist, shot at the terrorist)
56. [REDACTED] Detectives – Central Unit, Jerusalem. (Eyewitness – shot at the terrorist)
57. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) (Eyewitness – driver of the Egged bus at the scene of the terrorist attack)
58. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) (Eyewitness)

CONFIDENTIAL

02:009222 [continued]

59. [REDACTED] (Details held by the Prosecution)
(Eyewitness)
60. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) (Eyewitness)
61. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) (Eyewitness)
62. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) (Eyewitness)
63. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) (Eyewitness)
64. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) (Eyewitness)
65. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) (Eyewitness – saw
the terrorist arrive at the scene of the terrorist attack on foot)
66. [REDACTED] (Details held by the Prosecution) (Identification
of the body of the late Ora (Svetlana) Sandler)
67. [REDACTED] Hadassah Hospital Ein Kerem, Jerusalem.
[Submitted Notification of Death of the late Ora (Svetlana) Sandler] (To be summoned
only upon the express request of the Defense)
68. [REDACTED] Hadassah Hospital Ein Kerem, Jerusalem. [Submitted Notification of
Death of the late Sarah Hamburger] (To be summoned only upon the express request of the
Defense)

An additional list of witnesses relating to those wounded in the terrorist attack in Jaffa Road on January 22, 2002, and medical certificates related to their injuries, will be provided during the course of the trial.

[Signature]
Michael Kotlick, Lieutenant
Military Prosecutor

Date: April 14, 2002
Reference: 241-02

The Arab Bank

Customer's Name: Iman Hamed Nawfal Abdullah

Account No.: 628421 [illegible]/5[illegible]0

Branch: Ramallah

Tel: 29 [illegible]

P.O. Box: 7[illegible]

CONFIDENTIAL

02:009223

PALESTINIAN AUTHORITY DOCUMENT		IDENTITY	
Identity No.	8 5160874 5		
First Name	Iman	[Photograph]	
Father's Name	Hamed	[Round Stamp in Arabic]	
Grandfather's Name	Nawfal		
Last Name	Dahabra		
Mother's Name	Dina		
Date of Birth	January 26, 1986	[Signature]	
Place of Birth	United States		
Sex	Female	Religion	Muslim
Issued in	Ramallah	on Date	September 16, 2004

Palestinian Authority Ministry of the Interior		Annex to Identity Document		Children (up to age 16)	
Identity No.	8 5160874 5	Name	Fatma	Identity No.	4
Last Name	Abdallah	Sex	Female		
First Name	Iman		1273226 5	Date of Birth	May 22, 2002
Address	Bir Naballa City	Name		Sex	Identity No.
Marital status	Married	Date of Birth			
Spouse's Identity No.	9 7946995 4	Name		Sex	Identity No.
Spouse's Name	Mohamed	Date of Birth			
Spouse's Identity No.	9 7946995 4	Name		Sex	Identity No.
Previous Last Name	Samara	Date of Birth			
Previous First Name					

CONFIDENTIAL

02:009224

IN THE UNITED STATES DISTRICT COURT
FOR THE SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK

MARK I. SOKOLOW, *et al.*,

Plaintiffs,

vs.

THE PALESTINE LIBERATION
ORGANIZATION, *et al.*,

Defendants.

No. 04 Civ. 00397 (GBD) (RLE)

DECLARATION OF ADNANE ETTAYEBI

Adnane Ettayebi hereby certifies as follows:

1. The attached translation from Arabic to English is an accurate representation of the document received by Rina Ne'eman Hebrew Language Services, to the best of my knowledge and belief. The document is designated as D02:009201-9226.
2. I am a professional translator with a B.A. in Romance Language Literature from the University of Central Florida. I am fluent in Arabic and English, and I am qualified to translate accurately from Arabic to English.
3. To the best of my knowledge and belief, the accompanying text is a true, full and accurate translation of the Arabic-language document bearing the bates number D02:009201-9226.

Adnane Ettayebi

ss.: New Jersey

On the [26] day of February, 2014 before me, the undersigned, personally appeared Adnane Ettayebi, personally known to me or proved to me on the basis of satisfactory evidence to be the individual whose name is signed to this Declaration and acknowledged to me that he executed the same in his capacity, and that by his signature on this Declaration, the individual executed the Declaration.

Sworn to me this
26 day of February, 2014

CFlores

Notary Public

ملف أسير / محرر

البيانات الشخصية

رقم الملف	447501	رقم الهوية	979469954	الجنس	ذكر	تاريخ التعديل	18/06/2012
الاسم	محمد سامي	ابراهيم	عبدالله	تلفون			
مركز صرف	24	رام الله	رام الله ٦٢٨٤٢١ رام الله	عدد الزوجات	1	عدد الإقام	1
حالة زواجية	متزوج						

البيانات المالية

اسم	ايمان حامد نوفل عبدالله	الهوية	851608745	الصلة	العتوان
اسم الوكيل		الهوية	0	الصلة	العتوان
البنك	6 البنك العربي	الفرع	9030	رقم الحساب	628421
المخصص	6350	المتأخرات	0	تاريخ الاعتماد	01/10/2002
				نهاية	01/08/2014

بيانات الأسر

تاريخ الأسر	20/02/2002	الحكم يوم	0	شهر	0	سنة	99
العمل	1 غير محدد	تاريخ تحرير	0	تاريخ تحرير فعلي	0		
التنظيم	1 قتح	المسجون	1	رقم كشف	20070329		

المصروفات

السنة	شهر	المخصص	المتأخرات	التعويض	المرجع	اسم الممتفيد	رقم الهوية	البنك	الفرع	رقم الحساب
2012	12	6350	0	400	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2012	11	6350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2012	10	6350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2012	9	6350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2012	8	6350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2012	7	6350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2012	6	6350	6000	400	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2012	5	4350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2012	4	4350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2012	3	4350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2012	2	4350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2012	1	4350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2011	12	4350	0	400	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2011	11	4350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2011	10	4350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2011	9	4350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2011	8	4350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2011	7	4350	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2011	6	4350	0	1610	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2011	5	4350	10800	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2011	4	1650	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421
2011	3	1650	0	0	0	ايمان حامد نوفل عبدالله	851608745	البنك العربي	9030	628421

628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1350	3	2004
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1350	2	2004
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1350	1	2004
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1140	12	2003
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1140	11	2003
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1140	10	2003
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1140	9	2003
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1140	8	2003
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1140	7	2003
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1140	6	2003
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1140	5	2003
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1140	4	2003
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	2280	1140	3	2003
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1140	12	2002
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1140	11	2002
628421	9030	البنك العربي	851608745	ايمان حامد نوفل عبدالله	0	0	0	1140	10	2002
					0	2810	20730	247970		

3996

TO WHOM IT MAY CONCERN

No. 53400

This certificate is valid only if the English and Arabic parts match each other

According to the information received from the Israeli Authorities, the International Committee of the

Red Cross certifies that:

MOHAMMAD SAMI IBRAHIM ABDALLAH

Mr/Mrs

From: BE TR, NABALYA/RAMALLAH ID NO. 979469954

Was arrested by the Israeli Authorities on Day: 20 Month: FEBRUARY Year: 2002

He/She is to date: Awaiting Trial Sentenced Administrative

LIFE SENTENCE

Length of sentence / administrative period: _____

He/She was released on Day: 17 Month: _____ Year: 11

(Tick the box and underline the correct designation)

INTERNATIONAL COMMITTEE OF THE RED CROSS

27-09-2011

الى من يهمه الامر

International Committee of the Red Cross

هذا الشهادة هي عبارة عن معلومات تلقيناها من السلطات الإسرائيلية في رام الله بتاريخ 20 فبراير 2002

6
979469954

استنادا الى المعلومات الواردة من السلطات الإسرائيلية، تشهد اللجنة الدولية للصليب الأحمر بان:

السيد/الآنسة: محمد سامي ابراهيم عبد الله

ابن: نباليا / رام الله

979469954

كان/كانت قد اعتقل/ت من قبل السلطات الإسرائيلية في يوم: 20 / شهر: شباط / سنة: 2002

وهو/هي في هذا التاريخ: تحت المظلة الحكومية حكومية اداري

حكومة او اداري لمدة: _____

وهو/هي اطلق/ت عليه/ها في يوم: 17 / شهر: _____ / سنة: 11

(الرجاء وضع في الارجح المطلوب ووضع خط تحت الفئة المطلوبة)

Date: 08/05/2004
Place: RAMALLAH/NA

CONFIDENTIAL

02:009205

447501 / قسم / استمارة الأسير الرئيسية

رقم الاستمارة:	٤٤٧٥٠١
تاريخ تعبئة الاستمارة:	١١/٥/٢٠٠٤
المديرية/فرع الوزارة:	رام الله

1. المعلومات الرئيسية للأسير:

رقم الهوية: (تسع خانقات)	٤٤٧٥٠١٤٤٤٤
الاسم الرباعي:	محمد أبو عيسى
الاسم الأول:	محمد
اسم الأب:	عيسى
اسم العائلة:	عيسى
اسم الأم:	سحر
الجنس:	☒ ذكر ☐ أنثى
تاريخ الميلاد:	١٤/٥/١٩٦٤
المؤهل العلمي:	☒ أمي ☒ الأساسية ☐ ثانوي ☐ دبلوم ☐ جامعي ☐ دراسات عليا
المهنة قبل الأسر:	عاطل
تاريخ الأسر:	١٤/٥/٢٠٠٤
الوضع الاحتقالي:	☒ موقوف ☐ محكوم ☐ إداري ☐ محدد ☐ أخرى
في حلة محكوم مدة الحكم:	يوم شهر سنة
حسب شهادة الصليب:	سنة شهر يوم
العنوان الدائم:	رام الله
المحافظة:	رام الله
ملاحظات:	

2. بيانات الاعتقالات لسابقة:

عدد مرات الاعتقال لسابقة: فقط المثبت بشهادة صليب ويتسلسل زمني من الأحدث إلى الأقدم.

الرقم	تاريخ الاعتقال	نوع الاعتقال	تاريخ الإفراج			ملاحظات
			يوم	شهر	سنة	
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

3. بيانات الوضع الاجتماعي:

☐ أرمل	☐ مطلق	☒ متزوج	☒ أعزب	الحالة الاجتماعية:
تعبئة بيانات الزوج/ة والأبناء				في حالة متزوج/ة:
١١/١٤/٥٥	تاريخ عقد الزواج	٨٥١٦٠٨٥	٤	رقم هوية الزوج/ة:
١	عدد الأولاد:	الجناب محمد حسين محمد حجازي		اسم الزوج/ة:
بيانات الأبناء من الزوجة الأولى: (الأبناء الذكور أقل من 18 عام، والبنات غير المتزوجات بغض النظر عن أعمارهن)				
الرقم	الاسم	تاريخ الميلاد	الحالة الاجتماعية	المؤهل العلمي
1.	تامر	٢٠٠١/٥/٢٤		
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				

4. بيانات الوكيل المستفيد:

٥	٤	٣	٢	١	٠	رقم الهوية "المستفيد":
٥٠١٦٠٨٥						اسم الوكيل "المستفيد":
الجناب محمد حسين محمد حجازي						تاريخ الوكالة إن وجدت:
١/١						البنك:
العمري						رقم الحساب:
٦٠٢٠٨٥٤٠١						رقم الهاتف الأرضي:
٢٠٢٠٨٥٤٠١						الجنون الدائم للمستفيد:
المحافظة: رام الله						ملاحظات:
التجمع السكني:						
٧						

ملاحظات مقدم الطلب:	
إسراء:	لنا موقع أدناه أقر وأشهد بأن كافة المعلومات الواردة في الطلب صحيحة وأتحمل مسؤوليتها.
توقيع مقدم الطلب:	

5. للاستعمال الرسمي:

اسم المرشد/الموظف:		[Handwritten: اسم المرشد]	
ملاحظات المرشد/الموظف:		[Handwritten: ملاحظات]	
التاريخ:	[Handwritten: 2011/5/28]	التوقيع:	[Handwritten: توقيع]
اسم مدير المديرية:	[Handwritten: مدير المديرية]		
ملاحظات مدير المديرية:	[Handwritten: ملاحظات]		
التاريخ:	[Handwritten: 2011/5/28]	الختم والتوقيع:	[Handwritten: ختم والتوقيع]

المستندات المرفقة: ضع إشارة بجانب المستندات المرفقة (اعتماد ومصادقة مدير المديرية)

☐	صورة هوية الأسير/المحرر	☒	صورة هوية المستفيد
☒	شهادات الصليب الأحمر	☒	لائحة الاتهام
☐	قرار الحكم (إن وجد)	☒	صورة بطاقة الحساب البنكي
☒	صورة عقد الزواج مصدقة طبق الأصل	☒	صور شهادات الميلاد للأبناء
☐	ملحق إضافة زوجة/زوجات	☐	أخرى (حدد)

6. الاعتماد والمصادقة:

☐	1. اعتماد شؤون الأسرى:	☐	أصاحق على اعتماد استمارة الأسير (مطابقة للأنظمة والقوانين)
اسم الموظف المعتمد:			
التاريخ:		[Handwritten: / /] الختم والتوقيع:	
☐	المبررات والأسباب:	☐	لا أصاحق على اعتماد استمارة الأسير
☐	2. اعتماد الشؤون القانونية:	☐	أصاحق على اعتماد استمارة الأسير (مطابقة للأنظمة والقوانين)
اسم الموظف المعتمد:			
التاريخ:		[Handwritten: / /] الختم والتوقيع:	
☐	المبررات والأسباب:	☐	لا أصاحق على اعتماد استمارة الأسير

TO WHOM IT MAY CONCERN

№ 53400

This certificate is valid only if the English and Arabic parts match each other

According to the information received from the Israeli Authorities, the International Committee of the Red Cross certifies that:

Mr/Mrs.: MOHAMMAD SAHI IBRAHIM ABDALLAH

From: BEIR NABALA/RAHALLAH ID NO: 979469954

Was arrested by the Israeli Authorities on Day: 20 Month: FEBRUARY Year: 2002

He/She is to date: Awaiting Trial Sentenced Administrative
LIFE SENTENCE

Length of sentence / administrative period: _____

He/She was released on Day: // Month: // Year: //

(Tick the box and underline the correct designation)

الى من يهمه الأمر

هذه الشهادة مارة المعمول فقط في حالة تطابق بياناتها باللغتين العربية والانجليزية

استنادا الى المعلومات الواردة من السلطات الاسرائيلية، تشهد اللجنة الدولية للصليب الأحمر بأن:

السيدة/الآنسة: محمد ساهي ابراهيم عبد الله

من: بيروت/بعلبعل/رام الله

هوية رقم: 979469954

كان/ت قد اعتقل/ت من قبل السلطات الاسرائيلية في يوم 20 / شهر شباط / سنة 2002

وهو/هي في هذا التاريخ: ينتظر/تنتظر المحاكمة حكوم/ة اداري

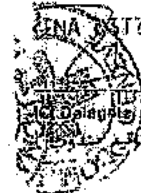
حكوم/ة او اداري لمدة: سبعة

وهو/هي اطلق سراح/ها في يوم // / سنة //

(الرجاء وضع ي في المربع)

Date: 08/05/2004
التاريخ
Place: RAMALLAH/NA
المكان

International Committee of the Red Cross

CONFIDENTIAL

02:009209

לישראל

הגנה

צבא

תיק ביה"ב : /02
 תיק תביעה : 241/02
 תיק פ.א. : 39/02 בנימין
 7915/01 ציון
 481/01 ציון
 8379/01 ציון
 502/02 ציון

כבית המשפט הצבאי
 כבית א' אל
 כבתי הרב

במשפט שבין התובע הצבאי - המאשים

- דג -

מחמד סאמי אברהים עבדאללה
 ת.ז. 979469954, יליד 04.05.74, תושב ביר נבאללה
 עצור מיום 20.02.02

- הנאשם -

כתב אישום

הנאשם הנ"ל מנאשם בזאת בביצוע העבירות הבאות:

פרט ראשון:

מהות העבירה: חברה בהתאחדות בלתי מותרת. עבירה לפי תקנות (א) (1)85 (א) לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945

פרטי העבירה: הנאשם הניח באזור החל מאמצע שנת 2001 ועד ליום מעצרו היה חבר או פועל בחבר בהתאחדות בלתי מותרת, דהיינו:

הנאשם הנ"ל, במהלך התקופה האמורה, היה חבר בחוליה צבאית, אשר שמה לה למטרה ביצוע פיגועים נגד אזרחים ישראלים הן באזור, הן בחוצו לו. הנאשם פעל בחוליה הצבאית האמורה ביחד עם מחמד עזרחמן סאלם מצ'ק (המכונה "אבי סטחה"), חוסאם עקל רזיב שחאדה, פראט צאדק מחמד עיאם (המכונה "אל חיטאווי"), הייתה אלמנותפס חמדאן, זידאן אל בדווי, ניזאר והדאן ועלי עליאן.

החוליה הצבאית האמורה פעלה בחסות "גדודי חללי אלאקצא" - הזרוע הצבאית של "התנועה" של ארגון הפת"ח, שהוא התאחדות בלתי מותרת. לצורך פעילות החוליה הועברו לחבריה כספים, טלפונים סלולריים וכלי נשק מ"התנועה" של הפת"ח. הנאשם וחבריו לחוליה הצבאית האמורה העבירו דיווחים שוטפים על הפיגועים, אשר אותם ביצעו, כאנשיכ בכירים ב"התנועה" של הפת"ח, כאשר אותם האנשים דאגו להעביר את הדיווחים לידיעתו של מרזואן ברוג'תי, ראש "התנועה" של הפת"ח באזור.

הנאשם פעל בחוליה הצבאית האמורה כפי שיתואר בפרטי האישום הבאים.

פרט שני:

מהות העבירה: קשירת קשר לגרימת מוות בכוונה, עבירה לפי סעיף 22 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968 וסעיף 51(א) לצו בדבר הוראות הביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, בין באיזור ובין מחוצה לו, כאמצע שנת 2001 או במועד הסמוך לכך, קשר עם אדם אחר לגרום בכוונה למותו של אחר, דהיינו: הנאשם הנ"ל, במועד האמור, ביחד עם חוסאם עקל רג'ב שחאדה ופראס צאדק מחמד עיאנס (המכונה "אל חיטאווי"), תכנן לבצע פיגוע ירי לעבר פלך רכב ישראלים בכביש מספר 1 ירושלים-תל-אביב. הנאשם וחבריו הנ"ל אפילו בחרו את המקום שבו יבצעו את הפיגוע המתוכנן. בסופו של הדבר, הנאשם וחבריו הנ"ל לא ביצעו את הפיגוע המתוכנן כי הברס לחוליה הצבאית המתוארת בפרט האישום הראשון, עלי עליאן, טען כי הוא עם אנשים נוספים מתכננים לבצע פיגוע זהה באותו המקום שבוחר הנאשם ביחד עם פראס עיאנס וחוסאם שחאדה.

פרט שלישי:

מהות העבירה: קשירת קשר לגרימת מוות בכוונה, עבירה לפי סעיף 22 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968 וסעיף 51(א) לצו בדבר הוראות הביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, באיזור, בחודש יולי 2001 או במועד הסמוך לכך, קשר עם אדם אחר לגרום בכוונה למותו של אחר, דהיינו: הנאשם הנ"ל, במועד האמור, ברמאללה או בסמוך לכך, קשר עם עלי עליאן, חוסאם עקל רג'ב שחאדה, פראס צאדק מחמד עיאנס (המכונה "אל חיטאווי") והייתם אלמותפק חמדאן, לבצע פיגועים נגד המטרות הישראליות. הנאשם וחבריו הנ"ל אף תכננו להשיג אמצעי לחימה לצורך ביצוע הפיגועים המתוכננים.

פרט רביעי:

מהות העבירה: אימונים צבאיים שלא בהיתר, עבירה לפי תקנה 62 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, באיזור, בחודש אוגוסט 2001 או בסמוך לכך, אימן או אומן אימון צבאי בנשק או במלאכת תרגילים, תנועות או מערכות פעולה צבאיים, דהיינו: הנאשם הנ"ל, במועד האמור, ביחד עם חוסאם עקל רג'ב שחאדה ופראס צאדק מחמד עיאנס (המכונה "אל חיטאווי"), הגיע למחצבה של משבחת טרימי הנמצאת בין ביתוניא לרמאללה. פראס עיאנס הביא עמו רוס"ר M-16, אשר אותו קיבל מטארק מאלחי א-נוף. פראס עיאנס, במועד ובמקום הנ"ל לימד את הנאשם ואת חוסאם שחאדה להשתמש ברוס"ר M-16. לאחר האימון התיאורטי הנ"ל, הנאשם, וכן כל אחד מחבריו הנ"ל, ירו מספר כדורים ברוס"ר M-16 הנ"ל לעבר בכוהים ריקים על מנת להזאמן בירי ברוס"ר M-16.

פרט חמישי: (פ.א. 7915/01 ציון)

מהות העבירה: גרימת מוות בכוונה, עבירה לפי סעיף 51(א) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970 וסעיף 14(א) לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, בין באיזור ובין מחוצה לו, ביום 15.09.01 או במועד הסמוך לכך, גרם בכוונה למותו של אחר, דהיינו:

1. הנאשם הנ"ל, במידע האמור, ברמאללה, נפגש עם חוסאם עקל רג'ב שחאדה, פראס צאדק מחמד עיאנס (המכונה "אל חיטאווי"), הייתם אלמותפק חמדאן ועלי עליאן. חוסאם שחאדה הגיע למגישה הנ"ל כשהוא חמוש בתמ"מ M2, אשר אותו קיבל ביחד עם פראס עיאנס מדי מחמד ערדמאן סאלב מצלח "מכונה" אבו סטח"י" לצורך ביצוע פיגוע ירי, ואילו הייתם חמדאן הגיע כשהוא חמוש באקדח טובי.

2. הנאשם וחבריו הנייל החליטו לצאת לירושלים ולבצע שם פיגוע ירי במטרה לגרום למותם של אזרחים ישראלים.
3. בסביבות השעה 22:00, ביום 15.09.01, הנאשם וכל חבריו הנייל נסעו מרמאללה לירושלים ברכב האיסונו טנדר של פראקס עיאנס.
4. פראקס עיאנס נהג ברכב האיסונו הנייל ונסע ביחד עם הנאשם וחבריו על מנת להראות להם מקום שבו יבצעו את פיגוע הירי המתוכנן וכן על מנת להראות לנאשם וחבריו איך להימלט לאחר ביצוע הפיגוע האמור. פראקס עיאנס הסיע את הנאשם וחבריו לכביש מס' 9 המחבר בין שכונת רמות לבין שכונת הגבעה הצרפתית בירושלים. פראקס עיאנס הראה לנאשם וחבריו איפה לבצע את הפיגוע המתוכנן ואיך להימלט לאחר מכן. בסיום הסיור האמור, הנאשם וחבריו הנייל תזרו לרמאללה.
5. סביבות השעה 22:30, באותו היום, הנאשם ביחד עם חוסאם שתאדה והייתם חמדאן נסע ברכב גנוב בצבע אפור עם לוחיות רישוי ישראליות, אשר אותו סיפק להם עליו עליאן לצורך ביצוע הפיגוע המתוכנן (להלן: הרכב). לפני הנאשם נסע פראקס עיאנס ברכב האיסונו הנייל וזאת על מנת להודיע באמצעות טלפון סלולרי לנאשם וחבריו על מהסומי משטרך וצה"ל.
6. הנאשם נהג ברכב הנייל, לידו ישב חוסאם שתאדה, החמוש בתמ"ק MP-5, ובמושב האחורי ישב הייתם חמדאן, החמוש באקדח טופי.
7. הנאשם וחבריו הנייל נעצרו בכביש מס' 9 בסמוך לצומת המוביל לשכונת רמת שלמה והמתונו לרכב ישראלי בודד שיגיע למקום במטרה לבצע לעברו פיגוע ירי ולגרום למותם של נוסעי הרכב.
8. לאחר מספר דקות, בסמוך לשעה 23:10, הגיע למקום רכב דנו אקספרס לבן, מ.ר. 2273706, (להלן: הרנו) אשר נסע מכיוון שכונת רמת שלמה ופנה לכביש מס' 9 לכיוון שכונת רמות.
9. הנאשם החל לנסוע אחרי הרנו ועקף אותו.
10. כשהרכב שבו נהג הנאשם, נסע במקביל לרנו, חוסאם שתאדה והייתם חמדאן פתחו באש בתמ"ק MP-5 ובאקדח טופי לעבר נוסעי הרנו במטרה לגרום למותם.
11. מספר קליעים שנורו על-ידי חוסאם שתאדה והייתם חמדאן פגעו ברנו ובשני נוסעי הרנו - משה וייס ומאיר וייסבויז ז"ל. הנאשם שמע את אחד מנוסעי הרנו צועק "איני איני".
12. לאחר מכן, הנאשם המשיך לנסוע לכיוון שכונת רמות ובסמוך למקום שבו בונים גשר חדש מנה ימינה לדרך עפר המובילה לבין נבאללה.
13. לפני הכניסה לביר נבאללה, הנאשם וחבריו שהיו עמו ברכב נפגשו עם פראקס עיאנס שהמתין להם במקום ברכב האיסונו. שם הנאשם וחבריו הנייל, ביחד עם פראקס עיאנס, המשיכו בנסיעה לבין נבאללה ולאחר מכן נמלטו לרמאללה.
14. במעשיו המתוארים לעיל, הנאשם גרם בכוונה למותו של מאיר וייסבויז ז"ל, אשר נפטר בבית החולים מאוחר יותר באותו היום כתוצאה מפגיעות הקליעים שנורו על-ידי חברי הנאשם.

פרט שישי: (א.א. 7915/01 ציון)

מות העבירה: ניסיון לגרימת מוות בכוונה, עבירה לפי סעיף 51(א) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970 וסעיפים 14(א) ו-19 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 1225), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנייל, מן באיוור ובין מחוצה לו, ביום 15.09.01 או במועד הסמוך לכך, ניסה לגרום בכוונה למותו של אחר, דהיינו: הנאשם הנייל, במועד האמור, בסמוך לשעה 23:10, במקום המתואר בפרט האישום הקודם, במעשיו האמורים בפרט האישום הקודם, ניסה לגרום בכוונה למותו של משה וייס, אשר נהג ברכב דנו אקספרס לבן, מ.ר. 2273706, המתואר בפרט האישום הקודם, אחד הקליעים שנורו על-ידי חברי הנאשם, כפי שתואר בפרט האישום הקודם, פגע בראשו של משה וייס ופצע אותו באורח קשה.

פרט שביעי:

מהות העבירה: החוקה כלי-ידיה ללא היתר, עבירה לפי סעיף 53(א1) לצו בדבר הוראות בלטהון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תש"ל-1970 וסעיף 14(א) לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, בין באיזור ובין מחוצה לו, ביום 15.09.01 או במועד הסמוך לכך, החזיק ברשותו כלי-ידיה, רחמושת, פצצה, רימוני-יד או הפץ נפוץ או מבעיר, כלי או הפץ או דבר המתוכנן או מסוגל לגרום מוות או חבלה תמורה, ללא תעודת היתר שהוענקה על-ידי מפקד צבאי או מטעמו, דהיינו:

הנאשם הנ"ל, במהלך התליפת האמורה, בניסיבות המתוארות בפרטי האישום החמישי והשישי, החזיק בתמי"ק MP-5 ובאסדה טופי, וזאת ללא תעודת היתר שהוענקה על-ידי מפקד צבאי או מטעמו.

פרט שמיני: (פ.א. 481/01 ציון)

מהות העבירה: ניסיון לגרימת מוות בכוונה, עבירה לפי סעיף 51(א) לצו בדבר הוראות בלטהון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תש"ל-1970 וסעיפים 14(א) ו-19 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, בין באיזור ובין מחוצה לו, ביום 03.10.01 או במועד הסמוך לכך, ניסה לגרום בכוונה למותו של אחר, דהיינו:

1. הנאשם הנ"ל, בראשית חודש אוקטובר 2001, כרמאללה או בסמוך לכך, ביחד עם מחמד ע'רחמאן סאלם מצלה 'מכונה 'אבי סתה'י', חוסאם עקל רגיב שתאדה ופראס צאדיק מחמד עיאנס (המכונה 'אל ריטאוו'י), התלוטט לבצע פיגוע ירי במטרה לגרום למותם של אזרחים ישראלים.
2. לצורך ביצוע פיגוע הירי המתוכנן, הנאשם סיבל מידו טארק מאלחי א-נוף רכב מזדה 323 גנוב בצבע אפור עם לוחית רישוי ישראליות. לצורך ביצוע פיגוע הירי המתוכנן, מחמד מצלה קיבל מאחמד ברגותי שומר 'אשו של פרוואן ברנתי, ראש 'התנוים' של הפת"ח באיזור, שהוא התאחדות בלתי מותרת, תמי"ק MP-5.
3. ביום 03.10.01, הנאשם יצא מרמאללה בכיוון ירושלים במטרה לבצע שם את פיגוע הירי המתוכנן כשהוא נוהג ברכב המזדה הנ"ל. יחמד מצלה נסע ביחד עם הנאשם, כשהוא ממוש בתמי"ק MP-5 הנ"ל.
4. פראס עיאנס וחוסאם שתאדה נסעו ברכב איסוזו סנדר של פראס עיאנס לפני רכב המזדה שבו נסע הנאשם וזאת במטרה להודיע על מחסוכי הנישטרה וצה"ל בדרך. הנאשם וכל חבריו הנ"ל הגיעו לבית חנינה החדשה שבירושלים, ישב הנאשם החנה את רכב המזדה, וביחד עם מחמד מצלה הסתיר בתוך הרכב את תמי"ק MP-5 הנ"ל. הנאשם ומחמד מצלה עלו לרכב האיסוזו ומשם המשיכו ברכב האיסוזו ביחד עם פראס עיאנס וחוסאם שתאדה לכיוון כביש בנין.
5. הנאשם וחבריו הנ"ל הגיעו לכביש בנין, שם, פראס עיאנס הראה לנאשם ושאר חבריו איפה לבצע את פיגוע הירי המתוכנן ואין להיפלט לאחור ביצוע פיגוע הירי. הנאשם וחבריו הנ"ל החליטו לבצע את פיגוע הירי המתוכנן במנהרה הראשונה של כביש בנין מכיוון דמות וזאת על מנת שלא ישמעו את דולת הירי. לאחר מכן, הנאשם וכל חבריו הנ"ל חזרו לבית חנינה, למקום שבו הושאר רכב המזדה.
6. הנאשם עלה לרכב המזדה, לידו התיישב מחמד מצלה החמוש בתמי"ק MP-5. משם הנאשם נהג ברכב המזדה לכביש בנין במטרה לבצע שם את פיגוע הירי המתוכנן ולגרום למותם של אזרחים ישראלים.
7. הנאשם ומחמד מצלה נסעו בכביש בנין הלך ושוב מספר פעמים כשהם מחפשים רכב ישראלי בודד במטרה לבצע לעברו את פיגוע הירי המתוכנן במטרה לגרום למותם של נוסעי הרכב.
8. בסמוך לשעה 23:35, כשהם נוסעים לכיוון צפון, במנהרה האחרונה בכיוון נסיעתם, הנאשם ומחמד מצלה הבחינו ברכב הונדר אקורה, מ.ר. 1103217, הנוסע בכביש בנין לכיוון צפון. ברכב ההונדה נסעו טווי עמיאל, פיני מימון ומיית מימון.
9. הנאשם עקף את רכב ההונדה הנ"ל, בעת שהנאשם נסע במהביל לרכב ההונדה הנ"ל. מחמד מצלה ירה בדור אחד בתמי"ק MP-5, אשר בי החזיק, לעבר נוסעי רכב ההונדה, במטרה לגרום למותם. הקליע שנורה על-ידי מחמד מצלה לא פגע ברכב ההונדה הנ"ל.
10. לאחר ביצוע פיגוע הירי האמור, הנאשם ומחמד מצלה המשיכו בנסיעתם לכיוון כביש מס' 9 המחבר בין שכונת רמיה לשכונת הבעה הצרפתית.

פרט תשע"ג: (פ.א. 8379/01 ציון)

מהות העבירה: ניסיון לגרירת מוות בכוונה, עבירה לפי סעיף 51(א) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970 וסעיף 14(א) לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, בין באיזור ובין מחוצה לו, ביום 03.10.01 או במועד הסמוך לכך, ניסה לגרום בכוונה למותו של אחר, דהיינו:

1. לאחר שהנאשם, ביחד עם מחמד ערממאן סאלס מצלח (המכונה "אבו סטחה"), ביצע את פיגוע הירי כפי שתואר בפרט האישום הקודם, השניים המשיכו בנסיעה ברכב המזדה, המתואר בפרט האישום הקודם, לכיוון כביש מס' 9, המחבר בין שכונת רמות לשכונת הגבעה הצרפתית במטרה להגיע משם לבית חנינא ובהמשך לרמאללה.
2. במהלך הנסיעה הנ"ל, מחמד מצלח, על-פי בקשת הנאשם, בדק את תקינותו של תמ"ק MP-5, אשר בו החזיק, ואף ירה מספר כדורים באוויר.
3. במהלך הנסיעה בכביש מס' 9 הנ"ל, בסמוך לשעה 23:45, הנאשם ומחמד מצלח הבחינו ברכב סקודה, מ.ר. 6567709, אשר נסע בכביש מס' 9 לכיוון הגבעה הצרפתית. ברכב הסקודה הנ"ל נסעו מלכה כהן ופנחס כהן.
4. הנאשם ומחמד מצלח החליטו לבצע פיגוע ירי לעבר רכב הסקודה הנ"ל ולגרום למותם של הנוסעים בו.
5. הנאשם, אשר, כאמור, נהג ברכב המזדה, עקף את רכב הסקודה.
6. בעת שהנאשם נסע במקביל לרכב הסקודה הנ"ל, מחמד מצלח ירה בתמ"ק MP-5 מספר יריות לעבר רכב הסקודה הנ"ל במטרה לגרום למותם של נוסעי רכב הסקודה.
7. מספר קלעים שטורו על-ידי מחמד מצלח פגעו ברכב הסקודה, שני קלעים שטורו על-ידי מחמד מצלח פגעו בפנחס כהן וקליע נוסף פגע במלכה כהן.
8. פנחס כהן נפצע באורח בינוני מפגיעת קליע ברأسו, ואילו מלכה כהן, שהיתה בשבוע ה-28 להריון, נפצעה באורח בינוני מפגיעת קליע ברأسה.
9. לאחר ביצוע פיגוע הירי האמיר-הנאשם ומחמד מצלח המשיכו בנסיעה לכיוון הגבעה הצרפתית ומשם הגיעו לבית חנינא החדשה. שם, הנאשם ומחמד מצלח החנו את רכבם ויצרו קשר טלפוני עם חוסאם עקב רג'י שחאדה ופראס צאדק מחמד עיאנס (המכונה "אל היטאווי"), אשר הגיעו למקום ברכב האיסוואו של פראס עיאנס על מנת לאסוף את הנאשם ומחמד מצלח, וזאת לפי ההבנות האמורות בפרט האישום הקודם.
10. הנאשם ומחמד מצלח הסתירו את תמ"ק MP-5 הנ"ל ברכב האיסוואו ועלו לרכב האיסוואו.
11. הנאשם ושלושת חבריו הנ"ל ניכו לחזור מירושלים לרמאללה, אך לא הצליחו לעשות כן בגלל מחסומי צה"ל והמשטרה. הנאשם וחבריו הנ"ל נשארו ללון אצל יאסר אבו אלחטיב. חברו של חוסאם שחאדה, בבית חנינא הרדשה בירושלים.
12. יום למחרת, 04.10.01, הנאשם חזר ברכב המזדה הנ"ל לרמאללה והחזיק את הרכב לידי טארק א-נוף.

פרט עשירי:

מהות העבירה: החזקה בלי-ידיה ללא היתר, עבירה לפי סעיף 53(א) לצו בדבר תוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970 וסעיף 14(א) לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, בין באיזור ובין מחוצה לו, במהלך הימים 03.10.01 - 04.10.01 או במועד הסמוך לכך, החזיק ברשותו בלי-ידיה, תחמושת, פצצה, רימון-יד או חפץ נפיץ או מבעיר, כלי או חפץ או דבר המתוכנן או מסוגל לגרום מוות או חבלה חמורה, ללא תעודת היתר שהוענקה על-ידי מפקד צבאי או מטעמו, דהיינו:

הנאשם הנ"ל, במהלך התקופה האמורה, בנסיבות המתוארות בפרט האישום השמיני והתשיעי, החזיק בתמ"ק MP-5, וזאת ללא תעודת היתר שהוענקה על-ידי מפקד צבאי או מטעמו.

מהות העבירה: גרימת מוות בכוונה, עבירה לפי סעיף 51(א) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 178), תשי"ל-1970 וסעיף 14(א) לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, באיזור, ביום 15.01.02 או במועד הסמוך לכך, גרם בכוונה למותו של אחר, דהיינו:

1. ביום 14.01.02 נהרג ראד כרמי אשר היה פעיל צבאי בכיר ב"תנזים" של ארגון הפת"ח, שהוא התאחדות בלתי נותרת. בעקבות מותו של ראד כרמי הנ"ל, ראש "התנזים" של הפת"ח באיזור - מרוואן ברגווי פתח אוהל אבלים באלבריה.
2. ביום 15.01.02, הנאשם הגיע לאוהל האבלים הנ"ל ונפגש שם עם מחמד ערמאן סאלס מצלח (המכונה "אבו סטחה"). פראס צאדק יחמד עיאנס (המכונה "אל חיטאווי"), טארק מאלחי א-נוף, זידאן אל בדווי ואחמד ברגווי (המכונה "אל פראנסי") שהוא שומר ראשו של מרוואן ברגווי הנ"ל, אחמד ברגווי הנ"ל יסר לנאשם ולחבריו הנ"ל כי מרוואן ברגווי, ראש "התנזים" של הפת"ח באיזור, מבקש כי הנאשם וחבריו יבצעו באופן מידי פיגוע נקמה על מותו של ראד כרמי הנ"ל ויגרמו למותם של אזרחים ישראלים.
3. הנאשם וחבריו הנ"ל, באוהל האבלים הנ"ל, החליטו לבצע עוד באותו הערב פיגוע בתחנת הדלק גבעוניס הנמצאה בכביש 443 בסמוך לכניסת לג'עת זאב ולגרום למותם של אזרחים ישראלים.
4. בשעות הערב באותו היום, 15.01.02, הנאשם יצא מאוהל האבלים הנ"ל ביחד עם פראס עיאנס. הנאשם ופראס עיאנס נסעו ברכב איסוזו טנדו של פראס עיאנס לתחנת הדלק הנ"ל במטרה לבצע שם את פיגוע הירי המתוכנן. אחרי רכב האיסוזו הנ"ל נסעו זידאן, החמוש באקדח 16, מחמד מצלח, החמוש באקדח טספי, וטארק א-נוף, החמוש בתמ"ק MP-5. השלושה נסעו ברכב בידה לבצע חיס בחיר לעבר תחנת הדלק הנ"ל במטרה לבצע שם את הפיגוע המתוכנן.
5. הנאשם וכל חבריו הנ"ל הגיעו עד ערמת עפר החוסמת את היציאה מכפרים ביר נבאללה ואליניב לכביש 443 במרחק של כ-100 מטר מתחנת הדלק הגבעוניס. הנאשם וחבריו החנו את כלי הרכב שלהם, איסוזו ומזדה, עם הפניכ לכיוון הכפר ביר נבאללה על מנת שיוכלו להימלט מהמקום מיד לאחר ביצוע הפיגוע המתוכנן.
6. מחמד מצלח, החמוש באקדח 14 שלו, זידאן, החמוש באקדח 16, וטארק א-נוף, החמוש ב-MP-5, ירדו מכלי הרכב והלכו לתחנת הדלק הנ"ל במטרה לבצע שם את פיגוע הירי המתוכנן ולגרום למותם של אזרחים ישראלים.
7. הנאשם ופראס עיאנס נשארו בכלי הרכב הנ"ל על מנת לשמור שלא יגיע למקום סיוור של צה"ל או אנשים אחרים. הנאשם ישב בכיסא הנהג ברכב המזדה על מנת שיוכל למלט באופן מידי את שלושת חבריו שיצאו לבצע את הפיגוע המתוכנן מיד לאחר ביצוע הפיגוע.
8. טארק א-נוף ומחמד מצלח נעמדו בכניסה לתחנת הדלק הנ"ל. לאחר מספר דקות, בסמוך לשעה 19:45, מחמד מצלח וטארק א-נוף הבחינו ברכב פיאט אנוו לבן, מר. 5434905, שנוכס לתחנת הדלק הנ"ל ואשר בו נהגה יואלה חן ז"ל ולידה ישבה רשל (רחל) עיני. טארק א-נוף ומחמד מצלח ניגשו אל רכב הפיאט במטרה לבצע לעברו פיגוע ירי ולגרום למותו של נוסעות הרכב. נוסעות רכב הפיאט הבחינו באקדח שנו החזיק מחמד מצלח והחלו לצעוק ולצפור. מחמד מצלח הכניס את האקדח לכיסו ואמר לנוסעות הרכב שלא יפחדו. בשלב זה, טארק א-נוף פתח באש אוטומטית בתמ"ק MP-5 לעבר נוסעות רכב הפיאט במטרה לגרום למותן. אז גם מחמד מצלח שוב הוציא את אקדחו והחל לירות לעבר נוסעות הרכב במטרה לגרום למותן.
9. מחמד מצלח וטארק א-נוף ירו מטווח קצר מאוד מספר רב של כדורים לעבר יואלה חן ז"ל ולעבר רשל (רחל) עיני שהיו ברכב הפיאט הנ"ל.
10. כ-28 קלעים, שנורו על-ידי טארק א-נוף ומחמד מצלח, פגעו בשמשה הקדמית של הרכב. מספר קלעים פגעו בגד הרכב ובשמישת הלון דלת הנהג.
11. במהלך ביצוע פיגוע הירי המתואר, זידאן, אשר עמד במרחק קצר מאחורי מחמד מצלח וטארק א-נוף, שימש כשמור וזיהוי.
12. פראס עיאנס, מיד לאחר ששמע את קולות הירי, נסע מהמקום ברכב האיסוזו שלו על מנת להודיע לנאשם וחבריו אם יש-מתסוכים בדרך לרמאללה.
13. טארק א-נוף, זידאן ומחמד מצלח, לאחר שביצעו את פיגוע הירי כאמור לעיל, חזרו בריצה אל רכב המזדה שבו המרין הנאשם. לאחר שהשלושה הנ"ל עלו לרכב הנאשם הסיע אותם לרמאללה, ברמאללה, הנאשם, טארק א-נוף, מחמד מצלח וזידאן נפגשו עם פראס עיאנס.
14. במעשיו המתוארים לעיל, הנאשם גרם בכוונה למותה של יואלה חן ז"ל, אשר נפטרה במקום כתוצאה מפיגועת ההסתייגים שניירו על-ידי טארק א-נוף ומחמד מצלח.

פרט שנים-עשר: (פ.א. 39/02 בגיננין)

מהות העבירה: ניסיון לגרירת מוות בכוונה, עבירה לפי סעיף 51(א) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970 וסעיפים 14(א) ו-19 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, באיזור, ביום 15.01.02 או במועד הסמוך לכך, ניסה לגרום בכוונה למותו של אחר, דהיינו:

הנאשם הנ"ל, במועד האמור, בסמוך לשעה 19:45, במקום המתואר בפרט האישום הקודם, במעשיו האמורים בפרט האישום הקודם, ניסה לגרום בכוונה למותה של רשל (רחל) עיני, אשר נסעה ברכב פיאט אנוו לבן, מ.ר. 6424905, המתואר בפרט האישום הקודם. אחד הקליעים שנורו על-ידי חברי הנאשם, כפי שתואר בפרט האישום הקודם, פגע בראשה של רשל (רחל עיני) ושני קליעים נוספים פגעו בכתפה השמאלית ופצעו אותה באורח בינוני.

פרט שלושה-עשר:

מהות העבירה: החזקת כלי-יריה ללא היתר, עבירה לפי סעיף 53(א1) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970 וסעיף 14(א) לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, באיזור, ביום 15.01.02 או במועד הסמוך לכך, החזיק ברשותו כלי-יריה, תחמושת, פצצה, רימון-יד או חפץ נפיץ או מבטח, כלי או חפץ או דבר המתוכנן או מסוגל לגרום מוות או חבלה חמורה, ללא תעודת היתר שהוענקה על-ידי מפקד צבאי או מטעמו. דהיינו:

הנאשם הנ"ל, במועד האמור, בנסיבות המתוארות בפרט האישום האחד-עשר, החזיק בתמי"ס MP-5 ושני אקדחים, וזאת ללא תעודת היתר שהוענקה על-ידי מפקד צבאי או מטעמו.

פרט ארבעה-עשר: (פ.א. 502/02 ציון)

מהות העבירה: גרימת מוות בכוונה, עבירה לפי סעיף 51(א) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970 וסעיף 14(א) לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, בין באיזור ובין מחוצה לו, ביום 22.01.02 או במועד הסמוך לכך, גרם בכוונה למותו של אחר, דהיינו:

1. באמצע חודש ינואר 2002, התקשר אל הנאשם פראס צאדק מחמד עיאנס (המכונה "אל חיסאווי"). פראס עיאנס מסר לנאשם כי אחמד ברגותי ("אל פראנסי"), שומר ראשו של מרוואן ברגותי - ראש "התנויכ" של ארגון הפת"ח, שהוא התאחדות בלתי מותרת, מבקש להכניס לירושלים מחבל, אשר יבצע בירושלים פיגוע התאבדות כמטרה לגרום למותם של אזרחים רבים ככל הניתן. הנאשם הסכים להשתתף בחסעה המחבל המתאבד הנ"ל לירושלים.
2. ביום 22.01.02, פראס עיאנס התקשר אל הנאשם והודיע לו כי אחמד ברגותי שוחח עמו והודיע כי המחבל המתאבד לצורך ביצוע הפיגוע המתוכנן מוכן וצריך להכניס אותו לירושלים. הנאשם שוב הביע את הסכמתו להשתתף בהוצאה לפועל של הפיגוע המתוכנן.
3. מאוחר יותר, באותו היום, הנאשם ופראס עיאנס נפגשו ברמאללה. פראס עיאנס הגיע לפגישה ברכבו איסוזו טנדר עם לוחיות רישוי ישראליות.
4. הנאשם ופראס עיאנס נסעו ברכב נאויסוזו הנ"ל מרמאללה לירושלים על מנת למצוא דרך שאין בה מחסומי משטרה וצה"ל וזאת במטרה להסיע יותר מאוחר באותה הדרך את המחבל המתאבד שיבצע את הפיגוע המתוכנן בירושלים.
5. הנאשם ופראס עיאנס נסעו מרמאללה דרך ראפאת והגיעו לאיזור התעשייה עטרות, שם השניים חזרו לכביש הראשי לירושלים-רמאללה ונסעו שמאלה עד לצומת המוביל למחנה רמה. שם הם פנו ימינה ונסעו עד לצומת אדם. בצומת אדם, הנאשם וחברו פנו ימינה ונסעו עד לצומת חיזמא, שם הם פנו ימינה ונכנסו לענתא. דרך ענתא, הנאשם וחברו הגיעו לצומת הנבעה הצרפתית, שם השניים פנו ימינה וחזרו לרמאללה. הנאשם ופראס עיאנס דאו כי בדרך שבה נסעו ניתן להוביל את המחבל המתאבד לירושלים מבלי להיעצר במחסומי משטרה וצה"ל.

6. בהגיעם לרמאללה, הנאשם ופראס עיגנס נסעו למלון "סיטי און", הנמצא בסמוך לצומת איישי. באיזור המלון "סיטי און", הנאשם ופראס עיגנס נפגשו עם אחמד ברגותי הנ"ל, אשר הכיר לנאשם ולפראס עיגנס את סעיד רמדאן, תושב כפר תל באיזור שכס, אשר היה חמוש ברוסייר M-16 ושתי מחסניות לרוסייר M-16 המחוכרות בצולבת.
7. אחמד ברגותי מסר לנאשם ולפראס עיגנס כי סעיד רמדאן הנ"ל הוא המחבל המתאבד, אשר אותו הם צריכים להוביל לירושלים על מנת שיבצע שם פיגוע התאבדות כשירה לעבר אזרחים ישראלים במטרה לגרום למותם של אזרחים רבים ככל הניתן.
8. הנאשם ופראס עיגנס הסתירו את רוסייר M-16 והמחסניות הנ"ל ברכב האיסוזה הנ"ל.
9. פראס עיגנס נהג ברכב האיסוזה, סעיד רמדאן ישב בכיסא שליד כיסא הנהג ואילו הנאשם התיישב במושב האחורי.
10. הנאשם ופראס עיגנס הסיעו את סעיד רמדאן לירושלים בדרך, אשר אותה בדקו מוקדם יותר באותו היום כפי שתואר לעיל.
11. בירושלים, הנאשם ופראס עיגנס נסעו לרחוב שיח גראח. שם הם הוציאו את רוסייר M-16 והמחסניות שהיו מוסתרים בתוך הרכב ומסרו אותם לידי סעיד רמדאן. הנאשם עבר לשבת בכיסא שליד כיסא הנהג ואילו סעיד רמדאן עבר למושב האחורי, כשהוא מחזיק בידיו את רוסייר M-16 ואת המחסניות.
12. הנאשם ופראס עיגנס הסיעו את סעיד רמדאן לרחוב הנביאים.
13. במהלך הנסיעה, סעיד רמדאן התלונן בפני הנאשם ופראס עיגנס כי קנו לו נעליים חדשות עבור הפיגוע, אך הן קטנות ולחוצות לו. הנאשם הוריד את נעליו "רייבוק" ומסר אותם לסעיד רמדאן באומרו "תעלה לנו עזן עם נעלי "רייבוק".
14. בהגיעם לצומת הרחובות שטראוס והנביאים, הנאשם ופראס עיגנס עקרו את רכב האיסוזה.
15. הנאשם ופראס עיגנס אמרו לסעיד רמדאן לרדת בגלל לרחוב יפו ולהתחיל לירות במקום שיראה בו הרבה אנשים.
16. לאחר שסעיד רמדאן ירד מהרכב עם רוסייר M-16 והתחמשת, הנאשם ופראס עיגנס נסעו מהמקום ברכב האיסוזה, יצאו דרך שכונת מוסררה לכביש מספר 1, ומשם נסעו דרך הכביש הראשי לרמאללה.
17. סעיד רמדאן, מספר דקות לאחר שירד מהרכב של הנאשם ופראס עיגנס, הגיע לרחוב יפו.
18. בסביבות השעה 16:30, כשהוא עומד מול בית-מס' 47 ברחוב יפו או בסמוך לכך, סעיד רמדאן טען את רוסייר M-16 שבו החזיק, צעק "אללה הוא אכבר" ופתח בירי אוטומטי לכל עבר. לעבר האנשים שהיו ברחוב יפו, בתחנת האוטובוס הנמצאת במקום, בתוך אוטובוס "אגוז" קו 27 שהיה באותה עת בתחנה הנ"ל וכן לעבר האנשים שהיו בתוך החנות הסמוכות במטרה לגרום למותם של אנשים רבים ככל הניתן. סעיד רמדאן, כשהוא ממשיך לירות, נמלט מהמקום לעבר החניון הנמצא ברחוב הרב קוק. שם סעיד רמדאן החליף מחסניות והמשיך לירות לעבר האזרחים במטרה לגרום למותם. סעיד רמדאן ירה ברוסייר M-16, שבו החזיק, מגל 38 כדורים. סעיד רמדאן המשיך לירות לעבר האזרחים עד שנהג על-ידי האזרחים והשוטרים שהגיעו למקום.
19. במעשיו המתוארים לעיל, הנאשם הנ"ל גרם בכוונה למותה של אורה (סבטלנה) סנדלר ז"ל, אשר נקטרה כתוצאה מפגיעות הקליעים שנורו על-ידי סעיד רמדאן.

פרט חמישה-עשר: (פ.א. 502/02 עיון)

נהגות הבעירה: גרימת מוות בכוונה, עבירה לפי סעיף 151(א) לצו בדבר הוראות ביטחון (ההודעה והשומרון) (מס' 1378), תשי"ל-1970 וסעיף 114(א) לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (ההודעה והשומרון), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, בין באיזור ובין מחוצה לו, ביום 22.01.01 או במועד הסמוך לכך, גרם בכוונה למותו של אחר, דהיינו:

הנאשם הנ"ל, במועד האמור, במקום האמור בפרט האישום הקודם, במעשיו המתוארים בפרט האישום הקודם, גרם בכוונה למותה של שרה המבורגר ז"ל, אשר נפטרה כתוצאה מפגיעות הקליעים שטרו על-ידי סעיד רמדאן, אשר הובא למקום הנ"ל לצורך ביצוע הפיגוע האמור על-ידי הנאשם ופראס עיגנס צאדק מחמד עיגנס ותמונה "אל חיסאוויי".

02:009217

CONFIDENTIAL

20.02.01

פרט שישה-עשר: (פ.א. 502/02 ציון)

מהות העבירה: ניסיון לגרמת מוות בכוונה, עבירה לפי סעיף 51(א) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970 וסעיפים 14(א) ו-19 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, בין באיזור ובין מחוצה לו, ביום 22.01.02 או במועד הסמוך לכך, ניסה לגרום בכוונה למותו של אחר. דהיינו: הנאשם הנ"ל, במועד האמור, במהלך האמור בפרט האישום הארבעה-עשר, במעשיו המתוארים בפרט האישום הארבעה-עשר, ניסה לגרום בכוונה למותם של אזרחים רבים ככל הניתן אשר היו באותה עת ברחוב יפו ובקרבתו. כתוצאה מהירי שבוצע במקום על-ידי סניד רמדאן, אשר הובא למקום הנ"ל לצורך ביצוע הפיגוע האמור על-ידי הנאשם ופראס צאדק מחמד עיאנס (המכונה "אל חיטאווי"), נפלעו מעל 45 אזרחים.

פרט שבעה-עשר: (פ.א. 502/02 ציון)

מהות העבירה: היזק בודון לרכוש, עבירה לפי סעיף 53(א) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970 וסעיף 14(א) לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, בין באיזור ובין מחוצה לו, ביום 22.01.02 או במועד הסמוך לכך, הרס רכוש או פגע בו במזיד ושלא כדין, דהיינו: הנאשם הנ"ל, במסגרת האמור, במהלך האמור בפרט האישום הארבעה-עשר, במעשיו המתוארים בפרט האישום הארבעה-עשר, פגע במזיד ברכוש רב הכולל הנויות ברחוב יפו, תחנת אוטובוס "אגדי", אוטובוס "אגדי" קו 27 וכן כלי רכב רבים, אשר נפגע כתוצאה מהירי שבוצע במקום על-ידי סניד רמדאן, אשר הובא למקום הנ"ל לצורך ביצוע הפיגוע האמור על-ידי הנאשם ופראס צאדק מחמד עיאנס (המכונה "אל חיטאווי").

פרט שמונה-עשר:

מהות העבירה: החזקה כלי-ידיה ללא היתר, עבירה לפי סעיף 53(א) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970 וסעיף 14(א) לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, בין באיזור ובין מחוצה לו, ביום 22.01.02 או במועד הסמוך לכך, החזיק ברשותו כלי-ידיה, החמושה, פצצה, רימון-יד או חפץ נפיץ או מבעיר, כלי או חפץ או דבר המתוכנן או מסוגל לגרום מוות או חבלה חמורה. ללא תעודת היתר שהוענקה על-ידי מפקד צבאי או מטעמו, דהיינו: הנאשם הנ"ל, במועד האמור, בניסיונות המתוארים בפרט האישום הארבעה-עשר, החזיק ברשותו M-16, שתי מחסניות לרסי"ר M-16 יבדורים, ונאית ללא תעודת היתר שהוענקה על-ידי מפקד צבאי או מטעמו.

פרט תשעה-עשר:

מהות העבירה: ניסיון לגרמת מוות בכוונה, עבירה לפי סעיף 51(א) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970 וסעיף 19 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, באיזור, בסוף חודש ינואר - תחילת חודש פברואר 2002 או בסמוך לכך, ניסה לגרום בכוונה למותו של אחר. דהיינו: 1. במועד האמור, התקשר אל הנאשם פראס צאדק מחמד עיאנס (המכונה "אל חיטאווי"). פראס עיאנס מסר לנאשם כי אחמד ברנתי (המכונה "אל פראנסי"), שומר ראשו של ברוואן ברנתי - ראש "התנועה" של ארגון הפת"ח, שהיא התאחדות בלתי מותרת, מבקש להכניס לירושלים מחבל נוסף, אשר יבצע בירושלים פיגוע התאבדות. דוגמת הפיגוע הכתוב בפרט

1. האישום הארבעה-עשר, במטרה לגרום למותם של אזרחים רבים ככל הניתן, הנאשם הסכים להשתתף בהסעת המחבל המתאבד הנייל לירושלים.
2. הנאשם ופראס עינאם סיכמו כי יסיעו את המחבל המתאבד לירושלים ברכב סובארו, אשר אותו יבקשו מאחמד ברגותי.
3. באותו היום, הנאשם ופראס עינאם נסעו לרמאללה ושם נפגשו עם אחמד ברגותי. הנאשם ופראס עינאם ביקשו מאחמד לקבל רכב לצורך הסעת המחבל המתאבד לירושלים. אחמד ברגותי מסר לידי הנאשם רכב סובארו אפור, השייך למשפחתו של אחמד ברגותי. הנאשם חזר עם רכב הסובארו לביתו בבני ברק, ואילו פראס עינאם נסע עם רכב איסוזו טנדר שלו לביתו בכפר עקב.
4. יום למחרת, פראס ברגותי התקשר אל הנאשם ואל פראס עינאם והורה להם להגיע לתחנת הדלק הנמצאת ברמאללה תחתא ולאסוף משם את המחבל המתאבד ולהסיע אותו לירושלים על מנת שיבצע שם את פיגוע ההתאבדות במטרה לגרום למותם של אזרחים רבים ככל הניתן. הנאשם הסכים.
5. הנאשם נסע ברכב הסובארו עד למחסום קלנדיה, שם הוא החנה את הרכב ועלה לרכב האיסוזו של פראס עינאם שהגיע למקום. משם המשיכו השניים למקום המפגש האמור.
6. ברמאללה, בתחנת הדלק הנייל, הנאשם ופראס עינאם נפגשו עם אחמד ברגותי, אשר הציג בפניהם את המחבל המתאבד שהיה עמו. אחמד ברגותי מסר לידי המחבל המתאבד רוסייר M-16 ושלוש מחסניות מלאות בכדורים לרוסייר M-16.
7. הנאשם ופראס עינאם הסתירו את רוסייר M-16 והמחסניות בתוך רכב האיסוזו.
8. הנאשם ופראס עינאם נסעו ביחד עם המחבל המתאבד לירושלים במטרה שהאחרון יבצע שם פיגוע ירי וגרום למותם של אזרחים רבים ככל הניתן.
9. הנאשם, פראס עינאם והמחבל המתאבד הגיעו למחסום קלנדיה ועקפו אותו. לאחר מכן הנאשם עבר לרכב הסובארו, שישאר במקום קודם לכן ונסע לצומת א-ראם. הנאשם עבר ברכב הסובארו את מחסום א-ראם והמתין במקום לפראס עינאם והמחבל המתאבד שעקפו את מחסום א-ראם ברגל. לאחר מכן, פראס עינאם חזר, עלה לרכב האיסוזו, שבו היה מוסתר הנשק, ועבר את מחסום א-ראם כשהוא נוסע לבד ברכב האיסוזו עם הנשק.
10. הנאשם הסיע את המחבל המתאבד עד למסגרת בשועפאט. לשם הגיע גם פראס עינאם ברכב האיסוזו עם הנשק והתחמושת.
11. שם, המחבל המתאבד ביקש לחיכנס למסגד ולהתפלל לפני שיבצע את פיגוע ההתאבדות. הנאשם ופראס עינאם הסכימו לבקשת המחבל המתאבד.
12. בזמן שהמחבל המתאבד התפלל במסגד האמור, הנאשם ופראס עינאם נסעו ברכב הסובארו לגבעת שאול שבירושלים במטרה לבדוק אם יש בדרך מחסומי צה"ל או משטרה. הנאשם ופראס עינאם תכננו להסיע את המחבל המתאבד לגבעת שאול במטרה שיבצע שם את פיגוע הירי המתוכנן וזאת מכיוון שיש במקום האמור אזרחים רבים.
13. כאשר הנאשם ופראס עינאם חזרו למסגד בשועפאט על מנת לאסוף משם את המחבל המתאבד ולהסיע אותו לגבעת שאול במטרה שיבצע שם את פיגוע הירי המתוכנן, השניים לא מצאו את המחבל המתאבד במסגד.
14. הנאשם ופראס עינאם התקשרו אל אחמד ברגותי ודיווחו לו כי המחבל המתאבד ברח לחס. אחמד ברגותי הורה לנאשם ופראס עינאם לחזור לרמאללה.
15. הנאשם ופראס עינאם חזרו לרמאללה, נפגשו שם עם אחמד ברגותי ומסרו לידי האחרון את רכב הסובארו, את רוסייר M-16 ואת המחסניות.

פרט עשרים:

מהות העבירה: החזקת כלי-יריה ללא היתר, עבירה לפי סעיף 53א(1) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 1378), תשי"ב-1970 וסעיף 14א(1) לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנייל, בן באזור ובין פיוצה לו, במועד האמור בפרט האישום הקודם או בסמוך לכן, החזיק ברשותו כלי-יריה, תחמושת, פצצה, רימון-יד או חפץ נפיץ או מבעיר, כלי או חפץ או דבר המתוכנן או מסוגל לגרום מוות או תכלה חמורה, ללא תעודת היתר שהוענקה על-ידי מפקד צבאי או מטעמו, דהיינו:

הנאשם הנייל, במועד האמור, בניסיון המתוארת בפרט האישום הקודם, החזיק ברוסייר M-16, שלוש מחסניות לרוסייר M-16 וכדורים, וזאת ללא תעודת היתר שהוענקה על-ידי מפקד צבאי או מטעמו.

02:009219

פרט עשרים ואחד:

מהות העבירה: קשירת קשר לגרימת מוות בכוונה, עבירה לפי סעיף 22 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה (יהודה והשומרון) (מס' 225), תשכ"ח-1968 וסעיף 51(א) לצו בדבר הוראות הביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, באיוור, אמצע חודש פברואר 2002 או במועד הסמוך לכך, קשר עם אדם אחר לגרום בכוונה למוותו של אחר, דהיינו:

הנאשם הנ"ל, ביום 15.02.02 או בסמוך לכך, כרמאללה או בסמוך לכך, נפגש עם חוסאם עקל רביב שחאדה, פראס צאדק מחמד עיאנס (המכונה "אל חיטאווי") ועם אחמד ברנתי (המכונה "אל פראנסיי"), שומר ראשו של מרוואן ברנתי - ראש "התנועה" של ארגון הפת"ח באיוור, שהוא התאחדות בלתי מותרת.

במהלך הפגישה הנ"ל, אחמד אל פראנסי ביקש מהנאשם וחבריו הנ"ל להכניס לתוך ירושלים מחבל מתאבד, אשר יבצע שם פיגוע התאבדות במטרה לגרום למוותם של אנשים רבים ככל הניתן. הנאשם וחבריו הנ"ל הסכימו להצעה האמורה. אחמד אל פראנסי הודיע לנאשם וחבריו הנ"ל כי יביא אליהם את המחבל המתאבד בעוד כיום-יומיים.

הנאשם הנ"ל, ביחד עם פראס עיאנס וחוסאם שחאדה, תכנן להכניס את המחבל המתאבד לירושלים ברכב איסוזו טנדר של פראס עיאנס. הנאשם וחבריו הנ"ל תכננו להגביל את המחבל המתאבד לאחד המקומות בירושלים שיש בו הרבה אנשים על מנת ששם המחבל המתאבד יבצע את פיגוע ההתאבדות המהיכנן. הנאשם, פראס עיאנס וחוסאם שחאדה אף ערכו סיור בירושלים ובחרו את המקומות המתאימים לדעתם לביצוע פיגוע ירי נגד אנשים ישראלים, בין היתר, בחרו הנאשם וחבריו הנ"ל במלון "המזרח". הפיגוע של כביש בגין וצומת הנבעה הצרפתית.

תכניתם הנ"ל של הנאשם וחבריו הנ"ל לא יצאה אל הפועל מכיוון שכיומיים לאחר הפגישה הנ"ל, ביום 17.02.02, חוסאם שחאדה נעצר על-ידי כוחות הביטחון הישראליים, וכעבור יום, ביום 18.02.02, פראס עיאנס נעצר על-ידי כוחות הביטחון הישראליים.

הנאשם הנ"ל, לאחר מעצרו של חברו פראס עיאנס, באם 19.03.02 או בסמוך לכך, כרמאללה, נפגש עם מחמד צאדק מחמד עיאנס, אחיו של פראס עיאנס הנ"ל, ועם טארק מאלחי א-נוף, וזאת לפי בקשתו של אחמד אל פראנסי הנ"ל. במהלך הפגישה האמורה, הנאשם ומחמד עיאנס הסכימו להצעתו של טארק א-נוף להכניס יחד מהאבד לירושלים על מנת שיבצע שם פיגוע התאבדות במטרה לגרום למוותם של אנשים רבים ככל הניתן.

גם התכנית הזו לא יצאה אל הפועל מכיוון שהנאשם עצמו נעצר ביום למחרת, יום ה-20.02.02 על-ידי כוחות הביטחון הישראליים.

פרט עשרים ושניים:

מהות העבירה: נהיגה רכב שאינו רשום באיוור, עבירה לפי סעיף 3 להוראות בדבר תנועה ותעבורה (יהודה והשומרון), תשכ"ט-1968.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, באיוור, החל בחודש ספטמבר 2001 ועד ליום מעצרו או בסמוך לכך, בהיותו תושב האיוור, נהג ברכב מניע, ביי באיוור בין מתוצר לו, בשאמו, רשום באיוור ואינו נושא אותם סימני היכר שנקבעו לי באיוור, דהיינו:

הנאשם הנ"ל, בהיותו תושב האיוור, במהלך התקופה האמורה, במספר הודמנויות שונות, נסיעות המתוארות בכתב האישום הזה, נהג ברכב שונים, המתוארים בפרטי האישום הקודמים, כשאינם רשומים באיוור ואינם נושאים את סימני ההיכר שנקבעו להם באיוור. הנאשם ביצע את המיוחס לו בפרט האישום הזה לצורך הוצאתו לפועל של הפיגועים המתוארים בכתב-האישום הזה.

פרט עשרים ושלושה:

מהות העבירה: הפרת הוראת הכיבוד בדבר כנירת שטח, עבירה לפי סעיף 90(ו) לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תשי"ל-1970.

פרטי העבירה: הנאשם הנ"ל, באיוור, החל בחודש ספטמבר 2001 ועד ליום מעצרו או בסמוך לכך, הפר הוראה בדבר כנירת שטח מובד שריק בידי היתר כדין לעשות כן, דהיינו:

הנאשם הנ"ל, במהלך התקופה האמורה, במספר הודמנויות שונות, יצא מהאיוור, שהוא שטר סגור, ונכנס לשטחה של מדינת ישראל מבדו שריק בידי היתר כדין לעשות כן. הנאשם נכנס לשטחה של מדינת ישראל לצורך הוצאתו לפועל של הפיגועים המתוארים בכתב-האישום הזה.

עני התביעה:

1. רסי"מ יעקב ברזני, מ.א. 99106, לח"ק יהודה, (גובה אמרת הנאשם מיום 11.03.02 ומגיש כתב-ידו של הנאשם בערבית + דו"ח תפיסה וסימון)
2. רסי"ר יצחק יעקובוב, מ.א. 1008358, לח"ק יהודה, (גובה אמרה הנאשם מיום 01.04.02 ומגיש כתב-ידו של הנאשם בערבית)
3. מחמד ערחהמן סאלם ביצלה, ת.ז. 902845643, (עצור) (ת.ת. 242/01)
4. חוסאם עקל רגיב שחאדה, ת.ז. 975564733, (עצור) (ת.ת. 243/02)
5. הייתם אלמותפק חמדאן, (עצור)

פ.א. 7915/01 ציון

6. רסי"ר ציון ששון, מ.א. 957068, תחנת ציון, (מגיש דו"ח פעולה)
7. רפי"ק ליאור נדיבי, מ.א. 952127, מז"פ - תחנת ציון, (מגיש דו"ח ביקור ראשוני בזירה + לוחות תצלומים)
8. רפי"ק יורם סער, תחנת ציון, (מוצא תרמילים בזירת האירוע - שרשרת ראיות)
9. רפי"ק עמי לייפר, מ.א. 959841, המעבדה הניידת, מז"פ, מטא"ר - ירושלים, (מגיש דו"ח בדיקת רכב - תפיסת שרידי קליע)
10. צוערת אדוה מלכה, מ.א. 1049089, מת"מ - תחנת ציון, (מגיש טופס לוואי למוצגים)
11. רסי"ב זיוה חוטר, מ.א. 512699, משרד מוצגים - מז"פ, מטא"ר - ירושלים, (מגיש תע"צ - קבלת מוצגים לבדיקה) (יוזמן לפי דרישה מפורשת של הסניגוריה בלבד)
12. רפי"ק אבי קופמן, מעבדת נשק, מז"פ, מטא"ר - ירושלים, (מגיש חו"ד מומחה מת"מ מז"פ זב/07 - 4539/01) (יוזמן לפי דרישה מפורשת של הסניגוריה בלבד)
13. ד"ר אייל יצחיאק, מ.ר. 31004, ביה"ח הדסה עין-כרם, ירושלים, (מגיש תעודת שחרור של משה וייס) (יוזמן לפי דרישה מפורשת של הסניגוריה בלבד)
14. ד"ר יעקב גלברמן, ביה"ח הדסה עין-כרם, ירושלים, (מגיש תעודת פטירה של מאיר וייסבוין וייל) (יוזמן לפי דרישה מפורשת של הסניגוריה בלבד)
15. משה וייס, ת.ז. 024001505, (פרטים בתביעה) (נמצע קשה בפינוע)
16. יפה וקנין, ת.ז. 053857863, (פרטים בתביעה) (עדת ראיה)

פ.א. 481/01 ציון

17. טוני עמיאל, ת.ז. 032441040, (פרטים בתביעה) (נהגת רכב ההונדה)
18. פיני מימון, ת.ז. 025759762, (פרטים בתביעה) (נוסע רכב ההונדה)
19. פזית מימון, ת.ז. 040228084, (פרטים בתביעה) (נוסעת רכב ההונדה)

פ.א. 8379/01 ציון

20. רפי"ק ליאור נדיבי, מ.א. 952127, מז"פ - תחנת ציון, (מגיש דו"ח ביקור ראשוני בזירה - דו"ח תפיסה וסימון)
21. רסי"ר גבריאל עבד, מ.א. 958736, מת"מ - תחנת ציון, (מגיש טופס לוואי למוצגים)
22. רפי"ק עמי לייפר, מ.א. 959841, המעבדה הניידת, מז"פ, מטא"ר - ירושלים, (מגיש דו"ח בדיקת רכב - תפיסת שרידי קליע)
23. צוער דרור אברם, מ.א. 1039080, מת"מ - תחנת ציון, (מגיש טופס לוואי למוצגים)
24. ציון שדה, ת.ז. 032505724, משרד מוצגים - מז"פ, מטא"ר - ירושלים, (מגיש תע"צ - קבלת מוצגים לבדיקה) (יוזמן לפי דרישה מפורשת של הסניגוריה בלבד)
25. רסי"ב יוסי בן ישראל, מ.א. 44771, משרד מוצגים - מז"פ, מטא"ר - ירושלים, (מגיש תע"צ - קבלת מוצגים לבדיקה) (יוזמן לפי דרישה מפורשת של הסניגוריה בלבד)
26. רפי"ק אבנר קופמן, מעבדת נשק, מז"פ, מטא"ר - ירושלים, (מגיש שתי חו"ד מומחה מת"מ מז"פ זב/07 - 4723/01) (יוזמן לפי דרישה מפורשת של הסניגוריה בלבד)
27. סג"ל שאול, תחנת ציון, (מציאת תרמילים בשטח - שרשרת ראיות)
28. מלכה כהן, ת.ז. 0335791386, (פרטים בתביעה) (נפגעה בפינוע)
29. פנחס כהן, ת.ז. 033548256, (פרטים בתביעה) (נפגעה בפינוע)
30. אהוב עמי יחיאל, ת.ז. 059214322, (פרטים בתביעה) (עד ראיה - טיפל בפצועים)
31. ד"ר יאיר עדן, מ.ר. 33272, ביה"ח הדסה עין-כרם, ירושלים, (מגיש תעודת שחרור של פנחס כהן) (יוזמן לפי דרישה מפורשת של הסניגוריה בלבד)
32. ד"ר מנחם גרוס, מ.ר. 30416, ביה"ח הדסה עין-כרם, ירושלים, (מגיש תעודת שחרור של מלכה כהן) (יוזמן לפי דרישה מפורשת של הסניגוריה בלבד)

פ.א. 39/02 בנימין

33. מפקח מיכאל מלכה, מ.א. 1040320, סיון - תחנת בנימין, (מגיש דו"ח פעולה)

02:009221

34. רסיים קובי סבג, מ.א. 56494, תחנת בנימין. [מגיש זכ"ד תחקור/תפיסה וסימון]
35. רסייב אלי קורמן, מ.א. 46951, מז"פ יהודה. [מגיש לוחות תצלומים + אסף תרמילים בזירת האירוע]
36. רפי"ק עמי לויטר, מ.א. 959841, המעבדה הניידת, מז"פ מטא"ר - ירושלים, [מגיש לוחות תצלומים + דו"ח בדיקת רכב]
37. רסי"ר מאיר וענונו, מ.א. 1018332, תחנת בנימין. [מגיש טופס לזואי למוצגים]
38. רסייב יונה חוטר, מ.א. 512699, משרד מוצגים - מז"פ, מטא"ר - ירושלים. [מגישה תע"צ - קבלת מוצגים לבדיקה] (תזומן לפי דרישה מפורשת של הסניגוריה בלבד)
39. סגן די"ר ניר אילון, מ.ר. 33216, צה"ל. [פרטים בתביעה] (עדות - קביעת מותה של יואלה חן ז"ל + טיפול בפצועה)
40. די"ר שאול בויט, מ.ר. 33027, ביה"ח הדסה עין-כרם, ירושלים. [מגיש תעודת רופא - סיכום מתלה של רשל (רחל) עיני] (תזומן לפי דרישה מפורשת של הסניגוריה בלבד)
41. רחל (רשל) עיני, ת.ג. 075966614. [פרטים בתביעה] (נפצעה בפילוט)
42. סמי ועקרון, ת.ג. 027798040. [פרטים בתביעה] (עדות + סקיצה) (עד ראיה)
43. נחשון בראשי, ת.ג. 05033235. [פרטים בתביעה] (זיהוי ההרוגות)

מ.א. 502/02 ציון

44. פקד דרור אסרף, מ.א. 942276, מת"מ - תחנת ציון. [מגיש דו"ח זכ"ד, תפיסה וסימון]
45. רסייב יגאל דנאל, מת"מ - תחנת ציון. [מגיש דו"ח תפיסה וסימון]
46. צוער צביקה רייזנר, מת"מ - תחנת ציון. [מגיש דו"ח זכ"ד, תפיסה וסימון + תצלומים]
47. רסייב ציון טבדי, מ.א. 1043413, מת"מ - תחנת ציון. [מגיש דו"ח פעולה - מציאת צולבת]
48. רסייב אשר לוי, מ.א. 47720, השאל - תחנת ציון. [מגיש דו"ח תפיסה וסימון]
49. בני עזריאל, ת.ג. 303647593. [פרטים בתביעה] (עד ראיה - דף אחרי המחבל)
50. עמאד ענידת, מ.א. 739037, מג"ב ירושלים. [עד ראיה - דף אחרי המחבל וירח לעבר המחבל]
51. שי כהן, מ.א. 1042043, יח"ס 1 - תחנת ציון. [עד ראיה - ירח לעבר המחבל]
52. נועם גבאי, ת.ג. 033121070, ימ"ר ירושלים. [עד ראיה - דף אחרי המחבל וירח לעבר המחבל]
53. חנן בנעיס, מא"פ 1049188, ימ"ר ירושלים. [תחנה שלכ - עד ראיה - דף אחרי המחבל, הרחיק את נשקו של המחבל כאחרי שהמחבל נהרג]
54. גנאדי (גיא) מלניק, ת.ג. 309130540. [פרטים בתביעה] (עד ראיה - מאבטח שהיה במקום - ירח לעבר המחבל ופגע בו)
55. אלון חלפון, מ.א. 731775, ביכיש - ימ"ר ירושלים. [עד ראיה - דף אחרי המחבל, ירח לעבר המחבל]
56. אבי בן-עמי, מ.א. 996140, ביכיש - ימ"ר ירושלים. [עד ראיה - ירח לעבר המחבל]
57. חיים צאלה, ת.ג. 033401019. [פרטים בתביעה] (עד ראיה - נהג אוטובוס "אגד" שהיה במקום הפיגוע)
58. בוריס אבטיסיאן, ת.ג. 309386171. [פרטים בתביעה] (עד ראיה)
59. יקותיאל-ישראל עילוש, ת.ג. 310101647. [פרטים בתביעה] (עד ראיה)
60. משה ממך, ת.ג. 06246911. [פרטים בתביעה] (עד ראיה)
61. טובה יצחקי, ת.ג. 051270353. [פרטים בתביעה] (עד ראיה)
62. מזל יצחקי, ת.ג. 04330130. [פרטים בתביעה] (עד ראיה)
63. ירון אברהמי, ת.ג. 640712770. [פרטים בתביעה] (עד ראיה)
64. פנחס בנטורה, ת.ג. 055611230. [פרטים בתביעה] (עד ראיה)
65. כפיר קדם, ת.ג. 039381249. [פרטים בתביעה] (עד ראיה - ראה את המחבל מגיע למקום הפיגוע ברגל)
66. יעקב סנדלר, ת.ג. 027750984. [פרטים בתביעה] (זיהוי גופתה של אורה [סבטלנה] סנדלר ז"ל)
67. די"ר דפנה וילנר, כ.ר. 29234, ביה"ח הדסה עין-כרם, ירושלים. [מגישה הודעת פטירה של אורה [סבטלנה] סנדלר ז"ל. (תזומן לפי דרישה מפורשת של הסניגוריה בלבד)]
68. די"ר ילנה וסלוב, ביה"ח הדסה עין-כרם, ירושלים. [מגישה הודעת פטירה של שרה המבורגר ז"ל] (תזומן לפי דרישה מפורשת של הסניגוריה בלבד)

רשימת עדים נוספת בנוגע לפצועים בפיגוע ברחוב יצי ביוב 22, תעודות רפואיות המשגרות לפציעותם תימסר במהלך המשפט

סגן
צבאי

מיכאל כוסלניק
תובע

02:009222

תאריך: 14.04.2002
סימוכין: 141-02

البنك المصري

اسم العميل	أحمد محمد حسن
رقم الحساب	25824100/1970
الفرع	البنك المركزي
ملاحظات	صحة

02:009223

CONFIDENTIAL

السلطة الفلسطينية הרשות הפלסטינית	
بطاقة هوية תעודת זהות	
8 5160874 5	
الاسم الشخصي اسم العائلة	ايمان حاتم
اسم الاب اسم الابن	حاتم حاتم
اسم العائلة اسم العائلة	حاتم حاتم
تاريخ الميلاد تاريخ الميلاد	26/01/1986
مكان الميلاد مكان الميلاد	اريحا اريحا
الجنس الجنس	ذكر ذكر
رقم الهوية رقم الهوية	8 5160874 5
رقم الترخيص رقم الترخيص	16700/2004

الاطفال (الخارج عمر 16 سنة) يلدوا (عمر 16)	
رقم الهوية رقم الهوية	4 1273226 5
تاريخ الميلاد تاريخ الميلاد	22/05/2002
مكان الميلاد مكان الميلاد	اريحا اريحا
الجنس الجنس	ذكر ذكر
رقم الترخيص رقم الترخيص	16700/2004

السلطة الفلسطينية הרשות הפלסטינית	
بطاقة الهوية תעודת זהות	
8 5160874 5	
الاسم الشخصي اسم العائلة	ايمان حاتم
اسم الاب اسم الابن	حاتم حاتم
اسم العائلة اسم العائلة	حاتم حاتم
تاريخ الميلاد تاريخ الميلاد	26/01/1986
مكان الميلاد مكان الميلاد	اريحا اريحا
الجنس الجنس	ذكر ذكر
رقم الهوية رقم الهوية	8 5160874 5
رقم الترخيص رقم الترخيص	16700/2004

رقم ٧٤٧٥٨

العقد :

بسم الله الرحمن الرحيم

و من آياته ان خلق لكم من انفسكم ازواجاً لتستكروا بها

٢١٤٤٤/٤/٢٠٢٤

تاريخ العقد :

بين الله عليهم

وجعل بينكم مودة ورحمة ان في ذلك آيات للمؤمنين

وثيقة عقد زواج

المكتملة الشرعية في

المملكة الوطنية الفلسطينية

قاضي القضاة

المحكمة الشرعية

الرقم	الاسم الأول	الابن	الجد	العائلة	البلد	مكان وطريق الولادة	مكان الإقامة	الجنسية	الديانة	الحالة الاجتماعية	المهنة
١	محمد	سامي	أبو محمد	عبدالمطلب	بئرناشد	بئرناشد ٢١٧٤/٤ أم رط	بئرناشد	٣	مسلم	متزوج	عامل
٢	مها	صالح	أبو صالح	عبدالمطلب	بئرناشد	بئرناشد ٢١٧٤/٤ أم رط	بئرناشد	٣	مسلم	متزوجة	طالبة
٣	محمد	صالح	أبو محمد	عبدالمطلب	بئرناشد	بئرناشد ٢١٧٤/٤ أم رط	بئرناشد	٣	مسلم	متزوج	طالبة
٤	محمد	صالح	أبو محمد	عبدالمطلب	بئرناشد	بئرناشد ٢١٧٤/٤ أم رط	بئرناشد	٣	مسلم	متزوج	طالبة

١١

٨

٧

٦

٥

٤

٣

٢

١

شهادة ميلاد

رقم الهوية 4 1273226 5

الإسم	فاطمة	إسم الأب	محمد
إسم الجد	مناهي	إسم العائلة	عبد الله
إسم الأم	إيمان	عائلة الأم	**
جنسية الأب	فلسطينية	جنسية الأم	فلسطينية
الجنس	أنثى	الدولة	فلسطين

تاريخ الميلاد 2002/05/22 الناس والمشورون من شهر أيار لعام الفين و اثنين

مكان الميلاد الولايات المتحدة مستشفى

العنوان بير نبالا بير نبالا (0 - 0)

إن القاصدين ممنونة بولادة المذكور أعلاه ارجت في سجل الوالد سنة 2002

من قبل مديرية الأحوال المدنية بـ راجع الله بتاريخ 2009/03/29

توقيع
الموظف المختص
Employee Signature

[Signature] Ok [handwritten] 8290 [handwritten]

Palestinian National Authority
 Ministry of Detainees & Ex-Detainees Affairs
 General Department of Detainees & Ex-Detainees

Detainee's Application Form / Governmental Employee [handwritten]

Application No.									
Date Application was Filled Out	March 23, 2011			Division/ Branch, Ministry	Ramallah				

Civilian Employee [handwritten]

1. Detainee's Main Information: Ok [handwritten]

Identity No. (nine cells)	9	0	2	8	4	5	6	4	3
Full Name	First Name	Father's Name		Grandfather's Name		Family Name			
	Mohamed	Abdel Rahman		Salem		Mousleh			
Mother's Name	Fahima		Gender		Male ☒		Female		
Date of Birth	April 25, 1977		Place of Birth		Ramallah				
Educational Level:	Illiterate	Elementary	Secondary ☒		Diploma	University	Post Graduate Studies		
Profession before Being Detained:	Government Employee		Organization		Fatah				
Date of Detention:	February 17, 2002		Place of Detention		Beersheba				
Detention Status	Arrested	Sentenced ☒		Administrative	Released	Others			
If the person is sentenced, what is the sentence according to the certificate of the Red Cross:	Day	Month	Year	Date of Expected Release according to the Court's Verdict	Day	Month	Year		
		Life Sentence				Life sentence			
Permanent Address	Governorate		Ramallah		Residential Complex			Um al-Sharayat	
Notes									

2. Information about previous detentions.

Number of times the person was detained: _____ (Must be substantiated with a certificate from the Red Cross and listed in a chronological order from latest to earliest.)

No.	Date of Detention	Type of Detention	Date of Release	Detention Period			Notes
				Day	Month	Year	
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							

Palestinian National Authority
 Ministry of Detainees & Ex-Detainees Affairs
 General Department of Detainees & Ex-Detainees

3. Information about personal status

Marital Status	Single	Married ☒	Divorced	Widow(er)							
If married	Fill Spouse and Children Data										
Spouse's Identity No.	4	1	5	0	4	3	9	0	0	Marriage Contract Date:	December 3, 1998
Spouse's Name:	Khalida Waheed Abdel Rheem Mousleh							No. of Children:			
Data of Children and First Wife: (Male children under 18 years, and all unmarried females without regard to their ages)											
No.	Name	Date of Birth	Marital Status	Level of Education							
1.	Ahmed	June 1, 2001									
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
8.											
9.											

4. Beneficiary Information

Beneficiary Identity No.:	9	0	2	8	4	5	6	4	3	
Beneficiary Name:	Mohamed Abdel Rahman Salem Mousleh				Relationship:	The detainee himself				
Date Granted Power of Attorney:					Duration of Power of Attorney:					
Bank:	The Arab Bank				Branch:	Ramallah				
Account No.	6	2	6	9	8	5	---	Account only in Shekels		
Landline Phone No.:					Cell Phone No.:	0595755667				
Permanent Address	Governorate	Ramallah		Residential Complex	Um al-Sharayat					
Notes										

Applicant's Comments	
Acknowledgement	I, the signatory below, attest that the information provided in this application is entirely true and assume full responsibility for its accuracy.
Applicant's Signature	[Signature]

CONFIDENTIAL

02:009288

**Palestinian National Authority
Ministry of Detainees & Ex-Detainees Affairs
General Department of Detainees & Ex-Detainees**

5. For Official Use:

Name of Supervisor / Employee:	[illegible]		
Supervisor / Employee's Remarks:			
Date:	March 23, 2011	Signature	[Signature]
Name of the Head of the Department:	Bilal Jalajlah		
Notes of Head of the Department:	The application is approved		
Date:	April 10, 2011	Seal and Signature	[Signature]

Attached Documents: Place check next to attached documents (certification and authentication by the Head of the Department)

	Copy of the Detainee/ Ex-Detainee's ID		Beneficiary's ID
X	Red Cross Certificates		Bill of Indictment
	Judgment (if any)	X	Copy of the Debit Card
X	Copy of the Marriage Certificate	X	Copies of Children's Birth Certificates
	Addendum Adding Wife/ Wives	X	Other (specify) Salary Statement [handwritten]

6. Approval and Authentication:

1. Approval from Dep. of Detainees' Affairs	☐ I approve the detainee's application (Consistent with laws and regulation)		
Employee Name			
Date	/ /	Seal and Signature	
	☐ I do not approve the detainee's application		
Reasons and Justifications			
2. Approval from Dep. of Legal Affairs	☐ I approve the detainee's application (Consistent with laws and regulation)		
Employee Name			
Date	/ /	Seal and Signature	
	☐ I do not approve the detainee's application		
Reasons and Justifications			

CONFIDENTIAL

02:009289

Palestinian National Authority
 Ministry of Finance
 General Accountant - Department of Payroll

Pay Stub for the Month of: January 2011

Identity No.	902845643	Classification	Categorized
Employment No.	19396	Category	First Category
Name	Mohamed Abdel Rahman Salem Mousleh	Employment Ladder	Amended Law Regulating Civil Service
Ministry	21050- The Legislative Council	Step	
Program	6001	Grade/Seniority	7.0 C
Activity	600102	Partition	1000
Place of Employment		Social Status	Married / Unemployed
Profession	Driver	No. of Children	1 / 1 under 18
Educational Degree	12th Grade	No. of Dependents	0
Bank	The Arab Bank/ Ramallah/ Al-Beera	Renter	No
Account No.	626985	Actual Service/ Promotion	9 / 0
Exemption	0	For Salary Purposes	3

Notes

Principal	2694.40	Deductions	503.41	Discrepancies 0.00	In the Bank	Identity No. 902845643 **January, 2011** Health Insurance 75.00
Allowances	1796.74	Tax	75.09		3912.00	
Total	4491.14	Total Deductions	578.50		Shekels	

CONFIDENTIAL

02:02:009292

**Palestinian National Authority
Ministry of Finance
General Accountant - Department of Payroll**

Identity No.: 902845643

Name: Mohamed Abdel Rahman Salem Mousleh

Ministry: 21050- The Legislative Council

Code	Additions	Amount	Description	Value
460	Bonus for the Salary Purposes	3	Amount	101.04
480	Bonus for Living Expenses			242.50
719	Allowance for Children		Amount	20.00
860	Transportation		Amount	86.00
998	Nature of Employment	50	Percentage	1347.20
TOTAL				1796.74

Code	Deductions	Amount	Description	Value
2453	Health Insurance	5	Percentage	75.00
2610	System of Limited Benefits - Government Employee	7	Percentage	299.89
2620	System of Limited Contributions - Government Employee	3	Percentage	128.52
TOTAL				503.41

Code	Description of Discrepancies
Total	

Principal	Allowances	Deductions	Discrepancies	Tax	In the Bank
2694.40	1796.74	503.41	0.00	75.09	3912.00

CONFIDENTIAL

02:009292 [continued]

PALESTINIAN AUTHORITY

IDENTITY DOCUMENT

Identity No. 4 1504390 0

First Name **Khalda**
 Father's Name **Wahid**
 Grandfather's Name **Abdel Rahim**
 Last Name **Mousleh**
 Mother's Name **Naziha**
 Date of Birth **August 31, 1976**
 Place of Birth **Ramallah**
 Sex **Female** Religion **Muslim**
 Issued in **Ramallah** on date

[Photograph]
 [Signature]
 [Round stamp in Arabic]
 Competent authority
May 27, 2008

Palestinian Authority	Annex to Identity Document
	Identity No. 4 1504390 0
Last Name	Mousleh
First Name	Khalda
Address	0 0
	Al-Bireh City
Marital Status	Married
Spouse's Name	Spouse's Identity No. 9 0284564 3 Mohamed
Spouse's Identity No.	
Spouse's Name	
Previous Last Name	Hamdan
Previous First Name	

The Arab Bank

Customer's Name: Mohamed Salem Abdel Rahman Mousleh

Account No.: 626985

Branch: Ramallah

Tel:

P.O. Box:

CONFIDENTIAL

02:009295

IN THE UNITED STATES DISTRICT COURT
FOR THE SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK

MARK I. SOKOLOW, *et al.*,

Plaintiffs,

vs.

THE PALESTINE LIBERATION
ORGANIZATION, *et al.*,

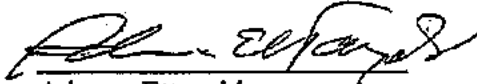
Defendants.

No. 04 Civ. 00397 (GBD) (RLE)

DECLARATION OF ADNANE ETTAYEBI

Adnane Ettayebi hereby certifies as follows:

1. The attached translation from Arabic to English is an accurate representation of the document received by Rina Ne'eman Hebrew Language Services, to the best of my knowledge and belief. The document is designated as D02:009287-9295.
2. I am a professional translator with a B.A. in Romance Language Literature from the University of Central Florida. I am fluent in Arabic and English, and I am qualified to translate accurately from Arabic to English.
3. To the best of my knowledge and belief, the accompanying text is a true, full and accurate translation of the Arabic-language document bearing the bates number D02:009287-9295.

Adnane Ettayebi

ss.: New Jersey

On the [20] day of February, 2014 before me, the undersigned, personally appeared Adnane Ettayebi, personally known to me or proved to me on the basis of satisfactory evidence to be the individual whose name is signed to this Declaration and acknowledged to me that he executed the same in his capacity, and that by his signature on this Declaration, the individual executed the Declaration.

Sworn to me this
20 day of February, 2014

Notary Public

300220

8290

Handwritten signature/initials

Handwritten signature/initials

Palestinian National Authority
Ministry of Detainees & Ex-detainees Affairs
Gen Dep. Detainees & Ex-detainees

السلطة الوطنية الفلسطينية
وزارة شؤون الأسرى والمحررين
الإدارة العامة لشؤون الأسرى والمحررين

استمارة الأسرى الرئيسية / مؤلفات حكومي

رقم الاستمارة:	
تاريخ تعبئة الاستمارة:	٢٠٠٩ / ٢ / ٢٠
المديرية / فرع الوزارة:	رام الله

1. المعلومات الرئيسية للأسير:

رقم الهوية: (تسع خانات)	٩	٠	٢	٨	٤	٥	٦	٤	٧
الاسم الرباعي:	اسم الأب		اسم الجد		اسم الأم		اسم العائلة		
اسم الأم:	[Redacted]								
تاريخ الميلاد:	١٤٧٧ / ٤ / ٢٥		الجنس: ☒ ذكر ☐ أنثى						
المؤهل العلمي:	☐ أمي	☐ الأساسية	☐ ثانوي	☐ دبلوم	☐ جامعي	☐ دراسات عليا	مكان الولادة: رام الله		
التنظيم:	[Redacted]								
تاريخ الأسر:	٢٠٠٩ / ١٢ / ١٧		مكان الاعتقال: [Redacted]						
الوضع الاحتقالي:	☒ موقوف	☒ محكوم	☐ جاري	☐ محرر	☐ أخرى	التنظيم: [Redacted]			
في حالة محكوم مدة الحكم حسب شهادة الصليب:	يوم	شهر	سنة	تاريخ الإفراج المتوقع حسب قرار المحكم:			اليوم	الشهر	العام
العنوان الدائم:	المحافظة: رام الله		التجمع السكني: [Redacted]						
ملاحظات:	[Redacted]								

2. بيانات الاعتقالات السابقة:

عدد مرات الاعتقال السابقة: فقط المئتين بشهادة صليب ويشتمل زمني من الأحدث إلى الأقدم.

الرقم	تاريخ الاعتقال	نوع الاعتقال	تاريخ الإفراج			ملاحظات
			يوم	شهر	سنة	
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

3. بيانات الوضع الاجتماعي:

الحالة الاجتماعية:	☒ أعزب	☐ متزوج	☐ مطلق	☐ أرمل
في حالة متزوج/ة:	تمتمة بيانات الزوج/ة والأبناء			
رقم هوية الزوج/ة:	١٩٩٧/١٢/٣			
لصم الزوج/ة:	عند الأولاد:			
بيانات الأبناء من الزوجة الأولى: (الأبناء الذكور أقل من 18 عاماً والبنات غير المتزوجات بغض النظر عن أعمارهن)				
الرقم	الاسم	تاريخ الميلاد	الحالة الاجتماعية	المؤهل العلمي
1.	أحمد	١٩٩٩/٦/١١		
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				

4. بيانات الوكيل "المستفيد":

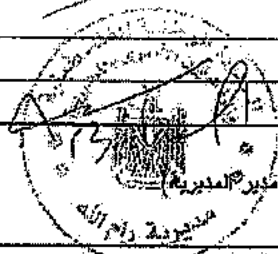
رقم الهوية "المستفيد":	٩ ٥ ٢ ٨ ٤ ٥ ٦ ٤ ٣			
اسم الوكيل "المستفيد":	محمد مسبارحمن سالم			
تاريخ الوكالة إن وجدت:	١	١		
البنك:	البنك العربي			
رقم الحساب:	٦ ٢ ٦ ٩ ٨ ٥			
رقم الهاتف الأرضي:	٥٩٥٧٥٥٦٦٧			
العنوان الدائم للمستفيد:	المحافظة:	رام الله	التجمع السكني:	١٢١
ملاحظات:				

ملاحظات مقدم الطب:	
إقرار:	أنا الموقع أدناه أقدم وأتأكد بأن كافة المعلومات الواردة في الطلب صحيحة وأتحمل مسؤوليتها.
توقيع مقدم الطب:	

5. للاستعمال الرسمي:

اسم المرشد/الموظف:	[Handwritten Name]	
ملاحظات المرشد/الموظف:	[Handwritten Notes]	
التاريخ:	التوقيع:	2011/4/10
اسم مدير المديرية:	[Handwritten Name]	
ملاحظات مدير المديرية:	[Handwritten Notes]	
التاريخ:	الختم والتوقيع:	[Handwritten Signature]

المستندات المرفقة: ضع إشارة بجانب المستندات المرفقة (اعتماد ومصادقة مدير المديرية)

☐	صورة هوية الأسير/المحرر	☒	صورة هوية المتلقي
☒	شهادات الصليب الأحمر	☐	لائحة الاتهام
☐	قرار الحكم (إن وجد)	☒	صورة بطاقة الحساب البنكي
☒	صورة عقد الزواج مصدقة طبق الأصل	☒	صور شهادات الميلاد للأبناء
☐	ملحق إضافة زوجة/زوجات	☒	أخرى (حدد)

6. الاعتماد والمصادقة:

1. اعتماد شؤون الأسرى:	☐	أصاحق على اعتماد استمارة الأسير (مطابقة للأظمة والقوانين)
اسم الموظف المعتمد:	[Handwritten Name]	
التاريخ:	لختم والتوقيع:	/ /
المبررات والأسباب:	☐ لا أصاحق على اعتماد استمارة الأسير	
2. اعتماد الشؤون القانونية:	☐	أصاحق على اعتماد استمارة الأسير (مطابقة للأظمة والقوانين)
اسم الموظف المعتمد:	[Handwritten Name]	
التاريخ:	لختم والتوقيع:	/ /
المبررات والأسباب:	☐ لا أصاحق على اعتماد استمارة الأسير	

TO WHOM IT MAY CONCERN No 42691

This certificate is valid only if the English and Arabic parts match each other

According to the information received from the Israeli Authorities, the International Committee of the Red Cross certifies that:

MOHAMMAD ABDELRAHMAN SALEM MOSLEH

Mr./Mrs.:

BIREH

902845643

From: ID No.

17

FEBRUARY

2002

Was arrested by the Israeli Authorities on Day: Month: Year:

He/She is to date: Awaiting Trial Sentenced Administrative

Length of sentence/administrative period: SENTENCED TO LIFE

He/She was released on Day: // Month: // Year: //

(Tick the box and underline the correct designation)

الى من بهمه الأمر

هذه الشهادة سارية المفعول فقط في حالة تطابق بياناتها باللغتين العربية والانجليزية

استنادا الى المعلومات الواردة من السلطات الاسرائيلية، تشهد اللجنة الدولية للصليب الأحمر بأن:

السيدة/ة الآتية: محمد عبد الرحمن سالم مصليح العيره

من: هوية رقم: 902845643

كانت قد اعتقلت من قبل السلطات الاسرائيلية في يوم 17 شهر شباط سنة 2002

وهو/هي في هذا التاريخ: ينتظر/تنتظر المحاكمة محكوم/ة اداري

محكوم/ة او اداري لمدة: سبوعين

وهو/هي اطلق سراحه/ها في 11 سنة

(الرجاء وضع ختم المطالب ووضع خط تحت الفئة المطالبة)

Date 04/06/2003

التاريخ

International Committee of the Red Cross

Place

RABALLAH/NA

المكان

CONFIDENTIAL

02:009290

ICRC Delegate

KATHARINA RITZ

توقيع مندوب اللجنة

مجمع الله الرحمن الرحيم

القطعة رقم طيفه القسط رقم

مجمع الله الرحمن الرحيم

قاضي المحاكم

لجنة الحكم والعدل في المحكمة الشرعية في

المحكمة الشرعية في

وتضمنه عقد زواج

المحكمة الشرعية في

الجنسية	الديانة	الجنسية	مكان الإقامة	مكان وتاريخ الولادة	السن	العائلة	الجد	الأب	الإسم الأول
عامل	عزوب	سلم	فلسطين	البيروم	١٩٧٧/٤/١٥	ديوطريف	مصالح	عبد الرحمن	محمد
رقيب	عزوب	سلمة	فلسطين	دورا العريخ	١٩٧٦/٨/٢١	دورا العريخ	مصطفى	رحيد	خالدم

مستندات تحقق السن وعدم الزواج القديره - شطوطه ولادته الزوجية - شطوطه ولادته الزوجية

المعجل دنياره محبوبه
 اللوطل سمجة اللوف دنياره اوفيه
 التوايح ليدنيو اسبح

١ كفية دفع المهر اشر واصل لزوجته بال عقد والقهرين شطوطه فانا بس وسيد بنهيهه معجله

٢ الماتران للعقد الزوجي بنسب واصل الزوجية شطوطه فانا بس لذكور

٣ الشروط الخاصة لاحد الزوجين لادسه

٤ شهود العقد والوكالة والتعريف المتكافؤ فواد حمد في حمد انه وها اسم حميد رحيم حمد انه وطلاها سه دور الفتح زوكارا

٥ الكفاية على الشروط لادسه

٦ موافقة الولي أو اذن المحك من اهلته وليه الزوجية شطوطه فانا بس لذكور نظر الوفاة والادها

٧ صفة العقد قال وكل الزوجية للزوج وتصله من طهر مصطفى حمداني مصطفى حمداني دنياره دنياره ومعه طاهه

٨ التامه دنياره عاجابه الزوجية فورا فانا قلنا من زمان لا يتسنى على طهر التامه

السلطة الوطنية الفلسطينية

وزارة المالية - الخاسب العام - مديرية الرواتب

السلطة الوطنية الفلسطينية

وزارة المالية - الخاسب العام - مديرية الرواتب

رقم الهوية: ٩٠٢٨٤٥١٤٣
 الاسم: محمد عبد الرحمن سالم صلح
 الوظيفة: قسيمة شهرية
 رقم الهوية: ٩٠٢٨٤٥١٤٣
 رقم الوظيفي: ١٢٢٢٦

رقم الهوية	٩٠٢٨٤٥١٤٣	الاسم	محمد عبد الرحمن سالم صلح
الرقم الوظيفي	١٢٢٢٦	اللقب	
الإسم		العلم الوظيفي	مهندس
الوزارة		الخطوة	٢١٠٥٠
الرتب	١٠٠١	الدرجة / أسمية	١٠٠١
التنظيم	١٠٠١٠٢	التجزئة	١٠٠١٠٢
مكان العمل		C اجتماعية	
الرقمية	معلق	عدد الأولاد	١
التفدية	توجد	عدد المعاقين	٠
البيك	البيك العمومي / رام الله / نابلس	مستأجر	٠
رقم الحساب	١١٦٦٨٥	خدمة ليلية / ترقية	٠
إعطاء جدي	٠	إلتياض الراتب	٠

ملاحظات

الرقم الوظيفي	الإحداثيات	الوقت	القيمة	الوقت	القيمة
١٢٢٢٦	١٠٠١٠٢	١٠٠١	١٠٠١	١٠٠١	١٠٠١
١٢٢٢٦	١٠٠١٠٢	١٠٠١	١٠٠١	١٠٠١	١٠٠١
١٢٢٢٦	١٠٠١٠٢	١٠٠١	١٠٠١	١٠٠١	١٠٠١
١٢٢٢٦	١٠٠١٠٢	١٠٠١	١٠٠١	١٠٠١	١٠٠١

الوقت	١٠٠١
القيمة	١٠٠١

الرقم الوظيفي	القيمة	الوقت	القيمة
١٢٢٢٦	١٠٠١	١٠٠١	١٠٠١
١٢٢٢٦	١٠٠١	١٠٠١	١٠٠١
١٢٢٢٦	١٠٠١	١٠٠١	١٠٠١
١٢٢٢٦	١٠٠١	١٠٠١	١٠٠١

الوقت	١٠٠١
القيمة	١٠٠١

رقم الهوية	٩٠٢٨٤٥١٤٣	الاسم	محمد عبد الرحمن سالم صلح
الرقم الوظيفي	١٢٢٢٦	اللقب	
الإسم		العلم الوظيفي	مهندس
الوزارة		الخطوة	٢١٠٥٠
الرتب	١٠٠١	الدرجة / أسمية	١٠٠١
التنظيم	١٠٠١٠٢	التجزئة	١٠٠١٠٢
مكان العمل		C اجتماعية	
الرقمية	معلق	عدد الأولاد	١
التفدية	توجد	عدد المعاقين	٠
البيك	البيك العمومي / رام الله / نابلس	مستأجر	٠
رقم الحساب	١١٦٦٨٥	خدمة ليلية / ترقية	٠
إعطاء جدي	٠	إلتياض الراتب	٠

رقم الهوية	٩٠٢٨٤٥١٤٣	الاسم	محمد عبد الرحمن سالم صلح
الرقم الوظيفي	١٢٢٢٦	اللقب	
الإسم		العلم الوظيفي	مهندس
الوزارة		الخطوة	٢١٠٥٠
الرتب	١٠٠١	الدرجة / أسمية	١٠٠١
التنظيم	١٠٠١٠٢	التجزئة	١٠٠١٠٢
مكان العمل		C اجتماعية	
الرقمية	معلق	عدد الأولاد	١
التفدية	توجد	عدد المعاقين	٠
البيك	البيك العمومي / رام الله / نابلس	مستأجر	٠
رقم الحساب	١١٦٦٨٥	خدمة ليلية / ترقية	٠
إعطاء جدي	٠	إلتياض الراتب	٠

ملاحظات

CONFIDENTIAL

02:009292

شهادة ميلاد
Birth Certificate

رقم الهوية
Id No. 4 0649283 5

الإسم
Name أحمد

إسم الأب
Father's name محمد

إسم الجد
G.F.'s name عبد الرحمن

إسم العائلة
Family name مصلح

الجنس
Sex ذكر

الديانة
Religion مسلم

تاريخ الميلاد
D. of birth 2001/06/01

الأول من شهر حزيران لعام الفين واحد

مكان الميلاد
P. of birth رام الله

النظار للتوليد
Hospital مستشفى

الجنسية
Nationality فلسطيني

إسم الأم
M.'s name خالده

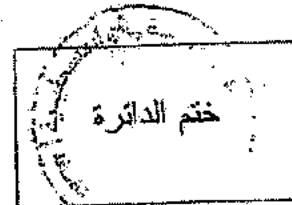
عائلة الأم
M.'s family مصيطفى

العنوان
Address البيرة 0 - 0 -

إن التفاصيل المذكورة بولادة المذكور أعلاه أدرجت في سجل الولادة لسنة 2001
The details about the above mentioned birth have already been registered in the birth file of year 2001

من قبل مديرية الأحوال المدنية بـ رام الله بتاريخ 2001/06/19
by Department of Civil Affairs in Ramallah On 19/06/2001

٢٠١٩
توقيع
الموظف المختص

البنك التجاري

Handwritten information including a name and a number (2798).

اسم العميل
رقم الحساب
الفرع
هاتف

1403031414

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
Martyrs' Families & Injured Care Establishment

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Social Examination

Case: Al-Aqsa Martyr

Name: Sa'id Wadah Hamid Awada
Local No.: 810
Central No.: _____
Governorate: Nablus
Date: January 29, 2002

I: Personal Information:

Fiscal No.: [illegible]:
Case Name: Sa'id Wadah Hamid Awada **Code Name:**
Nationality: Palestinian **Identity No.:** 94648 [illegible]
[illegible]: **[illegible] No.:**
[illegible]: **Mother's Identity No.:** 975397977
Mother's Full Name: Shadia Barakat [illegible] **Spouse's Identity No.:**
Spouse's Name: **Original Town:** Nablus
Date & Place of Birth: February 17, 1985, Nablus **Marital Status:** Single
Religion: Muslim **Gender:** Male **Current Employment:**
Previous Employment: Construction Worker
Education Level: Elementary, 4th grade
Date & No. of Accreditation:
Date of Accreditation in the Institution:

II: Administrative Information:

Military Rank: **Organizational Rank:**
Rank Accreditation Letter: **No:** **Date:**
Development of Previous Assignment: **Current:** **Modifications:**
Affiliating Organization: Fatah **Sector:**
Date of joining the Revolution: **Organizationally:** [REDACTED]
Attended Course:
Date & Place of Event: June 8, 2002, Jerusalem- [illegible]
How the Incident Occurred: He was martyred while executing a martyrdom operation in Jerusalem. The operation led to the death and injury of a large number of Zionists.

Brief Biography:

The martyred hero was born in the brave city of Nablus on February 17, 1985. [REDACTED]

Family Housing: Owned: Rent: Joint: ✓
Monthly Rent: 2000 dinars / year
Complete Address: Ras Al-[illegible], Nablus. Close to Riad Al-Salihin School.
Nearest Telephone: 09-2336749 / 052-6344840 / [illegible] 824462
2398651 [illegible] / 0599/553869 (Fadi Awada [illegible])

[illegible]

III: Family Index Married / Single Sa'id Awada [handwritten]

- (1) Married: Wives and minor children are recorded first, then adult offspring, then parents and siblings.
(2) Single: Parents and minor siblings are recorded first, then adult siblings.

No.	Name	Relationship	Date of Birth	Academic Qualification	Profession	Marital Status	Address
1	Wadah Hamid Ahmed Awada	Father	1956	6 th grade	[illegible]	Married	[illegible]
2	Shadia Barakat Abdel Rahim Awada	Mother	1966	Illiterate	Housewife	Married	Nablus
3	Fadi	Brother	1982	Elementary	Plumber	Single	Nablus
4	[illegible]	Brother	1982	Elementary	Tailor	Single	Nablus
5	Yasser	Brother	1989	6 th grade	Student	Single	Nablus
6	Hinaa	Sister	1992	5 th grade	Student	Child	Nablus
7	Zakaria	Brother	1993	4 th grade	Student	Child	Nablus
8	Mohamed	Brother	1995	2 nd grade	Student	Child	Nablus
9	Yahya	Brother	2000	Child	Child	Child	Nablus
10	Khawla	Sister	2001	Child	Child	Child	Nablus
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							

Number of Dependents:

Married: wives and minor children _____

- Single: parents and minor siblings: 8 _____

- Notes on Family Index: _____

- The account number of the martyr's mother, Shadia Barakat Abdel Rahim Awada, who is the beneficiary, is: 445453 / 7 [illegible]

The account number of the martyr's mother, Shadia Barakat Abdel Rahim Awada, who is the beneficiary, is: 335752, Cairo-Amman Bank/ Nablus, Western [illegible], Nablus

CONFIDENTIAL

02:006829

[illegible]

[illegible]

Department of Civil Affairs

Death Certificate

[illegible]: 9 464[illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]: Wadah

[illegible]: [illegible]

[illegible]: Awada

[illegible]: Male

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]:

[illegible]: [illegible]

[illegible]: Palestinian

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]: 0-0

[illegible]:

July 17, 2002

Department of Civil Affairs:

[Stamp] Palestinian National Authority
Department of Civil Affairs - Nablus

Signature of the Competent Employee

[Signature]

CONFIDENTIAL

02:006831

Palestinian Authority Identity Card

[illegible]: 9 7539797 7

[illegible]: Shadia

[illegible]: Barakat

[illegible]: Abdel Rahim

[illegible]: Awada

[illegible]: [illegible]

[illegible]: September 9, 1966

[illegible]: Nablus

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]: [illegible]

[Stamp] Palestinian National Authority
Department of Civil Affairs -
Nablus

[photograph]

[illegible]: May 14, 1994

<p>[illegible]:</p> <p>[illegible]: [illegible]</p> <p>[illegible]: Awada</p> <p>[illegible]: Shadia</p> <p>[illegible]: Nablus</p> <p>[illegible]: [illegible]</p> <p>[illegible]: Married</p> <p>[illegible]: [illegible]</p> <p>[illegible]: Wadah</p> <p>[illegible]:</p> <p>[illegible]:</p> <p>[illegible]: [illegible]</p> <p>[illegible]:</p>	<p>[illegible]</p> <p>[illegible]: [illegible]</p> <p>[illegible]: [illegible] [illegible]: [illegible]</p> <p>[illegible]: February 10, 1989</p> <p>[illegible]: [illegible]</p> <p>[illegible]: [illegible] [illegible]: 8 8368622 8</p> <p>[illegible]: 08/ [illegible]/1992</p> <p>[illegible]: Zakaria</p> <p>[illegible]: Male [illegible]: [illegible]</p> <p>[illegible]: September 21, 199 [illegible]</p> <p>[illegible]: Mohamed</p> <p>[illegible]: Male [illegible]: 8 5991683 [illegible]</p> <p>[illegible]: April 1, 1995</p>	<p>[illegible]</p> <p>[illegible]: [illegible]</p> <p>[illegible]: Male [illegible]: [illegible]</p> <p>[illegible]: June 9, 2000</p> <p>[illegible]: Khawla</p> <p>[illegible]: Female [illegible]:</p> <p>[illegible]</p> <p>[illegible]: May 25, 2001</p> <p>[illegible]:</p> <p>[illegible]: [illegible]:</p> <p>[illegible]:</p> <p>[illegible]:</p>
---	---	---

[Photograph]

[illegible]

Children [illegible]

[illegible]: [illegible]
[illegible]: Male [illegible]: 9 1064[illegible]48 8
[illegible]: July 4, 1982

[illegible]: Sami
[illegible]: Male [illegible]: 9 [illegible]0213 2
[illegible]: illegible

[illegible]: Sa'id
[illegible]: Male [illegible]: 9 4648072 0
[illegible]: 02/17/1985

[illegible]: Yasser
[illegible]: Male [illegible]: 8 5056317 2
[illegible]: 02/[illegible]/1989

CONFIDENTIAL

02:006833

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Palestinian National Authority
Martyrs' Families & Injured Care Establishment

Promissory Note

(Gift from His Excellency, the President, to the Families of Al-Aqsa Intifada Martyrs)

Amount

-6000- shekels

I, the signatory below / Shadia Barakat Abdel Rahim Awada

Identity No. / 975397977

have received the amount of / Six Thousand Shekels only, pursuant to check number / 30217061.

This is a gift from His Excellency, the President, to the family of martyr and hero / Sa'id Wadah Hamid Awada.

Date of Martyrdom: June 18, 2002

Central No. / 13775

Governorate / Nablus

Date of receipt
February 15, 2006

Signature of the recipient
[Fingerprint]

in her capacity as
the Martyr's Mother

Name & Signature of the person delivering / Ali [illegible] [Signature]

ARAB BANK

Date February 12, 2006

El-Bireh

9030[illegible]633492-0/570

Payable to the beneficiary only

PAY AGAINST THIS CHEQUE

TO THE ORDER OF.....[illegible] Barakat Abdel Rahim Awada. The respected

THE SUM OF [illegible] Only

30217061.....

[Signature]

[illegible]/ Martyrs' Families & Injured Care
Establishment/ Allocations for Martyrs' Families
Identity No. 000410460638

Please do not write below this line

/30217061

549/852488

63345205705

Ramallah- Tel/Fax: 02-2986268

Gaza- Tel/Fax: 08-2824727

CONFIDENTIAL

02:006834

IN THE UNITED STATES DISTRICT COURT
FOR THE SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK

MARK I. SOKOLOW, *et al.*,

Plaintiffs,

vs.

THE PALESTINE LIBERATION
ORGANIZATION, *et al.*,

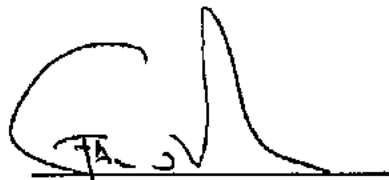
Defendants.

No. 04 Civ. 00397 (GBD) (RLE)

DECLARATION OF EYAL SHERF

Eyal Sherf hereby certifies as follows:

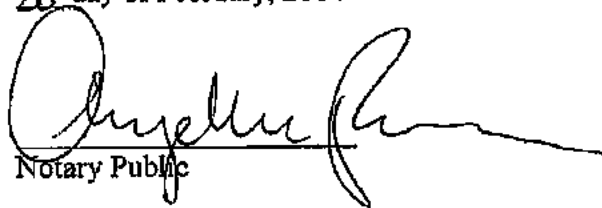
1. The attached translation from Arabic to English is an accurate representation of the document received by Rina Ne'eman Hebrew Language Services, to the best of my knowledge and belief. The document is designated as D02:006827-6834.
2. I am a professional translator with a Certificate in Arabic to English translation from New York University. I am fluent in Arabic and English, and I am qualified to translate accurately from Arabic to English.
3. To the best of my knowledge and belief, the accompanying text is a true, full and accurate translation of the Arabic-language document bearing the bates number D02:006827-6834.

Eyal Sherf

ss.: ~~New Jersey~~ New York

On the 28 day of February, 2014 before me, the undersigned, personally appeared Eyal Sherf, personally known to me or proved to me on the basis of satisfactory evidence to be the individual whose name is signed to this Declaration and acknowledged to me that he executed the same in his capacity, and that by his signature on this Declaration, the individual executed the Declaration.

Sworn to me this
28 day of February, 2014

Notary Public

ANGELICA PINZON
Notary Public - State of New York
NO. 01P16251092
Qualified in Queens County
My Commission Expires NOV. 14 2015

Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
M's F. & I. C. E.

منظمة الوطنية الفلسطينية
وزارة الشؤون الاجتماعية
وأسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى

بسم الله الرحمن الرحيم

بحث اجتماعي

للجنة : شؤون أسر الشهداء

الاسم : صالح حياض عواد

الرقم التعريفي : ٨١ الرقم المركزي :

تاريخ الميلاد : ١٩٦٥

تاريخ التسجيل : ١٩٦٥

تاريخ الميلاد: ١٩٤٨
 مكان الميلاد: [محل غير واضح]
 الجنسية: [محل غير واضح]
 اسم الأم كامل: [محل غير واضح]
 اسم الزوجة: [محل غير واضح]
 تاريخ ويكان الميلاد: ١٩٤٨
 المدينة: [محل غير واضح]
 العمل السابق: [محل غير واضح]
 المؤهل العلمي: [محل غير واضح]
 تاريخ ورقم كتاب الاعتماد: [محل غير واضح]
 تاريخ الاعتماد بالمؤسسة: [محل غير واضح]

ثانياً : معلومات ادارية :

الرتبة العسكرية : [محل غير واضح]
 كتاب اعتماد الرتبة : [محل غير واضح]
 تطورات التخصص السابق : [محل غير واضح]
 التنظيم التابع له : [محل غير واضح]
 تاريخ الالتحاق بالمؤسسة : [محل غير واضح]
 الدورات التي اجتازها : [محل غير واضح]
 تاريخ ومكان الحادث : [محل غير واضح]
 كيفية حدوث الحادث : [محل غير واضح]
 من تم وتاريخه عند كبرى المؤسسات : [محل غير واضح]

موجز سيرته الذاتية :

[محل غير واضح]

سكن الاسرة : ملك : [محل غير واضح]
 الإيجار الشهري : [محل غير واضح]
 العنوان الكامل : [محل غير واضح]
 أقرب تلفون : [محل غير واضح]
 [محل غير واضح]

فأثاً : الجدول الأسري : * متزوج - لغيره * ساند عواده

١- متزوج : يسجل الزوجات والابناء القصر أولاً ثم الأبناء كبرت من الأختين ثم الإخوة والأخوة
 ٢- لا متزوج : يسجل الرافقين والأخوة القصر أولاً ثم الإخوة كبرت من الأختين .

الرقم	الاسم	الجنس	تاريخ الميلاد	تاريخ الزواج	الاب	الأم	ملاحظات
١	رواحه محمد احمد عواد	ذكر	١٩٥٦	١٩٥٦	محمد عواد	فاطمة عواد	
٢	شادي محمد احمد عواد	ذكر	١٩٦٦	١٩٦٦	محمد عواد	فاطمة عواد	
٣	فاطمة	أنثى	١٩٨٢	١٩٨٢	محمد عواد	فاطمة عواد	
٤	محمد	ذكر	١٩٨٤	١٩٨٤	محمد عواد	فاطمة عواد	
٥	فاطمة	أنثى	١٩٨٩	١٩٨٩	محمد عواد	فاطمة عواد	
٦	فاطمة	أنثى	١٩٩٥	١٩٩٥	محمد عواد	فاطمة عواد	
٧	محمد	ذكر	١٩٩٧	١٩٩٧	محمد عواد	فاطمة عواد	
٨	فاطمة	أنثى	١٩٩٩	١٩٩٩	محمد عواد	فاطمة عواد	
٩	محمد	ذكر	٢٠٠٠	٢٠٠٠	محمد عواد	فاطمة عواد	
١٠	فاطمة	أنثى	٢٠٠١	٢٠٠١	محمد عواد	فاطمة عواد	
١١							
١٢							
١٣							
١٤							
١٥							
١٦							
١٧							
١٨							
١٩							
٢٠							
٢١							

علا الفصائل :
 - المتزوج : الزوجات والابناء القصر :
 الاطراف : الرافقين والأخوة القصر :
 ملاحظات على الجدول الأسري :
 رقم خانة لغيره بالأسرة :
 رقم خانة لغيره بالأسرة :
 رقم خانة لغيره بالأسرة :

٢٢٥٧٥٤
 الكمية - عمارة / الكمية

Ministry of Health
Department of Civil Affairs

Death Certificate

9 404370 3

ق-20
عنوان
رقم
تاريخ

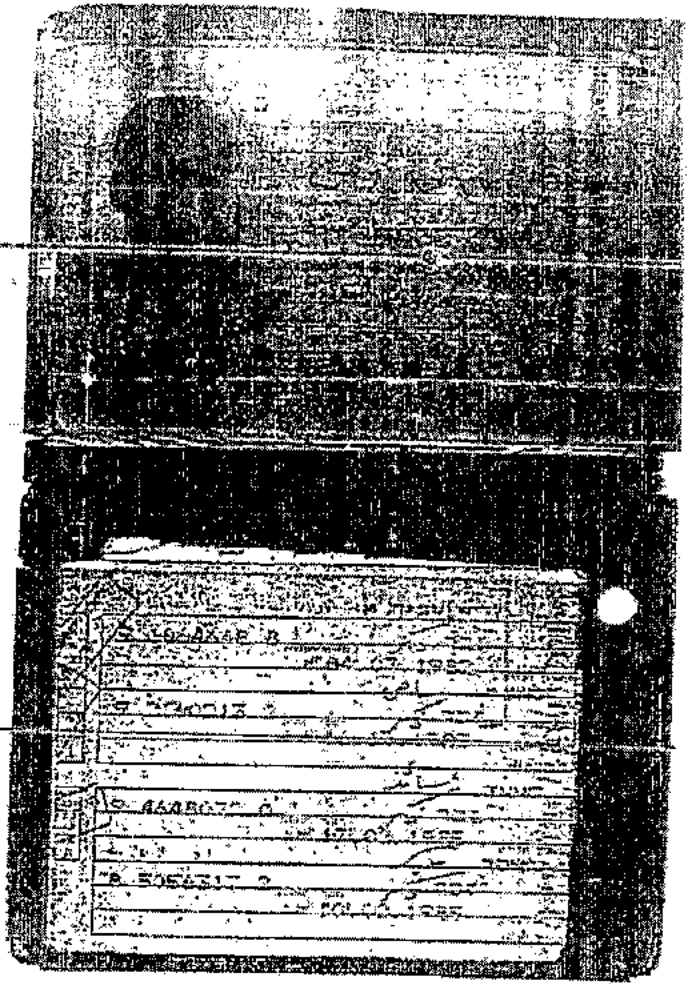
مستشفى
مدينة
محافظة

The death of the above named person
3002/07/11
by Department of Civil Affairs

Notary

أشرف محمد علي

PALESTINIAN NATIONAL AUTHORITY

Mrs F. & I. C. E.

السلطة الوطنية الفلسطينية

مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(مكرمة فخامة الرئيس. لأمر شهداء انتفاضة الأقصى)

المبلغ
شيك - 6000 -

أنا الموقع أدناه / شادية بركات عبد الرحيم عوادة
هوية رقم / 975397977
استدعت مبلغ / مائة آلاف شيكل فقط لا غير بموجب شيك رقم / 30217061
وذلك مكرمة فخامة للرئيس لأبنة الشهيد البطل / سعاد وضاح حامد عوادة
تاريخ الاستعداد 2002/6/18 رقم مركزي / 13775
المصفاة / تساهل

تاريخ الاستلام 2006/2/15
توقيع المستلم
صحة
والدة الشهيد

اسم المستلم وتوقيع /

التاريخ 2006/2/15
ARAB BANK
Al-Birch

DATE 2006/2/15
بصرفي لأمر شهداء الأقصى

PAY AGAINST THIS CHEQUE
TO THE ORDER OF
THE SUM OF

30217061

000410460623

Ramallah-Tel/Fax : 02-2986268

Gaza - Tel Fax: 08-2824727

رام الله - تليفاكس : 02_2986268

غزة - تليفاكس : 08 -2824727

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful
No. of pages is 24 Mohamed Hashaika 1 [handwritten]

Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
Martyrs' Families & Injured Care Establishment

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Social Examination

Case: Al-Aqsa Martyr

Name : Mohamed Mashhour Mohamed Hashaika
Local No. : 723
Central No. : 13387
Governorate : Nablus
Date : May 2, 2002

Ramallah – Tel/fax: 02-2986268

CONFIDENTIAL

02:007304

Mohamed 2 [handwritten]

I. Personal Data

Local No.:	Central No.:
Case Name: Mohamed Mashhour Mohamed Hashaika	Code Name: ...
Nationality: Palestinian	Identity No.: 906818513
Beneficiary's Full Name: Hanan Rabah Abdel Rahim	Identity No.: 912183068
Mother's Full Name: Hanan Rabah Abdel Rahim Hashaika	Identity No.: 912183068
Date & Place of Birth: July 30, 1981, Nablus	Town of Origin: Tallouza
Religion: Muslim	Gender: Male Marital Status: Single
Previous Work: Unemployed	Current Work:
Level of Education: Secondary school, 11 th grade	Date & No. of Accreditation:
Date of Accreditation in the Establishment:	

II. Administrative Data

Military Rank:	Organizational Rank:
Rank Accreditation Letter:	No. Date:
Development of Previous Allocation:	Memo No. :
Organization to which he / she belongs: Al-Aqsa Martyrs Brigades	Sector:
Date of Joining the Revolution:	Organizational: Militarily: Reordering:
Courses Attended:	
Date & Place of Event: March 21, 2002, West Jerusalem/ King George Street, near Sbarro Restaurant.	
Description of the Event: He was martyred while executing a martyrdom operation in West Jerusalem. The operation led to the killing and injuring of a large number of Israelis.	

Brief Biography:

He was raised to love the nation and was a cadet within Fatah in the students' movement.

During the al-Aqsa Intifada, he participated in a number of operations and armed clashes against Israeli targets and equipment until he was martyred while defending al-Aqsa.

Family Housing: Owned: Leased: Joint:

Monthly Leasing Rate:

Complete Address: The Tallouza village, Nablus, near the al-Iman mosque.

Telephone: 059/876262 (Samir) 2334016 (Samir's grocery store)
 059364128 (Maher, the martyr's brother) 2381983 (Salim Nezal- Nablus)

[illegible]

III. Family Table

Married / Single

- (1) Married: Wives and minor children are recorded first, then adult offspring, then parents and siblings.
- (2) Single: Parents and minor siblings are recorded first, then adult siblings.

Series	Name	Relationship [illegible]	Date of Birth	Level of Education	Occupation	Marital Status	Address
1	Mashhour Mohamed Amer Hashaika	Father	1958	High School	Does not work	Married	Tallouza
2	Hanan Rabah Abdel Rahim Hashaika	Mother	1957	Elementary	Housewife	Married	Tallouza
3	Maher	Brother	1980	[illegible]	Student	[illegible]	Tallouza
4	Samaher	Sister	1984	[illegible]	Student	[illegible]	Tallouza
5	Mahdi	Brother	1988	8 th grade	Student	[illegible]	Tallouza
6	Osama	Brother	1992	4 th grade	Student	Single	Tallouza
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							

No. of Dependants:

- Married: wives and minor children
- Single: parents and minor siblings:
- **Notes on Family Table:** The martyr's father suffers from mental health problems as a result of an accident in which he was involved.

Beneficiary account No. of the martyr's mother Hanan Rabah Abdel Rahim Hashaika: 445258-5, the Arab Bank

Beneficiary account No. of the martyr's mother Hanan Rabah Abdel Rahim Hashaika: 335045, Cairo Amman Bank, Nablus

Department Recommendations: The Martyr: Mohamed Mashhour Mohamed Hashaika

- The martyr was single. Born in 1981. His parents are alive and he has four siblings who are students.
 - He was martyred in March 21, 2002 while executing a martyrdom operation in West Jerusalem, near the Sbarro restaurant. The operation led to the death and injury of a number of Zionists.
- * I recommend that he be considered as one of the al-Aqsa Martyrs

Date: May 2, 2002 **Signature** [Signature]

Decision of the Director of the Institution: ()

.....
.....
.....

Date: **Signature**.....

Designated Account

Principal	Wife	Children	Father	Mother	Minor Siblings	Total (in Dinars)
-----------	------	----------	--------	--------	----------------	-------------------

.....

Other Bonuses:

Total (in Dinars):

Total (in Shekels):

Approval of the General Director:

Registered martyr (an al-Aqsa martyr) beginning April 1, 2002 with a monthly allowance of 600 Shekels

Audit Notes **Date** May 14, 2002 **Signature** [Signature].

.....
.....

Computer Notes **Date** **Signature.**

.....
.....

Mohamed 05 [handwritten]
[handwritten comments]
Martyr/ Mohamed Hashaika
Um- Tamer 0599-473457
270

BANK OF PALESTINE P.L.C
Name: Hanan Abdel Rahim Hashaika
Account No.: 189370
Branch: Nablus

CONFIDENTIAL

02:007308

Mohamed Hashaika[handwritten] Mohamed 06 [handwritten]

[illegible] to the wife [handwritten]

	Country	Place of Residence	Age	Nationality
(3) Adult Husband: Mashhour Mohamed al-Amer/ Single	Tallouza	Tallouza	27 years old	Jordanian
Adult Virgin Wife: Hanan Rabah Abdel Rahim Salah Eddin	Tallouza	Tallouza	20 years old	Jordanian
(4) [illegible]: [illegible] Tallouza's mayor reports the wife's report and the birth certificate of the husband No. ed /4/14/00 [cutoff]. [illegible] Wife's birth date June 8, 1957 issued [illegible]				
(5) The Dowry	Prepaid: Three Hundred Jordanian Dinars..... Deferred: Seven Hundred Jordanian Dinars..... Dowry Additions: Jewelry valued at 250 Jordanian dinars, furniture in the amount of 250 dinars, a bed with complete furnishings, a 3-door Formica closet, six couches, a coffee or center table, [illegible, word cut off], and gas [oven] with a gas tank and a table			
Dowry Type				
(6) Dowry Payment Method: Receipt of dowry and all additions is acknowledged and admitted by wife's father Rabah				
(7) Parties Involved in the Contract: The husband himself and the wife's representative, the father, who received the above mentioned dowry				
(8) Witnesses to the Contract, Agency, and Specifications: Abdel Latif Said al-Hassan and Ahmed Mahmoud al-Souda. Both are legally sane and they are from Tallouza				
(9) Special Conditions of Either Spouse: None				
(10) Guarantees to any Special Conditions: None				
(11) Acceptance of Legal Guardian or a Court Order: The wife's representative accepted the marriage.				
(12) Wording of the Contract: The wife's representative, her father Rabah, told the husband Mashhour "I give you my daughter Hanan in marriage based on an advance dowry of 300 dinars and a deferred dowry of 700 Jordanian dinars, along with what is attached to the prepaid dowry valued at 400 Jordanian dinars [illegible]." Mashhour, the husband replied immediately by saying "I accept her in marriage [based on] the stated dowry [illegible]"				
Signature of the Witnesses		Signature of the Husband or His Representative		Signature of the Wife or Her Representative
True Copy/ Accepted		The fee for the copy of the contract was collected plus fee for the stamps The amount of: 31 Shekels Receipt: 6966 Date: May 9, [illegible]		Tubas' religious judge
The clerk [Signature]		The Accountant [Signature]		Mohamed Mohamed Farahat [Signature]
				Seal of the Supreme Justice of Religious Courts [illegible]

CONFIDENTIAL

02:007309

Mohamed 07 [handwritten]

Palestinian Authority

Identity Card

Identity No.: 90681851-3

First name: Mohamed

Father's name: Mashhour

Grandfather's Name: Mohamed

Family Name: Hashaika

Mother's Name: Hanan

Date of Birth:

Place of Birth: Nablus

Gender: Male

Religion: Muslim

Issued in: Nablus **Issued date:**

SEAL OF THE
Palestinian Authority

Identity Card (Annex)

Identity No.: _____

Family Name: Hashaika

Name [illegible]: Mohamed

[illegible]: Tallouza **[illegible]:**

Personal Status: Single **[illegible]:**

Spouse's Name:

Spouse's Identity No.:

Spouse's Name:

Maiden Name:

Previous First Name:

CONFIDENTIAL

02:007310

Mohamed 08 [handwritten]

**Palestinian Authority
Ministry of Interior
Department of Civil Affairs**

Death Certificate

Identity No.: 906818513

Deceased's Name: Mohamed

Father's Name: Mashhour

Grandfather's Name: Mohamed

Family Name: Hashaika

Gender: Male

Religion: Muslim

Date of Death: March 21, 2002 (the twenty first of March two thousand two)

Place of Death: Jerusalem

Hospital: -----

Date of Birth: July 30, 1981

Nationality: Palestinian

Social Status: Single

Mother's Name: Hanan

Address: Tallouza 0-0

The details about the above mentioned death have already been registered in the death file of the year 2002 by the Department of Civil Affairs in Nablus on April 30, 2002

**Seal of the
Palestinian Authority
Department of Civil Affairs – Nablus**

Signature of the Competent Employee
[Signature]

CONFIDENTIAL

02:007311

Mohamed Hashaika [handwritten]

Mohamed 09[handwritten]

Palestinian Authority Identity Card

[illegible]: 9793431220

[illegible]: Mashhour

[illegible]: Mohamed

[illegible]: Amer

[illegible]: Hashaika

[illegible]: [illegible]

[illegible]: 1950

[illegible]: Tallouza

[illegible]: Male

[illegible]: Muslim

[illegible]: Nablus [illegible]: February 2, 1984

illegible seal

[Signature]

Identity Card (Annex)

Department of Civil Affairs for the Region of [illegible]

[illegible]: 9 93431220

[illegible]: Hashaika

[illegible]: Mashhour

[illegible]

[illegible]

[illegible]: Married

Spouse's Name: Hanan

[illegible]: 9 1218306 8

Address: Tallouza

Children up to the age of 16

CONFIDENTIAL

02:007312

**Palestinian Authority
Identity Card**

[illegible]: 9 1218306 8

[illegible]: Hanan

[illegible]: Rabah

[illegible]: Abdel Rahim

[illegible]: Hashaika

[illegible]: Wajiha

[illegible]: 06/08/1957

[illegible]: Tallouza

[illegible]: Female

[illegible]: Muslim

[illegible]: Nablus [illegible]: January 12, 1998

illegible Seal

[Signature]

Palestinian Authority

Identity Card (Annex)

[illegible]: 9 1218306 8

[illegible]: Hashaika

[illegible]: Hanan

[illegible]: Tallouza

[illegible]

[illegible]: Married

[illegible]: Mashhour

[illegible]: 9 9343122 0

[illegible]: Salahat

[illegible]:

CONFIDENTIAL

02:007312 [continued]

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Mohamed Hashaika [handwritten]

Palestinian National Authority
Ministry of Education
Directorate of Education- Nablus
Tallouza Secondary School for Girls

National No.: 12112137

Mohamed 10 [handwritten]

No.: 9/5

Date: April 29, 2002

To Whom It May Concern

The administration of Tallouza Secondary School for Girls confirms that Samaher Mashhour Mohamed Hashaika is a tenth grader in our high school for the current school year 2001/2002.

This certificate was issued to the abovementioned individual upon her request.

Name of the School Principal: Houria [illegible]

Signature of the School Principal: [Signature]

Stamp of the School

CONFIDENTIAL

02:007313

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Mohamed Hashaika [handwritten]

Palestinian National Authority
Ministry of Education
Directorate of Education- Nablus
Tallouza Co-Educational Secondary School

National No.: 12112014

Mohamed 11[handwritten]

No.: 2/10

Date: April 29, 2002

To Whom It May Concern

The administration of Tallouza Co-Educational Secondary School confirms that (Osama Mashhour Mohamed Hashaika) is one of the school's students for the current school year 2001/2002 as of the date of this certificate.

This certificate was issued to the abovementioned individual upon his request.

Name of the School Principal: Amin Ashniah
Signature of the School Principal: [Signature]

Stamp of the School

CONFIDENTIAL

02:007314

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Mohamed Hashaika [handwritten]

Palestinian National Authority
Ministry of Education
Directorate of Education- Nablus
Tallouza Co-Educational Secondary School

Mohamed 12 [handwritten]

National No.: 12112014

No.: 5/G

Date: April 29, 2002

To Whom It May Concern

The administration of Tallouza Co-Educational Secondary School confirms that (Mahdi Mashhour Mohamed Hashaika) is one of the school's students for the current school year 2001/2002 as of the date of this certificate.

This certificate was issued to the abovementioned individual upon his request.

Name of the School Principal: Amin Ashniah
Signature of the School Principal: [Signature]

Stamp of the School

CONFIDENTIAL

02:007315

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Mohamed Hashaika [handwritten]

**Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
Martyrs' Families & Injured Care Establishment**

Mohamed Hashaika 13 [handwritten]

Date: March 30, 2003
No.: /723/ Aqsa Martyr
Issued: Nablus

To Whom It May Concern

Homeland Greetings,

The Martyrs' Families & Injured Care Establishment confirms that martyr Mohamed Mashhour Mohamed Hashaika, born on July 30, 1981, in Nablus, is one of the Palestinian revolution's martyrs who are registered herein.

He was martyred on March 21, 2002 in Jerusalem.

This certificate was issued to Maher Mashhour Mohamed Hashaika upon his request, as [illegible].

SEAL OF THE
Martyrs' Families & Injured Care Establishment

Signature of the Director of the Establishment

[Signature]

CONFIDENTIAL

02:007316

IN THE UNITED STATES DISTRICT COURT
FOR THE SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK

MARK I. SOKOLOW, *et al.*,

Plaintiffs,

vs.

THE PALESTINE LIBERATION
ORGANIZATION, *et al.*,

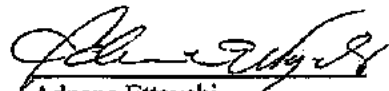
Defendants.

No. 04 Civ. 00397 (GBD) (RLE)

DECLARATION OF ADNANE ETTAYEBI

Adnane Ettayebi hereby certifies as follows:

1. The attached translation from Arabic to English is an accurate representation of the document received by Rina Ne'eman Hebrew Language Services, to the best of my knowledge and belief. The document is designated as D02:007304-7316.
2. I am a professional translator with a B.A. in Romance Language Literature from the University of Central Florida. I am fluent in Arabic and English, and I am qualified to translate accurately from Arabic to English.
3. To the best of my knowledge and belief, the accompanying text is a true, full and accurate translation of the Arabic-language document bearing the bates number D02:007304-7316.

Adnane Ettayebi

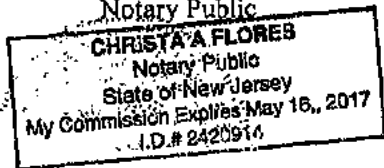
ss.: New Jersey

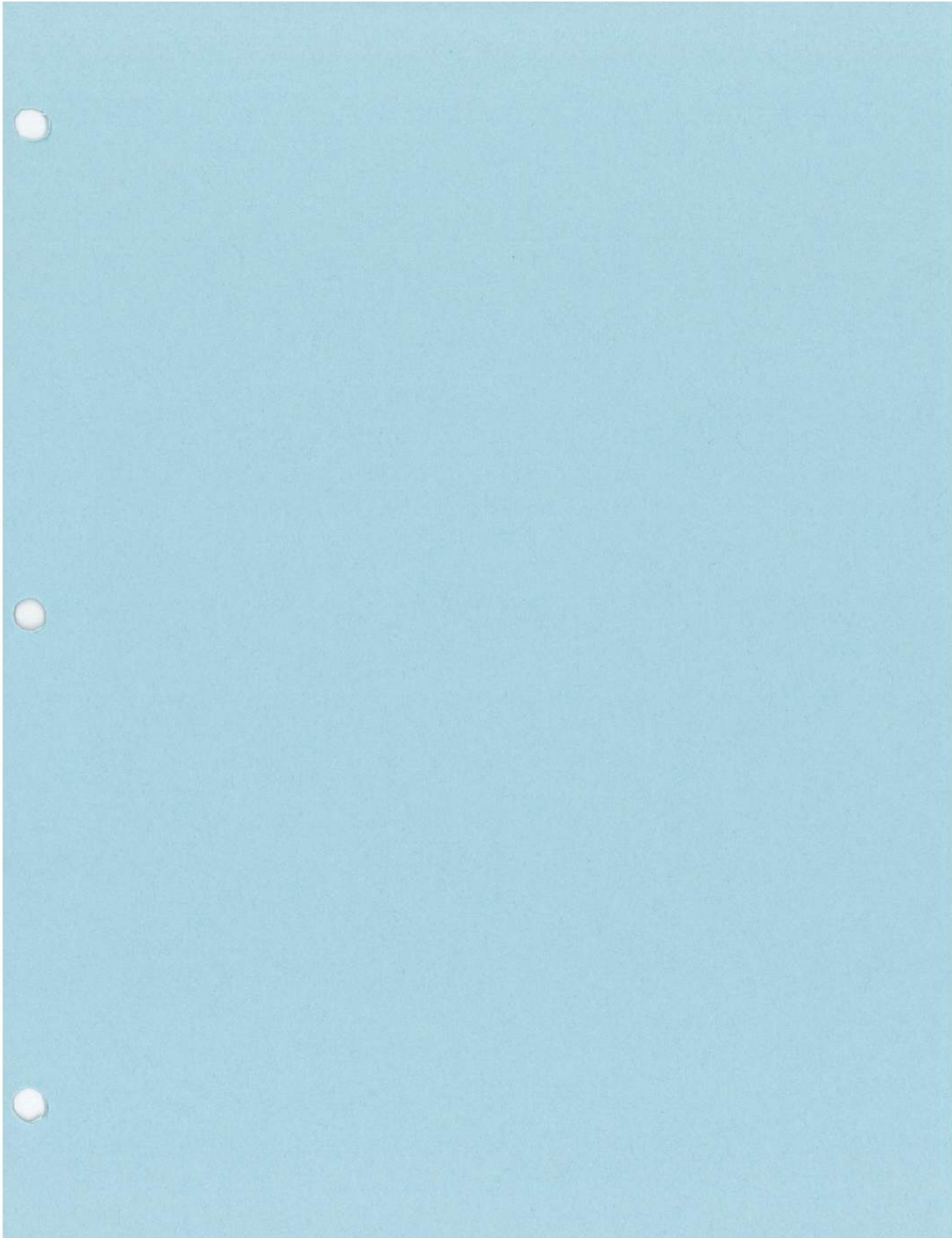
On the [28] day of February, 2014 before me, the undersigned, personally appeared Adnane Ettayebi, personally known to me or proved to me on the basis of satisfactory evidence to be the individual whose name is signed to this Declaration and acknowledged to me that he executed the same in his capacity, and that by his signature on this Declaration, the individual executed the Declaration.

Sworn to me this
28 day of February, 2014

Christa Flores

Notary Public

محمد حناويك

عدد الاوراق ٤٤
الله الرحمن الرحيم

Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
M's F. & I. C. E.

السلطة الوطنية الفلسطينية
وزارة الشؤون الاجتماعية
مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى

بسم الله الرحمن الرحيم

بخط اجتماعي

الحالة : شخصي اقربى

الاسم : محمد حناويك

الرقم المحلي : ٧٢٣ الرقم المركزي : ١٧١٨٤٤٤

المحافظة : القدس

التاريخ : ١٤٠٤

أولاً : معلومات ذاتية :

الرقم المركزي :
الرقم المحلي :
اسم الحالة :
الجنسية :
اسم المستفيد رباعي :
اسم الأم كامل :
تاريخ ومكان الميلاد :
الديانة :
العمل السابق :
تاريخ ورقم كتاب الاعتماد :
نوع الاعتماد بالمؤسسة :
المؤهل الحالي :

الرقم المركزي : ٩٠٦٨١٥٦٢٠٦٨
الرقم المحلي : ٩١٤١٨٢٠٦٨
اسم الحالة :
الجنسية :
اسم المستفيد رباعي :
اسم الأم كامل :
تاريخ ومكان الميلاد :
الديانة :
العمل السابق :
تاريخ ورقم كتاب الاعتماد :
نوع الاعتماد بالمؤسسة :
المؤهل الحالي :

ثانياً : معلومات ادارية :

الرتبة العسكرية :
كتاب اعتماد الرتبة :
المخصص الشهري السابق :
التنظيم التابع له :
تاريخ الالتحاق بالثورة :
الدورات التي اجتازها :
تاريخ ومكان الحادث :
حيفة حدوث الحادث :
عمله قبل مجرعه

الرتبة التنظيمية :
رقم :
رقم المذكرة :
القطاع :
تنظيماً :
عسكرياً :
تلقاها :
القسم الفني / شارع الملاحة هجر / تربية رقم ١٢١٥١
استهدفتها أثناء تفويضه على استهداف الجبهة التي استهدفتها
عمله قبل مجرعه كبير مسؤوليات

موجز سيرته الذاتية :

الشهر من بداية تاريخ ١٩٨١/١٢/٢٠ ، بدأ العمل في رتبة طوره ودرجاته من حيث
هو انتمت الى كليات العمل من حيث الرتبة الى رتبة لوطه في عام ١٩٩٩ انضمت من رتبة
نفسه فعمله انتمت الى رتبة طوره في عام ٢٠٠٢ ، ثم انتقل الى رتبة طوره في عام ٢٠٠٤
اشتكاه في حوض معرمان وامان اسلحة قبل سقوط سوريا ثم الفتح عن الرتبة
كن الاسرة : ملك :
اجار :

جار الشهري :
ان الكامل :
تلفون :
العنوان :
ملاحظات :
تاريخ :
الاسم :
اللقب :
الجنسية :
الديانة :
العمل السابق :
تاريخ ورقم كتاب الاعتماد :
نوع الاعتماد بالمؤسسة :
المؤهل الحالي :

الرقم المركزي : ٩٠٦٨١٥٦٢٠٦٨
الرقم المحلي : ٩١٤١٨٢٠٦٨
اسم الحالة :
الجنسية :
اسم المستفيد رباعي :
اسم الأم كامل :
تاريخ ومكان الميلاد :
الديانة :
العمل السابق :
تاريخ ورقم كتاب الاعتماد :
نوع الاعتماد بالمؤسسة :
المؤهل الحالي :

٣٠
 محمد سعيد
 محمد سعيد

الثأ: الجدول الأسري : * متزوج - أعزب

- المتزوج : يسجل الزوجات والأبناء القصر أولاً ثم الأبناء فوق سن الاثنان ثم الوالدين والأخوة
 - الأعزب : يسجل الوالدين والأخوة القصر أولاً ثم الأخوة فوق سن الاثنان .

الترتيب	الاسم	العلاقة	تاريخ الميلاد	المزهل العلمي	الديانة	الحالة	العنوان
١	محمد سعيد محمد سعيد	والده	١٩٥٨	أبو عبد الله	مسلم	متزوج	طابزه
٢	فاطمه محمد سعيد	والته	١٩٥٧	أبنة	مسلمة	متزوجة	طابزه
٣	محمد سعيد محمد سعيد	ابنه	١٩٨٠	محمد سعيد	مسلم	متزوج	طابزه
٤	فاطمه محمد سعيد	ابنته	١٩٨٢	فاطمه	مسلمة	متزوجة	طابزه
٥	محمد سعيد محمد سعيد	ابنه	١٩٨٨	محمد سعيد	مسلم	متزوج	طابزه
٦	فاطمه محمد سعيد	ابنته	١٩٩٥	فاطمه	مسلمة	متزوجة	طابزه
٧							
٨							
٩							
١٠							
١١							
١٢							
١٣							
١٤							
١٥							
١٦							
١٧							
١٨							
١٩							
٢٠							
٢١							

عدد المعالين :
 - المتزوج : الزوجات والأبناء القصر :
 - الأعزب : الوالدين والأخوة القصر :
 ملاحظات على الجدول الأسري :
 محمد سعيد محمد سعيد
 محمد سعيد محمد سعيد
 محمد سعيد محمد سعيد
 محمد سعيد محمد سعيد
 محمد سعيد محمد سعيد

محرر

توصية القسم: السيد محمد محمد خورشيد
 السيد محمد خورشيد من مواليد عام 1981 م، والبصحة جيدة، والصاريف اشتهاء للدراسات
 استمر بتاريخ 1414 هـ، أثناء تنفيذها في احد الفروع من فروع بنك سوليد، التي
 استمرت على مدى بضع عهود في الكويت
 اذ هي اعتمدت سابقاً من قبل المؤسسة

التاريخ: 1414 هـ التوقيع:

قرار مدير المؤسسة: ()

التاريخ: _____ التوقيع: _____
 حساب المخصص:

<u>اساسي</u>	<u>زوجة</u>	<u>اولاد</u>	<u>أب</u>	<u>أم</u>	<u>اخوة قصر</u>	<u>المجموع بالدينار</u>
--------------	-------------	--------------	-----------	-----------	-----------------	-------------------------

علاوات أخرى: _____

المجموع بالدينار: _____

المجموع بالشيكال: _____

اعتماد المدير العام:

السيد محمد خورشيد (م/الادارة العامة) بتاريخ 1414 هـ / 1414 هـ
 السيد محمد خورشيد (م/الادارة العامة) بتاريخ 1414 هـ / 1414 هـ

التاريخ: 1414 هـ التوقيع:

ملاحظات التدقيق: _____

التاريخ: _____ التوقيع: _____

ملاحظات الحاسب الآلي: _____

سند رقم

0599 - 473 457 - 189

2.70

110

بنك فلسطين م.ع.م.
BANK OF PALESTINE P.L.C.

الإسم: صناديق عميد الرميح حجازي

رقم الحساب: 189 370

الفرع: نابلس

عدد 6
تمت مسابقة

الوزارة
مديرية الشؤون المدنية

الجنسية	العمر	عمل الانتماء	الميلاد	الزوج
اردنية	٤٧ سنة	معلمة	فلوزة	شورى محمد الامار
اردنية	سنة	فلوزة	فلوزة	مها منير صالح محمد الصبيح صانع الورق

مصلحة فلوزة فلوزة الماهرة بقية الزوجة زيادة لوردي الزوج رقم ٤٤٤٤٤٤٤٤
 (٤) مسابقة من السن عشر للترشح ميلادية
 تاريخ ميلادها ١٤٧٧/٧/٨ مصادرة في صحتي

(٥) الزوج
 الزوج
 تاريخ الميلاد
 تاريخ الميلاد
 تاريخ الميلاد

(٦) كريمة وقع الارتباط بين الزوجين في الزوجة
 (٧) ألبانان بعد الزوجة
 (٨) شهود المقبول كالتالي
 (٩) شروط احد الزوجين الخامس
 (١٠) التكاليف على الشروط

(١١) موافقة الوصي او اذن المحكمة
 (١٢) في الاصل
 (١٣) في الاصل
 (١٤) في الاصل
 (١٥) في الاصل

مادون عقود الزواج في فلوزة
 على الوجه المفضل اعلاء بيد التحقق من استكمال الشروط وعدم الموانع
 توقيع شهود الشرف والوكالة والعدد
 اعضاء الزوج او وليها او و

مادة طبق الاصل / قوبلت
 تاني لوجيا كالتالي
 استولى رسم صورة الاصل
 تاريخ ٢٠١٦/٠١/٠١
 التاريخ ٢٠١٦/٠١/٠١

التاريخ
 التاريخ
 التاريخ

بطاقة هوية
 تلوذت زهوت
 المملكة الفلسطينية
 הרשות הפלסטינית

رقم الهوية
 מספר הזהות
 3 0481851 3

اسم الشخص השם הפרטי	محمد
اسم الاب שם האב	عبدالله
اسم الام שם האם	محمد
اسم العائلة שם המשפחה	حشايكه
اسم الام שם האם	جان
تاريخ الميلاد תאריך לידה	
مكان الميلاد מקום לידה	نايوس
الجنس מין	ذكر
ملاحظات הערות	

ملحق لبطاقة الهوية
 ספח לתעודת זהות

رقم الهوية
 מספר הזהות
 حشايكه

اسم العائلة
 שם המשפחה
 حشايكه

اسم الشخص
 השם הפרטי
 طالوزه

اسم الاب
 שם האב
 عز الدين

اسم الام
 שם האם
 محمد

اسم العائلة
 שם המשפחה
 حشايكه

اسم الام
 שם האם
 جان

اسم الشخص
 השם הפרטי
 طالوزه

شهادة وفاة
 Death Certificate

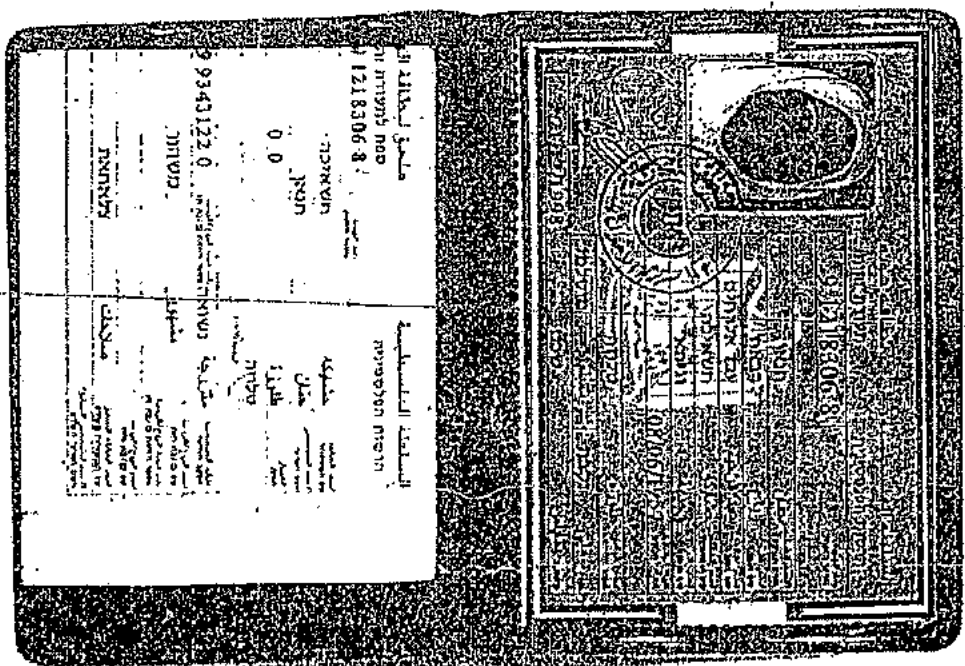
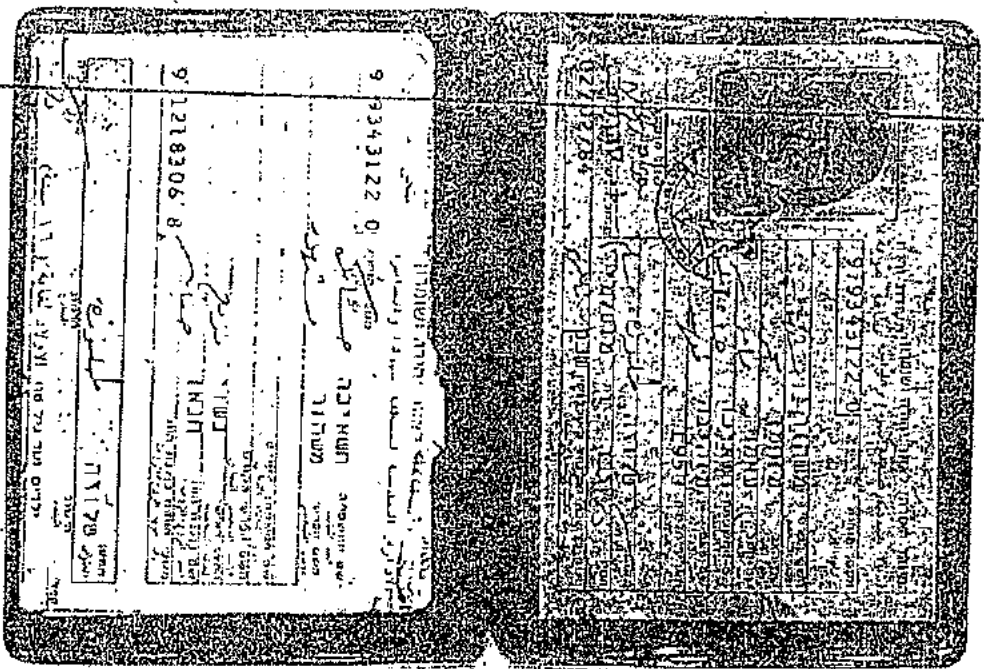
رقم الشهادة
 Id No 9 0681851 3

اسم الأب Father's name	مشهور	اسم المتوفى Name	محمد
اسم العائلة Family name	حشاشكة	اسم العائلة C.F.'s name	محمد
الديانة Religion	مسلم	الجنس Sex	ذكر
تاريخ الوفاة D. of death	2002/03/21	مكان الوفاة P. of death	الجنين
الاسم Hospital	---	تاريخ الميلاد D. of birth	1981/07/30
الجنسية Nationality	للسطيني	الحالة المدنية M. status	اعزب
اسم الأم M.'s name	دنان	العنوان Address	طلوزة

2002
 The details about the above mentioned death have already been registered in the death file of year 2002
 2002/04/30
 من قبل مديرية الأحوال المدنية في نابلس بتاريخ 2002/04/30
 by Department of Civil Affairs in Nablus On 30/04/2002

توقيع
 الموظف المختص

CONFIDENTIAL

02:007313

سلطة الوطنية الفلسطينية

وزارة التربية والتعليم

مديرية التربية والتعليم - نابلس

مدرسة بنات طلوزة الثانوية

الرقم الوطني: 12112137

Palestinian National Authority
Ministry of Education
Directorate of Education - Nablus
Tallouza Secondary School for Girls

محمد
محمد

الرقم: 9/5

التاريخ: 2002/4/29

الى من يهمه الامر

تشهد ادارة مدرسة بنات طلوزة الثانوية

ان الطالبة ســـــــــــــــــماهر مشـــــــــــــــــهور محمد حشـــــــــــــــــا ايكة

هي احدى طالبات الصف الاول الثانوي للعام الدراسي الحالي 2002/2001 م.

وبناء على طلبها اعطيت هذه الشهادة .

اسم مديرة المدرسة:

توقيع مديرة المدرسة:

خاتم المدرسة

11
=

بسم الله الرحمن الرحيم

Palestinian National Authority
Ministry of Education

السلطة الوطنية الفلسطينية
وزارة التربية والتعليم

Directorate of Education - Nablus

Ibbouza Co-Educational Secondary School

رقم الوثيقة 12112014

مدرسة طوزة الثانوية المختلطة

Our Ref.:

Date:

رقم 210
التاريخ 2017/05/24
الوثيقة 9-141/ع.ع.ع

أخي بن محمد البشير
تسهيلا ادارة مدرسة الطوزة المختلطة، والتاخرية المختلطة، بلان
الطال (اسماء) شهر محمد حنا (هو احد طلاب
المدرسة في العام الدراسي الحالي 2016/2017، ومن شأنه
اصدار هذه الشهادة
وبناء على طلبه اعطي هذه الشهادة

اسم بن محمد حنا

توقيع مدير المدرسة

محرر ١٣
مجلس التعليم

Palestinian National Authority
Ministry of Education

بسم الله الرحمن الرحيم

السلطة الوطنية الفلسطينية
وزارة التربية والتعليم

Talouza Co-Educational Secondary School

الرقم الوطني 12112014

مدرسة تلوزة الثانوية المختلطة

Our Ref. :

Date:

٩-١٥

١٤٣٧ / ٢ / ١٧ هـ

٢٠١٥ / ٤ / ١٩ م

الرقم
التاريخ
الموافق

الحى من يهه بالاسم
تشهد ادارة مدرسة تلوزة المختلطة والتأنيق المختلفة ان
الطالب / السيدة / مشهور محمد حسانه هو احد طلاب
المدرسة في العام الدراسي الحالي 2015 / 2016
تاريخ اصدار هذه الشهادة
وبناء على طلبه اعطي هذه الشهادة

اسم مدير المدرسة /

ترقيم مدير المدرسة /

مستجاب

1/3
مكرر

Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
M.S.F. & I.C.E

السلطة الوطنية الفلسطينية
وزارة الشؤون الاجتماعية
مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى

Date: 2004/12/15
التاريخ: 15/12/2004
الرقم: 1558 / شهر كانون
صدر: 15/12/2004

سيد الدكتور

تحية الوطن والحرية
تعيد مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى أن تمنافضل تشييد
في شهر كانون

الميلاد في: 1981 / 10 / 2
هو احد شهداء الثورة الفلسطينية المسلحين ثوبا

رقد استيد بتاريخ 2004 / 12 / 15
وأعطى هذه الشهادة بناء على طلب
بصفته / بصفتها:

Palestinian National Authority
Ministry of Detainees' Affairs

Detainee's/ Ex-Detainee's File**Personal Information**

File No.: 447157	Identity No.: 902442607	Gender: Male	Date: September 9, 2012
Name: Munzar	Mahmoud	Khalil Noor	Tel:
Cashing Center: 22 Tulkarm	Address: Tulkarm	521113 Tulkarm	
Marital Status: Single	Number of Spouses: 0	Number of Children: 0	

Financial Information

Name: Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	Identity No.: 993300425	Relation:	Address:
Name of Authorized Agent:	Identity No.: 0	Relation:	Address:
Bank: 6 Arab Bank	Branch: 9070	Account No.: 521113	
Allocation: 4000	Arrears: 0	Accreditation Start Date: September 1, 2002	End Date: April 1, 2013

Detention Information

Date of Detention: April 17, 2002	Detention Status: Sentenced	Sentenced: Day: 0, Month: 0, Year: 999
Employment: 850 Jerusalem	Date of Release: 0	Date of Actual Release: 0
Organization: 1 Fatah	Prison: 1 not specified	Statement No.: 20050830

CONFIDENTIAL

02:007731

Expenditures

Year	Month	Allocation	Arrears	Reimbursement	Reference	Name of Beneficiary	Identity No.	Bank	Branch	Account No.
2012	10	6000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2012	9	6000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2012	8	6000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2012	7	6000	4000	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2012	6	4000	0	400	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2012	5	4000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2012	4	4000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2012	3	4000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2012	2	4000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2012	1	4000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2011	12	4000	0	400	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2011	11	4000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2011	10	4000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2011	9	4000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2011	8	4000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113

CONFIDENTIAL

02:007731 [continued]

2011	7	4000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2011	6	4000	0	400	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2011	5	4000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2011	4	4000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2011	3	4000	5400	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2011	2	1300	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2011	1	1300	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113

November 12, 2012

11:37:13 a.m.

1

CONFIDENTIAL

02:007731 [continued]

**Palestinian National Authority
Ministry of Detainees' Affairs**

2010	12	1300	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2010	11	[illegible]	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rafaman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2010	10	1300	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2010	9	[illegible]	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2010	8	1300	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2010	7	1300	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2010	6	1300	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2010	5	1300	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2010	4	1300	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2010	3	1300	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2010	2	1300	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2010	1	1300	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2009	12	1300	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2009	11	1300	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2009	10	1300	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2009	9	1300	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113

CONFIDENTIAL

02:007732

2009	8	1300	3600	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2009	7	1300	2600	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2009	4	1300	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2009	3	1300	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2009	2	1300	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2009	1	1300	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2008	12	1300	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2008	11	1300	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2008	10	1300	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2008	9	1300	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2008	8	1300	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2008	7	1300	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2008	6	1300	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2008	5	1300	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2008	4	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2008	3	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2008	2	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2008	1	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113

CONFIDENTIAL

02:007732 [continued]

2007	12	1000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2007	11	1000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2007	10	1000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2007	9	1000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2007	8	1000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2007	7	1000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2007	6	1000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113

November 12, 2012

11:37:13 a.m.

CONFIDENTIAL

02:007732 [continued]

Palestinian National Authority
Ministry of Detainees' Affairs

2007	5	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2007	4	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2007	3	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2007	2	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2007	1	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2006	12	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2006	11	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2006	10	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2006	9	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2006	8	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2006	7	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2006	6	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2006	5	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2006	4	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2006	3	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2006	2	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2006	1	1000	0	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113

CONFIDENTIAL

02:007733

2005	12	1000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2005	11	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2005	10	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2005	9	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2005	8	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2005	7	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2005	6	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2005	5	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2005	4	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2005	3	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2005	2	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2005	1	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2004	12	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2004	11	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2004	10	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2004	9	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2004	8	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113
2004	7	1000	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	9070	521113

CONFIDENTIAL

02:007733 [continued]

2004	6	1000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2004	5	1000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2004	4	1000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2004	3	1000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2004	2	1000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2004	1	1000	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113

November 12, 2012

11:37:13 a.m.

3

CONFIDENTIAL

02:007733 [continued]

**Palestinian National Authority
Ministry of Detainees' Affairs**

2003	12	900	900	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2003	10	900	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2003	9	900	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2003	8	900	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2003	7	900	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2003	6	900	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113
2003	5	900	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113-
2003	4	900	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113-
2003	3	900	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113-
2003	2	900	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113-
2003	1	900	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113-
2002	12	900	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113-
2002	11	900	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113-
2002	10	900	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113-
2002	9	900	0	0	0	0	Mahmoud Khalil Abdul Rahman Noor	993300425	Arab Bank	9070	521113-
		195,100	16,500	1,200	0	0					

November 12, 2012

11:37:13 a.m.

CONFIDENTIAL

02:007734

Detainee's Application Form

Application No.	4	4	7	1	5	7	-	-	-
Date Application was Filled Out	March 17, 2011			Division/ Ministry's Branch			Tulkarm		

1. Detainee's Main Information:

Identity No. (nine cells)	9	0	2	4	4	2	6	0	7
Full Name	First Name		Father's Name		Grandfather's Name		Family Name		
	Munzar		Mahmoud		Khalil		Noor		
Mother's Name	Khayria				Gender		Male ☒ Female		
Date of Birth	/ / 1977				Place of Birth		Kuwait		
Educational Qualification (level):	Illiterate	Elementary		Secondary ☒		Diploma	University	Post-Graduate Studies	
	None				Organization		Fatah		
Profession Before Being Detained:	None				Organization		Fatah		
Date of Detention:	April 17, 2002				Place of Detention		Beersheba		
Detention Status:	Arrested	Sentenced ☒		Administrative		Released		Others	
In case the person is convicted, what is the sentence according to the Red Cross Certificate:	Day	Month	Year	Date of expected release according to the Court's verdict:		Day	Month	Year	
	Life Sentence								
Permanent Address	Governorate		Tulkarm		Neighborhood		[illegible]		
Notes									

2. Information about Previous Detentions:

Number of previous detentions and the current detention _____. Only those proven with a certificate from the Red Cross in a timeline from newest to oldest.

No.	Date of Detention	Type of Detention	Date of Release	Detention Period			Notes
				Day	Month	Year	
1.							
2.							
3.		N/A [handwritten]					
4.							
5.							
6.							

Palestinian National Authority
 Ministry of Detainees' & Ex-Detainees' Affairs
 General Department of Detainees' & Ex-Detainees

3. Information about Personal Status:

Marital Status:	Single ☒	Married	Divorced	Widow(er)
In Case of Marriage:	Fill In Spouse and Children's Data			
Spouse's Identity No.:				Date of Marriage:
Spouse's Name:				Number of Children
Data of Children and First Wife: (Male children under 18 years, and all unmarried females without regard to their ages)				
No.	Name	Date of Birth	Marital Status	Level of Education
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				

4. Beneficiary Information:

Identity No.:	9	9	3	3	0	0	4	2	5
Name:	Mahmoud Khalil Abdel Rahman Noor			Relationship:	Father				
Date of Power of Attorney:				Period of Effectiveness for the Power of Attorney					
Bank:	Arab Bank			Branch	Tulkarm				
Account No.:	5	2	1	1	1	3	-	Account only in Shekels	
Landline Phone No.:	092686688			Cell Phone No.:					
Permanent Address:	Governorate		Tulkarm	Neighborhood		[illegible]			
Notes:									

Applicant's Comments	
Acknowledgment	I, the signatory below, attest that the information provided in this application is entirely true and I assume full responsibility for its accuracy.
Applicant's Signature	Mahmoud Khalil Abdel Rahman Noor

CONFIDENTIAL

02:007738

**Palestinian National Authority
Ministry of Detainees' & Ex-Detainees' Affairs
General Department of Detainees & Ex-Detainees**

5. for Official Use:

Supervisor Name / the Employee:	[illegible]		
Supervisor Notes / the Employee:			
Date:	March 17, 2011	Signature	[Signature]
Name of the Head of the Department:	Atif Ataa		
Notes of Head of the Department:	Conditions were met		
Date:	March 28, 2011	Seal and Signature	[Signature]

Attached Documents: Place check next to attached documents (certification and authentication by the Head of the Department)

☐	Copy of the detainee/ ex-detainee's identity card	☒	Copy of beneficiary's identity card
☒	Red Cross certificates	☐	Bill of Indictment
☐	Judgment (if any)	☒	Copy of the Bank Card
☐	Copy of the Marriage Certified from Original	☐	Copies of Children's Birth Certificates
☐	Addendum Adding Wife/ Wives	☐	Others (specify)

6. Approval and Authentication:

1. Approval from Department of Detainees' Affairs	☐ I approve the detainee's application (consistent with laws and regulation)		
Name of the Employee			
Date	//	Seal and signature	
	☐ I do not approve the detainee's application		
Reasons and justifications			
2. Approval from Department of Legal Affairs	☐ I approve the detainee's application (consistent with laws and regulation)		
Name of the Employee			
Date	//	Seal and Signature	
	☐ I do not approve the detainee's application		
Reasons and Justifications			

CONFIDENTIAL

02:007739

March 17, 2011

Brother/ Abdul Jabbar Salem May God Protect Him
Designee of the General Director of Payroll
Ministry of Finance

Through Brother / Shokri Salmeh / The Respected
The General Director of the General Department of Detainees' Affairs
Ministry of Detainees' & Ex-Detainees' Affairs

Greetings,

Subject: Acknowledgment Detention Status for Ex-Detainee

The Directorate of the Ministry of Detainees' and Ex-Detainees' Affairs in the Governorate of Tulkarm acknowledges that detainee Munzar Mahmoud Khalil Noor, holder of Identity No. 902442607, from the Governorate of Tulkarm, has completed his sentence in the prisons of the Israeli occupation as a result of his fight for his country. He was a security detainee during the period of his detention.

Respectfully yours,

Approval and Authentication of the General
Department of Detainees' Affairs

The Director of the Directorate of the Ministry
of Detainees' Affairs in the:

General Director of the General Department _____

Governorate of Tulkarm _____

Signature & Seal _____

Name of the Director: [illegible] _____

Date _____

Seal & Signature [Signature] _____

Lwees Bldg., Saleh Marhaba, P.O. Box: 2105
Ramallah, Telefax: 02-2420503

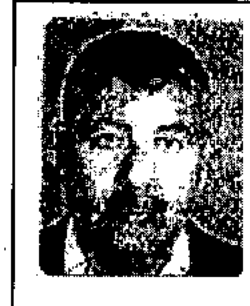
CONFIDENTIAL

02:007740

Palestinian Authority

Identity Card

Identity No.: 9 9330042 5
First Name: Mahmoud
Father's Name: Khalil
Grandfather's Name: Abdel Rahman
Family Name: Noor
Mother's Name: Nassiba
Date of Birth: 00 00, 1942
Place of Birth: 'Anbata
Sex: Male Religion: Muslim
Issued in: Tulkarm On the date of: January 20, 2000

SEAL OF THE
Palestinian Authority
Department of Civil
Affairs
[Signature]

Palestinian Authority

Identity Card (Annex)

Identity No.: 9 9330042 5
Family Name: Noor
First Name: Mahmoud
Address: Anbata 0 0
Village:
[illegible]: Married
[illegible]: 9 7569793 9
[illegible]: Khayria
[illegible]:
[illegible]:
[illegible]:
[illegible]:

ARAB BANK

Customer's Name: [illegible]
Account No.: [illegible]
Branch: [illegible]
Tel: [illegible] P.O. Box

Account No.
521113 [Handwritten]

Accreditation Date: [illegible] / [illegible] / 2002 [Handwritten]

CONFIDENTIAL

02:007742

IN THE UNITED STATES DISTRICT COURT
FOR THE SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK

MARK I. SOKOLOW, *et al.*,

Plaintiffs,

vs.

THE PALESTINE LIBERATION
ORGANIZATION, *et al.*,

Defendants.

No. 04 Civ. 00397 (GBD) (RLE)

DECLARATION OF EYAL SHERF

Eyal Sherf hereby certifies as follows:

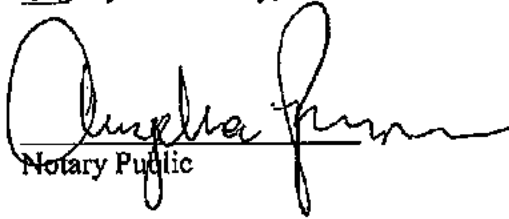
1. The attached translation from Arabic to English is an accurate representation of the document received by Rina Ne'eman Hebrew Language Services, to the best of my knowledge and belief. The document is designated as D02:007731-7742.
2. I am a professional translator with a Certificate in Arabic to English translation from New York University. I am fluent in Arabic and English, and I am qualified to translate accurately from Arabic to English.
3. To the best of my knowledge and belief, the accompanying text is a true, full and accurate translation of the Arabic-language document bearing the bates number D02:007731-7742.

Eyal Sherf

ss.: ~~New Jersey~~ New York

On the [28] day of February, 2014 before me, the undersigned, personally appeared Eyal Sherf, personally known to me or proved to me on the basis of satisfactory evidence to be the individual whose name is signed to this Declaration and acknowledged to me that he executed the same in his capacity, and that by his signature on this Declaration, the individual executed the Declaration.

Sworn to me this
28 day of February, 2014

Notary Public

ANGELICA PINZON
Notary Public - State of New York
NO. 01PI6251092
Qualified in Queens County
My Commission Expires NOV. 14 2015

ملف أسير / محرر

البيانات الشخصية							
رقم الملف	447157	رقم الهوية	902442007	الجنس	ذكر	تاريخ	09/07/2012
الاسم	متر	محل	تور	تاريخ الميلاد	02/11/1970	تاريخ تظلم	0
مركز صرف	22	مركز توكيد	العنوان	عدد الزوجات	0	عدد الإبناء	0
حالة زوجية	متزوج						
البيانات المالية							
اسم	محمود خليل عبدالرحمن نور	الهوية	993300425	المصلحة	شهران	رقم الحساب	521113
اسم توكيل	0	الهوية	0	المصلحة	شهران	رقم الحساب	521113
حصة	0	الفرع	9070	تاريخ الاعتماد	01/09/2002	تاريخ	01/04/2015
تخصص	6000	التأخرات	0				
بيانات الأسير							
تاريخ الأسير	07/04/2002	الحالة الاعتقالية	مسجون	الحكم بونه	0	شهر	0
تعمل	1	تاريخ تحرر	0	تاريخ تحرر فعلي	0	سنة	9999
المنظية	1	الاسم	عبد محمد	رقم كشف	30050830		

المصرفات

سنة	شهر	لمخصص	التأخرات	تحويل	المرجع	اسم المستفيد	رقم الهوية	البنك	الفرع	رقم الحساب
2012	10	6000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2012	9	6000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2012	8	6000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2012	7	6000	1000	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2012	6	4000	0	400	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2012	5	4000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2012	4	1000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2012	3	4000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2012	2	4000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2012	1	4000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2011	12	4000	0	400	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2011	11	1000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2011	10	4000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2011	9	4000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2011	8	4000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2011	7	4000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2011	6	4000	0	400	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2011	5	4000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2011	4	4000	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2011	3	1000	5000	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2011	2	1300	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113
2011	1	1300	0	0	0	محمود خليل عبدالرحمن نور	993300425	بنك العربي	9070	521113

521113	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	900	900	12	2003
521113	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	0	900	10	2003
521113	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	0	900	9	2003
521113	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	0	900	8	2003
521113	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	0	900	7	2003
521113	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	0	900	6	2003
521113-	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	0	900	5	2003
521113-	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	0	900	4	2003
521113-	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	0	900	3	2003
521113-	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	0	900	2	2003
521113-	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	0	900	1	2003
521113-	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	0	900	12	2002
521113-	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	0	900	11	2002
521113	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	0	900	10	2002
521113-	9070	البثك العربي	993300425	محمود خليل عبدالرحمن نور	0	0	0	900	9	2002
					0	1200	16500	195100		

TO WHOM IT MAY CONCERN

Nº 48742

CICR

This certificate is valid only if the English and Arabic parts match each other

According to the information received from the Israeli Authorities, the International Committee of the Red Cross certifies that :

Mr: **MONZER MAHMOUD KHALIL NOUR**

From: **TULKAREM**

ID NO: 90244260-7

Was arrested by the Israeli Authorities on (dd / mm / yyyy) : **17.04.2002**

He is to date : **Sentenced**

Length of sentence / administrative period : **life sentence**

He/She was released on (dd/mm/yyyy): **XX**

تعديل رتبة / عمر / إلى من يهمة الأمر

CICR

هذه الشهادة سارية المفعول فقط في حالة تطابق بياناتها باللغتين العربية والإنجليزية

استنادا إلى المعلومات الواردة من السلطات الإسرائيلية، تشهد اللجنة الدولية للصليب الأحمر بأن:
السيدة/الآنسة منز محمد خليل نوري
من صوت هوية رقم 9.00000000
كانت قد اعتقلت من قبل السلطات الإسرائيلية في يوم 17 / شهر 9 / سنة 2002
وهو/هي في هذا التاريخ: ينتظر المحاكمة محاكمة / إداري
محكوم/ة أو إداري لمدة سنة / شهر / يوم
وهو/هي أطلق سراحه/ها في يوم 17 / شهر 9 / سنة 2002

Date: 24.04.2005

التاريخ

Place: TULKAREM

المكان

CONFIDENTIAL
1
B
2
International Committee of the Red Cross

استمارة الأسير الرئيسية

رقم الاستمارة:	٧ ٥ ١	٤ ٤ ٤
تاريخ كتابة الاستمارة:	١٧ / ١٢ / ٢٠١١	المديرية لإدراج الوزارة

1. المعلومات الرئيسية للأسير:

رقم الهوية: (تسع خانات)	٧ ٥ ١ ٤ ٤ ٤	اسم العائلة:	٩ ٠ ٢
الاسم الأول:	محمد	اسم الجد:	مخلد
اسم الأم:	مريم	الجنس:	ذكر ☐ أنثى ☐
تاريخ الميلاد:	١٩٧٧ / ١ / ١	مكان الولادة:	الكويت
المؤهل العلمي:	أس ☐ أساسية ☐ ثانوي ☐ دبلوم ☐	التعليم:	حاصل ☐ دراسات عليا ☐
المهنة قبل الأسر:	معلم	التوظيف:	طيار
تاريخ الأسر:	٢٠٠٢ / ٤ / ١٨	مكان الاعتقال:	بئر السبع
الوضع الاعتقالي:	موقوف ☐ محكوم ☐	إداري ☐ محرو ☐ أخرى ☐	
في حالة محكوم مدة الحكم:	سنة شهر يوم	تاريخ الإفراج المتوقع:	التيوم
حسب شهادة الضليبي:	١٠ / ١٠ / ١٠	حسب قرار الحكم:	
العنوان الدائم:	البحر	التوسع السكني:	عشيرة
ملاحظات:			

2. بيانات الاعتقالات السابقة:

حدد مرات الاعتقال السابقة: فقط المثلث بشهادة ضليبي رتبها زمنيا من الأحدث إلى الأقدم.

الرقم	تاريخ الاعتقال	نوع الاعتقال	تاريخ الإفراج			ملاحظات
			يوم	شهر	سنة	
1						
2						
3						
4						
5						
6						

5. الاستكمال الرئيسي:

اسم المرشد/الموظف:	سوا عيسى
ملاحظات المرشد/الموظف:	
التاريخ:	11/12/2011
اسم مدير المديرية:	م. د. عيسى
ملاحظات مدير المديرية:	
التاريخ:	11/12/2011
الختم والتوقيع:	

المستندات المرفقة: ضع إشارة بجانب المستندات المرفقة (اعتماد ومصادقة مدير المديرية)

☐	صورة هوية الأسير/المحور	☐	صورة هوية المستفيد
☐	شهادات الصليب الأحمر	☐	لائحة الاتهام
☐	قرار الجيم (إن وجد)	☐	صورة بطاقة الحساب البنكي
☐	صورة عقد الزواج مصدقة طبق الأصل	☐	صور شهادات الميلاد للبناء
☐	ملحق إضافة زوجة/زوجات	☐	أخرى (حدد)

6. الاعتماد والمصادقة:

1. اعتماد شؤون الأسرى:	☐	أصاحق على اعتماد استشارة الأسير (مطابقة للأنظمة والقوانين)
اسم الموظف المعتمد:	/ /	الختم والتوقيع:
التاريخ:		
المبررات والأسباب:	☐	لا أصاحق على اعتماد استشارة الأسير
2. اعتماد الشؤون القانونية:	☐	أصاحق على اعتماد استشارة الأسير (مطابقة للأنظمة والقوانين)
اسم الموظف المعتمد:	/ /	الختم والتوقيع:
التاريخ:		
المبررات والأسباب:	☐	لا أصاحق على اعتماد استشارة الأسير

٢٠١١ / ٢ / ١٧ م

الأخ / عبد الجبار سالم حفظه الله
المكلف بمهام مدير عام الزوابع
وزارة المالية

بواسطة الأخ / شكري سلعة / المحترم -
مدير عام الإدارة العامة لشؤون الأسرى
وزارة شؤون الأسرى والمحررين
تحية طيبة وبعد

الموضوع: أقرار الحالة الاعتقالية للأسير المحرر

تشهد مديرية وزارة شؤون الأسرى والمحررين في محافظة
المحرر/ة
محافظة
خلفية نضاله الوطني وهو أسير امنى طوال فترة اعتقاله.

وتفضلوا بقبول فائق الاحترام،،

مدير مديرية وزارة شؤون الأسرى
محافظة
اسم المدير
التوقيع والختم

مصادقة الإدارة العامة لشؤون الأسرى
مدير عام الإدارة العامة
التوقيع والختم
التاريخ

Lwces Bldg., Sateh Martaba, P.O.BOX:2105

Ramallah, Telefax: 02-2420503

عمارة لوزير - سطح مرجيا - رام الله ص.ب: ٢١٠٥

تلفاكس : ٠٢-٢٤٢٠٥٠٣

Nº 48742

TO WHOM IT MAY CONCERN

CICR This certificate is valid only if the English and Arabic parts match each other

According to the information received from the Israeli Authorities, the International Committee of the Red Cross certifies that :

Mr: **MONZER MAHMOUD KHALIL NOUR**

From : **TULKAREM**

ID NO: 90244260-7

Was arrested by the Israeli Authorities on (dd / mm / yyyy) : **17.04.2002**

He is to date : **Sentenced**

Length of sentence / administrative period : **life sentence**

He/She was released on (dd/mm/yyyy): **XX**

الى من يهمه الأمر

CICR

هذه لشهادة سارية المفعول فقط في حالة تطابق بياناتها باللغتين العربية والإنجليزية

استنادا إلى المعلومات الواردة من السلطات الإسرائيلية، تشهد اللجنة الدولية للصليب الأحمر بأن:

السيدة/الآنسة منذر محمود خليل نوري

من طبرية هوية رقم ٩٠٢٤٤٢٦٠-٧

كانت قد اعتقلت من قبل السلطات الإسرائيلية في يوم ١٧ / شهر ٩ / سنة ٢٠٠٢

وهو/هي في هذا التاريخ : ينتظر المحاكمة محكوم/ة إداري

محكوم/ة أو إداري لمدة سنة

وهو/هي اطلق سراحها/ها في يوم ١٧ / شهر ٩ / سنة ٢٠٠٢

Date: 24.04.2005

التاريخ

Place: TULKAREM

المكان

PIERRE VAN MALE

ICRC Delegate

توقيع مندوب اللجنة

CONFIDENTIAL

02:007741

		المملكة المغربية وزارة الداخلية 5 9330042 3
مسمو محمد ولد عبد الله ولد محمد ولد محمد	مسمو محمد ولد عبد الله ولد محمد ولد محمد	تاريخ الميلاد 00/00/1942 تاريخ التوقيع 20/01/2000
		رقم التعريف الشخصي 9 7569793 9

المملكة المغربية وزارة الداخلية ملحوظة لبطاقة الهوية 3 9330042 3		رقم التعريف الشخصي 9 7569793 9
مسمو محمد ولد عبد الله ولد محمد ولد محمد	مسمو محمد ولد عبد الله ولد محمد ولد محمد	تاريخ الميلاد 00/00/1942 تاريخ التوقيع 20/01/2000

البنك العربي

اسم المعتقد: محمد ولد عبد الله ولد محمد
 رقم الحساب: 123456789
 نوع: حوالة
 هاتف: 0537700000

اسم الحساب
 0 1111 3

تاريخ الخ الاصدار: 20/01/2000

Annual Personal Statement

Year 2000

Fiscal No.: 66539 Name: Ahmed Talab Mustafa al-Barghouti Identity No.:994466860

Month	Division	Department	Rank	Marital Status	Bank	Allocations	Deductions	Net Shekels
1	Civil Police	Ramallah Police*	Corporal +2	Single /0		121	12.72	1041.65
2	Civil Police	Ramallah Police*	Corporal +2	Single /0		121	12.72	1041.65
3	Civil Police	Ramallah Police*	Corporal +2	Single /0		121	12.72	1041.65
4	Civil Police	Ramallah Police*	Corporal +2	Single /0		121	12.72	1041.65
5	Civil Police	Ramallah Police*	Corporal +2	Single /0		121	12.72	1041.65
6	Civil Police	Ramallah Police*	Corporal +2	Single /0		121	12.72	1041.65
7	Civil Police	Ramallah Police*	Corporal +2	Single /0		121	12.72	1041.65
8	Civil Police	Ramallah Police*	Corporal +2	Single /0		121	12.72	1041.65
9	Civil Police	Ramallah Police*	Corporal +2	Single /0		121	12.72	1041.65
10	Civil Police	Ramallah Police*	Corporal +2	Single /0		121	12.72	1041.65
11	Civil Police	Ramallah Police*	Corporal +2	Single /0		121	12.72	1041.65
12	Civil Police	Ramallah Police*	Corporal +2	Single /0		121	12.72	1041.65

TOTAL

12499.80

CONFIDENTIAL

02:008961

Palestinian National Authority
Ministry of the Interior and National Security
Central Financial Administration

Annual Personal Statement

Year 2001

Fiscal No.: 66539 Name: Ahmed Talab Mustafa al-Barghouti Identity No.: 994466860

Month	Division	Department	Rank	Marital Status	Bank	Allocations	Deductions	Net Shekels
1	Civil Police	Ramallah Police*	Corporal +3	single /0		122.263	12.856	1052.49
2	Civil Police	Ramallah Police*	Corporal +3	single /0		122.263	12.856	1052.49
3	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +0	single /0		127.188	13.276	1095.83
4	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +0	single /0		124.788	13.126	1074.18
5	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +0	single /0		124.788	13.126	1074.18
6	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +0	single /0		124.788	13.126	1074.18
7	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +0	single /0		124.788	13.126	1074.18
8	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +0	single /0		124.788	13.126	1074.18
9	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +0	single /0		124.788	13.126	1074.18
10	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +0	single /0		124.788	13.126	1074.18
11	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +0	single /0		124.788	13.126	1074.18
12	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +0	single /0		124.788	13.126	1074.18

TOTAL

12868.43

CONFIDENTIAL

02:008962

Annual Personal Statement

Year 2002

Fiscal No.: 66539

Name: Ahmed Talab Mustafa al-Barghouti

Identity No.: 994466860

Month	Division	Department	Rank	Marital Status	Bank	Allocations	Deductions	Net Shekels
1	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +1	single /0		126.05	13.26	1085.03
2	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +1	single		126.05	13.26	1078.97
3	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +1	single		126.05	13.26	1078.97
4	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +1	single		126.05	13.26	1078.97
5	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +1	single		126.05	13.26	1078.97
6	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +1	single		126.05	13.26	1078.97
7	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +1	single		126.05	13.26	1078.97
8	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +1	single		126.05	13.26	1078.97
9	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +1	single		126.05	13.26	1078.97
10	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +1	single		126.05	13.26	1078.97
11	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +1	single		126.05	13.26	1078.97
12	Civil Police	Ramallah Police*	Sergeant +1	single		126.05	13.26	1078.97
TOTAL							12953.70	

CONFIDENTIAL

02:008963

July 06, 2009

Comprehensive Overview Statement

Date of Enlistment: December 01, 1995

Name: Ahmed Talab Mustafa al-Barghouti
Rank: Warrant Officer
Unit: Police Department/ Northern provinces

Observations 1:

Identity No.: 994466860

Order No.: 11577/1

Mother's Name:

Order Issue Date: November 26, 1995

Marital Status: Single +0

Date of Rank: January 01, 2008

Identity No.: 25378

Date of Birth: March 15, 1976

Military No.: 141071477

Allocated to:

Promotions:

From Private	December 1, 1995	To Corporal	January 1, 1998	By Order 249/3	January 14, 1998
From Corporal	January 1, 1998	To Sergeant	January 1, 2001	By Order 1914/3	February 21, 2001
From Sergeant	January 1, 2001	To First Sergeant	January 1, 2004	by Order 4861/3	July 01, 2004
From First Sergeant	January 1, 2004	To Warrant Officer	January 1, 2008	By Order 15999/3	November 13, 2008 pursuant to presidential orders

Record Deletion:

Transfer:

Termination of Services:

Transfer to Provisional Retirement:

Payment

Miscellaneous Items Related to Noncommissioned Officers

By Order 4780/14 May 26, 2002 Reason On April 15, 2002 Mr. al-Barghouti was detained. He will continue to receive his salary until his situation is decided.

By Order 3447/14 March 14, 2006 Reason Mr. al-Barghouti is confirmed as a First Sergeant starting January 01, 2004

Miscellaneous Items Related to Officers

Sanctions

Security Suspicion

Security Investigation

Salem

CONFIDENTIAL

02:008964

Detainee's/ Ex-Detainee's File

Personal Information

File No.	446455	Identity No.	994466860	Gender	Male	Date	May 19, 2004
Name	Ahmed Talab	Mustafa	al-Barghouti			Tel.	
Cashing Center	24	Ramallah	Address	Ramallah	36079	Ramallah	
Marital Status	Married	No. of Wives	0	No. of Children		1	

Financial Information

Name	Ahmed Talab Mustafa al-Barghouti	Identity No.	994466860	Relationship	Address		
Agent's Name		Identity No.	0	Relationship	Address		
Bank	4 The Housing Bank for Trade and Finance	Branch	Ramallah	Account No.	36079		
Allocation	0	Default	0	Start of Accreditation	July 01, 2002	Until	December 01, 2004

Detention Information

Detention Date	April 11, 2002	Detention Status	Administrative	Sentence	Day: 0	Month: 0	Year: 0
Work	2	Military	Date of Release	0	Date of Actual Release	0	
Organization	1	Fatah	Prison	1	Not specified	Statement Register No.	20040450

Expenditures

Year	Month	Allocation	Arrears	Reference	Name of Beneficiary	Identity No.	Bank	Branch	Account No.
2004	3	1000	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2004	2	1000	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2004	1	1000	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2003	12	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2003	11	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2003	10	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2003	9	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2003	8	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2003	7	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2003	6	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2003	5	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2003	4	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2003	3	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2003	2	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2003	1	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2002	12	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2002	11	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2002	10	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2002	8	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
2002	7	900	0	0	Hadya Murtadha Taha Barghouti	999566425	Arab Bank	9030	628134
		18300 0	0						

Detainee's/ Liberated Detainee's File

Personal Information

File No. 446455 Identity No. 994466860 Gender Male Date May 19, 2004
Name Ahmed Talab Mustafa al-Barghouti Tel.
Cashing Center 24 Ramallah Address Ramallah 36079 Ramallah
No. of
Marital Status Married Wives 0 No. of Children 1

Financial Information

Name Ahmed Talab Mustafa al-Barghouti Identity No. 994466860 Relationship Address
Agent's Name Identity No. 0 Relationship Address

Bank 4 Housing Bank for Trade and Financing Branch Ramallah Account No. 36079

Allocation 0 Default 0 Start of Accreditation July 01, 2002 Until December 01, 2004

Detention Information

Detention Date April 11, 2002 Detention Status Administrative Sentence Day: 0 Month: 0 Year: 0

Work 2 Military Date of Release 0 Date of Actual Release 0

Organization 1 Fatah Prison 1 Not specified Statement Register No. 20040450

IN THE UNITED STATES DISTRICT COURT
FOR THE SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK

MARK I. SOKOLOW, *et al.*,

Plaintiffs,

vs.

THE PALESTINE LIBERATION
ORGANIZATION, *et al.*,

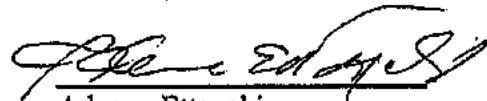
Defendants.

No. 04 Civ. 00397 (GBD) (RLE)

DECLARATION OF ADNANE ETTAYEBI

Adnane Ettayebi hereby certifies as follows:

1. The attached translation from Arabic to English is an accurate representation of the document received by Rina Ne'eman Hebrew Language Services, to the best of my knowledge and belief. The document is designated as D02:008961-8966.
2. I am a professional translator with a B.A. in Romance Language Literature from the University of Central Florida. I am fluent in Arabic and English, and I am qualified to translate accurately from Arabic to English.
3. To the best of my knowledge and belief, the accompanying text is a true, full and accurate translation of the Arabic-language document bearing the bates number D02:008961-8966.

Adnane Ettayebi

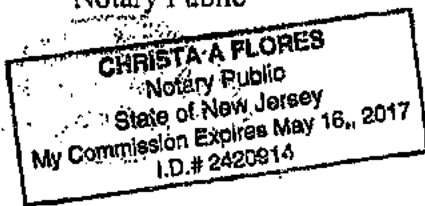
ss.: New Jersey

On the [20] day of February, 2014 before me, the undersigned, personally appeared Adnane Ettayebi, personally known to me or proved to me on the basis of satisfactory evidence to be the individual whose name is signed to this Declaration and acknowledged to me that he executed the same in his capacity, and that by his signature on this Declaration, the individual executed the Declaration.

Sworn to me this
20 day of February, 2014

Christa Flores

Notary Public

التاريخ : ٢٠١١/١٢/٠١

كشف سنوي شخصي

٢٠٠٠

رقم الهوية : ٩٩٤٤٦٦٨٦٠ الاسم : احمد طالب مصطفى البرغوثي الرقم المالي : ٦٦٥٣٩

شهر	القاع	الإدارة	الرتبة	ح. اجتماعية	البنك	استحقاقات	استقطاعات	صافي شيكل
١	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	عريف + ٢	٠/١	١٢١	١٢١	١٢,٧٢	١٠٤١,٦٥
٢	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	عريف + ٢	٠/١	١٢١	١٢١	١٢,٧٢	١٠٤١,٦٥
٣	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	عريف + ٢	٠/١	١٢١	١٢١	١٢,٧٢	١٠٤١,٦٥
٤	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	عريف + ٢	٠/١	١٢١	١٢١	١٢,٧٢	١٠٤١,٦٥
٥	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	عريف + ٢	٠/١	١٢١	١٢١	١٢,٧٢	١٠٤١,٦٥
٦	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	عريف + ٢	٠/١	١٢١	١٢١	١٢,٧٢	١٠٤١,٦٥
٧	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	عريف + ٢	٠/١	١٢١	١٢١	١٢,٧٢	١٠٤١,٦٥
٨	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	عريف + ٢	٠/١	١٢١	١٢١	١٢,٧٢	١٠٤١,٦٥
٩	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	عريف + ٢	٠/١	١٢١	١٢١	١٢,٧٢	١٠٤١,٦٥
١٠	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	عريف + ٢	٠/١	١٢١	١٢١	١٢,٧٢	١٠٤١,٦٥
١١	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	عريف + ٢	٠/١	١٢١	١٢١	١٢,٧٢	١٠٤١,٦٥
١٢	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	عريف + ٢	٠/١	١٢١	١٢١	١٢,٧٢	١٠٤١,٦٥

١٢٤٩٩,٨٠

الإجمالي

CONFIDENTIAL

02:008961

التاريخ : ٢٠١١/١٢/٠١

كشف سنوي شخصي

٢٠٠١

رقم الهوية : ٩٩٤٤٦٦٨٦٠

الإسم : أحمد طلب مصطفى البرغوثي

الرقم المالي : ٦٦٥٢٩

شهر	القطاع	الإدارة	الرقبة	ح. اجتماعية	البنك	استحقاقات	استقطاعات	صافي شيكل
١	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	٣ + عريف	٠ /		١٢٢,٢٦٢	١٢,٨٥٦	١٠٥٢,٤٩
٢	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	٢ + عريف	٠ /		١٢٢,٢٦٢	١٢,٨٥٦	١٠٥٢,٤٩
٣	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	٠ + رقيب	٠ /		١٢٢,١٨٨	١٣,٢٧٦	١٠٩٥,٨٣
٤	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	٠ + رقيب	٠ /		١٢٤,٧٨٨	١٣,١٢٦	١٠٧٤,١٨
٥	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	٠ + رقيب	٠ /		١٢٤,٧٨٨	١٣,١٢٦	١٠٧٤,١٨
٦	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	٠ + رقيب	٠ /		١٢٤,٧٨٨	١٣,١٢٦	١٠٧٤,١٨
٧	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	٠ + رقيب	٠ /		١٢٤,٧٨٨	١٣,١٢٦	١٠٧٤,١٨
٨	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	٠ + رقيب	٠ /		١٢٤,٧٨٨	١٣,١٢٦	١٠٧٤,١٨
٩	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	٠ + رقيب	٠ /		١٢٤,٧٨٨	١٣,١٢٦	١٠٧٤,١٨
١٠	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	٠ + رقيب	٠ /		١٢٤,٧٨٨	١٣,١٢٦	١٠٧٤,١٨
١١	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	٠ + رقيب	٠ /		١٢٤,٧٨٨	١٣,١٢٦	١٠٧٤,١٨
١٢	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	٠ + رقيب	٠ /		١٢٤,٧٨٨	١٣,١٢٦	١٠٧٤,١٨

١٢٨٦٨,٤٣

الإجمالي

CONFIDENTIAL

02:008962

التاريخ : ٢٠١١/١٢/٠١

كشف سنوي شخصي

٢٠٠٢

رقم الهوية : ٩٩٤٤٦٦٨٦٠

الاسم : احمد طلب مصطفى البرغوثي

الرقم المالي : ٦٦٥٣٩

شهر	القطاع	الإدارة	الرتبة	ح. اجتماعية	البنك	استحقاقات	استقطاعات	صافي شيكل
١	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	رقيب + ١	/		١٢٦,٠٥	١٢,٢٦	١٠٨٥,٠٣
٢	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	رقيب + ١	/		١٢٦,٠٥	١٢,٢٦	١٠٧٨,٩٧
٣	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	رقيب + ١	/		١٢٦,٠٥	١٢,٢٦	١٠٧٨,٩٧
٤	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	رقيب + ١	/		١٢٦,٠٥	١٢,٢٦	١٠٧٨,٩٧
٥	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	رقيب + ١	/		١٢٦,٠٥	١٢,٢٦	١٠٧٨,٩٧
٦	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	رقيب + ١	/		١٢٦,٠٥	١٢,٢٦	١٠٧٨,٩٧
٧	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	رقيب + ١	/		١٢٦,٠٥	١٢,٢٦	١٠٧٨,٩٧
٨	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	رقيب + ١	/		١٢٦,٠٥	١٢,٢٦	١٠٧٨,٩٧
٩	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	رقيب + ١	/		١٢٦,٠٥	١٢,٢٦	١٠٧٨,٩٧
١٠	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	رقيب + ١	/		١٢٦,٠٥	١٢,٢٦	١٠٧٨,٩٧
١١	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	رقيب + ١	/		١٢٦,٠٥	١٢,٢٦	١٠٧٨,٩٧
١٢	الشرطة المدنية	شرطة رام الله*	رقيب + ١	/		١٢٦,٠٥	١٢,٢٦	١٠٧٨,٩٧

١٢٩٥٣,٧٠

الإجمالي

CONFIDENTIAL

02-008963

2009/07/06

بيانات التوظيف الشامل		1995/12/01	تاريخ الالتحاق
الاسم:	احمد طلب مصطفى البرغوثي		
الرتبة:	مساعد		
الوحدة:	مديرية الشرطة / محافظات الشمال		
ملاحظات:			
رقم الهوية:	994466860	الام	
رقم امر الاخذ:	11577/1	تاريخ امر الاخذ	1995/11/26
رقم العسكرية:	141071477	الرقم العسكري:	مذكور الو
تاريخ الميلاد:	1976/03/15	رقم الذاتية:	25378
تاريخ الوجبة:	2008/01/01	اجتماعية:	اعزب +
التعيينات			
من جندي	1995/12/01	الى	حريف
1998/01/01	بالامر	249/3	1998/01/14
من حريف	1998/01/01	الى	رقيب
2001/01/01	بالامر	1914/3	2001/02/21
من رقيب	2003/01/01	الى	رتب اول
2004/01/01	بالامر	4861/3	2004/07/01
من رقيب اول	2004/01/01	الى	مساعد
2008/01/01	بالامر	15999/3	2008/11/13
تعليمات الاخ الرئيس			
توزيع التقييم			
التفصيل			
انهاء خدمات			
التسوية			
متفرقات صف ضباط			
بالامر	4780/14	2002/05/26	بسبب
تاريخ ١٥/٤/٢٠٠٢ تم اقال المذكور تصرف رواتب المذكور وطعن البت يرضعه			
بالامر	3447/14	2006/03/14	بسبب
تاريخ ١/١/٢٠٠٤ تقيت رتب اول			
متفرقات صف ضباط			
عقوبات			
شبهة امنية			
بعد امني			

SECRET

ملف أسير / محرر

البيانات الشخصية

19/05/2004	تاريخ تلفون	تكر	الجنس	994466860	رقم الهوية	446455	رقم الملف
				البرغوثي	مصطفى	احمد	الاسم
				رام الله ٢٦٠٧٩ رام الله	العنوان	24	مركز صرف
				عدد الزوجات 0		متزوج	حالة زواجية
				عدد الاقرباء 1			
البيانات المالية							
				الهوية 994466860	الاسم	احمد طلب مصطفى البرغوثي	اسم
				الهوية 0	اسم الوكيل		اسم الوكيل
				الفرع رام الله	الاسكان للتجارة والتسويق	4	فندق
				رقم الحساب 36079	الامتلاكات 0	0	المخصص
				نهاية 01/12/2004	بداية الاصدار 01/07/2002		بيانات الأوسر
				الحكم يوم 0	الحالة الاحتقالية	11/04/2002	تاريخ الأوسر
				شهر 0	تاريخ تحرر قطعي 0	عسكري	العمل
				سنة 0	السجن 1	فتح	التنظيم
				رقم كشف 20040450	غير محدد		

المصروفات

رقم الحساب	الفرع	البنك	رقم الهوية	اسم المستفيد	المرجع	الامتلاكات	المخصص	لشهر	السنة
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	1000	3	2004
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	1000	2	2004
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	1000	1	2004
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	12	2003
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	11	2003
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	10	2003
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	9	2003
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	8	2003
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	7	2003
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	6	2003
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	5	2003
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	4	2003
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	3	2003
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	2	2003
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	1	2003
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	12	2002
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	11	2002
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	10	2002
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	8	2002
628134	9030	البنك العربي	999566425	هدية مرتضى طه برغوثي	0	0	900	7	2002
					0	0	18300		

ملف أسير / محرر

البيانات الشخصية						
رقم الملف	446455	رقم الهوية	994466860	الجنس	ذكر	تاريخ
الاسم	احمد	مصطفى	البرغوثي	تلفون	تلفون	19/05/2004
مركز صرف	24	رام الله	العنوان	رام الله ٣٦٠٧٩	عدد الاجلاء	1
حالة زواج	متزوج	عدد الزوجات	0			
البيانات المالية						
اسم	احمد طلب مصطفى البرغوثي	الهوية	994466860	العملة	العنوان	
اسم وكيل		الهوية	0	العملة	العنوان	
البنك	4	الاسكان للتجارة والتمويل	الفرع رام الله	رقم الحساب	36079	
المخصص	0	المتلغرات	0	بداية الاعتماد	01/07/2002	نهاية
						01/12/2004
بيانات الأسر						
تاريخ الأسر	11/04/2002	الحالة الاحتياطية	اداري	الحكم يوم	0	شهر
شهر	0	سنة	0	تاريخ تحرر فعلي	0	رقم كسوف
عمل	2	عسكري	0	تاريخ تحرر فعلي	0	رقم كسوف
تنظيم	1	فتح	1	غور محمد		20040450

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful
Sa'id I [handwritten]
Number: 32 [handwritten]

Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
Martyrs' Families & Injured Care Establishment

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Transaction was sent via Fax [handwritten]

Social Examination

Case: Al-Aqsa Martyr/Military
The corpse is withheld [handwritten]
21 [handwritten]

Name : Sa'id Ibrahim Sa'id Ramadan
Local No. : ~~660~~ 21 [handwritten]
Central No. :
Governorate : Nablus
Date : January 27,2002

Sa'id 2 [handwritten]

I: Personal Data

Local No.:	Central No.:
Case Name: Sa'id Ibrahim Sa'id Ramadan	Code Name: ...
Nationality: Palestinian	Identity No.: 104514804
Beneficiary's Full Name: Ibrahim Sa'id Ibrahim Ramadan	Identity No.: 411555634
Mother's Full Name: Azya Ali Ibrahim Ramadan	Identity No.: 985390137
Date & Place of Birth: December 18, 1978, Kuwait	Town of Origin: Tell
Religion: Muslim	Gender: Male Marital Status: Single
Previous Work: Maritime Police Officer	Current Work:
Level of Education: Secondary school [handwritten]	Date & Number of Accreditation:
Date of Accreditation in the Establishment:	

II: Administrative Data

Military Rank: Corporal Sergeant	Organizational Rank:
Rank Accreditation Letter:	No.: Date:
Development of Previous Allocation:	Memo No.
Organization to which he / she belongs: Fatah	Sector:
Date of Joining the Revolution:	Organizational: Militarily: Reordering:
Courses Attended:	

Date & Place of Event: January 22, 2002, West Jerusalem/ - Haifa Street

Description of the Event: He was martyred while executing a martyrdom operation in West Jerusalem. The operation led to the death and injury of a number of Israelis.

Short Biography:

[REDACTED] He began his professional life as a mechanic, after which he joined the maritime police of the Palestinian National Authority. He was a corporal. He was known to be a calm person and faithful to his country. Among his expressions was: "O Martyr! You have tested my soul". He was martyred while performing his national duty.

Family Housing: Owned: Leased Joint

Monthly Rent:

Complete Address: The village of Tell, Nablus/ West of Ein al-Balad

Telephone : /09/2346050 059/846616 0599047016

[illegible]

CONFIDENTIAL

02:009051

III: Family Index: * Married - Single

- (1) Married: Wives and minor children are recorded first, then adult offspring, then parents and siblings.
 (2) Single: Parents and minor siblings are recorded first, then adult siblings.

Series	Name	Relationship	Date of Birth	Level of Education	Occupation	Marital Status	Address
1	Ibrahim Sa'id Ibrahim Ramadan	Father	1948	Elementary	Does not work/ Sick	Married/ deceased	Tell
2	Azya Ali Ibrahim Ramadan	Mother	1946	Illiterate	Housewife	Married	Tell
3	Amal	Sister	1977	Middle school	Housewife	Married	Qalquiliya
4	Dalal	Sister	1980	High school	Housewife	Married	Jeddah
5	Jamila	Sister	1982	2 nd year at the university	University student	[illegible]	Tell
6	Mohamed	Brother	1984	High school	Worker Student	Married Single	Tell
7	Ilham	Sister	1987	9 th grade	Student	Married Single	Tell

Number of Dependants: 5

- Married: wives and minor children
- Single: parents and minor siblings:
- Notes on Family Index: The bank beneficiary account number of Ibrahim Sa'id Ibrahim Ramadan, father of the martyr, is 322985. Cairo / Amman Bank, Branch of Nablus

Ibrahim Sa'id Ibrahim Ramadan (Dinar)

Ibrahim Sa'id Ibrahim Ramadan's bank account is 444508-1/510. The Arab Bank / Nablus

Martyr: "Sa'id Ibrahim Sa'id Ramadan" [handwritten]

Sa'id 4[handwritten]

Department's Recommendation:

- The martyr was single. He was born in 1978. His parents are alive and he has three siblings who are students.
 - He was martyred on January 22, 2002, while executing a martyrdom operation in West Jerusalem.
 - The martyr was a member of the military who worked at the Maritime police with a rank of corporal.
- * We recommend that he is considered one of the al-Aqsa Martyrs

Date: January 27, 2001

Sig. [Signature]

Decision of the Director of the Establishment: (Nablus)

- Martyr was single. He was martyred while executing a martyrdom operation in Jerusalem.
- We recommend that he is considered as one of the al-Aqsa Martyrs - The martyr is a member of the military

Date: ...February 19, 2002..... Signature. [Signature]

Allocation Calculation:

<u>Principal</u>	<u>Wife</u>	<u>Children</u>	<u>Father</u>	<u>Mother</u>	<u>Minor</u>	<u>Siblings</u>	<u>Total (in Dinars)</u>
.....

Other Bonuses:

Total (in Dinars):

Total (in Shekels):

Approval of the General Director:

Date:

Signature:

Audit Notes

Date

Signature

.....

.....

Computer Notes

Date

Signature

.....

.....

Aqsa Martyr/ Nablus Sa'id Ibrahim Sa'id Ramadan [handwritten]

Sa'id 5 [handwritten]

Department's Recommendation:

Decision of the Director of the Establishment: ()

.....
.....
.....
.....
Date: Signature:

Allocation Calculation

<u>Principal</u>	<u>Wife</u>	<u>Children</u>	<u>Father</u>	<u>Mother</u>	<u>Minor</u>	<u>Siblings</u>	<u>Total (in Dinars)</u>
.....

Other Bonuses:

Total (in Dinars):

Total (in Shekels):

Approval of the General Director:

To be approved as al-Aqsa martyr... [illegible]

Date: January 30, [illegible]

Signature. [Signature]

Audit Notes

Date

Signature

.....
.....

Computer Notes

Date

Signature

.....
.....

CONFIDENTIAL

02:009054

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

**Palestinian Liberation Organization
Martyrs' Families & Injured Care Establishment**

Sa'id6[handwritten]

Establishment / Nablus

Brother the General Director of the Establishment/ May God protect him

Homeland Greetings,

Case Name: Sa'id Ibrahim Sa'id Ramadan **Case Type:** Military martyr

Central No.: 13168 **Allocation:** \$50/ Single **Sergeant**

Requested Procedures and Reasons: **Specialized transfer of the martyr's allocation from the military budget to Martyrs' Families & Injured Establishment.

The martyr is single; he holds the rank of sergeant. The beneficiary (Azya Ali Ibrahim Ramadan / Identity No. 985390137). Account No.: Bank of Palestine LMD 194925.

The martyr's allocation will be transferred to the Martyrs' Families & Injured Establishment as of July 1, 2009 pursuant to the decision of his Excellency the President.

Attached Documents:

Name and Signature of Department Head: [Signed] Amani [illegible]

Net allocation to be paid from the Establishment (1160 - 180 = 980 Shekels) [illegible] al-Deek

July 1, 2009 [Handwritten Comments]

Director's Opinion:

*** The recommendation is approved. The martyr's allocation shall be transferred to the Martyrs' Families & Injured Establishment as of July 1, 2009 pursuant to the decision of his Excellency the president.

Date: June 21, 2009 **Signature of the Director of the Establishment:** [illegible]

General Director's Measures: Approved. Allocation will be paid from the Establishment beginning from July 1, 2009. An allocation of 980 Shekels per month will be paid pursuant to the order of the Organization and Administration Institution.

Date: July 6, 2009 **Signature:** [Signature]

Central Procedure: **Name and Signature of Executor:**.....

Conduct Audit:..... **Name and Signature:**.....

Nablus - Tel/Fax: 09 2385550
Ramallah - Tel/Fax: 02-2986268

CONFIDENTIAL

02:009055

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

**Palestinian Liberation Organization
Martyrs' Families & Injured Care Establishment**

Sa'id 7 [handwritten]

Establishment / Nablus

Brother the General Director of the Establishment/ May God protect him

Homeland Greetings,

Case Name: Sa'id Ibrahim Sa'id Ramadan

Case Type: Al-Aqsa Martyr

Central No.: 013168/660

Allocation: Military

Requested Procedures and Reasons: ** The martyr is single. His allocations shall be transferred from the Islamic Development Bank to his father. His mother is alive. The martyr's father passed away on May 5, 2006. **I recommend a transfer to the martyr's mother "Azya Ali Ibrahim Ramadan". Her bank account No. at Cairo/ Amman Bank is (349834)

Enclosed Documents: Copy of the death certificate of the martyr's father + copy of Photo Identity of the beneficiary + her bank account number.

Name and Signature of Department Head: _____ [Signed] Amani [signature]

Director's Opinion:

*** The allocation will be transferred to the name of the martyr's mother as his father, may God bless his soul, has passed away. The Islamic Development Bank shall be notified of the situation

Date: August 3, 2006

Signature of the Director of the Establishment: [illegible]

General Director's Measures: The Development Bank shall be notified. The allocation will be transferred to the name of the mother. The transfer of the allocation to the father is cancelled.

Date: August 6, 2006

Signature: [illegible]

Central Procedure:

Name and Signature of Executor [Signature]

Conduct Audit:.....

Name and Signature:.....

**Nablus - Tel/Fax: 09 2385550
Ramallah - Tel/Fax: 02-2986268**

CONFIDENTIAL

02:009056

PALESTINIAN AUTHORITY**IDENTITY DOCUMENT**

Identity Number	9 8539013 7		
First Name	Azya		
Father's Name	Ali		
Grandfather's Name	Ibrahim		
Last Name	Ramadan		
Mother's Name	Safiya		[Photograph]
Date of Birth	May 26, 1946		[Signature]
Place of Birth	Tal		[Round stamp in Arabic]
Gender	Female	Religion	Muslim
Issued in	Nablus	on Date	February 8, 2003

Palestinian Authority	Annex to Identity Document	
	Identity No.	9 8539013 7
Last Name	Ramadan	
First Name	Azya	
Address	0 0	
	Tal	
	City	
Marital status	Married	Spouse's Identity No. 4 1155563 4
Spouse's Name	Ibrahim	
Spouse's Identity No.		
Spouse's Name		
Previous Last Name		
Previous First Name		

CONFIDENTIAL**02:009058**

Sa'id 10[handwritten]

Sa'id Ramadan [handwritten]

Cairo Amman Bank

Customer's Name: Azya Ali Ibrahim Ramadan

Customer's No.: 349834

Branch: Nablus

Fax:.....**Tel:** [illegible]

CONFIDENTIAL

02:009059

Sa'id 11 [handwritten]

Copy of the martyr's identity [handwritten]

CIVIL ADMINISTRATION IN JUDEA AND SAMARIA AREA		IDENTITY DOCUMENT	
Identity Number	[illegible]		
First Name	Sa'id		
Father's Name	Ibrahim		
Grandfather's Name	Sa'id		
Last Name	Ramadan		
Mother's Name	[illegible]		[Photograph]
Date of Birth	[illegible]		[Stamp] Israeli Defense Forces
Place of Birth	[illegible]		[Signature]
Gender	Male	Religion	Muslim [Stamp] Marie Gawai
Issued in	Nablus	on date	February 2, 1995

Civil Administration in Judea and Samaria Area Annex to Identity Document	
Identity No.	9 0456480 4
Last Name	Ramadan
First Name	Sa'id
Address	Tal City
Marital status	Single Spouse's Identity No. [illegible]
Spouse's Name	
Spouse's Identity No.	
Spouse's Name	
Previous Last Name	
Previous First Name	

CONFIDENTIAL

02:009060

Sa'id 12[handwritten]

**Palestinian Authority
Minister of Interior
Department of Civil Affairs**

Death Certificate

Identity No.: 9 0456480 4

Name of the Deceased: Sa'id

Grandfather's Name: Sa'id

Gender: Male

Date of Death: January 22, 2002 the twenty second of January two thousand and two.

Place of Death: Jerusalem

Date of Birth: December 18, 1978

Civil Status: Single

Address: Tell.

Father's Name: Ibrahim

Family Name: Ramadan

Religion: Muslim

Hospital: -----

Nationality: Palestinian

Mother's Name: Azya

0-0

The details about the above mentioned death have already been registered in the death file of the year 2002

By Department of Civil Affairs in Nablus

On January 31, 2002

Signed by the Competent Employee
[Signature]

Stamp of the Directorate

CONFIDENTIAL

02:009061

PALESTINIAN AUTHORITY		IDENTITY DOCUMENT	
Identity No.	4 1155563 4		
First Name	Ibrahim		
Father's Name	Sa'id		
Grandfather's Name	Ibrahim		
Last Name	Ramadan		
Mother's Name	Amna	[Photograph]	
Date of Birth	January 25, 1948	[Signature]	
Place of Birth	Tal	[Round Stamp in Arabic]	
Gender	Male	Religion	Muslim
Issued in	Nablus	Competent authority	[illegible]
		on date	

Palestinian Authority Ministry of the Interior Annex to Identity Document		Children (up to age 16)	
Identity No.	4 1155563 4	Name	Dalal
Last Name	Ramadan	Gender	Female
First Name	Ibrahim	Identity No.	8 5320362 8
		Date of Birth	October 13, 1980
Address	Tal City	Name	Jamila
Marital status	Married	Gender	Female
Spouse's Identity No.	9 8539013 7	Identity No.	9 1175701 1
Spouse's Name:	Azya	Date of Birth	July 12, 1982
Spouse's Identity No.		Name	Muhammad
Spouse's Name		Gender	Male
Previous Last Name within last 7 years		Identity No.	9 1175702 9
Previous First Name within last 7 years		Date of Birth	May 21, 1984
		Name	Ilham
		Gender	Female
		Identity No.	9 4860943 3
		Date of Birth	November 24, 1987

[illegible lines]

[illegible] 9 8539013 7

[illegible] **Azya**
[illegible] [illegible]
[illegible] **Ibrahim**
[illegible] **Ramadan**
[illegible] **Safiya**
[illegible] **May 26, 1946**
[illegible] **Tal**

[Photograph]
[Stamp] Israeli Defense Forces
[Signature]
[Stamp] Avinoam Yehezkeili
Office Manager
June 15, 1987

[illegible] **Female** [illegible] **Muslim**
Issued in **Nablus** on date

Identity No. 9 8539013 7 Ramadan Azya	Name Amal Gender Female Identity No. 9 0456479 6 Date of Birth August 3, 1977
	Name Sa'id Gender Male Identity No. 9 0456480 4 Date of Birth December 18, 1978
Tal Marital Status Married Spouse's Name Ibrahim	Name Jamila Gender Female Identity No. 9 1175701 1 Date of Birth July 12, 1982
	Name Muhammad Gender Male Identity No. 9 1175702 9 Date of Birth May 21, 1984

Ilham
Female 948609433
November 24, 1987

Dalal
Female 853203628
October 13, 1980

[Stamp] Population Administration
Office
Nablus 7

PALESTINIAN AUTHORITY

IDENTITY DOCUMENT

Identity No.	9 1175701 1		
First Name	Jamila		
Father's Name	Ibrahim		
Grandfather's Name	Sa'id		
Last Name	Ramadan		
Mother's Name	Azya		[Photograph]
Date of Birth	July 12, 1982		[Signature]
Place of Birth	Kuwait		[Round stamp in Arabic]
Gender	Female	Religion	Muslim
Issued in	Nablus	on date	July 5, 1999

Palestinian Authority	Annex to Identity Document	
	Identity No.	9 1175701 1
Last Name	Ramadan	
First Name	Jamila	
Address	0 0	
	Tal	
	City	
Marital status	Single	
Spouse's Name		
Spouse's Identity No.		
Spouse's Name		
Previous Last Name		
Previous First Name		

CONFIDENTIAL

02:009064

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Al-Najah National
Community College
Dean's Office

Sa'id 16[handwritten]

No.: K.M.J/ S.H.T
Date: February 4, 2002

Sa'id Ramadan [handwritten]

Greetings,

To Whom It May Concern

The management of Al-Najah National Community College confirms that the student Jamila Ibrahim Sa'id Ramadan is a student at the college, majoring in Business Administration and Finance, and specializing in accounting. She is in her second semester of the school year of 2001/2002.

This certificate was provided to the abovementioned upon her request.

The Dean
[Signature]
Dr. Ghassan Al-Helou

Nablus – P.O. Box 7,707 – Tel. (972) (09) 2370042, 2386584 – 2381113/7 – Fax (972) (09) 2387982

CONFIDENTIAL

02:009065

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Palestinian National Authority
Ministry of Education
Directorate of Education- Nablus
Tell Secondary School for Boys
National No.: 12112000

Sa'id 17[handwritten]

Unit Reference
12054

No.: 4.2.B
Date: January 31, 2001 AD
Corresponding to El-Qeda 13, 1422 AH

Sa'id Ramadan[handwritten]

To Whom It May Concern

The management of this school confirms that Mohamed Ibrahim Sa'id Ramadan is a student at the school for the current school year 2001/2002, as of the date of the issuance of this certificate.

This certificate was provided to the abovementioned upon his request.

Name of the School Director: Lotfi Mohssin
Signature of the School Director:
[Signature]

CONFIDENTIAL

02:009066

PALESTINIAN AUTHORITY**IDENTITY DOCUMENT**

Identity No.	9 1175702 9		
First Name	Muhammad		
Father's Name	Ibrahim		
Grandfather's Name	Sa'id		
Last Name	Ramadan		
Mother's Name	Azya		[Photograph]
Date of Birth	May 21, 1984		[Signature]
Place of Birth	Kuwait		[Round stamp in Arabic]
Gender	Male	Religion	Muslim
Issued in	Nablus	on date	August 12, 2000

Palestinian Authority	Annex to Identity Document	
	Identity No.	9 1175702 9
Last name		Ramadan
First name		Muhammad
Address		0 0
	Tal	
	City	
Marital Status	Single	
Spouse's Name		
Spouse's Identity No.		
Spouse's Name		
Previous Last Name		
Previous First Name		

CONFIDENTIAL**02:009067**

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Palestinian National Authority
Ministry of Education
Directorate of Education- Nablus
Tell Secondary School for Girls
Tel: 2346160

Sa'id Ramadan [handwritten]

Sa'id 19 [handwritten]

National No.: 12112127

No.: 1285

Date: February 2, 2002

To Whom It May Concern

The management of Tell Secondary School for Girls confirms that student Ilham Ibrahim Sa'id Ramadan is a student at the school for the current school year 2001/2002.

This certificate was provided to the abovementioned upon her request.

Name of the School Director: Rahabal-Sadar
Signature of the School Director:
[Signature]

CONFIDENTIAL

02:009068

Sa'id 20 [handwritten]
Palestinian National Authority
National Security
Organization and Administration Institution
Individual Affairs

Nablus/ Tell [handwritten]
No.: 13/3716
Date: April 28, 2002

Administrative Order

Sergeant Sa'id Ibrahim Sa'id Ramadan, from the Maritime police/ Northern Governorates is hereby approved as a martyr by the Palestinian National Authority as of January 23, 2002, by rank and salary as he was martyred while performing his national duty.

- The salary of the above-mentioned will continue to be disbursed by General Headquarters/ Northern Governorates /Martyrs' roster for the benefit of his family until a determination is made after reviewing the retirement law.

Copies to:

- Financial Administration
- Maritime Police
- General Headquarters/ Northern Governorates
- Social Affairs
- Medical services
- Supply and Equipment
- Personal Affairs
- Compiler
-
- Computer

Organization and Administration Institution
[Signature]
April, 28

SEAL OF THE
Palestinian National Authority
Organization and Administration
Institution

Nablus [handwritten]

CONFIDENTIAL

02:009069

PALESTINIAN AUTHORITY

IDENTITY DOCUMENT

Identity No. 4 1155563 4

First Name **Ibrahim**

Father's Name **Sa'id**

Grandfather's Name **Ibrahim**

Last Name **Ramadan**

Mother's Name **Amna**

Date of Birth **January 25, 1948**

Place of Birth **Tal**

Gender **Male** Religion **Muslim**

Issued in **Nablus** on date

[Photograph]

[Signature]

[Round stamp in Arabic]

Competent authority

[illegible]

Palestinian Authority Annex to Identity Document Ministry of the Interior Identity No. 4 1155563 4 Last Name Ramadan First Name Ibrahim	Children (up to age 16)	Children (up to age 16)
	Name Dalal Gender Female Identity No. 8 5320362 8 Date of Birth October 13, 1980	Name Gender Identity No. Date of Birth
Address Tal City Marital status Married Spouse's Identity No. 9 8539013 7 Spouse's Name Azya Spouse's Identity No. Spouse's Name Previous Last Name within last 7 years Previous first Name within last 7 years	Name Jamila Gender Female Identity No. 9 1175701 1 Date of Birth July 12, 1982	Name Gender Identity No. Date of Birth
	Name Muhammad Gender Male Identity No. 9 1175702 9 Date of Birth May 21, 1984	Name Gender Identity No. Date of Birth
	Name Ilham Gender Female Identity No. 9 4860943 3 Date of Birth November 24, 1987	Document Holder's Signature

[illegible lines]

[illegible] 9 8539013 7

[illegible] Azya
[illegible] [illegible]
[illegible] Ibrahim
[illegible] Ramadan
[illegible] Safiya
[illegible] May 26, 1946
[illegible] Tal

[Photograph]
[Stamp] Israeli Defense Forces
[Signature]
[Stamp] Avinoam Yehezkeili
Office Manager
June 15, 1987

[illegible] Female [illegible] Muslim
Issued in Nablus on date

[illegible]	Annex to Identity Document	Children (up to age 16)	[illegible]
[illegible]	Identity No. 9 8539013 7	Name Amal	<i>Ilham</i>
[illegible]	Ramadan	Gender Female Identity No. 9	<i>Female 948609433</i>
[illegible]	Azya	0456479 6	<i>November 24, 1987</i>
		Date of Birth August 3, 1977	<i>Dalal</i>
[illegible]	Tal	Name Sa'id	<i>Female 853203628</i>
		Gender Male Identity No. 9	<i>October 13, 1980</i>
		0456480 4	
[illegible]	Married	Date of Birth December 18, 1978	[Stamp] Population
[illegible]	Ibrahim	Name Jamila	Administration
		Gender Female Identity No. 9	Office
		1175701 1	Nablus 7
		Date of Birth July 12, 1982	
		Name Muhammad	
		Gender Male Identity No. 9	
		1175702 9	
		Date of Birth May 21, 1984	

CONFIDENTIAL

02:009071

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
Martyrs' Families & Injured Care Establishment

Sa'id 22[handwritten]

Date: May 21, 2002

No.: 660/

Issued:

To Whom It May Concern

Homeland Greetings,

The Martyrs' Families & Injured Care Establishment attests that martyr and activist Sa'id Ibrahim Sa'id Ramadan, born on December 18, 1978, in Kuwait, is one of the Palestinian revolution's martyrs who are registered with the Establishment.

He was martyred on January 22, 2002, in Jerusalem.

This certificate is given to Ibrahim Sa'id Ibrahim Ramadan in his capacity as the father upon his request.

SEAL OF THE
Martyrs' Families & Injured Care
Establishment
Office of Nablus

Signature of the Director of the Establishment

[Signature]

Ramallah- Tel/Fax: 02-2986268

CONFIDENTIAL

02:009072

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
Martyrs' Families & Injured Care Establishment

Sa'id 25[handwritten]

Date: August 13, 2002
No.: 660/ 013168
Issued:

To Whom It May Concern

Homeland Greetings,

The Martyrs' Families & Injured Care Establishment attests that martyr and activist Sa'id Ibrahim Sa'id Ramadan, born on December 18, 1978, in Kuwait, is one of the Palestinian revolution's martyrs who are registered with the Establishment.

He was martyred on January 22, 2002, in Jerusalem.

This certificate is given to Jamila Ibrahim Sa'id Ramadan in her capacity as the sister upon her request.

SEAL OF THE
Martyrs' Families & Injured Care
Establishment
Office of Nablus

Signature of the Director of the Establishment

[Signature]

Ramallah- Tel/Fax: 02-2986268

CONFIDENTIAL

02:009073

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
Martyrs' Families & Injured Care Establishment

Sa'id 26[handwritten]

Date: August 17, 2002
No.: 660/ Aqsa Martyr - 13168
Issued: Nablus

To Whom It May Concern

Homeland Greetings,

The Martyrs' Families & Injured Care Establishment attests that martyr and activist Sa'id Ibrahim Sa'id Ramadan, born on December 18, 1978, in Kuwait, is one of the Palestinian revolution's martyrs who are registered with the Establishment.

He was martyred on January 22, 2002, in Jerusalem.

This certificate is given to Mohamed Ibrahim Sa'id Ramadan in his capacity as the martyr's brother upon his request.

SEAL OF THE
Martyrs' Families & Injured Care
Establishment
Office of Nablus

Signature of the Director of the Establishment

[Signature]

Ramallah- Tel/Fax: 02-2986268

CONFIDENTIAL

02:009074

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

**Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
Martyrs' Families & Injured Care Establishment**

Sa'id 27 [handwritten]

Date: January 30, 2003
No.: 660/ Aqsa Martyr
Issued:

To Whom It May Concern

Homeland Greetings,

The Martyrs' Families & Injured Care Establishment attests that martyr and activist Sa'id Ibrahim Sa'id Ramadan, born on December 18, 1978, in Kuwait, is one of the Palestinian revolution's martyrs who are registered with the Establishment.

He was martyred on January 22, 2002, in Jerusalem.

This certificate is given to Ibrahim Sa'id Ibrahim Ramadan in his capacity as the father upon his request.

SEAL OF THE
Martyrs' Families & Injured Care
Establishment
Office of Nablus

Signature of the Director of the Establishment

[Signature]

Ramallah- Tel/Fax: 02-2986268

CONFIDENTIAL

02:009075

CIVIL ADMINISTRATION IN JUDEA AND SAMARIA AREA

IDENTITY DOCUMENT

Identity No. [illegible]

First Name **Sa'id**

Father's Name **Ibrahim**

Grandfather's Name **Sa'id**

Last Name **Ramadan**

Mother's Name [illegible]

[Photograph]

Date of Birth [illegible]

[Stamp] Israeli Defense Forces

Place of Birth [illegible]

[Signature]

Gender **Male** Religion **Muslim** [Stamp] Marie Gawai

Issued in **Nablus** on date **February 2, 1995**

Civil Administration in Judea and Samaria Area Annex to Identity Document

Identity No. 9 0456480 4

Last Name **Ramadan**

First Name **Sa'id**

Address

Tal

City

Marital status **Single** Spouse's Identity No.

Spouse's Name

Spouse's Identity No.

Spouse's Name

Previous Last Name

Previous First Name

CONFIDENTIAL

02:009076

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
Martyrs' Families & Injured Care Establishment

Sa'id 29[handwritten]

Date: February 5, 2002

No.:

Issued: Nablus

To Whom It May Concern

Homeland Greetings,

The Martyrs' Families & Injured Care Establishment attests that martyr and activist Sa'id Ibrahim Sa'id Ramadan, born on December 18, 1978, in Kuwait, is one of the Palestinian revolution's martyrs who are registered with the Establishment.

He was martyred on January 22, 2002, in Jerusalem.

This certificate is given to Jamila Ibrahim Sa'id Ramadan in her capacity as the sister upon her request.

SEAL OF THE
Martyrs' Families & Injured Care
Establishment
Office of Nablus

Signature of the Director of the Establishment

[Signature]

Ramallah- Tel/Fax: 02-2986268

CONFIDENTIAL

02:009077

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

State of Palestine
Ministry of Social Affairs
Martyrs' Families & Injured Care Establishment

Sa'id 30[handwritten]

Date: August 9, 2006
No.: 13168/660/...
Issued: Nablus

To Whom It May Concern

Homeland Greetings,

The Martyrs' Families & Injured Care Establishment attests that martyr and activist Sa'id Ibrahim Sa'id Ramadan, born on December 18, 1978, in Kuwait, is one of the Palestinian revolution's martyrs who are registered with the Establishment.

He was martyred on January 22, 2002, in West Jerusalem- Haifa Street

This certificate is given to Azva Ali Ibrahim Ramadan in her capacity as his mother and upon her request.

SEAL of the
Martyrs' Families & Injured Care
Establishment
Office of Nablus

Signature of the Director of the Establishment

[Signature]

Ramallah- Tel/Fax: 02-2986268

Gaza- Tel/Fax: 08-2824727

CONFIDENTIAL

02:009078

Sa'id 31[handwritten]

Bank of Palestine P.L.C

Name: Azya Ali Ramadan

AccountNo.:194925

Branch: Nablus

Sa'id Ramadan[handwritten]

CONFIDENTIAL

02:009079

Sa'id Ramadan [handwritten]

Sa'id Ramadan [handwritten]

Sa'id32 [handwritten]

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

**Palestinian National Authority
Ministry of Health
Request to Register for Health Insurance**

Identity No.									
9	8	5	3	9	0	1	3	7	

Card No.

--	--	--	--	--	--

Details about the Insured

First Name		Father's Name		Grandfather's Name			Family Name	
Azya		Ali		Ibrahim			Ramadan	
Country	Address			Country Code		Regional Code		
Tell	Tell			[illegible]		[illegible]		
Clinic	Clinic Code	Insurance Start Date	Insurance Type	Case of [illegible]	Date of Birth	Number of Dependants	[Seal] [illegible]	
Tell	310	March 23, 2009	22	9	1946	02	Signature of the Employee [Signature]	

Date: March 23, 2009

Signature of the Insured _____

Details about Dependants of the insured

Series	Name	Relationship	Identity No.	Date of Birth	Notes
1	Mohamed	Son	911757039	1984	Effective until the end of 2001
2	Ilham	Daughter	948604432	1987	[illegible]
3					April 1, 2009
4					[illegible stamp]
5					
6					
7					
8					
9					
0					
11					
12					
13					
14					

CONFIDENTIAL

02:009080

IN THE UNITED STATES DISTRICT COURT
FOR THE SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK

MARK I. SOKOLOW, *et al.*,

Plaintiffs,

vs.

THE PALESTINE LIBERATION
ORGANIZATION, *et al.*,

Defendants.

No. 04 Civ. 00397 (GBD) (RLE)

DECLARATION OF ADNANE ETTAYEBI

Adnane Ettayebi hereby certifies as follows:

1. The attached translation from Arabic to English is an accurate representation of the document received by Rina Ne'emman Hebrew Language Services, to the best of my knowledge and belief. The document is designated as D02:009050-9080.
2. I am a professional translator with a B.A. in Romance Language Literature from the University of Central Florida. I am fluent in Arabic and English, and I am qualified to translate accurately from Arabic to English.
3. To the best of my knowledge and belief, the accompanying text is a true, full and accurate translation of the Arabic-language document bearing the bates number D02:009050-9080.

Adnane Ettayebi

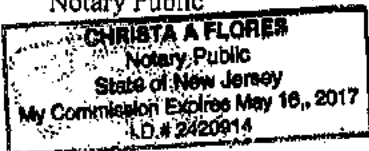
ss.: New Jersey

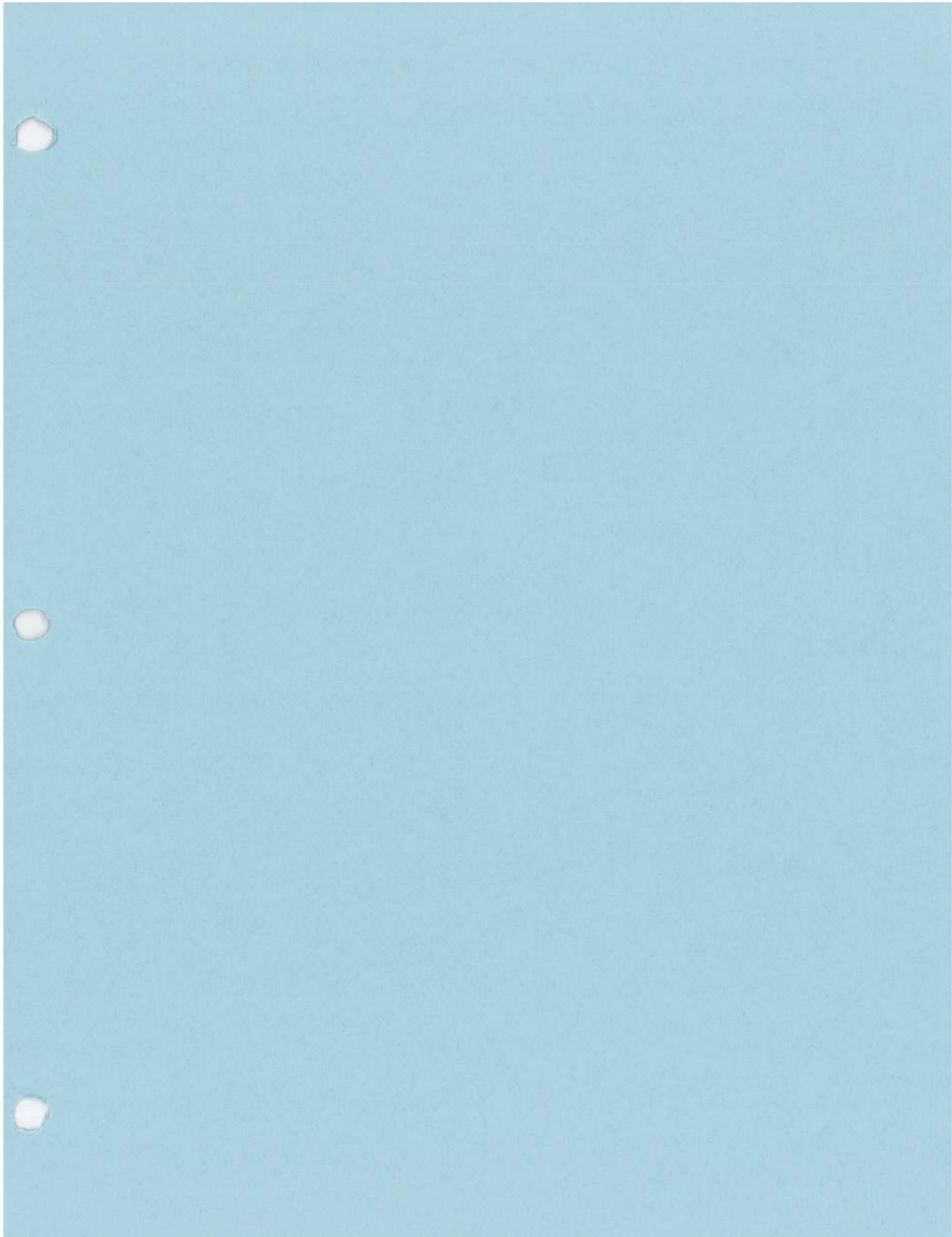
On the [28] day of February, 2014 before me, the undersigned, personally appeared Adnane Ettayebi, personally known to me or proved to me on the basis of satisfactory evidence to be the individual whose name is signed to this Declaration and acknowledged to me that he executed the same in his capacity, and that by his signature on this Declaration, the individual executed the Declaration.

Sworn to me this
28 day of February, 2014

Notary Public

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أرسلت لحالكم أتمنّى

بحث اجتماعي

الحالة: شهيد انتحري / عسكري

الجثمان مستجيز

٢١

الاسم: سعيد ابراهيم سعيد رضاه

الرقم المحلي: ٢١ / ٣٣٣
الرقم المركزي:

المحافظة: نابلس

التاريخ: ١١ / ٤١

السيد : سعيد ابراهيم محمد

سعيد
=

ثالثاً : الجدول الأسري : * متزوج - أعزب

١- المتزوج : يسجل الزوجات والابناء القصر اولاً ثم الابناء فوق سن الانتاج ثم الوالدين والاخوة
٢- الاعزب : يسجل الوالدين والاخوة القصر اولاً ثم الاخوة فوق سن الانتاج .

الاسم	العلاقة	تاريخ الميلاد	الوظيفة العملية	المهنة	الحالة الاجتماعية	العنوان
ابراهيم سعيد ابراهيم رمضان	والده	١٩٤٨	البريد	معلم	متزوج	بغداد
عزى علي ابراهيم رمضان	والته	١٩٤٦	البريد	معلمة	متزوجة	بغداد
احمد	شقيقه	١٩٧٧	الادارة	معلم	متزوجه	بغداد
دلال	شقيقه	١٩٨١	الادارة	معلم	متزوجه	بغداد
محمد	شقيقه	١٩٨٢	الادارة	معلم	متزوجه	بغداد
محمد	شقيقه	١٩٨٤	الادارة	معلم	متزوجه	بغداد
السلام	شقيقه	١٩٨٧	تاجر	طيار	متزوجه	بغداد

عدد المعالين : ٥
- المتزوج : الزوجات والابناء القصر :
- الاعزب : الوالدين والاخوة القصر :
ملاحظات على الجدول الاسري :
رقم ضابطه : ٤٤٤٥٠٨ - ١/٥٨

التاريخ : ٢٤/٥/٢٠٠٤

سعيد

السيد - سيد ابراهيم سعيد رمضان

نوصية القسم :

الشهر الخريف ، شهر اليريد عام ١٩٧٨ ، واليه من قبيلته ولديه شريفة اشتاء طلاب

استخدمت في ١١/٤/٤٤ . اثر قيامه بتبنيها في استراتيجته لخدمة الوطن

المدير مكتب العمل بتهمة رتب يها في قضاة الجرح

ادرس باعتقاده شريفة شراء الوصل

التاريخ : ١١/٤/٤٤ التوقيع :

قرار مدير المؤسسة : (نائب)

استخدمت في ١١/٤/٤٤ . اثر قيامه بتبنيها لعلها استراتيجته

الشركة

التاريخ : ١١/٤/٤٤ التوقيع :

حساب المخصص :

اساسي	زوجة	اولاد	اب	أم	اخوة قصر	المجموع بالدينار

علاوات اخرى :

المجموع بالدينار :

المجموع بالشيكل :

اعتماد المدير العام :

ملاحظات التدقيق :

التوقيع

التاريخ

التوقيع

التاريخ

ملاحظات الحاسب الآلي :

من أعضاء / نائب مدير إدارة سيد / عثمان

توصية القسم :

سيد

التاريخ : التوقيع :

قرار مدير المؤسسة : ()

التاريخ : التوقيع :

حساب المخصص :

اساسي	زوجة	اولاد	أب	أم	اخوة قصر	المجموع بالدينار
-------	------	-------	----	----	----------	------------------

علاوات أخرى :

المجموع بالدينار :

المجموع بالشيكال :

اعتماد المدير العام :

بسم الله الرحمن الرحيم (مستقرات) خيرات دمه بالدينار / السيد / عثمان / مدير ادارة سيد / عثمان

التاريخ : 11/10/2010 التوقيع :

ملاحظات التدقيق :

التاريخ : التوقيع :

ملاحظات الحاسب الآلي :

عبد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

PALESTINIAN LIBERATION ORGANIZATION

M's F. & I. C. E.

منظمة التحرير الفلسطينية

مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى

المؤسسة / نابلس

الأخ مدير عام المؤسسة / حفظه الله

تحية الوطن والدولة ،،،،،

اسم الحالة: سعيد ابراهيم سعيد رمضان نوعها: شهيد عسكري
 الرقم المركزي: ١٤٦٨ المخصص: ٥٠ / احزب
 الاجراء المطلوب والاسباب: ** نقل مخصص للشهيد من المالية العسكرية الى أسر الشهداء والجرحى
الشهيد احزب ، ويحمل رتبة رقيب ، المستفيد (عزية على ابراهيم رمضان / هوية رقم / ١٣٧-٩٨٥٣٩٠١٣٧)
 رقم حساب: بنك فلسطين المحدود ١٩٤٩٢٥
ينقل مخصص الشهيد الى مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى اعتباراً من ٢٠٠٩/٧/١ بناء على قرار سيادة الرئيس

الوثائق المرتبطة:

اسم وتوقيع رئيس القسم: إبراهيم
 مدير في المؤسسة للمرفق رقم (١٣٠ - ١٨٠ = ٩٨٠ ش.ك) سعيد السلي
 رأي المدير: ٥١
٥٠٩١٧١

**** تعتمد التوصية وينقل مخصص الشهيد الى مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى بناء على قرار سيادة الرئيس

اعتباراً من ٢٠٠٩/٧/١
 التاريخ: ١٤٦٨ توقيع مدير المؤسسة: [Signature]

اجراء المدير العام: يقدم للشهيد شهادة تقدير
ومرفقه حسب ٩٨٠ بناء على امر بقدرته حسب الوثائق الواردة

التاريخ: ٥٩١٧/١٣ التوقيع: [Signature]
 الاجراء المركزي: اسم وتوقيع المنفذ: _____
 اجراء التدقيق: الاسم والتوقيع: _____

Nablus - Tel/Fax : 09 2385550
Ramallah - Tel/Fax : 02-2986268

نابلس - تليفاكس : ٢٣٨٥٥٥٠ - ٠٩
رام الله - تليفاكس : ٢٩٨٦٢٦٨ - ٠٢

CONFIDENTIAL

02:009055

ص ٧

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

PALESTINIAN LIBERATION ORGANIZATION

منظمة التحرير الفلسطينية

M's P. & I. C. E.

مؤسسة رعاية أسر الشهداء و الجرحى

المؤسسة / نابلس

الأخ مدير عام المؤسسة / حفظه الله
تحية الوطن والدولة

اسم الحالة: سعيد ابراهيم سعيد رمضان نوعها: شهيد اقصي
الرقم المركزي: ٠١٣١٦٨ / ٦٦٠ المخصص: عسكري
الاجراء المطلوب والاسباب: ** الشهيد اعزب ، تصرف مخصصاته من بنك التنمية الاسلامي لصالح والده ، والدته
على قيد الحياة ، والد الشهيد توفي بتاريخ ٢٠٠٦/٥/٥ ، ** اوصى بتحويل الصرف لوالدة الشهيد " عزيزة علي ابراهيم
رمضان " رقم حسابها في بنك القاهرة عمان هو (٣٤٩٨٣٤)

الوثائق المرفقة: صورة عن شهادة الوفاء لوالد الشهيد + صورة عن هوية المستفيد + رقم حسابها

اسم وتوقيع رئيس القسم: عبدالله
رأي المدير:

** يدخل الصرف باسم والدة الشهيد حيث ان والد الشهيد توفي " رحمة الله " ، ويقابل بنك التنمية بذلك .

التاريخ: ٢٠٠٦/٨/١٠ توقيع مدير المؤسسة: عبدالله
اجراء المدير العام: عبدالله
رئيسة قسم الحسابات: عبدالله

التاريخ: ٢٠٠٦/٨/١٠ التوقيع: عبدالله
الاجراء المركزي: اسم وتوقيع المنفذ:
اجراء التدقيق: الاسم والتوقيع:

CONFIDENTIAL

02:009056

Palestinian Authority
Ministry of Interior
Department of Civil Affairs

السلطة الفلسطينية
وزارة الداخلية
مديرية الأحوال المدنية

شهادة وفاة

Death Certificate

4 1155563 4

رقم الهوية
Id No

سعيد

اسم الأب
Father's name

ابراهيم

اسم المتوفى
Name

رمضان

اسم العائلة
Family name

ابراهيم

اسم الجد
G.P.'s name

مسلم

الديانة
Religion

ذكر

جنس
Sex

الخامس من شهر اول لعام الفين و ستة

2006/05/05

تاريخ الوفاة
D. of death

--

المستشفى
Hospital

نايلس

مكان الوفاة
P. of death

فلسطيني

الجنسية
Nationality

1948/01/25

تاريخ الميلاد
D. of birth

امته

اسم الأم
M.'s name

متزوج

الحالة المدنية
M. status

0 - 0 -

تل

عنوان
Address

2006

التفاصيل المدونة بوفاة المذكور أعلاه أدرجت في سجل الوفاة لسنة

The details about the above mentioned death have already been registered in the death file of year 20

2006/05/29

بتاريخ

نايلس

قبل مدون في الأحوال المدنية بـ

by Department of Civil Affairs in

Nablus

On

29/05/2006

توقيع

الموظف المختص

Employee Signature

CONFIDENTIAL

02:009057

9

Handwritten notes in Hebrew, possibly identifying the subject as 'אברהם' (Abraham).

9 8539013 7 بطاقة هوية תעודת זהות		السلطة الفلسطينية הרשות הפלסטינית	
26/05/1946 تاريخ الميلاد תאריך לידה		08/02/1983 تاريخ الميلاد תאריך לידה	
عذية עלי אברהם רמזאן צפיה	عزية علي ابراهيم رمضان صفية	اسم العائلة اسم العائلة اسم العائلة اسم العائلة اسم العائلة	اسم العائلة اسم العائلة اسم العائلة اسم العائلة اسم العائلة
תל	תל	תל	תל

Ca ملحق لبطاقة الهوية ספח לתעודת זהות 9 8539013 7		السلطة الفلسطينية הרשות הפלסטינית	
4 115563 4 رقم الهوية מספר הזהות		4 115563 4 رقم الهوية מספר הזהות	
رמזאן عذية 0 0 תל	رمضان عزية תל	اسم العائلة اسم العائلة اسم العائلة اسم العائلة	اسم العائلة اسم العائلة اسم العائلة اسم العائلة
4 115563 4 رقم الهوية מספר הזהות	4 115563 4 رقم الهوية מספר הזהות	اسم العائلة اسم العائلة اسم العائلة اسم العائلة	اسم العائلة اسم العائلة اسم العائلة اسم العائلة

11

مدرسة هادي كلس

THE NATIONAL ARAB BANK FOR INVESTMENT AND DEVELOPMENT
 الإبنارة القابضة لخدمة التنمية والاستثمار
 9-045641-4

(FBI) (FBI) (FBI)
 (FBI) (FBI) (FBI)

02.00.95

02.00.95

Palestinian Authority
Ministry of Interior
Department of Civil Affairs

السلطة الفلسطينية
وزارة الداخلية
مديرية الأحوال المدنية

Death Certificate

9 0456480 4

رقم الهوية
Id No.

أبراهيم اسم الأب اسم المتوفي
Father's name Name سعيد

رمضان اسم العائلة اسم الجد
Family name G.F.'s name سعيد

مسلم الديانة الجنس
Religion Sex ذكر

الثاني وعشرون من شهر كانون الثاني لعام ألفين و اثنين تاريخ الوفاة
D. of death 2002/01/22

المستشفى مكان الوفاة
Hospital P. of death القدس

فلسطين الجنسية تاريخ الميلاد
Nationality D. of birth 1978/12/18

عزبه اسم الأم الحالة المدنية
M.L.'s name M. status أعزب

0 - 0 - العنوان
Address مثل

2002 إن التفاصيل المدونة بوفاة المذكور أعلاه أدرجت في سجل الوفاة لسنة

The details about the above mentioned death have already been registered in the death file of year 2002

2002/01/31

بشريع

نابلس

من قبل مديرية الأحوال المدنية بـ

by Department of Civil Affairs in

Nablus

On 31/01/2002

توقيع
الموظف المختص

11

אשרת מדינת ישראל

מדינת ישראל

	بطاقة صوية תעודת זהות	المملكة الفلسطينية הרשות הפלסטינית
	4 1155563	رقم الهوية תעודת זהות
اسم - مبارك ابراهيم اسم - מבראקים אברהם		
لقب - سعيد لقب - סעיד		
اسم الاب - مبارك ابراهيم اسم الاب - מבראקים אברהם		
اسم الام - رمضان رمضان اسم الام - רמזאן רמזאן		
تاريخ الميلاد - 25.01.1948 تاريخ الميلاد - 25.01.1948		
رقم الترخيص - موسلم رقم الترخيص - מוסלמי		
نوع الترخيص - سكن نوع الترخيص - שכנו		

الاولاد	الأولاد (الغاية عمر 11 سنة) يلدون (مع نيل 16)	ملحق لطاقة الهوية
8	دلال خليل נקמת خليل 13.10.1980	4 1155563 رمضان رمضان مبارك ابراهيم
9	مخلت حبيب נקמת חביב 12.07.1982	
9	موتهد זכר מוקד 21.05.1984	9 8519013 נשר נשר עזיה עזיה
9	مبارك ابراهيم נקמת אברהם 24.11.1987	

31

253293628

13.10.1990

1175701 1

1175702 2

21.05.1984

12.07.1982

12.07.1982

Handwritten notes in Arabic script

9 0456479 6

03.08.1977

7HR

9 0539013 2

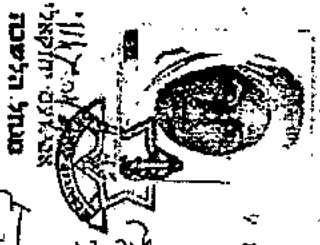
Handwritten notes in Arabic script

9 0456480 4

18.12.1978

7HR

Handwritten notes in Arabic script

9 0539013 2

7HR

15.05.97

7HR

10

Handwritten scribbles

الساحة الفلسطينية
 הרשות הפלסטינית
 بطاقة هوية
 תעודת זהות

رقم الهوية
 מספר הזהות
9 1175701 1

الاسم الشخصي שם הפרטי	رمضان رمضان
الاسم العائلي שם המשפחה	جميله جميله
رقم التسجيل מספר הרשום	00
رقم الميلاد מספר הלידה	00
تاريخ الميلاد תאריך הלידה	12/07/1982
مكان الميلاد מקום הלידה	تل تل
مكان السكن מקום מגורים	تل تل
الجنسية אזרחות	فلسطينية פלסטינית
ملاحظات הערות	رئيسة ראשית

تاريخ الصلاحية
 תאריך תוקף
 05/07/1999

الساحة الفلسطينية
 הרשות הפלסטינית
 ملحق لبطاقة الهوية
 סמך לתעודת זהות

מספר הזהות
 מספר זהות
9 1175701 1

اسم الشخص שם הפרטי	رمضان رمضان
اسم العائلة שם המשפחה	جميله جميله
رقم التسجيل מספר הרשום	00
رقم الميلاد מספר הלידה	00
تاريخ الميلاد תאריך הלידה	12/07/1982
مكان الميلاد מקום הלידה	تل تل
مكان السكن מקום מגורים	تل تل
الجنسية אזרחות	فلسطينية פלסטינית
ملاحظات הערות	رئيسة ראשית

An-Najah National
Community College

Dean's Office

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كلية مجتمع
النجاح الوطنية
كلية مجتمع متوسطة
مكتب عميد الكلية

تسليم الوثيقة

الرقم: ك.م.ج.ش.ط.

التاريخ: ٢٠٠٢/٢/٤

تحية طيبة وبعد،

الذي من بهمة الأمر

تشهد إدارة كلية مجتمع النجاح الوطنية أن الطالبة
(جميلة ابراهيم سعيد رمضان) هي إحدى طالبات الكلية في برنامج
(الإعمال الإدارية والمالية) تخصص (المحاسبية) في الفصل الدراسي
الثاني من العام الدراسي ٢٠٠١/٢٠٠٢.

وبناء على طلبه أعطي هذه الشهادة

عميد الكلية

د. عصمان العلو

CONFIDENTIAL

02:009065

18

Handwritten signature or scribble

9-1175702-9

מוסד: מוסד
אזרחים: אזרחים

שם: רמזן
שם משפחה: רמזן

תאריך: 21/05/1984

מדינה: מוסלמי
דת: מוסלמי

תאריך: 12/08/2000

ملحق لبطاقة الهوية

كفح لهعדות זכות

9 1175702 9

רמזן
מוסד
00

רמזן
محمد
تل
تل
أعزب
رؤف

14

بسم الله الرحمن الرحيم

Palestinian National Authority
Ministry of Education

Directorate of Education - Nablus

Till Secondary School for Girls

Tel: 2346160

الرقم الوطني
12112127

سلطة الوطنية الفلسطينية

مديرية التربية والتعليم / نابلس

مدرسة بنات تل القويبة

شماره 2346160

الرقم 1285

التاريخ 2002 2 2

الى من يهمه الامر

تسهيلا دنرة مدرسة بنات تل القويبة ان الطالبة (اخام ابراهيم سعيد رمضان)
هي حدى طالبات هذه المدرسة للعام الدراسي الحالي (2002/2001)
وبناء على طلبها اعطيت هذه الشهادة .

مديرة المدرسة

رحاب الصدر

الصدر

س.ع

CONFIDENTIAL

02:009068

سعيد
 رقم: ١٣/٣٧١٦
 التاريخ: ٢٠٠٢/٤/٢٨

السلطة الوطنية الفلسطينية
 الامن العام
 هيئة التفتيش والادارة
 متروك الافراد

امر اداري

يعتمد الوقيب / سعيد ابراهيم سعيد رمضان ، من مرتب الشرطة البحرية / محافظات الشمال شهيدا من شهداء السلطة الوطنية الفلسطينية واعتبارا من ٢٠٠٢/١/٢٣ بالرتبة والراتب وذلك لاستشهاده أثناء تأديته واجبه الوطني . .
 - ينشر صرف راتب المذكور على مرتب المقر العام / محافظات الشمال / كشف الشهداء لصالح أسرته ولحين البث بقانون التقاعد . . .

التفتيش والإدارة

نسخة السي :

- الادارة المالية
- الشرطة البحرية
- المقر العام / محافظات الشمال
- الشؤون الاجتماعية
- الخدمات الطبية
- الامداد والتجهيز
- المالية
- المصنف
-
- كسب

سعيد

המחלקה הפלסטינית
 תעודת זהות
 4 1155563

הנהגה
 אברהם אריאל
 סעיד
 אברהם אריאל
 תל אביב
 25.01.1948

מוסלמי
 זכר
 מוסלמי
 13.10.1980

1175701
 12.07.1982

1175702
 21.05.1984

1175703
 24.11.1987

מלحق לبطאפה ההוינה

טבח התעודת זהות
4 1155563

הצגה (לגביה עמור 11 שנים) בלדים (עד 16 שנים)

1175701
 12.07.1982

1175702
 21.05.1984

1175703
 24.11.1987

1175701
 12.07.1982

1175702
 21.05.1984

1175703
 24.11.1987

1175701
 12.07.1982

1175702
 21.05.1984

1175703
 24.11.1987

1175701
 12.07.1982

1175702
 21.05.1984

1175703
 24.11.1987

9 8539013 7

משרד הביטחון
מנהל המודיעין
מחלקת המודיעין
תל אביב
26.05.1946

15.06.87
מסמך מס' 1010
מס' 78
מס' 78

98609433
24.11.1987

875293628
13.10.1980

9 0456479 6
03.08.1977
18.12.1979

9 1175701
12.05.1982
9 1125700
21.05.1984

משרד הביטחון
מנהל המודיעין
מחלקת המודיעין
תל אביב
9 8539013 7

מס' 78
מס' 78

78

מס' 78
מס' 78

٢٢

Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
M.S.F. & L.C.E.

السلطة الوطنية الفلسطينية
وزارة الشؤون الاجتماعية
مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى

Date:

التاريخ: ١٤/١٠/٢٠٠٨

رقم: ١٠٠٠

صائر:

السيد / السيد / السيدة /

تحية الوطن والحرية ،

تشديد فؤادنا ورعاية أسر الشهداء والجرحى أن الغناضل الشهيد

سيد / السيد / السيدة /

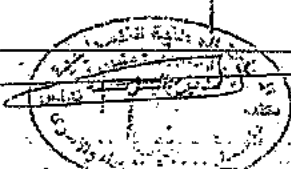
المولود في: ١٨/١٠/١٩٧٨ ،

من أحد شهداء الثورة الفلسطينية المسلحة لليبيا .

وبد استشهد بتاريخ ١١/٠٤/٢٠٠٤

وأعطى هذه الشهادة بناء على طلب: السيد / السيد / السيدة /

بصفته / بصفتها:

Ramallah - TEL/Fax : 02-2986268

رام الله - هاتف : ٢٠٢٩٨٦٢٦٨ - فاكس

Com

السلطنة الوطنية الفلسطينية
 وزارة الشؤون الاجتماعية
 مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى

Palestinian National Authority
 Ministry of Social Affairs
 M's F. & I.C.E.

التاريخ : ١٤/١١/٢٠٠٤
 الرقم : ١١٤٦٨ / ٦٦٦ / ٢٠٠٤
 صادر :

الى : سيد

تحية الوطن والحرية ،

تشهد مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى أن المناضل الشهيد

حيدر ابراهيم محمد رضا

المولود في : ١٨ / ١٢ / ١٩٤٨

هو احد شهداء الثورة الفلسطينية المسجلين لديها .

وقد استشهد بتاريخ ١٤ / ١ / ٢٠٠٤ في القدس الغربية

حي نذره الشجاعة بناء على طلب : الجناب ابراهيم محمد رضا

بصفته / بصفتها : شقيق

Ramallah - Tel/ Fax : 02-2986268

رام الله - تليفاكس : ٢٠٢٩٨٦٢٦٨

سعيد ٢٦

 فلسطين
 Palestinian National Authority
 وزارة الشؤون الاجتماعية
 مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى
 Ministry of Social Affairs
 M's F. & I.C.E

التاريخ : ١٤ / ١٢ / ٢٠٠٩
 الرقم : ١٢١٦٨ / ١٤١٢١ / ١٢١٦٨
 صادر : نابلس

الى : سر بير

تحية الوطن والحرية ،

نشيد مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى أن المناضل الشهيد

سعيد ابراهيم محمد رمضان

المولود في : ١٨ / ١٢ / ١٩٤٨ اللد

هو أحد شهداء الثورة الفلسطينية المسلحين لدينا .

وقد استشهد بتاريخ ١٤ / ١ / ٢٠٠٩ في الغزة الغربية

وأعطى هذه الشهادة بناء على طلب : محمد ابراهيم محمد رمضان

في : ١٤ / ١٢ / ٢٠٠٩

Ramallah - Tel/ Fax : 02-2986368

رام الله - تليفون : ٢٩٨٦٣٦٨ - ٠٢

٢٧

Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
N's F. & I.C.E.

سلطة الوطنية الفلسطينية
وزارة الشؤون الاجتماعية
مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى

Date:

تاريخ: ١١/١٠/٢٠٠٤
الرقم: ١٦٨/١٤/١٩٧٨
صان:

الس: محمد الزمر

تحية الوطن والحرية ،

تشيد مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى أن المناضل الشهيد

محمد ابراهيم محمد رمضان

المولود في: ١٨ / ١٤ / ١٩٧٨ الكويتي

هو احد شهداء الثورة الفلسطينية المسجلين لدينا .

رقد استشهد بتاريخ ١ / ٤ / ٢٠٠٤ القديس

وأعطى هذه الشهادة بناء على طلب: ابراهيم محمد رمضان

بصفته / بصفتها: والده

Remainder - Tel/ Fax : 02-2986268

رام باقى - تليفاكس : ٢٩٨٦٢٦٨ - ٠٢

CONFIDENTIAL

02:009075

٢٩
Palestinian National Authority
Ministry of Social Affairs
M's F. & I.C.E.

السلطة الوطنية الفلسطينية
وزارة الشؤون الاجتماعية
مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى

Date:

التاريخ: ١٨/١٢/٢٠٠٤

الرقم:

صنعت: المين

الى: م. بركات الزمر

تحية الوطن والحرية ،

تشيد مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى أن المناضل الشهيد

عبد ابراهيم سعيد رمضان

المولود في: ١٨ / ١٢ / ١٩٤٨ الكرك

هو احد شهداء الثورة الفلسطينية المسجلين لدينا .

وقد استشهد بتاريخ ٠٩ / ١ / ١٩٩٦ القدس

وأعطي هذه الشهادة بناء على طلب: عليه امر ابراهيم سعيد رمضان

بصفتها / بصفتها :

Ramallah - Tel/ Fax : 02-2996268

رام الله - تليفون : ٠٢-٢٩٩٦٢٦٨

CONFIDENTIAL

02:009077

٣٥

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

State of Palestine

Ministry of Social Affairs

M's F. & I.C.E.

دولة فلسطين

وزارة الشؤون الاجتماعية
مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى

التاريخ: ١٩٨٩/٥

الرقم: ١٢١٦ / ٦٦٠ / ١٩٨٩

صادر:

إلى: صه ليهه الشقر

لحمية الوطن والحرية،

تشهد مؤسسة رعاية أسر الشهداء والجرحى أن الشهيد

صه ابراهيم صه رمضان

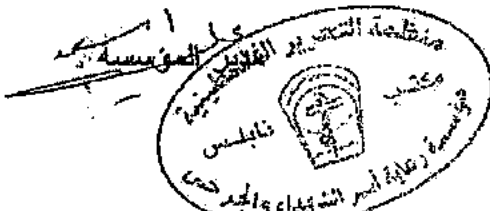
المولود في: ١٩٧٨ / ٥ / ١٨ الكسيت

هو أحد شهداء الثورة الفلسطينية المسجلين لديها.

وقد استشهد بتاريخ: ١٩٨٩ / ١ / ٥ في: القدس العربي - شارع حيفا

وأعطي هذه الشهادة بناءً على طلب: عزيبه علي ابراهيم رمضان

بصفته / بصفتها: والدة

CONFIDENTIAL

02:009078

Ramallah - Tel/Fax:02-2986268

رام الله - تلفاكس: ٠٢-٢٩٨٦٢٦٨

Gaza - Tel/Fax:08-2824727

غزة - تلفاكس: ٠٨-٢٨٢٤٧٢٧

حساب

بنك فلسطين م.ع.م.
BANK OF PALESTINE P.L.C.

الاسم: عزيزة دوي
رقم الحساب: 194925
الفرع: ناب

عزيزة دوي

بسم الله الرحمن الرحيم

السلطة الوطنية الفلسطينية

وزارة الصحة - القدس

طلب تسجيل للتأمين الصحي

تفاصيل عن صاحب التأمين

رقم الهوية

١	٨	٥	٣	١	٠	١	٣	٧
---	---	---	---	---	---	---	---	---

رقم هبلافة

--	--	--	--	--	--	--	--

اسم العائلة	اسم الجد	اسم الأب	الاسم الأول
رمضان	ابراهيم	علي	عزيمه
علاية علاية البلا المنطقة		العنفوان	البلد
		تل	تل
عدد المرات	تاريخ الميلاد	نوع التأمين	تاريخ بداية التأمين
٠٢	١٩٤٦	٣٢	٢٠١٩
رمز المرأة			
٣١٠			

توقيع المؤمن

٢٠١٩/٣/٢٣

تفاصيل عن السائقين لصاحب التأمين

الاسم	رقم الهوية	تاريخ الميلاد	القراءة	ملاحظات
محمد	٩٧٠٢٣٥	١٩٨٤	أب	١
أحمد	٩٤٦٢٣٢	١٩٨٧	ابنه	٢
				٣
				٤
				٥
				٦
				٧
				٨
				٩
				١٠
				١١
				١٢
				١٣
				١٤
				١٥

300512 [handwritten]

Military [handwritten]

8185 [handwritten]

Report on the Period of Detention for Detainee: Nasser Aweis

Number of Times the Person was Detained	Date of Detention	Date of Release	Year	Month	Day
	April 13, 2002	December 13, 2010	8	8	1
	January 19, 1986	January 17, 1991	4	11	28
	Total of the Detention Period		13	7	29

[Signature]

April 11, 2011

Detainee's Main Application Form

999250 [handwritten]

Application No.									
Date Application filled out	March 16, 2011			Division/ Ministry's Branch			Nablus		

1. Detainee's Main Information

Identity No. (nine cells)	9	0	0	3	5	8	6	6	4
Full Name	First Name	Father's Name	Grandfather's Name			Family Name			
	Nasser	Mahmoud	Ahmed			Aweis			
Mother's Name	Aisha		Gender			Male ☒ Female			
Date of Birth	[illegible]			Place of Birth					
Level of Education:	Illiterate	Elementary	Secondary	Diploma	University ☒		Post Graduate Studies		
Occupation before Being Detained:				Organization					
Date of Detention:	April 13, 2002			Place of Detention			Tubas		
Detention Status	Arrested	Sentenced ☒		Administrative		Released		Others	
In case the person is sentenced, enter the sentence according to the certificate of the Red Cross:	Day	Month	Year	Date of Expected Release according to the Court's Verdict			Day	Month	Year
	Life Sentence								
Permanent Address	Governorate	Nablus			Residential Complex			Balata Refugee Camp	
Notes									

2. Information about Previous Detentions:

No. of times the person was detained: _____ (Only those substantiated with a certificate from the Red Cross and listed in a chronological order from the most current to the oldest.)

No.	Date of Detention	Type of Detention	Date of Release	Detention Period			Notes
				Day	Month	Year	
1.	January 19, [illegible]	[illegible]	January 17, 1991			5	Deported to Jordan for 3 years
2.	July [illegible], 1994	[illegible]	July [illegible], 1992				
3.	April 13, [illegible]	[illegible]		Lifetime			
4.							
5.							
6.							

3. Social Status Information

Marital Status	Single (x)	Married	Divorced	Widow(er)
If married	Fill Spouse and Children Data			
Spouse's Identity No.				Marriage Contract Date:
Spouse's Name:				No. of Children:

Information about children from the first wife (male children under the age of 18, and single female children without taking into consideration their age)

No.	Name	Date of Birth	Marital Status	Level of Education
1				
2				
3				

4. Information about "the Beneficiary":

"Beneficiary" Identity No.:	9	0	0	3	5	8	6	6	4
Beneficiary Name:	Himself (Nasser)			Relationship:					
Date of Power of Attorney				Period of Effectiveness for the Power of Attorney					
Bank	Palestine LTD			Branch			Nablus		
Account No.	1	8	0	1	5	0	-	Account only in Shekels	
Landline Phone No.:				Cell Phone No.:			0198224588		
Permanent Address	Governorate	Nablus	Residential Complex	Balata Refugee Camp					
Notes									

Applicant's Comments	Please pay out salary
Acknowledgement	I the undersigned, bear witness that all the information provided in this application is entirely true and I assume full responsibility for its accuracy.
Applicant's Signature	Nasser Mahmoud Aweis

5. For Official Use Only:

Name of the Supervisor / Employee:	[illegible]		
Supervisor / Employee's Remarks:			
Date:	March 16, 2011	Signature	[Signature]
Name of the Head of the Department:			
Remarks of the Head of the Department:			
Date:		Seal and Signature	[illegible]

Enclosed documents: Put a checkmark next to the applicable document

☐	Copy of the Detainee/ Ex-Detainee's ID	☐	Beneficiary's ID
☐	The Red Cross certificates	☐	Bill of indictment
☐	Judgment (if any)	☐	Copy of the debit card
☐	Copy of the marriage certificate	☐	Copies of birth of certificates of the children
☐	Rider (wife/wives)	☐	Other (specify)

6. Approval and Authentication:

1. Approval from Department of Detainees' Affairs	☐ I approve the detainee's application (Consistent with laws and regulation)		
Name of the Employee			
Date	/ /	Seal and Signature	
	☐ I do not approve the detainee's application		
Reasons and Justifications			
2. Approval from Department of Legal Affairs	☐ I approve the detainee's application (Consistent with laws and regulation)		
Name of the Employee			
Date	/ /	Seal and Signature	
	☐ I do not approve the detainee's application		
Reasons and Justifications			

Salary Statement for the Month: January 1, 2011

Fiscal No.: 63565
Identity No.: 900358664
Marital Status: Single

Beneficiary Name: Nasser Mahmoud Ahmed Aweis
Current Rank: Colonel Date of Rank: January 1, 2010
No. of Children: 0

Main Bank: Palestine
Branch: Palestine- Nablus
Account No.: 180150

Department: National Security- West Bank
Sector: 1st sector/ West Bank

Total Salary	Total Deductions
7851.3	1165.86

Exemption:

3rd Party Rights: 0.00

Health Insurance: 113.23
Health Insurance for Spouse: 0.00
Health Insurance for Children: 0.00
Health Insurance for Parents: 41.55

Net Salary from the Financial Administration:

6685.44

Net Salary from the Ministry of Finance:

6685.44

In the Name of God, Most Gracious, Most Merciful

**Palestinian National Authority
Ministry of Detainees & Ex-Detainees Affairs
Ex-Detainees Rehabilitation Program**

Date: March 16, 2011

Subject: Detainee Detention Status Approval

The Directorate of Nablus, Ministry of Detainees and Ex-Detainees acknowledges that Nasser Mahmoud Ahmed Aweis, holder of Identity No. 900358664, from the province of Nablus/ Balata Refugee Camp, is detained in the prisons of the Israeli occupation as a result of his fight for his country. He is a security detainee and remains in detention.

Respectfully yours,

The Director of the Directorate of Nablus
Samer Samaro

SEAL of the Ministry of Detainees
and Ex-Detainees

[Signature]

Approval and Authentication of the Public Office for Detainees Affairs.
Director General of the Public Office.....
Seal and signature.....
Date.....

CONFIDENTIAL

02:009304

IN THE UNITED STATES DISTRICT COURT
FOR THE SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK

MARK I. SOKOLOW, *et al.*,

Plaintiffs,

vs.

THE PALESTINE LIBERATION
ORGANIZATION, *et al.*,

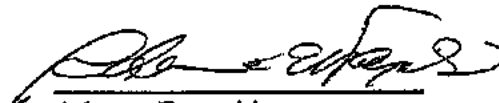
Defendants.

No. 04 Civ. 00397 (GBD) (RLE)

DECLARATION OF ADNANE ETTAYEBI

Adnane Ettayebi hereby certifies as follows:

1. The attached translation from Arabic to English is an accurate representation of the document received by Rina Ne'eman Hebrew Language Services, to the best of my knowledge and belief. The document is designated as D02:009296-9304.
2. I am a professional translator with a B.A. in Romance Language Literature from the University of Central Florida. I am fluent in Arabic and English, and I am qualified to translate accurately from Arabic to English.
3. To the best of my knowledge and belief, the accompanying text is a true, full and accurate translation of the Arabic-language document bearing the bates number D02:009296-9304.

Adnane Ettayebi

ss.: New Jersey

On the 20 day of February, 2014 before me, the undersigned, personally appeared Adnane Ettayebi, personally known to me or proved to me on the basis of satisfactory evidence to be the individual whose name is signed to this Declaration and acknowledged to me that he executed the same in his capacity, and that by his signature on this Declaration, the individual executed the Declaration.

Sworn to me this
20 day of February, 2014

Notary Public

300512

8/85

تقرير مدة الاعتقال للسير : ناصر حويص

عدد مرات الاعتقال	تاريخ الاعتقال	تاريخ الافراج	سنة	شهر	رقم
1	13/04/2002	13/12/2010	8	8	1
2	14/01/1989	17/01/1991	4	11	28
(27)		المجموع مدة الاعتقال	(12)	(7)	(29)

Handwritten signature and scribbles.

11 أبريل 2011

949350

استمارة الأسير الرئيسية

رقم الاستمارة:							
تاريخ تعبئة الاستمارة:	2016 / 8 / 16	المديرية/فرع الوزارة:	القدس				

1. المعلومات الرئيسية للأسير:

رقم الهوية: (تتمتع خانات)	٤	٦	٦	٨	٥	٤	٤
الاسم الرباعي:	ياسر	محمد	عبد	الرحمن	اسم الجد	اسم العائلة	الاسم الرباعي:
اسم الأم:	فاطمة	الجنس:	☒ ذكر ☐ أنثى	مكان الولادة:	١٩٧٥ / ١٢ / ١٤	تاريخ الميلاد:	اسم الأم:
المؤهل العلمي:	☐ أمي ☐ الأساسية ☐ ثانوي ☐ دبلوم ☐ جامعي ☐ دراسات عليا	المهنة قبل الأسر:	التنظيم:	مكان الأسر:	٢٠١٤ / ٤ / ٢٠	تاريخ الأسر:	المؤهل العلمي:
الوضع الاحتقالي:	☐ موقوف ☒ مجكوم ☐ إداري ☐ محرر ☐ مدني	في حالة مجكوم مدة الحكم:	تاريخ الإفراج المتوقع:	تاريخ الإفراج المتوقع:	اليوم	الشهر	العام
العنوان الدائم:	المحافظة:	الاسم:	التجمع السكاني:	حسب شهادة الضليبي:	حسب قرار الحكم:	حسب قرار الحكم:	حسب قرار الحكم:
ملاحظات:							

2. بيانات الاعتقالات السابقة:

عدد مرات الاعتقال السابقة والحالية: فقط المثبت بشهادة ضليبي ويتضمن زمني من الأحدث إلى الأقدم.

الرقم	تاريخ الاعتقال	نوع الاعتقال	تاريخ الإفراج	مدة الاعتقال			ملاحظات
				يوم	شهر	سنة	
1.	2014/1/15	إداري	2014/1/15				
2.	2015/1/15	إداري	2015/1/15				
3.	2016/1/15	إداري	2016/1/15				
4.							
5.							
6.							

5. للاستعمال الرسمي:

اسم المرشد/الموظف:		اسم المرشد/الموظف:	
ملاحظات المرشد/الموظف:		ملاحظات مدير المديرية:	
التاريخ:	2014/12/15	التاريخ:	1/1
اسم مدير المديرية:		التاريخ:	
ملاحظات مدير المديرية:		الختم والتوقيع:	

المستندات المرفقة: ضع إشارة بجانب المستندات المرفقة (اعتماد ومصادقة مدير المديرية)

☐	صورة هوية المستفيد	☐	صورة هوية الأسير/المجرر
☐	لائحة الاتهام	☐	شهادات الصليب الأحمر
☐	صورة بطاقة الحساب البنكي	☐	قرار الحكم (إن وجد)
☐	صور شهادات الميلاد للأبناء	☐	صورة عقد الزواج
☐	أخرى (حدد)	☐	يلحق إضافة زوجة/زوجات

6. الاعتماد والمصادقة:

☐	أصداق على اعتماد استمارة الأسير (مطابقة للأنظمة والقوانين)	1. اعتماد دائرة الأسرى:
		اسم الموظف المعتمد:
		التاريخ:
☐	لا أصداق على اعتماد استمارة الأسير	
		المبررات والأسباب:
☐	أصداق على اعتماد استمارة الأسير (مطابقة للأنظمة والقوانين)	2. اعتماد الدائرة القانونية:
		اسم الموظف المعتمد:
		التاريخ:
☐	لا أصداق على اعتماد استمارة الأسير	
		المبررات والأسباب:

TO WHOM IT MAY CONCERN No: 47668

This certificate is valid only if the English and Arabic parts match each other

According to the information received from the Israeli Authorities, the International Committee of the Red Cross certifies that:

Mr./Mrs.: NASSER MAHMOUD AHMAD OWIS

From: BALATA CAMP / NABLUS

ID No. 90035866-4

Was arrested by the Israeli Authorities on Day: 13 Month: 04 Year: 2002

He/She is to date: Awaiting Trial Sentenced Administrative

Length of sentence/administrative period: LIFE SENTENCE ON PRISONMENT

He/She was released on Day: 11/11/11 Month: 11/11/11 Year: 11/11

(Tick the box and underline the correct designation)

الى من يهمه الأمر

هذه الشهادة سارية المفعول فقط في حالة تطابق بياناتها باللغتين العربية والانجليزية

استنادا الى المعلومات الواردة من السلطات الاسرائيلية، تشهد اللجنة الدولية للصليب الأحمر بأن:

السيدة/الآسة: ناصر محمود احمد عويس

من: مخيم بولط هوية رقم: 90035866-4

كانت قد اعتقلت من قبل السلطات الاسرائيلية في يوم 13 شهر نيسان سنة 2002

وهو/هي في هذا التاريخ: ينتظر/تنتظر المحاكمة محكوم/ة اداري

محكوم/ة او اداري لمدة: الحبس

وهو/هي اطلق سراحه/ها في يوم 11/11/11 شهر نيسان سنة 2002

(الرجاء وضع x في المربع المطلوب ووضع خط تحت الفئة المطلوبة)

Date 07.10.2003

التاريخ

Place

نابلس

المكان

ICRC Delegate

VERONIQUE VON

توقيع مندوب اللجنة

CONFIDENTIAL

02:009300

TO WHOM IT MAY CONCERN

LOCAL OFFICE COPY

According to the information received from the Israeli Authorities, the International Committee of the Red Cross certifies that:

Mr/Mrs. : NASSER MAHMOUD AHMAD OWES

From : BALATA CAMP / NABLUS ID NO: 90035866-4

Was arrested by the Israeli Authorities on Day: 17 Month: 07 Year: 1992

He/She is to date: Awaiting Trial Sentenced Administrative

Length of sentence / administrative period: XXXXXXXXXXXXXXXXXX

He/She was released on Day: 17 Month: 07 Year: 1992
Reported

(Tick the box and underline the correct designation).

الى من يهمه الامر

استنادا الى المعلومات الواردة من السلطات الاسرائيلية، تشهد اللجنة الدولية للصليب الاحمر بان
السيدة/الآنسة: ناصر محمود احمد اويس

من مخيم بالاط

كانت قد اعتقلت من قبل السلطات الاسرائيلية في يوم 17 / شهر 7 / سنة 1992

وهو/هي في هذا التاريخ: ينتظر/تنتظر المحاكمة محكوم/ة اداري

محكوم/ة او اداري لمدة: XXXXXXXXXXXXXXXXXX

وهو/هي اطلق سراحها في يوم 17 / شهر 7 / سنة 1992

(الرجاء وضع * في المربع المطلوب ووضع خط تحت الفئة المطلوبة)

Date: 6.4.1993

التاريخ

Place: NABLUS /SD

المكان

OLIVER SCHUBERT

ICRC Delegate

توقيع الممثل للجنة

Handwritten signature and notes in Arabic script.

CONFIDENTIAL

02:009301

LOCAL OFFICE COPY

TO WHOM IT MAY CONCERN

According to the records of the International Committee of the Red Cross,

Mr, Mrs, Miss : NASSER MAHMOUD AHMAD OWIES

From : BALATA CAMP, NABLUS

Was arrested by the Israeli Authorities for reasons

related to : SECURITY

on : 19.1.1986

He, She, is/are date
Awaiting trial / Sentenced : XXXXXX XXXX

He, She, was released on : 17.1.1991 FROM NABLUS II JAIL

الى من يهمه الامر

بالرجوع الى ملفات اللجنة الدولية للصليب الاحمر

السيد/ة الانسة :

من :

كانت قد اعتقلت من قبل السلطات الاسرائيلية لاسباب لها علاقة

بالتاحة :

بتاريخ : 1986/1/19

وهو/هي في هذا التاريخ ينتظر/تنتظر المحاكمة/محكوم/ة :

وهو/هي اطلق سراحه بتاريخ : 1991/1/17

Date
التاريخ : 23.2.1991
Place
المكان : Nablus (D)

CONFIDENTIAL

السلطة الوطنية الفلسطينية

الأمن العام

الإدارة السليمة المركزية

تاريخ الراتب شهر : ٠١/٠١/٢٠١٠

الرقم المالي : ٦٢٥٦٥ : اسم المستفيد : ناصر محمود احمد عويص

رقم الهوية : ٩٠٠٣٥٨٦٦٤ : الرتبة الحالية : عقيد تاريخ الرتبة : ٠١/٠١/٢٠١٠

الحالة الاجتماعية : أعزب : عدد الأبناء :

الإدارة : الأمن الوطني - الضفة

القاطع : القاطع الاول/ الضفة

البنك الرئيسي : فلسطين

الفرع : فلسطين - نابلس

رقم الحساب : ١٨٠١٥٠

إجمالي الزاتب	إجمالي الإستقطاع
٧٨٥١,٣	١١٦٥,٨٦

إبراء : ضمان صحي: ١١٣,٢٢

ض.ص. زوجة: ٠,٠٠

ض. ص. اولاد: ٠,٠٠

حقوق الغير : ضمان صحي والدين: ٤١,٥٥

صافي الراتب بالمشيكل من الإدارة المالية : ٦٦٨٥.٤٤

صافي الراتب المدفوع من وزارة المالية : ٦٦٨٥ ٤٤

Palestinian National Authority

Ministry of Detainees & Ex-detainees Affairs

Ex-detainees Rehabilitation Program

السلطة الوطنية الفلسطينية

السلطة الوطنية الفلسطينية

وزارة شؤون الأسرى والمحررين

برنامج تأهيل الأسرى المحررين

التاريخ : ٢٠١٢ / ٧ / ٢١

الموضوع : أقرار الحالة الاعتقالية للأسير

تشهد مديرية وزارة شؤون الأسرى والمحررين في محافظة نابلس بأن الأسير /

أحمد محمد الخضر حامل /ة هوية رقم ٢٥٨٦٦٤

من محافظة السلطة معتقل في سجون الاحتلال الإسرائيلي على

خلفية نضاله الوطني وهو أسير امني وما زال قيد الاعتقال.

ولكم فائق الاحترام

مدير مديرية نابلس

سامر سمارة

مصادقة الادارة العامة لشؤون الأسرى

مدير عام الادارة العامة

التوقيع والختم

التاريخ :

CONFIDENTIAL

02:009304

Palestinian National Authority
Ministry of Detainees Affairs

Detainee's/ Ex-Detainee's File

Personal Information

File No.: 446300 **Identity No.:** 25806985 **Gender:** Male **Modification Date:** November 28, 2012
Name: Feras Sadeq Mohamed Ghanem **Tel:**
Cashing Center: 10, Jerusalem **Address:** Jerusalem, 628024, Jerusalem
Marital Status: Divorced **No. of Spouses:** 0 **No. of Children:** 3

Financial Information

Name: Amal Ahmed Ismail Ghanem **Identity No.:** 80779010 **Relationship:** **Address:**
Name of Authorized Agent: **Identity No.:** 0 **Relationship:** **Address:**
Bank: Cairo Amman 1 **Branch:** Ramallah **Account No.:** 431457
Allocation: :6450 **Arrears:** 0
Accreditation Start Date: July 1, 2002 **End Date:** February 1, 2013

Detention Information

Date of Detention: February 18, 2002 **Detention Status:** Sentenced
Sentenced: Day: 0, Month: 0, Year: 999
Employment: 850Jerusalem **Date of Release:** 0 **Date of Actual Release:** 0
Organization: 1 Fatah **Prison:** 1 not identified **Statement No.:** 20040964

Expenditures

Year	Month	Allocation	Arrears	Reimbursement	Reference	Name of Beneficiary	Identity No.	Bank	Branch	Account No.
2012	12	6450	0	400	0	Amal Ahmed Ismail Ghanem	80779010	Cairo Amman	Ramallah	431457
2012	11	6450	13455	0	0	Amal Ahmed Ismail Ghanem	80779010	Cairo Amman	Ramallah	431457
2012	10	6450	13544	0	0	Amal Ahmed Ismail Ghanem	80779010	Cairo Amman	Ramallah	431457
2012	9	6450	13544	0	19994	Amal Ahmed Ismail Ghanem	80779010	Cairo Amman	Ramallah	431457
2012	8	6450	13544	0	19994	Amal Ahmed Ismail Ghanem	80779010	Cairo Amman	Ramallah	431457
2012	7	6450	12280	0	18730	Amal Ahmed Ismail Ghanem	80779010	Cairo Amman	Ramallah	431457
2012	6	6450	12280	400	19130	Amal Ahmed Ismail Ghanem	80779010	Cairo Amman	Ramallah	431457
2012	5	6450	12130	0	18580	Amal Ahmed Ismail Ghanem	80779010	Cairo Amman	Ramallah	431457
2012	4	6500	12280	0	0	Amal Ahmed Ismail Ghanem	80779010	Cairo Amman	Ramallah	431457
2012	2	1800	0	0	1800	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2011	4	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2011	3	2100	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2011	2	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2011	1	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2010	12	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2010	11	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2010	10	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2010	9	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2010	8	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2010	7	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2010	6	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2010	5	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024

December 31, 2012

8:39:18 a.m.

1

CONFIDENTIAL

02:009365 [continued]

**Palestinian National Authority
Ministry of Detainees Affairs**

2010	4	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2010	3	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2010	2	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2010	1	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2009	12	2100	11000	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2009	11	2100	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2009	10	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2009	9	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2009	8	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2009	7	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2009	6	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2009	5	2100	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2009	4	2100	8000	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2009	3	1800	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2009	2	1800	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2009	1	1800	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2008	12	1800	500	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2008	11	1800	300	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2008	10	1800	300	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2008	9	1800	300	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2008	8	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2008	7	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2008	6	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2008	5	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2008	4	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2008	3	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2008	2	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2008	1	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2007	12	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2007	11	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2007	10	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2007	9	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2007	8	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2007	7	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2007	6	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2007	5	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2007	4	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2007	3	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2007	2	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2007	1	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2006	12	1800	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024

December 31, 2012

8:39:18 a.m.

2

CONFIDENTIAL

02:009366

**Palestinian National Authority
Ministry of Detainees Affairs**

2006	11	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2006	10	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2006	9	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2006	8	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2006	7	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2006	6	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2006	5	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2006	4	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2006	3	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2006	2	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2006	1	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2005	12	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2005	11	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2005	10	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2005	9	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2005	8	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2005	7	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2005	6	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2005	5	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2005	4	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2005	3	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2005	2	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2005	1	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2004	12	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2004	11	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2004	10	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2004	9	1800	1800	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2004	7	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2004	6	1800	5400	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2004	2	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2004	1	1800	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2003	12	1560	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2003	11	1560	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2003	10	1560	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2003	9	1560	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2003	8	1560	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2003	7	1560	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2003	6	1260	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2003	5	1260	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2003	4	1260	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2003	3	1260	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024

December 31, 2012 8:39:18 a.m.

3

CONFIDENTIAL

02:009367

Palestinian National Authority
Ministry of Detainees Affairs

2003	2	1260	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2003	1	1260	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2002	12	1260	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2002	11	1260	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2002	10	1260	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2002	9	1260	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2002	8	1260	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
2002	7	1260	0	0	0	Nawal Hassan Ahmed Salmia	904892304	Arab Bank	9030	628024
		242780	132157	800	98228					

December 31, 2012

8:39:18 a.m.

IN THE UNITED STATES DISTRICT COURT
FOR THE SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK

MARK I. SOKOLOW, *et al.*,

Plaintiffs,

vs.

THE PALESTINE LIBERATION
ORGANIZATION, *et al.*,

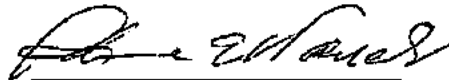
Defendants.

No. 04 Civ. 00397 (GBD) (RLE)

DECLARATION OF ADNANE ETTAYEBI

Adnane Ettayebi hereby certifies as follows:

1. The attached translation from Arabic to English is an accurate representation of the document received by Rina Ne'eman Hebrew Language Services, to the best of my knowledge and belief. The document is designated as D02: 009365-9368.
2. I am a professional translator with a B.A. in Romance Language Literature from the University of Central Florida. I am fluent in Arabic and English, and I am qualified to translate accurately from Arabic to English.
3. To the best of my knowledge and belief, the accompanying text is a true, full and accurate translation of the Arabic-language document bearing the bates number D02: 009365-9368.

Adnane Ettayebi

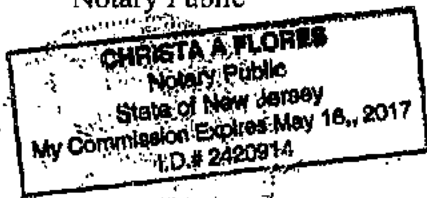
ss.: New Jersey

On the [28] day of February, 2014 before me, the undersigned, personally appeared Adnane Ettayebi, personally known to me or proved to me on the basis of satisfactory evidence to be the individual whose name is signed to this Declaration and acknowledged to me that he executed the same in his capacity, and that by his signature on this Declaration, the individual executed the Declaration.

Sworn to me this
28 day of February, 2014

Notary Public

ملف أسير / محرر

البيانات الشخصية

28/11/2012	تاريخ التعديل	ذكر	الجنس	25806985	رقم الهوية	446300	رقم الملف
	تلكون			غانم	محمد	فارس	الأسم
			القدس ٢٢٨٠٢٤ القدس	العنوان	صادق	10	مركز صرف
3	عدد الإبناء		0	عدد الزوجات	مطلق		حالة زوجية

البيانات المالية

	العنوان	الصلة	80779010	الهوية	امل احمد اسماعيل غانم	اسم
	العنوان	الصلة	0	الهوية		اسم الوكيل
431457	رقم الحساب		رام الله	الفرع	القاهرة عمان	البنك
01/02/2013	نهاية	01/07/2002	بداية الاعتماد	0	المتأخرات	المخصص

بيانات الأسر

999	سنة	0	شهر	0	الحكم بدم	محكوم	الحالة الاعتقالية	18/02/2002	تاريخ الأسر
0					تاريخ تحرر قطي	0	تاريخ تحرر	850	العمل
20040964	رقم كشف			غير محدد	1	السجن	فتح	1	التقديم

المصرقات

رقم الحساب	الفرع	البنك	رقم الهوية	اسم المستفيد	المرجع	التعريض	المتأخرات	المخصص	شهر	السنة
431457	رام الله	القاهرة عمان	80779010	امل احمد اسماعيل غانم	0	400	0	6450	12	2012
431457	رام الله	القاهرة عمان	80779010	امل احمد اسماعيل غانم	0	0	13455	6450	11	2012
431457	رام الله	القاهرة عمان	80779010	امل احمد اسماعيل غانم	0	0	13544	6450	10	2012
431457	رام الله	القاهرة عمان	80779010	امل احمد اسماعيل غانم	19994	0	13544	6450	9	2012
431457	رام الله	القاهرة عمان	80779010	امل احمد اسماعيل غانم	19994	0	13544	6450	8	2012
431457	رام الله	القاهرة عمان	80779010	امل احمد اسماعيل غانم	18730	0	12280	6450	7	2012
431457	رام الله	القاهرة عمان	80779010	امل احمد اسماعيل غانم	19130	400	12280	6450	6	2012
431457	رام الله	القاهرة عمان	80779010	امل احمد اسماعيل غانم	18580	0	12130	6450	5	2012
431457	رام الله	القاهرة عمان	80779010	امل احمد اسماعيل غانم	0	0	12280	6500	4	2012
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	1800	0	0	1800	2	2012
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	0	1800	4	2011
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	0	2100	3	2011
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	500	2100	2	2011
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	500	2100	1	2011
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	500	2100	12	2010
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	500	2100	11	2010
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	500	2100	10	2010
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	500	2100	9	2010
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	500	2100	8	2010
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	500	2100	7	2010
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	500	2100	6	2010
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	500	2100	5	2010

628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	0	1260	2	2003
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	0	1260	1	2003
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	0	1260	12	2002
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	0	1260	11	2002
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	0	1260	10	2002
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	0	1260	9	2002
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	0	1260	8	2002
628024	9030	البنك العربي	904892304	نوال حسن احمد سلمية	0	0	0	1260	7	2002
					98228	800	132157	242780		

CONFIDENTIAL

02:009368

300644 [handwritten]

Executed [handwritten]

Ok [handwritten]

9932 [handwritten]

Report about the Detention Period of the Detainee: Majed Ismail

No. of Detentions	Date of Detention	Date of Release	Year	Month	Day
	November 30, 2002	December 31, 2010	8	1	1
	January 21, 1987	January 20, 1991	3	11	30
	August 6, 1981	November 18, 1991	0	3	12
	Total Detention Period		11	15	43

Military Person [handwritten, highlighted]

April 11, 2011

Beneficiary's Account No.[handwritten]

Bank of Palestine LTD

Name: Majed al-Masri

Account No.: 179272

Branch: Nablus

CONFIDENTIAL

02:009484

PALESTINIAN AUTHORITY

IDENTITY DOCUMENT

Identity No. 9 0446086 2

First Name **Majed**

Father's Name **Isma'il**

Grandfather's Name **Mohamed**

Last Name **Masri**

Mother's Name **Fathiya**

Date of Birth **February 15, 1972**

Place of Birth **Nablus**

Sex **Male**

Issued in **Nablus**

Religion **Muslim**
on Date

[Photograph]

[Signature]

[Round stamp in Arabic]

Competent Authority
January 5, 1999

Children [up to age 16]

[illegible throughout]

Detainee's Application Form

Application No.									
Date Application was Filled Out	[illegible]/[illegible]/2011			Division/ Branch, Ministry			[illegible]		

1. Detainee's Main Information:

Identity No. (nine cells)	9	0	4	4	6	0	8	6	[illegible]	
Full Name	First Name		Father's Name		Grandfather's Name			Family Name		
	[illegible]		Ismail		Mohamed			[illegible]		
Mother's Name	Fathiya [illegible]			Gender			Male ☒ Female			
Date of Birth				Place of Birth			Nablus			
Level of Education:	Illiterate	Elementary	Secondary ☒		Diploma	University	Post Graduate Studies			
Occupation before Being Detained:	Military			Organization			Fatah			
Date of Detention:	[illegible]/[illegible]/2002			Place of Detention			[illegible]			
Detention Status	Arrested		Sentenced ☒		Administrative		Released		Other	
If the person is sentenced, the sentence according to the certificate of the Red Cross:	Day	Month	Year	Date of expected release according to the court's verdict:			Day		Month	Year
	Life Sentence						Life sentence			
Permanent Address	Governorate		Nablus		Residential Complex		Balata Refugee Camp			
Notes										

2. Previous Detention Information:

Number of previous detentions and the current detention _____. Only those proven with a certificate from the Red Cross, in a timeline from newest to oldest.

No.	Detention Date	Detention Type	Release Date	Detention Length			Notes
				Day	Month	Year	
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							

Palestinian National Authority
 Ministry of Detainees & Ex-Detainees Affairs
 General Department of Detainees & Ex-Detainees

3. Social Status Information:

Marital Status	Single	Married ☒	Divorced	Widow(er)						
If married	Fill Spouse and Children Data									
Spouse's Identity No.	9	9	7	6	1	4	1	2	Date of Marriage Contract: 1995	
Spouse's Name:	Zaynab Fahmi Ibrahim Aweejaan						No. of Children:			
Data of Children and First Wife: (Male children under 18 years, and all unmarried females without regard to their ages)										
No.	Name		Date of Birth		Social Status		Level of Education			
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										

4. Beneficiary Information:

Beneficiary Identity No.:	9	0	4	4	6	0	8	6	2
Beneficiary Name:	Majed Ismail al-Masri			Relationship:			The detainee himself		
Date Granted Power of Attorney:				Duration of Power of Attorney:					
Bank:				Branch					
Account No.:	1	7	9	2	7	2	Account only in Shekels		
Landline Phone No.:				Cell Phone No.:			[illegible]		
Permanent Address	Governorate Nablus			Residential Complex			Balata Refugee Camp.		
Notes									

Applicant's Comments	
Acknowledgement	I, the undersigned, attest that the information provided in this application is entirely true and assume full responsibility for its accuracy.
Applicant's Signature	

CONFIDENTIAL

02:009489

**Palestinian National Authority
Ministry of Detainees & Ex-Detainees Affairs
General Department of Detainees & Ex-Detainees**

5. For Official Use:

Name of Supervisor / Employee:	[illegible]		
Supervisor / Employee's Remarks:			
Date:	/ /	Signature	[Signature]
Name of the Head of the Department:	[illegible]		
Remarks of the Head of the Department:			
Date:	/ /	Seal and Signature:	[Signature]

Attached Documents: Place check next to attached documents (certification and authentication by the Head of the Department)

☐	Copy of the Detainee/ Ex-Detainee's ID	☐	Beneficiary's ID
☐	Red Cross Certificates	☐	Bill of Indictment
☐	Sentence (if any)	☐	Copy of the Debit Card
☐	Copy of the Marriage Certificate	☐	Copies of Children's Birth Certificates
☐	Addendum Adding Wife/ Wives	☐	Other (specify)

6. Approval and Authentication:

1. Approval from Department of Detainees' Affairs:	☐ I approve the detainee's application, pursuant to all applicable laws and regulations.		
Employee Name:			
Date:	/ /	Seal and Signature	
	☐ I do not approve the detainee's application, pursuant to all applicable laws and regulations.		
Reasons and Justifications:			
2. Approval from Department of Legal Affairs:	☐ I approve the detainee's application, pursuant to all applicable laws and regulations.		
Employee Name:			
Date:	/ /	Seal and Signature	
	☐ I do not approve the detainee's application, pursuant to all applicable laws and regulations.		
Reasons and Justifications:			

Public Security
Central Financial Administration

February 1, 2011

Fiscal No.: 76076
Identity No. : 904460862
Marital Status: Married

Beneficiary Name: Majed Ismail Mohamed al-Masri
Current Rank: Colonel **Date of Rank:** January 1, 2010
No. of Children: 2

Principal Bank: Palestine
Branch: Nablus, Palestine
Account No. 179272

Department: Civil Police, West Bank
Division: Civil Police

Total Salary	Total Reductions
7649.84	1592.08

Lodging: 618
Third Party's Rights: 00
Reparation: 00

Healthcare Insurance: 49.08
Healthcare Insurance for Spouse: 0.00
Healthcare Insurance for Children: 10.00
Healthcare Insurance for Parents: 0.00

Net Salary in Shekels paid by the Financial Administration: 6057.76
Net Salary in paid by the Ministry of Finance: 6057.76

CONFIDENTIAL

02:009494

Date: May 15, 2011

Subject: Acknowledgment of Detainee Status

The Ministry of Detainees' and Ex-Detainees' Affairs in the Governorate of Nablus acknowledges that the detainee Majed Ismail Mohamed al-Masri, holder of Identity No. 904460862, from the Governorate of Nablus, is detained in the prisons of the Israeli occupation because he was fighting for his country. He is a security detainee and remains in detention.

Respectfully yours,

Samer Samaro
Director
Directorate of Nablus

[Signature]

Seal of The Ministry of Detainees' and
Ex-Detainees' Affairs

Approval of the Public Office for Detainees Affairs.
Director General of the Public Administration -----
Seal and Signature -----
Date-----

CONFIDENTIAL

02:009495

300644 [handwritten]

Previously executed [handwritten]

9932 [handwritten]

Report about the Detention Period of the Detainee: Majed Ismail Mohamad al-Masri

No. of Detentions	Date of Detention	Date of Release	Year	Month	Day
	November 30, 2002	October 30, 2011	8	10	30
	August 6, 1991	November 18, 1991	0	03	13
	January 21, 1987	January 20, 1991	3	11	30
		Total Detention Period	13	02	11

October 31, 2011

CONFIDENTIAL

02:009496

IN THE UNITED STATES DISTRICT COURT
FOR THE SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK

MARK I. SOKOLOW, *et al.*,

Plaintiffs,

vs.

THE PALESTINE LIBERATION
ORGANIZATION, *et al.*,

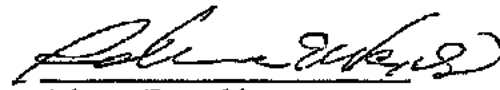
Defendants.

No. 04 Civ. 00397 (GBD) (RLE)

DECLARATION OF ADNANE ETTAYEBI

Adnane Ettayebi hereby certifies as follows:

1. The attached translation from Arabic to English is an accurate representation of the document received by Rina Ne'eman Hebrew Language Services, to the best of my knowledge and belief. The document is designated as D02:009482-9500.
2. I am a professional translator with a B.A. in Romance Language Literature from the University of Central Florida. I am fluent in Arabic and English, and I am qualified to translate accurately from Arabic to English.
3. To the best of my knowledge and belief, the accompanying text is a true, full and accurate translation of the Arabic-language document bearing the bates number D02:009482-9500.

Adnane Ettayebi

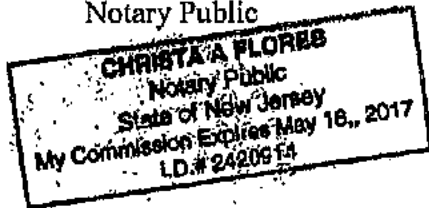
ss.: New Jersey

On the [24] day of February, 2014 before me, the undersigned, personally appeared Adnane Ettayebi, personally known to me or proved to me on the basis of satisfactory evidence to be the individual whose name is signed to this Declaration and acknowledged to me that he executed the same in his capacity, and that by his signature on this Declaration, the individual executed the Declaration.

Sworn to me this
20 day of February, 2014

Christa Flores

Notary Public

نقد

300544

7732

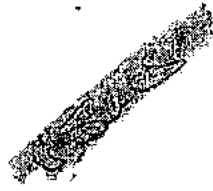
0

تقرير مدة الاعتقال للاسير : ماجد اسماعيل

رقم	شهر	سنة	تاريخ الافراج	تاريخ الاعتقال	عدد مرات الاعتقال
٦	١	٨	٢١/١٢/٢٠١٠	٢٠/١١/٢٠٠٢	✓
٣٠	١١	٢	٢٠/٠١/١٩٩١	٢١/٠١/١٩٨٧	✓
١٢	٢	٠٥	١٨/١١/١٩٩١	٠٦/٠٨/١٩٨٩	✓
٣١	٤	٣٠	اجمالي مدة الاعتقال:		

٤٣
١٥
١١

١٢, ٣٠, ١٦

Nº 40404

TO WHOM IT MAY CONCERN

CICR

This certificate is valid only if the English and Arabic parts match each other

According to the information received from the Israeli Authorities, the International Committee of the Red Cross certifies that :

Mr: MAJED ISMAIL MOHAMMAD MASRI

From : NABLUS

ID NO: 90446086-2

Was arrested by the Israeli Authorities on (dd / mm / yyyy) : 30.11.2002

He is to date : Sentenced

Length of sentence / administrative period : life sentence

He/She was released on (dd/mm/yyyy): XXX

الى من يهمه الأمر

CICR

هذه الشهادة سارية المفعول فقط في حالة تطابق بياناتها باللغتين العربية والإنجليزية

استنادا إلى المعلومات الواردة من السلطات الإسرائيلية، تشهد اللجنة الدولية للصليب الأحمر بأن:

السيدة/الآنسة ماجد اسماعيل محمد مصري

من نابلس هوية رقم ٩٠٤٤٦٠٨٦٢

كانت قد اعتقلت من قبل السلطات الإسرائيلية في يوم ٣٠ / شهر ١١ / سنة ٢٠٠٢

وهو/هي في هذا التاريخ : ينتظر المحاكمة محكوم/ة X إداري

محكوم/ة أو إداري لمدة مدى الحياة

وهو/هي أطلق سراحها في يوم ٣٠ / شهر ١١ / سنة ٢٠٠٢

Date: 12.05.2005

التاريخ

Place: NABLUS OFFICE

المكان

CERTIFIED UPDATE

13-06-2010

International Committee of the Red Cross

ADRIAN GOODLIFFE
ICRC Delegate

توقيع مندوب اللجنة

CONFIDENTIAL

02:009483

بنك فلسطين

بنك فلسطين المحدود
BANK OF PALESTINE LTD.

الإسم: صاحب الحساب
رقم الحساب: 179272
الفرع: نابلس

Palestinian Authority
Ministry of Interior
Department of Civil Affairs

السلطة الفلسطينية
وزارة الداخلية
مديرية الأحوال المدنية

المادة 10 ميلاد
Birth Certificate 1006576

رقم الهوية
Id No. 4.0444724 5

الأم
والأب

اسم الأب
Father's name ماجد

الإسم
Name حلا

اسم العائلة
Family name مصري

اسم الجد
G.F.'s name اسماعيل

الديانة
Religion مسلمة

الجنس
Sex أنثى

تاريخ الميلاد
D. of birth 1999/02/07
المسجل من شهر شباط لعام الف وتسعمائة و تسع وخمسين

المستشفى
Hospital الاتحاد النسائي

مكان الميلاد
P. of birth نابلس

الجنسية
Nationality فلسطينية

عائلة الأم
M.'s family عريجان

اسم الأم
M.'s name زينب

العنوان
Address جبل شمالي 0 - 0 نابلس

إن التفاصيل المدونة بولادة المذكور أعلاه أدرجت في سجل الولادة لسنة 1999
The details about the above mentioned birth have already been registered in the birth file of year 1999
من قبل مديرية الأحوال المدنية بـ نابلس بتاريخ 1999/03/20
by Department of Civil Affairs in Nablus On 20/03/1999

توقيع
الموظف المختص

CONFIDENTIAL

02:009485

Palestinian Authority

Ministry of Interior

Department of Civil Affairs

السلطة الفلسطينية

وزارة الداخلية

مديرية الأحوال المدنية

شهادة ميلاد

Birth Certificate

1006576

4 0320779 8

رقم الهوية
Id No.

Handwritten signature in Arabic

اسم الأب
Father's name
ماجد

الإسم
Name
حنان

اسم العائلة
Family name
مصري

اسم الجد
G.F.'s name
اسماعيل

الدين
Religion
مسلمة

الجنس
Sex
أنثى

تاريخ الميلاد
D. of birth
1997/11/26

مكان الميلاد
P. of birth
نابلس

المستشفى
Hospital
الاتحاد

الجنسية
Nationality
فلسطينية

اسم الأم
M.'s name
عويجان

العنوان
Address
نابلس

1997 إن التفاصيل المدونة بولاية المذكور أعلاه أدرجت في سجل الولاية لسنة

The details about the above mentioned birth have been registered in the birth file of the year 1997

من قبل مديرية الأحوال المدنية بـ بتاريخ 1998/01/05

by Department of Civil Affairs in NABLUS On 05/01/1998

توقيع
Handwritten signature and stamp

CONFIDENTIAL

02:009486

بطاقة هوية
 תעודת זהות

9 0446086 2

מאגד
 אסמנאעיל
 מוחמד
 מערי
 פתוח
 נאבלס
 מוסלם
 05/01/1999

محمد
 اسماعيل
 محمد
 مصري
 قذافي
 15/02/1972
 نابلس
 ابراهيم
 مسلم

الاسم: اسماعيل محمد
 رقم الهوية: 9 0446086 2
 تاريخ الميلاد: 05/01/1999
 الجنس: ذكر
 الحالة: متزوج
 الوظيفة: معلم
 المدين: نابلس

الاسم: اسماعيل محمد
 رقم الهوية: 9 0446086 2
 تاريخ الميلاد: 05/01/1999
 الجنس: ذكر
 الحالة: متزوج
 الوظيفة: معلم
 المدين: نابلس

الاسم: اسماعيل محمد
 رقم الهوية: 9 0446086 2
 تاريخ الميلاد: 05/01/1999
 الجنس: ذكر
 الحالة: متزوج
 الوظيفة: معلم
 المدين: نابلس

الاسم: اسماعيل محمد
 رقم الهوية: 9 0446086 2
 تاريخ الميلاد: 05/01/1999
 الجنس: ذكر
 الحالة: متزوج
 الوظيفة: معلم
 المدين: نابلس

استمارة الأسير الرئيسية

رقم الاستمارة:	
تاريخ تعبئة الاستمارة:	2011/11/11
المديرية/فرع الوزارة:	

1. المعلومات الرئيسية للأسير:

رقم الهوية: (تسع خانات)	٩	٨	٧	٦	٥	٤	٣	٢	١
الاسم الرباعي:	الاسم الأول			اسم الأب			اسم الجد		
اسم الأم:	سبحان			سبحان			سبحان		
تاريخ الميلاد:	1 / 1			مكان الولادة:			مكة		
المؤهلات العلمية:	☐ أمي ☐ الأساسية ☐ ثانوي ☐ دبلوم ☐ جامعي ☐ دراسات عليا			التنظيم:			تنظيم		
المهنة قبل الأسر:	معلم			مكان الأسر:			مكة		
تاريخ الأسر:	2011 / 11 / 11			الوضع الاعتقالي:			☐ معروف ☐ محكوم ☐ إداري ☐ محرر ☐ مدني		
في حالة محكوم مدة الحكم حسب شهادة الصليب:	يوم	شهر	سنة	تاريخ الإفراج المتوقع حسب قران الحكم:			اليوم	الشهر	العام
العنوان الدائم:	المحافظة:			التجمع السكاني:			مكة		
ملاحظات:									

2. بيانات الاعتقالات السابقة:

عدد مرات الاعتقال السابقة والحالية: فقط المثبت بشهادة صليب ويتضمن زمني من الأحدث إلى الأقدم.

الرقم	تاريخ الاعتقال	نوع الاعتقال	تاريخ الإفراج			ملاحظات
			يوم	شهر	سنة	
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

3. بيانات الوضع الاجتماعي:

الحالة الاجتماعية:	☐ أعزب	☒ متزوج	☐ مطلق	☐ أرمل
في حالة متزوج/ة:	تعينة بيانات الزوج/ة والأبناء			
رقم هوية الزوج/ة:	١	٢	٣	٤
اسم الزوج/ة:	عدد الأولاد:			
بيانات الأبناء من الزوجة الأولى: (الأبناء الذكور أقل من 18 عام، والبنات غير المتزوجات بفض النظر عن أعمارهن)				
الرقم	الاسم	تاريخ الميلاد	الحالة الاجتماعية	المؤهل العلمي
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				

4. بيانات الركيل "المستفيد":

رقم الهوية "المستفيد":	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩
اسم الركيل "المستفيد":	صلة القرابة:								
تاريخ الرقابة:	مدة سريان الرقابة:								
البنك:	فرع البنك:								
رقم الحساب:	الحساب جاري شيكل فقط								
رقم الهاتف الأرضي:	رقم الهاتف النقال:								
العنوان الدائم للمستفيد:	المحافظة:								
ملاحظات:	التجمع السكاني:								

ملاحظات مقدم الطلب:	
إقرار:	أنا الموقع أدناه أقر وأشهد بأن كافة المعلومات الواردة في الطلب صحيحة وأتحمل مسؤوليتها.
توقيع مقدم الطلب:	

5. للاستعمال الرسمي:

اسم المرشد/الموظف:		/ /	
ملاحظات المرشد/الموظف:			
التاريخ:		/ /	
اسم مدير المديرية:			
ملاحظات مدير المديرية:			
التاريخ:		/ /	
الختم والتوقيع:			

المستندات المرفقة: ضع إشارة بجانب المستندات المرفقة (اعتماد ومصادقة مدير المديرية)

☐	صورة هوية الأسير/المحرر	☐	صورة هوية المستفيد
☐	شهادات الصليب الأحمر	☐	لائحة الاتهام
☐	قرار الحكم (إن وجد)	☐	صورة بطاقة الحساب البنكي
☐	صورة عقد الزواج	☐	صور شهادات الميلاد للأطفال
☐	ملحق إضافة زوجة/زوجات	☐	أخرى (حدد)

6. الاعتماد والمصادقة:

1. اعتماد دائرة الأسرى:		☐ أصادق على اعتماد استمارة الأسير (مطابقة للأنظمة والقوانين)	
اسم الموظف المعتمد:			
التاريخ:		/ /	
المبررات والأسباب:		☐ لا أصادق على اعتماد استمارة الأسير	
2. اعتماد الدائرة القانونية:		☐ أصادق على اعتماد استمارة الأسير (مطابقة للأنظمة والقوانين)	
اسم الموظف المعتمد:			
التاريخ:		/ /	
المبررات والأسباب:		☐ لا أصادق على اعتماد استمارة الأسير	

LOCAL OFFICE COPY

TO WHOM IT MAY CONCERN

According to the records of the International Committee of the Red Cross,

Mr, Mrs, Miss, : MAJED ISMAIL MOHAMAMD MASRI.....

From : BALATA CAMP, NABLUS.....

Was arrested by the Israeli Authorities for reasons

related to : SECURITY.....

on : 21.1.1987.....

He/She, is to date Awaiting Trial/Sentenced : X X X X X X X X X X.....

He, She, was released on : 20.1.1991 FROM JENIN JAIL.....

الى من يهمه الامر

بالرجوع الى ملفات اللجنة الدولية للصليب الاحمر

السيدة/الانسة : خالد اسماعيل مسري

من : مخيم جنين

كان/ت قد اعتقل/ت من قبل السلطات الاسرائيلية لاسباب لها علاقة

بالثابة

بتاريخ : 21.1.1987

وهو/هي في هذا التاريخ ينتظر/تنتظر المحاكمة/محكوم/ة : X X X X X X X X X X

وهو/هي اطلق سراحه بتاريخ : 20.1.1991

Date التاريخ : 6.3.1988

Place المكان : Nablus - Jenin

Bernard Vazey
ICRC Delegate
توقيع مندوب اللجنة

CONFIDENTIAL

02:009492

LOCAL OFFICE COPY

TO WHOM IT MAY CONCERN

According to the records of the International Committee of the Red Cross,

Mr, Mrs, Miss, : MAJED ISMAIL MOHAMMAD MASRI

From : HALATA CAMP/NABLUS

Was arrested by the Israeli Authorities for reasons related to : SECURITY

on : 6.8.1991

He, She, is to date Awaiting Trial/ Sentenced : XXXXXXXXXXXX

He, She, was released on : 18.11.1991 FROM MEJJEDO MILITARY DETENTION CENTER K

الى من يهمه الامر

بالرجوع الى ملفات اللجنة الدولية للصليب الاحمر

السيدة/ الانسة : صاحبة اسماعيل محمد مصري

من : محمد بلال - نابلس

كانت قد اعتقلت من قبل السلطات الاسرائيلية لاسباب لها علاقة بالناحية

بتاريخ : ١٩٩١/٨/٦

وهو/ هي في هذا التاريخ يظن/ تنتظر المحاكمة/ عكوم/ة : XXXXXX

وهو/ هي اطلق سراحه/ ارجع : ١٩٩١/١١/١٨ عن مركز حبس

Date : 30.11.1991

Place : Nablus/ma

 Didier Pradervand
 ICRC Delegate
 توقيع مندوب اللجنة

CONFIDENTIAL

02:009493

الأمن العام
الإدارة المالية-المركزية

01/02/2011

الرقم المالي : 78078 : اسم المستفيد : ماجد اسمايل محمد المصري
رقم الهوية : 904460952 : الرتبة الحالية : طيد تاريخ الرتبة : 01/01/2010
الحالة الاجتماعية : متزوج/خ : عدد الأبناء : 2

البنك الرئيسي : فلسطين
الفرع : فلسطين-تلفين
رقم الحساب : 179272
الإدارة : الشرطة المدنية - طنة
القطاع : الشرطة المعنية

إجمالي الراتب	إجمالي الاستقطاع
7649.84	1592.08

إستثناء : 618
حقوق الغير : 0
إستدراك : 0
ضمان صحي : 49.08
ض. من زوجة : 0.00
ض. من أولاد : 10.00
ضمان صحي والتأمين : 0.00

صافي الراتب بالتحويل من الإدارة المالية : 6057.76
صافي الراتب المطروح من وزارة المالية : 6057.76

سجل من 1

CONFIDENTIAL

02:009494

Palestinian National Authority

Ministry of Detainees & Ex-detainees Affairs

Ex-detainees Rehabilitation Program

السلطة الوطنية الفلسطينية

السلطة الوطنية الفلسطينية
وزارة شؤون الأسرى والمحررين
برنامج تأهيل الأسرى المحررين

التاريخ : 11/5/2011

الموضوع : اقرار الحالة الاعتقالية للاسير

تشهد مديرية وزارة شؤون الأسرى والمحررين في محافظة نابلس بان الاسير /

سماز سمارو ~~سماز سمارو~~ حامل /ة هوية رقم ~~9044600000~~ 9044600000

من محافظة نابلس معتقل في سجون الاحتلال الاسرائيلي على

خلفية نضاله الوطني وهو اسير امني وما زال قيد الاعتقال .

ولكم فائق الاحترام

مدير مديرية نابلس

سماز سمارو

مصادقة الادارة العامة لشؤون الاسرى

مدير عام الادارة العامة

التوقيع والختم

التاريخ :

CONFIDENTIAL

02:009495

تمت الموافقة عليه

300644

٦٦٣٢

تقرير مدة الاعتقال للاسير : ماجد اسماعيل محمد مصري

عدد مرات الاعتقال	تاريخ الاعتقال	تاريخ الإفراج	سنة	شهر	يوم
	٢٠/١١/٢٠٠٢	٢٠/١٠/٢٠١١	٨	١٠	٢٠
	٠٦/٠٨/١٩٩١	١٨/١١/١٩٩١	٠	٢	١٣
	٢١/٠١/١٩٨٧	٢٠/٠١/١٩٩١	٣	١١	٢٠
		اجمالي مدة الاعتقال:	١٣	٢	١١

No 40404

TO WHOM IT MAY CONCERN

CICR

This certificate is valid only if the English and Arabic parts match each other

According to the information received from the Israeli Authorities, the International Committee of the Red Cross certifies that :

Mr: MAJED ISMAIL MOHAMMAD MASRI

From : NABLUS

ID NO: 90446086-2

Was arrested by the Israeli Authorities on (dd / mm / yyyy) : 30.11.2002

He is to date : Sentenced

Length of sentence / administrative period : life sentence

He/She was released on (dd/mm/yyyy): XX

الى من يهيمه الامر

عسكري

CICR

هذه الشهادة سارية المفعول فقط في حالة تطابق بياناتها باللغتين العربية والإنجليزية

استنادا إلى المعلومات الواردة من السلطات الإسرائيلية، تشهد اللجنة الدولية للصليب الأحمر بان:

السيدة/الآنسة أحمد اسمايل محمد عيسى

من نابلس هوية رقم 90446086

كانت قد إعتقلت من قبل السلطات الإسرائيلية في يوم 30 / شهر 11 / سنة 2002

وهو/هي في هذا التاريخ : ينتظر المحاكمة محكوم/ة X إداري

محكوم/ة أو إداري لمدة الحياة

وهو/هي أطلق سراحه/ها في يوم XXX / شهر XXX / سنة XXX

Date: 12.05.2005

التاريخ

Place: NABLUS OFFICE

المكان

ADRIAN GOODLIFFE
ICRC Delegate

توقيع مندوب اللجنة

CONFIDENTIAL

02:009497

TO WHOM IT MAY CONCERN

-According to the information received from the Israeli Authorities, the International Committee of the Red Cross certifies that :

Mr. : MAJED ISMAIL MOHAMMAD MASRI

From : BALATA CAMP /NABLUS ID NO. : 90446086

Was arrested by the Israeli Authorities on Day: 17 Month: 07 Year: 1992

Was deported by the Israeli Authorities on Day: 17 Month: 07 Year: 1992

Was returned on Day: XXXX Month: XXXX. Year: XXXXX

He was released on Day: XXX Month: XXX. Year: XXXX.

الس من يهه الامر

استنادا الى المعلومات الواردة من السلطات الاسرائيلية ، تشهد اللجنة الدولية
للفليب الاحمر بان :
السيد : ماجد اسماعيل محمد ماسري
من : مخيم بلاتا / نابلس ... هوية رقم : 90446086
كان قد اعتقل من قبل السلطات الاسرائيلية في يوم 17 / 7 / 1992
كان قد ابعده من قبل السلطات الاسرائيلية في يوم 17 / 7 / 1992
وكان قد ارجع في يوم 17 / 7 / 1992
وهو قد اطلق سراحه في يوم 17 / 7 / 1992

Date 21.06.1995
التاريخ

Place NABLUS /SD
المكان

ICRC Delegate
مندوب اللجنة

CONFIDENTIAL

02:009498

LOCAL OFFICE COPY

TO WHOM IT MAY CONCERN

According to the records of the International Committee of the Red Cross,

Mr/Ms/Miss MAJED ISMAIL MOHAMAMD MASRI

From BALATA CAMP, NABLUS

Was arrested by the Israeli Authorities for reasons

related to SECURITY

on 21.1.1987

Re: She is/odate Awaiting trial/Sentenced X X X X X X X X X X

He/She was released on 20.1.1991 FROM JENIN JAIL

الرجوع الى ملفه

Handwritten Arabic text, including dates like 1987 and 1991, and some illegible signatures and notes.

Date: 20.1.1991
Place: Nablus / WB

Signature of Bernard M...
ICRC Delegate

CONFIDENTIAL

02.009500